Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **måndagen den 20 juni 2022 kl. 13:15 i kommunfullmäktigesalen i Rådhuset**.

Mötet inleds med information från Lars Liljedahl, kommundirektör.

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgängligt för allmänheten i kommunreceptionen i kommunens servicecenter i Sambiblioteket, Universitetsbacken 3A. Handlingarna finns även på kommunens webbplats, www.harnosand.se

Mål, budget och skattesats 2023
Vid dagens sammanträde kommer kommunens mål, budget och skattesats 2023 att behandlas

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige 2022
3. Information från revisionen 2022
4. Motion - Snabbladdare för elfordon
5. Gemensam överförmyndarnämnd Härnösand - Kramfors
6. Ägardirektiv Restore i Höga Kusten AB
7. Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2022
8. Ansvarsfrihet 2021 - Samordningsförbundet Härnösand Timrå
9. Ansvarsfrihet 2021 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen
10. Ansvarsfrihet 2021 - Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM)
11. 10-årig investeringsplan
12. Ramjustering 2022
13. Mål, budget och skattesats 2023
14. Avsägelser 2022
15. Valärenden 2022
16. Tillkommande motioner, interpellationer och frågor
17. Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2022
18. Korta frågor - korta svar 2022

Göran Norlander
ordförande

§ 96 Dnr 2022-000163 1.1.1.1

Motion - Snabbladdare för elfordon

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Christina Lindberg (C) och Ulrika Sundgren (C).

Yrkanden

Christina Lindberg (C) och Ulrika Sundgren (C) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, kommunstyrelseförvaltningens förslag och Christina Lindbergs (C) förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Christina Lindbergs (C) förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Reservation

Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för Christina Lindbergs (C) förslag.

Bakgrund

Erik Hultin (C) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att uppdra åt HEMAB, alt att möjliggöra för annan leverantör, att sätta upp snabbladdare för vanliga elbilar i direkt närhet till stadskärnan. Att uppdra åt HEMAB, alt. att möjliggöra för annan leverantör, att sätta upp snabbladdare för last- och transportfordon i närhet av innerstaden.

Sammanfattning av ärendet

Intentionen i motionärens förslag är befogad. Härnösands kommun arbetar med frågan idag och har för avsikt att vara proaktiva även fortsättningsvis.

Vad gäller snabbladdare för vanliga elbilar i direkt närhet till stadskärnan bedöms tillgången idag vara tillräckligt god. Och tillsammans med destinationsladdare som finns idag så har Härnösands kommun en mycket god tillgång till laddare för laddbara bilar.

Härnösands kommun utreder just nu kapacitetsgränser för när kommunen bör verka för att fler laddplatser bör sättas upp i tid, för både destinationsladdare och snabbladdare. Detta inom pågående projekt Mellersta Norrland, som drivs av BioFuel Region där Härnösands kommun är en av flera medlemsorganisationer.

McDonalds i Härnösand och Recharge planerar just nu för en supersnabbladdare för laddning av laddbara fordon med en effekt upp till 150 kW, fördelat på tre platser för tre laddbara fordon. Om tre fordon laddar samtidigt fördelas effekten mellan fordonen. Supersnabbladdarna beräknas vara på plats nu i sommar. Fler laddare med lägre effekt planeras också. Etableringen har skett i nära dialog med kommunens mark- och exploateringsutvecklare.

Vad gäller snabbladdare för last- och transportfordon så pågår ett proaktivt arbete vilken också kommer att utökas. Härnösands kommun arbetar sedan år 2021 tillsammans med flera samhällsaktörer i regionen för att skapa förutsättningar för att sätta upp snabbladdare för last - och transportfordon inom ramen för Västernorrlands elektrifieringslöfte, inom vilken Härnösands kommun medverkar.

I dialog med HEMAB och andra aktörer har kommunen arbetat för att säkerställa förutsättningar till elanslutning, markåtkomst och strategisk placering för regionala elektrifieringspiloter för laddning av last- och transportfordon, i Saltvik och vid pågående utveckling av rastplats Mörtsal.

Översikt över antal laddbara fordon och tillgång till laddplatser i Härnösand

I Härnösand fanns det i slutet av januari 2021 135 elbilar och 227 laddhybrider. Det motsvarar omkring 3 procent av alla personbilar i kommunen. Andelen i hela landet ligger på cirka 6 procent.

Härnösand noterade dock en kraftigare ökning än i hela landet under det fjärde kvartalet 2021 i försäljning av laddbilar i Sverige. I Härnösand var 59 procent av alla nya bilar elbilar eller laddhybrider under fjärde kvartalet, i hela landet 54 procent.

I Härnösand finns det idag 77 publika laddplatser. Att kvantifiera laddbehovet för en kommun är vanskligt. Men utgår vi från laddplatser i relation till några av de mål och riktlinjer som föreslagits av dels EU, dels organisationer i branschen (Bil Sweden och Chargeup Europe) så överträffar Härnösand alla dessa idag. Härnösand ligger bättre än rikssnittet som är på

14 fordon per laddplats. I Härnösand har vi fem bilar per laddpunkt mot riktlinjen tio fordon per laddplats.

Socialt, ekologiskt, ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Det föreslagna beslutet bedöms inte ha någon direkt påverkan på perspektiven. Däremot kan perspektiven påverkas av följdbeslut beroende av vilka åtgärder som blir aktuella.

Beslutsunderlag

Tillväxtavdelningens tjänsteskrivelse, 2022-05-09
Bilaga - Laddrapporten-2021-Q1Härnösands kommun
Motion - Snabbladdare för elfordon

_____

Tillväxtavdelningen
Daniel Johannsson
daniel.johannsson@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion – Snabbladdare för elfordon

Förslag till beslut

Tillväxtavdelningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad

Beskrivning av ärendet

Erik Hultin (C) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att uppdra åt HEMAB, alt att möjliggöra för annan leverantör, att sätta upp snabbladdare för vanliga elbilar i direkt närhet till stadskärnan. Att uppdra åt HEMAB, alt. att möjliggöra för annan leverantör, att sätta upp snabbladdare för last- och transportfordon i närhet av innerstaden.

Sammanfattning av ärendet

Intentionen i motionärens förslag är befogad. Härnösands kommun arbetar med frågan idag och har för avsikt att vara proaktiva även fortsättningsvis.

Vad gäller snabbladdare för vanliga elbilar i direkt närhet till stadskärnan bedöms tillgången idag vara tillräckligt god. Och tillsammans med destinationsladdare som finns idag så har Härnösands kommun en mycket god tillgång till laddare för laddbara bilar.

Härnösands kommun utreder just nu kapacitetsgränser för när kommunen bör verka för att fler laddplatser bör sättas upp i tid, för både destinationsladdare och snabbladdare. Detta inom pågående projekt Mellersta Norrland, som drivs av BioFuel Region där Härnösands kommun är en av flera medlemsorganisationer.

McDonalds i Härnösand och Recharge planerar just nu för en supersnabbladdare för laddning av laddbara fordon med en effekt upp till 150 kW, fördelat på tre platser för tre laddbara fordon. Om tre fordon laddar samtidigt fördelas effekten mellan fordonen. Supersnabbladdarna beräknas vara på plats nu i sommar. Fler laddare med lägre effekt planeras också. Etableringen har skett i nära dialog med kommunens mark- och exploateringsutvecklare.

Vad gäller snabbladdare för last- och transportfordon så pågår ett proaktivt arbete vilken också kommer att utökas. Härnösands kommun arbetar sedan år 2021 tillsammans med flera samhällsaktörer i regionen för att skapa förutsättningar för att sätta upp snabbladdare för last - och transportfordon inom ramen för Västernorrlands elektrifieringslöfte, inom vilken Härnösands kommun medverkar.

I dialog med HEMAB och andra aktörer har kommunen arbetat för att säkerställa förutsättningar till elanslutning, markåtkomst och strategisk placering för regionala elektrifieringspiloter för laddning av last- och transportfordon, i Saltvik och vid pågående utveckling av rastplats Mörtsal.

Översikt över antal laddbara fordon och tillgång till laddplatser i Härnösand

I Härnösand fanns det i slutet av januari 2021 135 elbilar och 227 laddhybrider. Det motsvarar omkring 3 procent av alla personbilar i kommunen. Andelen i hela landet ligger på cirka 6 procent.

Härnösand noterade dock en kraftigare ökning än i hela landet under det fjärde kvartalet 2021 i försäljning av laddbilar i Sverige. I Härnösand var 59 procent av alla nya bilar elbilar eller laddhybrider under fjärde kvartalet, i hela landet 54 procent.

I Härnösand finns det idag 77 publika laddplatser. Att kvantifiera laddbehovet för en kommun är vanskligt. Men utgår vi från laddplatser i relation till några av de mål och riktlinjer som föreslagits av dels EU, dels organisationer i branschen (Bil Sweden och Chargeup Europe) så överträffar Härnösand alla dessa idag. Härnösand ligger bättre än rikssnittet som är på 14 fordon per laddplats. I Härnösand har vi fem bilar per laddpunkt mot riktlinjen tio fordon per laddplats.

Socialt, ekologiskt, ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Det föreslagna beslutet bedöms inte ha någon direkt påverkan på perspektiven. Däremot kan perspektiven påverkas av följdbeslut beroende av vilka åtgärder som blir aktuella.

Beslutsunderlag

https://biofuelregion.se/projekt/sisl-mellersta/ (hämtad 2022-05-13)

Laddrapporten-2021-Q1Härnösands kommun

https://www.rvn.se/globalassets/elektrifieringslofte-vasternorrland.pdf (hämtad 2022-05-13

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Daniel Johannsson
Hållbarhetsstrateg

Centerpartiet

Motion till Kommunfullmäktige 2022-03-28

Försäljningen av elfordon av alla slag, inkl. laddhybrider, ökar och överträffar försäljningen av bilar med förbränningsmotorer. Detta innebär att tillgång till laddinfrastruktur kommer att behöva byggas ut. Här finns det olika sätt att se på det hela. Det finns många billaddare i Härnösand, men den absoluta majoriteten av dessa är s.k. Typ 2-laddare. Vid dessa tar det väldigt lång tid att ladda en ren elbil. Vad gäller snabbladdare så finns det enbart två stycken. När det gäller lastbilsladdare så finns det ingen alls.

Som kommun behöver vi ligga i framkant för både våra egna invånare men i synnerhet för trafikanter som besöker Härnösand samt för de som är på genomresa. Med snabbladdare i direkt anslutning till stadskärnan, t.ex. på Mellanholmen eller annan likvärdig plats, så bidrar vi till att de som laddar sin bil också kan tänkas besöka stadskärnan för att handla eller kanske äta på någon av våra restauranger.

En annan sak som idag saknas, men som kommer att behövas i den nära framtiden är laddare för lastbilar. Redan nu rullar det eldrivna lastbilar i norra Sverige, och med tanke på utvecklingen av sådana hos våra två stora svenska tillverkare av lastvagnar så finns det all anledning i världen att räkna med att behovet av laddinfrastruktur för dessa kommer att öka snabbt. Även dessa bör kunna förläggas relativt nära innerstaden, för vår kommuns utveckling.

Det finns väldigt många anledningar till att komplettera vår kommun i dessa två fall, inte minst om vi vill visa att vi är i framkant när det gäller både miljö och vilja att utveckla kommunen. Frågorna är inga frågor som vi har tid att vänta med, varken för kommunens egen utveckling eller för miljöns skull.

Därför föreslår jag Härnösands kommun

- Att uppdra åt Hemab, alt. att möjliggöra för annan leverantör, att sätta upp snabbladdare för vanliga elbilar i direkt närhet till stadskärnan.

- Att uppdra åt Hemab, alt. att möjliggöra för annan leverantör, att sätta upp snabbladdare för last- och transportfordon i närhet av innerstaden.

Erik Hultin – Kommunfullmäktigeledamot för Centerpartiet

Newsworthy

I samarbete med Di Mobilitet

Laddrapporten Härnösands kommun

April 2022

Fordonsflottan i Härnösand elektrifieras – räcker laddinfrastrukturen?

En rapport om en livsviktig omställning

För dig som vill förstå hur Härnösands fordonspark elektrifieras

Transportsektorn står för en **tredjedel av koldioxidutsläppen** i Sverige. Att ställa om fordonsparken är ett avgörande steg för att göra samhället klimatmässigt hållbart.

År 2030 räknar branschen med att Sverige fått över två miljoner nya eldrivna personbilar. Detta kommer kräva en **massiv infrastruktur** för laddning.

Syftet med den här rapporten är att visa hur långt utvecklingen kommit i Härnösand och vart den är på väg. Vi räknar ut ett antal nyckeltal för att teckna en bild av hur väl utbyggd laddinfrastrukturen är i kommunen.

Newsworthy är en oberoende nyhetssajt för lokala, datadrivna nyheter grundad av några av landets ledande datajournalister. Den här rapporten görs i samarbete med Dagens industris DI Mobilitet.

Vi hoppas den ska ge en lättillgänglig, nyanserad och faktabaserad bild.

Jens Finnäs,

Grundare av Newsworthy och rapportförfattare

1

Läget i dag

Så stor andel av fordonsflottan i Härnösand är laddbar

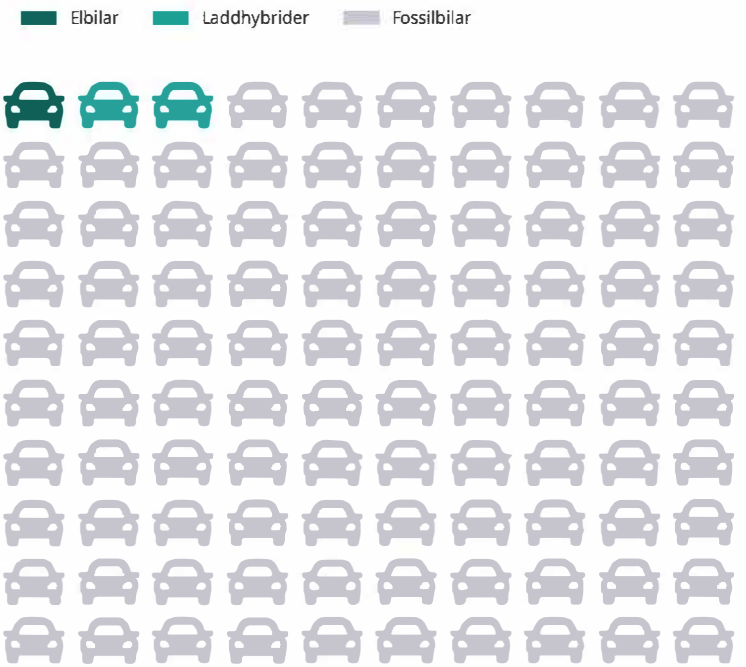
Elbilar utgör fortfarande bara bråkdel av fordonsflottan

De allra flesta personbilarna i Härnösand är alltjämt fossildrivna.

Även om en stor del av alla nya bilar är laddbara utgör de en minoritet av hela fordonsflottan.

I Härnösand fanns det i slutet av januari **135 elbilar** och **227 laddhybrider**. Det motsvarar omkring **3 procent** av alla personbilar i kommunen.

I hela landet är cirka 6 procent av alla bilar laddbara.

Källa
Det totala antalet personbilar i Härnösand är från Trafikanalys för år 2021, medan uppgifterna om antalet elbilar och laddhybrider kommer från Power Circle och avser slutet av januari 2022.
Observera att statistiken avser var bilarna är *registrerade*, snarare än var de används, vilket påverkar framför allt leasingbilar.

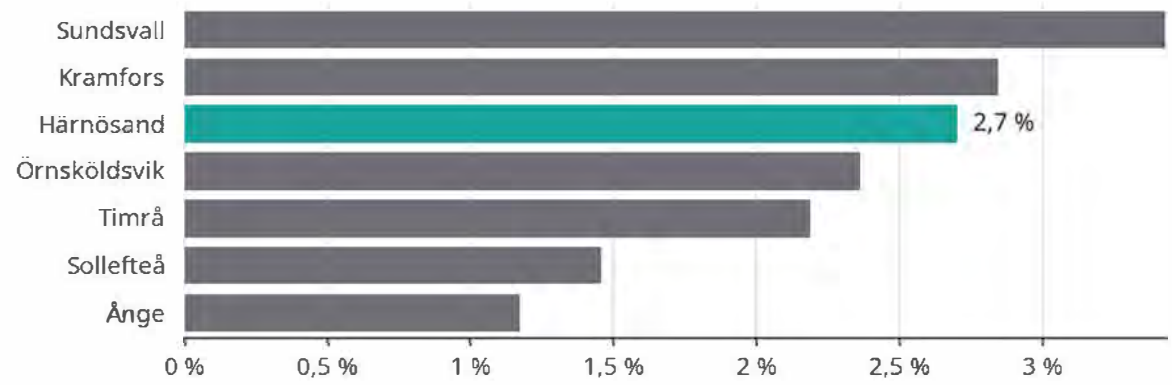
Högst andel laddbara i Sundsvall

Generellt är det välbärgade kommuner som har kommit längst i utvecklingen.

Bland kommunerna i Västernorrland har Sundsvall högst andel laddbara bilar i fordonsparken (3 procent), medan Ånge har lägst (1 procent).

Härnösand ligger på **plats tre** bland sju kommunerna i länet.

Andel av personbilarna som är laddbara i kommunerna i Västernorrlands län.

Källa
Det totala antalet personbilar i Härnösand är från år 2021 (Trafikanalys), antalet elbilar och laddhybrider avser slutet av januari 2022 (Power Circle). Statistiken avser var bilarna är *registrerade*, snarare än var de är verksamma, vilket påverkar framför allt leasingbilar.

Snabb tillväxt för laddbara fordon

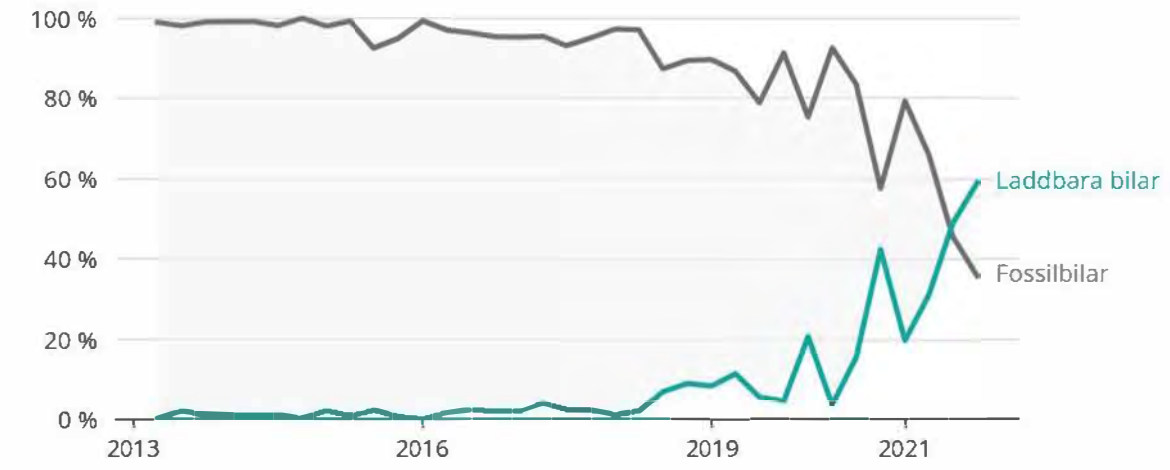
Mer är varannan ny bil i Härnösand var laddbar under fjärde kvartalet.

Under förra året såg vi en kraftig ökning i försäljning av laddbilar i Sverige. På många orter kan en majoritet av alla nya bilar nu laddas med el som drivmedel.

I Härnösand gjordes en toppnotering under **det fjärde kvartalet** då **59 procent** av alla nya bilar elbilar eller laddhybrider.

I hela landet toppade andelen laddbara på 54 procent under det fjärde kvartalet.

Nyregistrerade fordon per drivmedel och kvartal i Härnösand.

Gruppen "laddbara" består av både rena elbilar och laddhybrider. I fossilbilar ingår förutom bensin och diesel även elhybrider. Biodrivna fordon är visas inte här.

Källa
Uppgifterna kommer från SCB och sträcker sig till och med fjärde kvartalet 2021.

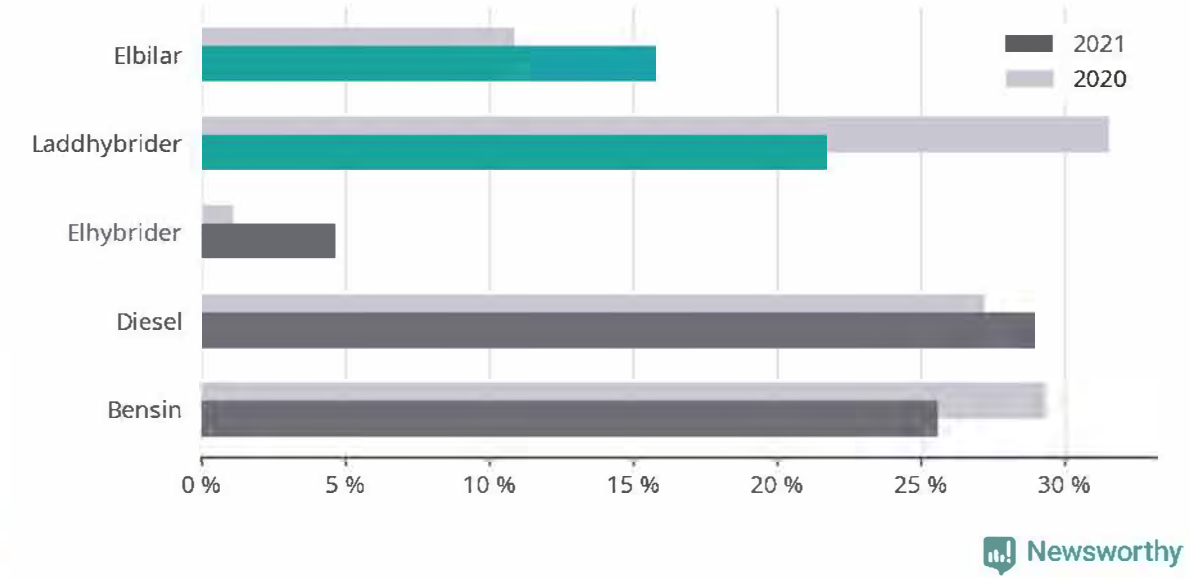
Diesel fortfarande vanligast i Härnösand

Under 2021 var fyra av tio nya bilar laddbara i kommunen.

Under förra året var **37 procent** av alla nyregistrerade personbilar i Härnösand laddbara (sammanlagt registrerades 387 nya bilar). I riket var motsvarande siffra 43 procent.

Av de nya laddbara bilarna var **fyra av tio rena elbilar**. De resterande var så kallade laddhybrider, det vill säga fordon som går att ladda och köra på el, men som också har en förbränningsmotor.

Antal nyregistrerade fordon per drivmedel under år 2021 jämfört med året innan i Härnösand.

Källa
Uppgifterna kommer från SCB och sträcker sig till och med 2021.

2

Prognos

Så väntas antalet laddbara bilar öka i Härnösand

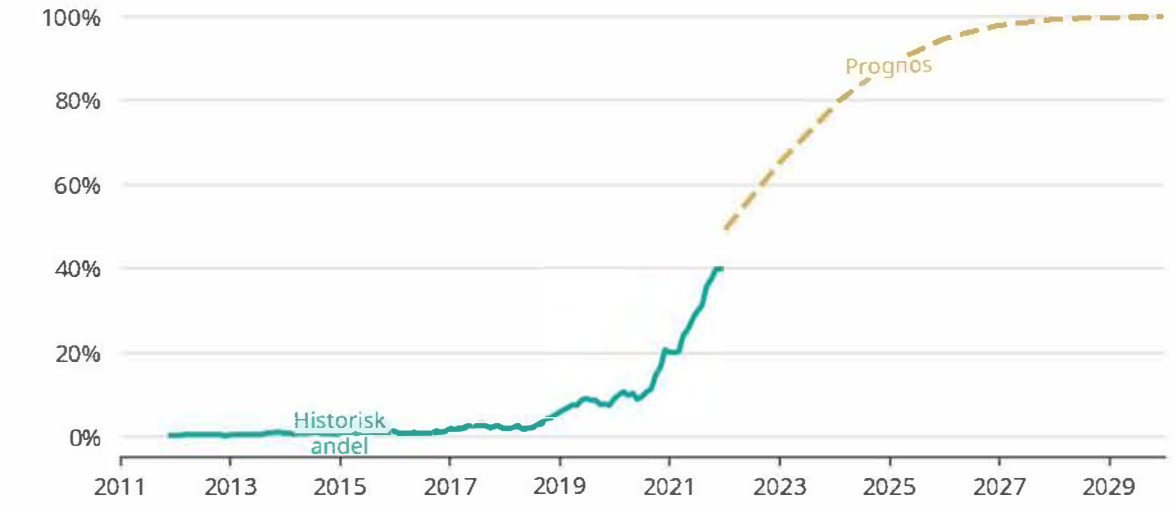
År 2025 kan nio av tio nya bilar vara laddbara

Försäljningen av laddbara bilar förväntas fortsätta att öka.

Tillväxten för laddbara bilar antas av de flesta bedömare följa en **s-kurva**, där tillväxten först accelererar, för att sedan mattas av.

Om Härnösand skulle följa en sådan tillväxtbana kommer nio av tio nya bilar kunna vara laddbara år omkring år 2025.

Andel av alla nya bilar som varit laddbara – och som väntas bli det under 20-talet.

Källa: SCB för historisk data. Newsworthys egen prognos.
De historiska siffrorna visar ett 12 månaders rullande medelvärde.

Så här räknar vi
Det här är en enkel *riktgivande* prognos. Den bygger på ett antagande att alla kommuner och län följer samma utvecklingskurva som riket som helhet, men att man kommit olika långt. Utvecklingen följer en s-kurva (en kumulativ normalfördelning).

Omkring 3 600 nya laddbara bilar till år 2030

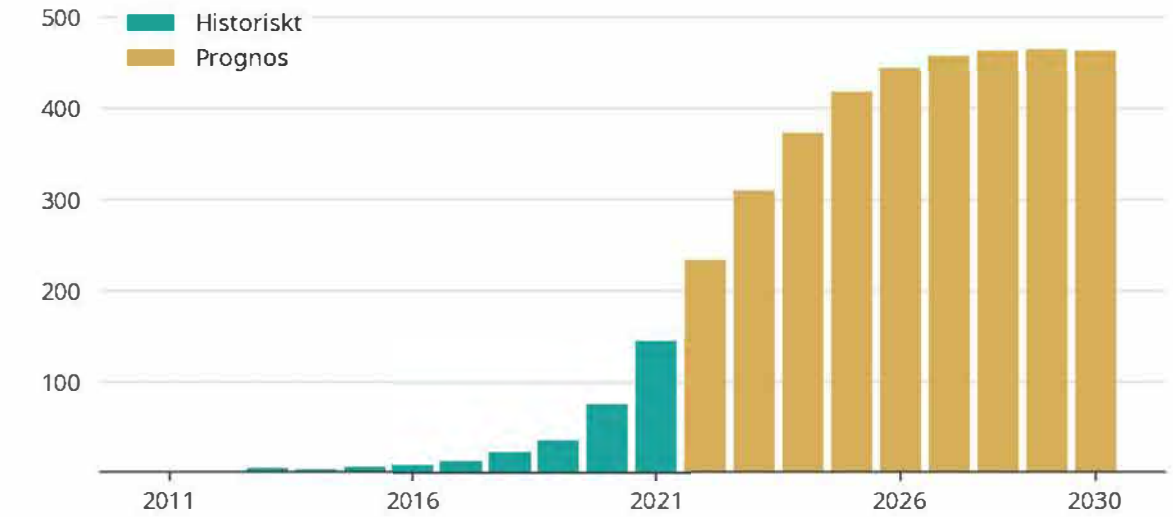
Nybilsregistreringarna ger oss en fingervisning om hur många nya personbilar Härnösand kan räkna med.

Om vi utgår från prognoskurvan på föregående sida, och antar att det – totalt sett – kommer att registreras ungefär lika många nya personbilar i kommunen som under de senaste åren, kan Härnösand räkna med **över 3 600 nya laddbara bilar** till och med år 2030.

I dag finns det omkring 13 000 personbilar i Härnösand, varav närmare 350 är laddbara.

Observera att den här prognosen inte säger hur stor *andel* av alla personbilar som kommer vara laddbara. Det kommer bero på i vilken takt existerande fossilbilar fasas ut.

Antal nya laddbara bilar i Härnösands kommun per år – historiskt och prognos

Källa: SCB för historisk data. Newsworthys egen prognos.

Så här räknar vi
Prognosen bygger på multiplikation av antalet nya bilar år för år med *andelen* laddbara (se föregående sida). Vi antar att det kommer registreras ungefär lika många nya bilar per år som under de senaste fem åren, men justerar för befolkningsförändring. Bil Sweden räknar med en större försäljningstillväxt nästa år. Prognosen kan därmed anses vara något konservativ.

3

Laddinfrastruktur

Så många publika laddpunkter finns det i Härnösand i dag

Nationell statistik underskattar Härnösands laddinfrastruktur

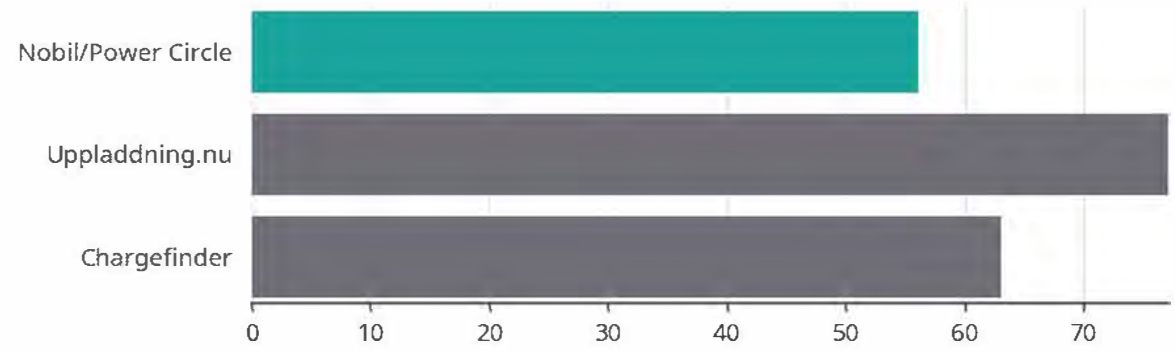
Olika bud om antal laddpunkter i Härnösand – Uppladdning.nu listar flest

Det finns ingen officiell statistik över laddinfrastruktur i Sverige. Vi har samlat in och jämfört tre datakällor: databasen Nobil, samt sajterna Chargefinder och Uppladdning.nu.

På nationell nivå ser vi att det finns stora luckor i Nobils data, som är det närmaste en officiell statistik vi kommer och som används av bland annat Power Circles elbilsstatistik.se.

Även i Härnösand har Nobil luckor. Nobil listar 20 publika laddstationer(med 56 laddstolpar), Chargefinder 25 (med 63 laddstolpar) och Uppladdning.nu 26 (med 77 laddstolpar) i kommunen.

Så många publika laddpunkter listas av de tre Nobil, Uppladdning och Chargefinder.

Källa: Data insamlad av Newsworthy den 4 mars 2022

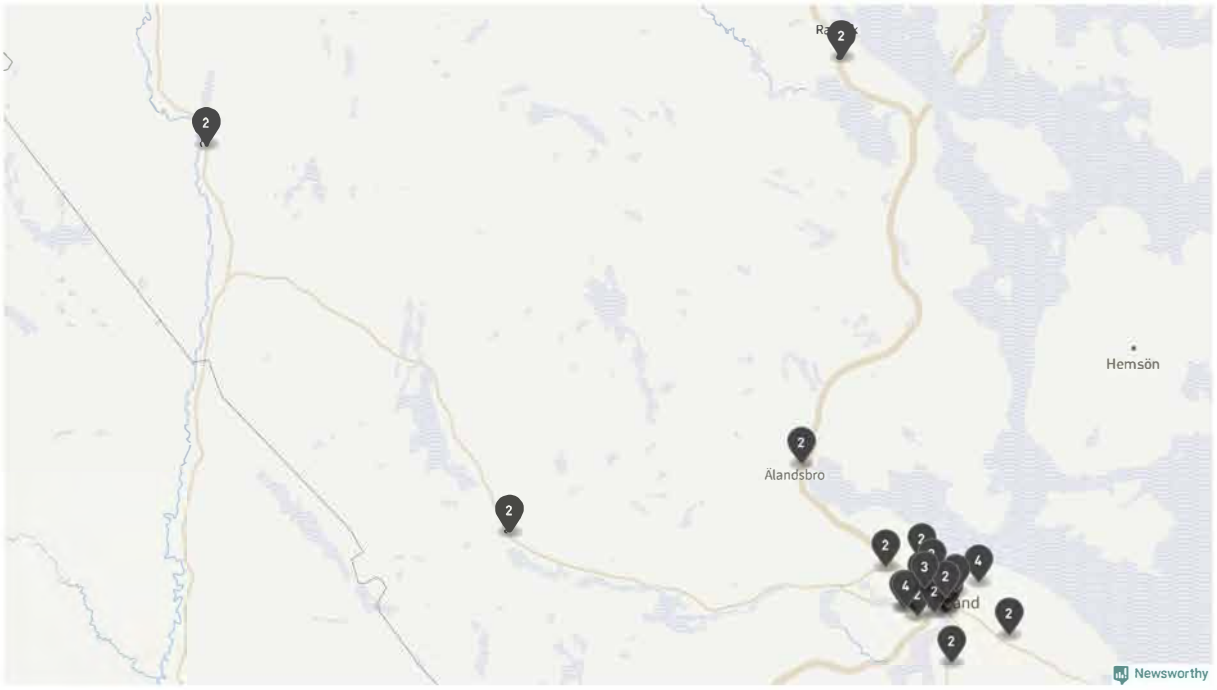
Om val av datakälla
I resten av den här rapporten använder vi för Härnösands del Uppladdning.nu som datakälla för laddinfrastruktur om annat inte anges.

Här finns laddstationerna i Härnösand

Nedanstående karta visar var laddstationerna i Härnösand finns. Siffran representerar antalet laddplatser per station.

Kartan bygger på data från sajten Uppladdning.nu, inhämtad den 4 mars 2022.

Du kan ladda ner den i högre upplösning. Eller besöka Uppladdning.nu för en aktuell och zoombar karta.

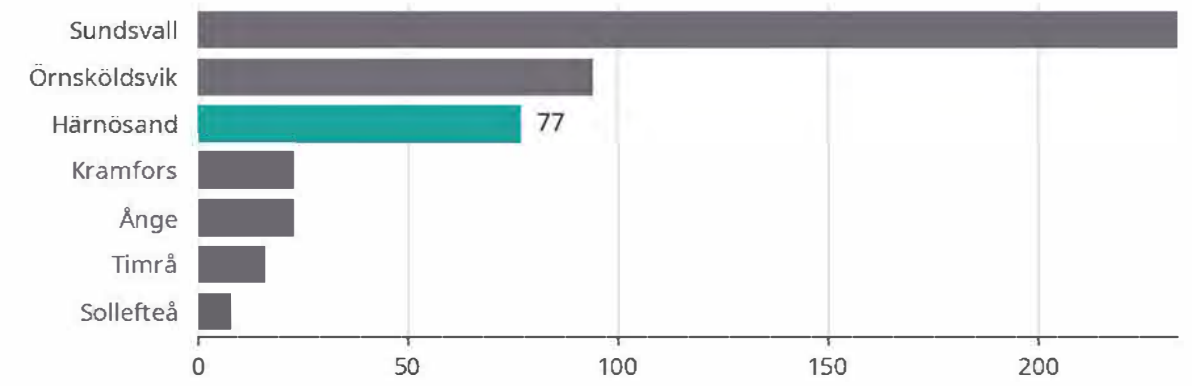
Flest laddplatser i Sundsvall

En halv av laddplatserna i länet ligger i Sundsvalls kommun.

Bland kommunerna i Västernorrland finns flest publika laddstolpar i Sundsvall (233 stycken).

Samtliga länets kommuner har minst fem publika laddplatser.

Antal publika laddplatser per kommun i Västernorrlands län.

Källa
Vi använder den datakälla som listar flest laddpunkter i respektive kommun (av Nobil, Chargefinder och Uppladdning.nu).

4

Laddbehovet

Finns det tillräckligt många laddplatser i Härnösand?

Hur många publika laddplatser behöver Härnösand?

Att kvantifiera laddbehovet i en kommun är vanskligt – men vi gör ett försök.

Vi slänger in en brasklapp direkt: alla siffror och slutsatser i det här avsnittet behöver tolkas och sättas i en lokal kontext. Det finns inget ensamt nyckeltal som avgör om den publika laddinfrastrukturen för elbilar håller måttet.

Med det sagt kommer vi i den här rapporten ändå att räkna på två indikatorer för att ge en fingervisning om laddkapaciteten i Härnösand i förhållande till fordonsflottan.

Den ena är antalet **bilar per laddplats**, den andra är samlad **laddkapacitet per elbil och laddhybrid** (då rena elbilar kommer med ett större laddbehov).

Det finns inga officiella krav eller rekommendationer om laddinfrastruktur, men vi kommer sätta Härnösands siffror i relation till några av de riktlinjer som föreslagits av dels EU, dels organisationer i branschen (Bil Sweden och Chargeup Europe).

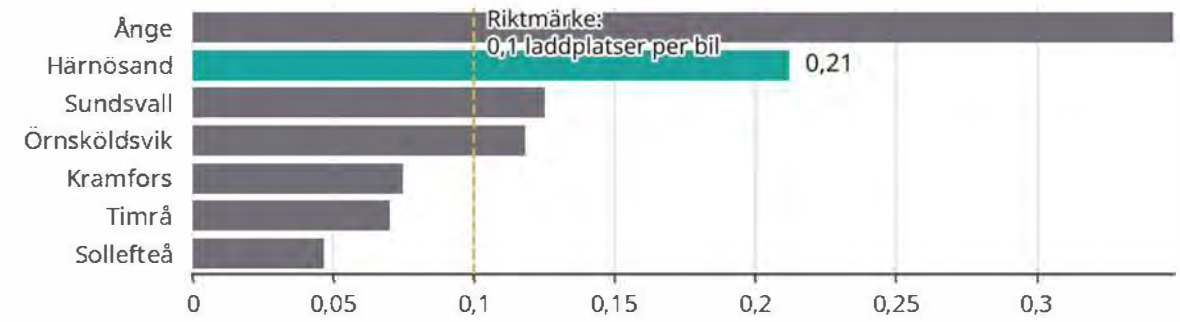
Fem bilar per laddpunkt i Härnösand

Kommunen ligger bättre än riktlinje om tio fordon per laddplats.

Det finns sammanlagt 364 laddbara fordon i Härnösand och 77 laddpunkter (enligt Uppladdning.nu). Det innebär att det går **fem bilar per laddpunkt** (eller omvänt 0,2 laddpunkter per bil). Kommunen ligger bättre rikssnittet som är på 14 fordon per laddplats.

Det finns ingen officiell rekommendation om hur många laddplatser det bör finnas per laddbart fordon, men **tio bilar per laddpunkt** är ett riktmärke som ofta refereras till. Härnösand ligger **bättre än den rekommendationen**.

Antal laddpunkter per laddbar bil i kommunerna i Västernorrlands län. Högt värde är bra.

Källa: Nobil, Chargefinder och Uppladdning.nu (laddstolpar), Power Circle (antal fordon).

Om CPEV-måttet
Källa (laddinfrastruktur): Uppladdning.nu. Måttet CPEV (*charging points per electric vehicle*) tar inte i beaktande fördelningen elbilar och laddhybrider, eller laddplatsernas kapacitet.

Härnösand klarar EU-riktlinje

Laddplatsernas samlade kapacitet i kommunen är högre än den nivå som nytt EU-direktiv föreslår.

EU-kommissionen föreslår att det bör finnas en laddkapacitet på minst **1 kW per elbil och 0,67 kW per laddhybrid** i varje land.

De här förslaget är primärt tänkt att appliceras på riksnivå, men vi använder här motsvarande metod på Härnösands siffror.

Slutsatsen blir då att Härnösands samlade kapacitet ligger **510 procent högre** än rekommenderat.

Elbilar

Antal elbilar (personbilar)	122
Laddbehov enligt EU-rekommendation (1 kW per fordon)	122 kW

Laddhybrider

Antal laddhybrider (personbilar)	227
Laddbehov enligt EU-rekommendation (0,67 kW per fordon)	152 kW

Samlat laddbehov	272 kW
Kapacitet i dag	1 659 kW
Överskott	+510 procent

Läs mer
Källa (laddinfrastruktur): Uppladdning.nu.
EU:s direktiv om utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen (AFIR)

Härnösand över Bil Swedens riktlinje

Bil Sweden föreslår högre kapacitetsmål – Härnösands kommun skulle klara dem.

EU-direktivet har kritiserats för att lägga ribban för lågt. Branschorganisationen Bil Sweden föreslår i sitt remissyttrande målvärden på **2 kW per elbil och 1 kW per laddhybrid**.

Nedan räknar vi på Härnösands laddinfrastruktur utifrån dessa målvärden.

Vi landar då i att Härnösands samlade kapacitet ligger **252 procent högre** än rekommenderat.

Elbilar	
Antal elbilar (personbilar)	122
Laddbehov enligt Bil Swedens rekommendation (2 kW per fordon)	244 kW
Laddhybrider	
Antal laddhybrider (personbilar)	227
Laddbehov enligt Bil Swedens rekommendation (1 kW per fordon)	227 kW
Samlat laddbehov	471 kW
Kapacitet i dag	1 659 kW
Överskott	+252 procent

Läs mer
Källa (laddinfrastruktur): Uppladdning.nu.
Bil Swedens remissyttrande på EU:s direktiv om utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen

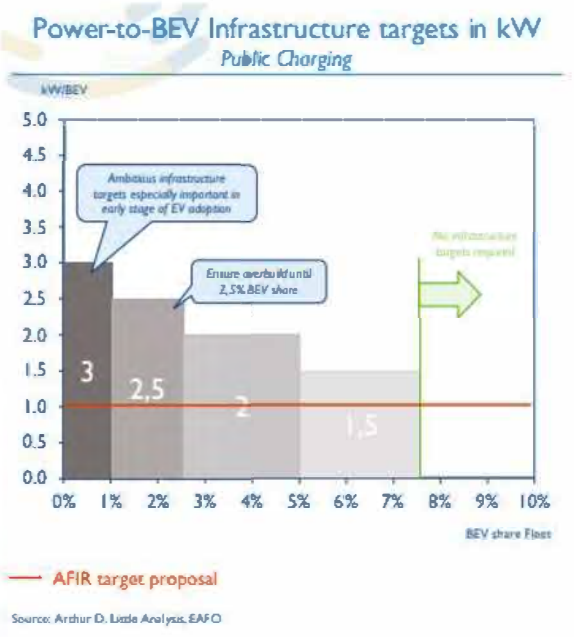
Branschen föreslår ambitiösare mål

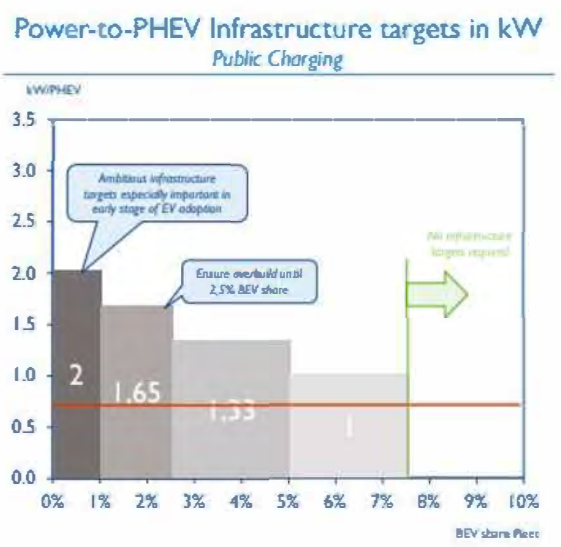
Fler laddplatser behövs i regioner med låg andel elbilar för att sätta fart på utvecklingen.

Den europeiska bransch-organisationen Chargeup Europe argumenterar för att det behövs ambitiösare mål, framför allt i länder och regioner där laddbara bilar utgör en liten del av fordonsflottan. Utan laddstolpar kommer konsumenterna inte våga gå över till elbilar.

Organisationen föreslår en trappa där marknader med färre än 1 procent elbilar bör tillhandahålla minst 3 kW laddkapacitet per elbil. Därefter 2,5 kW per elbil. Och så vidare.

Bilderna nedan visar trappans struktur.

Härnösand klarar även det högsta målet

Applicerar man Chargeup Europes riktlinjer på Härnösand blir rekommendationen att det bör finnas en laddkapacitet på minst **3 kW per elbil** och **1,7 kW per laddhybrid** i kommunen.

Härnösand klarar även dessa målvärden (+124 procent).

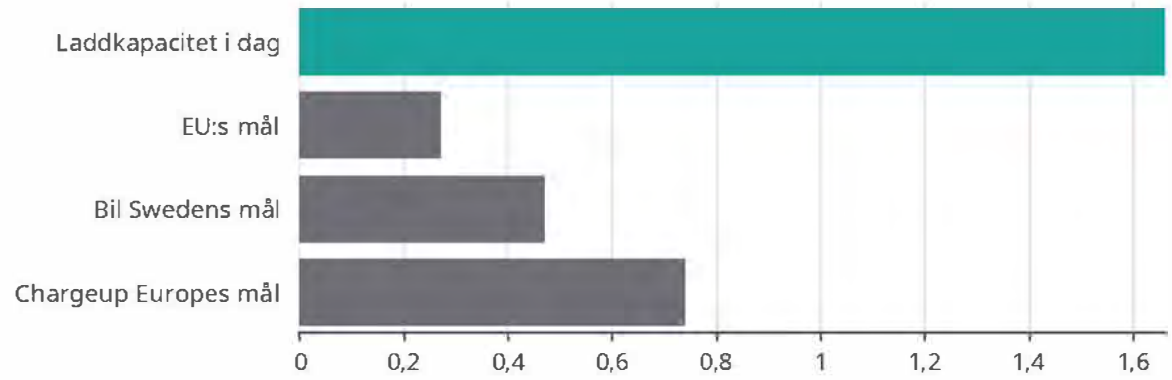
Elbilar	
Andel av personbilsflottan	1 %
Antal elbilar	122
Laddbehov enligt ChargeUps rekommendation (3 kW/elbil)	366
Laddhybrider	
Andel av personbilsflottan	2 %
Antal laddhybrider	227
Laddbehov enligt ChargeUps rekommendation (1,7 kW/laddhybrid)	375
Samlat laddbehov	741 kW
Kapacitet i dag	1 659 kW
Överskott	+124 procent

Sammanfattat: Härnösand når samtliga mål

Genom att räkna på laddkapacitet och ta fördelningen av elbilar och laddhybrider i beaktande får vi ett mer nyanserat mått på laddinfrastrukturen, än att bara räkna på bilar per laddplats.

Bilden nedan sammanfattar hur fordonsparken och laddinfrastrukturen i Härnösand förhåller sig till de nationella riktlinjer som föreslagits av EU, Bil Sweden och europeiska Chargeup Europe.

Samlad kapacitet (MW) vid publika laddplatser i förhållande till de rekommendationer som tre organisationer föreslagit.

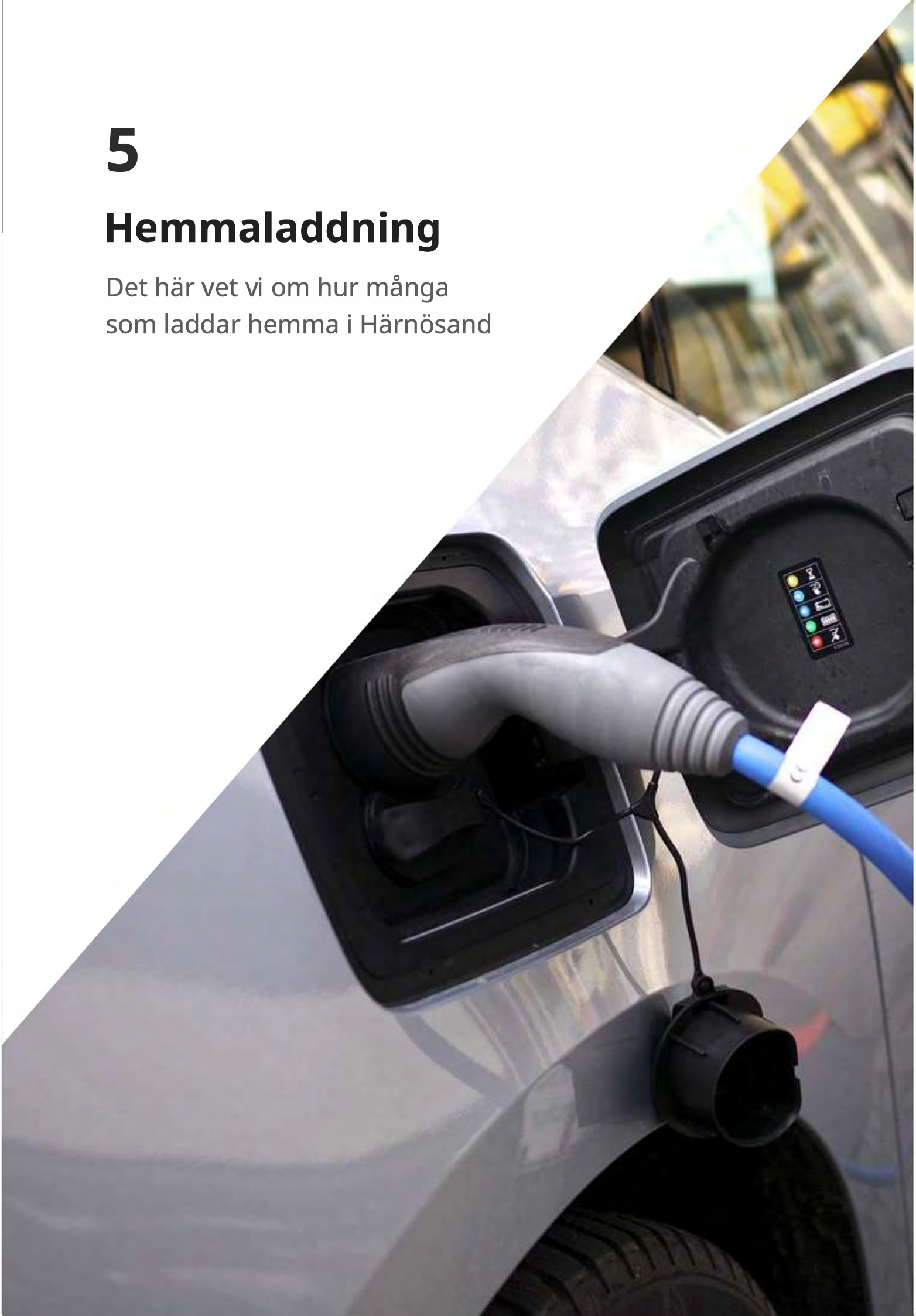

Källa: Chargefinder (bearbetad av Newsworthy). Grafik: Jens Finnäs, Newsworthy

5

Hemmaladdning

Det här vet vi om hur många
som laddar hemma i Härnösand

900 000 till privatpersoner i Härnösand

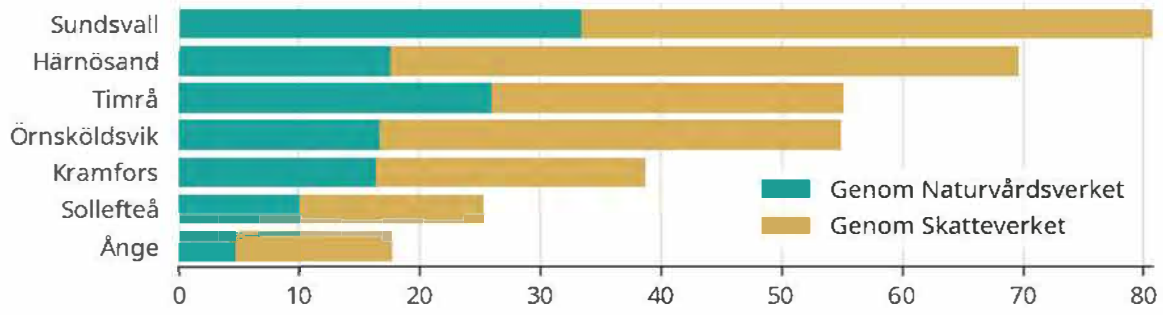
Så mycket laddbidrag har beviljats till Härnösandsborna.

Det finns ingen officiell statistik över antalet privata laddplatser, men de statliga bidrag som gått att söka ger oss en fingervisning.

Mellan 2018 och 2021 beviljades privatpersoner i Härnösand **228 000 kronor** i bidrag från Naturvårdsverket. Vi vet inte exakt hur många hushåll det motsvarade, men ett typiskt bidrag låg på omkring 9 000 kronor. Det skulle innebära **över 25 installationer** i Härnösand.

Under 2021 ersattes bidraget med ett skatteavdrag. I Härnösand beviljades **61 hushåll** sammanlagt **672 000 kronor** förra året.

Bidrag till privatpersoner för att installera laddboxar i hemmet 2018-2021 omräknat i kronor per registrerad personbil

Newsworthy

Källa
Uppgifterna om "Ladda hemma"-bidraget bygger på ett registerutdrag från Naturvårdsverket. I ansökningarna framgår postnummer, men inte kommun. När post- och kommungränser överlappar har vi fördelat bidraget mellan kommunerna. Uppgifterna om skatteavdraget kommer från Skatteverket.

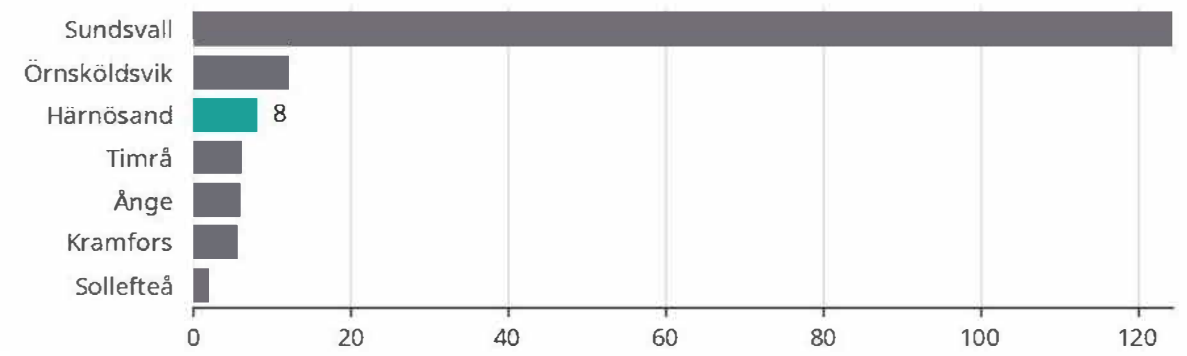
106 000 i bidrag till bolag

För organisationer och företag finns sedan 2019 Ladda bilen-stödet som betalas ut via Naturvårdsverket. Det betalas för laddpunkter som i huvudsak ska användas för boende eller anställda.

I Härnösand har organisationer och företag beviljats sammanlagt runt **106 000 kronor** för att bygga **tolv laddplatser**.

Jämfört med andra kommuner i länet är det en medelhög summa (i relation till antalet bilar i kommunen).

Ladda bilen-bidrag till bolag för att installera laddboxar, omräknat till kronor per registrerad personbil.

Källa
Uppgifterna om Ladda bilen-bidraget bygger på ett registerutdrag från Naturvårdsverket. I ansökningarna framgår postnummer, men inte kommun. När post- och kommungränser överlappar har vi fördelat bidraget mellan kommunerna.

Om den här rapporten

Vem ligger bakom rapporten?

Newsworthy är en nyhetssajt för lokala, datadrivna nyheter. Vi producerar också specialrapporter som den här.

Newsworthy grundades av datajournalistikbyrån J++ Stockholm 2017. I dag prenumererar flera svenska redaktioner och offentliga förvaltningar på Newsworthy för att få åtkomst till vår oberoende journalistik innan den publiceras öppet till allmänheten.

Rapporten har tagits fram av Jens Finnäs, som är datajournalist och grundare av Newsworthy, i samarbete med DI Mobilitet.

Kontakt

jens@newsworthy.se / 076 901 7438

Så kan du använda rapporten

När du köper den här rapporten får du rätt att använda den i och för ditt företag eller organisation.

Kopiering för vidare distribution till andra sammanhang än din organisations är förbjuden utan särskilt tillstånd. Det betyder att du får använda rapporten i presentationer för folk utanför din organisation, men inte skicka vidare rapporten till dem för fortsatt spridning och användning.

"Organisation" definieras i det här sammanhanget med organisationsnummer. Förvaltningar och/eller avdelningar som delar organisationsnummer får använda samma rapport.

§ 103

Dnr 2022-000250 3.8.1.0

Gemensam överförmyndarnämnd Härnösand - Kramfors

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att en gemensam överförmyndarnämnd tillsammans med Kramfors kommun inrättas från och med 2023-01-01,

att Härnösands kommun är värdkommun för den gemensamma nämnden,

att uppdra till kommunstyrelsen att på kommunfullmäktige i september återkomma med samarbetsavtal samt reglemente och

att beslutet gäller under förutsättning att Kramfors kommun fattar erforderliga beslut.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Anders Gäfvert (M) och Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelseförvaltningens förslag.

Bakgrund

Överförmyndaren är en lagfäst kommunal tillsyn- och förvaltningsmyndighet med det huvudsakliga uppdraget att se till att den som har god man eller förvaltare, och barn som står under förmynderskap, inte lider några rättsförluster på grund av ställföreträdarskapet. Överförmyndarens verksamhet är juridiskt komplex och ställer höga krav på rättssäkerhet, juridisk kompetens och verksamhetsmässig kontinuitet.

Den 1 januari 2022 bildades en gemensam förvaltningsorganisation för överförmyndarverksamheterna i Härnösand och Kramfors. Värdkommun för den gemensamma förvaltningsorganisationen är Härnösands kommun.

Nuläge

De uppgifter som ligger under överförmyndaren kan inte läggas under en annan nämnd. Att så är fallet följer av att föräldrabalkens bestämmelser inte ändrades i samband med 1991 års kommunallag. Därmed gäller föräldrabalkens bestämmelser att i varje kommun ska det finnas en

överförmyndare eller överförmyndarnämnd om kommunfullmäktige väljer den formen. I Härnösands kommun har fullmäktige beslutat om ensam överförmyndare med ersättare, och Kramfors kommun har motsvarande en överförmyndarnämnd. Kommuner har dock möjlighet att inrätta gemensam överförmyndarnämnd. Regelverket för tillsättande av gemensam nämnd mellan kommuner framgår i 9 kap. 19–36 §§ kommunallagen (2017:72).

Kommande förutsättningar

Regeringen beslutade den 18 juli 2019 att tillkalla en särskild utredning för att göra en översyn över reglerna om gode män och förvaltare. Utredningen utmynnande sedermera i betänkandet SOU 2021:36. ”Gode män och förvaltare – en översyn”[1]. Av betänkande framgår bland annat förslag till lag om ändring av föräldrabalken vad gällande obligatorisk organisationsform överförmyndarnämnd. Förslaget innebär således att kommuner inte längre ska kunna välja ensam överförmyndare med ersättare som politisk organisation.

I SOU 2021:36 har underlag inför utredningens förslag inhämtats från bland annat sju Länsstyrelser, nyckelpersoner inom SKR, förtroendevalda hos 12 överförmyndare med olika organisationsformer, erfarna ställföreträdare samt adekvata intresseföreningar. Av underlaget har utredningen dragit följande slutsats:

”Det är av central betydelse att överförmyndaren är organiserad på ett sätt som ger förutsättningar för hög rättssäkerhet och kvalitet i verksamheten. Det finns starka skäl som talar för att överförmyndarnämnd är att föredra som organisationsform framför ensam överförmyndare. Nämndformen medför att förtroendevalda med olika kompetenser och erfarenheter kan engageras för uppgifterna och det skapas förutsättningar för ökad rättssäkerhet i myndighetsutövningen. Verksamheten blir också mindre sårbar och risken minskar för kompetensförluster vid ändrade majoritetsförhållanden eller frivilliga avgångar. Nämnd som organisationsform går vidare hand i hand med en professionell tjänstemannaorganisation och kvaliteten i många verksamheter har ökat när man gått över till överförmyndarnämnd. Risken för jäv minskar. Vidare markeras överförmyndarens viktiga uppdrag genom nämndorganisationen, och verksamheten blir mer lik annan kommunal verksamhet. Detta har betydelse inte minst eftersom överförmyndarverksamheten fortfarande ofta är eftersatt och har låg status i vissa kommuner.”

[1] https://www.regeringen.se/499223/contentassets/06374997eb454ef1be68ded6856f5952/gode-man-och-forvaltare--en-oversyn-sou-2021-36.pdf, s 363-364

Av SOU 2021:36 framgår vidare förslag om att fler och mer komplexa uppgifter ska flyttas från vad som idag åligger domstolen. Dessa förslag sammanfattas:

- ”Beslutanderätt i ärenden om anordnande, jämkning och upphörande av godmanskap enligt 11 kap. 4 § föräldrabalken ska flyttas från domstol till överförmyndaren på så sätt att ärendena som utgångspunkt ska prövas av överförmyndaren. Om någon som är behörig att yttra sig i ärendet motsätter sig anordnande, jämkning eller upphörande ska överförmyndaren överlämna ärendet till rätten för prövning. Detta innebär att handläggningen i dessa ärenden alltid ska inledas hos överförmyndaren. Bestämmelser om detta tas in i paragraferna 11 kap. 4 a §, 19 b § andra stycket och 23 § andra stycket föräldrabalken.
- I ärenden där överförmyndaren är behörig att fatta beslut om anordnande och jämkning av godmanskap ska myndigheten få besluta interimistiskt i frågorna. Bestämmelser om detta tas in i 11 kap. 18 a § och 23 a § andra stycket föräldrabalken.
- Överförmyndarens beslut ska kunna överklagas till tingsrätten.
- Bestämmelsen i 11 kap. 17 § föräldrabalken om rättens skyldighet att i vissa fall inhämta läkarintyg och annan likvärdig utredning om den enskildes hälsotillstånd ska även gälla för handläggningen hos överförmyndaren. Det ska också göras andra ändringar i handläggningsreglerna i 11 kap. föräldrabalken, som en följd av att överförmyndaren får beslutanderätt i ärenden om godmanskap.”[2]

Av utredningen (se bilaga ”Förslag till gemensam överförmyndarnämnd”) framhålls följande punkter:

- Bättre förutsättningar för kompentensutveckling i nämndarbetet och därmed bättre kvalitet till invånarna i Kramfors- och Härnösands kommun.
- Framtidssäkra nämndarbetet utifrån de ökade kraven som SOU 2021:36 pekar mot.
- Bättra förutsättningar för ett långsiktigt strategiskt förvaltningsarbete som också skulle bidra till en effektivare förvaltning.

Det övergripande syftet med gemensam nämnd är att åstadkomma förbättringar för de personerna som har behov av ställföreträdare och

[2] Som ett led i fortsatt kvalitets- och utvecklingsarbete genom samarbete föreslås att nu även överförmyndarens respektive politiska organisation i Härnösand och Kramfors bildar en gemensam nämnd, s. 384

samtidigt stödja och stärka ställningen för huvudmännen i linje med SOU 2021:36.

Sammanfattningsvis pekar SOU 2021:36 mot att överförmyndarnämnd ska vara obligatorisk organisationsform, samt att överförmyndarnämnden ska åläggas fler och mer komplexa uppgifter. Som ett led i fortsatt kvalitets- och utvecklingsarbete genom samarbete föreslås därav att överförmyndarens respektive politiska organisation i Härnösand och Kramfors bildar en gemensam överförmyndarnämnd.

Socialt perspektiv
Medborgarens nyttoperspektiv är en fundamental aspekt att väga in vid upprättande av en gemensam överförmyndarnämnd. Ett sammangående av Härnösands och Kramfors överförmyndare innebär flera verksamhetsfördelar såsom förutsättning att bygga en robust överförmyndarnämnd med bättre möjligheter att möta kommande utmaningar såsom digitaliseringsbehov, lagförändringar och kompetenskontinuitet i nämnden. En väl rustad och stabil överförmyndarnämnd minskar individberoende och leder till generell ökad kvalitet, rättssäkerhet och tillgänglighet för medborgaren.

Ekologiskt perspektiv
Ärendet handlar om organisationsfrågor och har ingen anknytning till miljöfrågor.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Var kommun behåller ansvaret för arvodering för kommunens politiker. För värdkommun tillkommer kostnader att förknippa med funktion för nämndsekreterare samt övriga kostnader för nämndarbete. För samverkanskommun tillkommer resekostnader för politiker vid sammanträden.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-05-24

Förslag till gemensam överförmyndarnämnd

_____

Kommunstyrelseförvaltningen
Jonas Nyberg, 0611 - 34 80 09
jonas.nyberg@harnosand.se

Gemensam överförmyndarnämnd Härnösand Kramfors

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att en gemensam överförmyndarnämnd tillsammans med Kramfors kommun inrättas från och med 2023-01-01

att Härnösands kommun är värdkommun för den gemensamma nämnden

att uppdra till Kommunstyrelsen att på kommunfullmäktige i september återkomma med samarbetsavtal samt reglemente

att beslutet gäller under förutsättning att Kramfors kommun fattar erforderliga beslut.

Beskrivning av ärendet

Överförmyndaren är en lagfäst kommunal tillsyn- och förvaltningsmyndighet med det huvudsakliga uppdraget att se till att den som har god man eller förvaltare, och barn som står under förmynderskap, inte lider några rättsförluster på grund av ställföreträdarskapet. Överförmyndarens verksamhet är juridiskt komplex och ställer höga krav på rättssäkerhet, juridisk kompetens och verksamhetsmässig kontinuitet.

Den 1 januari 2022 bildades en gemensam förvaltningsorganisation för överförmyndarverksamheterna i Härnösand och Kramfors. Värdkommun för den gemensamma förvaltningsorganisationen är Härnösands kommun.

Nuläge

De uppgifter som ligger under överförmyndaren kan inte läggas under en annan nämnd. Att så är fallet följer av att föräldrabalkens bestämmelser inte ändrades i samband med 1991 års kommunallag. Därmed gäller föräldrabalkens bestämmelser att i varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd om kommunfullmäktige väljer den formen. I Härnösands kommun har fullmäktige beslutat om ensam överförmyndare med ersättare, och Kramfors kommun har motsvarande en överförmyndarnämnd. Kommuner har dock möjlighet att inrätta gemensam överförmyndarnämnd. Regelverket för tillsättande av gemensam nämnd mellan kommuner framgår i 9 kap. 19–36 §§ kommunallagen (2017:72).

Kommande förutsättningar

Regeringen beslutade den 18 juli 2019 att tillkalla en särskild utredning för att göra en översyn över reglerna om gode män och förvaltare. Utredningen utmynnande sedermera i betänkandet SOU 2021:36. ”Gode män och förvaltare – en översyn”[1]. Av betänkande framgår bland annat förslag till lag om ändring av föräldrabalken vad gällande obligatorisk organisationsform överförmyndarnämnd. Förslaget innebär således att kommuner inte längre ska kunna välja ensam överförmyndare med ersättare som politisk organisation.

I SOU 2021:36 har underlag inför utredningens förslag inhämtats från bland annat sju Länsstyrelser, nyckelpersoner inom SKR, förtroendevalda hos 12 överförmyndare med olika organisationsformer, erfarna ställföreträdare samt adekvata intresseföreningar. Av underlaget har utredningen dragit följande slutsats:

”Det är av central betydelse att överförmyndaren är organiserad på ett sätt som ger förutsättningar för hög rättssäkerhet och kvalitet i verksamheten. Det finns starka skäl som talar för att överförmyndarnämnd är att föredra som organisationsform framför ensam överförmyndare. Nämndformen medför att förtroendevalda med olika kompetenser och erfarenheter kan engageras för uppgifterna och det skapas förutsättningar för ökad rättssäkerhet i myndighetsutövningen. Verksamheten blir också mindre sårbar och risken minskar för kompetensförluster vid ändrade majoritetsförhållanden eller frivilliga avgångar. Nämnd som organisationsform går vidare hand i hand med en professionell tjänstemannaorganisation och kvaliteten i många verksamheter har ökat när man gått över till överförmyndarnämnd. Risken för jäv minskar. Vidare markeras överförmyndarens viktiga uppdrag genom nämndorganisationen, och verksamheten blir mer lik annan kommunal verksamhet. Detta har betydelse inte minst eftersom överförmyndarverksamheten fortfarande ofta är eftersatt och har låg status i vissa kommuner.”

Av SOU 2021:36 framgår vidare förslag om att fler och mer komplexa uppgifter ska flyttas från vad som idag åligger domstolen. Dessa förslag sammanfattas:

- ”Beslutanderätt i ärenden om anordnande, jämkning och upphörande av godmanskap enligt 11 kap. 4 § föräldrabalken ska flyttas från domstol till överförmyndaren på så sätt att ärendena som utgångspunkt ska prövas av överförmyndaren. Om någon som är behörig att yttra sig i ärendet motsätter sig anordnande, jämkning eller upphörande ska överförmyndaren överlämna ärendet till rätten för prövning. Detta innebär att handläggningen i dessa ärenden alltid ska inledas hos överförmyndaren. Bestämmelser om detta tas in i paragraferna 11 kap. 4 a §, 19 b § andra stycket och 23 § andra stycket föräldrabalken.

[1] https://www.regeringen.se/499223/contentassets/06374997eb454ef1be68ded6856f5952/gode-man-och-forvaltare--en-oversyn-sou-2021-36.pdf, s 363-364

- I ärenden där överförmyndaren är behörig att fatta beslut om anordnande och jämkning av godmanskap ska myndigheten få besluta interimistiskt i frågorna. Bestämmelser om detta tas in i 11 kap. 18 a § och 23 a § andra stycket föräldrabalken.
- Överförmyndarens beslut ska kunna överklagas till tingsrätten.
- Bestämmelsen i 11 kap. 17 § föräldrabalken om rättens skyldighet att i vissa fall inhämta läkarintyg och annan likvärdig utredning om den enskildes hälsotillstånd ska även gälla för handläggningen hos överförmyndaren. Det ska också göras andra ändringar i handläggningsreglerna i 11 kap. föräldrabalken, som en följd av att överförmyndaren får beslutanderätt i ärenden om godmanskap."[2]

Av utredningen (se bilaga "Förslag till gemensam överförmyndarnämnd") framhålls följande punkter:

- Bättre förutsättningar för kompentensutveckling i nämndarbetet och därmed bättre kvalitet till invånarna i Kramfors- och Härnösands kommun.
- Framtidssäkra nämndarbetet utifrån de ökade kraven som SOU 2021:36 pekar mot.
- Bättra förutsättningar för ett långsiktigt strategiskt förvaltningsarbete som också skulle bidra till en effektivare förvaltning.

Det övergripande syftet med gemensam nämnd är att åstadkomma förbättringar för de personerna som har behov av ställföreträdare och samtidigt stödja och stärka ställningen för huvudmännen i linje med SOU 2021:36.

Sammanfattningsvis pekar SOU 2021:36 mot att överförmyndarnämnd ska vara obligatorisk organisationsform, samt att överförmyndarnämnden ska åläggas fler och mer komplexa uppgifter. Som ett led i fortsatt kvalitets- och utvecklingsarbete genom samarbete föreslås därav att överförmyndarens respektive politiska organisation i Härnösand och Kramfors bildar en gemensam överförmyndarnämnd.

Socialt perspektiv

Medborgarens nyttoperspektiv är en fundamental aspekt att väga in vid upprättande av en gemensam överförmyndarnämnd. Ett sammangående av Härnösands och Kramfors överförmyndare innebär flera verksamhetsfördelar såsom förutsättning att bygga en robust överförmyndarnämnd med bättre möjligheter att möta kommande utmaningar såsom digitaliseringsbehov, lagförändringar och kompetenskontinuitet i nämnden. En väl rustad och stabil överförmyndarnämnd minskar individberoende och leder till generell ökad kvalitet, rättssäkerhet och tillgänglighet för medborgaren.

[2] Som ett led i fortsatt kvalitets- och utvecklingsarbete genom samarbete föreslås att nu även överförmyndarens respektive politiska organisation i Härnösand och Kramfors bildar en gemensam nämnd, s. 384

Ekologiskt perspektiv

Ärendet handlar om organisationsfrågor och har ingen anknytning till miljöfrågor.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Var kommun behåller ansvaret för arvodering för kommunens politiker. För värdkommun tillkommer kostnader att förknippa med funktion för nämndsekreterare samt övriga kostnader för nämndarbete. För samverkanskommun tillkommer resekostnader för politiker vid sammanträden.

Beslutsunderlag

Förslag till gemensam överförmyndarnämnd, daterad 2022-03-18

Anna Bostedt
Chef för ekonomi- och kanslienheten

Jonas Nyberg
Enhetschef Överförmyndarsamverkan Härnösand Kramfors

Bilagor

Förslag till gemensam överförmyndarnämnd

Härnösands kommun KRAMFORS KOMMUN

RAPPORT

Datum
2022-03-18

Förslag för gemensam överförmyndarnämnd

Innehållsförteckning

1 Uppdrag och syfte 3

2 Överförmyndarnämndens uppdrag och verksamhet 4

2.1 Överförmyndarverksamheten i Kramfors- och Härnösands kommun 4
2.2 Förutsättningar för samverkan 4
2.3 Vinster med gemensam nämnd 5

3 Förslag till förändrad organisation av överförmyndarnämnden i Kramfors kommun 7

1 Uppdrag och syfte

Kommunfullmäktige i Kramfors kommun beslutade 6 december 2021 att Kramfors och Härnösands kommuners överförmyndarverksamhet skulle slås ihop i en gemensam verksamhet från 1 januari 2022. Kommunfullmäktige i Härnösands kommun fattade samma beslut den 20 december 2021. Under arbetet med förvaltningarnas sammanslagning har frågan om gemensam nämnd väckts.

Kommunadministrationen har i Kramfors fått uppdraget att utreda möjligheterna att ansluta Kramfors kommun till en gemensam överförmyndarnämnd med Härnösand. Uppdraget ska beakta eventuella kvalitetsmässiga vinster samt ekonomiska och organisatoriska konsekvenser för ett sådant samgående.

2 Överförmyndarnämndens uppdrag och verksamhet

Överförmyndarnämndens uppdrag består i huvudsak av att verka för att de individer som själva inte kan ta vara på sin rätt inte ska drabbas av rättsförluster. Detta sker genom att överförmyndarnämnden medverkar till att utse ställföreträdare där det är nödvändigt samt kontrollerar ställföreträdarens lämplighet och kompetens. En ställföreträdare kan vara en förmyndare, god man eller förvaltare. Överförmyndarnämnden ska utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares hela verksamhet.[1] Överförmyndarnämnden har också ansvar att hitta lämpliga ställföreträdare, samt skall erbjuda ställföreträdaren den utbildning som bedöms nödvändig.[2] Överförmyndaren skall också redovisa uppgifter som är nödvändig för att Länsstyrelsen skall kunna föra statistik över överförmyndarens verksamhet.[3]

2.1 Överförmyndarverksamheten i Kramfors- och Härnösands kommun

Överförmyndarnämnden i Kramfors består idag av fem stycken ledamöter och fem stycken ersättare. Härnösands kommun har ingen nämnd utan de har istället en överförmyndare och en ersättande överförmyndare. Sedan 1 januari 2022 ansvarar Härnösands kommun för överförmyndarverksamheten som tidigare bedrevs i Kramfors. Alla tjänstepersoner i verksamheten har Härnösands kommun som arbetsgivare.

2.2 Förutsättningar för samverkan

I varje kommun skall det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Kommunerna är fria att själva organisera sin överförmyndarverksamhet som man önskar. En förändring av överförmyndarens organisering får dock endast göras vid valår. Denna bestämmelse återfinns i föräldrabalken och utgår från att överförmyndarnämndens ledamöter, eller överförmyndaren, är förtroendevalda och väljs av kommunfullmäktige på fyra år.

Traditionellt har det varit vanligt i kommunerna med en enskild politisk tillsatt överförmyndare. Efter 1975 års reform blev det möjligt för kommunerna att utse överförmyndarnämnder och sedan 2006 är det möjligt för flera kommuner att samverka i en gemensam överförmyndarnämnd.[4] Denna samverkansform är vanlig särskilt mellan mindre kommunen med geografisk närhet.

I SOU 2021:36 *”Gode män och förvaltare – en översyn”* från 2021 uppmärksammas flera områden för förbättring och en rad förändringar för överförmyndarverksamhet föreslås. Generellt ser utredningen att

[1] 16 kap 1 § föräldrabalken (FB) (1949:381)
[2] 16 kap 18 § FB
[3] 16 kap 19 § FB
[4] 19 kap 16 § FB

kompentensen hos överförmyndarverksamheten måste höjas, t.ex. föreslås att det ska bli förbjudet för en kommun att ha en enskild överförmyndare och att nämnd ska bli den obligatoriska formen för beslutsfattande.

Även om behovet av ökad kompetens i nämnder så pekar samtidigt utredningen på att överförmyndarverksamheten kommer få fler och mer komplexa uppgifter då de t.ex. föreslås att ta över beslutanderätt i ärenden om godmanskap som i dag prövas av domstol.[5]

2.3 Det kommunala ansvaret

Om beslut om gemensam nämnd fattas kommer respektive kommun ha kvar både inflytande och förpliktelser vilket regleras i kommunallagen. Frågan om ansvarsfrihet kommer att beslutas i både Härnösands- och Kramfors kommunfullmäktige. Lekmannarevisionen kommer ha samma möjlighet som tidigare till insyn i verksamheten. Möjligheten att interpellera till överförmyndarnämndens ordförande kommer finnas kvar precis som idag vid ett samgående även om ordförandeposten hamnar hos en förtroendevald från Härnösand.

En gemensam nämnd kommer organisatoriskt att höra till den kommun som benämns värdkommun. Den kommun som inte är värdkommun har rätt att utse ledamöter och ersättare i nämnden. En gemensam nämnd är en egen myndighet, men inte en juridisk person. Nämnden kan därför inte ingå avtal eller liknande i eget namn utan måste agera för sina respektive huvudmäns räkning (Proposition 1996/97:105).

Om arvode: Den som väljs till ledamot eller ersättare i en gemensam nämnd ska betraktas som förtroendevald i den kommun eller i den region som valt honom. Det är därför den kommunen eller den regionen som ska utge ekonomiska förmåner till den förtroendevalde. Regeln kan visserligen leda till att ersättningen till ledamöterna i den gemensamma nämnden blir olika beroende på vilken kommun de representerar. Principen om lika arvode för lika uppdrag inom en och samma kommun rubbas dock inte.

2.4 Vinster med gemensam nämnd

Överförmyndarnämnden är den nämnd tillsammans med socialutskottet som är mest regel och författningsstyrd och där ärendena styrs utifrån medborgarnas behov. En gemensam nämnd med Härnösand skulle öka antalet personer som är med och tar ansvar i myndighetsutövningen och det skulle kunna öka kompetensen bland de förtroendevalda genom att skapa en bättre plats för erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande. En större nämnd med bättre kompentens i sakfrågorna skulle också skapa bättre rättssäkerhet genom att ge människor i ett större område samma grund för beslut. Sårbarheten mot frånvaro minskar också med en större nämnd.

[5] SOU 2021:36 *"Gode män och förvaltare – en översyn"* s. 40.

Den ekonomiska fördelningen mellan kommunerna regleras i samarbetsavtalet kring överförmyndarverksamheten (dnr: ÖFN 2022/1) och kommer inte påverkas av en gemensam nämnd. Den enda risken är en marginellt högre kostnad för reseersättningar – vilket i frågan får anses obetydlig.

Rent organisatoriskt är det vanligast att den kommun som har huvudansvar för förvaltningen också är värdkommun för den gemensamma nämnden. Det skulle innebära att Härnösand blir värdkommun för en gemensam överförmyndarnämnd och nämndssammanträden kommer hållas där. Deras verksamhet tar över ansvaret som idag ligger på nämndsekreteraren i Kramfors med att ombesörja för handlingar till mötena, lokal, protokoll etc.

3 Förslag till förändrad organisation av överförmyndarnämnden i Kramfors kommun

Vi föreslår att Kramfors bildar en gemensam överförmyndarnämnd med Härnösands kommun från och med 1 januari 2023 främst utifrån dessa argument:

- Bättre förutsättningar för kompentensutveckling i nämndarbetet och därmed bättre kvalitet till invånarna i Kramfors- och Härnösands kommun.
- Framtidssäkra nämndarbetet utifrån de ökade kraven som SOU 2021:36 pekar mot.
- Bättra förutsättningar för ett långsiktigt strategiskt förvaltningsarbete som också skulle bidra till en effektivare förvaltning.

Vi föreslår att en gemensam nämnd får 7 ledamöter och 7 ersättare. Sammansättning byggs utifrån kommunernas invånarantal och kan beräknas enligt följande:

Härnösands kommun 25 012 invånare.
Kramfors kommun 18 005 invånare.

25 012+18 005 = 43 017

25 012/43 017 = 58 %

18 005/43 017 = 42 %

Med 7 ledamöter innebär detta att Härnösand får 4 mandat och Kramfors 3.

Ordförande och vice ordförande i en gemensam nämnd utses av fullmäktige i den kommun som inrättat nämnden (se kommentaren till 6 kap. 21 § KL). Fullmäktige i värdkommunen kan utse en ordförande från en annan kommun men vanligast är att ordföranden kommer från värdkommunen. Detta kan också vara att föredra för att förenkla och effektivisera beredningsarbetet.

Vi föreslår en särskild inkallelseordning för den gemensamma överförmyndarnämnden där en frånvarande ledamot från Kramfors i första hand ersätts av en förtroendevald från Kramfors. Om ingen ersättare från Kramfors finns tillgänglig ska denne ersättas av en förtroendevald från Härnösand med samma partitillhörighet i den mån det är möjligt.

Enligt kommunallagen får överförmyndarnämndens organisation endast förändras till början av en ny mandatperiod vilket innebär att beslut i frågan om gemensam nämnd måste fattas av båda kommuner innan årets slut. De beslut som måste tas är ett fullmäktigebeslut om gemensam nämnd, ett fullmäktigebeslut om ett utvidgat samverkansavtal och ett fullmäktigebeslut om ett gemensamt reglemente för överförmyndarnämnden.

När alla beslut om gemensam nämnd är fattade får nämnden tillsammans utarbeta och besluta om en arbetsordning där man klarlägger frågor om sammanträden, tid, plats, etc.

Ägardirektiv Restore i Höga kusten AB, år 2022-2023.

Dokumentnamn	Ägardirektiv 2022-2023 Restore i Höga Kusten AB		Dokumenttyp Ägardirektiv	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2022-06-20	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.0		2022-000247
Dokumentinformation	Ägardirektiv för Restore i Höga Kusten AB			
Dokumentet gäller för	Restore i Höga Kusten AB			
Annan information				

Härnösands kommun

Detta ägardirektiv avser Restore i Höga Kusten AB (559370-7473), (nedan kallat bolaget).

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun och är ett dotterbolag till Invest i Härnösand AB. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och i bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman.

2. Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.
Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap. 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen.
Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

5. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen. Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget har till uppgift att:
Bolaget ska driva försäljning av återbrukade och hållbara varor samt uthyrning av lokaler och därmed förenlig verksamhet.

6. Bolagets ändamål

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen att:

- Driva och utveckla en återbruksgalleria med därmed förenlig verksamhet. Verksamheten ska drivas på marknadsmässiga grunder och på sikt vara vinstdrivande. Allt som säljs i gallerian ska vara återbrukat, återvunnet eller hållbart producerat.
- Bolaget ska drivas som ett socialt företag med avtal med arbetslivsförvaltningen och/eller andra arbetsmarknadsaktörer på arbetsmarknaden.
- Stimulera och inspirera till att återbruka varor och till produktlivsförlängning genom exempelvis renovering.
- Bedriva utvecklingsverksamhet som är inom ramen för bolagets ändamål, viss försäljning, konferens- och caféverksamhet.
- För utveckling av Härnösands kommun ska bolaget samverka med kommunens verksamheter och bolag, kunder, företag, myndigheter och med övriga kommuner i länet.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.
Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.
Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna policydokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

9. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.
Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

10. Ekonomiska mål

Företagets långsiktiga avkastning ska vara marknadsmässig och stämmas av genom jämförelse med andra jämförbara bolag.

Soliditeten ska överstiga 20 procent.

11. Finansiering och kapitalförvaltning

Bolaget ska i god tid framföra sådant som är av vikt för sitt eget och kommunens budgetarbete. Bolaget ska till kommunstyrelsen årligen inge sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Bolaget ska följa Härnösands kommuns finanspolicy och ska ingå i ägarens koncernkontorutin. Vid behov av upplåning ska i första hand likvida medel inom koncernen användas. I andra hand ska extern finansiering med kommunal borgen användas.

Bolaget har rätt att placera eventuellt överskott av likvida medel hos annan förutsatt att medlen inte behövs inom koncernen och att bättre förräntning kan erhållas än vid placering på koncernkontot

Bolaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

12. Information och ägardialog

Bolaget ska löpande hålla Invest i Härnösand AB styrelse, eller den de utser, väl informerad om bolagets verksamhet och ställning. Bolaget ska också tillse att ägaren hålls informerad, genom att initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.
Bolaget ska till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägarkommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.
Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska få del av

- minnesanteckningar från ägardialoger (löpande)
- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor. (senast 31/3)

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunstyrelsen.

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15. Suppleanter

Suppleanter inträder enligt följande:
Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden. Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

16. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

17. Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget. Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

18. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.
Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

19. Allvarliga händelser

Bolaget har skyldighet att omedelbart till verkställande direktören för Invest i Härnösand AB anmäla händelser, som kan utgöra en överhängande fara för bolagets kunder eller tillgångar.

Bolaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av bolagets personal och material efter uppkomna behov inom kommunen.

Ersättning för detta inklusive merkostnader för bolaget regleras mellan bolaget och ägaren i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om Härnösands kommuns krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska bolagets verkställande direktör, om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i Krisledningsstaben.

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-05-18

Dnr
KS/2022-000247

Kommunstyrelseförvaltningen
Malin Ullström, 0611 34 80 24
malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ägardirektiv Restore i Höga Kusten AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Ägardirektiv Restore i Höga Kusten AB 2022-2023.

Beskrivning av ärendet

Bolaget Restore i Höga Kusten AB är ett nystartat bolag som ägs av Härnösands kommun och är ett dotterbolag till Invest i Härnösand AB. Bolaget är därmed en del av kommunens verksamhet. Kommunallagen förutsätter att alla kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Ägardirektivet utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) mall för ägardirektiv för kommunala bolag.

I ägardirektivet framgår att bolaget ska drivas som ett socialt företag med avtal med Arbetslivsförvaltningen och/eller andra arbetsmarknadsaktörer på arbetsmarknaden, verksamheten utgörs av att driva försäljning av återbrukade och hållbara varor samt uthyrning av lokaler och därmed förenlig verksamhet.

Bolagets styrelse ställer sig bakom förslaget till ägardirektiv.

Socialt perspektiv

Bolaget drivs som ett socialt företag med samarbete och avtal med Arbetslivsförvaltningen och/eller andra arbetsmarknadsaktörer vilket bedöms vara positivt ur ett socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Bolaget ska driva försäljning av återbrukade och hållbara varor. Allt som säljs i gallerian ska vara återbrukat, återvunnet eller hållbart producerat.

Bolaget ska vidare stimulera och inspirera till att återbruka varor och till produktlivsförlängning genom exempelvis renovering.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunallagen förutsätter att kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Beroende på bolagsform ska därutöver även annan relevant lagstiftning följas, i detta fall aktiebolagslagen. Kommunala bolag ska ha välskött ekonomi men inte i första hand drivas i vinstsyfte och ska i större ekonomiska beslut alltid involvera kommunfullmäktige.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Malin Ullström
T.f chef Kanslienheten

Bilagor

Ägardirektiv Restore i Höga Kusten AB 2022-2023

§ 105 Dnr 2022-000247 3.4.2.0

Ägardirektiv Restore i Höga Kusten AB

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta Ägardirektiv Restore i Höga Kusten AB 2022-2023.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M), Christina Lindberg (C) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Anders Gäfvert (M) yrkar på ett tillägg i ägardirektivens punkt 12 så att det även läggs till kommunfullmäktige där det står kommunstyrelsen.

Andreas Sjölander (S) och Christina Lindberg (C) yrkar bifall till Anders Gäfverts (M) förslag.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut, kommunstyrelseförvaltningens förslag med Anders Gäfverts (M) tilläggsförslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag med Anders Gäfverts (M) tilläggsförslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag med Anders Gäfverts (M) tilläggsförslag.

Bakgrund

Bolaget Restore i Höga Kusten AB är ett nystartat bolag som ägs av Härnösands kommun och är ett dotterbolag till Invest i Härnösand AB. Bolaget är därmed en del av kommunens verksamhet. Kommunallagen förutsätter att alla kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Ägardirektivet utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) mall för ägardirektiv för kommunala bolag.

I ägardirektivet framgår att bolaget ska drivas som ett socialt företag med avtal med Arbetslivsförvaltningen och/eller andra arbetsmarknadsaktörer på

arbetsmarknaden, verksamheten utgörs av att driva försäljning av återbrukade och hållbara varor samt uthyrning av lokaler och därmed förenlig verksamhet.

Bolagets styrelse ställer sig bakom förslaget till ägardirektiv.

Socialt perspektiv
Bolaget drivs som ett socialt företag med samarbete och avtal med Arbetslivsförvaltningen och/eller andra arbetsmarknadsaktörer vilket bedöms vara positivt ur ett socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv
Bolaget ska driva försäljning av återbrukade och hållbara varor. Allt som säljs i gallerian ska vara återbrukat, återvunnet eller hållbart producerat. Bolaget ska vidare stimulera och inspirera till att återbruka varor och till produktlivsförlängning genom exempelvis renovering.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Kommunallagen förutsätter att kommunala bolag har gällande ägardirektiv. Beroende på bolagsform ska därutöver även annan relevant lagstiftning följas, i detta fall aktiebolagslagen. Kommunala bolag ska ha välskött ekonomi men inte i första hand drivas i vinstsyfte och ska i större ekonomiska beslut alltid involvera kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-05-18

Ägardirektiv Restore i Höga Kusten AB 2022-2023

_____

§ 98 Dnr 2022-000214 1.1.2.1

Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2022

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2022.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Christina Lindberg (C), Anders Gäfvert (M) och Andreas Sjölander (S).

Bakgrund

Reglementet för ekonomistyrning anger att kommunstyrelsen ansvarar för att sammanställa en fyramånadersrapport för kommunen. Rapporten ska tillställas kommunfullmäktige senast vid junisammanträdet.

Härnösands kommun uppvisar ett resultat om 9,5 mnkr för årets fyra första månader vilket är att betrakta som ovanligt bra för kommunen. Det förklaras i synnerhet av lägre kostnader i kombination med ökade skatteintäkter och generella statsbidrag jämfört mot motsvarande period föregående år.

Avvikelsen mellan budget och prognos uppgår till -11,5 mnkr och beror i huvudsak på högre förväntade kostnader i förhållande till ökade intäkter.

Socialt perspektiv
Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv
Ingen påverkan.
Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Översikten av ackumulerat och prognostiserat resultat vid årets slut bidrar kommunen till att resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-05-24
Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2022

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-05-24

Dnr
KS/2022-000214

Kommunstyrelseförvaltningen
Hanna-Maria Fälldin, 070-301 92 12
mia.falldin@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2022.

Beskrivning av ärendet

Reglementet för ekonomistyrning anger att kommunstyrelsen ansvarar för att sammanställa en fyramånadersrapport för kommunen. Rapporten ska tillställas kommunfullmäktige senast vid junisammanträdet.

Härnösands kommun uppvisar ett resultat om 9,5 mnkr för årets fyra första månader vilket är att betrakta som ovanligt bra för kommunen. Det förklaras i synnerhet av lägre kostnader i kombination med ökade skatteintäkter och generella statsbidrag jämfört mot motsvarande period föregående år.

Avvikelsen mellan budget och prognos uppgår till -11,5 mnkr och beror i huvudsak på högre förväntade kostnader i förhållande till ökade intäkter.

Socialt perspektiv
Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv
Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Översikten av ackumulerat och prognostiserat resultat vid årets slut bidrar kommunen till att resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Malin Ullström
T.f chef för kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 – Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2022

Härnösands kommun

Härnösands kommun

Fyramånadersrapport 2022

2022-04-30

Fyramånadersrapport 2022

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2022 1

1 Utgångspunkter 2

2 Förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 3

2.1 Personalförhållanden 3

2.2 Finansiell analys 3

3 Finansiella rapporter 6

3.1 Resultaträkning 6

3.2 Balansräkning 6

3.3 Noter 7

3.4 Drift- och investeringsredovisning 8

1 Utgångspunkter

I årsplanen konkretiseras kommunens mål och budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året. Årsplanen tar avstamp i kommunens omvärldsspaning samt de planeringsförutsättningar som fastställts inför att arbetet med Årsplanen tar sin början. Årsplanen ligger till grund för nämndernas verksamhetsplaner.

Årsplanen följs upp vid tre tillfällen under året, i fyramånadersrapport, delårsrapport samt årsredovisning. Fyramånadersrapporten har (till skillnad från delårsrapporten och årsredovisningen) ett introvert perspektiv och fokuseras enbart på kommunens ekonomi och personalförhållanden. Delårsuppföljningen samt årsredovisningen är mer omfattande och innehållet styrs genom lag (Lagen om kommunal bokföring och redovisning) samt rekommendationer (Rådet för kommunal redovisning).

2 Förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.1 Personalförhållanden

Under hösten 2021 påbörjades implementeringen av ett nytt löne- och personalsystem. Utdata ur det nya systemet kan ännu inte kvalitetssäkras. Som en följd av detta redovisas inga siffror för personalförhållanden i kommunens fyramånadersrapport 2022.

2.2 Finansiell analys

Resultat	apr-22	apr-21
Resultat (mnkr)	9,5	-41,6
Procent av skatteintäkter och statsbidrag	1,5%	-6,9%
Resultat exkl. semesterlöneskuld (mnkr)	49,4	-4,4
Procent av skatteintäkter och statsbidrag	7,7%	-0,7%

Kommunen visar ett betydligt bättre resultat för perioden jämfört med motsvarande period föregående år. Intäktsutvecklingen är positiv men förklaras i allt väsentligt av pensionskompensationen kommunen mottagit från regionen vilken uppgår till 9,8 mnkr. I övrigt förklaras intäktsökningen för perioden av något bättre försäljningsintäkter (1,1 mnkr) och att man för perioden har uppvisat 3,6 mnkr högre intäkter i form av taxor och avgifter. Det största intäktsbortfallet är relaterat till 3,4 mnkr lägre bidrag från andra aktörer än staten.

Kostnadsutvecklingen är snarlik föregående period vilket kan anses positivt eftersom inflationen skenat iväg under i synnerhet nuvarande år och därmed kostar samma varor och tjänster mer än tidigare, ändå är kostnadsmassan mindre än föregående års motsvarande period. Kommunen har lämnat mindre bidrag för perioden med 5,1 mnkr samtidigt som materialkostnaden ökat med 4,1 mnkr. Den främsta kostnadsminskningen förklaras genom lägre pensionskostnader för perioden.

Vidare har skatteintäkterna samt de generella statsbidragen uppvisat ett positivt netto jämfört mot föregående år med 36,4 mnkr. Ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag är alltjämt i något lägre takt än motsvarande period föregående år vilken var 15,1 mnkr högre för perioden.

Finansnettot är alltjämt lika föregående års motsvarande period men volymen är högre, det beror i högsta grad på mottagen överskottsutjämning från Kommuninvest samtidigt som att räntekostnaderna ökat något och framförallt att en högre finansiell kostnad har uppstått som en effekt av en omfördelning av pensionskostnader.

SOLIDITET	apr-22	dec-21
Soliditet %	32,9%	34,2%
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt %	-17,1%	-19,0%

Den långfristiga betalningsförmågan tenderar att minska under årets första del sett till kommunens ekonomiska cykel som innebär att semesterlöneskulden i allt väsentligt genererar en stor resultatpåverkan. Att soliditeten minskar mellan årsbokslutet och fyramånadersbokslutet är därmed förväntat. En minskning med cirka 4% är normalt för kommunen, därmed kan det anses positivt att den enbart minskat med 1,3% sedan årsskiftet. Allt mer positivt är att soliditeten med hänsyn till det fulla pensionsåtagandet ökat med 1,9% i synnerhet under förutsättningen att ränte- och basbeloppsuppräkningen varit hög för pensionsskulden.

LIKVIDITET	apr-22	dec-21
Kassalikviditet	94,4%	86,6%
Rörelsekapital, mnkr	-14,0	-36,8
Varav semesterlöneskuld	115,9	76,0
Anläggningskapital, mnkr	409,2	422,8

Den kortfristiga betalningsförmågan har ökat till för kommunen väldigt höga nivåer trots att kommunen har börjat amortera 5 mnkr per år vilket innebär att det dels försvinner likviditet i form av amortering och dels att kommunen har en latent kortfristig skuld som tidigare var klassificerad som långfristig. Kommunens behållning på eget bankkonto är 10 mnkr i egen styrka som i sin enkelhet kan förklaras av inbetalningen från regionen gällande pensionskompensationen, i övrigt utgör kortfristiga fordringar i relation till kortfristiga skulder den större förklaringsvariabeln. Rörelsekapitalets ökning indikerar också att kommunens finansiella styrka har ökat från årsskiftet, däremot indikerar det minskade anläggningskapitalet att kommunen nu har mindre anläggningstillgångar i proportion till de långfristiga skulderna inklusive avsättningarna.

Nettoinvesteringar	apr-22	apr-21
Nettoinvesteringar (mnkr)	-7,3	-2,6
Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar (%)	49	19

Årets fyra första månader kännetecknar en för helåret för kommunen relativt normal investeringstakt, föregående års motsvarande period kännetecknades av en ovanligt svag investeringstakt för perioden. För att tillgångsmassan ska behållas konstant bör nettoinvesteringar i relation till avskrivningar uppgå till 100% vilket den sällan gör i början av året då större investeringar ofta tas i slutet på året. Skulle en trend under 100% råda kan man argumentera för att samhällsnytta förbrukas i snabbare takt än vad ny tillkommer, men det finns idag inga sådana indikationer då de 49% är normalt i kommunens investeringscykel för perioden.

Prognostiserad budgetavvikelse	Budget helår	Prognos helår T1	Avvikelse prognos-budget helår
Kommunstyrelse	0,0	7,4	7,4
Kommungemensam verksamhet	0,0	8,6	8,6
Kommunfullmäktige	0,0	0,3	0,3
Arbetslivsnämnd	0,0	-0,4	-0,4
Samhällsnämnd	0,0	-3,5	-3,5
Skolnämnd	0,0	-29,3	-29,3
Socialnämnd	0,0	-26,0	-26,0
Finansen	36,0	67,4	31,4
Summa prognostiserad budgetavvikelse	**36,0**	**24,5**	**-11,5**

Kommunen som helhet prognostiserar ett överskott på helåret 2022 på 24,5 mnkr. Det är 11,5 mnkr lägre än budgeterat överskott på 36,0 mnkr, och fördelar sig nämndsvis enligt ovanstående tabell.

Kommunstyrelsens prognos för helåret är ett överskott på 7,4 mnkr, ett överskott som främst prognostiseras uppstå inom HR-avdelningen samt Ekonomi- och kommunledningsavdelningen. Den huvudsakliga anledningen till överskottet är dels vakanta tjänster, dels att Heltidsprojektet inte prognostiseras upparbeta kostnader i den takt som budgeterats.

Kommungemensam verksamhet prognostisera ett överskott för helåret på 8,6 mnkr, vilket främst beror på mottagen pensionskompensation från Region Västernorrland.

Kommunfullmäktiges prognos för helåret är ett överskott på 0,3 mnkr, vilket främst beror på att kostnaderna för arvodering och annonsering förväntas bli lägre än budgeterat.

Arbetslivsnämndens prognos för året är ett underskott på 0,4 mnkr, vilket är hänförligt till verksamheten för vuxenutbildning där det prognostiseras för ökade personalkostnader inom Komvux samt minskade försäljningsintäkter inom uppdragsutbildningen som en efterverkning av Covid-19-pandemin.

Samhällsnämnden prognostiserar ett underskott för året på 3,5 mnkr. Underskottet härleds till verksamheten för badanläggningar, där framförallt intäkterna bedöms minska på grund av de pandemiåtgärder som fortfarande påverkar simhallens verksamhet.

Skolnämndens prognos för helåret är ett underskott på 29,2 mnkr, vilket består av förväntade intäktsökningar på 12,9 mnkr från främst Skolverket, samt förväntade kostnadsökningar på 41,9 mnkr främst inom kostnadsslaget personal. Personalkostnaderna prognostiseras bli 39,5 mnkr högre än budgeterat vid årets slut, och underskottet prognostiseras uppstå främst inom förskolan och grundskolan.

Socialnämndens årsprognos är ett underskott på 26,0 mnkr mot för årets budget, varav 22,7 mnkr förväntas uppstå inom hemtjänsten fördelat 2,7 mnkr inom hemtjänstpengen, 16,4 mnkr inom den kommunala hemtjänsten samt 3,6 mnkr inom nattpatrullen. Underskottet inom den kommunala hemtjänster prognostiseras uppstår främst inom personalkostnader och förbrukningsmaterial. I prognosen har hänsyn tagits till ett antal åtgärder, bl.a projektet för ruttoptimering samt den pågående djupanalysen av hur hemtjänstens tid fördelas på utförd tid hos brukare.

Finansen prognostiserar med ett överskott på 67,4 mnkr, vilket är 31,4 mnkr högre än budgeterat överskott på 36,0 mnkr. Överskottet grundar sig på den nya skatteunderlagsprognosen från 28/4 2022, där kommunens skatte- och statsbidragsintäkter för 2022 beräknas öka.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

(mnkr)		Kommun apr-22	Kommun apr-21	Kommun Prognos 2022	Kommun Budget 2022	Kommun Avvikelse BoP
Verksamhetens intäkter	*Not 1*	127,7	115,4	355,5	336,6	18,9
Verksamhetens kostnader	*Not 2*	-743,1	-745,8	-2156,6	-2094,8	-61,8
Avskrivningar		-14,8	-14,7	-44,5	-44,6	0,1
Verksamhetens nettokostnad		**-630,2**	**-645,1**	**-1845,6**	**-1802,8**	**-42,8**
Skatteintäkter		428,6	406,5	1275,7	1250,3	25,4
Generella statsbidrag och utjämning		211,0	196,7	593,9	585,2	8,7
Verksamhetens resultat		**9,4**	**-41,9**	**24,0**	**32,7**	**-8,7**
Finansiella intäkter		3,5	1,9	7,2	8,1	-0,9
Finansiella kostnader		-3,4	-1,6	-6,7	-4,8	-1,9
Resultat efter finansiella poster		**9,5**	**-41,6**	**24,5**	**36,0**	**-11,5**
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat		**9,5**	**-41,6**	**24,5**	**36,0**	**-11,5**

3.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommun apr-22	Kommun dec-21
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		2,1	2,2
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		576,1	582,7
Maskiner och inventarier		50,0	50,8
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar		194,5	194,7
Summa anläggningstillgångar		**822,7**	**830,4**
Bidrag till infrastruktur		0,0	0,0
Omsättningstillgångar			
Förråd m.m.		7,9	7,9
Fordringar		211,0	179,8
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0
Kassa och bank		161,2	109,1

Summa omsättningstillgångar		**380,1**	**296,8**
Summa tillgångar		**1202,9**	**1127,2**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital		409,2	422,8
Periodens resultat		9,5	4,8
Resultatujämningsreserv		0,0	0,0
Övrigt eget kapital		385,9	381,1
Summa eget kapital		**395,4**	**385,9**
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		178,7	167,8
Andra avsättningar		0,2	0,2
Summa avsättningar		**178,9**	**168,0**
Skulder			
Långfristiga skulder		234,6	239,6
Kortfristiga skulder		394,1	333,6
Summa skulder		**628,7**	**573,2**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**1202,9**	**1127,2**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter		1408,5	1404,6
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna		601,3	600,3
Övriga ansvarsförbindelser		8,5	8,5
Summa panter och ansvarsförbindelser		**2018,3**	**2013,4**

3.3 Noter

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**
	apr-22	**apr-21**
NOT 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	6,9	5,8
Taxor och avgifter	16,4	12,8
Hyror och arrenden	11,9	12,7
Bidrag från staten	69,0	67,3
Bidrag övriga	3,6	7,0
Försäljning verksamhet	10,0	9,4
Pensionskompensation ädel	9,8	0
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,0	0,4
Summa verksamhetens intäkter	**127,7**	**115,4**

(mnkr)	Kommun	Kommun
	apr-22	apr-21
NOT 2 Verksamhetens kostnader		
Lämnade bidrag	-18,2	-23,3
Entraprenader och köp av verksamhet	-101,5	-100,7
Tjänster	-21,0	-22,8
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-436,4	-435,5
Pensioner inkl. löneskatt	-40,9	-47,5
Gottgörelse	0,0	0,0
Lokal- och markhyror	-67,4	-64,0
Fastighets- och driftskostnader	-10,3	-12,0
Material	-26,6	-22,5
Övriga verksamhetskostnader	-20,9	-17,5
Summa verksamhetens kostnader	**-743,1**	**-745,8**

3.4 Drift- och investeringsredovisning

NÄMNDERNAS DRIFTSREDOVISNING (mnkr)	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse	6,5	-60,9	-54,4	-60,7	6,3
Kommunfullmäktige	0,7	-1,0	-0,3	-2,3	2,0
Arbetslivsnämnden	31,0	-55,6	-24,6	-23,0	-1,6
Samhällsnämnden	25,5	-93,2	-67,8	-65,4	-2,4
Skolnämnden	42,8	-247,6	-204,8	-206,5	1,7
Socialnämnden	40,4	-254,8	-214,3	-207,7	-6,7
Summa nämnder	**146,9**	**-713,1**	**-566,1**	**-565,5**	**-0,7**
Kommunövergripande verksamhet	34,5	-93,3	-58,8	-61,6	2,8
Korrigering interna poster	-53,7	53,7	0,0	0,0	0,0
Korrigering avskrivningar	0,0	14,8	-14,8	0,0	0,0
Korrigering statsbidrag	0,0	-5,3	5,3	0,0	0,0
Korrigering finansiella poster nämnder	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0
Summa	**127,7**	**-743,1**	**-634,6**	**-627,1**	**2,1**
Korrigering finansen			5,5	-21,4	26,9
Summa inkl. finansen					**29,0**

Kommunstyrelsens budgetavvikelse för perioden januari till april är ett överskott på 6,3 mnkr, vilket beror på minskade personalkostnader till följd av vakanser och sjukskrivningar, samt att kostnader för Heltidsprojektet inte har upparbetats i den takt som budgeterats.

Kommunfullmäktige uppvisar ett överskott mot för budgeterat på 2,0 mnkr för perioden, vilket främst beror på att kostnader för partistöd och vissa konsultkostnader ännu inte utbetalats.

Arbetslivsnämndens budgetavvikelse för perioden är ett underskott på 1,6 mnkr vilket främst är en följd av uppkomna uppstartskostnader som inte budgeterats inom arenaverksamheten. Även ett inköp av möbler till Johannesbergshuset påverkar utfallet, då inköpet gjordes under 2021 men till följd av förseningar från leverantör istället belastat 2022 års resultat.

Samhällsnämnden visar per den sista april ett underskott på 2,4 mnkr jämfört med budget för perioden. Underskottet är främst hänförligt till ökade kostnader för köp av huvudverksamhet, livsmedel, transporter samt konsulter mot för budgeterat.

Skolnämndens budgetavvikelse för perioden är ett överskott på 1,7 mnkr. Intäkterna är 7,5 mnkr högre än budget, och avser främst bidrag från Skolverket vilka inkommit med högre belopp än vad som budgeterats. Kostnaderna är 5,8 mnkr högre än vad som budgeterats, och den stora budgetavvikelsen återfinns inom kostnadsslaget personal, främst inom verksamhetsformerna förskola och grundskola.

Socialnämnden uppvisar ett underskott mot för budgeterat på 6,7 mnkr, där hemtjänstens totala underskott på 8,9 mnkr till viss del balanseras av övriga verksamheter. Av hemtjänstens totala underskott på 8,9 mnkr har 7,8 mnkr uppstått inom den kommunala hemtjänsten, och beror främst på ökade kostnader avseende personal och förbrukningsmaterial.

Kommungemensam verksamhet uppvisar ett budgetöverskott på 2,8 mnkr för perioden, ett överskott som främst beror på mottagen pensionskompensation från Region Västernorrland.

Investeringsredovisning	**Utgifter sedan projektens start**			**Varav: årets investeringar**		
Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse totalt	0,0	0,0	0,0	9,0	0,1	8,9
• varav Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1
• varav kommungemensamt & finansen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	2,7
Samhällsnämnd	1,0	0,7	0,3	65,7	0,6	-0,1
• varav påbörjat och avslutat under året	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
• varav rep stormskada kaj och bro	0,6	0,4	0,2	0,0	0,3	-0,3
• varav Busshållplats Skördevägen	0,3	0,2	0,1	0,6	0,4	0,2
• varav Busshållplats Skördevägen bidrag	0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Skolnämnd	0,0	0,0	0,0	7,1	0,0	7,1
Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	1,9	0,9	1,0
Justering finansiella anläggningstillgångar				0,0	0,0	19,6
S:a färdigställda projekt	**1,0**	**0,7**	**0,3**	**86,4**	**1,6**	**19,6**

Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse totalt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
• varav Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
• varav kommungemensamt & finansen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnd	0,3	1,4	-1,1	0,3	1,4	-1,1
• varav Utrustning Tvätteri	0,3	1,4	-1,1	0,3	1,4	-1,1
Samhällsnämnd	72,3	25,5	46,8	18,8	4,2	14,7
• varav Gerestabäcken 2020	0,8	0,9	-0,1	0,0	0,1	-0,1
• varav Gerestabäcken 2020 Bidrag	-1,2	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0
• varav Åtgärd trumma Gerestabäcken	1,8	1,5	0,3	0,0	0,0	0,0
• varav Västra Saltvik Ind omr et 1	6,0	1,9	4,1	2,0	0,9	1,1
• varav Nybrogatan RE Komponent	6,0	3,9	2,1	0,0	0,0	0,0
• varav Nybro 2023-1	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0	1,3
• varav Nybro 2022 projektering	32,0	0,0	32,0	3,0	0,0	3,0
• varav Eksjödammen Västanå	0,3	0,6	-0,3	0,0	0,5	-0,5
• varav Pollineringspark Änget	0,7	1,0	-0,3	0,2	0,1	0,1
• varav Pollineringspark Änget bidrag	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
• varav Förstärkning Skeppsbron norra	3,0	1,9	1,1	2,4	1,3	1,1
• varav Brunnshusgatan GC	1,2	0,4	0,8	5,8	0,3	5,5
• varav Ny GC Hellzeng/Ångströmsg	0,7	0,7	0,0	0,7	0,1	0,6
• varav RE Volontärvägen	18,5	13,9	4,6	0,6	0,8	-0,2
• varav RE Volontärvägen bidrag	-1,4	-1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
• varav Talgoxevägen	2,8	1,5	1,3	2,8	0,0	2,8
• varav Omklädningsrum Navet	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
• varav Värmeskåp kostavd.	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Skolnämnd	1,0	0,1	0,9	1,0	0,1	0,9
• varav Ombyggnad av matsal Geresta skolan	1,0	0,1	0,9	1,0	0,1	0,9
Socialnämd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a pågående projekt	**73,6**	**27,0**	**46,6**	**20,1**	**5,7**	**14,5**
S:a investeringsprojekt	**74,6**	**27,7**	**46,9**	**106,5**	**7,3**	**34,1**

Kommunstyrelsen har genomfört investeringar för 0,1 mnkr under perioden. Prognosen är att 9,7 mnkr kommer att användas under 2022, vilket är 0,7 mnkr högre än nämndens totala årsbudget för

investeringar. Prognosen är att investeringsbudgeten under året ska användas till att rusta upp/förändra hyrda lokaler, slutkostnader för personalsystemet Personec P, ny teknik, ny vägskylt vid E4 Södra vägen samt inom infrastruktur och exploatering.

Arbetslivsnämnden har genomfört investeringar för 1,4 mnkr under perioden. Prognosen är att årsbudgeten på 3,0 mnkr kommer att användas i sin helhet under 2022.

Samhällsnämnden har genomfört investeringar för 4,8 mnkr under perioden, vilket är en förväntad utveckling då huvuddelen av kostnaderna förväntas inkomma under årets sista halvår. Prognosen är att den totala årsbudgeten på 84,5 mnkr kommer att användas, med smärre justeringar inom områdena gata/genomförande detaljplan/större strategiska projekt beroende på omprioriteringar på grund av prisutvecklingen i omvärlden som medför ökade kostnader.

Skolnämnden har genomfört investeringar för 0,1 mnkr under perioden. Prognosen är att 2,1 mnkr av årsbudgeten på 8,1 mnkr kommer att användas under 2022. Anledningen till att skolnämnden prognostiserar minskade investeringskostnader är att kostnader för ombyggnation av Gerestaskolans matsal istället kommer att genomföras av hyresvärden, och påföras skolnämnden som en ökad hyreskostnad från och med ombyggnationens färdigställande. Även investeringsmedlen för inköp av skolfartyg prognostiseras få ett lägre utfall än budgeterat, till följd av att inköpsprocessen tagit längre tid än planerat.

Socialnämnden har under perioden genomfört investeringar för 0,8 mnkr avseende inköp av inventarier samt ett nytt brandskydd inom särskilt boende. Prognosen är att nämnden kommer att förbruka tilldelad investeringsbudget på 1,9 mnkr i sin helhet.

§ 110

Dnr 2022-000186 1.1.1.1

Ansvarsfrihet 2021 - Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsstyrelsen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2021.

Bakgrund

Ett samordningsförbund är till skillnad från ett kommunalförbund en samarbetsorganisation mellan stat, region och kommun. Finansiell samordning får bedrivas mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och region för att uppnå en effektiv resursanvändning. Insatserna skall avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och skall syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

I Samordningsförbundet Härnösand Timrå ingår förutom de två kommunerna Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Västernorrland. Förbundet leds av en förbundsstyrelse som består av en ledamot samt en ersättare från varje medlem.

Förbundsdirektionen har upprättat årsredovisning för år 2021 och revisionen har efter granskningen tillstyrkt att respektive medlem beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och de enskilda förtroendevalda i densamma.

Socialt perspektiv
Ärendet handlar enbart om formalia och ha ingen social anknytning.

Ekologiskt perspektiv
Ärendet handlar enbart om formalia och har ingen koppling till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Samordningsförbund regleras i Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Av § 26 3:e stycket framgår att förbundsmedlemmarna ska var för sig pröva frågan om ansvarsfrihet för styrelsen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-05-10

Revisionsberättelse 2021 Samordningsförbundet Härnösand-Timrå, förtroendevalda revisorer utsedda av Härnösands och Timrå kommun samt Region Västernorrland

Revisionsberättelse KPMG

Grundläggande granskning EY – Samordningsförbundet Härnösand-Timrå 2021

Årsredovisning 2021 Samordningsförbundet Härnösand-Timrå

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-05-10

Dnr
KS/2022-000186

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ansvarsfrihet 2021 - Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Förslag till beslut

Kanslienheten föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsstyrelsen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2021.

Beskrivning av ärendet

Ett samordningsförbund är till skillnad från ett kommunalförbund en samarbetsorganisation mellan stat, region och kommun. Finansiell samordning får bedrivas mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och region för att uppnå en effektiv resursanvändning. Insatserna skall avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och skall syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

I Samordningsförbundet Härnösand Timrå ingår förutom de två kommunerna Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Västernorrland. Förbundet leds av en förbundsstyrelse som består av en ledamot samt en ersättare från varje medlem.

Förbundsdirektionen har upprättat årsredovisning för år 2021 och revisionen har efter granskningen tillstyrkt att respektive medlem beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och de enskilda förtroendevalda i densamma.

Socialt perspektiv

Ärendet handlar enbart om formalia och ha ingen social anknytning.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet handlar enbart om formalia och har ingen koppling till natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Samordningsförbund regleras i Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Av § 26 3:e stycket framgår att

förbundsmedlemmarna ska var för sig pröva frågan om ansvarsfrihet för styrelsen.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2021 Samordningsförbundet Härnösand-Timrå, förtroendevalda revisorer utsedda av Härnösands och Timrå kommun samt Region Västernorrland

Revisionsberättelse KPMG

Grundläggande granskning EY – Samordningsförbundet Härnösand-Timrå 2021

Årsredovisning 2021 Samordningsförbundet Härnösand-Timrå

Malin Ullström
T.f. chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå, org. nr 222000-2055.

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att resultaträkningen och balansräkningen för förbundet fastställs.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat. 45

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt förbundsordning

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå för år 2021.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Härnösand-Timrå har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen har varit tillräcklig samt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Sundsvall den 25/3 2022

KPMG AB

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Granskning av Samordnings-förbundet i Härnösand-Timrå 2021

Building a better working world

Innehåll

1 Inledning 2
1.1 Bakgrund 2
1.2 Syfte och revisionsfrågor 2
1.3 Revisionskriterier 2
1.4 Ansvarig styrelse 2
1.5 Genomförande och avgränsning 3
2 Resultat av granskningen 4
2.1 Styrning av verksamhet och ekonomi 4
2.2 Måluppfyllelse 5
2.3 Uppföljning och återrapportering av verksamhet och ekonomi 5
3 Sammanfattande bedömning och rekommendationer 7

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Finansiella samordningsförbund är en kommunal samordningsorganisation som finansierar samordnade rehabiliteringsinsatser. Förbunden finansieras med medel från stat, kommun och region.

I Västernorrland har Härnösand-Timrå och ytterligare fem förbund för finansiell samordning bildats med stöd av lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Enligt lagens 2§ ska insatserna inom den finansiella samordningen avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete. Lagens 7§ fastslår att samordningsförbunden har till uppgift att

- besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen,
- stödja samverkan mellan samverkansparterna,
- finansiera sådana insatser som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde,
- besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning skall användas,
- svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna, och
- upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen

Ett samordningsförbund får inte besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda eller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning eller som avser tillhandahållande av tjänster avsedda för enskilda. Samordningsförbundens styrelse har ansvar för förbundets verksamhet, räkenskaper och interna kontroll.

Förbundets revisorer, utsedda av förbundets parter, ska årligen granska om styrelsen har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Den grundläggande granskningen är inriktad på en översiktlig bedömning.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med denna grundläggande granskning är att översiktligt bedöma om förbundets styrelse har tillsett att verksamhetens målstyrning fungerar på ett ändamålsenligt sätt, och om förbundets interna kontroll är tillräcklig.

De av kommunen, regionen och staten valda revisorerna har enats om granskningens inriktning och omfattning.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
- Kommunallagen (2017:725) i tillämpliga delar
- Aktuella styrdokument för förbundet

1.4 Ansvarig styrelse

Granskningen avser styrelsen i samordningsförbundet Härnösand-Timrå.

1.5 Genomförande och avgränsning

Granskningen är översiktlig och är huvudsakligen genomförd genom dokumentstudier av styrelsens styrande och redovisande dokument samt protokoll.

Granskningen är genomförd i enlighet med de utgångspunkter och principer som framgår av God revisionssed i kommunal verksamhet (2018). Även vägledningar och rekommendationer från Skyrev (Sveriges kommunala Yrkesrevisorer) är tillämpade.

Det har inte genomförts någon substansgranskning avseende verifikat, fakturor och liknande. Granskningen har heller inte omfattat styrning och kontroll av enskilda projekt eller värdering av enskilda projekt.

Rapporten är sakgranskad av förbundschefen.

2 Resultat av granskningen

Nedan följer i granskningen identifierade iakttagelser som tillsammans med tillhörande revisionsbevis ligger till grund för vår bedömning av om delarna i respektive granskningsmoment är uppfyllt. Genom färgsättning illustreras om respektive granskningsmoment bedöms vara Uppfyllt, Delvis uppfyllt eller Ej uppfyllt.

2.1 Styrning av verksamhet och ekonomi

	Granskningsmoment	Bedömning	Revisionsbevis eller kommentarer
1	*Verksamhetsplan*		
a	Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?		Verksamhetsplan 2021–2023, beslutad 2020-11-20.
b	Har styrelsen antagit mål för sin verksamhet? Omfattar de i så fall alla verksamheter?		Fyra mål för verksamhetsarbetet är fastställda, vid sidan av två mål för finansierade insatser.
c	Har styrelsen antagit mål för sin ekonomi?		Tre stycken finansiella mål är antagna.
d	Har de beslutade målen mätbara indikatorer med bedömningsintervall?		Framgår av verksamhetsplan för 2021–2023. Uppsatta mål är snarast utformade som aktiviteter vilket försvårar måluppföljning.
2	*Budget*		
a	Har styrelsen upprättat en budget för innevarande år?		Framgår i verksamhetsplan 2021–2023.
b	Omfattar budget alla verksamheter (heltäckande)?		Verksamhetsplanen specificerar samtliga utgiftsposter. Vi noterar dock att posten ”Medel för insatser” inte detaljredovisar varje finansierad insats.
3	*Intern kontroll*		
a	Har styrelsen arbetat fram en riskanalys inom ramen för den interna kontrollen?		Enligt protokoll 2021-03-26 har verkställande tjänsteman redovisat en risk- och väsentlighetsanalys. Dock framgår inte av internkontrollplan för 2021 kopplingen till genomförd riskanalys.

b		Har styrelsen antagit en internkontrollplan för året?		Styrelsen har upprättat en Plan för intern styrning och kontroll 2021.

2.2 Måluppfyllelse

	Granskningsmoment	Bedömning	Revisionsbevis eller kommentar
4	*Måluppfyllelse*		
a	Lämnar styrelsen prognos för måluppfyllelse, verksamhet och ekonomi i delårsrapporter?		Styrelsen har upprättat en delårsrapport som redovisar prognos för verksamhet och ekonomi.
b	Redovisas måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi i årsredovisning?		I årsredovisningen för 2021 redovisas måluppfyllelse för mål för verksamhetsarbete, mål för finansierade insatser samt för finansiella mål.

2.3 Uppföljning och återrapportering av verksamhet och ekonomi

	Granskningsmoment	Bedömning	Revisionsbevis eller kommentar
5	*Uppföljningsplan*		
a	Har styrelsen antagit riktlinjer/plan för uppföljning av verksamhet och ekonomi?		Framgår av internkontrollplan. Av den framgår att styrelsen ska följa upp budget vid varje styrelsemöte och verksamhetsmål 2 gånger per år.
b	Sker återrapportering enligt uppställda direktiv?		Styrelsen har inte behandlat budgetuppföljning vid varje styrelsemöte, vilket ska göras enligt förbundets internkontrollplan. Det har förekommit ekonomiska uppföljningar av bidrag men inte budgetprognos för hela verksamheten.
6	*Uppföljning och återrapportering*		
a	Är uppföljningen heltäckande, dvs omfattar all verksamhet samt ekonomi?		Uppföljningen av året framgår i årsredovisningen 2021.
b	Fokuserar rapporteringen på måluppfyllelse, resultat och effekter?		Bedömning av måluppfyllelse med kommentarer framgår i årsredovisning 2021.

			Förbundet uppnår samtliga sina mål förutom målet om ”styrelsens verksamhet som ska bedrivas inom den budgetram som har beslutas av styrelsen”. Bedömningen saknar tydlig information om effekter av verksamheten.
c	Vidtar styrelsen tillräckliga åtgärder vid information om avvikelser?		Enligt årsredovisningen 2021 har styrelsen vidtagit åtgärder för verksamhetsmål som har fått förändrade planer under pandemin. Dock har styrelsen inte vidtagit åtgärder för det finansiella målet som inte har uppfyllts.
7	*Intern kontroll*		
a	Följer styrelsen upp resultatet av sitt internkontrollarbete?		Enligt protokoll per 2021-11-25 har förbundet följt upp den interna styrningen av verksamheten utifrån internkontrollplanen 2021. Verkställande tjänsteman gick även igenom ett resultat av ett stickprov. Av styrelseprotokollet framgår att det inte fanns några anmärkningar i efterlevnad av förbundets internkontrollplan. Av årsredovisningen framgår att kontroller med stickprov av internkontrollen är genomförd under året. Information saknas dock om utfallet av kontrollerna.
	Vidtas åtgärder vid avvikelser?		*Ej möjligt att granska.*

3 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Vår översiktliga bedömning i denna grundläggande granskning är att förbundsstyrelsen delvis säkerställt en ändamålsenlig målstyrning. Förbundets interna kontroll av verksamhet och ekonomi bedömer vi vara delvis tillräcklig.

Styrelsens årsredovisning 2021 redogör för det gångna årets verksamhet på en övergripande nivå. Årsredovisningen redogör måluppfyllelsen av uppsatta mål. Ett finansiellt mål har dock inte uppfyllts och av årsredovisningen framgår inte åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Samordningsförbundet har i sin verksamhetsplan för 2021 satt upp mål för verksamhetsarbetet, mål för finansierade insatser och finansiella mål. Målen är dock inte kvantifierade eller har mätbara indikatorer kopplade till sig. Dessutom är flera av dem snarast utformade som aktiviteter. Det gör måluppfyllelsen svårbedömd.

Styrelsen har upprättat en delårsrapport som innehåller en beskrivning av aktiviteter som ska genomföras för att uppnå målen. Delårsrapporten innehåller ingen tydlig prognos över måluppfyllelse.

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi styrelsen att:

- Vidareutveckla mätbara mål och mått för att säkerställa en tydlig bedömning av måluppfyllelse.
- Vidta åtgärder vid missad måluppfyllelse
- Upprätta rutiner för att fånga upp och hantera avvikelser i verksamheten.

Örnsköldsvik 2022-04-12

Petter Frizén
EY

Karla Escobar Barzola
EY

De förtroendevalda revisorerna i samordningsförbundet Härnösand-Timrå

Till
Styrelsen i samordningsförbundet Härnösand-Timrå
Fullmäktige, Härnösands kommun
Fullmäktige, Timrå kommun
Fullmäktige, Region Västernorrland
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå år 2021

Vårt uppdrag är att granska räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Härnösand-Timrå (organisationsnummer 222000-2055) för verksamhetsåret 2021.

Uppdraget är vidare att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi har utfört granskningen utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen samt god revisionssed i kommunal verksamhet.

I uppdraget samverkar vi med av staten utsedd auktoriserad revisor. I granskningen av förbundets räkenskaper och årsredovisning har vi förlitat oss på den statliga revisorns granskning och bedömning.

Våra granskningsinsatser har utförts av sakkunnigt biträde från EY.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i samordningsförbundet har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed. I detta avseende förlitar vi oss på den statliga revisorns bedömning.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som är uppställda. I detta avseende förlitar vi oss på den statliga revisorns bedömning. Det sammantagna resultatet för verksamhetsmålen är svårt att styrka revisionellt då målen snarast är utformade som aktiviteter.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Penneo dokumentnyckel: DZQEK-JGKSL-IDSUE-3E0O8-6N1DN-PQKVG

(Digital signering)

Stig Nilsson
utsedd av Härnösands kommun

Therese Rosbach
utsedd av Region Västernorrland

Keijo Ojala
utsedd av Timrå kommun

Bilagor:

Revisionsrapport EY: Grundläggande granskning av Samordningsförbundet Härnösand-Timrå 2021

Revisionsrapport KPMG: Granskning av årsbokslut och årsredovisning 2021

Penneo dokumentnyckel: DZQEK-JGKSL-IDSUE-3E0O8-6N1DN-PQKVG

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

STIG NILSSON
Godkänd revisor
Serienummer: 19480925xxxx
IP: 95.193.xxx.xxx
2022-04-10 20:14:59 UTC

Keijo Johannes Ojala
Godkänd revisor
Serienummer: 19460221xxxx
IP: 81.234.xxx.xxx
2022-04-10 21:55:38 UTC

THERESE ROSBACH
Godkänd revisor
Serienummer: 19861121xxxx
IP: 31.208.xxx.xxx
2022-04-11 14:01:16 UTC

Penneo dokumentnyckel: DZQEK-JGKSL-IDSUE-3E0O8-6N1DN-PQKVG

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validate**

BILAGA 1

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

Slutrapport

Denna mall ska användas vid slutrapportering av insatser finansierade av Samordningsförbundet Härnösand-Timrå. Slutrapporten ska sammanställas och redovisas till förbundet enligt avtal.

Kontaktuppgifter till förbundet:
Ulrika Sahlin, Verkställande tjänsteman
Samordningsförbundet Härnösand Timrå
Terminalvägen 10, 861 36 Timrå
ulrika.sahlin@timra.se

1. Insatsen

Insatsens namn: SAM
Tidsperiod: 2021-01-01 – 2021-12-31
Beviljat medel: 650 tkr

2. Följande förbundsmedlemmar har sökt medel

Ansvarig för genomförande av insats - Organisation Härnösands kommun	
Kontaktperson för insatsägare Solbritt Höglund	**E-post** Solbritt.hoglund@harnosand.se
Organisation - medsökande Region Västernorrland	
Kontaktperson Kristina Mårtensson	**E-post** kristina.mårtensson@rvn.se

3. Insatsbeskrivning

3.1 Bakgrund till insatsen Upprinnelsen till projektet är att det saknades en tydlig samordning och helhetssyn gällande personer med samsjuklighet som både har psykisk ohälsa och

missbruksproblem. Det fanns behov av en smidigare samverkan mellan kommunen och Regionens öppenpsykiatriska mottagning för att öka den enskildes möjligheter att fungera i samhället.

3.2 **Syfte med insatsen.** Beskriv kortfattat vilken förändring som ville uppnås med insatsen?

Upplevelsen från både kommen och öppenpsykiatrin var initialt att samverkan fungerade bra på handläggarnivå men att det var personbundet och att det saknades struktur för samverkan. Både socialsekreterare och behandlare inom vården upplevde att ansvaret för insatser ofta sköts över till respektive huvudman. Om utredningar och insatser sker samtidigt från både kommun och öppenpsykiatrin kan den enskilde få bättre insatser, vilket väl stämmer överens med nationella riktlinjer inom missbruk och beroendeområdet.

3.3 Målgruppen för insatsen

Personer med missbruk och psykisk ohälsa som både är aktuella inom öppenpsykiatriska mottagningen och kommunens Ekonomi och vuxenenhet

4. Resultat och utfall av insatsen

4.1 Insatsens **mål** Ange uppsatta mål för insatsen	**Har målet uppnåtts? Ja eller nej**	**Utfall/resultat för respektive mål**
Att utifrån erfarenheten av samarbetet kring personer med samsjuklighet i form av psykisk ohälsa och missbruksproblem utarbeta hållbara rutiner för samarbete mellan Härnösands kommun och regionens öppenpsykiatri som ska implementeras i respektive organisation.	Ja	Ekonomi och vuxenenheten har tillsammans med öppenpsykiatriska mottagningen hittat hållbara rutiner som implementerats i respektive organisation och kommer att tillämpas även efter projektets slut. Små ändringar i kontaktytor och förhållningsätt har skapat bättre förutsättningar för samarbete.

4.2 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning för insatsen

- Genom regelbundna behandlingskonferenser ta upp gemensamma ärenden. Efter att Klient/patient givit samtycken lyfts ärenden i beredningsgruppen. Planeringar i ärendena följs upp. Vad är bäst för patient/klient diskuteras och vilka insatser kan ges av respektive organisation. Möjlighet till arbetsträning diskuteras och eventuella remisser till kommunens arbetsmarknadsenhet. Funderingar sker om det behövs mer

utredning/medicinering, underlag för sjukersättning, är det andra aktörer inom regionen som behöver konsulteras mm.

- Representant från kommunalpsykiatrins biståndsenhet samt ett särskilt boende har bjudits in till möten när de haft ett gemensamt ärende.
- På de gemensamma mötena har man också tagit upp evidensbaserade insatser för att se vilka stödinsatser respektive organisation kan ge.
- Respektive organisation har informerat varandra om den regionala utredningen om samsjuklighet samt Statens offentliga utredningar gällande samsjuklighet.
- Samtal om hur samarbetet ska utvecklas och hur kan man skapa lätta kontaktvägar för återkoppling.
- Målsättningen har varit att hitta hållbara strukturer som effektiviserar insatserna för individerna och skapar en vinst även för medarbetarna i organisationerna.

4.3 Avvikelser från planering (avseende ekonomi, tidsplan, aktiviteter mål mm)
Osäkerhet skapades i början av projektet kring syftet med projektet och förväntat resultat. Under digitala möten mellan handläggare på Ekonomi och vuxen IFO och öppenpsykiatriska mottagningen framkom det initialt olika synsätt på hur projektet skulle drivas och hur samarbetet skulle kunna utvecklas. Framför allt berodde frustrationen på olika förväntningar från olika personalgrupper, om någon inom öppenpsykiatrin skulle få avsätta en viss del av sin tjänst till att delta i projektet eller skulle all personal skulle vara delaktiga.
Efter flera samtal mellan enhetscheferna skapades en gemensam syn på hur projektet skulle drivas. Målet i projektet ändrades också från individnivå till att utarbeta en struktur kring samverkan.

4.4 Beskriv uppföljning och utvärdering av målen
Hur har arbetet med uppföljning och utvärdering genomförts och med vilka har det kommunicerats?

Under projektets gång har respektive enhetschef från kommunen och regionen utvärderat hur samarbetet fungerat och vad som skulle kunna förbättras, hur kunskapsöverföring kan ske samt hur man ska kunna implementera arbetssättet framledes.

5. Analys

5.1 **Vilka effekter för insatsens aktuella parter, har insatsen bidragit till? Har insatsen påverkat befintliga verksamheter?** T ex, har behovet av offentlig försörjning minskat? Har antalet besök vid primärvård, socialtjänst m.fl. minskat? Har det uppstått några nya behov?

Samarbetet har blivit lättare och individerna har uppskattat samarbetet. Det är svårt att utvärdera om antalet besök inom primärvården eller öppenpsykiatriska mottagningen minskat, likaså om behovet av ekonomiskt bistånd och missbruk minskat. Nya behov av ett bättre samarbete inom regionen och kommunens enheter har tydliggjorts.

- Kunskaperna om varandras uppdrag har ökat under projekttiden. Personal inom öppenpsykiatrin har fått information om insatser inom kommunens öppenvård och kommunens handläggare har fått informationen om regionens möjligheter till insatser.

- Respektive organisation har skaffat mer kunskap kring samverkan gällande personer med samsjuklighet i andra regioner, bland annat i Halland och Västar Götaland.

5.2 Hur har insatsen medfört förbättrad samverkan mellan insatsens aktuella parter?

Samarbete har förbättrats i stor utsträckning. Det har skapats lättare kommunikationsvägar och behandlingskonferenserna kommer att fortsätta efter projektet.

5.3 Beskriv tillvaratagna erfarenheter och lärdomar från insatsen
Vilka lärdomar och erfarenheter har respektive samverkanspart erhållit? Vad har gått bra och mindre bra i arbetet?

Förståelsen för varandras verksamhet har ökat och samarbetet mellan behandlingskonferenserna har förbättrats. Insikten om att lagstiftning ex LPT kontra LVM ibland kan försvåra samarbetet. Trots att handläggarna vill samarbeta och hitta de bästa insatserna för klienten/patienten saknas ibland förutsättningar att åstadkomma förändringar vilken kan bero på både individen och organisationernas förutsättningar. Det kan också vara lättare att samarbeta externt i förhållande till intern samverkan.

5.3 **Beskriv på vilket sätt lärdomar av insatsen kommer att implementeras**
(organisatoriskt, finansiellt och innehållsmässigt)

Behandlingskonferenser kommer att fortsätta efter projekttiden utgång. Smidiga rutiner har skapats och oavsett vad den nationella samsjuklighetsutredningen kommer fram till så har förutsättningarna ökat för ett bättre samarbete.

5.5 Beskriv eventuella identifierade systemfel som påverkat utfall och resultat
Motstridig lagstiftning, exempelvis oklarheter när det gäller tillämpning av LVM och LPT innebär svårigheter att samarbeta mellan de olika huvudmännen. Otydliga ansvarsområden mellan regionen och kommunen påverkar samarbetet samt att möjligheten att erbjuda adekvata insatser påverkas av att samsjuklighet inte är ett prioriterat område resursmässigt.

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

6. Ekonomisk rapport

Redovisa era totala kostnader för insatsen enligt nedan. Ifall inte allt beviljat medel har använts vad var orsaken och om det haft konsekvenser för innehåll och utfall av insatsen

Kostnadsslag	**Budget**	**Utfall**
Aktiviteter (ange typ av aktivitet t ex. möte, seminarier mm) Digitala möten och utbildningar	0	0
Externa tjänster (typ av köpt tjänst)	0	0
Lönekostnader	650 tkr	594 889 kr
Lokalkostnader	befintliga	befintliga
Material (ange typ av material)	0	0
Resekostnader (ange typ av aktivitet)	0	0
Övriga kostnader (ange typ av övriga kostnader)	0	0
Summa		

7. Underskrifter

Organisation:
Härnösands kommun
Ort och datum:
Härnösand 2021-11-15

Akram Heidari Verksamhetschef FO

.....

Organisation: Regionen

Ort och datum: Härnösand 20221-11-15

TF Anna-Karin Rudberg Larsson

Anna-Karin Rudberg Larsson

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

BILAGA 2

Arbetsmarknadstorget i Härnösand

Slutrapport

Denna mall ska användas vid slutrapportering av insatser finansierade av Samordningsförbundet Härnösand-Timrå. Slutrapporten ska sammanställas och redovisas till förbundet enligt avtal.

Kontaktuppgifter till förbundet:
Ulrika Sahlin, Verkställande tjänsteman
Samordningsförbundet Härnösand Timrå
Terminalvägen 10, 861 36 Timrå
ulrika.sahlin@timra.se

1. Insatsen

Insatsens namn: Arbetsmarknadstorg i Härnösand
Tidsperiod: 2021-01-01 – 2021-12-31
Beviljat medel: 900 tkr

2. Följande förbundsmedlemmar har sökt medel

Ansvarig för genomförande av insats - Organisation Arbete och integration, Härnösands kommun	
Kontaktperson för insatsägare **Issam Sassi**	**E-post** Issam.sassi@harnosand.se
Organisation - medsökande Arbetsförmedlingen i Härnösand	
Kontaktperson **Hans Skimmermo**	**E-post** Hans.skimmermo@arbetsformedlingen.se
Organisation - medsökande	
Kontaktperson	**E-post**
Organisation - medsökande	
Kontaktperson	**E-post**

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

3. Insatsbeskrivning

3.1 Bakgrund till insatsen

År 2017 genomförde Arbete och integration en förstudie som finansierades med medel från Samordningsförbundet. Syftet med förstudien var att undersöka behov och möjligheter till fördjupad samverkan mellan olika myndigheter. Förstudien tydliggjorde att det fanns ett behov av en plattform för myndighetssamverkan. Detta med anledning av den förhållandevis höga arbetslösheten i kommunen samt att en hög andel av de arbetssökande kategoriseras som särskilt utsatta grupper och är i behov av samordnade insatser och lättillgängligt stöd. Arbetsmarknaden i kommunen är dessutom tudelad, vilket ökar behoven för målgruppen att hitta andra vägar inför etableringen på arbetsmarknaden. Att Arbetsförmedlingen omstrukturering innebär minskad tillgänglighet gentemot medborgarna var ytterligare en faktor som pekade på behovet av samlokalisering.
Förstudien visade även att samtliga parter hade en samsyn kring behovet av förstärkt samverkan för att minska arbetslösheten och inför år 2020 och 2021 beviljades medel till att få påbörja uppstarten av ett arbetsmarknadstorg i Härnösand. Uppstarten försenades kraftigt med anledning av pandemin och verksamheten öppnade upp portarna för besökare i april 2021.

3.2 Syfte med insatsen. Beskriv kortfattat vilken förändring som ville uppnås med insatsen?

Syftet med insatsen var att starta upp och påbörja implementeringen av ett arbetsmarknadstorg. Detta för att kunna möta målgruppens behov av tillgänglighet och ett samordnat och mångfacetterat stöd för att individen ska komma närmare egen försörjning.

3.3 Målgruppen för insatsen

Arbetsmarknadstorget vänder sig till kommunmedborgare i Härnösands kommun som är mellan 16–65 år och som är i behov av samordnat stöd för att komma närmare arbetsmarknaden.

4. Resultat och utfall av insatsen

4.1 Insatsens mål	**Har målet uppnåtts? Ja eller nej**	**Utfall/resultat för respektive mål**
Övergripande projektmål: Att samverkan ska leda till att arbetslösheten hos målgruppen ska minska **Mätbara delmål:** 1. Att samtliga individer som tar del av arbetsmarknadstorgets insatser i samverkan får en upprättad planering i syfte att bli självförsörjande.	**Övergripande projektmål:** Ja **Mätbara delmål:** **1.** Ja **2.** Ja	**Övergripande mål:** Detta mål är ett övergripande mål som förvisso är mätbart, men hur stor del av resultatet som beror på samverkan kan inte fastställas. **Mätbara delmål:** **1.** Samtliga individer som får/fått insatser i samverkan har fått en

2. Att deltagarnas självupplevda anställningsbarhet ska öka.		individuell handlingsplan, vilket innebär att målet har uppnåtts. **2.** Bias: De personer som hunnit göra en uppföljande skattning hittills är förhållandevis få och med så litet urval är det egentligen svårt att säga något om resultatet. Bland de fem personer som gjort en uppföljande skattning så har samtliga ökat sin självupplevda anställningsbarhet.

4.2 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning för insatsen

Arbetsmarknadstorget ligger centralt beläget och lättillgängligt i Arbetsförmedlingens tidigare lokaler, dit målgruppen redan hittar. De myndigheter och övriga aktörer som bemannar lokalen fysiskt är; Verksamhetsansvarig projektledare, receptionist, socialsekreterare, arbetsmarknadskonsulenter, studie- och yrkesvägledare, pedagoger, samordnare för kommunens sommarjobb för ungdomar samt personal från mottagning och integration. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan närvarar idag i huvudsak genom Statens servicecenter, men det förs dialog med handläggare inom aktivitets- och sjukersättning om ett fördjupat samarbete på handläggarnivå och Försäkringskassan har tidigare via styrgruppen meddelat att FK är positiva till att sitta på Arbetsmarknadstorget. Denna planering har dock blivit fördröjd då FK haft distansarbete fram till slutet av september. Nu i dagarna har det även lämnats in en ansökan till Samordningsförbundet för 2022 om en arbetsförmedlare knuten till Arbetsmarknadstorget.

Uppdraget för arbetet på arbetsmarknadstorget är att utreda och kartlägga individens behov av insatser för att nå egen försörjning. Genom samlokalisering får individen närmare till stöd ifrån berörda myndigheter och aktörer. De insatser som erbjuds är de som finns inom de ordinarie verksamheterna. Nytt är den samlade samordningen. Att erbjuda individen rätt insats vid rätt tidpunkt är kärnan i arbetet på Arbetsmarknadstorget. Samlokaliseringen är tänkt att underlätta för samordning i planering och insatser och ska bidra till att ledtider förkortas och att samverkan och effektivitet förbättras.

Till Arbetsmarknadstorget kan individen vända sig direkt via receptionen, via telefon eller e-post. Personen bokas då in till ett första möte med en arbetsmarknadskonsulent som gör en första kartläggning. I vissa fall leder kartläggningen till att konsulenten lotsar individen till rätt instans (i de fall som individen redan har en aktuell planering hos någon annan myndighet, t ex Arbetsförmedlingen). Här blir det också ofta aktuellt att stötta individen i dessa kontakter, för att det ska bli tydligt för personen var den ska vända sig för stöd samt hjälpa till att tydliggöra individens planering och skyldigheter. I andra fall kan det handla om att kroka i en redan pågående planering hos t ex Socialtjänsten och komplettera den med insatser mot arbete/studier/annan sysselsättning. I de fall där individen inte har någon pågående planering hos någon annan myndighet upprättas ett samtycke innan lyfts ärendet i en särskild ärendeberedningsgrupp för Arbetsmarknadstorget. Vid ärendeberedningen väljs aktuella parter ut, utifrån individens önskemål/behov. Dessa parter deltar sedan, tillsammans med

individen, i utformandet av en individuell handlingsplan där individens huvudmål och delmål är styrande för kommande insatser. Handlingsplanen följs sedan upp kontinuerligt tillsammans med individen och övriga deltagande parter.

Från och med den 1 oktober 2021 bemannar företagarna genom Härnösands näringslivs ekonomiska förening (HNEF) Arbetsmarknadstorget och arbetar även med målgruppen ute på sina egna företag. Syftet med detta samarbeta är att främja målgruppens etablering och inkludering på arbetsmarknaden. HNEF knyter genom detta motsvarande 50 % av en årsarbetare till samarbetet med Arbetsmarknadstorget. Uppdraget är uppdelat på fem olika företagsledare från olika branscher som tillsammans arbetar för att hitta lösningar för målgruppens etablering på arbetsmarknaden. HNEF ska genom samarbetet bland annat bidra med att skapa enkla jobb, öka andelen praktikplatser hos privata företag, stötta företag i att ta fram arbetsuppgifter som inte kräver utbildning, bidra till en ökad förståelse för målgruppen bland kommunens företag samt bidra med handledning och språkträning ute på arbetsplatser.

Under hösten har pilotgrupper inom metoden Biologdesignern hållits på Arbetsmarknadstorget. Om detta visar sig falla väl ut efter uppföljning kommer fler gruppstarter ske i vår och framåt. Det planeras även för grupper inom CV-skrivning och stöd i navigering kring arbetssökande samt olika workshops i "jobbsökskunskap".

4.3 Avvikelser från planering (avseende ekonomi, tidsplan, aktiviteter mål mm)

Att hemarbete varit norm inom både Härnösands kommun och samverkande myndigheter har naturligtvis försvårat i både planering och utformningen av insatser samt försvårat för arbetsgruppen att arbeta ihop sig. Uppstarten av Arbetsmarknadstorget blev framskjuten, men i april kunde portarna öppnas för allmänheten. Receptionen har fått stänga under perioder med ökad smittspridning, vilket troligen bidragit till ett minskat inflöde av personer. Bokade besök har tagits emot och målgruppen har fått använda kontaktvägar som e-post och telefon, vilket inte passar alla.

4.4 Beskriv uppföljning och utvärdering av målen
Hur har arbetet med uppföljning och utvärdering genomförts och med vilka har det kommunicerats?

Både styrgrupp, projektgrupp och Samordningsförbundet har löpande (enligt upprättad tidsplan) delgivits status om nuläge och projektmål.

Delmålet om att varje individ som tar del av insatser i samverkan genom arbetsmarknadstorget ska få en individuell handlingsplan upprättad har säkerställts genom tydliga rutiner i verksamheten. Detta mål är dessutom lätt att mäta då indikatorn är tydlig; En handlingsplan per individ.

Delmålet om ökad anställningsbarhet har utvärderats med hjälp av skattningsskalor genom före/eftermätning. Dessa har genomförts på de individer som tar del av Arbetsmarknadstorgets insatser i samverkan och som har fått en upprättad handlingsplan. Uppföljningarna görs med intervaller om fyra månader. Individer söker sig till

Arbetsmarknadstorget löpande och endast fem individer har hunnit delta i en uppföljande skattning. Storleken på urvalet kan således inte ses som tillförlitligt. Inför nästa år kommer stegförflyttningen mot egen försörjning istället mätas med hjälp av delmålen i de individuella handlingsplanerna och huruvida dessa uppnås eller inte. Då blir uppföljningen mer tillförlitlig och utgår mer ifrån individens egna mål, inte en generell skala.

5. Analys

5.1 Vilka effekter för insatsens aktuella parter, har insatsen bidragit till? Har insatsen påverkat befintliga verksamheter? T ex, har behovet av offentlig försörjning minskat? Har antalet besök vid primärvård, socialtjänst m.fl. minskat? Har det uppstått några nya behov?

Då verksamheten är på pass ny och fortfarande i utvecklingsprocess är det lite tidigt att säga så mycket om eventuella effekter. Det vi kan se är vissa samverkansvinster och tidsbesparingar för både individen och på handläggarnivå.

Verksamhetsmässigt har samlokaliseringen medfört en stark vilja till att arbeta mot gemensamma mål samt ett ökat intresse och en ökad förståelse för varandras uppdrag och arbetssätt. Den operativa personalen som bemannar på plats bollar mycket tankar och idéer med varandra och ber varandra om hjälp för att lösa knutar och tankenötter i sina uppdrag, vilket bidrar till insyn och samsyn. Det har uppstått en starkt positiv vilja till samverkan och att arbeta tillsammans, som ett arbetslag på plats, för att gemensamt bidra till projektmålen.

Ett nytt behov som har uppstått är behovet av en arbetsförmedlare, kopplad till Arbetsmarknadstorget. Härnösands kommun har tillsammans med Timrå kommun arbetat fram en ansökan om en arbetsförmedlare till Arbetsmarknadstorget för 2022. Ansökan är inte behandlad ännu. Arbetsförmedlarens roll är bland annat tänkt att innefatta att stämma av aktuella deltagares planeringar hos Arbetsförmedlingen, synliggöra verktygslådorna för att underlätta planeringen av parallella insatser samt underlätta processen med återinskrivning på Arbetsförmedlingen efter t ex. extratjänst hos kommunen.

Försäkringskassan har påbörjat återgången från distansarbete och det är på gång med en ökad närvaro på Arbetsmarknadstorget från deras sida, både från handläggare i sjukpenningärenden och från sjuk- och aktivitetsersättning. Detta kommer att möjliggöra att långtidssjukskrivna samt personer som behöver prövas/arbetsträna inom ramen för t ex aktivitetsersättning får tillgång till kommunens arenor samt till det stöd som kan erbjudas inom Arbetsmarknadstorget.

5.2 Hur har insatsen medfört förbättrad samverkan mellan insatsens aktuella parter?

Samlokaliseringen har medfört snabba kontaktvägar mellan de handläggare som sitter på plats, vilket underlättar mycket i planeringen framåt för individen. Det har dessutom medfört en ökad förståelse för varandras uppdrag och en ökad kunskap om varandras verktygslådor och befogenheter. Att handläggare sitter lättillgängliga för varandra underlättar också vid möten med individer, då det är smidigt att kunna gå över och ställa en fråga till t ex studie och yrkesvägledare, när en person har funderingar kring studier.

5.3 Beskriv tillvaratagna erfarenheter och lärdomar från insatsen

Vilka lärdomar och erfarenheter har respektive samverkanspart erhållit? Vad har gått bra och mindre bra i arbetet?

Att starta upp en verksamhet mitt under pågående pandemi är förenat med stora utmaningar, vilket beskrivits mer ingående i tidigare avsnitt. Förändringar inom respektive organisationers uppdrag och förutsättningar under projekttiden är också något som inverkar på möjligheterna till samverkan. En lärdom här är att det är viktigt att vara flexibel och lösningsfokuserad.

I övrigt kan nämnas att Arbetsmarknadstorget har varit i drift en förhållandevis kort tid hittills och att fler lärdomar och erfarenheter troligtvis kommer att visa sig under nästa år.

5.4 Beskriv på vilket sätt lärdomar av insatsen kommer att implementeras (organisatoriskt, finansiellt och innehållsmässigt)

Ambitionen är självfallet att lärdomar ska tas tillvara på och implementeras i det löpande arbetet och bidra till bibehållen samverkan även efter projekttiden.

5.5 Beskriv eventuella identifierade systemfel som påverkat utfall och resultat

Vi har hittills inte identifierat några systemfel, men detta är något som vi löpande kommer att titta på.

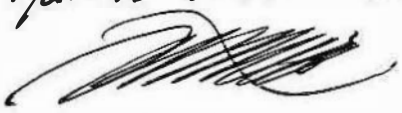
6. Ekonomisk rapport

Redovisa era totala kostnader för insatsen enligt nedan. Ifall inte allt beviljat medel har använts vad var orsaken och om det haft konsekvenser för innehåll och utfall av insatsen

Kostnadsslag	Budget	Utfall
Aktiviteter (ange typ av aktivitet t ex. möte, seminarier mm)		
Externa tjänster		
Lönekostnader		634 000 kr
Lokalkostnader		100 000 kr
Material (Annonser, reklam, info)		30 000 kr
Resekostnader		
Övriga kostnader (Kostnader för renovering av lokal, förbrukningsvaror, fika, lokalinredning)		100 000
Summa	900 tkr	864 000 kr

7. Underskrifter

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

Organisation: Härnösands kommun Ort och datum: Härnösand 2021 11 22 Underskrift .....
Organisation: [illegible] Ort och datum: Härnösand 2021 11 24 Underskrift .....
Organisation: Ort och datum: Underskrift .....
Organisation: Ort och datum: Underskrift .....

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

BILAGA 3

Slutrapport

Denna mall ska användas vid slutrapportering av insatser finansierade av Samordningsförbundet Härnösand-Timrå. Slutrapporten ska sammanställas och redovisas till förbundet enligt avtal.

Kontaktuppgifter till förbundet:
Ulrika Sahlin, Verkställande tjänsteman
Samordningsförbundet Härnösand Timrå
Terminalvägen 10, 861 36 Timrå
ulrika.sahlin@timra.se

1. Insatsen

Insatsens namn: Extra insatser för utrikesfödda kvinnor
Tidsperiod: 210501-211231
Beviljat medel: 300 000

2. Följande förbundsmedlemmar har sökt medel

Ansvarig för genomförande av insats - Organisation Arbete och Integration, Härnösands kommun	
Kontaktperson för insatsägare **Lilian Krantz**	**E-post** lilian.krantz@harnosand.se
Organisation - medsökande Arbetsförmedlingen	
Kontaktperson **Hans Skimmermo**	**E-post** hans.skimmermo@harnosand.se
Organisation - medsökande	
Kontaktperson	**E-post**
Organisation - medsökande	
Kontaktperson	**E-post**

3. Insatsbeskrivning

3.1 Bakgrund till insatsen

Gruppen utrikesfödda kvinnor som varit flera år i Sverige, som inte kommit ut i arbete och inte inkluderats i samhället, behöver riktade insatser.

Gemensamt för gruppen är att de inte tillägnat sig det nya språket och därför har extra svårt att få jobb. Deras SFI-studier har på grund av upprepade föräldraledigheter eller sjukdom inte kunnat fullföljas. Nu studerar de SFI igen och kommer i senare skede få möjlighet till anställning med extratjänst. Innan de kliver ut på en arbetsplats behöver kvinnorna få en ökad förståelse för den svenska arbetsmarknaden. De behöver också andra insatser som kan underlätta inträdet.

De behöver parallellt med SFI-studier få möjlighet att kommunicera med andra på svenska. Dock är det tydligt att de har behov av fler specifika insatser för att kunna fungera i samhället och på jobbet. De behöver bli stärkta i sin självständighet, kunna ansvara för sina egna pengar, ha ett bank-ID, kunna hantera plattformar kopplade till barnens skola och barnomsorg, få stöd kring kvinnors hälsa och mycket annat.

3.2 **Syfte med insatsen.** Beskriv kortfattat vilken förändring som ville uppnås med insatsen?

Att kvinnorna är mer förberedda hur det fungerar på ett arbete i Sverige.
Att fler kvinnor kan ansvara för sin egen ekonomi och vara insatt i barnens skolgång.

3.3 Målgruppen för insatsen

Utrikesfödda kvinnor

4. Resultat och utfall av insatsen

4.1 Insatsens mål	**Har målet uppnåtts?**	**Utfall/resultat för respektive mål**
10 ska få anställning 25 ska lära sig hantera mobilt bank-ID Alla ska få kännedom om skolplattform	Ja och nej	16 har fått anställning 14 kan hantera bank-id själva Alla har fått kännedom om skolplattform

4.2 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning för insatsen
Metod: Gruppsamtal, övningar, rörelse, studiebesök, praktisk datoranvändning, arbetsmarknadskunskap.

Gruppen träffades fyra förmiddagar i veckan i tio veckor. Kvinnorna har visat stor uppskattning för det stöd de fått av varandra och gruppledarna. De har också uttryckt att de utvecklats mycket i svenskaspråket eftersom de pratat svenska under så stor del av dagen. Gruppledarna har i så stor utsträckning som möjligt försökt att använda metoder som inte liknar "skola" utan mer avslappnad dynamik där det inte handlar om kunskapsförmedling utan att dela livserfarenheter med varandra för att på så sätt förstå svenska samhället.

4.3 Avvikelser från planering (avseende ekonomi, tidsplan, aktiviteter mål mm)
Tidsplanen något försenad på grund av sjukdom.

4.4 Beskriv uppföljning och utvärdering av målen
Hur har arbetet med uppföljning och utvärdering genomförts och med vilka har det kommunicerats?

Uppföljning har gjorts på individnivå i ordinarie uppföljningssystem. Resultat kommer att kommuniceras till socialförvaltning och arbetsförmedling samt i årsberättelse.

5. Analys

5.1 Vilka effekter för insatsens aktuella parter, har insatsen bidragit till? Har insatsen påverkat befintliga verksamheter?

16 personer uppbär lön och betalar skatt i stället för att ta del av försörjningsstöd vilket påverkar socialförvaltningens ekonomi positivt.

Någon har fått utredning av hinder via arbetsförmedlingen vilket på sikt kommer att vara gynnsamt för både individen och samhället.

5.2 Hur har insatsen medfört förbättrad samverkan mellan insatsens aktuella parter?
Övriga myndigheter har fått bättre kunskap av målgruppen. Alla inblandade hade som exempel inte kännedom om att alla deltagare inte har förmåga att lära sig hantera Mobilt-bank ID, trots individuellt stöd under 10 veckor.

5.3 Beskriv tillvaratagna erfarenheter och lärdomar från insatsen
Insatserna behövs för fler personer och under längre tid. Det finns även svenska kvinnor som skulle ha nytta av insatsen. Den skulle också kunna fortsätta i minskad omfattning under anställningstiden för att ge stöd i de svårigheter som kan uppstå på arbetsplatsen.

5.4 Beskriv på vilket sätt lärdomar av insatsen kommer att implementeras
Projektet implementeras i Arbetslivsinriktad rehabilitering i samverkan med arbetsmarknadstorget som kan fungera som en sluss till projektet.

5.5 Beskriv eventuella identifierade systemfel som påverkat utfall och resultat
Under projektets gång drog arbetsförmedlingen in utlovade medel som skulle finansiera extratjänster varför alla inte kunde få anställning via extratjänst. Dessa har fortfarande försörjningsstöd.

6. Ekonomisk rapport

Redovisa era totala kostnader för insatsen enligt nedan. Ifall inte allt beviljat medel har använts vad var orsaken och om det haft konsekvenser för innehåll och utfall av insatsen

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

Kostnadsslag	Budget	Utfall
Aktiviteter (ange typ av aktivitet t ex. möte, seminarier mm)		
Externa tjänster (typ av köpt tjänst)		
Lönekostnader	285 000	
Lokalkostnader		
Material (ange typ av material)		
Resekostnader (ange typ av aktivitet)		
Övriga kostnader (ange typ av övriga kostnader)	15 000 livsmedel, förbrukning, IT etc.	
Summa		

7. Underskrifter

Organisation: Härnösands kommun Ort och datum: Härnösand 211109 Underskrift .....
Organisation: Arbetsförmedlingen i Härnösand Ort och datum: Härnösand 211102 Underskrift .....
Organisation: Ort och datum: Underskrift .....
Organisation: Ort och datum: Underskrift .....

BILAGA H

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

Slutrapport

Denna mall ska användas vid slutrapportering av insatser finansierade av Samordningsförbundet Härnösand-Timrå. Slutrapporten ska sammanställas och redovisas till förbundet enligt avtal.

Kontaktuppgifter till förbundet:
Ulrika Sahlin, Verkställande tjänsteman
Samordningsförbundet Härnösand Timrå
Terminalvägen 10, 861 36 Timrå
ulrika.sahlin@timra.se

1. Insatsen

Insatsens namn: **Stärkt samverkan och kompetenshöjande insatser**
Tidsperiod: **2021-01-01 – 2021-12-31**
Beviljat medel: 850,000:-

2. Följande förbundsmedlemmar har sökt medel

Ansvarig för genomförande av insats - Organisation Timrå kommun, kompetenscenter, Enheten för Arbete och Integration	
Kontaktperson för insatsägare **Veronika Åström**	**E-post** veronika.astrom@timra.se
Organisation - medsökande Arbetsförmedlingen	
Kontaktperson **Benny Norrbin**	**E-post** Benny.x.norrbin@arbetsformedlingen.se
Organisation - medsökande Försäkringskassan	
Kontaktperson **Lena Flodin**	**E-post** Lena.flodin@forsakringskassan.se
Organisation - medsökande	
Kontaktperson	**E-post**

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

3. Insatsbeskrivning

3.1 Bakgrund till insatsen

Att samverka över gränserna har under flera år mynnat ut i varierade resultat där vi alla varit överens om att en förbättring och förstärkning måste göras för att vi tillsammans ska kunna finnas, och vara tillgängliga, för de som behöver oss mest.

Genom en stärkt samverkan kunde vi nu ges möjligheten till att utföra individcentrerade insatser och arbeta fram en stabil, långvarig grund för våran gemensamma målgrupp; individer mellan 16-65 år som är i behov av samordnade kompetenshöjande insatser för att nå egen försörjning.

3.2 Syfte med insatsen. Beskriv kortfattat vilken förändring som ville uppnås med insatsen?

Grundpelaren och projektets syfte har varit att tydliggöra, och förbättra, samverkan mellan stat och kommun när det kommer till kompetenshöjande insatser. Detta för att förbättra det deltagarnära arbetet genom att upprätta en god struktur tillsammans som gynnar deltagaren och främjar dennes behov och utveckling.

Förändringen vi ville åstadkomma genom insatsen var både förbättrad dialog och samverkan för att individen ska erhålla rätt hjälp, på rätt plats, i rätt tid. Samtidigt som fokus skulle ligga på de individcentrerade, kompetenshöjande insatserna som tar deltagaren närmare en egen försörjning.

3.3 Målgruppen för insatsen

Insatsen, som fått namnet "Stärkt samverkan och kompetenshöjande insatser" riktar sig till arbetslösa individer i åldrarna 16-65 som är bosatta i Timrå kommun och är i behov av samordnade insatser. Dessa insatser är individcentrerade för att deltagaren ska komma närmare ett mål om egen försörjning och ett eget upplevt förbättrat mående.

4. Resultat och utfall av insatsen

4.1 Insatsens mål Ange uppsatta mål för insatsen	**Har målet uppnåtts? Ja eller nej**	**Utfall/resultat för respektive mål**
Kommunikationspaket för nya processen ska skapas, skickas ut till samverkanspartners och därefter tas i bruk	Ja	Kommunikationspaketet har nått ut till aktualiserande samverkansparter samt interna kommunal enheter som arbetar med målgruppen som är i behov av våra insatser. Mindre revideringar har utförts efter önskemål och vi känner att ett stabilt fundament finns som fungerar för alla medverkande.
Gruppcoachningsutbildning	Ja	Arbetsmarknadshandledarna (AMH) har under året slutfört en gruppcoachningsutbildning inom

		verktyget och metoden Biologdesign. Verktyget används idag på projektets målgrupp där grunden ligger i att se individens resurser och därefter hitta och förverkliga dennes bästa alternativ på arbetsmarknaden. Både AMH och deltagarna som fått gå denna gruppcoaching är mycket positiva till metoden och resultatet som det frambringar.
Att nå ett individcentrerat arbete med deltagaren och dess behov i centrum.	Ja – dock ett arbete som kontinuerligt förändras jämte deltagarna	Ett arbetssätt och struktur är satt där individen, som vi finns för, är den som styr sina behov och vi stöttar längs vägen med de insatser som önskas. Genom den nya processen och konstellationen i arbetsgrupperna på enheterna har vi kommit till en mycket god grund. Samtidigt i stora verksamheter måste vi vara förändringsbara allteftersom behoven förändras och se till hur samhället och vardagen ser ut. Exempelvis har pandemin försvårat det för vissa individer då rädslan för smitta varit mycket stor och man inte kommit på möten, samtidigt har vissa inom samma målgrupp fungerat bättre iom att kontakt inte behövt ske personligen i ett möte i våra lokaler utan via exempelvis telefon eller utomhus på "neutral mark"
En LÖK för samverkan ska upprättas	Nej	Viljan och planen på en LÖK finns och en dialog har förts under 2021 mellan samverkansparterna i en planering om att den ska upprättas år 2022.
Öka antalet gemensamma planeringar i samverkan	Ja	En god struktur har lagts genom kommunikationspaketet och därmed förenklat, och förbättrat, gemensamma planeringar. Samtidigt finns det rum för förbättring från alla parter. Vi är dock inte oroliga då den nya strukturen och

		tillvägagångssättet precis förmedlats och vi förstår att det är en process. Förhoppningen är att vi under 2022 kan göra detta. Gällande ungdomar har kommunikationen och planeringen varit god och vi på Kompetenscenter har även tagit fram en kort animerad video som riktar sig till målgruppen för att stärka känslan av att vi är enade och finns där för ungdomen, tillsammans.
Deltagaren förblir inskriven hos samverkande myndighet som följer upp	Ja, delvis	I grunden finns en vilja hos alla samverkande parter dock har kommunikation har förts med blandat resultat. Det är inskrivningen har varit svårast men efter diskussioner mellan parter ser vi möjligheter till förbättring som vi fortsatt arbetar vidare på för att nå målet.
PROJEKTMÅL		
Att skapa dialog för samverkan	Ja	En mycket god start har gjorts och det är ett ständigt utvecklande mål. Dock är alla samverkansparter öppna till feedback, förbättring och tillsammansarbete varpå goda dialoger hålls.
Att mötas på en samverkansyta	Ja	Samverkansytan har under året främst varit digital utifrån pandemin vilket fungerat bra under omständigheterna. Samtidigt finns det kontorsplatser på Kompetenscenters lokaler som vi hoppas kommer nyttjas för att öka och förbättra samverkansmöjligheterna genom personliga möten.

Att skapa samarbetsformer som tydliggörs i en LÖK	**Nej, delvis**	**Samtal påbörjat om en LÖK men den är ej skriven. Dock har flera samtal förts kring våra samarbetsformer och deras tydliggörande.**
Att tydliggöra i vilken organisation insatsen för individen bör ske i	**Ja, delvis**	**Arbetet är på mycket god väg genom både intern och extern kommunikation och en förbättrad samverkan.**

4.2 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning för insatsen

Under våren 2021 arbetade Timrå kommun tillsammans med deltagare och profession i processen "Vägen mot hållbar egen försörjning". Genom processarbetet har vi förutsättningarna att jobba mer behovsinriktat och individcentrerat med fokus på kompetenshöjande insatser då vi tydliggör uppdrag, roller och insatser vilket blivit fundamentet till vårt arbetssätt, och verksamhet, som fått namnet Kompetenscenter.

Tillsammans påbörjades ett arbete för att hitta strategier och metoder för att på bästa sätt använda befintliga resurser, med målet att öka sysselsättningen hos de medborgare i som inte är självförsörjande. Arbetet har skett genom både projektets styrgrupp och respektive kommunala enheter som dagligen möter målgruppen.

Som oftast när nya processer och arbetsmetoder sjösätts, följer utmaningar genom inkörningsperioden i det nya arbetssättet. Även vi går igenom dessa utmaningar. Trycket på deltagare har varit högt vilket skapat en del fördröjning i aktualiseringar, samtidigt som vi under året aktivt valt att prioritera kvalitet framför kvantitet i den nya arbetsmetoden för deltagarens skull men också för att vi ska kunna stå bakom det arbete vi dagligen utför med stolthet.

Samverkan mellan inkluderande parter i projektet påbörjades också i början av året där strukturer och tankar florerat för att kunna bygga en stabil kommunikativ grund om en stärkt samverkan mellan medverkande parter.

Enheten för arbete och integration har under T1 färdigställt ett kommunikationspaket som gått ut till aktualiserande samverkansparter. I paketet ingick både aktualiseringsunderlag och insatsbeskrivningar för att förbättra flödet och ingången till verksamheten. Aktualiseringarna har mottagits av tre arbetsmarknadssamordnare (AMS) samt en rehab-samordnare (RS) för fördelning och uppstart där individen, med dennes önskemål och behov, står i centrum för planeringen som läggs. Vidare har Arbetsmarknadshandledare (AMH) arbetat med de insatser som vi erbjuder för att stärka individen och föra denne närmare en hållbar egen försörjning.

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

En övergripande bild som visar arbetsmetoder och insatser på kompetenscenter.

De kompetenshöjande insatserna på Kompetenscenter, *Enheten för arbete och integration* är, i ett urval:

- Gruppcoachning
- Studiemotivation
- Hälsomotivation
- Styrke-/motiverande insatser
- Lokala jobbspår
- Ansökningshandlingar

De insatser som skapats har tyvärr inte möjlighet att brukas fullt ut iom rådande, åtdragna restriktionerna kring pandemin, dock har vi anpassat i den grad de går för att deltagarna som vi är till för ska få ett så stort utbud som möjligt.

Arbetsmarknadshandledarna har under våren gått en gruppcoachningsutbildning som ska appliceras mot deltagarna i fortsatt arbete. Utbildningen blev försenad utifrån pandemin. Styrke- och motiverande insatser fortgår på individbasis tillsammans med utformandet av ansökningshandlingar och anskaffandet av praktik-, arbetstränings- samt språkträningsplatser.

Enheten för rehabilitering och utveckling har under delar av projekttiden genomgått en stor omstrukturering samt ombyggnation där de nu kunnat nystarta en god och kvalitativ verksamhet som följer målgruppens behov. Idag utförs bl.a. studiecirklar, arbetsträning och social färdighetsträning på plats som insatser.

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har digitalt medverkat på styrgruppsträffar och en god kommunikation har upprättats vilket vi ser mycket positivt till då vi upplevt att den saknats i våra verksamheter. Samtidigt har vi en förståelse för detta utifrån myndigheternas omstrukturering och förändrade arbetssätt. Vi har tagit ett positivt avstamp i rätt riktning för att vår målgrupp inte ska falla mellan stolarna samtidigt som denne får rätt insats, på rätt plats.

Forskningsprojektet; "In på arbetsmarknaden" har löpt under projekttiden där målet varit att dra lärdomar och utvecklas.

Arbetssättet med stärkt samverkan, både internt och externt för att skapa bättre verksamheter för de som behöver oss mest; våra deltagare har vi sett som mycket positivt och viktigt.

4.3 Avvikelser från planering (avseende ekonomi, tidsplan, aktiviteter mål mm)

Utifrån de åtdragna restriktionerna som varit aktuella kring pandemin har det försvårat arbetet i mötet med både deltagaren och samverkanspartners i både projektet och det privata näringslivet. Detta då möten avbokas och planeringar senareläggs, vilket i ett led även fördröjt tidsplaner. Arbetet har dock fortgått kring, och för, målgruppen.

Kompetenscenter har under året anpassat verksamheten och fortsatt att kalla deltagare genom att i största mån anpassa våra möten till både digitala former och "walk-and-talks" för att tillgodose önskemål och driva vårt arbete framåt.

De ekonomiska aspekterna har inte avvikit och vi har en budget i balans.

Gällande ekonomi har vi även haft utbildning på en post som planeras att förbrukas under senare projektperiod. En första kontakt har tagits gällande BIP-forskningen/ SKAPA genom NNS där vi ser det som värdefullt för oss att delta och fördjupa oss i framtagna arbetssätt utifrån forskningen, som bl.a. inkluderar frågor som;

De viktigaste framgångsfaktorerna är:
Hur ska ni arbeta med att stärka handledarrollen?
Hur ska ni justera ert insatsutbud så att ni arbetar med parallella insatser (jobb, hälsa kompetens socialt)
Hur undvika avbrott och handledarbyten?
Hur ökar vi jobb och arbetsmarknadsfokus?

För att generera bästa resultat och bredd planerar vi att utbildningsdeltagarna sprids mellan våra olika enheter; arbete och integration, ekonomiskt bistånd, rehabilitering och utveckling samt vuxenstöd för att skapa samsyn och gemenskap.

Denna utbildning har under pandemin fått förflyttas men ligger nu i planering att utföras inom en snar framtid.

4.4 Beskriv uppföljning och utvärdering av målen
Hur har arbetet med uppföljning och utvärdering genomförts och med vilka har det kommunicerats?

Timrå kommun har ansvarat för projektet, dess uppföljning och utvärdering. För att nå en god respons har uppföljning har skett på flera nivåer, både inom egen regi men även i samverkan med våra projektpartners:

- AMH (Arbetsmarknadshandledare) har träffats veckovis för att uppföljа och utvärdera kring individerna och de deltagarinsatser som utförs.

- AMS (Arbetsmarknadssamordnare) och RS (Rehabiliteringssamordnare) har träffats veckovis för att se över deltagarintag och att individen får ta del av de individanpassade insatserna. Gruppen följer även upp kommunikationspaketet.

- APT/Gruppmöten där ovan grupper möts tillsammans med IHL (Integrationshandledare) för att se över eventuella frågor kring projektet och dess mål.

- Utvecklingsgrupp där medarbetare från Vuxenstöd, Försörjningsstöd, Rehabilitering och Utveckling samt Enheten för arbete och integration medverkar, träffas veckovis för att uppföljа och utvärdera över enhetsgränserna. Samtidigt lyfts exempelvis frågor om arbetssätt, målgrupp, insatser samt feedback och funderingar kring nya lösningar som sedan tas ner till respektive enhet.

- Tvärgrupper, där flera samverkanspartner mötts digitalt för att uppföljа och diskutera samverkan och arbetet framåt. Detta gäller både kring målgruppen ungdomar/KAA och den generella bredare om arbetslösa/individer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Slutligen:

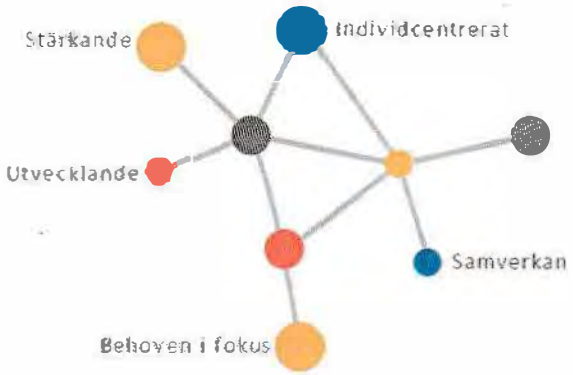
- Projektets styrgrupp som träffats digitalt för att diskutera samverkan och se över projektmålen genom utvärdering och dialog.

Efter respektive möte har den information och feedback som framkommit kommunicerats med respektive enhet och arbetsgrupp för att skapa en öppen kommunikation och dialog som för arbetet framåt och genererar en förbättrad insatskatalog och förstärkt samverkan.

5. Analys

5.1 Vilka effekter för insatsens aktuella parter, har insatsen bidragit till? Har insatsen påverkat befintliga verksamheter? T ex, har behovet av offentlig försörjning minskat? Har antalet besök vid primärvård, socialtjänst m.fl. minskat? Har det uppstått några nya behov?

Effekter som insatsen stärkt samverkan och kompetenshöjande insatser bidragit till är främst en förbättrad kommunikation och en levande dialog om en vilja för samverkan och förbättring för målgruppen.

Kompetenscenter, Timrå kommun arbetar enligt ovan huvudfokusområden, vilket vi även upplever har varit en god grund i den stärkta samverkan där vi alla driver mot samma mål.

Genom att få en förbättrad och förenklad kommunikation mellan medverkande parter förenklas verksamheternas arbete markant och deltagaren kan få rätt hjälp fortare genom att vi kan ha direktkontakt till medarbetare på respektive arbetsplats. I en förlängning minskar detta även tiden för arbetsgivare som är villiga att anställa då en direktkontakt kan etableras vid eventuella bidragsanställningar.

En effekt som vi ser av arbetet är att behovet av kommuninvånare som behöver försörjningsstöd har minskat. Det är även minskat antal nybesök vilket vi ser mycket positivt till.

Vi ser även att gruppcoachningen mottagits mycket positivt och de nyfunna insikterna deltagarna erhållit tar dem närmare en egen försörjning. Även personalen har sett effekten och ställer sig mycket positiva till den och fortsatt arbete kring metoden.

Arbetet kring den yngre målgruppen (under 25år) har förstärkts och känns inte längre lika sårbart vilket är en positiv effekt. Detta då den goda dialog och samverkan som skapats arbetar närmre individen i samverkan.

Tyvärr har Primärvården/Vården har fortfarande ett högt tryck och långa köer. Detta då många inom målgruppen lider av (ofta långvarig) psykisk ohälsa samt fysisk problematik/smärta som försvårar utgången mot egen försörjning.

En önskan nu är att de kontorsplatser vi har på Kompetenscenter, Timrå kommun, nu kommer att användas av våra samverkansparter iom att restriktionen kring pandemin lättats. Vi ser stort värde i personliga möten och anser att samverkan skulle förstärkas genom att finnas på plats.

5.2 Hur har insatsen medfört förbättrad samverkan mellan insatsens aktuella parter?

Genom insatsen har vi kunnat uppnå en förbättrad kommunikation och samverkan mellan medverkande parter för att individen, som vi finns till för, ska kunna erhålla enklare och förbättrad hjälp mot egen försörjning. Detta gäller både på chefs- och- medarbetarnivå.

Arbetet har genererat en förbättrad planering, bredare kunskap/kännedom om varandras verksamheter och förståelse för målgruppens behov och vart vi tillsammans ser brister/svårigheter som funnits. Genom att fortsätta denna samverkan har vi förhoppning om att dessa kan förbättras och att vi tillsammans blir starkare för målgruppen.

5.3 Beskriv tillvaratagna erfarenheter och lärdomar från insatsen
Vilka lärdomar och erfarenheter har respektive samverkanspart erhållit? Vad har gått bra och mindre bra i arbetet?

Generellt anser vi att arbetet har gått mycket bra. Det finns en övergripande vilja hos alla medverkande parter om samarbete, förbättrad kommunikation och skapandet av ett tillsammansarbete. Vi har bytt erfarenheter, varit öppna till förändring och in-lyssnande för feedback om delar i projektet som fungerat mindre bra med en vilja och motivation om problemlösande.

Vi har alla en förståelse och respekt för att målgruppen står långt ifrån arbetsmarknaden och behöver många insatser, stöttning och god uppföljning för att nå egen försörjning. Vi har även en god insikt i att långvariga resultat tar tid och att vi har ett gemensamt ansvar och måste arbeta tillsammans.

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har sedan projektets början ställt sig positiva till stärkt samverkan och kompetenshöjande insatser då behovet är stort och utförandet inte kan ske helt i egen regi. Med lång erfarenhet av målgruppen är alla ense om att parallella individcentrerade insatser är vägen framåt

Det som försvårat arbetet är delvis pandemin som pågått då personliga möten ej kunnat genomföras. Mindre problematiskt, men dock en bidragande faktor, har varit en blandad samarbetsvilja och kommunikationsförmåga på handläggarnivå då vissa varit väldigt öppna och andra försvårat arbetet genom att inte vara anträffbara eller mottagliga. Detta kan dock vara pga. att det varit ny personal på plats och en generellt hög arbetsbelastning. Överlag har det fungerat.

5.4 Beskriv på vilket sätt lärdomar av insatsen kommer att implementeras (organisatoriskt, finansiellt och innehållsmässigt)

Vi ser att målgruppen mår bra av parallella insatser samtidigt som vi har en god samverkan och kommunikation både internt och externt med samverkansparter som genererar en trygghet och god överlämning när individen är redo för nästa steg. Detta är något vi vill fortsätta arbeta aktivt med då vi ser vinsterna för alla medverkande parter. Dessa är både ekonomiska och organisatoriska. Genom detta önskar vi fortsätta det aktiva arbetet och implementera den goda samverkan.

5.5 Beskriv eventuella identifierade systemfel som påverkat utfall och resultat

N/A

6. Ekonomisk rapport

Redovisa era totala kostnader för insatsen enligt nedan. Ifall inte allt beviljat medel har använts vad var orsaken och om det haft konsekvenser för innehåll och utfall av insatsen

Insatskostnaderna har balanserats, dock har posten **utbildningsmedel** om 50000:-, under "övriga kostnader", inte förbrukats till dagens datum utifrån pandemin och förbudet mot större samlingar. Planen är att utföra denna till våren 2022.

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

Kostnadsslag	Budget	Utfall
Aktiviteter (ange typ av aktivitet t ex. möte, seminarier mm)		
Externa tjänster (typ av köpt tjänst)		
Lönekostnader	**650.000**	650000
Lokalkostnader	**150.000**	150000
Material (ange typ av material)		
Resekostnader (ange typ av aktivitet)		
Övriga kostnader (Utbildning)	**50.000**	0 (kommer att inköpas)
Summa	850,000	850000

7. Underskrifter

Organisation: Arbetsförmedlingen Sundsvall

Ort och datum: 21-12-09

Underskrift .....

Mikael Eriksson

Organisation: Timrå Kommun

Ort och datum: Timrå 220201

Underskrift .....

Johan Vikström

Organisation:

Ort och datum:

Underskrift

.....

Organisation:

Ort och datum:

Underskrift

.....

TIMRÅ KOMMUN
Socialtjänsten
Ank 202 12-17
Dnr
Dpl

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

Kostnadsslag	Budget	Utfall
Aktiviteter (ange typ av aktivitet t ex. möte, seminarier mm)		
Externa tjänster (typ av köpt tjänst)		
Lönekostnader	**650.000**	650000
Lokalkostnader	**150.000**	150000
Material (ange typ av material)		
Resekostnader (ange typ av aktivitet)		
Övriga kostnader (Utbildning)	**50.000**	0 (kommer att inköpas)
Summa	850,000	850000

7. Underskrifter

Organisation: Försäkringskassan

Ort och datum: Sundsvall 2021-12-14

Underskrift

.....

Organisation:

Ort och datum:

Underskrift

.....

Organisation:

Ort och datum:

Underskrift

.....

Organisation:

Ort och datum:

Underskrift

.....

Från: Ulrika Sahlin <Ulrika.Sahlin@timra.se>
Skickat: den 13 april 2022 11:25
Till: kansli; kommun@harnosand.se; 'koncernekonomi@forsakringskassan.se'; region.vasternorrland@rvn.se
Ämne: Årsredovisning för Samordningsförbundet Härnösand-Timrås verksamhet 2021
Bifogade filer: Samordningsforbundet-Harnosand-Timra-arsredovisning-2021.pdf; Bilagor till årsredovisningen 2021.pdf

Hej!
Översänder här årsredovisningen för Samordningsförbundet Härnösand Timrås verksamhet 2021.

Mvh
Ulrika Sahlin

_____

SAMORDNINGSFÖRBUNDET HÄRNÖSAND TIMRÅ
Ulrika Sahlin
Verkställande tjänsteman
Terminalvägen 10, 861 36 Timrå
E-post: ulrika.sahlin@timra.se
Telefon: 076-134 27 28
www.samordningsforbundet.se

_____

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

Årsredovisning 2021

Beslutad av styrelsen 2022-03-25

Ordförandes ord

Vem skulle tro på den som i början av 2020 sa att vi kommer att leva med covid-19 pandemin i 2-3 år och samhället kommer till stor del att vara nedstängt. Vi kommer dessutom inte kunna gå på restaurang, konsert, se på sport live, gå på dans eller träffas i fysiska möten. I bland är det kanske tur att vi inte alltid vet vilka utmaningar framtiden bjuder på. Trots alla dessa hinder, svårigheter och restriktioner så har vi alla (engagerade i samordningsförbundet) kämpat på och enligt min bedömning nått framgångar och tagit viktiga steg i rätt riktning. Vi har till stor glädje bevittnat en invigning av Arbetsmarknadstorget i Härnösand som utgör en viktig plattform för arbetet med individer som behöver extra stöd för att nå arbete, studier eller annan egen försörjning. Även i Timrå har man gjort stora steg när man reformerat arbetet på torget som nu fått nytt namn och heter Kompetenscenter. Man har där lyckats lyfta samverkan mellan berörda parter och hittat en bra systematik för arbetet.

Förbundet har nått framgångar på samverkansområdet så som insatsen SAM, där man verkligen har fått ett viktigt genombrott. Vi vet ju alla vad svårt det bli när individer hamnar mellan två huvudmän där ansvarsområdena är oklara. Sen väntar vi med spänning på hur vår satsning på Insatskatalogen kommer att mottas ute hos våra medlemmar. Den tas i bruk och invigas under första halvåret 2022.

Förbundet i samarbete med andra har under året varit en viktig aktör i att sprida och öka kunskapen hos förbundsmedlemmarnas medarbetare i olika viktiga ämnen så som psykisk ohälsa mm.

Jag ser nu fram mot ett nytt verksamhetsår där vi tillsammans kan fortsätta att utveckla samverkan mellan förbundsmedlemmarna och att bidra till att lösa upp fler strukturella knutar. Med färre knutar så kommer individer att i större utsträckning kunna fångas upp och få rätt stöd.

Jag vill tacka alla av förbundets styrelseledamöter, verkställande tjänsteman och ledamöter i utvecklingsgruppen för ett gott samarbete under det gångna året!

Lars Kempe

Innehållsförteckning sidor

1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 4

1.1. Översikt över verksamhetens utveckling 5

1.2. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 5

1.3. Händelser av väsentlig betydelse 5

1.4. Styrning och uppföljning av verksamheten 5

1.5. God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning 6

1.5.1 Mål för verksamhetsarbetet under 2021 6

1.5.2 Mål för finansierade insatser 8

1.5.3 Finansiella mål 8

1.5.4 Målgrupper 9

1.5.5 Individinriktade insatser 9

1.5.6 Strukturövergripande insatser 10

1.5.7 Uppföljning och resultat för avslutade individinriktade insatser 11

1.5.8 Uppföljning och resultat av strukturövergripande insatser 12

1.5.9 Balanskravsresultat 15

1.6. Väsentliga personalförhållanden 15

2. RESULTATRÄKNING 15

3. BALANSRÄKNING 16

4. KASSAFLÖDESANALYS 17

5. DRIFTREDOVISNING 17

6. NOTER 18

7. STYRELSENS UNDERSKRIFT 19

1. Förvaltningsberättelse

Samordningsförbundet Härnösand Timrå redovisar årsredovisning för perioden 1 januari - 31 december 2021. Förvaltningsberättelsen ska omfatta/beskriva nedanstående områden i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning i tillämpliga delar. Förvaltningsberättelsens struktur följer RKR:s rekommendation R15, med vissa tillämpningar i förhållande till Finsamförbundens struktur.

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för år 2021.

Till redovisningen hör bilagor gällande slutrapporter från insatser.

Organisation

Samordningsförbundet Härnösand Timrå bildades den 30 november 2005, då alla fem parter antog förbundsordningen. Förbundsordningen reviderades den 1 januari 2012 och denna gäller än i dag. Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västernorrland, Härnösands kommun samt Timrå kommun som medlemmar. Styrelsen är förbundets högsta beslutande organ och den ansvarar för förbundets utveckling och ekonomi. Styrelsens arbete regleras i förbundsordningen. Styrelsen har till sin hjälp en verkställande tjänsteman, som är anställd av Timrå kommun och utlånad till förbundet. Verkställande tjänstemans uppgift är att leda arbetet inom förbundet utifrån styrelsens anvisningar. I arbetsuppgifterna ingår det bl a att bereda ärenden till styrelsen, verkställa styrelsens beslut samt att företräda förbundet på tjänstemannanivå.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.
Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Finansiering

Samordningsförbundet Härnösand Timrå finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Region Västernorrland med en fjärdedel och Härnösands kommun och Timrå kommun med resterande fjärdedel. 2021 års driftsbidrag till förbundet från huvudmännen är 3 754 000 kr.

Verksamhetsidé och vision

Visionen för Samordningsförbundets arbete är att förbundet ska stödja arbetet med att stärka och utveckla enkla samverkansformer mellan kommun, region och stat, så att enskilda medborgare ökar sina egna möjligheter till egen försörjning och förbättrad hälsa.

1.1. Översikt över verksamhetens utveckling

	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	3 754 000	3 754 000	3 811 000	3 844 000	3 731 000
Verksamhetens kostnader	4 418 000	3 296 000	3 742 000	4 140 000	4 300 000
Årets resultat	-664 000	458 000	69 000	-296 000	-569 000
Soliditet	16%	49%	52%	37%	41%
Antal anställda	0	0	0	0	0

Från verksamhetsåret 2016 finns det en beslutad fördelningsmodell som ligger till grund för den statliga tilldelningen till Samordningsförbunden. Samordningsförbundet Härnösand Timrå köper in tjänsten verkställande tjänsteman av Timrå kommun.

1.2. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För 2021 får Samordningsförbundet Härnösand Timrå 3 754 000 kr i driftsbidrag från huvudmännen. Tillsammans med det egna kapitalet förfogade förbundet över 4 792 000 kr för 2021. Resultatet för 2021 blev -664 000 kr. Anledningen till att förbundet gör ett minusresultat är att styrelsen bedömt att det är viktigt att under verksamhetsåret 2021 aktivt arbeta för att det egna kapitalet under året minskar, så att det egna kapitalet ligger under 20% vid årets slut. Med årets resultat har förbundet ett eget kapital på 374 000 kr, vilket gör att förbundets egna kapital nu ligger under Nationella rådets rekommendation om storlek på eget kapital.

1.3. Händelser av väsentlig betydelse

Styrelsen har under 2021 beslutat att finansiera ytterligare insatser utöver de som angivits i budget- och verksamhetsplanen för 2021, för att arbeta ner det egna kapitalet, så det följer Nationella rådets rekommendation.

Covid-19 pandemin har även under 2021 medfört problem för såväl deltagare som personal och remittenter. Utförande har pågått under hela tiden, men i förändrade former, exempelvis färre i grupperna, utomhusaktiviteter och helt eller delvis digitalt.

Pandemin har även medfört att de flesta möten förbundet har närvarat på har skett via digitala möten. Även under 2021 har det blivit färre konferenser vilket medfört att avsatt medel för resor inte använts enligt plan.

Styrelsearvodet blev under 2021 högre än budgeterat, så styrelseledamöterna har under 2021 haft ett högt deltagande trots pandemin. Styrelsen har tagit till sig detta och inför 2022 års verksamhet utökat denna budgetpost.

1.4. Styrning och uppföljning av verksamheten

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västernorrland samt Härnösands och Timrås kommun, som medlemmar. Samordningsförbundet leds av en vald styrelse med representanter från samtliga fem myndigheterna, vilket ger samverkande parter unika möjligheter att utveckla det lokala välfärdsarbetet. Styrelsen är samordningsförbundets högsta beslutande organ och förvaltande organ som ansvarar för utveckling och ekonomi. Styrelsens arbete regleras i förbundsordningen. Styrelsen har till sin hjälp en verkställande tjänsteman.

Styrelsen har under året haft 7 protokollförda styrelsemöten samt ett medlemsmöte och en verksamhetsplaneringsdag. Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av följande ledamöter:

Ordinarie:	Ersättare:
Lars Kempe, Timrå kommun	Sven-Åke Jacobson, Timrå kommun
Nina Skyttberg, Härnösands kommun	Margareta Tjärnlund, Härnösands Kommun
Mats Höglund, Region Västernorrland	Barbro Ekevärn, Region Västernorrland
Hans Skimmermo, Arbetsförmedlingen	Mikael Eriksson, Arbetsförmedlingen
Anna Reinholdsson, Försäkringskassan	Lotta Qvarnlöf, Försäkringskassan

Till stöd för styrelsens verksamhetsplanering har en verksamhetsplaneringsdag genomförts där styrelsen och utvecklingsgruppen gemensamt arbetat fram inriktning, mål för finansierade insatser samt verksamhetsarbetet samt uppföljning och utvärdering.

För att styrelsen lätt ska kunna följa utvecklingen av de insatserna/projekt förbundet har medfinansierat har det arbetats fram en mall för del- och slutredovisning. Varje insats/projekt har även en styrgrupp där verkställande tjänsteman ingår och löpande får information om hur insatsen/projektet fortlöper. Avtal tecknas med respektive insatsägare där det framgår hur redovisning av verksamheten skall ske.

Styrelsen följer upp budgeten vid varje styrelsemöte. Samordningsförbundet Härnösand Timrå upprättar delårsbokslut och årsbokslut. Översyn av styrdokument och beslut om internkontrollplan har under året hanteras av styrelsen. Kontroller med stickprov är utfört av ordförande, ekonom samt verkställande tjänsteman enligt plan.

Styrelsen har under våren 2021 beslutat om att Samordningsförbundet Härnösand Timrå skall bli medlem i Insatskatalogen som är ett sökinstrument. Styrelsen avsatte under 2021 159 000 kr för arbetet med att genomföra inventering av verksamheter/insatser i Härnösand och Timrås kommun.

Insatskatalogen.se är ett sökinstrument på internet, vars syfte är att effektivisera och rationalisera sökandet efter insatser för dem i behov av stöd mot egenförsörjning, inkludering och ökad livskvalité. Katalogen är framtagen av Samordningsförbundet Centrala Östergötland, som är dess ägare. Katalogen kan användas som ett vardagsverktyg för myndighetspersonal, men den är även öppen för allmänheten. Katalogen innefattar olika insatser och verksamheter som drivs av såväl kommuner, region, Arbetsförmedlingen som insatser/projekt finansierade av Samordningsförbund och privata aktörer/civilsamhälle. Insatserna drivs av aktörer inom välfärden, som arbetar med individinriktade arbetsmarknads- rehabiliterings- inkluderings- och utbildningsåtgärder för personer som står utanför arbetsmarknaden.

1.5. God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

1.5.1 Mål för verksamhetsarbetet under 2021

Förbundets styrelse har som övergripande mål att inom Härnösands och Timrås kommun geografiska område svara för finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan kommunerna, regionen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i syfte att uppnå en

effektiv resursanvändning och att på så vis öka/förbättra den enskildes förmåga att utföra förvärvsarbete

En viktig del i förbundets verksamhet är att skapa möten och dialog mellan förbundets parter/medlemmar, men även med övriga aktörer i samhället. Genom dessa möten skapas tillit, kunskapsöverföring och ökad förståelse för varandras uppdrag, vilket även ökar möjligheterna för en väl fungerande samverkan.

För att Samordningsförbundet ska vara ett välkänt begrepp inom sitt område, hos alla de ingående myndigheterna har styrelsen, verkställande tjänsteman och utvecklingsgruppen ett ansvar att bidra till att information avseende förbundet sprids på alla nivåer. Det krävs även kontinuerlig information och kommunikation där personliga kontakter såväl som förbundets hemsida spelar en viktig roll.

Verksamhetsmål

- **Minst 50 medarbetare hos förbundsmedlemmar deltar i sektorsövergripande kompetensutveckling.**

Kommentar: Planen var inför 2021 att genomföra en fysisk träff med förbundsmedlemmarnas medlemmar, men på grund av det fortsatta pandemiläget, blev det svårt att genomföra den under 2021. Istället för denna träff genomfördes länsgemensamma föreläsningar med temat "Västernorrland fritt från våld". Föreläsningarna hade under föreläsningsdagarna 990 visningar och föreläsningarna låg sedan tillgängliga på nätet ytterligare 14 dagar.

Styrelsen bedömer att målet är uppfyllt i förhållande till de förändrade förutsättningarna.

- **Genomföra en behovsanalys – utveckla arbetet med att använda helårsekvivalenter. Verkställande tjänsteman och utvecklingsgruppen tittar på medlemmarnas behov utifrån tidigare erfarenheter, egna verksamhetens statistik och aktuell omvärldsbevakning/forskning.**

Kommentar:
Under våren har utvecklingsgruppen tittar på medlemmarnas behov utifrån tidigare erfarenheter, egna verksamhetens statistik och aktuell omvärldsbevakning/forskning och utifrån det har ytterligare projektansökningar till förbundet upprättats. Verkställande tjänsteman har haft en träff med Verkställande tjänsteman i Samordningsförbundet Sundsvall för att ta del av deras arbete med helårsekvivalenter. Verkställande tjänsteman har under hösten, efter fördjupning i arbetet med helårsekvivalenter, tillsammans med utvecklingsgruppen påbörjat arbetet med att utveckla behovsanalyser med hjälp av helårsekvivalenter.

Styrelsen bedömer att målet är uppfyllt.

- **Genomföra ett medlemssamråd**

Kommentar: Verkställande tjänsteman har under året tillsammans med en arbetsgrupp planerat och genomfört ett medlemssamråd.

Styrelsen bedömer att målet är uppfyllt

- **Sprida kunskap om Samordningsförbundets syfte, verksamhet och resultat hos medlemmarna. Under 2021 ska verkställande tjänsteman tillsammans med övriga förbundschefer/verkställande tjänsteman utreda om de gemensamt ska ge ut ett nyhetsbrev cirka 3 gånger per år.**

Kommentar: Verkställande tjänsteman har informerat om Samordningsförbundet i Socialnämnden i Timrå kommun. Andra inplanerade informationstillfällen har avbokats på grund av Pandemiläget.
Verkställande tjänsteman har tillsammans med övriga förbund i länet givit ut ett första nyhetsbrev och planen är att fortsätta ge ut ett nyhetsbrev cirka två gånger per år.

Styrelsen bedömer att målet är uppfyllt i förhållande till de förändrade förutsättningarna.

1.5.2 Mål för finansierade insatser

- **Ökad samverkan mellan projektets/insatsens aktuella parter efter avslutat projekt/insats.**

Kommentar: Utifrån rapportering och uppföljning i insatsernas styrgruppsmöten har det under året framgått att parternas samverkan har ökats, då insatserna bland annat lett till utvecklande av rutiner som har implementerats i verksamheterna efter avslutad insats.

Styrelsen bedömer att målet är uppfyllt.

- **80 % av de totala uppsatta målen ska uppnås.**

Kommentar: Utifrån rapportering vid insatsernas styrgrupper samt slutrapporter från de insatser/projekt som avslutats, framkommer det att det endast är 3 mål som inte uppfyllts av totalt 18 mål.

Styrelsen bedömer att målet är uppfyllt.

1.5.3 Finansiella mål

Det är viktigt att förbundet har en god ekonomisk hushållning och att det finns medel kvar vid årets slut för eventuella oförutsedda kostnader. God ekonomisk hushållning innebär att förbundet inte får sätta sig i skuld och att de finansiella insatserna bör motsvara det som förbundet i samråd med medlemmarna kommit överens om.

- **Verksamheten ska bedrivas inom den budgetram som beslutats av styrelsen**

Kommentar: Styrelsen lade i sin budget och verksamhetsplan för 2021 en budget med underskott. Under våren har styrelsen även tagit beslut om att bevilja ytterligare ansökningar för att använda det egna kapitalet, som har blivit alldeles för stort enligt nationella rådets riktlinjer.

Styrelsen bedömer att målet inte uppnåtts, men att det är ett aktivt beslut på grund av att minska det egna kapitalet, för att följa Nationella rådets rekommendation.

- **Överskott av kapital ska följa Nationella rådets rekommendation, d v s att inte överstiga 20% av intäkterna.**

Kommentar: Eftersom förbundet har byggt upp ett eget kapital som överstiger 20% av intäkterna, har styrelsen under våren beslutat att bevilja medel till fler ansökningar och då använda medel från det egna kapitalet, i och med har det har det egna kapitalet minskat så att det inte längre överstiger 20% av intäkterna vid årets slut.

Styrelsen bedömer att målet har uppnåtts.

- **Förbundet ska vara självfinansierat genom medlemsavgifter och får inte teckna lån eller krediter.**

Kommentar: Förbundet har inte tecknat några lån eller krediter.

Styrelsen bedömer att målet har uppnåtts.

1.5.4 Målgrupper

De samverkansinsatser som Samordningsförbundet finansierar ska rikta sig till personer i förvärvsaktiv ålder (16-64 år), som är bosatta i Timrå eller Härnösands kommun och som har behov av samverkande rehabilitering.

1.5.5 Individinriktade insatser

Arbetsmarknadstorget Härnösand

Målgrupp: Individer som är mellan 16-65 år och som är i behov av samordnat stöd för att komma närmare arbetsmarknaden.

Syfte: Att skapa en gemensam, stabil och långsiktig plattform där samsyn och samverkan kan utvecklas.

Övergripande mål:
Att samverkan ska leda till att arbetslösheten hos målgruppen ska minska.

Mätbara delmål:
-Att samtliga individer som tar del av arbetsmarknadstorgets insatser får en upprättad planering i syfte att bli självförsörjande.
-Att deltagarnas självupplevda anställningsbarhet ska öka.

Extra insatser till utrikesfödda kvinnor

Målgrupp: Utrikesfödda kvinnor

Syfte: Att förbereda utrikesfödda kvinnor på hur det fungerar på ett arbete i Sverige. Övriga behov för att kunna fungera i samhället och på jobb är att bli stärkt i sin självständighet, kunna ansvara för sina egna pengar, ha och hantera bank-ID, kunna hantera plattformar kopplade till barnens skola och barnomsorg, få stöd kring hälsa mm.

Mål:
-10 kvinnor ska få anställning.
-25 kvinnor ska kunna logga in med Bank-ID på försäkringskassan och arbetsförmedlingen.
-Samtliga kvinnor som ingår i insatsen och som har barn på skola, ska ha kännedom om skolplattform.

Hälsoprojektet
Målgrupp: Personer i arbetsför ålder folkbokförda i Timrå kommun, som på grund av fysisk och/eller psykisk ohälsa har svårigheter att klara av praktik, anställning eller studier. För att kunna delta i projektet ska personen ha kontakt med en eller flera av projektets samverkande parter.

Syfte: Hälsoprojektets fokus på hälsa kommer att kunna ge deltagarna ork, motivation och uthållighet att ta tillvara andra insatser från projektets samverkande parter. Tanken är att deltagarna i projektet såväl teoretiskt och praktiskt ska ges möjlighet till nya kunskaper inom fyra livsområden som är viktiga för hälsan; Kost, sömn, fysisk aktivitet, kognitiva färdigheter.

Mål: Deltagandet i projektet ger positiva effekter på hälsan och därigenom också på förmågan till praktik, arbete eller studier.

1.5.6 Strukturövergripande insatser

Stärkt samverkan och kompetenshöjande insatser
Målgrupp: Arbetslösa individer i åldrarna 16-65 som är bosatta i Timrå kommun och är i behov av samordnade insatser. Dessa insatser är individcentrerade för att deltagaren ska komma närmare ett mål om egen försörjning och ett eget upplevt förbättrat mående.

Syftet: Tydliggöra samverkan mellan stat och kommun i kompetenshöjande insatser. Detta för att förbättra det deltagarnära arbetet genom att upprätta en god struktur tillsammans som gynnar deltagaren och främjar dennes behov och utveckling.

Mål:
- Kommunikationspaket för nya processen ska skapas, skickas ut till samverkanspartners och därefter tas i bruk
- Gruppcoachningsutbildning
- Att nå ett individcentrerat arbete med deltagaren och dess behov i centrum.
- En LÖK för samverkan ska upprättas
- Öka antalet gemensamma planeringar i samverkan
- Deltagaren förblir inskriven hos samverkande myndighet som följer upp
- Att skapa dialog kring samverkan.
- Att mötas på en samverkansyta
- Att skapa samarbetsformer som tydliggörs i en LÖK.
- Att tydliggöra i vilken organisation insatsen för individen bör ske i.

SAM
Målgrupp: Personer med samsjuklighet som både har psykisk ohälsa och missbruksproblem.

Syfte: Skapa en tydlig samordning och helhetssyn gällande personer med samsjuklighet som både har psykisk ohälsa och missbruksproblem. Det finns behov av att finna smidigare sätt att samverka mellan kommunen och regionen för att öka den enskildes möjligheter att fungera i samhället. Tanken i denna insats är att skapa en samsyn för dessa personer och att öka förståelsen för varandras möjligheter och kompetens. Insatsen behövs för att individen inte ska hamna i kläm samt för att få bättre insatser och för att skapa en fungerande samverkansstruktur.

Mål: Att utifrån erfarenheten av samarbetet kring personer med samsjuklighet i form av

psykisk ohälsa och missbruksproblem utarbeta hållbara rutiner för samarbete mellan Härnösands kommun och regionens öppenpsykiatri som ska implementeras i respektive organisation.

SIP/SKIP

Målgrupp: Invånare i Timrå kommun 18-63 år som inte klarar sin egen försörjning och står långt från arbetsmarknaden pga till exempel somatisk eller psykisk ohälsa, social problematik och behöver samordnade insatser för att komma närmare arbetsmarknaden eller till rätt socialförsäkring.

Syfte: Att utveckla en process mellan Socialförvaltningen och berörda myndigheter vad avser samverkan för målgruppen. Denna process ska leda till att personer når en egen hållbar försörjning via rehabilitering och eget arbete eller studier alternativt via övriga socialförsäkringssystemet.

Mål:
- Andelen genomförda samverkansmöten via modellen SIP ska öka, minst 30 möten per år ska genomföras.
- Kännedom och praktisk kunskap om lokala överenskommelser mellan region och kommun ska finnas hos majoriteten av personalen som möter målgruppen hos socialförvaltningen och Premicare. Via enkätundersökning görs ett utgångsläge samt slutredovisning.
- Systematisk uppföljning av överenskommelser mellan kommun och övriga myndigheter ska öka jämfört mot fastställt startläge.
- Projektet ska ta fram underlag för implementering

Psykiatridagar

Psykiatridagarna är ett återkommande arrangemang som syftar till ökad förståelse för och kunskap om psykisk ohälsa, psykiska sjukdomar och dess konsekvenser. Detta är ett arrangemang i samarbete mellan Länsverksamhet Psykiatri vuxen, Barn- och ungdomspsykiatrin och Rättspsykiatrin i Region Västernorrland samt Sundsvalls Kommun, Brukarrådet Västernorrland, Samordningsförbundet i Sundsvall samt Samordningsförbundet Härnösand Timrå.

Mål: Bidra till ökad förståelse och kunskap kring psykisk ohälsa, psykiska sjukdomar och dess konsekvenser.

1.5.7 Uppföljning och resultat för avslutade individinriktade insatser

PROJEKT/INSATS	MÅL	MÅLUPPFYLLELSE	
		JA	NEJ
Arbetsmarknadstorget Härnösand	**Övergripande projektmål:** 1. Att samverkan ska leda till att arbetslösheten hos målgruppen ska minska	1. Ja, målet har uppnåtts (har bekräftats av Arbetsförmedlingen). Detta mål är ett övergripande mål, som förvisso är mätbart, men hur stor del av resultatet som beror på samverkan kan inte fastställas.	

	Mätbara delmål: 1. Att samtliga individer som tar del av arbetsmarknadstorgets insatser får en upprättad planering i syfte att bli självförsörjande 2. Att deltagarnas självupplevda anställningsbarhet ska öka	1. Ja. Samtliga individer som får/fått insatser i samverkan har fått en individuell handlingsplan. 2. Ja. De personer som hittills har hunnit göra en uppföljande skattning är förhållandevis få. Bland de fem som gjort en uppföljande skattning har samtliga ökat sin självupplevda anställningsbarhet.	
Extra insatser till utrikesfödda kvinnor	1. 10 kvinnor ska få anställning 2. 25 kvinnor ska kunna logga in på Bank-id på försäkringskassan och arbetsförmedlingen 3. Samtliga kvinnor som har barn på skola ska ha kännedom om skolplattform	1. Ja, 16 kvinnor har fått anställning. 3. Ja, alla har fått kännedom om skolplattform.	2. Nej, hittills är det 14 kvinnor som kan hantera bank-id själva.

1.5.8 Uppföljning och resultat för avslutade strukturövergripande insatser

PROJEKT/INSATS	MÅL	MÅLUPPFYLLELSE	
		JA	NEJ
Stärkt samverkan och kompetenshöjande insatser	1. Kommunikationspaket för nya processen ska skapas, skickas ut till samverkanspartners och därefter tas i bruk 2.Gruppcoachningsutbildning 3. Att nå ett individcentrerat arbete med deltagaren och dess behov i centrum.	1. Ja. Kommunikationspaketet har nått ut till aktualiserande samverkansparter samt interna kommunala enheter som arbetar med målgruppen som är i behov av våra insatser. 2. Ja. Arbetsmarknadshandledarna har under året slutfört en gruppcoachningsutbildning inom verktyget och metoden Biologdesign. Både AMH och deltagarna som fått gå denna gruppcoaching är mycket positiva till metoden och resultatet som det frambringar. 3. Ja, dock ett arbete som kontinuerligt förändras jämte	

		deltagarna. Ett arbetssätt och struktur är satt där individen, som vi finns för, är den som styr sina behov och vi stöttar längs vägen med de insatser som önskas.	
	4. En LÖK för samverkan ska upprättas		4. Nej, men viljan och planen på en LÖK finns och en dialog har förts under 2021 mellan samverkansparterna i en planering om att den ska upprättas år 2022.
	5. Öka antalet gemensamma planeringar i samverkan	5. Ja. En god struktur har lagts genom kommunikationspaketet och därmed förenklat, och förbättrat, gemensamma planeringar.	
	6. Deltagaren förblir inskriven hos samverkande myndighet som följer upp	6. Ja, delvis. I grunden finns en vilja hos alla samverkande parter dock har kommunikation förts med blandat resultat. Det är inskrivningen som varit svårast men efter diskussioner mellan parter ser vi möjligheter till förbättring som vi fortsatt arbetar vidare på för att nå målet.	
	7. Att skapa dialog kring samverkan.	7. Ja. En mycket god start har gjorts och det är ett ständigt utvecklande mål. Dock är alla samverkansparter öppna till feedback, förbättring och tillsammansarbete varpå goda dialoger hålls.	
	8. Att mötas på en samverkansyta.	8. Ja, Samverkansytan har under året främst varit digital utifrån pandemin vilket fungerat bra under omständigheterna.	

	9. Att skapa samarbetsformer som tydliggörs i en LÖK 10. Att tydliggöra i vilken organisation insatsen för individen bör ske i	 10. Ja, delvis. Arbetet är på mycket god väg genom både intern och extern kommunikation och en förbättrad samverkan	9. Nej. Samtal har påbörjats om en LÖK, men den är ej ännu skriven. Dock har flera samtal förts kring samarbetsformer och deras tydliggörande
SAM	1. Att utifrån erfarenheten av samarbetet kring personer med samsjuklighet i form av psykisk ohälsa och missbruksproblem utarbeta hållbara rutiner för samarbete mellan Härnösands kommun och regionens öppenpsykiatri som ska implementeras i respektive organisation.	1. Ja. Ekonomi och vuxen-enheten har tillsammans med öppenpsykiatriska mott. hittat hållbara rutiner som implementeras i respektive organisation och kommer att tillämpas även efter projektets slut. Små ändringar i kontaktytor och förhållningssätt har skapat bättre förutsättningar för arbete.	
Psykiatridagar	1. Bidra till ökad förståelse och kunskap kring psykisk ohälsa, psykiska sjukdomar och dess konsekvenser	1. Psykiatridagarna genomfördes under 2021 i digital form och sändes via Youtube. Det var ca 2500 antal visningar under de två dagar före-läsningarna pågick, varav 1 400 unika tittare. Under föreläsningarna ställde deltagarna aktivt frågor i chatten. Föreläsningarna låg efter sändningen kvar på Youtube i två veckor, så de som inte kunde delta i livesändningen hade möjlighet att se förcläsningarna därefter.	

1.5.9 Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet beräknas enligt följande:

= Årets resultat enligt resultaträkningen	**-664**
- Samtliga realisationsvinster	**0**
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	**0**
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	**0**
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	**0**
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	**0**
= Balanskravsresultat	**-664**

1.6. Väsentliga personalförhållanden

Samordningsförbundet Härnösand Timrå har ingen egen anställd personal och har därför inga egna avsättningar för pension. Verkställande tjänsteman och ekonomtjänst köps av Timrå kommun genom avtal och Timrå kommun hanterar löner och lönebikostnader, inräknat pensioner.

2. Resultaträkning

Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2	3 754	3 754
Verksamhetens kostnader	3	-4 418	-3 296
Avskrivningar		0	0
Verksamhetens resultat		**-664**	**458**
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader		0	0
Resultat efter finansiella poster		**-664**	**458**
Extraordinära poster		0	0
Årets resultat		**-664**	**458**

3. Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	4	165	84
Kassa och bank		2 181	2 018
Summa omsättningstillgångar		2 346	2 102
Summa tillgångar		**2 346**	**2 102**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat		-664	458
Övrigt eget kapital		1 038	580
Avsättning			
Skulder			
Kortfristiga skulder	5	1 972	1 064
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**2 346**	**2 102**
Ansvarsförbindelser		0	0

4. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	2021	2020
Årets resultat	-664	458
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	**-664**	**458**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-81	125
Ökning/minskning kortfristiga skulder	909	524
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**828**	**649**
Årets kassaflöde	**164**	**1 107**
Likvida medel vid årets början	2 018	911
Likvida medel vid årets slut	2 182	2 018

5. Driftredovisning

	Utfall 2021			Budget 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020		
Belopp tkr	**Intäkt**	**Kostnad**	**Netto**	**Netto***	**Utfall-Budget netto**	**Intäkt**	**Kostnad**	**Netto**
Bidrag	3 754	0	3 754	3 754	0	3 754	0	3 754
Projekt	0	-3 484	-3 484	-3 053	-431	0	-2 319	-2 319
Inhyrd personal	0	-804	-804	-800	-4	0	-822	-822
Styrelsearvode	0	-75	-75	-60	-15	0	-84	-84
Lokalhyra	0	-23	-23	-25	2	0	-23	-23
Övrigt	0	-32	-32	-43	11	0	-48	-48
Resultat	3 754	-4 418	-664	-227	-437	3 754	-3 296	458

* Anges netto eller brutto utifrån hur budgeten har beslutats.

6. Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsams verksamhet.

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2021	2020
Driftbidrag från staten	1 877	1 877
Driftbidrag från Timrå kommun	469	469
Driftbidrag från Härnösands kommun	469	469
Driftbidrag från region	939	939
Summa	**3 754**	**3 754**

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2021	2020
Arbetsmarknadstorget Timrå	0	500
Att bryta mönster	0	500
Nyanlända kvinnor till arbete	0	200
Stärkt samverkan och kompetenshöjande insatser	850	0
SAM, Härnösand	650	0
Hälsoprojektet	522	560
Arbetsmarknadstorget Härnösand	793	540
Insatser för utrikesfödda kvinnor	200	0
SIP/SKIP	310	0
Insatskatalogen	129	0
Insatser för förbundsmedlemmars personal	0	19
Psykiatridagar	30	0
Summa insatser	**3 484**	**2 319**
Styrelse	75	84
Kansli	804	822
Övriga kostnader	55	71
Summa Kostnader	**4 418**	**3 296**

Not 4. Fordringar

	2021-12-31	2020-12-31
Momsfordran	165	84

Not 5. Kortfristiga skulder

	2021-12-31	2020-12-31
Leverantörsskulder	1 731	996
Upplupna kostnader	241	67

7. Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.
(Då varje ledamot sitter på personligt mandat ska de inte skriva under i egenskap av representant för en myndighet, utan från sin roll i Samordningsförbundets styrelse.)

Datum: 2022-03-25 Tärnaby

Namnförtydligande
Ordförande Lars Kempe

Namnförtydligande Nina Skyttberg
Vice ordförande

Namnförtydligande
Ledamot Anna Reinholdsson

Namnförtydligande Hans Skimmeemo
Ledamot

Namnförtydligande
Ledamot Mats Höglund

Bilagor:
1. Slutrapport från insatsen " SAM"
2. Slutrapport från insatsen "Arbetsmarknadstorg Härnösand"
3. Slutrapport från insatsen "Extra insatser till utrikesfödda kvinnor"
4. Slutrapport från insatsen "Stärkt samverkan och kompetenshöjande insatser"

§ 108 Dnr 2022-000175 1.1.2.1

Ansvarsfrihet 2021 - Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2021.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Christina Lindberg (C).

Jäv

Lennart Molin (S), Ingemar Wiklander (KD), Anders Gäfvert (M) och Ingemar Ljunggren (M) anmäler sig jäviga och deltar inte i beredning och beslut i ärendet.

Bakgrund

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet styrs av en direktion som består av 2 ledamöter och 2 ersättare från respektive medlemskommun. Förbundet har upprättat årsredovisning för år 2021 som granskats av revisionen. Revisionen har påpekat att direktionens internkontroll inte varit tillräcklig under året och att 3 av de 4 verksamhetsmålen inte uppnåtts. Dock har samtliga finansiella mål uppnåtts. Revisionen har tillstyrkt att respektive kommuns fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen.

Socialt perspektiv
Ärendet handlar om formalia och har ingen social anknytning.

Ekologiskt perspektiv
Ärendet har ingen påverkan på natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Ansvarsfrihet för kommunalförbund med direktion regleras i Kommunallagen (2017:725) 9 kap 13 §. Då det inte uttryckligen anges vem som ska godkänna årsredovisningen innan beslut om ansvarsfrihet tas av medlemmarnas fullmäktige får det antas att uppgiften faller på direktionen som är den beslutande församlingen för förbundet. Årsredovisningen har

godkänts av direktionen och granskats av revisionen. Fullmäktige har nu att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Kanslienhetens tjänsteskrivelse, 2022-05-09

Revisionsberättelse RST 2021

Rapport bokslut och årsredovisning 2022

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-05-09

Dnr
KS/2022-000175

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning och ansvarsfrihet 2021 - Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen

Förslag till beslut

Kanslienheten föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2021.

Beskrivning av ärendet

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet styrs av en direktion som består av 2 ledamöter och 2 ersättare från respektive medlemskommun. Förbundet har upprättat årsredovisning för år 2021 som granskats av revisionen. Revisionen har påpekat att direktionens internkontroll inte varit tillräcklig under året och att 3 av de 4 verksamhetsmålen inte uppnåtts. Dock har samtliga finansiella mål uppnåtts. Revisionen har tillstyrkt att respektive kommuns fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen.

Socialt perspektiv
Ärendet handlar om formalia och har ingen social anknytning.

Ekologiskt perspektiv
Ärendet har ingen påverkan på natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Ansvarsfrihet för kommunalförbund med direktion regleras i Kommunallagen (2017:725) 9 kap 13 §. Då det inte uttryckligen anges vem som ska godkänna årsredovisningen innan beslut om ansvarsfrihet tas av medlemmarnas fullmäktige får det antas att uppgiften faller på direktionen som är den beslutande församlingen för förbundet. Årsredovisningen har godkänts av direktionen och granskats av revisionen. Fullmäktige har nu att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse
Årsredovisning 2021 Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen

Malin Ullström
T.f. chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

KPMG

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2021-12-31

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen

2022-04-01

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

Innehåll

Sammanfattning 4-5

Inledning

— 1.1 Syfte och revisionsfråga 7
— 1.2 Revisionskriterier 7
— 1.3 Metod och avgränsningar 8
— 1.4 Avgränsningar 9
— 1.5 Ansvarig nämnd 9
— 1.6 Uttalande från kommunledningen 9

Resultat av granskningen

— 2.1 Förvaltningsberättelse 11
— 2.2 Redovisningsprinciper 11
— 2.3 Balanskrav 12
— 2.4 Bedömning av mål med betydelse av god ekonomisk hushållning 13-15
— 2.5 Resultaträkning 16
— 2.6 Balansräkning 17
— 2.7 Kassaflödesanalys 18
— 2.8 Driftredovisning 18
— 2.9 Investeringsredovisning 18

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

KPMG

Sammanfattning

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har, med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges i stycke 1.4, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat

Kommunalförbundets resultat för året uppgår till 483 tkr, vilket är 2 010 tkr lägre än samma period förra året. Det beror främst på fler anställda jämfört med föregående år.

Resultatutfallet för helåret uppgick till 483 tkr, vilket är 473 tkr högre än budgeterat. Det beror främst på något lägre lönekostnader jämfört med budgeterat.

Balanskrav

Balanskravsresultatet uppgår till 294 tkr efter justeringar. Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

KPMG

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

Sammanfattning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån direktionens mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Bedömning av direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Vår sammanfattande bedömning är att det av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning inte uppnås.

I likhet med tidigare år kan vi inte verifiera målet gällande att åka på samtliga insatser. Räddningschefen uppger att ”Beslutet om att inte åka fattas om det behövs av räddningschef i beredskap och något sådant beslut har inte tagits för vår organisation under 2021”.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt vad gäller tre av de fyra verksamhetsmålen.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen.

Övrigt

Tidplanen för avlämnandet av årsredovisningen har inte hållits varför granskningen och rapporteringen blivit försenad. Vi rekommenderar förbundet att tillse att tidplaner hålls kommande år.

Sundsvall 2022-04-01

DocuSigned by:
Marlene Olsson
0BAC8DCCDEFE4CE...

Marlene Olsson

Auktoriserad revisor

DocuSigned by:
Lena Medin
9CB391F9DD1D41B...

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

KPMG

1 Inledning

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

Inledning

Vi har av kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten- Ådalens revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Revisorerna ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokförings- och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner samt rekommendationer.
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

Inledning - fortsättning

1.3 Metod

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

Inledning - fortsättning

1.4 Avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA), som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från förbundsledningen. Räddningschefen har inte undertecknat översänt uttalande.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.
Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna med tillhörande noter samt målen för god ekonomisk hushållning. Sidorna 1-15 samt 19-25 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla belopp på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

1.5 Ansvarig nämnd

Granskningen avser förbundsdirektionens årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av direktionen.

Rapporten är faktakontrollerad av Räddningschefen.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

KPMG

2 Resultat av granskningen

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi noterar att kommunalförbundets förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Vår bedömning är att kommunalförbundet i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet 8 Redovisningsprinciper att förbundet följer lag om kommunal bokföring och redovisning samt tillämpar rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning RKR. Enstaka undantag från detta redovisas även i notapparaten.

Vi anser att årsredovisningen till stor del är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från RKR.

Kommunen uppger att avsteg från gällande lagstiftning görs vad gäller redovisningen av Materiella anläggningstillgångar där det i not ska framgå ackumulerade anskaffningsvärden. Förbundet följer inte denna rekommendation utan visar bara bokfört värde vid årets början.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKRs gällande rekommendationer. Vi har i vår granskning noterat att redovisningsprincip för finansiella tillgångar och skulder saknas.

Vår bedömning är att kommunen, utöver ovan nämnda avsteg, i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunalförbundet redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunalförbundets överskott för året uppgår till 483 tkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om -189 tkr varvid balanskravsresultatet uppgår till 294 tkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.4 Bedömning av mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner och kommunalförbund ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunalförbund ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen bedömer att fyra av de sju målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Vi delar den bedömningen och bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt vad gäller tre av de fyra verksamhetsmålen. Vi bedömer i övrigt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.1 Finansiella mål

Mål fastställda av direktionen	Utfall	Bedömning enligt årsredovisningen
Årets resultat ska uppgå till minst 0,01 % av omsättningen	+ 0,5 mnkr	Målet anses uppfyllt
Årets avskrivning ska inte överskrida budgeterad avskrivning	Årets avskrivningar ca 70 tkr lägre än budget (korrigerat med finansiell leasing)	Målet anses uppfyllt
Årets investeringar ska göras med eget kapital	Alla investeringar har skett med eget kapital	Målet anses uppfyllt

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.2 Verksamhetsmål

Mål fastställda av direktionen	Utfall	Bedömning enligt årsredovisningen
Under 2021 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera i en insats	Organisationen har under året haft resurser för att kunna åka på samtliga insatser som inkommit till SOS och definierats som räddningstjänst.	Målet anses uppfyllt
Minst 70 tillsyner ska utföras under året	55 tillsyner är utförda	Målet anses inte uppfyllt
Minst 800 personer ska utbildas under året	510 vuxna utbildades i olika olycksförebyggande utbildningar	Målet anses inte uppfyllt
Träffa minst 1 000 barn och ungdomar	830 barn och ungdomar har träffats i samband med utbildning och information	Målet anses inte uppfyllt

Av årsredovisningen framgår att målen inte har uppfyllts på grund av att verksamheten inte har kunnat bedrivas fullt ut på grund av pandemin. Vi noterar också även målnivåerna är kraftigt sänkta jämfört med åren före pandemin.

I likhet med tidigare år kan vi inte verifiera målet gällande att åka på samtliga insatser. Räddningschefen uppger att ”Beslutet om att inte åka fattas om det behövs av räddningschef i beredskap och något sådant beslut har inte tagits för vår organisation under 2021”.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt vad gäller tre av de fyra verksamhetsmålen.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.5 Resultaträkning

Årets resultat uppgår till 483 tkr vilket är 2010 tkr sämre än resultatet från föregående år som uppgick till 2 493 tkr. Verksamhetens intäkter har ökat med ca 2 % (1,9 mnkr) medan kostnaderna har ökat med ca 5 % (4,3 mnkr) jämfört med föregående år. Ökningen av intäkter avser främst driftsbidrag från kommunerna. Kostnadernas ökning är främst hänförliga till de ökade kostnaderna för personal till följd av att medelantalet anställda ökat med 5 personer samt generell löneökning.

Kommunalförbundet har på totalen en positiv budgetavvikelse om 473 tkr, och förklaras främst av lägre kostnader för personal jämfört med budgeterat.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Resultaträkning (tkr)	Not	2021	2020	Budget 2021
Verksamhetens intäkter	1	6 562	6 530	6 466
Verksamhetens kostnader	2	- 75 903	- 71 820	- 76 182
Avskrivningar	3	- 12 936	- 12 707	- 13 000
Verksamhetens nettokostnader		- 82 277	- 77 997	- 82 716
Medlemsbidrag	4	83 636	81 763	83 643
Verksamhetens resultat		1 359	3 766	927
Finansiella kostnader	5	- 876	- 1 273	- 917
Resultat efter finansiella poster		483	2 493	10
Årets resultat	6	483	2 493	10

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.6 Balansräkning

Balansomslutningen uppgår till 89 937 tkr vilket är en minskning med 12,6 mnkr jämfört med föregående år. På tillgångssidan är minskningen främst hänförlig till negativt kassaflöde till följd av investeringar. På skuld sidan förklaras förändringen framförallt av förändring av finansiell leasing.

2.6.1 Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna uppgår till 54,1 mnkr (56,5). Årets investeringar uppgår till 10,5 mnkr och avser främst inköp av fordon om 8,3 mnkr samt mindre inköp av inventarier om totalt 2,1 mnkr.

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.7 Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunens in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunalförbundets finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.
Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och direktionens sist beslutade budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.
Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och direktionens budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som direktionen tagit ställning till.

Kommunalförbundet redovisar investeringarna fördelat på större investeringar mot budget. I anslutning till investeringsredovisningen analyseras även avvikelser mot budget på totalen.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen.

KPMG

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 39FBE299-6080-452E-8C5C-EB5D54A2CA1B

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

DocuSign Envelope ID: A683AC2C-27CF-49CE-9261-64129A8D8D3D

Revisorerna i Räddningstjänsten Höga kusten - Ådalen kommunalförbund

Datum 2022-04-01

Till kommunfullmäktige i

Härnösands kommun
Kramfors kommun
Sollefteå kommun

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (organisationsnummer 222000-1354) av dess direktion.

Granskningen har utförts av sakkunnig som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Vi har under året tagit del av direktionens protokoll och granskat dess delårsrapport och årsredovisning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen för Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer *att direktionens interna kontroll inte har varit tillräcklig med hänvisning till de iakttagelser som vi gjort vid vår granskning under år 2020 av ekonomirutiner och där svaret indikerar på att några åtgärder ännu inte har vidtagits.*

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt vad gäller tre av de fyra verksamhetsmålen. Vi bedömer i övrigt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

2021-04-01

DocuSigned by:
Lennart Hallberg
54CB0DCBF81A400...
Lennart Hallberg
Ordförande

DocuSigned by:
Martin Nilsson
D88B22CAA4114CF...
Martin Nilsson

DocuSigned by:
Sigfrid Tjernlund
09F40360FBD04A9...
Sigfrid Tjernlund

§ 109

Dnr 2022-000174 1.2.3.3

Ansvarsfrihet 2021 - Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM)

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2021.

Bakgrund

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM) ansvarar för den regionala kollektivtrafiken i Västernorrland. Förbundet styrs av en direktion som består av 2 ordinarie ledamöter och ersättare från Region Västernorrland samt en ledamot och en ersättare från samtliga medlemskommunerna Härnösand, Kramfors, Sundsvall, Sollefteå, Ånge, Timrå och Örnsköldsvik.

Förbundet har upprättat årsredovisning för år 2021 och den har granskats av revisionen. Revisionen noterar att direktionen inte uppnått några finansiella eller verksamhetsmål vilket dock förklaras med att verksamheten påverkats kraftigt av Covid-19. Revisionen konstaterar att det fortfarande saknas beslut om förstärkt uppsikt men att internkontrollen i övrigt är tillräcklig. Revisionen har inte lämnat några formella anmärkningar utan har tillstyrkt att respektive medlems fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda förtroendevalda i densamma.

Socialt perspektiv
Ärendet handlar om formalia och har ingen social anknytning.

Ekologiskt perspektiv
Ärendet har ingen påverkan på natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Ansvarsfrihet för kommunalförbund med direktion regleras i Kommunallagen (2017:725) 9 kap 13 §. Då det inte uttryckligen anges vem som ska godkänna årsredovisningen innan beslut om ansvarsfrihet tas av medlemmarnas fullmäktige får det antas att uppgiften faller på direktionen som är den beslutande församlingen för förbundet. Årsredovisningen har godkänts av direktionen och granskats av revisionen. Fullmäktige har nu att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Kanslienhetens tjänsteskrivelse, 2022-05-09

Revisionsberättelse 2021 - Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Årsredovisning 2021

Revisionsrapport delår KTM 2021

Revisionsrapport - Grundläggande granskning KTM

Revisionsrapport årsredovisning 2021-12-31- KTM

Revisionsberättelse Norrtåg AB

Granskningsrapport år 2021 för Norrtåg AB

Revisionsberättelse 2021 Bussgods Västernorrland - undertecknad

Granskningsrapport 2021 Bussgods 2021 signerad

Revisionsberättelse 2021 Västernorrlands Läns Trafik AB

Granskningsrapport 2021 Västernorrlands Läns Trafik AB

Revisionsberättelse 2021 Transitio signerad

Granskningsrapport 2021 Transitio AB signerad

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-05-09

Dnr
KS/2022-000174

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ansvarsfrihet 2021 - Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM)

Förslag till beslut

Kanslienheten föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag bevilja förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i densamma ansvarsfrihet för år 2021.

Beskrivning av ärendet

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (KTM) ansvarar för den regionala kollektivtrafiken i Västernorrland. Förbundet styrs av en direktion som består av 2 ordinarie ledamöter och ersättare från Region Västernorrland samt en ledamot och en ersättare från samtliga medlemskommunerna Härnösand, Kramfors, Sundsvall, Sollefteå, Ånge, Timrå och Örnsköldsvik.

Förbundet har upprättat årsredovisning för år 2021 och den har granskats av revisionen. Revisionen noterar att direktionen inte uppnått några finansiella eller verksamhetsmål vilket dock förklaras med att verksamheten påverkats kraftigt av Covid-19. Revisionen konstaterar att det fortfarande saknas beslut om förstärkt uppsikt men att internkontrollen i övrigt är tillräcklig. Revisionen har inte lämnat några formella anmärkningar utan har tillstyrkt att respektive medlems fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda förtroendevalda i densamma.

Socialt perspektiv
Ärendet handlar om formalia och har ingen social anknytning.

Ekologiskt perspektiv
Ärendet har ingen påverkan på natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Ansvarsfrihet för kommunalförbund med direktion regleras i Kommunallagen (2017:725) 9 kap 13 §. Då det inte uttryckligen anges vem som ska godkänna årsredovisningen innan beslut om ansvarsfrihet tas av medlemmarnas fullmäktige får det antas att uppgiften faller på direktionen som är den beslutande församlingen för förbundet. Årsredovisningen har

godkänts av direktionen och granskats av revisionen. Fullmäktige har nu att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse
Årsredovisning 2021 Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Malin Ullström
T.f. chef för kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Från: Birgitta Arnberg <birgitta.arnberg@rvn.se>
Skickat: den 1 april 2022 09:00
Till: kommun@harnosand.se; 'kommun@kramfors.se'; 'kommun@solleftea.se'; 'sundsvalls.kommun@sundsvall.se'; 'timra.kommun@timra.se'; 'ks@ange.se'; kommunledning@ornskoldsvik.se; Registrator
Ämne: Revisionsberättelse 2021 Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län
Bifogade filer: Revisionsberättelse KTM 2021_signerad.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Hej!

Revisionsberättelsen för år 2021 inklusive bilagor expedieras enligt uppdrag.

Detta mejl innefattar revisionsberättelsen.

Bilagor skickas i separata mejl p.g.a. att det annars riskeras att bli för stora filer för att kunna levereras.

Bilaga 6-11 och 10-11 expedieras så snart de är upprättade.

Med vänlig hälsning

Birgitta Arnberg
Revisionsdirektör
Certifierad kommunal revisor

REGION VÄSTERNORRLAND
Revisionskontoret
0611-801 55, 070-296 35 99
birgitta.arnberg@rvn.se

TeamEngine E-Signing

Kommunalförbundet
Kollektivtrafikmyndigheten
i Västernorrlands län
Förbundets revisorer

2022-03-29

Till kommunfullmäktige i Örnsköldsvik, Sollefteå, Kramfors, Härnösand, Timrå, Sundsvall och Ånge samt Region Västernorrland

Kopia till: Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av regionfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (org nr 222000-2923) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att verksamheten inte har bedrivits på ett fullt ut ändamålsenligt sätt eftersom inget av förbundets mål har uppnåtts. Vi bedömer sammantaget att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Ekonomin och möjligheterna att nå målen har samtidigt i stor utsträckning påverkats av covid-19.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att den interna kontrollen i huvudsak har varit tillräcklig. *Vi anser dock att det är en brist att beslut om förstärkt uppsikt inte har fattats.*

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen har uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Den 29 mars 2022

Mikael Gäfvert Åke Söderberg Thomas Jäärf

Revisionsberättelsen signeras med BankID av Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns revisorer Mikael Gäfvert, Åke Söderberg och Thomas Jäärf.

TeamEngine Document E-Sign ID: 36988E06-964D-4382-ACE9-AC73E3DA95B4. Page 1 of 3.

TeamEngine E-Signing

Bilagor:

Bilaga 1 Granskning av delårsrapport per 2021-08-31

Bilaga 2 Grundläggande granskning år 2021

Bilaga 3 Granskning av årsredovisning per 2021

Bilaga 4 Revisionsberättelse 2021, Norrtåg AB

Bilaga 5 Granskningsrapport 2021 Norrtåg AB

Bilaga 6 Revisionsberättelse 2021, Bussgods i Västernorrland AB

Bilaga 7 Granskningsrapport 2021, Bussgods i Västernorrland AB

Bilaga 8 Revisionsberättelse 2021, Västernorrlands Läns Trafik AB

Bilaga 9 Granskningsrapport 2021, Västernorrlands Läns Trafik AB

Bilaga 10 Revisionsberättelse 2021, AB Transitio

Bilaga 11 Granskningsrapport 2021, AB Transitio

TeamEngine Document E-Sign ID: 36988E06-964D-4382-ACE9-AC73E3DA95B4. Page 2 of 3.

Mikael Gäfvert
E-mail: mikael.gafvert@sundsvall.se
Verified by Mobile BankID
2022-03-31 07:52 CEST

Thomas Jäärf
E-mail: t.jaarf@gmail.com
Verified by Mobile BankID
2022-03-31 08:20 CEST

Åke Söderberg
E-mail: ake@skidsta.se
Verified by Mobile BankID
2022-03-31 09:13 CEST

PROTOKOLL

DIN TUR
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Datum
2022-03-24

Diarienr
22/00113-2

Camilla Norberg, 070-231 83 20

Protokoll för Förbundsdirektionens sammanträde 2022-03-24

Tid: 08.00 – 11.08
Datum: 2022-03-24
Plats: Distansmöte via Teams

Närvarande ledamöter:
Se Tjänstgöringslistan

Närvarande tjänstemän:

Charlotta Hellhoff	Mathias Sundin	Yvonne Öberg § 24 - 28
Camilla Norberg	Michaela Björk § 24	Michael Arnstigen
Thomas Olsson	Sofia Moberg § 24 - 29	

Övriga närvarande:

Justerare:
Jan Filipsson (S)

Tid för justering:
2022-03-28

Justering av protokollet sker med BankID

Underskrifter
Se sista sidan

ANSLAG/BEVIS

Justering av förbundsdirektionens protokoll har tillkännagivits genom anslag på Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns anslagstavla på www.dintur.se.

Sammanträdesdatum	**Anslaget uppsatt den**	**Anslaget nedtas den**
2022-03-24	2022-03-28	2022-04-27

Förvaringsplats för protokollet
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns förvaltning

Camilla Norberg, Stabsadministratör

PROTOKOLL

Medlem Namn	När-varo	Tjg. Ers	Reservation §					Omröstning		Anteckning Justerare Tjänstgör T.o.m. Tjänstgör Fr.o.m.
								Ja	Nej	
Region Västernorrland **Ordinarie**										
Per Wahlberg (M)	X									Ordförande
Henrik Sendelbach (KD)	X									Vice ordförande
Region Västernorrland **Ersättare**										
Sara Nylund (S)										
Lars-Gunnar Hultin (V)										
Örnsköldsvik **Ordinarie**										
Mikael Malmén (S)	X									
Örnsköldsvik **Ersättare**										
Andreas Jansson (C)										
Kramfors **Ordinarie**										
Malin Svanholm (S)	X									Ankom vid § 15
Kramfors **Ersättare**										
Jon Björkman (V)	X	X								Tjänstgörande till § 14
Härnösand **Ordinarie**										
Knapp Britta Thyr (MP)	X									
Härnösand **Ersättare**										
Christian Wasell (M)										
Sundsvall **Ordinarie**										
Hans Forsberg (C)	X									
Sundsvall **Ersättare**										
Sven Bredberg (M)	X									
Timrå **Ordinarie**										
Stefan Dalin (S)										
Timrå **Ersättare**										
Gunnar Grönberg (S)										
Ånge **Ordinarie**										
Jan Filipsson (S)	X									Justerare
Ånge **Ersättare**										
Anders Mjärdsjö (M)	X									
Sollefteå **Ordinarie**										
Paul Höglund (C)	X									
Sollefteå **Ersättare**										
Curt Noppa (S)	X									

PROTOKOLL

§ 29. Årsredovisning 2021

Årsredovisning 2021

Förbundsdirektionen beslutar

att fastställa Årsredovisning 2021.

Bakgrund
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län har upprättat årsredovisning för 2021.

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för kommunalförbundets styrning. Ett av kraven är att kommunalförbundet ska ha god ekonomisk hushållning. Det kravet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan innefattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt.

För att uppnå detta har förbundsdirektionen beslutat om fyra övergripande mål och tio delmål. Genom delårsbokslut och årsredovisning följs utvecklingen kontinuerligt upp för såväl verksamhet som ekonomi. Delmålen följs upp utifrån indikatorer med målvärden, samt utifrån genomförda åtgärder.

Myndighetens bedömning
2021 var ytterligare ett år som starkt påverkats av Covid-19. Restriktioner och rekommendationer har medfört stora effekter för resandet i länet. Stängda framdörrar har medfört svårigheter att visera biljetter och begränsat möjligheterna att köpa biljetter ombord.

Det totala resandet i Västernorrlands län har under året minskat med 11,4 procent jämfört med 2020. Detta påverkar utfallet av biljettintäkter och vid en jämförelse med budget är intäkterna 26,7 mnkr lägre än budget motsvarande 31 procent. Vid en jämförelse med föregående år är förändringen 3,7 mnkr lägre intäkter till följd av pandemin.

Myndigheten har utlöst optionsåren i trafikavtalen fram till 2024 i samtliga trafikområden. I överenskommelse som tecknades med trafikföretagen övergick incitamentsavtalen till produktionsavtal med kända kostnader för de kommande åren fram till 2024. En övergång till produktionsavtal kommer att medföra merkostnader hos myndigheten för bland annat för marknadsföringsinsatser men även för insatser för intäktssäkring i form av ökad biljettkontrollverksamhet.

Effekterna av covid-19 har haft stor påverkan på måluppfyllelsen. Utformningen av mål och indikatorer bygger på ett grundläggande antagande med ökat resande. Utifrån årets utveckling av resandet så uppvisar samtliga mål låg måluppfyllelse. God ekonomisk hushållning uppnås inte och inga av övriga verksamhetsmål uppnås.

Föredragande:
Yvonne Öberg, tf. ekonomiansvarig.

Expedieras till:
Förbundets medlemmar
Förbundets revisorer

Beslutsunderlag: Missiv 2022-03-04 Årsredovisning 2021

TeamEngine E-Signing

DIN TUR
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Datum	Diarienr
2022-03-01	22/00120

Årsredovisning 2021

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

1 januari – 31 december 2021

Fastställd av förbundsdirektionen 2022-03-24

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 46 of 101.

Innehåll

Ordförande har ordet ... 3
Vårt uppdrag ... 4
Året som gått ... 5
Förvaltningsberättelse ... 6
Översikt över verksamhetens utveckling ... 7
Händelser av väsentlig betydelse ... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Omvärldsanalys och förväntad utveckling ... 7
Väsentliga personalförhållanden ... 8
Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet ... 10
God ekonomisk hushållning och måluppfyllnad ... 10
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet ... 12
Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka ... 14
Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering ... 14
Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning ... 15
Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan ... 16
Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik ... 16
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk – ... 18
Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation ... 18
Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare ... 19
Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten ... 19
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning ... 22
Årets resultat ... 22
Investeringsredovisning ... 23
Sammanställd redovisning ... 33
Samlad bedömning om god ekonomisk hushållning ... 35
Önskemål från revisorer att göra en analys över koncernen ... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Ekonomiska rapporter ... 35
Noter ... 37
Ekonomisk ordlista ... 42

TeamEngine E-Signing

Ordförande har ordet

Nu är bokslutet för 2021 klart och återrapporterat till medlemmarna. 2021 blev ännu ett år präglat av den pandemi som drabbat världen. Viruset har bytt skepnad och återkommande drabbat det svenska samhället. Efter sommaren lättades ett flertal restriktioner och tron om en normal höst och vinter började växa fram. Samhället började så smått öppna upp, människor började återigen besöka hotell och restauranger. Det visade sig dock under december månad att smittspridningen tog fart igen och skärpta restriktioner fick införas. Din Tur fick återigen fatta beslut om att stänga framdörrarna i våra bussar, detta genomfördes lagom till skolornas uppstart efter jullovet.

Pandemin och dess effekt på samhället kommer att vara kännbara även långt efter det att restriktionerna har släppts och viruset övergår till att klassas som en normal säsongsinfluensa. För kollektivtrafiken kommer det att vara stora problem att prognosticera biljettintäkternas utveckling, kommer resandet att snabbt återgå till normala nivåer igen? Känner människor en trygghet i att resa kollektivt tillsammans med andra? Blir det möjligen så som många förutspår att arbetsresandet kommer att minska, idag vet alla att det fungerar att arbeta hemifrån på distans.

Kollektivtrafiksverige kommer att behöva tänka nytt och erbjuda den typ av resor som våra resenärer efterfrågar. I Västernorrland har vi under hösten 2021 analyserat befintligt utbud av biljetter och kort samt vår prisprofil. Arbetet utmynnade i ett antal förslag till förändringar, en rejäl justering nedåt av priset på periodkort/länskort, högre pris på enkelbiljetter vid köp ombord. Mer nyheter kommer att lanseras under vintern/våren 2022 då restriktionerna släpps.

Under 2021 inleddes arbetet med ett stort antal viktiga projekt. Inför kommande upphandling behöver bränslefrågan belysas och politiskt behöver ett vägval göras, det är inte realistiskt att tro att dagens lösning med HVO 100 kommer att vara möjlig i nästa upphandling. Myndigheten är behjälplig med administrativa resurser i det arbete som medlemmarna under regionens ledning tillsammans gör i syfte att förhandla fram och besluta om ny förbundsordning. I arbetet ingår även att föreslå en ny kostnadsfördelningsmodell. Arbetet med att ta fram ett nytt Trafikförsörjningsprogram är i gång och inne i sin mest intensiva fas med kunskapsseminarier.

Den nya organisationen har nu hunnit finna sina former och ett antal nya medarbetare har under året rekryterats. Med tanke på det arbete som ligger framför oss i myndigheten kommer det att krävas mer resurser i form av medarbetare som kan ta ansvar för delar av det arbete som ligger framför oss. Dagens myndighet har varken de personella resurserna eller den samlade kompetens som framtidens myndighet kräver för att lyckas i sitt viktiga arbete. Här kommer direktionen att under vintern 2022 enas om ett vägval och tillsammans med medlemmarna fatta beslut i frågan.

I vinter inleds budgetarbetet inför kommande planperiod. Här kommer medlemmarna att få förklarat för sig vilka utmaningar myndigheten står inför vad gäller, resandeutveckling, kostnadsindex, utveckling för bränsle, resurssättning på myndigheten inför kommande stora arbeten som beskrivits ovan.

Den här årssummeringen blir den sista som ordförande för den här mandatperioden. Jag är nöjd med det arbete som vår myndighet levererat under mandatperioden. Vi har lyckats ställa om myndigheten till att bli en myndighet med den kompetens som efterfrågas, våra medlemmar är idag mer nöjd med vårt arbete än vid 2019 års ingång. Vi har med professionalism hanterat alla de svårigheter som uppstått under den pandemi som drabbat världen. Jag är övertygad om att myndigheten är på väg in i en ny spännande utvecklingsresa vad gäller kollektivtrafikens och länets utveckling. Ett stort tack till er alla för fantastiska insatser under 2021, nu fortsätter resan mot en bättre kollektivtrafik i Västernorrland.

Per Wahlberg, Ordförande
Förbundsdirektionen Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 48 of 101.

Förvaltningsberättelse

Vårt uppdrag

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bildades av länets sju kommuner och Region Västernorrland 2012 med ansvar för den regionala kollektivtrafiken enligt Lag om Kollektivtrafik (SFS 2010:1065) och EU kollektivtrafikförordning (EG 1370/2007)

Kommunalförbundets uppdrag och arbetsformer beslutas av medlemmarna i styrdokumenten *Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län Samarbetsavtal för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län, Reglemente för förbundsdirektionen samt Reglemente för revisorerna.*

Kommunalförbundet leds av en förbundsdirektion som består av 9 ordinarie ledamöter.

Förbundsdirektionen fastställer vision och mål i ett regionalt trafikförsörjningsprogram samt beslutar om budget. Förbundsdirektionen beslutar om allmän trafikplikt inom länet.

Direktionen ansvarar även för att:

- efter överenskommelse med Region Västernorrland eller en kommun i länet upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster,
- verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgrupper samt
- verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet

I dialog med kommunalförbundets medlemmar definieras behovet av kollektivtrafik och administrativa resurser i en treårig Mål- och resursplan (MRP). Direktionen beslutar om budget för nästkommande år grundat på MRP:s första år.

Den upphandlade samhällsfinansierade busstrafiken och särskilda persontrafiken i Västernorrland kommuniceras med varumärket Din Tur.

Kommunalförbundet är delägare (25 %) av Norrtåg AB som upphandlar den regionala tågtrafiken. Övriga bolag i koncernen är helägda Bussgods Västernorrland AB och delägda (5 %) AB Transitio. Vilande bolag är helägda Västernorrlands läns Trafik AB (VLTAB).

Året som gått

- Året har i hög grad påverkats av covid-19 och olika typer av åtgärder och anpassningar kopplat till pandemin.
- Från 1 juli togs allmänna råd om munskydd i kollektivtrafik under rusningstid bort.
- Från 15 juli hävdes begränsningen av antal passagerare för långväga kollektivtrafik.
- Myndighetens medarbetare vid kontoret i Kramfors har i stor utsträckning arbetat på distans, vilket fungerat bra.
- Framdörrarna i bussarna har under åter hållits stängda på grund av arbetsmiljöskäl. Detta har medfört svårigheter att bland annat köpa biljetter ombord.
- Inom IT har stora förändringar skett för att säkerställa data-/informationssäkerhet. Den interna IT-miljön har separerats till två delar. För vår IT-produktionsmiljö har det införts strikta åtkomster. Stora delar av vår infrastruktur har byggts om, som har möjliggjort att vi har kunnat säga upp onödiga accesser och sparat på kostnader. Vi har infört övervakning, backup/återställning av verksamhetskritiska datorer och en rad av andra metoder att säkra från externa access till våra system.
- Mål och resursplan (MRP) 2022-2024 inklusive budget har arbetats fram efter dialog med respektive medlem i kommunalförbundet. Önskade trafikförändringar har inarbetats och MRP blev fastställd av direktionen i september månad.
- Myndigheten har utlöst optionsåren i trafikavtalen fram till 2024 i samtliga trafikområden. I den överenskommelse som tecknades med trafikföretagen övergick incitamentsavtalen till produktionsavtal med kända kostnader för de kommande åren fram till 2024. En övergång till produktionsavtal kommer att medföra merkostnader hos myndigheten för bland annat för marknadsföringsinsatser men även för insatser för intäktssäkring i form av ökad biljettkontrollverksamhet.
- Staten har avsatt riktade medel till kollektivtrafiken för att mildra de ekonomiska effekterna av covid-19 och för att säkerställa en god kollektivtrafik i landet. Kollektivtrafikmyndigheten har lämnat in en ansökan för det under september månad.
- Sundsvalls Centralstation togs i bruk i augusti och har byggts om till ett modernt, funktionellt och tillgänglighetsanpassat resecentrum. Syftet är att knyta samman regional busstrafik och tågtrafik i ett sammanhållet stationsområde.
- Under året har fem nya medarbetare anställts. En HR-ansvarig, en IT-ansvarig, två trafikutvecklare samt en trafikstrateg.
- Myndigheten har arbetat med det sista utvecklingsarbetet inför lansering av realtid i app.

TeamEngine E-Signing

Förvaltningsberättelse

Ekonomisk information (mnkr) Myndigheten	2021	2020	2019	2018	2017
KOSTNADER					
Allmän kollektivtrafik					
• landsbygdstrafik	-270,2	-265	-264,8	-259,8	-245,6
• tätortstrafik	-200,3	-185,8	-199,1	-191,3	-175,5
• tågtrafik (ny princip tåghyra 2020)	-103,7	-88	-57,4	-49,1	-45,5
Särskild persontrafik inkl miljöpremie	-110,1	-100,1	-114,7	-110,4	-108,2
Administrativa kostnader	-61,1	-63,5	-60,1	-56,8	-52,4
Stationsavgifter	-1,3	-2,2	-1,4	-2,4	-1,8
Avskrivning bussar	0	0	-1,3	-2,9	-2,9
Avskrivning biljettmaskiner och biljettsystem	-0,5	-0,2	-0,2	-0,2	-0,7
Övriga avskrivningar	-0,7	-2,4	-1,1	-1	-0,4
Övriga kostnader	-	-	-	-1	-
Totala kostnader	**-748,0**	**-707,2**	**-700,1**	**-674,9**	**-633**
INTÄKTER					
Allmän kollektivtrafik					
• biljettförsäljning	65,4	67,6	101,9	105,9	105,9
• skolkort	15,4	16,1	17,7	19,8	24,3
Övriga intäkter	69,5	60,7	15,7	16,9	9,5
Totala intäkter	**150,3**	**144,4**	**135,3**	**142,6**	**145**
Jämförelsestörande poster	1,0	1	0	0,9	8,1
Verksamhetens nettokostnader	**-597,7**	**-562,9**	**-564,8**	**-531,4**	**-488,5**
Kommunala biljettsubventioner	**115,1**	**139,8**	**181,1**	**143,6**	**89,2**
Medlemsbidrag	**482,6**	**423,1**	**383,6**	**386,1**	**396**
Finansiella poster	0	0	0,1	1,7	0
Resultat	**0,0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Produktionsinformation	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**
PRODUKTIONSKILOMETER (exklusive särskild persontrafik)					
Landsbygdstrafik	8 432 935	8 460 966	8 438 432	8 531 713	8 516 599
Tätortstrafik	4 542 025	4 768 337	4 768 954	4 701 354	4 662 361
Total produktionskilometer	**12 974 960**	**13 229 303**	**13 207 385**	**13 233 067**	**13 178 960**
BRUTTOKOSTNAD KR/KM[1]					
Landsbygdstrafik	-32,04	-31,18	-31,38	-30,45	-28,84
Tätortstrafik	-44,09	-38,97	-41,75	-40,69	-37,64
Total bruttokostnad/km	**-36,26**	**-33,99**	**-35,12**	**-34,09**	**-31,95**
Förändring i %	7%	-3%	3%	7%	6%
Skattesubventionsgrad	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**
Skattesubvention[2]	83%	81%	79%	78%	77%

1 Bruttokostnaden/km beräknas som trafikkostnaden i förhållande till antalet totala produktionskilometer för respektive landsbygd och tätort.

[2] Skattesubventionen beräknas som landsbygds- och tätortstrafikens nettokostnader (kostnader för landsbygds- och tätortstrafiken minus biljettintäkter) i förhållande till kostnader för landsbygds- och tätortstrafik.

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 51 of 101.

TeamEngine E-Signing

Översikt över verksamhetens utveckling

Ekonomisk information (mnkr) Koncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	**252,9**	**205,2**	**219,9**	**228,3**	**186,3**
Kostnader	**-876,1**	**-768,2**	**-785,2**	**-759,7**	**-672,3**
Verksamhetens nettokostnader	**-623,1**	**-563,0**	**-565,3**	**-531,4**	**-486,0**
Kommunala biljettsubventioner	**115,1**	**139,8**	**181,1**	**143,6**	**89,2**
Medlemsbidrag	**513,2**	**423,1**	**383,6**	**386,1**	**396,1**
Finansiella poster	-4,4	-0,1	0,5	1,9	0,0
Resultat	**0,7**	**-0,1**	**-0,1**	**0,2**	**-0,7**

Omvärldsanalys och förväntad utveckling

Kollektivtrafikbranschen i stort har påverkats mycket av pandemin. De nationella restriktionerna och smittspridningen har medfört minskat antal resor och därigenom minskade intäkter. När Sverige nu närmar sig att covid-19 inte längre ska klassas som en pandemi så börjar arbetet att vinna tillbaka resenärerna som slutat resa under pandemin. Det finns dock mycket som tyder på att resmönstren efter pandemin fortsatt kommer att se annorlunda ut på grund av distansarbete och digitala möten. Detta är något som branschen kommer behöva följa och anpassa sig till de kommande åren. Flexiblare trafiklösningar och reseprodukter kan vara viktiga pusselbitar i den anpassningen.

Samtidigt så tar klimatfrågan en allt större roll i samhället vilket också påverkar kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken är, om den körs på förnybara drivmedel, ett klimatsmart och resurseffektivt sätt att resa. Andelen personer som anser att detta är viktigt ökar, vilket kan bidra till fler resenärer i kollektivtrafiken. Samtidigt så står kollektivtrafiken generellt i världen och specifikt i Västernorrland inför en utmaning då all fordonstrafik ska bli fossilfri, samtidigt som det populära drivmedlet HVO100 stiger i pris och förväntas bli svårare att få tillgång till succesivt. Det innebär att kollektivtrafiken behöver byta bränsle. Trenden är tydlig och den är att Sverige, precis som resten av Europa, går mot en i väldigt hög grad elektrifierad bussflotta. För Västernorrlands del innebär det att nya fordon måste upphandlas och att infrastruktur för laddning behöver förberedas runt om i länet.

Länets utveckling inom kollektivtrafiken processas just nu i två parallella processer, ny förbundsordning och nytt regionalt trafikförsörjningsprogram. I trafikförsörjningsprogrammet förväntas kommunalförbundets medlemmar nå samsyn gällande ambition och mål för länets kollektivtrafik samt vilka insatser som krävs för att nå dessa mål. Förbundsordningen sätter ramarna för samverkan och finansiering. Med bägge dessa dokument på plats kan resan mot Västernorrlands framtida kollektivtrafik på allvar ta fart.

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 52 of 101.

Väsentliga personalförhållanden

Frånvaro på grund av sjukdom

Sjukfranvaro (%)	2021	2020	2019	2018	2017
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	4,3	6,0	3,6	4,8	4,8
Andel av sjukfrånvaron som avser långtidsfrånvaro	0,6	10,9	8,0	22,0	29,4
Sjukfrånvaro kvinnor	3,1	6,7	3,6	5,5	4,7
Sjukfrånvaro män	6,0	5,0	3,1	3,5	5,1
Sjukfrånvaro 29 år och yngre	3,9	2,0	2,6	8,3	6,9
Sjukfrånvaro 30 – 49 år	6,0	4,3	2,7	4,3	5,4
Sjukfrånvaro 50 år och äldre	3,4	3,7	4,6	3,5	3,0

Sjukfrånvaro

Sjuktalen har minskat jämfört med 2020 års utfall men riktvärdet på 3,5 procent har inte uppnåtts vid årets slut. I huvudsak beror sjuktalet för 2021 på korttidssjukfrånvaro till följd av covid-19.

Löne- och medarbetarsamtal

Kollektivtrafikmyndigheten tillämpar individuell lönesättning. Med anledning av att det nya centrala löneavtalet fr.o.m. 2020 fördröjdes och inte blev klart förrän i slutet av 2020, genomfördes under våren lönesamtal som omfattande nya löner för båda åren 2020 och 2021. De nya lönerna betalades ut under maj månad.

Medarbetarsamtal har för de flesta utförts under hösten 2021, medan några medarbetarsamtal som inte kunnat genomföras under året är inbokade och hålls under januari 2022.

Fyra medarbetare har valt att byta semestertillägg mot extra lediga dagar.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och se till att arbetsmiljön är god.

Handlingsplaner finns framtagna för arbetsplatserna i Kramfors och på Din Tur kundcenter och följs upp kontinuerligt. Handlingsplanerna finns tillgängliga på intranätet.

Jämställdhet och mångfald

Gällande jämställdhetsplan är den under utarbetande och revidering men har på grund av ändrade förutsättningar försenats.

Av 18 tillsvidareanställda i Kramfors är 50 % kvinnor och 50 % män. På Din Tur kundcenter är av de 31 tillsvidareanställda 65 % kvinnor och 35 % män.

Av de visstidsanställda är det en könsfördelning med 50 % kvinnor och 50 % män. Vid rekryteringar eftersträvas jämlikhet och mångfald.

Inom myndigheten är fler kvinnor än män anställda. I ledningsgruppen är fördelningen två män och en kvinna.

Kompetensutveckling

Under året har ett antal utbildningsinsatser genomförts bland annat med inriktning mot KOLL 2020.

Interna utbildningar har genomförts i Offentlighet och sekretess samt IT-säkerhet. Pandemin har medfört att många medarbetare arbetat på distans. För att bibehålla kontakten med kollegorna har en

tid för ”digital fika” planerats in varje vecka. Vid dessa tillfällen har förutom kontakten med kollegor även möjligheten till kollegialt lärande tagits tillvara.

Personalstruktur

Antal	2021	2020	2019	2018	2017
Kvinnor	30	34	40	35	32
varav tillsvidareanställda	29	32	37	33	30
Män	31	24	22	20	16
varav tillsvidareanställda	30	21	18	17	14
Summa	51	58	64	55	48
varav tillsvidareanställda	49	53	55	50	44

Av de 49 tillsvidareanställda är 50 procent kvinnor och 50 procent män i Kramfors, på Din Tur kundcenter är 66 procent kvinnor och 34 procent män. Av visstidsanställda är det en könsfördelning på 67 procent kvinnor och 33 procent män. Vid rekryteringar eftersträvas jämlikhet och mångfald.

Det totala antalet medarbetare har minskat jämfört med tidigare år, totalt har 12 medarbetare avslutat sina anställningar och 5 medarbetare har nyanställts.

Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet

God ekonomisk hushållning och måluppfyllnad

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för vår styrning. Ett av kraven är att vi ska ha god ekonomisk hushållning. Det kravet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan omfattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. De delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att vi ska kunna redovisa att vi uppnått god ekonomisk hushållning är:

- Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet
- Minskad negativ miljöpåverkan
- Resurseffektiv kollektivtrafik

Genom delårsbokslut och årsredovisning följs utvecklingen kontinuerligt upp för såväl verksamhet som ekonomi. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutades i och med att *Budget 2022* antogs av förbundsdirektionen.

Metod

Målen ska utvärderas utifrån den grad som de uppfylls. Indikatorerna ska vara utformade så att de ger svar på hur verksamhetsmål och finansiellt mål uppfylls.

Definition av måluppfyllnad:

 = mål uppfylls

 = mål uppfylls med vissa brister

 = mål uppfylls ej

Genomförda åtgärder är i den mån det är relevant förankrade hos medlemmarna i budgetdialogerna. Uppföljning av åtgärder som är beslutade i budget sker tertialvis efter augusti och december månad.

TeamEngine E-Signing

Vision och mål

Visionen för kommunalförbundet är den regionalt gemensamma vision som finns med i den regionala utvecklingsstrategin *En hållbar och innovativ kollektivtrafik som inkluderar hela Västernorrland med resenären i fokus.*

De strategimål som anges i den regionala utvecklingsstrategin innebär sammanfattningsvis att Västernorrland ska ha positiv befolkningstillväxt, ökad tillgänglighet och stärkt innovationsförmåga.

Kollektivtrafiken är en förutsättning för att uppnå ett funktionellt och attraktivt län. Kollektivtrafiken skapar möjligheter för invånarna att kunna arbeta och studera utanför boendeorten. Det leder till en bättre matchad arbetsmarknad och bättre förutsättningar för individer och organisationer att utvecklas i regionen. Dessutom skapar kollektivtrafiken möjligheter för en rik och aktiv fritid.

Utifrån vision och strategimål i den regionala utvecklingsstrategin har fyra övergripande målområden för länets kollektivtrafik arbetats fram: *Resenär, Hållbarhet, Tillväxt* och *Medarbetare*. Inom varje målområde finns ett övergripande mål som anger ett önskat tillstånd 2030.

Kollektivtrafiken i Västernorrland ska utgå från resenärens behov och bidra till ett hållbart och inkluderande samhälle med starka arbetsmarknadsregioner. För att lyckas med det krävs att kompetenta och engagerade medarbetare får rätt förutsättningar att verka.

Tio delmål konkretiserar de övergripande målen. Kopplat till varje delmål har strategiskt viktiga åtgärder identifierats för att de övergripande målen ska uppnås till 2030. Delmålen följs upp årligen. Delmålet om resurseffektiv kollektivtrafik utgör även kommunalförbundets finansiella mål.

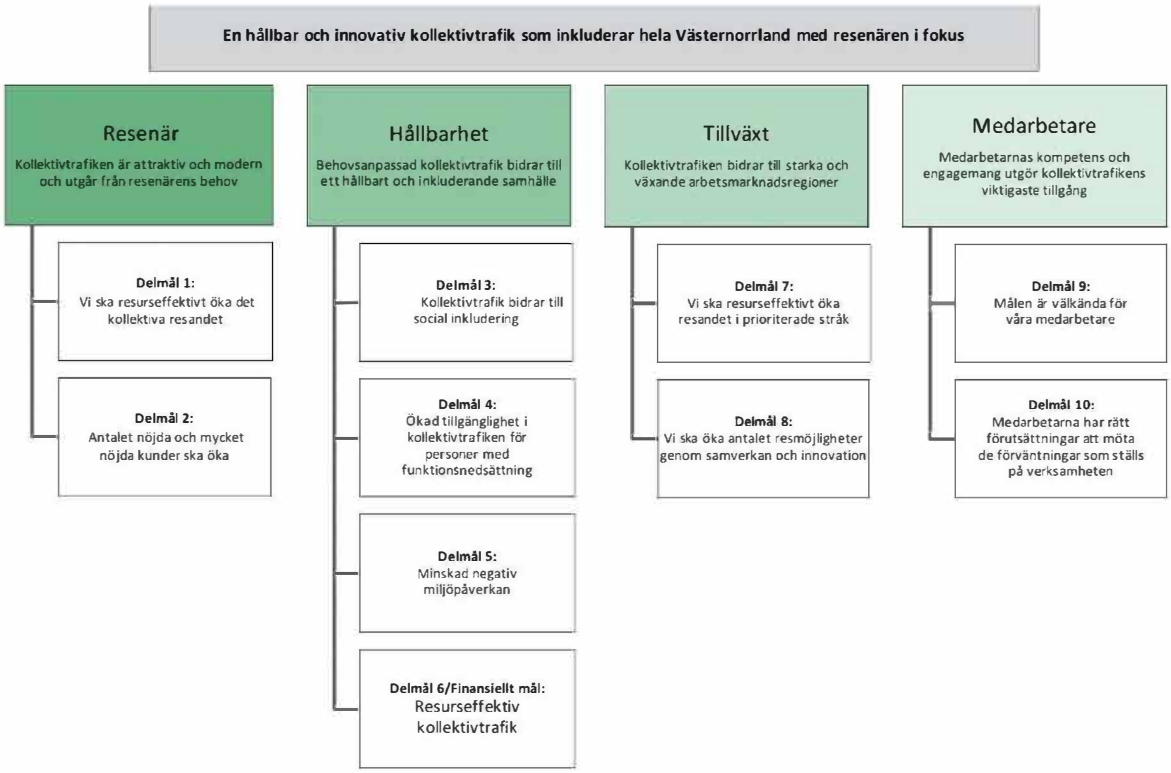

Bild 1: Målbild för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län enligt Dir 17-16 *Mål för Kollektivtrafikmyndigheten 2030*

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 56 of 101.

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑

Analys:
Bedömningen är att målet ej uppfylls. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Restriktionerna har successivt avvecklats under 2021 men till viss del återinförts. Det finns en osäkerhet gällande hur länge effekterna av covid-19 kommer att påverka trafiken. Under hösten öppnades åter framdörrarna i bussarna. En ny smittspridningsvåg drog in i slutet av året vilket på nytt tvingade fram stängning av framdörrarna. Regeringen rekommenderade i slutet av året att alla som hade möjlighet skulle välja annat färdmedel än kollektivtrafik i rusningstid, vilket ytterligare påverkade resandet negativt.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Antalet påbörjade kollektivtrafikresor med den upphandlade kollektivtrafiken exklusive skolkort	5 863 917	6 621 874	9 506 620	9 243 749
Avgångstider: Andelen som instämmer i påståendet ”Avgångstiderna passar mina behov” (%) *Nationellt snitt*[1]	*55/31*	59/33 *69/52*	*59/34* *69/54*	63/40
Hitta information: Andelen som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att få information om resan (avgångstider, biljettpriser mm) (%) *Nationellt snitt*	*70/70*	66/63 *78/77*	62/60 77/77	70/67
Enkelhet: Andelen som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att resa med Din Tur” (%) *Nationellt snitt*	*68/43* *75/60*	69/45 *75/61*	68/45 76/63	70/50
Trygghet: Andelen som instämmer i påståendet ”Det känns tryggt att resa med Din Tur” (%) *Nationellt snitt*	*65/56* *63/59*	68/58 67/62	69/60 72/67	71/60

[1] Nationellt snitt är medelvärdet i Kolbars nationella undersökning av alla medverkande aktörer inom kollektivtrafikområdet

TeamEngine E-Signing

Antal påstigande i den linjelagda kollektivtrafiken[2]

Trafik-område	Trafikering	2021	2020	2019	2018	2017	2016	Förändring 2021 - 2020	Förändring 2021 – 2020 (%)
O2	Höga Kusten	35 827	42 844	60 680	67 532	79 035	99 843	-7 017	-16,4%
O3	Sollefteå tätort	49 816	55 482	83 695	77 874	74 381	69 906	-5 666	-10,2%
O45	Sollefteå landsbygd	53 182	72 078	122 053	124 426	125 740	134 579	-18 896	-26,2%
O6	Örnsköldsviks tätort	761 427	927 960	1 269 766	1 222 244	1 165 562	911 055	-166 533	-17,9%
O7	Örnsköldsvik – Husum, Gideå och Trehörningsjö	46 731	63 109	90 760	98 149	115 424	108 339	-16 378	-26,0%
O8	Örnsköldsvik – Solberg, Mellansel och Bredbyn	74 873	104 075	149 831	148 821	150 126	140 861	-29 202	-28,1%
O9	Örnsköldsvik – Skorped och Köpmanholmen	98 749	124 530	154 405	150 199	154 064	145 822	-25 781	-20,7%
O10	Härnösands tätort	444 718	466 251	711 025	601 761	511 073	440 559	-21 533	-4,6%
O1415	Sundsvalls tätort	3 425 069	3 812 840	5 505 740	5 403 093	5 370 199	5 090 788	-387 771	-10,2%
O16	Sundsvall – Holm och Liden	90 661	102 434	133 666	130 962	118 986	121 420	-11 773	-11,5%
O1721	Njurunda – Sundsvall – Timrå	768 926	845 055	1 224 339	1 250 714	1 204 362	1 135 558	-76 129	-9,0%
O18	Sundsvall – Matfors	153 495	175 176	235 039	224 133	206 343	182 358	-21 681	-12,4%
O20	Sollefteå – Kramfors - Härnösand	198 415	211 171	318 065	352 362	387 699	374 478	-12 756	-6,0%
O22	Härnösand landsbygd	80 377	95 358	123 610	121 371	110 728	98 303	-14 981	-15,7%
O23	Ånge landsbygd	103 041	111 928	151 557	159 745	170 712	173 187	-8 887	-7,9%
S3	Tvärflöjten, Örnsköldsvik - Sollefteå – Östersund	6 004	14 379	25 020	26 335	24 023	33 216	-8 375	-58,2%
S4	Linje 331 Sollefteå - Sundsvall	7 995	7 981	15 423	19 507	19 782	17 115	14	0,2%
S5	Linje 201 Härnösand – Timrå – Sundsvall	127 498	142 442	221 787	232 326	222 640	200 542	-14 944	-10,5%
S6	Linje 50 Härnösand-Örnsköldsvik	31 599	30 627	35 958	47 744	43 709	83 751	972	3,2%
Koll 2020[2]	Världsarvsbussen	-	738	1 709	-	-	-		
	Totalt (ej tåg)	**6 558 403**	**7 406 458**	**10 634 128**	**10 459 298**	**10 254 588**	**9 561 680**	-847 317	**-11,4%**
Tågtrafik	Mittbanan och Botniabanan	255 054	315 081	514 247	496 816	537 254	145 027	-60 027	-19,1%

[2] Resandestatistiken är justerad för 2018 och 2017 efter avläsning i databas 2019-05-13

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 58 of 101.

Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑

Analys:

Bedömningen är att målet inte uppnås. Utfallet av flera indikatorvärden ligger knappt under riktvärdena.

Arbetsmiljöverkets krav att framdörrarna ska hållas stängda för att skydda föraren från smitta har inneburit svårigheter att hitta en bra lösning för validering av produkter och stoppat möjligheten att köpa produkter ombord på bussarna. Detta har påverkat resandet och resenärerna negativt.

Indikatorer för att följa upp målet[3]	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2020
Nöjdhet med bolaget (andelen av svarande som är nöjda med Din Tur) (%) *Nationellt snitt*	*57/41* *60/52*	57/44 *61/54*	55/41 60/54	58/50
Nöjdhet med senaste resan (andelen av svarande som är nöjda med sin senaste resa med Din Tur) (%) *Nationellt snitt*	*78/77*	77/77 *79/79*	76/76 79/79	80/75
NPS (Net Promoter Score dvs andel som skulle rekommendera vänner och bekanta att resa med Din Tur) (%) *Nationellt snitt*	28/18	27/18	28/18	35/25

Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte uppnås. Två indikatorer visar på en minskad nöjdhet från resenärer.

Arbetsmiljöverkets krav att framdörrarna ska hållas stängda för att skydda föraren från smitta har inneburit svårigheter att hitta en bra lösning för validering av produkter och stoppat möjligheten att köpa produkter ombord på bussarna. Detta har sammantaget påverkat resenärerna negativt.

Användandet av Din Turs app har ökat.

[3] Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

TeamEngine E-Signing

Indikatorer för att följa upp målet[4]	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Antalet användare av Din Tur-app				360 000
Genomsnitt/mån	*31 336*	*29 492*	*31 896*	*30 000*
Bemötande ombord: Andel som instämt i påståendet ”Förarna och ombordpersonalen har ett trevligt bemötande”	*65/67*	68/68	70/71	71/71
Nationellt snitt	*70/71*	*74/74*	77/78	-
Köpa biljetter och kort: Andel som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att köpa Din Turs biljetter och kort”	*68/67*	74/71	*73/72*	74/74
	77/74	*79/78*	*78/76*	

Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte är uppfyllt. Vissa förbättringar i jämförelse med föregående år men ändock i huvudsak under riktvärdet för 2021. Målet om att det är enkelt att hitta information om resan har uppnått riktvärde för 2021.

Ett realtidssystem som ger resenärerna information om bussarnas ankomsttid till hållplatser är infört. Det har dock funnits brister i driftsäkerhet.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Bemötande kring service/information: Andel som instämt i påståendet ”Personalen på kundcenter/trafikupplysning har ett trevlig bemötande”	*65/66*	64/64	65/63	68/68
	68/67	*69/68*	*71/71*	
Information ombord: Andel som instämt i påståendet ”Jag får den information jag behöver ombord”	*60/60*	*58/60*	*59/60*	63/61
Nationellt snitt	*70/71*	*72/72*	*73/74*	
Information inför resan: Andel som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att få information inför resan (avgångstider, biljettpriser mm)”	*70/70*	66/63	*62/60*	68/65
Nationellt snitt	*78/77*	*78/77*	*77/77*	

[4] Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 60 of 101.

TeamEngine E-Signing

Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	→	→	↓	↑

Analys:

Bedömningen är att målet i sin helhet inte uppfylls för 2021.

Busstrafiken körs fortsatt på HVO100 som är ett förnybart drivmedel. Nettoeffekten för HVO100 jämfört med normal MK1-diesel bedöms vara upp till 90 procents minskning av CO2-utsläpp. Det kollektiva resande som utförs i fordon som drivs av förnybara drivmedel bidrar därför i sig till minskad negativ miljöpåverkan jämfört om resan skulle ha genomförts med bil. Då resandet minskade under 2021 samtidigt som trafiken upprätthölls på samma nivå så har den positiva effekten minskat under året eftersom energiåtgång per personkilometer har ökat. Tågtrafiken körs på förnybar el vilket i princip innebär nollutsläpp.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Kollektivtrafikens marknadsandel i förhållande till det motoriserade resandet (%)	8	8	12	10
Mängden kväveoxider i linjelagd trafik per förbrukad kilowattimma (g/kWh)	1,0	1,2	1,26	1,28
Energianvändning per produktionskilometer i linjelagd trafik (kWh/km)	3,3	3,3	3,2	3,0
Biodrivmedelsandel per produktionskilometer (%)	99,5	98,5	98,9	99,0

Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas 2021. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Det totala resandet i Västernorrlands län har minskat avsevärt jämfört med året innan pandemin (2019). Det har sammantaget haft en negativ påverkan på målen.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Nettokostnad per resa (kr)	51,3	49,1	39,1	43
Kollektivtrafikens självfinansieringsgrad[5] (%)	12,7	19,0	20,1	19,6
varav landsbygdstrafik	*9,4*	*17,7*	15,5	*15,6*
varav tätortstrafik	*17,1*	*20,8*	26,4	*25,0*
Antal kollektivtrafiklinjer med i genomsnitt färre än fem resenärer/tur[6]	25	25	23	24
Antal sjukresor	137 905	136 278	187 320	-

[5] Självfinansieringsgrad är andelen av trafikkostnader för tätort- och landsbygdstrafik, som täcks av externa biljettintäkter.
6 Totala antal kollektivtrafiklinjer i Västernorrland län är 119 linjer.

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 61 of 101.

Antal färdtjänstresor *Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun och inkl. Sollefteå kommun från juni*	121 238	99 100	168 461	-
Kostnad/sjukresa (kr per resa)	559	507	401	-
Kostnad/färdtjänstresa (kr) *Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun och inkl. Sollefteå kommun från juni*	253	244	225	-
Andel samordnade sjukresor (%)	19,01	30,52	57,89	50
Andel samordnade färdtjänstresor (%) *Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun och inkl. Sollefteå kommun från juni*	39,92	43,23	58,43	55
Kostnad per produktionskilometer (kr) särskild persontrafik	22,87	22,18	21,91	23,8

Samordnade resor

Din Tur har som uppdrag att samordna färdtjänstresor och sjukresor för sex av länets kommuner och Region Västernorrland. En samordnad resa är när flera resenärer åker i samma fordon på hela eller en del av sträckan. Regionen står för kostnaden för sjukresor och kommunerna för övriga resor. När resorna samordnas delas kostnaden mellan parterna.

Pandemin har lett till ett minskat antal resor för regionen och kommunerna. Beslut på restriktioner att samordna färre antal resenärer i fordonen leder till att andelen samordnade resor minskat kraftigt. Samordningsgraden för regionens sjukresor har en lägre nivå i och med att andelen ensamåkare är högre vilket medför att resorna inte kan samordnas.

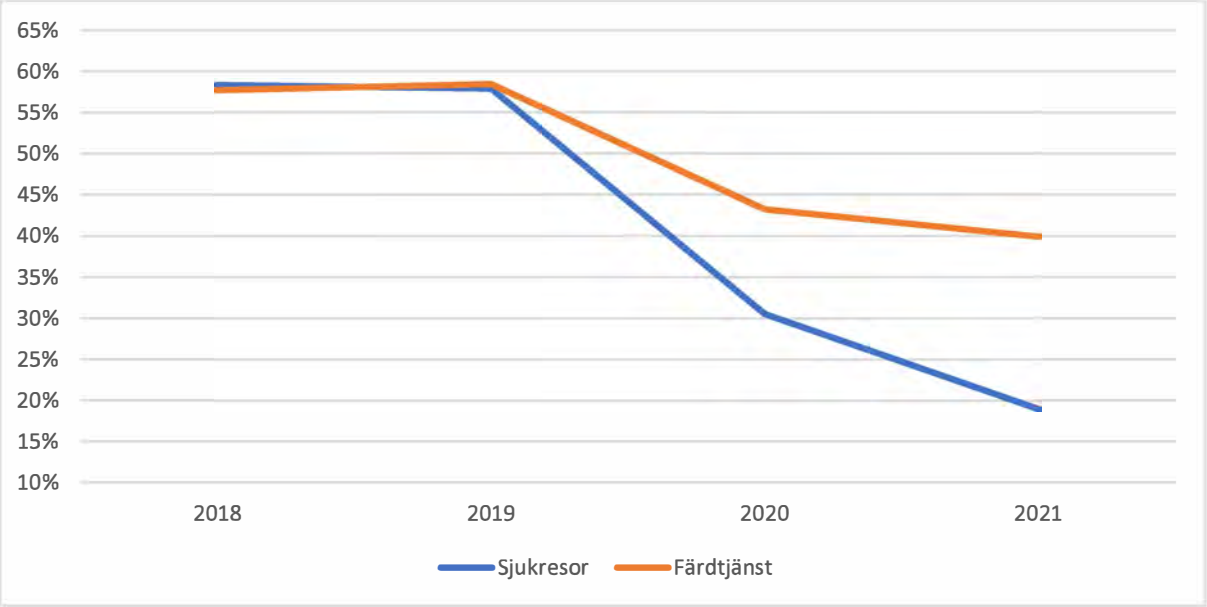

Diagram: Andel samordnade resor (%)

TeamEngine E-Signing

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk –

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑

Analys:

Bedömningen är att målet ej kommer att uppfyllas.

Antalet resor i Västernorrlands län har minskat på flera håll vilket innebär att riktvärdet för indikatorerna enbart uppfylldes i ett fall. Effekterna av covid-19 och därtill hörande restriktioner har haft stor påverkan på måluppfyllelsen.

Indikatorer att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Antal resor i de prioriterade stråken	5 203 046	5 849 386	9 091 677	7 730 000
Landsbygdstrafik (50, 90, 120, 141, 142 191, 201, 611)	1 229 723	1 226 386	1 801 924	1 530 000
Tätortstrafik (Sundsvall O14/15)	3 425 069	3 812 840	5 505 740	4 680 000
Tätortstrafik (Örnsköldsvik O6)	761 427	927 960	1 269 766	1 080 000
Regional tågtrafik (Norrtåg alla produkter)	255 054	315 0891	514 247	440 000

Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte uppnås. Viktiga faktorer för att nå måluppfyllnad är att en ökad biljettsamverkan kommer till, där biljettsamverkan med SJ skulle skapa ökade resealternativ. Inget arbete är utfört.

Antalet användare av Din Turs-app har ökat.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Utbudsförändring genom biljettsamverkan				
SJ Mittbanan (antal dubbelturer/må-fre)	*0*	*0*	*0*	*2*
SJ Botniabanan (antal dubbelturer/må-fre)	*0*	*0*	*0*	*2*
X-trafik (antal dubbelturer tåg och buss /må-fre)[7]	***22***	*25*	*25*	*25*
Andel produkter som är digitaliserade[8] (%)	*36*	20	20	80
Antalet användare av Din Tur-app, genomsnitt/mån	31 336	29 492	31 896	300 000 30 000

[7] Redovisningen avser enkelturer ej dubbelturer.
[8] Produktutbud: Periodkort/Reskassa, Enkelbiljett, Företagskort, Skolkort, Barnkort (gratis), totalt fem, varav enkelbiljett är digitaliserad per augusti 2019.

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 63 of 101.

Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑

Analys:

Bedömningen är att målet inte är uppfyllt. Av utfallet från medarbetarenkäten i december 2018 uppnås inte riktvärdena och under 2021 genomförs ingen medarbetarenkät. Arbetet med att göra målen välkända för våra medarbetare har fortsatt under 2021 och även i medarbetarsamtalen. Medarbetarsamtal har inte genomförts för alla medarbetare under 2021.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall aug 2019	Riktvärde 2021
Andelen medarbetare som upplever att målen genomsyrar hela myndigheten (%) *Benchmark*[9]	-	-	- -	- -
Andelen medarbetare som upplever att de har mål kopplat till sitt arbete (%) *Benchmark myndigheter*	-	-	- -	100

Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↑	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte är uppfyllt. Under 2021 genomförs ingen medarbetarenkät, varför indikator om medarbetarindex saknar värde. Sjuktalen har minskat jämfört med motsvarande period 2020 men når inte målet 3,5. Både antalet utnyttjade friskvårdstimmar och andelen medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidraget har minskat. Insatser med att uppmuntra till och främja friskvård har dock gjorts under året.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Medarbetarindex, hämtat ur medarbetarundersökning (MI) (%)	-	-	-	65
Sjuktal (%)	4,3	6,0	3,6	3,5
Antalet friskvårdstimmar registrerade i Agda (h)	283	384	382	450
Andelen av medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidrag (%)	45	66	48	60

[9] Benchmarking mäts i eNPS (Employee Net Promotor Score) som är ett mätverktyg som utvärderar alla branscher i Sverige

Samlad bedömning om måluppfyllnad och god ekonomisk hushållning

Bedömningen, utifrån direktionens riktlinjer om god ekonomisk hushållning, är att god ekonomisk hushållning inte nås för 2021. Främsta orsaken är att delmålen som identifierats som särskilt viktiga för bedömningen om god ekonomisk hushållning inte uppfyllts. Det gäller målen om *Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet, Minskad negativ miljöpåverkan* och *Resurseffektiv kollektivtrafik*. Det förklaras huvudsakligen av effekter av covid-19. Den stora minskningen av resande påverkar indikatorerna negativt, varav måluppfyllelsen blir mycket låg.

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Analys 2021	Måluppfyllelse
Resenär	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	Som en följd av covid-19 så har resandet i Västernorrlands län minskat. Generellt påverkar det alla indikatorer vilket är den huvudsakliga förklaringen till låg nivå av måluppfyllelse.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Minskad negativ miljöpåverkan	Varierat utfall för indikatorerna med en helhetsbedömning att målet uppfylls med vissa brister. Andelen biodrivmedel ligger på 99,5 procent och klarar riktvärdet. Marknadsandelen av det motoriserade resande är lägre än riktvärdet.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Resurseffektiv kollektivtrafik	Bedömningen är att målet inte uppfylls. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Samordningen av resor är också drabbade. Det har sammantaget haft en negativ påverkan på målen.	Nej, målet uppfylls inte.

Av övriga sju delmål uppfylls inget under 2021. Den huvudsakliga anledningen är effekter av covid-19.

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Analys 2021	Måluppfyllelse
Resenär	Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	Bedömningen är att målet inte uppnås. Utfallet av flera indikatorvärdena ligger knappt under riktvärdena. Bland annat stängda framdörrar har påverkat upplevelsen av resandet negativt.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	Bedömningen är att målet inte uppnås. Två indikatorer visar på en minskad nöjdhet från resenärer. Användandet av Din Turs app har ökat.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	Vissa förbättringar i jämförelse med föregående år, ändå i huvudsak under riktvärdet för 2021. Målet om att det är enkelt att hitta information om resan har uppnått riktvärde för 2021. Ett realtidssystem som ger resenärerna information om bussarnas ankomsttid till hållplatser är infört, dock med brister i driftsäkerhet.	Nej, målet uppfylls inte.
Tillväxt	Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk	Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Effekterna och restriktionerna av covid-19 påverkar generellt alla indikatorer, vilket är den huvudsakliga förklaringen till låg nivå av måluppfyllelse.	Nej, målet uppfylls inte.

Tillväxt	Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	En viktig del för måluppfyllnad är en ökad biljettsamverkan, där biljettsamverkan med SJ skulle skapa ökade resandealternativ.	Nej, målet uppfylls inte.
Medarbetare	Målen är välkända för våra medarbetare	Arbete med att uppnå målen har fortsatt under året, men är ännu inte på önskvärd nivå.	Nej, målet uppfylls inte.
Medarbetare	Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	Berorende på effekter av covid-19 så visar sjuktalen en klar försämring jämfört med tidigare år och uppnår ej målet. Övriga mål visar viss förbättring, dock utan att uppnå målvärdena.	Nej, målet uppfylls inte.

Åtgärder för att uppnå god ekonomisk hushållning

Effekterna av covid-19 innebär att förutsättningarna för kollektivtrafiken väsentligt förändrats. Att öka resandet är en central del för att uppnå målet om god ekonomisk hushållning. Tidigare restriktioner med anledning av covid-19 har medfört svårigheter att öka intäkterna genom kampanjer för mer kollektivt resande. När restriktionerna nu avvecklats kommer resandet troligtvis att öka, om än med ett förändrat resandemönster. Myndigheten arbetar med biljettutbudet för att tillgodose fler resenärers behov av flexibla biljettlösningar. Det pågår även ett stort arbete med att utveckla nya tekniska lösningar genom ett gemensamt projekt med övriga aktörer i norra Sverige vilket på sikt väntas underlätta för resenären. Myndigheten arbetar även med ett flertal andra åtgärder vilka syftar till att göra det kollektiva resandet mer attraktivt.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Årets resultat

Kommunalförbundet redovisar ett resultat om 0,0 mnkr för 2021.

Året visar nettokostnader om 597,7 mnkr. Vid en jämförelse med föregående år är verksamhetens nettokostnader 34,7 mnkr högre.

Många av kommunalförbundets intäkter och kostnader har fortsatt påverkats av covid-19 pandemin. Det gäller bland annat biljettintäkter från resenärer, skolkortsintäkter och intäkter för resplusbiljetter. I intäkterna ingår 16,3 mnkr som avser statligt stöd som kompensation för del av de förlorade intäkterna för perioden januari – juni 2021.

Under 2021 förändrades de trafikavtal som tidigare varit incitamentsavtal att övergå till rena produktionsavtal. Det gör att jämförelsen med 2020 blir missvisande, då incitamentsavtalen 2020 gav en kickback till följd av det låga resandet under pandemins första år.

Övriga kostnader som påverkas är främst rörliga kostnader så som index, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor.

Kommunala biljettsubventioner visar en minskning med 24,7 mnkr mellan åren, till följd av fortsatt lägre volymer av resande. Medlemsbidrag är 59,5 mnkr högre än föregående år vilket beror på den samlade effekten av förändringarna för intäkter, kostnader och subventioner.

Ett sätt att analysera risk och kontroll är att mäta prognossäkerheten. Tillförlitliga prognoser skapar förutsättningar för kommunalförbundet att fatta rätt beslut och genomföra nödvändiga korrigeringar. Prognossäkerheten är även en viktig del inför arbetet med budget kommande år.

Vid tertialuppföljning per april görs årets första helårsprognos och vid tertialuppföljning per augusti görs kommunalförbundets andra helårsprognos. Vid tertialuppföljningen per april gjordes 2021 en förenklad, ej fullständig, rapport och därför analyseras avvikelser ej från den.

Verksamhetens nettokostnader prognostiserades vid augustirapporten till 606,8 mnkr för helåret 2021. Utfallet blev 9,1 mnkr lägre än utfallet. Förändringen består huvudsakligen av statsbidrag och trafikkostnader. Statsbidraget prognostiserades till 15 mnkr men utfallet blev 16,3 för kompensation av minskade biljettintäkter.

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Års prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Verksamhetens intäkter	150,3	144,4	5,9	4,1	149,0	1,3	0,9
Verksamhetens kostnader	-746,7	-704,6	-42,1	6,0	-754,9	8,2	-1,1
Avskrivningar	-1,2	-2,6	1,4	-52,9	-0,9	-0,3	38,0
Verksamhetens nettokostnader	-597,7	-562,9	-34,7	6,2	-606,8	9,1	-1,5
Kommunala biljettsubventioner	115,1	139,8	-24,7	-17,7	114,7	0,4	0,4
Medlemsbidrag	482,6	423,1	59,5	14,1	492,1	-9,5	-1,9
Verksamhetens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

TeamEngine E-Signing

Investeringsredovisning

Kommunalförbundets investeringar utföll med 1,8 mnkr för 2021. Förutom komplettering av biljettmaskiner enligt plan, tillkom kostnader för ny biljettering under fjärde kvartalet. En investering enligt plan för perioden 2022 – 2025, varav kostnader nu tidigarelagts.

Investeringar (mnkr)	Utfall 2021	Årsprognos aug	Budget 2021	Utfall 2020
Biljettmaskiner	0,1	0,8	0,8	0,8
Datorer	0,2	0,1	0	0,1
Skyltar	0	0	0	0,1
Optiska läsare	0	0	0	0,3
Fordon	0,3	0	0	0
BOB - biljettsystem	1,2	0	0	0
Totalt	**1,9**	**0,9**	**0,8**	**1,3**

Budgetföljsamhet

Vid en jämförelse med budget är avvikelsen 45,6 mnkr motsvarande 10,4 procent. Budgetavvikelsen beror främst på covid-19. Både intäkter och kostnader har påverkats.

Budgetavvikelsen för verksamhetens intäkter är positiv och uppgår till 24,7 mnkr, vilket motsvarar 19,7 procent högre intäkter än budget. I de redovisade intäkterna återfinns intäktsförda bidrag för avslutade projekt, tåghyra och bidrag via Trafikverket för tappade biljettintäkter.

Kostnaderna uppgår till 746,7 mnkr och är 29,3 mnkr högre än budgeterat. Vid antagandet av budget för 2021, fanns ett antal incitamentsavtal vilket omförhandlats till produktionsavtal senare. I budget för 2021 fanns antagandet att den rörliga delen för incitamenten skulle vara fortsatt låg eller negativ. Utfallet för 2021 speglar istället den faktiska trafikkostnaden utifrån rena produktionsavtal, Övriga kostnader som påverkat resultatet är index, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor som också speglar effekterna av pandemin.

Avvikelsen på avskrivningskostnader består till största del av investering i biljettmaskiner samt nytt biljettsystem.

Även för 2021 ger den lägre nivån av resande sen effekt, så att Kommunal biljettsubvention utföll 40,5 mnkr lägre än budget, motsvarande 26 procent. Budgeterad återhämtningsgrad av resande har inte infriats, vilket påverkar utfallet av subventionerna. Periodens medlemsbidrag är 45,6 mnkr högre än budget vilket förklaras av den totala effekten av budgetavvikelser för intäkter, kostnader och subventioner.

Belopp, mnkr	Utfall	Budget	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Verksamhetens intäkter	150,3	125,6	24,7	19,7
Verksamhetens kostnader	-746,7	-717,4	-29,3	4,1
Avskrivningar och nedskrivningar	-1,2	-0,8	-0,4	55,3
Verksamhetens nettokostnad	**-597,7**	**-592,6**	-5,1	0,9
Kommunala biljettsubventioner	115,1	155,6	-40,5	-26,0
Medlemsbidrag	482,6	437	45,6	10,4
Verksamhetens resultat	**0**	**0**	**0**	**0**
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster	**0**	**0**	**0**	**0**

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 68 of 101.

Extraordinära poster	0	0	0	0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Likviditet och soliditet

Kassalikviditet är ett mått som visar kommunalförbundets kortfristiga betalningsförmåga. För 2021 uppgår likviditeten till 93 procent och ligger på ungefär nivå som föregående år. Ett riktvärde är att kassalikviditeten ska ligga på minst 100 procent. Rörelsekapitalet uppgår till 18,4 mnkr. Det negativa rörelsekapitalet beror på lägre kortfristiga fordringar och likvida medel i förhållande till kortfristiga skulder. Kommunalförbundets finansiella styrka mätt i soliditet uppgår till 0,5 procent, i paritet med föregående år. Eget kapital uppgår till 1,3 mnkr och är oförändrat de fem senaste åren.

Resultat och kapacitet	2021	2020	2019	2018	2017
Likviditet (%)	93	93	92	92	89
Rörelsekapital, mnkr	-18,4	-17,7	-19,1	-24,4	-25,8
Soliditet enligt balansräkningen (%)	0,5	0,5	0,6	0,5	0,6
Eget kapital, mnkr	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

Intäkts- och kostnadsutveckling

Kostnaderna har ökat 6 procent till följd av förändring av trafikavtal, förstärkningstrafik, index och kostnadsökning för sjukresor till följd av pandemin. Ökningen av avskrivningar med närmare 53 procent, hänför sig till tidigarelagda kostnader för nytt biljettsystem. Verksamhetens nettokostnader har totalt ökat med 6,2 procent.

Intäkts- och kostnadsutveckling (förändring i %)	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens Intäkter	4,1	6,7	-5,8	2,1	-2,2
Verksamhetens kostnader	6,0	1,0	4,0	6,6	5,9
Avskrivningar	-52,9	0,0	-36,0	2,5	-50,8
Verksamhetens nettokostnad	6,2	-0,3	6,0	7,9	7,5

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommunalförbundets intäkter ska överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett underskott mot balanskravet ska återställas inom de tre kommande budgetåren. Enligt balanskravet ska realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar avräknas mot balanskravet. Balanskravsutredningen visar att balanskravsresultatet för perioden är 0 mnkr. Eftersom kommunalförbundet finansieras av medlemmarna innebär det att såväl positiva som negativa resultat fördelas på medlemmarna i efterskott vid bokslutet och att balanskravet kommer att uppfyllas. I resultatet ingår inte några underskott från tidigare år som ska återföras.

Balanskravsutredning (mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Återföring av orealiserad förlust värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Medel efter/från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens balanskravsresultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens totala intäkter uppgår till 150,3 mnkr och är 24,7 mnkr högre än budget, motsvarande 19,7 procent. Budgetavvikelsen beror främst på intäkt för tåghyra (31,4 mnkr) och statsbidrag (16,3 mnkr) samt intäktsförda projektbidrag (12,6 mnkr) som inte var med i budgeten. Minskade intäkter bland annat på lägre biljettintäkter för buss- och tågtrafik samt lägre intäkter för skolkort om tillsammans 37,1 mnkr motverkar budgetavvikelsen. Dessa förklaras i huvudsak av minskat resande utifrån covid-19.

Intäkter från kundservice och anropsstyrd trafik avser de uppdragsavtal som Kollektivtrafikmyndigheten har slutit med trafikbolag i andra län för tjänster gällande kundservicesamtal samt trafikbeställningar av särskild persontrafik. Avtalet med Kramfors kommun tillkom efter budgetläggning.

Skolkortsintäkterna uppgår till 15,4 mnkr, vilket kan jämföras med budgeterat 20,2. Det motsvarar en budgetavvikelse på 4,8 mnkr lägre intäkter till följd av minskat resande bland skolungdomar på grund av covid-19.

Intäkterna för reklam på buss har ökat med 0,2 mnkr jämfört med budget, vilket beror på att den rörliga ersättningen utföll 2021 med 0,2 mnkr till följd av en viss återhämtning av marknaden under sista kvartalet.

Intäkterna från tågtrafiken har minskat med 5,6 mnkr jämfört med budget, motsvarande nästan 70 procent. Mot föregående år är skillnaden mindre, 1,8 mnkr, en minskning med nästan 42 procent. Effekten av minskat resande till följd av covid-19 kvarstår.

I jämförelser med årsprognosen blev utfallet för verksamhetens intäkter 1.2 mnkr högre, främst till följd av att bidraget av förlorade biljettintäkter blev 1,3 mnkr högre än prognosen.

Verksamhetens intäkter, mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Års prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Biljettintäkter busstrafik	59,6	86,3	-26,7	-31,0	63,4	-3,8	-6,0	62,7	-3,1	-5,0
Intäkter skolkort	15,4	20,2	-4,8	-23,8	16,1	-0,7	-4,4	15,0	0,4	2,6
Intäkter tågtrafik	2,4	8,0	-5,6	-69,5	4,2	-1,8	-41,9	1,7	0,7	43,5
Bidrag, Samverkande system	3,5	3,2	0,3	8,2	3,4	0,1	1,8	3,5	0,0	-1,1
Tåghyra	31,4	0,0	31,4	100,0	30,8	0,6	2,0	31,1	0,3	1,0
Vinst försälj mat anl tillg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	-0,5	-100,0	0,0	0,0	0,0
Statsbidrag	16,3	0,0	16,3	100,0	15,2	1,1	7,0	15,0	1,3	8,4
Resplusintäkter	3,1	2,9	0,2	7,0	2,0	1,1	55,2	2,2	0,9	41,1
EU-bidrag projekt Koll 2020	0,4	0,0	0,4	100,0	3,9	-3,5	-90,7	0,4	0,0	-9,2
Kundservice och anropsstyrdtrafik	2,0	1,5	0,5	35,3	1,4	0,6	45,0	1,8	0,2	12,8
Reklam på buss	0,8	0,6	0,2	32,7	0,5	0,3	59,2	0,6	0,2	32,7
Bussgodsintäkter	0,3	0,4	-0,1	-30,0	0,5	-0,2	-44,0	0,3	0,0	-6,7
Färdtjänsthandläggning	1,1	1,0	0,1	14,6	0,9	0,2	27,3	1,0	0,1	14,6
Färdtjänstsamordning	0,2	0,6	-0,4	-59,8	0,6	-0,4	-59,8	0,4	-0,2	-39,6
Persontransporter	0,6	0,8	-0,2	-29,2	0,5	0,1	13,4	0,5	0,1	13,4
Avgift för kortämne	0,2	0,1	0,1	61,3	0,3	-0,1	-46,2	0,1	0,1	61,3
Tilläggsavgift biljettkontroll	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	-89,3	0,1	-0,1	-89,3

Övriga intäkter	13,0	0,0	13,0	100,0	0,1	12,9	12944,1	12,7	0,3	2,7
Summa	**150,3**	**125,6**	**24,7**	**19,7**	**144,4**	**5,9**	**4,1**	**149,0**	**1,2**	**0,8**

Under 2021 fanns möjlighet att ansöka om statsbidrag för det inkomstbortfall som covid-19 medförde under perioden januari-juni med hänsyn till trafikförändringar. För 2020 avsåg perioden mars-juni. För båda åren uppgick belopp att fördela till 3 miljarder från Trafikverket. Det beviljade statsbidraget blev 16,3 mnkr för Västernorrland.

Trafikverket bidrag per medlem (mnkr)	Andel bidrag biljettintäkt	Andel förändring trafikutbud	Netto 2021	Prognos 2021	Utfall 2020
Härnösand	0,2	0,0	0,2	0,2	0,2
Kramfors	0,3	0,0	0,3	0,3	0,3
Sollefteå	0,6	0,2	0,8	0,5	0,5
Sundsvall	7,8	-0,1	7,7	7,2	7,3
Timrå	0,4	0,0	0,4	0,4	0,3
Ånge	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Örnsköldsvik	2,8	-0,3	2,6	2,6	2,6
Region Västernorrland	4,1	0,2	4,3	3,8	3,9
Summa intäkter	**16,3**	**-0,1**	**16,3**	**15,0**	**15,2**

Biljettintäkter för linjelagd busstrafik

Biljettintäkter från linjelagd busstrafik fördelas efter den sträcka som resenären åker, till den medlem som finansierar linjen. För busslinjer som berör flera medlemmar fördelas intäkten utifrån vilken medlem som finansierar den aktuella linjen, eller hur lång sträcka resenären har färdats inom respektive medlems sträcka.

Det totala resandet i Västernorrlands län har under året minskat med 11,4 procent jämfört med 2020. Detta påverkar utfallet av biljettintäkter och vid en jämförelse med budget är intäkterna 26,7 mnkr lägre än budget motsvarande 31 procent. Vid en jämförelse med föregående år är förändringen 3,7 mnkr lägre intäkter till följd av pandemin. För 2020 innefattade årets första tre månader normalt resande innan utbrottet av covid-19.

I augusti prognostiserades biljettintäkterna till 62,7 mnkr, vilket är 3,1 mnkr högre än utfallet på 59,6 mnkr. Utifrån minskat resande på grund av covid-19 så grundades prognosen för biljettintäkter på att biljettintäkterna skulle uppgå till 85 procent av budget från september till och med december. Totalt för året landade intäkterna på 70 procent av budget.

Biljettintäkter per medlem (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Prognos 2021	Jämförelse utfall	Jämförelse (%)
Härnösand	0,7	0,7	-0,0	-5,9	0,6	0,1	13,3	0,6	0,1	-17,0
Kramfors	0,8	1,5	-0,7	-47,0	1,0	-0,2	-18,6	1,0	-0,2	-15,7
Sollefteå	1,3	2,5	-1,1	-46,3	1,4	-0,1	-7,4	1,5	-0,2	-12,0
Sundsvall	34,5	45,9	-11,4	-24,8	35,0	-0,4	-1,3	36,1	-1,5	-4,2
Timrå	3,5	3,2	0,3	9,7	3,9	-0,3	-8,8	2,9	0,6	20,2
Ånge	0,2	0,3	-0,1	-37,9	0,2	0,0	-0,1	0,2	0,0	3,5
Örnsköldsvik	7,8	13,0	-5,2	-40,0	9,1	-1,3	-14,3	8,6	-0,8	-9,5
Region Västernorrland	10,6	19,0	-8,4	-44,1	12,0	-1,4	-11,8	11,8	-1,2	-10,0
Summa intäkter	**59,6**	**86,3**	**-26,7**	**-31,0**	**63,3**	**-3,7**	**-5,9**	**62,7**	**-3,1**	**-5,0**

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 746,7 mnkr i jämförelse med budget till 717,5 mnkr, vilket innebär högre kostnader motsvarande 29,3 mnkr. För den linjelagda busstrafiken har trafikavtal omförhandlats från incitamentsavtal till produktionsavtal, efter att budget för 2021 beslutats. I årets kostnader ingår fordonshyra med 29,5 mnkr, till följd av förändrad princip för mellanhavande i AB Transitio och Norrtåg AB, där kollektivtrafikmyndigheten istället vidarefakturerar kostnaden.

I jämförelse med årsprognosen blev utfallet 8,4 mnkr lägre, främst till följd av lägre kostnader för förstärkningstrafik och färdtjänstresor.

Verksamhetens kostnader (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Års prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Linjelagd busstrafik, exkl avskrivning	-468,8	-451,2	-17,6	3,9	-443,7	-25,1	5,7	-472,3	3,5	-0,7
Särskild persontrafik inkl miljöincitament	-110,1	-117,7	7,6	-6,4	-100,1	-10,0	10,0	-114,6	4,5	-3,9
Tågtrafik inkl biljettgiltighet	-70,3	-75,2	4,9	-6,5	-60,8	-9,5	15,6	-70,7	0,4	-0,6
Fordonshyra	-29,5	0,0	-29,5	100,0	-27,2	-2,3	8,3	-31,1	1,6	-5,3
Administrativa kostnader	-56,6	-60,0	3,4	-5,6	-62,3	5,7	-9,1	-56,4	-0,2	0,4
Bankkostnad inkl försäljningsprovision	-3,3	-4,7	1,4	-29,2	-3,4	0,1	-2,1	-2,9	-0,4	14,8
Stationsavgifter	-1,3	-2,0	0,7	-33,3	-2,2	0,9	-39,4	-0,7	-0,6	90,5
Biljettsamverkan Xtrafik	-4,0	-4,0	0,0	0,0	-2	-2,0	100,0	-4,0	0,0	0,0
Kompletteringstrafik	-1,6	-2,0	0,4	-20,4	-1,7	0,1	-6,4	-1,4	-0,2	13,7
Realtid, drift och underhåll	-1,1	-0,6	-0,5	87,5	-1,2	0,1	-6,3	-1,0	-0,1	12,5
Summa verksamhetens kostnader	**-746,7**	**-717,4**	**-29,3**	**4,1**	**-704,6**	**-42,1**	**6,0**	**-754,9**	**8,4**	**-1,1**

Linjelagd busstrafik

De totala kostnaderna för linjelagd busstrafik uppgår till 468,8 mnkr i jämförelse med budget om 451,2 mnkr, med en högre kostnad med 17,7 mnkr. Trafikavtal med resandeincitament, omförhandlades till produktionsavtal, efter beslutad budget som baserades på en fortsatt låg återhämtningsgrad av resande. Det innebär att utfallet av själva trafikkostnaden 390,1 mnkr är mer korrekt än budget 368,8 mnkr.

Miljöincitamentet, som baseras på i hur stor andel av drivmedel som körs på förnyelsebara drivmedel (HVO) kvarstår på samma nivåer som tidigare år.

Förstärkningstrafik avser sådan trafik som utförs för att möta tillkommande behov inom tidtabellslagd trafik inom Trafikuppdraget. Förstärkningstrafiken syftar till att få med alla kunder och kan utföras tillfälligt eller mer långsiktigt samt på hel linje eller del av linje. Förstärkningstrafik förekommer både i form av oplanerad förstärkningstrafik och av planerad förstärkningstrafik. Planerad förstärkningstrafik kan uppstå vid trafikomläggning till följd av ombyggnad av vägnät. Kostnaden för förstärkningstrafiken är 0,3 mnkr lägre än budgeterad.

I jämförelse med föregående år har kostnaderna ökat med 18,2 mnkr. Den största avvikelsen med 14,2 mnkr hänför sig till följd av utvecklingen av index. Trafikkostnaden ska jämföras med 2020's utfall av trafikkostnad plus incitamentskostnad, varvid det är en nettoökning med 2,7 mnkr.

I jämförelse med prognosen blir utfallet 3,5 mnkr lägre. Det har varit svårigheter att lämna en prognos för 2021 till följd av pågående covid-19 pandemi. En osäkerhet kring hur Folkhälsomyndighetens rekommendationer kommer att slå på kollektivtrafiken såväl som fortsatta stödåtgärder till arbetsmarknaden.

TeamEngine E-Signing

Trafikkostnaden är 4,7 mnkr lägre än prognosen och det beror främst på en retroaktiv avstämning av trafikproduktion för 2021 för ett antal trafikområden.

För förstärkningstrafiken är utfallet 1,5 mnkr lägre än prognosen vid augusti. Behovet befanns lägre av förstärkningsfordon för att anpassa de linjer med flest resande vid rusningstrafik för att kunna svara mot de rekommendationer som getts från Folkhälsomyndigheten.

Trafikkostnader (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Års prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Trafikkostnad	-390,1	-368,8	-21,3	5,8%	-379,3	-10,8	2,8%	-394,8	4,7	-1,2%
Index	-72,9	-73,5	0,6	-0,8%	-58,7	-14,2	24,3%	-70,3	-2,6	3,7%
Resandeincitament	0,0	-2,7	2,7	-100,0%	-8,1	8,1	-100,0%	0	0,0	-100,0%
Miljöincitament	-1,1	-1,1	0,0	3,5%	-1,2	0,1	-5,1%	-1	-0,1	13,9%
Förstärkningstrafik	-4,7	-5,0	0,3	-5,9%	-3,3	-1,4	42,6%	-6,2	1,5	-24,1%
Summa	**-468,8**	**-451,2**	**-17,7**	**3,9%**	**-450,5**	**-18,2**	4,1%	**-472,3**	3,5	-0,7%

Index

Trafikavtalen, vilka utgör lejonparten för majoriteten av myndighetens bruttokostnader, justeras årligen utifrån en avtalad indexmodell. Indexmodellen består främst av: AKI (arbetskostnadsindex), KPI (konsumentprisindex), ITPI 29-30 SPIN 2015 (prisindex för inhemsk tillgång), HVO (index för hydrerad vegetabilisk olja).

Procentfördelningen mellan olika index i indexkorgarna varierar mellan trafikavtalen. För budget 2021 är indexuppräkningen 19,4 procent för tätortstrafiken och 20,08 procent för landsbygdstrafiken.

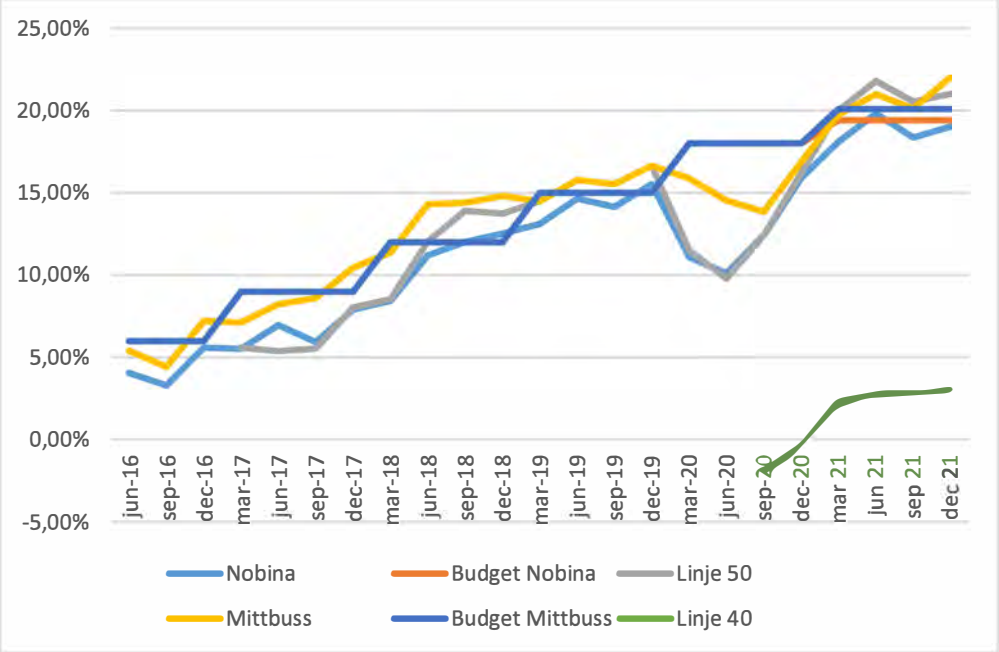

Diagram: Indexutveckling 2014 -2021, med prognos 2020 och preliminär december 2021

Under året har index fortsatt påverkats i hög grad av covid-19 liksom 2020. De olika indexkorgarnas utveckling har påverkats framför allt av vilka beslut och stödåtgärder som stimulerat näringslivet även under 2021. Indexrådet har publicerat en rekommendation hur AKI bör justeras för trafikavtal. Under sista tertialet 2021 har index för HVO diesel haft sina högsta nivåer någonsin.

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 73 of 101.

För samtliga trafikavtal blev utfallet 72,9 mnkr av trafikkostnad 390,7. Det sammanlagda snittindexet för 2021 är 18,67 procent i utfall jämfört med snitt 20 procent i budget. Utfallet 72,9 mnkr är 0,6 mnkr lägre än budget 73,5 mnkr.

Jämfört med föregående års utfall om 51,7 mnkr är utfallet för 2021 21,2 mnkr högre. Utfallet 2020 hänför sig dock till den negativa resandeutvecklingen under året, då index regleras på trafikkostnader inklusive resandeincitament.

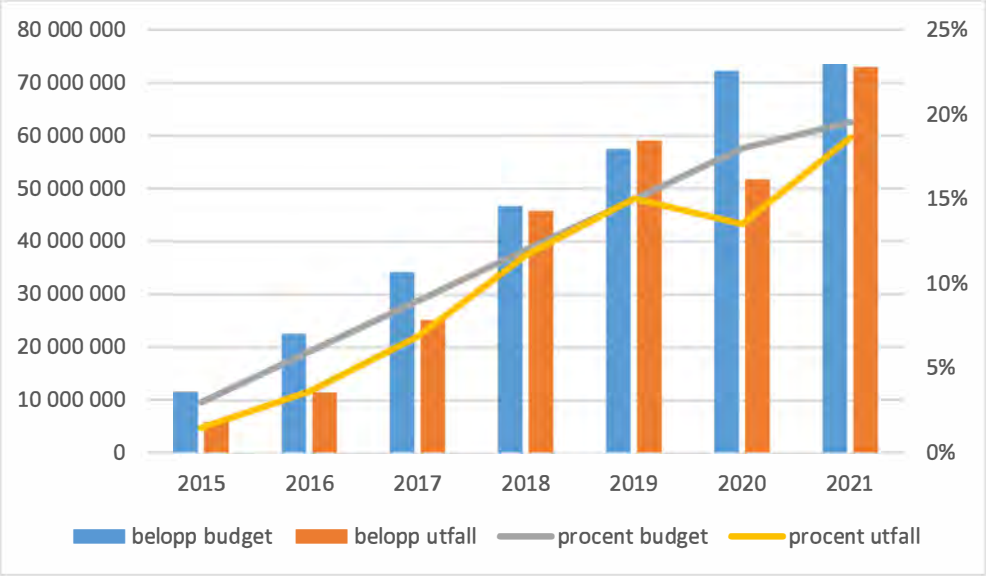

Diagram: Indexutveckling per år 2015 -2021 inklusive preliminär december 2021

Trafikavtal med trafikstart juni 2014 har i snitt 20 procent i budget. För den indexkorg som till största del regleras utifrån tätortstrafiken uppgår snittindex tom december 2021 från trafikstart juni 2014 till 18,53 procent i jämförelse med budget 19,04 procent. Motsvarande indexkorg som till största del återfinns inom landsbygdstrafiken uppgår index till 19,39 procent i jämförelse med budget 20,08 procent.

För trafikavtal linje 40 som trafikerar Örnsköldsvik-Sollefteå-Östersund med trafikstart december 2020, var utfallet 1,77 procent.

Linje 50 som trafikerar Örnsköldsvik-Härnösand med trafikstart december 2016, var utfallet 18,31 procent.

I jämförelse med prognosen från augusti 70,3 mnkr, så är utfallet av index 2,6 mnkr högre. Främst till följd av utvecklingen av HVO index under sista tertialet som ingår i indexkorgen.

Särskild persontrafik

Kostnaden för den särskilda persontrafiken uppgår till 110,0 mnkr och budgeten uppgår till 117,3 mnkr. Budgetavvikelsen är 7,2 mnkr vilket motsvarar en minskning på 6 procent. Budgetavvikelsen beror främst på covid-19, som lett till att resandet har fortsatt varit på en låg nivå under året vilket medför lägre kostnader. I strävan med att minska smittspridningen har begränsningar av samåkning i fordonen införts, vilket ger mindre besparing och högre kostnad per resa. Nytt trafikavtal trädde i kraft i juni månad där ersättningen är en kombination av fast samt en rörlig ersättning. Sollefteå kommun har från juni överlämnat samordningen till Din Tur kundcenter vilket ger en kostnadsbesparing när kommunens resor kan samordnas med regionens sjukresor.

En effekt av justeringen 2020, till följd av omräkningen av färdtjänstindex för den särskilda persontrafiken, är att även egenavgifterna påverkades. Därmed har en ny beräkning av egenavgifterna genomförts för perioden januari 2016 – oktober 2020 och belastar årets resultat med 0,6 mnkr.

Kostnaden för Region Västernorrlands sjukresor uppgår till 79,2 mnkr och i jämförelse med föregående år visar det en kostnadsökning med 9,3 mnkr. Budgetavvikelsen för sjukresor är 2 procent och motsvarar 1,3 mnkr. Antalet sjukresor har i jämförelse med tidigare år ökat med 1 627 resor till 137 905. Andelen samordnade sjukresor är 12 procent lägre än föregående år vilket är en bidragande orsak till ökade kostnader. 1 september tog regionen bort den tidigare rabatterade egenavgiften för personer med färdtjänsttillstånd som medför högre intäkter och lägre kostnader.

Kostnaden för Örnsköldsviks kommun är 3,6 mnkr lägre än budgeterat och i jämförelse med föregående år är det en kostnadsökning på 33 procent. Resandet har ökat med 4 718 resor vilket motsvarar en resandeökning på 16 procent.

Härnösands kommun har en budgetavvikelse på 37 procent lägre kostnader och i jämförelse med föregående år är kostnaden 0,2 mnkr högre. Resandevolymen har ökat med 7 procent till 20 243 resor.

Budgetavvikelsen i Ånge kommun redovisar 0,1 mnkr lägre kostnader och i jämförelse med föregående år är kostnadsökningen 1,2 mnkr. Antalet resor har ökat med 1 743 resor till 7 401 som motsvarar 31 procent. Färdtjänsttillstånden har minskat till 299 jämfört med 336 föregående år.

För Timrå kommun är budgetavvikelsen 1,9 mnkr lägre kostnader. Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med 0,3 mnkr vilket motsvarar 10 procent. Resandet har ökat med 16 procent till 18 620 resor och antalet färdtjänsttillstånd ökat från 667 till 704.

Kramfors kommun redovisar 0,1 mnkr lägre kostnader än föregående år och budgetavvikelsen visar på 30 procent lägre kostnader än budgeterat. Antalet resor har minskat med 2 procent vilket motsvarar 467 resor. Färdtjänsttillstånden har minskat från 936 till 907 i jämförelse mellan åren.

Särskild persontrafik mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021–2020	Förändring 2021–2020 (%)
Region Västernorrland	-79,2	-77,8	-1,3	2%	-69,9	-9,3	13%
Ånge kommun	-3,3	-3,4	0,1	-3%	-2,1	-1,2	56%
Sundsvalls kommun	0,0	-0,1	0,0	0%	0,0	0,0	0%
Timrå kommun	-3,1	-5,0	1,9	-38%	-2,8	-0,3	10%
Härnösands kommun	-3,7	-5,8	2,1	-37%	-3,5	-0,2	4%
Kramfors kommun	-8,5	-12,2	3,6	-30%	-8,6	0,1	-1%
Sollefteå kommun	-2,7	0,0	-2,7	9012%	0,0	-2,7	100%
Örnsköldsviks kommun	-9,5	-13,0	3,6	-27%	-7,1	-2,3	33%
Summa	**-110,0**	**-117,3**	**7,2**	-6%	**-58,7**	**-16**	27%

Administration – Förvaltningens nettokostnader

Under 2021 slutfördes den omorganisation som påbörjades 2020 av främst kontoret i Kramfors. I samband med det arbetet har även strukturen omarbetats varvid kostnadsuppföljningen blir missvisande. En omarbetning av budget 2021 för den nya strukturen pågår inför anpassning till budget för 2022, varför utfall visas på en övergripande nivå.

De administrativa nettokostnaderna uppgår till 52,4 mnkr vilket är 4,1 mnkr lägre än budget. För 2020 har personalkostnader till följd av uppsägningar reserverats för personalavveckling under 2021.

Det som även påverkar budgetavvikelsen är vakanta tjänster, tjänstledigheter samt ett minskat behov av vikarier på Din Tur kundcenter, till följd av covid-19. Minskade kostnader för resor, utbildning och

möten på annan ort har utgått och ersatts med digitala möten i större utsträckning, vilket lett till minskade kostnader. I Kramfors har kontorsytan minskats under hösten 2021.

Jämfört med föregående år om 55,2 mnkr är kostnaden 3,1 mnkr lägre. En förändring inom fördelning personalkostnader Ånge påverkar, samt även en viss återtillsättning av vakanta tjänster samt vikarietäckning under hösten 2021.

Förbundsdirektionens kostnader uppgår till 0,8 mnkr jämfört med budget 0,4 mnkr vilket är en budgetavvikelse med 0,4 mnkr. Till följd av den rådande situationen under året med covid-19 samt det pågående arbetet med nytt Trafikförsörjningsprogram har fler möten genomförts.

För Marknad är intäkterna 0,2 mnkr högre än budget och det beror på att försäljningen av reklamplats på buss återhämtat sig något under hösten 2021, så att ett utfall av rörliga ersättning uppnåtts.

Verksamhet, mnkr	Utfall 2021			Budget 2021			Budget-avvikelse nettokost.	Budget-avvikelse %	Prognos aug 2021 nettokost	Netto-kostnad 2020
	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad				
Kramfors	1,7	-36,2	-34,5	0,6	-36,8	-36,2	1,7	-4,7	-35,5	-38,4
Ånge	3,1	-19,2	-16,1	3,2	-21,0	-17,8	1,7	-9,7	-15,0	-15,1
Central bedömningsfunktion	0	-1,8	-1,8	0,0	-2,5	-2,5	0,7	-27,3	-2,0	-2,0
Summa	**4,8**	**-57,2**	**-52,4**	**3,8**	**-60,4**	**-56,6**	**4,1**	**-7,2**	**-52,5**	**-55,5**

Avskrivningar

Under 2021 har projektet med nytt biljettsystem 2022 - 2024 startats och investeringskostnader utföll redan under året. Ett servicefordon är anskaffat under året. Det har även gjorts utrangeringar av äldre inventarier.

I jämförelse med föregående år, ingick nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar med 1,3 mnkr 2020.

Avskrivning, mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Budget-avvikelse %	Netto kostnad 2020	Prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Immateriella tillgångar	-0,4	-0,2	-0,2	93,8	-0,2	-0,2	-0,2	93,8
Optiska läsare	-0,2	-0,7	0,5	-75,4	-0,8	-0,7	0,5	-75,4
Inventarier	-0,3	-0,4	0,1	-19,4	-0,3	-0,4	0,1	-19,4
Biljettmaskin	-0,3	-0,2	-0,1	64,2	-0,2	-0,2	-0,1	64,2
Fordon	-0,1	0,0	-0,1	100,0	0	0	-0,1	100,0
Nedskriv finans anl tillg	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,3	0	0,0	0,0
Summa	**-1,2**	**-1,5**	**0,3**	**-17,2**	**-2,6**	**-1,5**	**0,3**	**-17,2**

Verksamhetens nettokostnad fördelad per medlem

Nedan redovisas nettokostnad per medlem. I nettokostnaden exkluderas kommunernas intäkter för subventionerade produkter eftersom det är en intäkt för kommunalförbundet men tillika en kostnad hos respektive kommun med subventionerade produkter.

Utfallet för verksamhetens nettokostnader uppgår till 597,7 mnkr. I budget låg nettokostnaderna på 592,6 mnkr och i augusti prognostiseras verksamhetens nettokostnad till 607 mnkr.

Verksamhetens nettokostnad (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Region	-259,3	-262,9	3,6	-1,4	-243,8	-15,5	6,4	-265,7	6,4	-2,4
Ånge kommun	-10,9	-11,8	0,8	-6,9	-9,8	-1,1	11,3	-11,3	0,3	-2,9
Sundsvalls kommun	-147,6	-134,7	-12,9	-9,5	-133,3	-14,3	10,7	-144,3	-3,2	2,2
Timrå kommun	-19,2	-21,7	2,5	-11,4	-17,5	-1,7	9,6	-20,4	1,1	-5,6
Härnösands kommun	-32,4	-36,3	3,9	-10,8	-33,2	0,8	-2,5	-34,1	1,8	-5,1
Kramfors kommun	-27,0	-30,0	3,0	-9,9	-27,0	0,0	0,0	-28,1	1,1	-3,8
Sollefteå kommun	-17,5	-14,9	-2,6	17,8	-15,0	-2,5	16,4	-16,7	-0,8	4,7
Örnsköldsviks	-83,8	-80,4	-3,3	4,1	-83,2	-0,5	0,6	-86,4	2,6	-3,0
Summa	**-597,7**	**-592,6**	**-5,1**	**0,9**	**-562,9**	**-34,8**	**6,2**	**-607,0**	**9,3**	**-1,5**

Medlemsbidrag fördelad per medlem

I medlemsbidraget ingår även intäkter för subventionerade produkter. Medlemsbidraget uppgår till 482,6 mnkr vilket kan jämföras med budget på 437 mnkr och utfall 2020 med 423,1 mnkr. De medlemmar med störst avvikelse är Härnösands kommun, Sundsvalls Kommun och Örnsköldsviks kommun. Sammantaget för alla medlemmar är att Trafikverkets bidrag på totalt 16,2 mnkr inte fanns med i budget.

Härnösands kommun minskade sina subventionsintäkter för vuxna, barn och seniorer med drygt 11 mnkr mot budget. Kostnaden för särskild persontrafik minskade med 2,1 mnkr.

Sundsvalls kommun minskade sina totala subventionsintäkter med 15,2 mnkr mot budget och biljettintäkter med drygt 8 mnkr. Även intäkter från skolor minskade med över 2 mnkr. Trafikkostnader tätort ökade med 8,3 mnkr och för landsbygdstrafiken med 2,4 mnkr.

Örnsköldsviks kommun minskar sina subventionsintäkter med nästan 6 mnkr och biljettintäkter med 5,2 mnkr. Kostnader för tätortstrafiken ökar med 5,8 mnkr mot budget. De största beståndsdelarna i ökade kostnader är trafikkostnader. Den särskilda persontrafiken har minskade kostnader jämfört med budget med 3,6 mnkr. Bidrag Trafikverket står också för en positiv avvikelse på 2,6 mnkr.

Sammantaget för medlemsbidraget var avvikelsen nästan 10 procent lägre för utfallet för året jämfört med prognosen per augusti.

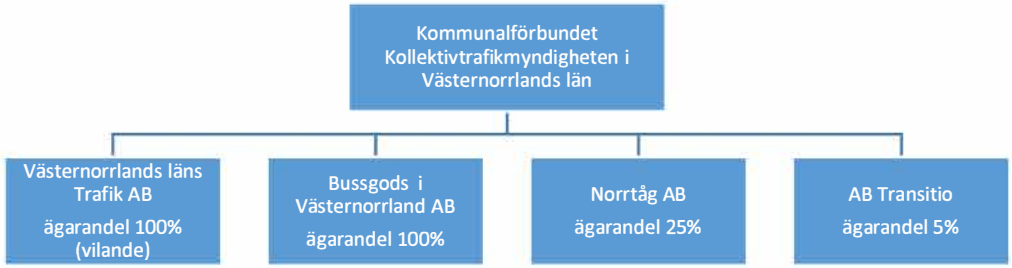
Störst fluktuation mellan prognosen och utfallet har Härnösands kommun, Örnsköldsviks kommun och Timrå kommun. För Härnösands kommun sker en minskning med nästan 28 procent jämfört med årets andra årsprognos och motsvarande för Örnsköldsvik är 9 procent. Härnösands kommun har en kostnadsminskning på 1 mnkr jämfört med årets andra prognos. Kostnaderna för särskild persontrafik för Härnösand minskar också med 0,5 mnkr.

Medlemsbidrag (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Region Västernorrland	254,8	257,8	-3,0	-1,2	238,8	16,0	6,7	261,2	-6,5	-2,5
Ånge kommun	10,9	11,8	-0,8	-6,9	9,8	1,1	11,3	11,3	-0,3	-2,9
Sundsvalls kommun	101,8	67,6	34,2	50,6	69,2	32,6	47,1	97,0	4,9	5,0
Timrå kommun	19,2	21,7	-2,5	-11,4	17,5	1,7	9,6	20,4	-1,1	-5,6

Härnösands kommun	4,1	-4,5	8,6	191,8	3,9	0,2	5,8	5,7	-1,6	-27,8
Kramfors kommun	27,0	30,0	-3,0	-9,9	27,0	0,0	0,0	28,1	-1,1	-3,8
Sollefteå kommun	17,5	14,9	2,6	17,8	15,0	2,5	16,4	16,7	0,8	4,7
Örnsköldsviks kommun	47,2	37,8	9,4	25,0	41,8	5,4	13,0	51,9	-4,7	-9,0
Summa	**482,6**	**437,0**	**45,6**	**10,4**	**423,1**	**59,5**	**14,1**	**492,2**	**-9,6**	**-2,0**

Sammanställd redovisning

Utöver kärnverksamheten har kommunalförbundet intressen i andra bolag som på något sätt bidrar till att utveckla länets kollektivtrafik. Nedan ges en kortfattad beskrivning av de bolag där ägarandelen uppgår till fem procent eller mer.

Västernorrlands läns Trafik AB

Västernorrlands läns Trafik AB är ett helägt vilande dotterbolag vars syfte är behålla varumärket i kommunalförbundets ägo.

Bussgods i Västernorrland AB

Bussgods i Västernorrland AB är från och med 2017 ett helägt dotterbolag. Verksamheten bedrivs i egen regi på tre godsterminaler. Bussgods har ett 40-tal in- och utlämningsställen i länet. Ett arbete med att bilda ett gemensamt bussgodsbolag med tre ägare Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland har pågått sedan 2017. Arbetet beräknades vara klart under 2019 med det nya gemensamma bolaget Bussgods i Norr AB. Under januari 2019 pausade Norrbotten den planerade fusionen av norrlandslänens bussgodsbolag för att göra en genomlysning av Bussgods Norrbotten AB på grund av negativt resultat 2018. I mitten av maj 2019 kom beskedet att Norrbotten kommer att avveckla sin bussgodsverksamhet den sista december 2021. De minskade godsflödena från Norrbotten mynnar ut i att alla bussgodsbolag i norrlandslänen tappar frakter och det medför att omsättning och resultat minskar.

Förbundsdirektionen har inlett en dialog med Västerbotten om en möjlig framtida lösning av godstransporter i Västernorrland.

Under hösten har nya diskussioner förts med Bussgods i Norr om ett övertagande från deras sida av Bussgods i Västernorrland.

Under början av 2021 har effekter av Covid-19 fortsatt precis som under 2020, vilket medfört ett tapp på 6% av den totala omsättningen. Mitten och senare delen av 2021 har omsättningen dock varit god med positiv påverkan på resultat och likviditet. Tappet på privatmarknaden har dock inte återhämtats.

TeamEngine E-Signing

Norrtåg AB

Kommunalförbundet äger 25 procent av Norrtåg AB. Övriga ägare är Region Jämtland Härjedalen, Länstrafiken i Västerbotten AB och Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens län. Norrtåg AB skall i enlighet med ägarnas uppdrag bedriva regional persontrafik med tåg. Kommunalförbundets andel av finansieringen är 34 procent baserat på kilometerproduktion och antal personkilometer i Västernorrland.

Under året har kvaliteten i trafiken påverkats till stor del av den snörika vintern, stora belastningar på infrastruktur har medfört trafikstörningar vilket påverkat trafikkvalitet negativt. Under sommaren har det varit omfattande banarbeten och fortsatt infrastrukturstörningar till följd av urspårningar av godståg, åsknedslag i teknikskåp och ERTMS störningar på Haparandabanan för att nämna några orsaker. Även klimatförändringar får redan idag stor påverkan på infrastrukturen.

Resandet har under det senaste kvartalet minskat med 6% jämfört med föregående år och med 38% jämfört med normalåret 2019. Vi befinner oss fortfarande i en pandemi och många arbetar mestadels eller delvis hemifrån. Flera insatser genomförs för att återfå resandet till exempel pensionärsrabatter.

Norrtåg har tillsammans med RKM i de fyra nordligaste länen träffat ett nytt samverkansavtal med Trafikverket som börjar gälla from augusti 2021. I det nya samverkansavtalet ökar statens medfinansiering till Norrtågstrafiken från dagens 50 miljoner kronor per år till 90 miljoner, i syfte att säkerställa god tillgänglighet med tåg i norra Sverige. Under året har även ersättning för uteblivna kommersiella avgångar under 2020.

Län (belopp i tkr)	Skuld 2021-01-01	Trafikkostnad 2021	Inbetalt 2021	Reglering av fordonshyra	Återbet av skuld	Skuld 2021-12-31
Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland	-13 114	68 588	-67 228	-737		-12 491
Region Jämtland Härjedalen	-2 822	29 616	-30 285	74		-3
Länstrafiken i Västerbotten AB	-20 780	53 222	-53 853	936	10 400	-10 075
Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten	-8 467	38 902	-39 166	-273		-9 004
Summa		**190 328**	**-190 533**	**0**	**10 400**	
Summa skuld aktieägare	**-45 183**					**-34 987**

Norrtåg AB erhåller fakturor kvartalsvis avseende fordonshyresavtal från Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

AB Transitio

Kommunalförbundet äger 5 procent av AB Transitio tillsammans med 19 andra regioner och kollektivtrafikmyndigheter. Bolaget har som huvuduppgift att på olika sätt stödja aktieägare avseende frågor om upphandling och finansiering av spårfordon och reservdelar. Bolaget har tillika en uppgift avseende anskaffande, uthyrning, förvaltning och underhåll av spårfordon, högvärdeskomponenter avseende spårfordon och reservdelar avseende spårfordon. Bolaget skall också förvalta tidigare genomförda finansieringar.

AB Transitio fakturerar kvartalsvis aktuella fordonshyresavtal till Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

Koncernens mellanhavanden

Kommunalförbundets och Norrtågs mellanhavanden har minskat med 1,8 mnkr

TeamEngine Document E-Sign ID: DC7CC8B1-F996-41EC-A38D-E85CB5A88AE7. Page 79 of 101.

Kommunalförbundets och Bussgods mellanhavanden har minskat med 0,2 mnkr.

Kommunalförbundets och AB Transitios mellanhavanden har ökat med 29,4 mnkr.

Försäljning (mnkr)	Köpare 2021	Säljare 2021	Köpare 2020	Säljare 2020	Köpare 2019	Säljare 2019	Köpare 2018	Säljare 2018
Kommunalförbundet	31,9	0,3	4,2	0,5	8,2	0,5	7,4	0,3
Norrtåg AB		2,4		4,2		8,2		7,4
Bussgods AB	0,3		0,5		0,5		0,3	
Västernorrlands läns Trafik AB								
AB Transitio		29,4						

Driftsbidrag (mnkr)	Givare 2021	Mottagare 2021	Givare 2020	Mottagare 2020	Givare 2019	Mottagare 2019	Givare 2018	Mottagare 2018
Kommunalförbundet	67,9		56,7		47,7		41,7	
Norrtåg AB		67,9		56,7		47,7		41,7
Bussgods AB								
Västernorrlands läns Trafik AB								
AB Transitio								

Samlad bedömning om god ekonomisk hushållning

Någon Mål och resursplan för koncernen har kommunalförbundet ej upprättat tidigare år, ej heller för 2021, varför det inte finns någon sammanställning eller jämförelse av utfall mot budget.

Ekonomiska rapporter

Resultaträkning

Förändring från och med 2021, av rubricering för driftsbidrag till Norrtåg i koncernkonsolideringen. Justerad från Verksamhetens intäkter och återfinns i Medlemsbidrag för både 2020 och 2021.

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet				Sammanställd redovisning	
		2021	2020	Prognos 2021	Budget 2021	2021	2020
Verksamhetens intäkter inkl jämförelsestörande poster	2	150,3	144,4	149,0	125,6	252,9	205,2
Verksamhetens kostnader	3	-746,7	-704,6	-754,9	-717,4	-862,7	-766,3
Avskrivningar	4	-1,2	-2,6	-0,9	-0,8	-13,4	-1,9
Verksamhetens nettokostnader		**-597,7**	**-562,9**	**-606,8**	**-592,6**	**-623,1**	**-563,0**
Kommunala biljettsubventioner	5	115,1	139,8	114,7	155,6	115,1	139,8
Medlemsbidrag	6	482,6	423,1	492,1	437,0	513,2	423,1
Verksamhetens resultat		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**5,2**	**-0,1**
Finansiella intäkter	12	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Finansiella kostnader	12	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,6	-0,1
Resultat efter finansiella poster		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,7**	**-0,1**
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,7**	**-0,1**

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Förvärvade system	7	0,9	0,2	0,9	0,2
Materiella anläggningstillgångar					
Maskiner och inventarier	7	1,7	1,8	280,7	4,2
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier i dotterbolag och intressebolag	8	17,1	17,1	0,0	1,0
Andra långfristiga värdepappersinnehav		0,0	0,0	58,5	0,1
Långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		**17,1**	**17,1**	**58,5**	**1,1**
Summa anläggningstillgångar		**19,7**	**19,1**	**340,1**	**5,5**
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga placeringar	9	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga fordringar	10	113,2	97,6	133,1	93,7
Kassa och bank	14	117,0	130,2	180,0	154,6
Summa omsättningstillgångar		**230,2**	**227,8**	**313,1**	**248,3**
SUMMA TILLGÅNGAR		**249,9**	**246,8**	**653,2**	**253,8**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital		0,0	0,0	0,0	0,0
Reservfond		0,0	0,0	-0,4	0,0
Balanserat resultat		1,3	1,3	2,6	1,4
Årets resultat		0,0	0,0	0,7	-0,1
Summa eget kapital		**1,3**	**1,3**	**2,9**	**1,3**
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner		0,0	0,0	0,0	0,0
Andra avsättningar		0,0	0,0	22,7	4,0
Summa avsättningar		**0,0**	**0,0**	**22,7**	**4,0**
Skulder					
Långfristiga skulder		0,0	0,0	290,8	0,3
Kortfristiga skulder	11	248,6	245,5	336,8	248,1
Summa skulder		**248,6**	**245,5**	**627,6**	**248,4**

SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**249,9**	**291,1**	**653,2**	**253,8**

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster	12	0,0	0,0	0,7	-0,1
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	13	1,2	2,6	8,5	1,9
Betald inkomstskatt		0,0	0,0	2,0	0,0
Kassaflöden från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**1,2**	**2,6**	11,4	**1,8**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning(-) minskning(+) av kortfristiga fordringar		-15,7	-14,1	-29,0	-13,7
Ökning(+) minskning(-) av kortfristiga skulder		3,2	4,3	8,0	3,4
Kassaflöden från den löpande verksamheten		**-11,3**	**-7,2**	-9,6	**-8,5**
Investeringsverksamheten					
Lämnat kapitaltillskott		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1,9	-1,3	-2,8	-2,3
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,5
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	-1,0	0,0
Avyttring immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Tillkommande dotterföretag, netto likvidpåverkan	14	0,0	0,0	38,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-1,9**	**-1,3**	**35,2**	**-1,8**
Finansieringsverksamheten					
Upptagna lån		0,0	0,0	0,0	0,8
Amortering		0,0	0,0	0,0	-0,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,6**
Årets kassaflöde		**-12,0**	**-8,5**	**25,6**	**-9,7**
Likvida medel vid periodens början	15	130,1	138,6	154,6	164,4
Likvida medel vid periodens slut	15	117,0	130,1	180,0	154,6

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunalförbundets Årsredovisning är i allt väsentligt upprättad enligt kommunallagen, lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer och informationer som Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) utarbetat. Detta innebär sammantaget att årsredovisningen är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och om intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Periodiseringar

Periodisering av inkomster och utgifter sker enligt god redovisningssed. Det innebär att inkomster och utgifter bokförs på de perioder de intjänats respektive förbrukats.

Fordringar

Fordringar upptas till de belopp de beräknas inflyta med.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster behandlas intäkter och kostnader som inte utgör den normala verksamheten samt är väsentliga belopp.

Tillgångar/Skulder

Överordnad princip för värdering av tillgångar och skulder är försiktighetsprincipen som innebär att skulder inte undervärderas och tillgångar inte övervärderas.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar värderas till som huvudregel till anskaffningsvärdet, men om värdet är lägre på balansdagen kan det väljas.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar avser investeringar med en ekonomisk livslängd på minst tre år och ett anskaffningsvärde som uppgår till minst ett halvt basbelopp. Materiella anläggningstillgångar avskrivs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Huvudsakligen tillämpas följande linjära avskrivningstider:

Tillämpade avskrivningstider	***ÅR***
Bussar	5
Inventarier	5
Biljettmaskiner	5
Datorer	3

RKR:s rekommendation 11,4 om materiella anläggningstillgångar, innehåller explicit krav på komponentavskrivning, vilket ej tillämpas, då kommunalförbundet inte har tillgångar vars restvärde överstiger 1 mkr, eller där kvarvarande nyttjandeperioden är på mer är 10 år.

Immateriella anläggningstillgångar avser investeringar avseende utgifter för utvecklingsarbete som är av väsentligt värde för kommunalförbundets verksamhet under kommande år. Investeringarna ska vara hänförbara till att en ökad service pontential kan uppnås. Immateriella anläggningstillgångar avskrivs på fem år. Omprövning av nyttjandeperiod ska ske i slutet av varje räkenskapsår och eventuellt en annan avskrivningsperiod fastställas.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller med en nyttjandeperiod på minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång. Inventarier vars värde understiger ett halvt basbelopp avskrivs direkt.

Skulder

Skulder värderas till det belopp som det med tillförlitlighet omfattar. Huvudprincipen är att de skulder som beräknas betalas inom ett år från balansdagen redovisas som kortfristig skuld. Övriga skulder är långfristiga.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en legal eller informell förpliktelse uppstår som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som nyttjanderättsavtal och leasingavgiften fördelas linjärt över leasingperioden. Bussar som redovisas som anläggningstillgång leasas ut till upphandlade trafikföretag till en avgift om 0 kr.

Sammanställda räkenskaper

Syftet med de sammanställda räkenskaperna är att ge en sammanfattande bild av koncernens ekonomiska ställning. Klyvningsmetoden (proportionell konsolidering) används vid framtagandet av de sammanställda räkenskaperna. Förutom Kommunalförbundet ingår de helägda bolagen Bussgods i Västernorrland AB och Västernorrlands läns Trafik AB. Dessutom ingår det till 25 % ägda bolaget Norrtåg AB samt det till 5% ägda bolaget AB Transitio.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enlig indirektmetod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

Noter till resultaträkningen

Belopp i mnkr		Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021	2020	2021	2020
Not 2	**Verksamhetens intäkter, inkl jämförelsestörande poster**	**150,3**	**144,4**	**252,9**	**205,2**
	Biljettintäkter	62,0	67,6	62,0	67,6
	Skolkortsintäkter	15,4	16,1	15,4	16,1
	Resplusintäkter	3,1	2,0	3,1	2,0
	Fraktintäkter	0,3	0,5	24,1	17,8
	Bidrag Trafikverket (biljett)	16,3	15,2	37,6	31,0
	Bidrag Trafikverket samverkande system	3,5	3,4	3,5	3,4
	EU-bidrag	0,4	3,9	0,4	3,9
	Tåghyror	31,4	30,8	82,1	35,9
	Ersättning resande med RKTM färdbevis	0,0	0,0	1,6	2,8
	Driftsbidrag	0,0	0,0	0,0	24,4
	Övriga intäkter	18,0	4,9	23,1	0,2
Not 3	**Verksamhetens kostnader**	**-746,7**	**-704,6**	**-862,7**	**-766,3**
	Trafikkostnader	-656,2	-641,7	-756,4	-689,3
	Tåghyra	-29,5	0,0	-29,5	0,0
	Personalkostnader inkl direktionen	-33,9	-39,5	-49,7	-47,9

	IT-system (avtal, drift, underhåll, support)	-11,0	-10,5	-11,0	-10,5
	Lokalkostnader	-1,9	-2,1	-1,9	-2,1
	Konsultkostnader	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
	Övriga kostnader	-12,6	-9,2	-12,6	-14,9

Avsättning för latent skatt har reserverats för i den sammanställda redovisningen med 0.1 mnkr avseende AB Transitio.

Not 4	**Avskrivningar och nedskrivningar**	**1,2**	**2,6**	**13,4**	**1,9**
	Avskrivning immateriella tillgångar	0,4	0,0	0,4	0,0
	Avskrivning maskiner och inventarier	0,8	1,3	13,0	1,9
	Nedskrivning	0,0	1,3	0,0	0,0
Not 5	**Kommunal biljettsubvention**	**115,1**	**139,8**	**115,1**	**139,8**
	Sundsvalls kommun	48,0	66,8	48,0	66,8
	Örnsköldsviks kommun	36,6	41,6	36,6	41,6
	Härnösands kommun	30,5	31,4	30,5	31,4
Not 6	**Medlemsbidrag**	**482,6**	**423,1**	**513,2**	**423,1**
	Region Västernorrland	254,8	238,8	254,8	238,8
	Sundsvalls kommun	101,8	69,2	101,8	69,2
	Örnsköldsviks kommun	47,2	41,8	47,2	41,8
	Härnösands kommun	4,1	3,9	4,1	3,9
	Kramfors kommun	27,0	27,0	27,0	27,0
	Sollefteå kommun	17,5	15,0	17,5	15,0
	Timrå kommun	19,2	17,5	19,2	17,5
	Ånge kommun	10,9	9,8	10,9	9,8
	Norrtåg AB	0,0	0,0	30,6	0,0

Noter till balansräkningen

Belopp i mnkr		Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 7	**Materiella och immateriella anläggningstillgångar**				
	Ingående anskaffningsvärden	44,1	51,6	49,0	56,4
	Årets anskaffningar	1,9	1,3	2,8	1,5
	Tillkommande dotterbolag	0,0	0,0	277,7	0,0
	Försäljningar och utrangeringar	-6,2	-8,8	-7,1	-8,9
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	39,8	44,1	322,0	49,0
	Ingående avskrivningar	-42,2	-49,6	-45,8	-52,4

Försäljningar och utrangeringar	6,2	8,8	6,7	8,9
Avskrivningar	-1,2	-1,4	-1,7	-2,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-37,2	-42,2	-40,4	-45,8
	2,6	**1,9**	**281,6**	**4,4**

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31

Not 8	Finansiella anläggningstillgångar	Antal	Kvotvärde, kr	Bokfört värde	Bokfört värde	Bokfört värde	Bokfört värde
	Avseende andelar i andra bolag						
	Transitio AB	1000	100	1,0	1,0	1,0	1,0
	Norrtåg AB	500	1 000	0,5	0,5	0,0	0,0
	Västernorrlands läns Trafik AB	15 000	1 000	15,0	15,0	0,0	0,0
	Bussgods i Västernorrland AB	3 000	629	0,6	1,9	0,0	0,0
	Bussgods ek förening	3	1 500	0,0	0,0	0,0	0,0
	Samtrafiken i Sverige AB	30	1 000	0,0	0,0	0,0	0,0
	Sveriges kommunikationer AB	15	100	0,0	0,0	0,0	0,0
				17,1	**18,4**	**1,0**	**1,0**
Not 9	**Kortfristiga placeringar**			**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Noterade aktier och andelar, omsättningstillgångar						
Not 10	**Kortfristiga fordringar**			**113,2**	**97,6**	**313,1**	**93,7**
	Kundfordringar			58,5	46,2	71,4	49,2
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			29,6	29,7	39,0	32,7
	Övriga kortfristiga fordringar			25,1	21,7	202,7	11,8
Not 11	**Kortfristiga skulder**			**248,6**	**245,5**	**336,8**	**248,3**
	Leverantörsskulder			56,7	67,7	67,5	71,8
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			18,0	6,5	51,2	20,5
	Övriga kortfristiga skulder			173,9	171,3	218,1	155,7

Noter till kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 12 **Betalda räntor och erhållen utdelning**				
Erhållen ränta	0,0	0,1	0,2	0,0
Erlagd ränta	0,0	0,0	-4,6	-0,1

	Erlagd ränta avser fordonsfinansiering för AB Transitio				
Not 13	**Justering för poster som ej ingår i kassaflödet**				
	Rearesultat vid avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,9	0,0
	Avskrivningar	1,2	1,3	1,3	1,9
	Nedskrivningar finansiell anläggningstillgång	0,0	1,3	0,0	0,0
	Ökning av avsättningar	0,0	**0,0**	0,0	0,0
	Förändring avsättningar	0,0	0,0	7,4	0,0
	Nedskrivning fg år påverkan eget kapital	0,0	0,0	**-1,1**	0,0
		1,2	**2,6**	**8,5**	**1,9**
Not 14	**Tillkommande dotterföretag**	**0,0**	**0,0**	**38,0**	**0,0**
	Netto likvidpåverkan AB Transitio				

Not 15	**Likvida medel**				
	Följande delkomponenter ingår i likvida medel:				
	Kortfristig placering	0,0	0,0	0,0	0,0
	Kassa och bank	117	130,2	180,0	154,6
		117,0	**130,2**	**180,0**	**154,6**

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Ekonomisk ordlista

Anläggningstillgång

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav, såsom anläggningar och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunalförbundet har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Budget

En budget är en specificerad sammanfattning av sannolika intäkter och kostnader för en viss period. Det övergripande syftet med budgetering är att ge en prognos av kostnader och intäkter, som kan ligga till grund för att användas som verktyg för beslutsfattning

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Finansiella kostnader & intäkter

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, exempelvis räntor.

Intäkt

En intäkt är en periodiserad inkomst. Det vill säga, inkomsten är fördelad till den eller de perioder som den faktiskt avser.

Jämförelsestörande poster

Kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktigt att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

Kortfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

Kostnader

En kostnad är en periodiserad utgift. Det vill säga, utgiften är fördelad till den eller de perioder som den faktiskt avser.

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Omsättningstillgång

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar med mera. Dessa tillgångar kan på kort sikt omsättas till likvida medel.

Resultaträkning

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

Camilla Norberg
Camilla Norberg
E-mail: camilla.norberg@dintur.se
Role: Nämndadministratör
Verified by Mobile BankID
2022-03-28 08:00 CEST

Jan Filipsson
Jan Filipsson
E-mail: jan.filipsson@ange.se
Role: Vice ordförande kommunstyrelsen Ånge
Verified by Mobile BankID
2022-03-28 08:26 CEST

Per Valberg
Per Valberg
E-mail: per.valberg@lvn.se
Role: Regionråd
Verified by Mobile BankID
2022-03-28 11:01 CEST

Från: Camilla Norberg <camilla.norberg@dintur.se>
Skickat: den 28 mars 2022 16:25
Till: kommun@harnosand.se; Kramfors kommun (kommun@kramfors.se); Region Västernorrland (region.vasternorrland@rvn.se); Sollefteå kommun (kommun@solleftea.se); Sundsvalls kommun; Timrå kommun; Ånge kommun; Örnsköldsviks kommun (samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se); Örnsköldsviks kommunledning; Birgitta Arnberg (birgitta.arnberg@rvn.se); Mikael Gäfvert; Thomas Jäärf; Åke Söderberg (ake.soderberg@rvn.se)
Ämne: Beslutsexpediering § 29 Årsredovisning 2021
Bifogade filer: Beslutsexpediering § 29 Årsredovisning 2021.pdf; Årsredovisning 2021_fastställd 20220324.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Beslutsexpediering från förbundsdirektionens sammanträde 2022-03-24 § 29 Årsredovisning 2021.

Jag skickar med Årsredovisningen även som enskild fil för de som önskar ha det så.

Med vänliga hälsningar

Camilla Norberg
Stabsadministratör
070-231 83 20

DIN TUR
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

DIN TUR
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Datum	Diarienr
2022-03-01	22/00120

Årsredovisning 2021

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

1 januari – 31 december 2021

Fastställd av förbundsdirektionen 2022-03-24

Innehåll

Ordförande har ordet ... 3
Vårt uppdrag ... 4
Året som gått ... 5
Förvaltningsberättelse ... 6
Översikt över verksamhetens utveckling ... 7
Händelser av väsentlig betydelse ... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Omvärldsanalys och förväntad utveckling ... 7
Väsentliga personalförhållanden ... 8
Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet ... 10
God ekonomisk hushållning och måluppfyllnad ... 10
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet ... 12
Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka ... 14
Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering ... 14
Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning ... 15
Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan ... 16
Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik ... 16
Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk – ... 18
Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation ... 18
Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare ... 19
Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten ... 19
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning ... 22
Årets resultat ... 22
Investeringsredovisning ... 23
Sammanställd redovisning ... 33
Samlad bedömning om god ekonomisk hushållning ... 35
Önskemål från revisorer att göra en analys över koncernen ... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Ekonomiska rapporter ... 35
Noter ... 37
Ekonomisk ordlista ... 42

Ordförande har ordet

Nu är bokslutet för 2021 klart och återrapporterat till medlemmarna. 2021 blev ännu ett år präglat av den pandemi som drabbat världen. Viruset har bytt skepnad och återkommande drabbat det svenska samhället. Efter sommaren lättades ett flertal restriktioner och tron om en normal höst och vinter började växa fram. Samhället började så smått öppna upp, människor började återigen besöka hotell och restauranger. Det visade sig dock under december månad att smittspridningen tog fart igen och skärpta restriktioner fick införas. Din Tur fick återigen fatta beslut om att stänga framdörrarna i våra bussar, detta genomfördes lagom till skolornas uppstart efter jullovet.

Pandemin och dess effekt på samhället kommer att vara kännbara även långt efter det att restriktionerna har släppts och viruset övergår till att klassas som en normal säsongsinfluensa. För kollektivtrafiken kommer det att vara stora problem att prognosticera biljettintäkternas utveckling, kommer resandet att snabbt återgå till normala nivåer igen? Känner människor en trygghet i att resa kollektivt tillsammans med andra? Blir det möjligen så som många förutspår att arbetsresandet kommer att minska, idag vet alla att det fungerar att arbeta hemifrån på distans.

Kollektivtrafiksverige kommer att behöva tänka nytt och erbjuda den typ av resor som våra resenärer efterfrågar. I Västernorrland har vi under hösten 2021 analyserat befintligt utbud av biljetter och kort samt vår prisprofil. Arbetet utmynnade i ett antal förslag till förändringar, en rejäl justering nedåt av priset på periodkort/länskort, högre pris på enkelbiljetter vid köp ombord. Mer nyheter kommer att lanseras under vintern/våren 2022 då restriktionerna släpps.

Under 2021 inleddes arbetet med ett stort antal viktiga projekt. Inför kommande upphandling behöver bränslefrågan belysas och politiskt behöver ett vägval göras, det är inte realistiskt att tro att dagens lösning med HVO 100 kommer att vara möjlig i nästa upphandling. Myndigheten är behjälplig med administrativa resurser i det arbete som medlemmarna under regionens ledning tillsammans gör i syfte att förhandla fram och besluta om ny förbundsordning. I arbetet ingår även att föreslå en ny kostnadsfördelningsmodell. Arbetet med att ta fram ett nytt Trafikförsörjningsprogram är i gång och inne i sin mest intensiva fas med kunskapsseminarier.

Den nya organisationen har nu hunnit finna sina former och ett antal nya medarbetare har under året rekryterats. Med tanke på det arbete som ligger framför oss i myndigheten kommer det att krävas mer resurser i form av medarbetare som kan ta ansvar för delar av det arbete som ligger framför oss. Dagens myndighet har varken de personella resurserna eller den samlade kompetens som framtidens myndighet kräver för att lyckas i sitt viktiga arbete. Här kommer direktionen att under vintern 2022 enas om ett vägval och tillsammans med medlemmarna fatta beslut i frågan.

I vinter inleds budgetarbetet inför kommande planperiod. Här kommer medlemmarna att få förklarat för sig vilka utmaningar myndigheten står inför vad gäller, resandeutveckling, kostnadsindex, utveckling för bränsle, resurssättning på myndigheten inför kommande stora arbeten som beskrivits ovan.

Den här årssummeringen blir den sista som ordförande för den här mandatperioden. Jag är nöjd med det arbete som vår myndighet levererat under mandatperioden. Vi har lyckats ställa om myndigheten till att bli en myndighet med den kompetens som efterfrågas, våra medlemmar är idag mer nöjd med vårt arbete än vid 2019 års ingång. Vi har med professionalism hanterat alla de svårigheter som uppstått under den pandemi som drabbat världen. Jag är övertygad om att myndigheten är på väg in i en ny spännande utvecklingsresa vad gäller kollektivtrafikens och länets utveckling. Ett stort tack till er alla för fantastiska insatser under 2021, nu fortsätter resan mot en bättre kollektivtrafik i Västernorrland.

Per Wahlberg, Ordförande
Förbundsdirektionen Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Förvaltningsberättelse

Vårt uppdrag

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län bildades av länets sju kommuner och Region Västernorrland 2012 med ansvar för den regionala kollektivtrafiken enligt Lag om Kollektivtrafik (SFS 2010:1065) och EU kollektivtrafikförordning (EG 1370/2007)

Kommunalförbundets uppdrag och arbetsformer beslutas av medlemmarna i styrdokumenten *Förbundsordning för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län Samarbetsavtal för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län, Reglemente för förbundsdirektionen samt Reglemente för revisorerna*.

Kommunalförbundet leds av en förbundsdirektion som består av 9 ordinarie ledamöter.

Förbundsdirektionen fastställer vision och mål i ett regionalt trafikförsörjningsprogram samt beslutar om budget. Förbundsdirektionen beslutar om allmän trafikplikt inom länet.

Direktionen ansvarar även för att:

- efter överenskommelse med Region Västernorrland eller en kommun i länet upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster,
- verka för att den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för alla resenärsgrupper samt
- verka för en tillfredsställande taxiförsörjning i länet

I dialog med kommunalförbundets medlemmar definieras behovet av kollektivtrafik och administrativa resurser i en treårig Mål- och resursplan (MRP). Direktionen beslutar om budget för nästkommande år grundat på MRP:s första år.

Den upphandlade samhällsfinansierade busstrafiken och särskilda persontrafiken i Västernorrland kommuniceras med varumärket Din Tur.

Kommunalförbundet är delägare (25 %) av Norrtåg AB som upphandlar den regionala tågtrafiken. Övriga bolag i koncernen är helägda Bussgods Västernorrland AB och delägda (5 %) AB Transitio. Vilande bolag är helägda Västernorrlands läns Trafik AB (VLTAB).

Året som gått

- Året har i hög grad påverkats av covid-19 och olika typer av åtgärder och anpassningar kopplat till pandemin.
- Från 1 juli togs allmänna råd om munskydd i kollektivtrafik under rusningstid bort.
- Från 15 juli hävdes begränsningen av antal passagerare för långväga kollektivtrafik.
- Myndighetens medarbetare vid kontoret i Kramfors har i stor utsträckning arbetat på distans, vilket fungerat bra.
- Framdörrarna i bussarna har under åter hållits stängda på grund av arbetsmiljöskäl. Detta har medfört svårigheter att bland annat köpa biljetter ombord.
- Inom IT har stora förändringar skett för att säkerställa data-/informationssäkerhet. Den interna IT-miljön har separerats till två delar. För vår IT-produktionsmiljö har det införts strikta åtkomster. Stora delar av vår infrastruktur har byggts om, som har möjliggjort att vi har kunnat säga upp onödiga accesser och sparat på kostnader. Vi har infört övervakning, backup/återställning av verksamhetskritiska datorer och en rad av andra metoder att säkra från externa access till våra system.
- Mål och resursplan (MRP) 2022-2024 inklusive budget har arbetats fram efter dialog med respektive medlem i kommunalförbundet. Önskade trafikförändringar har inarbetats och MRP blev fastställd av direktionen i september månad.
- Myndigheten har utlöst optionsåren i trafikavtalen fram till 2024 i samtliga trafikområden. I den överenskommelse som tecknades med trafikföretagen övergick incitamentsavtalen till produktionsavtal med kända kostnader för de kommande åren fram till 2024. En övergång till produktionsavtal kommer att medföra merkostnader hos myndigheten för bland annat för marknadsföringsinsatser men även för insatser för intäktssäkring i form av ökad biljettkontrollverksamhet.
- Staten har avsatt riktade medel till kollektivtrafiken för att mildra de ekonomiska effekterna av covid-19 och för att säkerställa en god kollektivtrafik i landet. Kollektivtrafikmyndigheten har lämnat in en ansökan för det under september månad.
- Sundsvalls Centralstation togs i bruk i augusti och har byggts om till ett modernt, funktionellt och tillgänglighetsanpassat resecentrum. Syftet är att knyta samman regional busstrafik och tågtrafik i ett sammanhållet stationsområde.
- Under året har fem nya medarbetare anställts. En HR-ansvarig, en IT-ansvarig, två trafikutvecklare samt en trafikstrateg.
- Myndigheten har arbetat med det sista utvecklingsarbetet inför lansering av realtid i app.

Förvaltningsberättelse

Ekonomisk information (mnkr) Myndigheten	2021	2020	2019	2018	2017
KOSTNADER					
Allmän kollektivtrafik					
• landsbygdstrafik	-270,2	-265	-264,8	-259,8	-245,6
• tätortstrafik	-200,3	-185,8	-199,1	-191,3	-175,5
• tågtrafik (ny princip tåghyra 2020)	-103,7	-88	-57,4	-49,1	-45,5
Särskild persontrafik inkl miljöpremie	-110,1	-100,1	-114,7	-110,4	-108,2
Administrativa kostnader	-61,1	-63,5	-60,1	-56,8	-52,4
Stationsavgifter	-1,3	-2,2	-1,4	-2,4	-1,8
Avskrivning bussar	0	0	-1,3	-2,9	-2,9
Avskrivning biljettmaskiner och biljettsystem	-0,5	-0,2	-0,2	-0,2	-0,7
Övriga avskrivningar	-0,7	-2,4	-1,1	-1	-0,4
Övriga kostnader	-	-	-	-1	-
Totala kostnader	**-748,0**	**-707,2**	**-700,1**	**-674,9**	**-633**
INTÄKTER					
Allmän kollektivtrafik					
• biljettförsäljning	65,4	67,6	101,9	105,9	105,9
• skolkort	15,4	16,1	17,7	19,8	24,3
Övriga intäkter	69,5	60,7	15,7	16,9	9,5
Totala intäkter	**150,3**	**144,4**	**135,3**	**142,6**	**145**
Jämförelsestörande poster	1,0	1	0	0,9	8,1
Verksamhetens nettokostnader	**-597,7**	**-562,9**	**-564,8**	**-531,4**	**-488,5**
Kommunala biljettsubventioner	**115,1**	**139,8**	**181,1**	**143,6**	**89,2**
Medlemsbidrag	**482,6**	**423,1**	**383,6**	**386,1**	**396**
Finansiella poster	0	0	0,1	1,7	0
Resultat	**0,0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Produktionsinformation	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**
PRODUKTIONSKILOMETER (exklusive särskild persontrafik)					
Landsbygdstrafik	8 432 935	8 460 966	8 438 432	8 531 713	8 516 599
Tätortstrafik	4 542 025	4 768 337	4 768 954	4 701 354	4 662 361
Total produktionskilometer	**12 974 960**	**13 229 303**	**13 207 385**	**13 233 067**	**13 178 960**
BRUTTOKOSTNAD KR/KM[1]					
Landsbygdstrafik	-32,04	-31,18	-31,38	-30,45	-28,84
Tätortstrafik	-44,09	-38,97	-41,75	-40,69	-37,64
Total bruttokostnad/km	**-36,26**	**-33,99**	**-35,12**	**-34,09**	**-31,95**
Förändring i %	7%	-3%	3%	7%	6%
Skattesubventionsgrad	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**
Skattesubvention[2]	83%	81%	79%	78%	77%

1 Bruttokostnaden/km beräknas som trafikkostnaden i förhållande till antalet totala produktionskilometer för respektive landsbygd och tätort.

[2] Skattesubventionen beräknas som landsbygds- och tätortstrafikens nettokostnader (kostnader för landsbygds- och tätortstrafiken minus biljettintäkter) i förhållande till kostnader för landsbygds- och tätortstrafik.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ekonomisk information (mnkr) Koncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	**252,9**	**205,2**	**219,9**	**228,3**	**186,3**
Kostnader	**-876,1**	**-768,2**	**-785,2**	**-759,7**	**-672,3**
Verksamhetens nettokostnader	**-623,1**	**-563,0**	**-565,3**	**-531,4**	**-486,0**
Kommunala biljettsubventioner	**115,1**	**139,8**	**181,1**	**143,6**	**89,2**
Medlemsbidrag	**513,2**	**423,1**	**383,6**	**386,1**	**396,1**
Finansiella poster	-4,4	-0,1	0,5	1,9	0,0
Resultat	**0,7**	**-0,1**	**-0,1**	**0,2**	**-0,7**

Omvärldsanalys och förväntad utveckling

Kollektivtrafikbranschen i stort har påverkats mycket av pandemin. De nationella restriktionerna och smittspridningen har medfört minskat antal resor och därigenom minskade intäkter. När Sverige nu närmar sig att covid-19 inte längre ska klassas som en pandemi så börjar arbetet att vinna tillbaka resenärerna som slutat resa under pandemin. Det finns dock mycket som tyder på att resmönstren efter pandemin fortsatt kommer att se annorlunda ut på grund av distansarbete och digitala möten. Detta är något som branschen kommer behöva följa och anpassa sig till de kommande åren. Flexiblare trafiklösningar och reseprodukter kan vara viktiga pusselbitar i den anpassningen.

Samtidigt så tar klimatfrågan en allt större roll i samhället vilket också påverkar kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken är, om den körs på förnybara drivmedel, ett klimatsmart och resurseffektivt sätt att resa. Andelen personer som anser att detta är viktigt ökar, vilket kan bidra till fler resenärer i kollektivtrafiken. Samtidigt så står kollektivtrafiken generellt i världen och specifikt i Västernorrland inför en utmaning då all fordonstrafik ska bli fossilfri, samtidigt som det populära drivmedlet HVO100 stiger i pris och förväntas bli svårare att få tillgång till succesivt. Det innebär att kollektivtrafiken behöver byta bränsle. Trenden är tydlig och den är att Sverige, precis som resten av Europa, går mot en i väldigt hög grad elektrifierad bussflotta. För Västernorrlands del innebär det att nya fordon måste upphandlas och att infrastruktur för laddning behöver förberedas runt om i länet.

Länets utveckling inom kollektivtrafiken processas just nu i två parallella processer, ny förbundsordning och nytt regionalt trafikförsörjningsprogram. I trafikförsörjningsprogrammet förväntas kommunalförbundets medlemmar nå samsyn gällande ambition och mål för länets kollektivtrafik samt vilka insatser som krävs för att nå dessa mål. Förbundsordningen sätter ramarna för samverkan och finansiering. Med bägge dessa dokument på plats kan resan mot Västernorrlands framtida kollektivtrafik på allvar ta fart.

Väsentliga personalförhållanden

Frånvaro på grund av sjukdom

Sjukfrånvaro (%)	2021	2020	2019	2018	2017
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	4,3	6,0	3,6	4,8	4,8
Andel av sjukfrånvaron som avser långtidsfrånvaro	0,6	10,9	8,0	22,0	29,4
Sjukfrånvaro kvinnor	3,1	6,7	3,6	5,5	4,7
Sjukfrånvaro män	6,0	5,0	3,1	3,5	5,1
Sjukfrånvaro 29 år och yngre	3,9	2,0	2,6	8,3	6,9
Sjukfrånvaro 30 – 49 år	6,0	4,3	2,7	4,3	5,4
Sjukfrånvaro 50 år och äldre	3,4	3,7	4,6	3,5	3,0

Sjukfrånvaro

Sjuktalen har minskat jämfört med 2020 års utfall men riktvärdet på 3,5 procent har inte uppnåtts vid årets slut. I huvudsak beror sjuktalet för 2021 på korttidssjukfrånvaro till följd av covid-19.

Löne- och medarbetarsamtal

Kollektivtrafikmyndigheten tillämpar individuell lönesättning. Med anledning av att det nya centrala löneavtalet fr.o.m. 2020 fördröjdes och inte blev klart förrän i slutet av 2020, genomfördes under våren lönesamtal som omfattande nya löner för båda åren 2020 och 2021. De nya lönerna betalades ut under maj månad.

Medarbetarsamtal har för de flesta utförts under hösten 2021, medan några medarbetarsamtal som inte kunnat genomföras under året är inbokade och hålls under januari 2022.

Fyra medarbetare har valt att byta semestertillägg mot extra lediga dagar.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och se till att arbetsmiljön är god.

Handlingsplaner finns framtagna för arbetsplatserna i Kramfors och på Din Tur kundcenter och följs upp kontinuerligt. Handlingsplanerna finns tillgängliga på intranätet.

Jämställdhet och mångfald

Gällande jämställdhetsplan är den under utarbetande och revidering men har på grund av ändrade förutsättningar försenats.

Av 18 tillsvidareanställda i Kramfors är 50 % kvinnor och 50 % män. På Din Tur kundcenter är av de 31 tillsvidareanställda 65 % kvinnor och 35 % män.

Av de visstidsanställda är det en könsfördelning med 50 % kvinnor och 50 % män. Vid rekryteringar eftersträvas jämlikhet och mångfald.

Inom myndigheten är fler kvinnor än män anställda. I ledningsgruppen är fördelningen två män och en kvinna.

Kompetensutveckling

Under året har ett antal utbildningsinsatser genomförts bland annat med inriktning mot KOLL 2020.

Interna utbildningar har genomförts i Offentlighet och sekretess samt IT-säkerhet. Pandemin har medfört att många medarbetare arbetat på distans. För att bibehålla kontakten med kollegorna har en

tid för ”digital fika” planerats in varje vecka. Vid dessa tillfällen har förutom kontakten med kollegor även möjligheten till kollegialt lärande tagits tillvara.

Personalstruktur

Antal	2021	2020	2019	2018	2017
Kvinnor	30	34	40	35	32
varav tillsvidareanställda	29	32	37	33	30
Män	31	24	22	20	16
varav tillsvidareanställda	30	21	18	17	14
Summa	51	58	64	55	48
varav tillsvidareanställda	49	53	55	50	44

Av de 49 tillsvidareanställda är 50 procent kvinnor och 50 procent män i Kramfors, på Din Tur kundcenter är 66 procent kvinnor och 34 procent män. Av visstidsanställda är det en könsfördelning på 67 procent kvinnor och 33 procent män. Vid rekryteringar eftersträvas jämlikhet och mångfald.

Det totala antalet medarbetare har minskat jämfört med tidigare år, totalt har 12 medarbetare avslutat sina anställningar och 5 medarbetare har nyanställts.

Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet

God ekonomisk hushållning och måluppfyllnad

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för vår styrning. Ett av kraven är att vi ska ha god ekonomisk hushållning. Det kravet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan omfattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. De delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att vi ska kunna redovisa att vi uppnått god ekonomisk hushållning är:

- Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet
- Minskad negativ miljöpåverkan
- Resurseffektiv kollektivtrafik

Genom delårsbokslut och årsredovisning följs utvecklingen kontinuerligt upp för såväl verksamhet som ekonomi. Riktlinjer för god ekonomisk hushållning beslutades i och med att *Budget 2022* antogs av förbundsdirektionen.

Metod

Målen ska utvärderas utifrån den grad som de uppfylls. Indikatorerna ska vara utformade så att de ger svar på hur verksamhetsmål och finansiellt mål uppfylls.

Definition av måluppfyllnad:

⬆ = mål uppfylls

➡ = mål uppfylls med vissa brister

⬇ = mål uppfylls ej

Genomförda åtgärder är i den mån det är relevant förankrade hos medlemmarna i budgetdialogerna. Uppföljning av åtgärder som är beslutade i budget sker tertialvis efter augusti och december månad.

Vision och mål

Visionen för kommunalförbundet är den regionalt gemensamma vision som finns med i den regionala utvecklingsstrategin *En hållbar och innovativ kollektivtrafik som inkluderar hela Västernorrland med resenären i fokus.*

De strategimål som anges i den regionala utvecklingsstrategin innebär sammanfattningsvis att Västernorrland ska ha positiv befolkningstillväxt, ökad tillgänglighet och stärkt innovationsförmåga.

Kollektivtrafiken är en förutsättning för att uppnå ett funktionellt och attraktivt län. Kollektivtrafiken skapar möjligheter för invånarna att kunna arbeta och studera utanför boendeorten. Det leder till en bättre matchad arbetsmarknad och bättre förutsättningar för individer och organisationer att utvecklas i regionen. Dessutom skapar kollektivtrafiken möjligheter för en rik och aktiv fritid.

Utifrån vision och strategimål i den regionala utvecklingsstrategin har fyra övergripande målområden för länets kollektivtrafik arbetats fram: *Resenär, Hållbarhet, Tillväxt* och *Medarbetare*. Inom varje målområde finns ett övergripande mål som anger ett önskat tillstånd 2030.

Kollektivtrafiken i Västernorrland ska utgå från resenärens behov och bidra till ett hållbart och inkluderande samhälle med starka arbetsmarknadsregioner. För att lyckas med det krävs att kompetenta och engagerade medarbetare får rätt förutsättningar att verka.

Tio delmål konkretiserar de övergripande målen. Kopplat till varje delmål har strategiskt viktiga åtgärder identifierats för att de övergripande målen ska uppnås till 2030. Delmålen följs upp årligen. Delmålet om resurseffektiv kollektivtrafik utgör även kommunalförbundets finansiella mål.

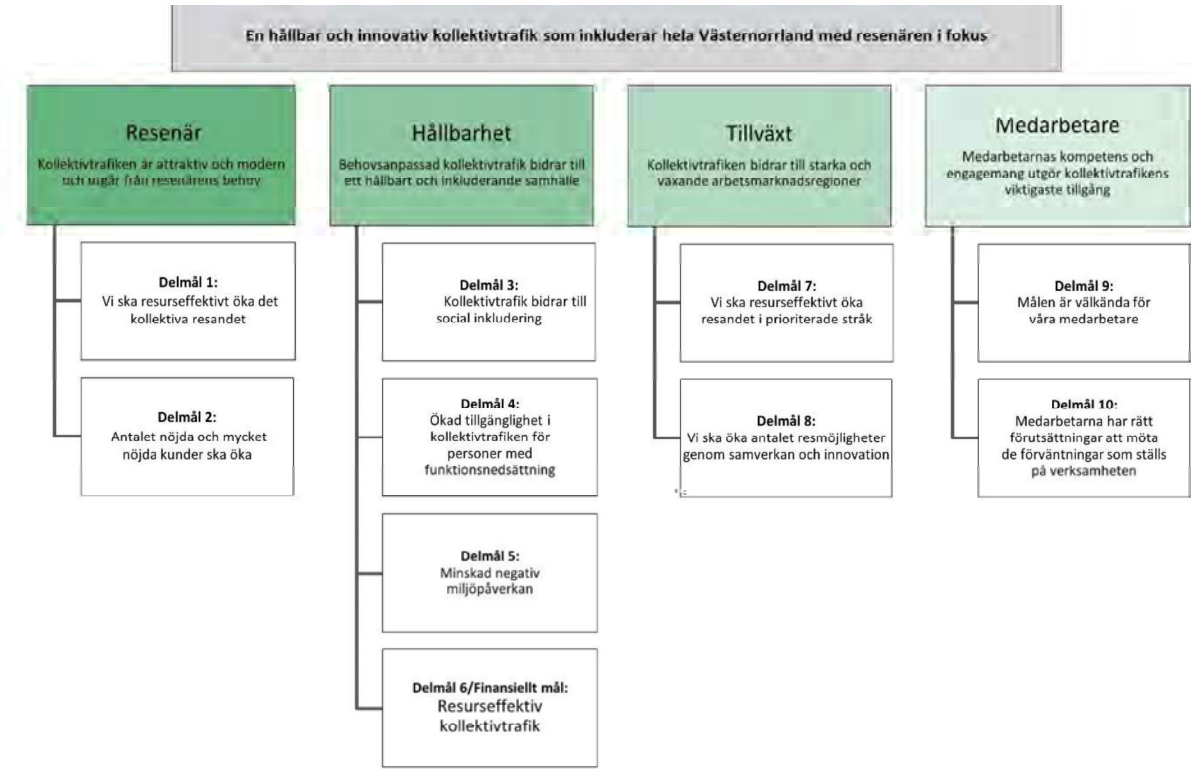

Bild 1: Målbild för Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län enligt Dir 17-16 *Mål för Kollektivtrafikmyndigheten 2030*

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑

Analys:
Bedömningen är att målet ej uppfylls. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Restriktionerna har successivt avvecklats under 2021 men till viss del återinförts. Det finns en osäkerhet gällande hur länge effekterna av covid-19 kommer att påverka trafiken. Under hösten öppnades åter framdörrarna i bussarna. En ny smittspridningsvåg drog in i slutet av året vilket på nytt tvingade fram stängning av framdörrarna. Regeringen rekommenderade i slutet av året att alla som hade möjlighet skulle välja annat färdmedel än kollektivtrafik i rusningstid, vilket ytterligare påverkade resandet negativt.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Antalet påbörjade kollektivtrafikresor med den upphandlade kollektivtrafiken exklusive skolkort	5 863 917	6 621 874	9 506 620	9 243 749
Avgångstider: Andelen som instämmer i påståendet ”Avgångstiderna passar mina behov” (%) *Nationellt snitt*[1]	*55/31*	59/33 *69/52*	*59/34* *69/54*	63/40
Hitta information: Andelen som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att få information om resan (avgångstider, biljettpriser mm) (%) *Nationellt snitt*	*70/70*	66/63 *78/77*	62/60 77/77	70/67
Enkelhet: Andelen som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att resa med Din Tur” (%) *Nationellt snitt*	*68/43* *75/60*	69/45 *75/61*	68/45 76/63	70/50
Trygghet: Andelen som instämmer i påståendet ”Det känns tryggt att resa med Din Tur” (%) *Nationellt snitt*	*65/56* *63/59*	68/58 67/62	69/60 72/67	71/60

[1] Nationellt snitt är medelvärdet i Kolbars nationella undersökning av alla medverkande aktörer inom kollektivtrafikområdet

Antal påstigande i den linjelagda kollektivtrafiken[2]

Trafik-område	Trafikering	2021	2020	2019	2018	2017	2016	Förändring 2021 - 2020	Förändring 2021 – 2020 (%)
O2	Höga Kusten	35 827	42 844	60 680	67 532	79 035	99 843	-7 017	-16,4%
O3	Sollefteå tätort	49 816	55 482	83 695	77 874	74 381	69 906	-5 666	-10,2%
O45	Sollefteå landsbygd	53 182	72 078	122 053	124 426	125 740	134 579	-18 896	-26,2%
O6	Örnsköldsviks tätort	761 427	927 960	1 269 766	1 222 244	1 165 562	911 055	-166 533	-17,9%
O7	Örnsköldsvik – Husum, Gideå och Trehörningsjö	46 731	63 109	90 760	98 149	115 424	108 339	-16 378	-26,0%
O8	Örnsköldsvik – Solberg, Mellansel och Bredbyn	74 873	104 075	149 831	148 821	150 126	140 861	-29 202	-28,1%
O9	Örnsköldsvik – Skorped och Köpmanholmen	98 749	124 530	154 405	150 199	154 064	145 822	-25 781	-20,7%
O10	Härnösands tätort	444 718	466 251	711 025	601 761	511 073	440 559	-21 533	-4,6%
O1415	Sundsvalls tätort	3 425 069	3 812 840	5 505 740	5 403 093	5 370 199	5 090 788	-387 771	-10,2%
O16	Sundsvall – Holm och Liden	90 661	102 434	133 666	130 962	118 986	121 420	-11 773	-11,5%
O1721	Njurunda – Sundsvall – Timrå	768 926	845 055	1 224 339	1 250 714	1 204 362	1 135 558	-76 129	-9,0%
O18	Sundsvall – Matfors	153 495	175 176	235 039	224 133	206 343	182 358	-21 681	-12,4%
O20	Sollefteå – Kramfors - Härnösand	198 415	211 171	318 065	352 362	387 699	374 478	-12 756	-6,0%
O22	Härnösand landsbygd	80 377	95 358	123 610	121 371	110 728	98 303	-14 981	-15,7%
O23	Ånge landsbygd	103 041	111 928	151 557	159 745	170 712	173 187	-8 887	-7,9%
S3	Tvärflöjten, Örnsköldsvik - Sollefteå – Östersund	6 004	14 379	25 020	26 335	24 023	33 216	-8 375	-58,2%
S4	Linje 331 Sollefteå - Sundsvall	7 995	7 981	15 423	19 507	19 782	17 115	14	0,2%
S5	Linje 201 Härnösand – Timrå – Sundsvall	127 498	142 442	221 787	232 326	222 640	200 542	-14 944	-10,5%
S6	Linje 50 Härnösand-Örnsköldsvik	31 599	30 627	35 958	47 744	43 709	83 751	972	3,2%
Koll 2020[2]	Världsarvsbussen	-	738	1 709	-	-	-		
	Totalt (ej tåg)	**6 558 403**	**7 406 458**	**10 634 128**	**10 459 298**	**10 254 588**	**9 561 680**	-847 317	**-11,4%**
Tågtrafik	Mittbanan och Botniabanan	255 054	315 081	514 247	496 816	537 254	145 027	-60 027	-19,1%

[2] Resandestatistiken är justerad för 2018 och 2017 efter avläsning i databas 2019-05-13

Delmål: Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑

Analys:

Bedömningen är att målet inte uppnås. Utfallet av flera indikatorvärden ligger knappt under riktvärdena.

Arbetsmiljöverkets krav att framdörrarna ska hållas stängda för att skydda föraren från smitta har inneburit svårigheter att hitta en bra lösning för validering av produkter och stoppat möjligheten att köpa produkter ombord på bussarna. Detta har påverkat resandet och resenärerna negativt.

Indikatorer för att följa upp målet[3]	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2020
Nöjdhet med bolaget (andelen av svarande som är nöjda med Din Tur) (%) *Nationellt snitt*	*57/41* *60/52*	57/44 *61/54*	55/41 60/54	58/50
Nöjdhet med senaste resan (andelen av svarande som är nöjda med sin senaste resa med Din Tur) (%) *Nationellt snitt*	*78/77*	77/77 *79/79*	76/76 79/79	80/75
NPS (Net Promoter Score dvs andel som skulle rekommendera vänner och bekanta att resa med Din Tur) (%) *Nationellt snitt*	28/18	27/18	28/18	35/25

Delmål: Kollektivtrafik bidrar till social inkludering

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte uppnås. Två indikatorer visar på en minskad nöjdhet från resenärer.

Arbetsmiljöverkets krav att framdörrarna ska hållas stängda för att skydda föraren från smitta har inneburit svårigheter att hitta en bra lösning för validering av produkter och stoppat möjligheten att köpa produkter ombord på bussarna. Detta har sammantaget påverkat resenärerna negativt.

Användandet av Din Turs app har ökat.

[3] Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

Indikatorer för att följa upp målet[4]	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Antalet användare av Din Tur-app				360 000
Genomsnitt/mån	*31 336*	*29 492*	*31 896*	*30 000*
Bemötande ombord: Andel som instämt i påståendet ”Förarna och ombordpersonalen har ett trevligt bemötande”	*65/67*	68/68	70/71	71/71
Nationellt snitt	*70/71*	*74/74*	77/78	-
Köpa biljetter och kort: Andel som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att köpa Din Turs biljetter och kort”	*68/67*	74/71	*73/72*	74/74
	77/74	*79/78*	*78/76*	

Delmål: Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte är uppfyllt. Vissa förbättringar i jämförelse med föregående år men ändock i huvudsak under riktvärdet för 2021. Målet om att det är enkelt att hitta information om resan har uppnått riktvärde för 2021.

Ett realtidssystem som ger resenärerna information om bussarnas ankomsttid till hållplatser är infört. Det har dock funnits brister i driftsäkerhet.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Bemötande kring service/information: Andel som instämt i påståendet ”Personalen på kundcenter/trafikupplysning har ett trevlig bemötande”	*65/66*	64/64	65/63	68/68
	68/67	*69/68*	*71/71*	
Information ombord: Andel som instämt i påståendet ”Jag får den information jag behöver ombord”	*60/60*	*58/60*	*59/60*	63/61
	70/71	*72/72*	*73/74*	
Nationellt snitt				
Information inför resan: Andel som instämmer i påståendet ”Det är enkelt att få information inför resan (avgångstider, biljettpriser mm)”	*70/70*	66/63	*62/60*	68/65
	78/77	*78/77*	*77/77*	
Nationellt snitt				

[4] Utfallet xx/yy på indikatorerna beskriver (xx = antal procent av resenärer/yy = antal procent av allmänheten)

Delmål: Minskad negativ miljöpåverkan

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad				

Analys:

Bedömningen är att målet i sin helhet inte uppfylls för 2021.

Busstrafiken körs fortsatt på HVO100 som är ett förnybart drivmedel. Nettoeffekten för HVO100 jämfört med normal MK1-diesel bedöms vara upp till 90 procents minskning av CO2-utsläpp. Det kollektiva resande som utförs i fordon som drivs av förnybara drivmedel bidrar därför i sig till minskad negativ miljöpåverkan jämfört om resan skulle ha genomförts med bil. Då resandet minskade under 2021 samtidigt som trafiken upprätthölls på samma nivå så har den positiva effekten minskat under året eftersom energiåtgång per personkilometer har ökat. Tågtrafiken körs på förnybar el vilket i princip innebär nollutsläpp.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Kollektivtrafikens marknadsandel i förhållande till det motoriserade resandet (%)	8	8	12	10
Mängden kväveoxider i linjelagd trafik per förbrukad kilowattimma (g/kWh)	1,0	1,2	1,26	1,28
Energianvändning per produktionskilometer i linjelagd trafik (kWh/km)	3,3	3,3	3,2	3,0
Biodrivmedelsandel per produktionskilometer (%)	99,5	98,5	98,9	99,0

Delmål/Finansiellt mål: Resurseffektiv kollektivtrafik

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad				

Analys:

Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas 2021. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Det totala resandet i Västernorrlands län har minskat avsevärt jämfört med året innan pandemin (2019). Det har sammantaget haft en negativ påverkan på målen.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Nettokostnad per resa (kr)	51,3	49,1	39,1	43
Kollektivtrafikens självfinansieringsgrad[5] (%)	12,7	19,0	20,1	19,6
varav landsbygdstrafik	*9,4*	*17,7*	15,5	*15,6*
varav tätortstrafik	*17,1*	*20,8*	26,4	*25,0*
Antal kollektivtrafiklinjer med i genomsnitt färre än fem resenärer/tur[6]	25	25	23	24
Antal sjukresor	137 905	136 278	187 320	-

[5] Självfinansieringsgrad är andelen av trafikkostnader för tätort- och landsbygdstrafik, som täcks av externa biljettintäkter.
[6] Totala antal kollektivtrafiklinjer i Västernorrland län är 119 linjer.

Antal färdtjänstresor *Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun och inkl. Sollefteå kommun från juni*	121 238	99 100	168 461	-
Kostnad/sjukresa (kr per resa)	559	507	401	-
Kostnad/färdtjänstresa (kr) *Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun och inkl. Sollefteå kommun från juni*	253	244	225	-
Andel samordnade sjukresor (%)	19,01	30,52	57,89	50
Andel samordnade färdtjänstresor (%) *Totalt Västernorrland, exkl. Sundsvalls kommun och inkl. Sollefteå kommun från juni*	39,92	43,23	58,43	55
Kostnad per produktionskilometer (kr) särskild persontrafik	22,87	22,18	21,91	23,8

Samordnade resor

Din Tur har som uppdrag att samordna färdtjänstresor och sjukresor för sex av länets kommuner och Region Västernorrland. En samordnad resa är när flera resenärer åker i samma fordon på hela eller en del av sträckan. Regionen står för kostnaden för sjukresor och kommunerna för övriga resor. När resorna samordnas delas kostnaden mellan parterna.

Pandemin har lett till ett minskat antal resor för regionen och kommunerna. Beslut på restriktioner att samordna färre antal resenärer i fordonen leder till att andelen samordnade resor minskat kraftigt. Samordningsgraden för regionens sjukresor har en lägre nivå i och med att andelen ensamåkare är högre vilket medför att resorna inte kan samordnas.

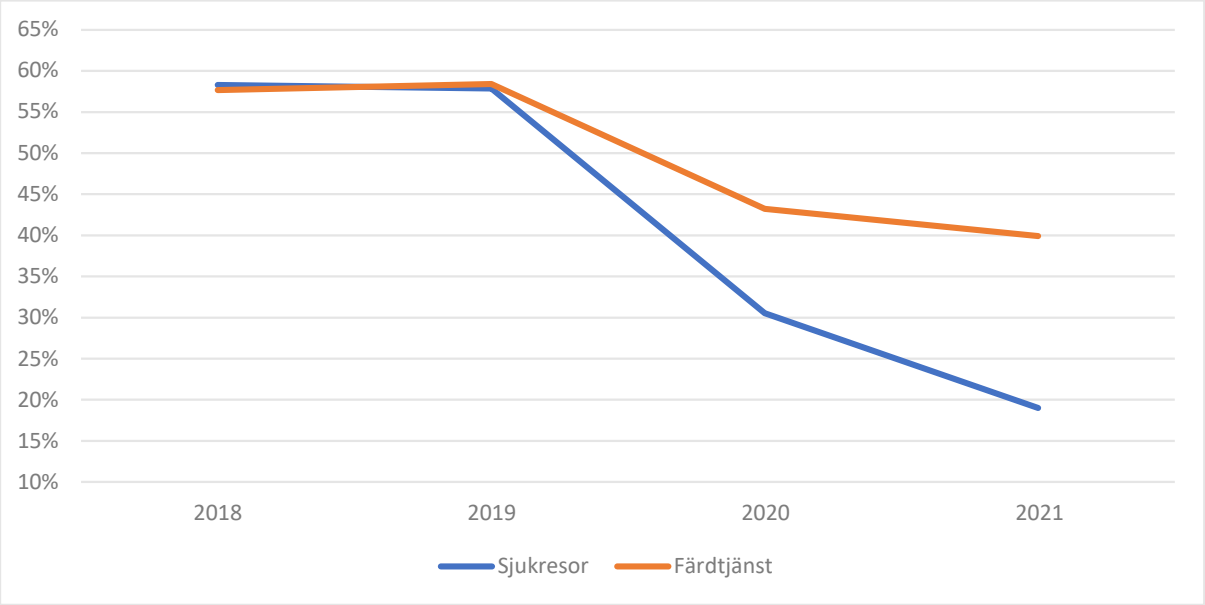

Diagram: Andel samordnade resor (%)

Delmål: Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk –

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑

Analys:

Bedömningen är att målet ej kommer att uppfyllas.

Antalet resor i Västernorrlands län har minskat på flera håll vilket innebär att riktvärdet för indikatorerna enbart uppfylldes i ett fall. Effekterna av covid-19 och därtill hörande restriktioner har haft stor påverkan på måluppfyllelsen.

Indikatorer att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Antal resor i de prioriterade stråken	5 203 046	5 849 386	9 091 677	7 730 000
Landsbygdstrafik (50, 90, 120, 141, 142 191, 201, 611)	1 229 723	1 226 386	1 801 924	1 530 000
Tätortstrafik (Sundsvall O14/15)	3 425 069	3 812 840	5 505 740	4 680 000
Tätortstrafik (Örnsköldsvik O6)	761 427	927 960	1 269 766	1 080 000
Regional tågtrafik (Norrtåg alla produkter)	255 054	315 0891	514 247	440 000

Delmål: Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte uppnås. Viktiga faktorer för att nå måluppfyllnad är att en ökad biljettsamverkan kommer till, där biljettsamverkan med SJ skulle skapa ökade resealternativ. Inget arbete är utfört.

Antalet användare av Din Turs-app har ökat.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Utbudsförändring genom biljettsamverkan				
SJ Mittbanan (antal dubbelturer/må-fre)	*0*	*0*	*0*	*2*
SJ Botniabanan (antal dubbelturer/må-fre)	*0*	*0*	*0*	*2*
X-trafik (antal dubbelturer tåg och buss /må-fre)[7]	***22***	*25*	*25*	*25*
Andel produkter som är digitaliserade[8] (%)	*36*	20	20	80
Antalet användare av Din Tur-app, genomsnitt/mån	31 336	29 492	31 896	300 000 30 000

[7] Redovisningen avser enkelturer ej dubbelturer.
[8] Produktutbud: Periodkort/Reskassa, Enkelbiljett, Företagskort, Skolkort, Barnkort (gratis), totalt fem, varav enkelbiljett är digitaliserad per augusti 2019.

Delmål: Målen är välkända för våra medarbetare

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↓	↓	↑

Analys:

Bedömningen är att målet inte är uppfyllt. Av utfallet från medarbetarenkäten i december 2018 uppnås inte riktvärdena och under 2021 genomförs ingen medarbetarenkät. Arbetet med att göra målen välkända för våra medarbetare har fortsatt under 2021 och även i medarbetarsamtalen. Medarbetarsamtal har inte genomförts för alla medarbetare under 2021.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall aug 2019	Riktvärde 2021
Andelen medarbetare som upplever att målen genomsyrar hela myndigheten (%) *Benchmark*[9]	-	-	- -	- -
Andelen medarbetare som upplever att de har mål kopplat till sitt arbete (%) *Benchmark myndigheter*	-	-	- -	100

Delmål: Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten

	Utfall 2021	Årsprognos T2	Utfall 2020	Utfall 2019
Måluppfyllnad	↓	↑	↓	↓

Analys:

Bedömningen är att målet inte är uppfyllt. Under 2021 genomförs ingen medarbetarenkät, varför indikator om medarbetarindex saknar värde. Sjuktalen har minskat jämfört med motsvarande period 2020 men når inte målet 3,5. Både antalet utnyttjade friskvårdstimmar och andelen medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidraget har minskat. Insatser med att uppmuntra till och främja friskvård har dock gjorts under året.

Indikatorer för att följa upp målet	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019	Riktvärde 2021
Medarbetarindex, hämtat ur medarbetarundersökning (MI) (%)	-	-	-	65
Sjuktal (%)	4,3	6,0	3,6	3,5
Antalet friskvårdstimmar registrerade i Agda (h)	283	384	382	450
Andelen av medarbetare som utnyttjar friskvårdsbidrag (%)	45	66	48	60

[9] Benchmarking mäts i eNPS (Employee Net Promotor Score) som är ett mätverktyg som utvärderar alla branscher i Sverige

Samlad bedömning om måluppfyllnad och god ekonomisk hushållning

Bedömningen, utifrån direktionens riktlinjer om god ekonomisk hushållning, är att god ekonomisk hushållning inte nås för 2021. Främsta orsaken är att delmålen som identifierats som särskilt viktiga för bedömningen om god ekonomisk hushållning inte uppfyllts. Det gäller målen om *Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet, Minskad negativ miljöpåverkan* och *Resurseffektiv kollektivtrafik*. Det förklaras huvudsakligen av effekter av covid-19. Den stora minskningen av resande påverkar indikatorerna negativt, varav måluppfyllelsen blir mycket låg.

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Analys 2021	Måluppfyllelse
Resenär	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	Som en följd av covid-19 så har resandet i Västernorrlands län minskat. Generellt påverkar det alla indikatorer vilket är den huvudsakliga förklaringen till låg nivå av måluppfyllelse.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Minskad negativ miljöpåverkan	Varierat utfall för indikatorerna med en helhetsbedömning att målet uppfylls med vissa brister. Andelen biodrivmedel ligger på 99,5 procent och klarar riktvärdet. Marknadsandelen av det motoriserade resande är lägre än riktvärdet.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Resurseffektiv kollektivtrafik	Bedömningen är att målet inte uppfylls. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Samordningen av resor är också drabbade. Det har sammantaget haft en negativ påverkan på målen.	Nej, målet uppfylls inte.

Av övriga sju delmål uppfylls inget under 2021. Den huvudsakliga anledningen är effekter av covid-19.

Övergripande målområde	Verksamhetens mål	Analys 2021	Måluppfyllelse
Resenär	Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	Bedömningen är att målet inte uppnås. Utfallet av flera indikatorvärdena ligger knappt under riktvärdena. Bland annat stängda framdörrar har påverkat upplevelsen av resandet negativt.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	Bedömningen är att målet inte uppnås. Två indikatorer visar på en minskad nöjdhet från resenärer. Användandet av Din Turs app har ökat.	Nej, målet uppfylls inte.
Hållbarhet	Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	Vissa förbättringar i jämförelse med föregående år, ändå i huvudsak under riktvärdet för 2021. Målet om att det är enkelt att hitta information om resan har uppnått riktvärde för 2021. Ett realtidssystem som ger resenärerna information om bussarnas ankomsttid till hållplatser är infört, dock med brister i driftsäkerhet.	Nej, målet uppfylls inte.
Tillväxt	Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk	Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Effekterna och restriktionerna av covid-19 påverkar generellt alla indikatorer, vilket är den huvudsakliga förklaringen till låg nivå av måluppfyllelse.	Nej, målet uppfylls inte.

Tillväxt	Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	En viktig del för måluppfyllnad är en ökad biljettsamverkan, där biljettsamverkan med SJ skulle skapa ökade resandealternativ.	Nej, målet uppfylls inte.
Medarbetare	Målen är välkända för våra medarbetare	Arbete med att uppnå målen har fortsatt under året, men är ännu inte på önskvärd nivå.	Nej, målet uppfylls inte.
Medarbetare	Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	Berorende på effekter av covid-19 så visar sjuktalen en klar försämring jämfört med tidigare år och uppnår ej målet. Övriga mål visar viss förbättring, dock utan att uppnå målvärdena.	Nej, målet uppfylls inte.

Åtgärder för att uppnå god ekonomisk hushållning

Effekterna av covid-19 innebär att förutsättningarna för kollektivtrafiken väsentligt förändrats. Att öka resandet är en central del för att uppnå målet om god ekonomisk hushållning. Tidigare restriktioner med anledning av covid-19 har medfört svårigheter att öka intäkterna genom kampanjer för mer kollektivt resande. När restriktionerna nu avvecklats kommer resandet troligtvis att öka, om än med ett förändrat resandemönster. Myndigheten arbetar med biljettutbudet för att tillgodose fler resenärers behov av flexibla biljettlösningar. Det pågår även ett stort arbete med att utveckla nya tekniska lösningar genom ett gemensamt projekt med övriga aktörer i norra Sverige vilket på sikt väntas underlätta för resenären. Myndigheten arbetar även med ett flertal andra åtgärder vilka syftar till att göra det kollektiva resandet mer attraktivt.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Årets resultat

Kommunalförbundet redovisar ett resultat om 0,0 mnkr för 2021.

Året visar nettokostnader om 597,7 mnkr. Vid en jämförelse med föregående år är verksamhetens nettokostnader 34,7 mnkr högre.

Många av kommunalförbundets intäkter och kostnader har fortsatt påverkats av covid-19 pandemin. Det gäller bland annat biljettintäkter från resenärer, skolkortsintäkter och intäkter för resplusbiljetter. I intäkterna ingår 16,3 mnkr som avser statligt stöd som kompensation för del av de förlorade intäkterna för perioden januari – juni 2021.

Under 2021 förändrades de trafikavtal som tidigare varit incitamentsavtal att övergå till rena produktionsavtal. Det gör att jämförelsen med 2020 blir missvisande, då incitamentsavtalen 2020 gav en kickback till följd av det låga resandet under pandemins första år.

Övriga kostnader som påverkas är främst rörliga kostnader så som index, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor.

Kommunala biljettsubventioner visar en minskning med 24,7 mnkr mellan åren, till följd av fortsatt lägre volymer av resande. Medlemsbidrag är 59,5 mnkr högre än föregående år vilket beror på den samlade effekten av förändringarna för intäkter, kostnader och subventioner.

Ett sätt att analysera risk och kontroll är att mäta prognossäkerheten. Tillförlitliga prognoser skapar förutsättningar för kommunalförbundet att fatta rätt beslut och genomföra nödvändiga korrigeringar. Prognossäkerheten är även en viktig del inför arbetet med budget kommande år.

Vid tertialuppföljning per april görs årets första helårsprognos och vid tertialuppföljning per augusti görs kommunalförbundets andra helårsprognos. Vid tertialuppföljningen per april gjordes 2021 en förenklad, ej fullständig, rapport och därför analyseras avvikelser ej från den.

Verksamhetens nettokostnader prognostiserades vid augustirapporten till 606,8 mnkr för helåret 2021. Utfallet blev 9,1 mnkr lägre än utfallet. Förändringen består huvudsakligen av statsbidrag och trafikkostnader. Statsbidraget prognostiserades till 15 mnkr men utfallet blev 16,3 för kompensation av minskade biljettintäkter.

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Års prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Verksamhetens intäkter	150,3	144,4	5,9	4,1	149,0	1,3	0,9
Verksamhetens kostnader	-746,7	-704,6	-42,1	6,0	-754,9	8,2	-1,1
Avskrivningar	-1,2	-2,6	1,4	-52,9	-0,9	-0,3	38,0
Verksamhetens nettokostnader	-597,7	-562,9	-34,7	6,2	-606,8	9,1	-1,5
Kommunala biljettsubventioner	115,1	139,8	-24,7	-17,7	114,7	0,4	0,4
Medlemsbidrag	482,6	423,1	59,5	14,1	492,1	-9,5	-1,9
Verksamhetens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringsredovisning

Kommunalförbundets investeringar utföll med 1,8 mnkr för 2021. Förutom komplettering av biljettmaskiner enligt plan, tillkom kostnader för ny biljettering under fjärde kvartalet. En investering enligt plan för perioden 2022 – 2025, varav kostnader nu tidigarelagts.

Investeringar (mnkr)	Utfall 2021	Årsprognos aug	Budget 2021	Utfall 2020
Biljettmaskiner	0,1	0,8	0,8	0,8
Datorer	0,2	0,1	0	0,1
Skyltar	0	0	0	0,1
Optiska läsare	0	0	0	0,3
Fordon	0,3	0	0	0
BOB - biljettsystem	1,2	0	0	0
Totalt	**1,9**	**0,9**	**0,8**	**1,3**

Budgetföljsamhet

Vid en jämförelse med budget är avvikelsen 45,6 mnkr motsvarande 10,4 procent. Budgetavvikelsen beror främst på covid-19. Både intäkter och kostnader har påverkats.

Budgetavvikelsen för verksamhetens intäkter är positiv och uppgår till 24,7 mnkr, vilket motsvarar 19,7 procent högre intäkter än budget. I de redovisade intäkterna återfinns intäktsförda bidrag för avslutade projekt, tåghyra och bidrag via Trafikverket för tappade biljettintäkter.

Kostnaderna uppgår till 746,7 mnkr och är 29,3 mnkr högre än budgeterat. Vid antagandet av budget för 2021, fanns ett antal incitamentsavtal vilket omförhandlats till produktionsavtal senare. I budget för 2021 fanns antagandet att den rörliga delen för incitamenten skulle vara fortsatt låg eller negativ. Utfallet för 2021 speglar istället den faktiska trafikkostnaden utifrån rena produktionsavtal, Övriga kostnader som påverkat resultatet är index, förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor som också speglar effekterna av pandemin.

Avvikelsen på avskrivningskostnader består till största del av investering i biljettmaskiner samt nytt biljettsystem.

Även för 2021 ger den lägre nivån av resande sen effekt, så att Kommunal biljettsubvention utföll 40,5 mnkr lägre än budget, motsvarande 26 procent. Budgeterad återhämtningsgrad av resande har inte infriats, vilket påverkar utfallet av subventionerna. Periodens medlemsbidrag är 45,6 mnkr högre än budget vilket förklaras av den totala effekten av budgetavvikelser för intäkter, kostnader och subventioner.

Belopp, mnkr	Utfall	Budget	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)
Verksamhetens intäkter	150,3	125,6	24,7	19,7
Verksamhetens kostnader	-746,7	-717,4	-29,3	4,1
Avskrivningar och nedskrivningar	-1,2	-0,8	-0,4	55,3
Verksamhetens nettokostnad	**-597,7**	**-592,6**	-5,1	0,9
Kommunala biljettsubventioner	115,1	155,6	-40,5	-26,0
Medlemsbidrag	482,6	437	45,6	10,4
Verksamhetens resultat	**0**	**0**	**0**	**0**
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster	**0**	**0**	**0**	**0**

Extraordinära poster	0	0	0	0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Likviditet och soliditet

Kassalikviditet är ett mått som visar kommunalförbundets kortfristiga betalningsförmåga. För 2021 uppgår likviditeten till 93 procent och ligger på ungefär nivå som föregående år. Ett riktvärde är att kassalikviditeten ska ligga på minst 100 procent. Rörelsekapitalet uppgår till 18,4 mnkr. Det negativa rörelsekapitalet beror på lägre kortfristiga fordringar och likvida medel i förhållande till kortfristiga skulder. Kommunalförbundets finansiella styrka mätt i soliditet uppgår till 0,5 procent, i paritet med föregående år. Eget kapital uppgår till 1,3 mnkr och är oförändrat de fem senaste åren.

Resultat och kapacitet	2021	2020	2019	2018	2017
Likviditet (%)	93	93	92	92	89
Rörelsekapital, mnkr	-18,4	-17,7	-19,1	-24,4	-25,8
Soliditet enligt balansräkningen (%)	0,5	0,5	0,6	0,5	0,6
Eget kapital, mnkr	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

Intäkts- och kostnadsutveckling

Kostnaderna har ökat 6 procent till följd av förändring av trafikavtal, förstärkningstrafik, index och kostnadsökning för sjukresor till följd av pandemin. Ökningen av avskrivningar med närmare 53 procent, hänför sig till tidigarelagda kostnader för nytt biljettsystem. Verksamhetens nettokostnader har totalt ökat med 6,2 procent.

Intäkts- och kostnadsutveckling (förändring i %)	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens Intäkter	4,1	6,7	-5,8	2,1	-2,2
Verksamhetens kostnader	6,0	1,0	4,0	6,6	5,9
Avskrivningar	-52,9	0,0	-36,0	2,5	-50,8
Verksamhetens nettokostnad	6,2	-0,3	6,0	7,9	7,5

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommunalförbundets intäkter ska överstiga kostnaderna varje enskilt år. Ett underskott mot balanskravet ska återställas inom de tre kommande budgetåren. Enligt balanskravet ska realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar avräknas mot balanskravet. Balanskravsutredningen visar att balanskravsresultatet för perioden är 0 mnkr. Eftersom kommunalförbundet finansieras av medlemmarna innebär det att såväl positiva som negativa resultat fördelas på medlemmarna i efterskott vid bokslutet och att balanskravet kommer att uppfyllas. I resultatet ingår inte några underskott från tidigare år som ska återföras.

Balanskravsutredning (mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Återföring av orealiserad förlust värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Medel efter/från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens balanskravsresultat	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens totala intäkter uppgår till 150,3 mnkr och är 24,7 mnkr högre än budget, motsvarande 19,7 procent. Budgetavvikelsen beror främst på intäkt för tåghyra (31,4 mnkr) och statsbidrag (16,3 mnkr) samt intäktsförda projektbidrag (12,6 mnkr) som inte var med i budgeten. Minskade intäkter bland annat på lägre biljettintäkter för buss- och tågtrafik samt lägre intäkter för skolkort om tillsammans 37,1 mnkr motverkar budgetavvikelsen. Dessa förklaras i huvudsak av minskat resande utifrån covid-19.

Intäkter från kundservice och anropsstyrd trafik avser de uppdragsavtal som Kollektivtrafikmyndigheten har slutit med trafikbolag i andra län för tjänster gällande kundservicesamtal samt trafikbeställningar av särskild persontrafik. Avtalet med Kramfors kommun tillkom efter budgetläggning.

Skolkortsintäkterna uppgår till 15,4 mnkr, vilket kan jämföras med budgeterat 20,2. Det motsvarar en budgetavvikelse på 4,8 mnkr lägre intäkter till följd av minskat resande bland skolungdomar på grund av covid-19.

Intäkterna för reklam på buss har ökat med 0,2 mnkr jämfört med budget, vilket beror på att den rörliga ersättningen utföll 2021 med 0,2 mnkr till följd av en viss återhämtning av marknaden under sista kvartalet.

Intäkterna från tågtrafiken har minskat med 5,6 mnkr jämfört med budget, motsvarande nästan 70 procent. Mot föregående år är skillnaden mindre, 1,8 mnkr, en minskning med nästan 42 procent. Effekten av minskat resande till följd av covid-19 kvarstår.

I jämförelser med årsprognosen blev utfallet för verksamhetens intäkter 1.2 mnkr högre, främst till följd av att bidraget av förlorade biljettintäkter blev 1,3 mnkr högre än prognosen.

Verksamhetens intäkter, mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Års prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Biljettintäkter busstrafik	59,6	86,3	-26,7	-31,0	63,4	-3,8	-6,0	62,7	-3,1	-5,0
Intäkter skolkort	15,4	20,2	-4,8	-23,8	16,1	-0,7	-4,4	15,0	0,4	2,6
Intäkter tågtrafik	2,4	8,0	-5,6	-69,5	4,2	-1,8	-41,9	1,7	0,7	43,5
Bidrag, Samverkande system	3,5	3,2	0,3	8,2	3,4	0,1	1,8	3,5	0,0	-1,1
Tåghyra	31,4	0,0	31,4	100,0	30,8	0,6	2,0	31,1	0,3	1,0
Vinst försälj mat anl tillg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	-0,5	-100,0	0,0	0,0	0,0
Statsbidrag	16,3	0,0	16,3	100,0	15,2	1,1	7,0	15,0	1,3	8,4
Resplusintäkter	3,1	2,9	0,2	7,0	2,0	1,1	55,2	2,2	0,9	41,1
EU-bidrag projekt Koll 2020	0,4	0,0	0,4	100,0	3,9	-3,5	-90,7	0,4	0,0	-9,2
Kundservice och anropsstyrdtrafik	2,0	1,5	0,5	35,3	1,4	0,6	45,0	1,8	0,2	12,8
Reklam på buss	0,8	0,6	0,2	32,7	0,5	0,3	59,2	0,6	0,2	32,7
Bussgodsintäkter	0,3	0,4	-0,1	-30,0	0,5	-0,2	-44,0	0,3	0,0	-6,7
Färdtjänsthandläggning	1,1	1,0	0,1	14,6	0,9	0,2	27,3	1,0	0,1	14,6
Färdtjänstsamordning	0,2	0,6	-0,4	-59,8	0,6	-0,4	-59,8	0,4	-0,2	-39,6
Persontransporter	0,6	0,8	-0,2	-29,2	0,5	0,1	13,4	0,5	0,1	13,4
Avgift för kortämne	0,2	0,1	0,1	61,3	0,3	-0,1	-46,2	0,1	0,1	61,3
Tilläggsavgift biljettkontroll	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	-89,3	0,1	-0,1	-89,3

Övriga intäkter	13,0	0,0	13,0	100,0	0,1	12,9	12944,1	12,7	0,3	2,7
Summa	**150,3**	**125,6**	**24,7**	**19,7**	**144,4**	**5,9**	**4,1**	**149,0**	**1,2**	**0,8**

Under 2021 fanns möjlighet att ansöka om statsbidrag för det inkomstbortfall som covid-19 medförde under perioden januari-juni med hänsyn till trafikförändringar. För 2020 avsåg perioden mars-juni. För båda åren uppgick belopp att fördela till 3 miljarder från Trafikverket. Det beviljade statsbidraget blev 16,3 mnkr för Västernorrland.

Trafikverket bidrag per medlem (mnkr)	Andel bidrag biljettintäkt	Andel förändring trafikutbud	Netto 2021	Prognos 2021	Utfall 2020
Härnösand	0,2	0,0	0,2	0,2	0,2
Kramfors	0,3	0,0	0,3	0,3	0,3
Sollefteå	0,6	0,2	0,8	0,5	0,5
Sundsvall	7,8	-0,1	7,7	7,2	7,3
Timrå	0,4	0,0	0,4	0,4	0,3
Ånge	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Örnsköldsvik	2,8	-0,3	2,6	2,6	2,6
Region Västernorrland	4,1	0,2	4,3	3,8	3,9
Summa intäkter	**16,3**	**-0,1**	**16,3**	**15,0**	**15,2**

Biljettintäkter för linjelagd busstrafik

Biljettintäkter från linjelagd busstrafik fördelas efter den sträcka som resenären åker, till den medlem som finansierar linjen. För busslinjer som berör flera medlemmar fördelas intäkten utifrån vilken medlem som finansierar den aktuella linjen, eller hur lång sträcka resenären har färdats inom respektive medlems sträcka.

Det totala resandet i Västernorrlands län har under året minskat med 11,4 procent jämfört med 2020. Detta påverkar utfallet av biljettintäkter och vid en jämförelse med budget är intäkterna 26,7 mnkr lägre än budget motsvarande 31 procent. Vid en jämförelse med föregående år är förändringen 3,7 mnkr lägre intäkter till följd av pandemin. För 2020 innefattade årets första tre månader normalt resande innan utbrottet av covid-19.

I augusti prognostiserades biljettintäkterna till 62,7 mnkr, vilket är 3,1 mnkr högre än utfallet på 59,6 mnkr. Utifrån minskat resande på grund av covid-19 så grundades prognosen för biljettintäkter på att biljettintäkterna skulle uppgå till 85 procent av budget från september till och med december. Totalt för året landade intäkterna på 70 procent av budget.

Biljettintäkter per medlem (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Prognos 2021	Jämförelse utfall	Jämförelse (%)
Härnösand	0,7	0,7	-0,0	-5,9	0,6	0,1	13,3	0,6	0,1	-17,0
Kramfors	0,8	1,5	-0,7	-47,0	1,0	-0,2	-18,6	1,0	-0,2	-15,7
Sollefteå	1,3	2,5	-1,1	-46,3	1,4	-0,1	-7,4	1,5	-0,2	-12,0
Sundsvall	34,5	45,9	-11,4	-24,8	35,0	-0,4	-1,3	36,1	-1,5	-4,2
Timrå	3,5	3,2	0,3	9,7	3,9	-0,3	-8,8	2,9	0,6	20,2
Ånge	0,2	0,3	-0,1	-37,9	0,2	0,0	-0,1	0,2	0,0	3,5
Örnsköldsvik	7,8	13,0	-5,2	-40,0	9,1	-1,3	-14,3	8,6	-0,8	-9,5
Region Västernorrland	10,6	19,0	-8,4	-44,1	12,0	-1,4	-11,8	11,8	-1,2	-10,0
Summa intäkter	**59,6**	**86,3**	**-26,7**	**-31,0**	**63,3**	**-3,7**	**-5,9**	**62,7**	**-3,1**	**-5,0**

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 746,7 mnkr i jämförelse med budget till 717,5 mnkr, vilket innebär högre kostnader motsvarande 29,3 mnkr. För den linjelagda busstrafiken har trafikavtal omförhandlats från incitamentsavtal till produktionsavtal, efter att budget för 2021 beslutats. I årets kostnader ingår fordonshyra med 29,5 mnkr, till följd av förändrad princip för mellanhavande i AB Transitio och Norrtåg AB, där kollektivtrafikmyndigheten istället vidarefakturerar kostnaden.

I jämförelse med årsprognosen blev utfallet 8,4 mnkr lägre, främst till följd av lägre kostnader för förstärkningstrafik och färdtjänstresor.

Verksamhetens kostnader (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Års prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Linjelagd busstrafik, exkl avskrivning	-468,8	-451,2	-17,6	3,9	-443,7	-25,1	5,7	-472,3	3,5	-0,7
Särskild persontrafik inkl miljöincitament	-110,1	-117,7	7,6	-6,4	-100,1	-10,0	10,0	-114,6	4,5	-3,9
Tågtrafik inkl biljettgiltighet	-70,3	-75,2	4,9	-6,5	-60,8	-9,5	15,6	-70,7	0,4	-0,6
Fordonshyra	-29,5	0,0	-29,5	100,0	-27,2	-2,3	8,3	-31,1	1,6	-5,3
Administrativa kostnader	-56,6	-60,0	3,4	-5,6	-62,3	5,7	-9,1	-56,4	-0,2	0,4
Bankkostnad inkl försäljningsprovision	-3,3	-4,7	1,4	-29,2	-3,4	0,1	-2,1	-2,9	-0,4	14,8
Stationsavgifter	-1,3	-2,0	0,7	-33,3	-2,2	0,9	-39,4	-0,7	-0,6	90,5
Biljettsamverkan Xtrafik	-4,0	-4,0	0,0	0,0	-2	-2,0	100,0	-4,0	0,0	0,0
Kompletteringstrafik	-1,6	-2,0	0,4	-20,4	-1,7	0,1	-6,4	-1,4	-0,2	13,7
Realtid, drift och underhåll	-1,1	-0,6	-0,5	87,5	-1,2	0,1	-6,3	-1,0	-0,1	12,5
Summa verksamhetens kostnader	**-746,7**	**-717,4**	**-29,3**	**4,1**	**-704,6**	**-42,1**	**6,0**	**-754,9**	**8,4**	**-1,1**

Linjelagd busstrafik

De totala kostnaderna för linjelagd busstrafik uppgår till 468,8 mnkr i jämförelse med budget om 451,2 mnkr, med en högre kostnad med 17,7 mnkr. Trafikavtal med resandeincitament, omförhandlades till produktionsavtal, efter beslutad budget som baserades på en fortsatt låg återhämtningsgrad av resande. Det innebär att utfallet av själva trafikkostnaden 390,1 mnkr är mer korrekt än budget 368,8 mnkr.

Miljöincitamentet, som baseras på i hur stor andel av drivmedel som körs på förnyelsebara drivmedel (HVO) kvarstår på samma nivåer som tidigare år.

Förstärkningstrafik avser sådan trafik som utförs för att möta tillkommande behov inom tidtabellslagd trafik inom Trafikuppdraget. Förstärkningstrafiken syftar till att få med alla kunder och kan utföras tillfälligt eller mer långsiktigt samt på hel linje eller del av linje. Förstärkningstrafik förekommer både i form av oplanerad förstärkningstrafik och av planerad förstärkningstrafik. Planerad förstärkningstrafik kan uppstå vid trafikomläggning till följd av ombyggnad av vägnät. Kostnaden för förstärkningstrafiken är 0,3 mnkr lägre än budgeterad.

I jämförelse med föregående år har kostnaderna ökat med 18,2 mnkr. Den största avvikelsen med 14,2 mnkr hänför sig till följd av utvecklingen av index. Trafikkostnaden ska jämföras med 2020's utfall av trafikkostnad plus incitamentskostnad, varvid det är en nettoökning med 2,7 mnkr.

I jämförelse med prognosen blir utfallet 3,5 mnkr lägre. Det har varit svårigheter att lämna en prognos för 2021 till följd av pågående covid-19 pandemi. En osäkerhet kring hur Folkhälsomyndighetens rekommendationer kommer att slå på kollektivtrafiken såväl som fortsatta stödåtgärder till arbetsmarknaden.

Trafikkostnaden är 4,7 mnkr lägre än prognosen och det beror främst på en retroaktiv avstämning av trafikproduktion för 2021 för ett antal trafikområden.

För förstärkningstrafiken är utfallet 1,5 mnkr lägre än prognosen vid augusti. Behovet befanns lägre av förstärkningsfordon för att anpassa de linjer med flest resande vid rusningstrafik för att kunna svara mot de rekommendationer som getts från Folkhälsomyndigheten.

Trafikkostnader (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Års prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Trafikkostnad	-390,1	-368,8	-21,3	5,8%	-379,3	-10,8	2,8%	-394,8	4,7	-1,2%
Index	-72,9	-73,5	0,6	-0,8%	-58,7	-14,2	24,3%	-70,3	-2,6	3,7%
Resandeincitament	0,0	-2,7	2,7	-100,0%	-8,1	8,1	-100,0%	0	0,0	-100,0%
Miljöincitament	-1,1	-1,1	0,0	3,5%	-1,2	0,1	-5,1%	-1	-0,1	13,9%
Förstärkningstrafik	-4,7	-5,0	0,3	-5,9%	-3,3	-1,4	42,6%	-6,2	1,5	-24,1%
Summa	**-468,8**	**-451,2**	**-17,7**	**3,9%**	**-450,5**	**-18,2**	4,1%	**-472,3**	3,5	-0,7%

Index

Trafikavtalen, vilka utgör lejonparten för majoriteten av myndighetens bruttokostnader, justeras årligen utifrån en avtalad indexmodell. Indexmodellen består främst av: AKI (arbetskostnadsindex), KPI (konsumentprisindex), ITPI 29-30 SPIN 2015 (prisindex för inhemsk tillgång), HVO (index för hydrerad vegetabilisk olja).

Procentfördelningen mellan olika index i indexkorgarna varierar mellan trafikavtalen. För budget 2021 är indexuppräkningen 19,4 procent för tätortstrafiken och 20,08 procent för landsbygdstrafiken.

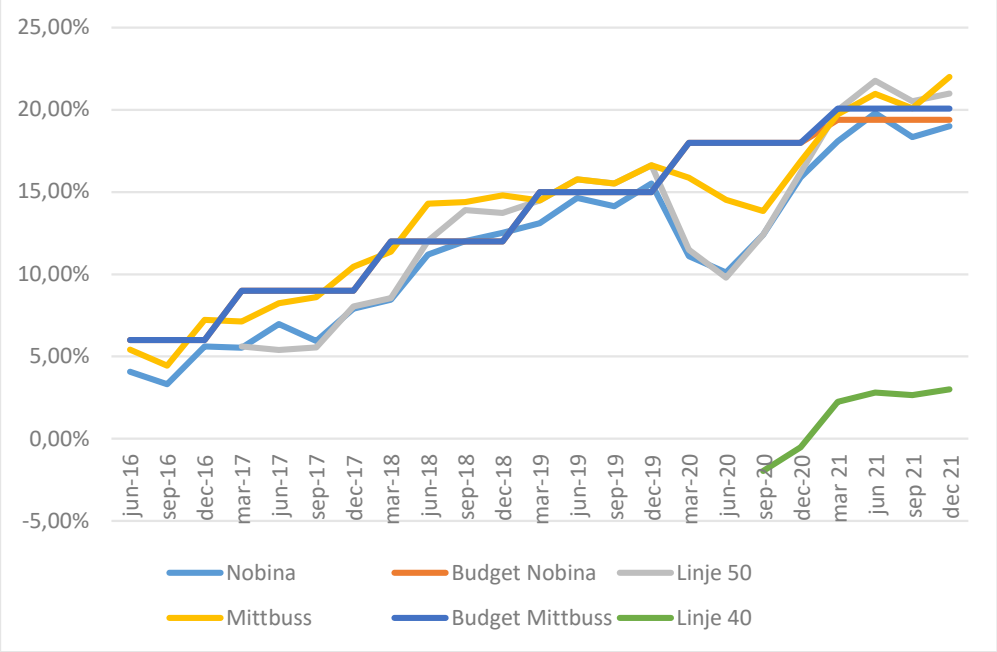

Diagram: Indexutveckling 2014 -2021, med prognos 2020 och preliminär december 2021

Under året har index fortsatt påverkats i hög grad av covid-19 liksom 2020. De olika indexkorgarnas utveckling har påverkats framför allt av vilka beslut och stödåtgärder som stimulerat näringslivet även under 2021. Indexrådet har publicerat en rekommendation hur AKI bör justeras för trafikavtal. Under sista tertialet 2021 har index för HVO diesel haft sina högsta nivåer någonsin.

För samtliga trafikavtal blev utfallet 72,9 mnkr av trafikkostnad 390,7. Det sammanlagda snittindexet för 2021 är 18,67 procent i utfall jämfört med snitt 20 procent i budget. Utfallet 72,9 mnkr är 0,6 mnkr lägre än budget 73,5 mnkr.

Jämfört med föregående års utfall om 51,7 mnkr är utfallet för 2021 21,2 mnkr högre. Utfallet 2020 hänför sig dock till den negativa resandeutvecklingen under året, då index regleras på trafikkostnader inklusive resandeincitament.

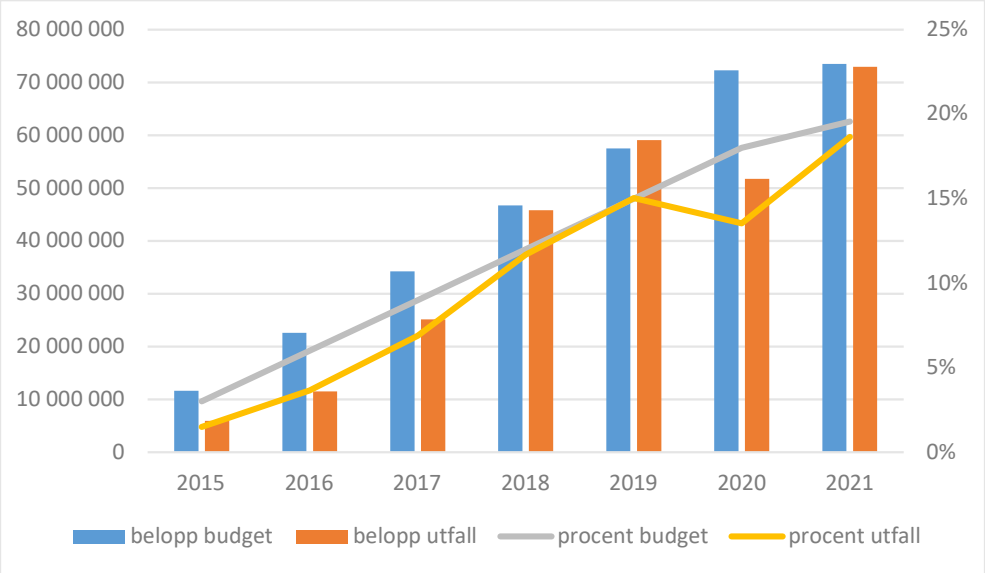

Diagram: Indexutveckling per år 2015 -2021 inklusive preliminär december 2021

Trafikavtal med trafikstart juni 2014 har i snitt 20 procent i budget. För den indexkorg som till största del regleras utifrån tätortstrafiken uppgår snittindex tom december 2021 från trafikstart juni 2014 till 18,53 procent i jämförelse med budget 19,04 procent. Motsvarande indexkorg som till största del återfinns inom landsbygdstrafiken uppgår index till 19,39 procent i jämförelse med budget 20,08 procent.

För trafikavtal linje 40 som trafikerar Örnsköldsvik-Sollefteå-Östersund med trafikstart december 2020, var utfallet 1,77 procent.

Linje 50 som trafikerar Örnsköldsvik-Härnösand med trafikstart december 2016, var utfallet 18,31 procent.

I jämförelse med prognosen från augusti 70,3 mnkr, så är utfallet av index 2,6 mnkr högre. Främst till följd av utvecklingen av HVO index under sista tertialet som ingår i indexkorgen.

Särskild persontrafik

Kostnaden för den särskilda persontrafiken uppgår till 110,0 mnkr och budgeten uppgår till 117,3 mnkr. Budgetavvikelsen är 7,2 mnkr vilket motsvarar en minskning på 6 procent. Budgetavvikelsen beror främst på covid-19, som lett till att resandet har fortsatt varit på en låg nivå under året vilket medför lägre kostnader. I strävan med att minska smittspridningen har begränsningar av samåkning i fordonen införts, vilket ger mindre besparing och högre kostnad per resa. Nytt trafikavtal trädde i kraft i juni månad där ersättningen är en kombination av fast samt en rörlig ersättning. Sollefteå kommun har från juni överlämnat samordningen till Din Tur kundcenter vilket ger en kostnadsbesparing när kommunens resor kan samordnas med regionens sjukresor.

En effekt av justeringen 2020, till följd av omräkningen av färdtjänstindex för den särskilda persontrafiken, är att även egenavgifterna påverkades. Därmed har en ny beräkning av egenavgifterna genomförts för perioden januari 2016 – oktober 2020 och belastar årets resultat med 0,6 mnkr.

Kostnaden för Region Västernorrlands sjukresor uppgår till 79,2 mnkr och i jämförelse med föregående år visar det en kostnadsökning med 9,3 mnkr. Budgetavvikelsen för sjukresor är 2 procent och motsvarar 1,3 mnkr. Antalet sjukresor har i jämförelse med tidigare år ökat med 1 627 resor till 137 905. Andelen samordnade sjukresor är 12 procent lägre än föregående år vilket är en bidragande orsak till ökade kostnader. 1 september tog regionen bort den tidigare rabatterade egenavgiften för personer med färdtjänsttillstånd som medför högre intäkter och lägre kostnader.

Kostnaden för Örnsköldsviks kommun är 3,6 mnkr lägre än budgeterat och i jämförelse med föregående år är det en kostnadsökning på 33 procent. Resandet har ökat med 4 718 resor vilket motsvarar en resandeökning på 16 procent.

Härnösands kommun har en budgetavvikelse på 37 procent lägre kostnader och i jämförelse med föregående år är kostnaden 0,2 mnkr högre. Resandevolymen har ökat med 7 procent till 20 243 resor.

Budgetavvikelsen i Ånge kommun redovisar 0,1 mnkr lägre kostnader och i jämförelse med föregående år är kostnadsökningen 1,2 mnkr. Antalet resor har ökat med 1 743 resor till 7 401 som motsvarar 31 procent. Färdtjänsttillstånden har minskat till 299 jämfört med 336 föregående år.

För Timrå kommun är budgetavvikelsen 1,9 mnkr lägre kostnader. Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med 0,3 mnkr vilket motsvarar 10 procent. Resandet har ökat med 16 procent till 18 620 resor och antalet färdtjänsttillstånd ökat från 667 till 704.

Kramfors kommun redovisar 0,1 mnkr lägre kostnader än föregående år och budgetavvikelsen visar på 30 procent lägre kostnader än budgeterat. Antalet resor har minskat med 2 procent vilket motsvarar 467 resor. Färdtjänsttillstånden har minskat från 936 till 907 i jämförelse mellan åren.

Särskild persontrafik mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021–2020	Förändring 2021–2020 (%)
Region Västernorrland	-79,2	-77,8	-1,3	2%	-69,9	-9,3	13%
Ånge kommun	-3,3	-3,4	0,1	-3%	-2,1	-1,2	56%
Sundsvalls kommun	0,0	-0,1	0,0	0%	0,0	0,0	0%
Timrå kommun	-3,1	-5,0	1,9	-38%	-2,8	-0,3	10%
Härnösands kommun	-3,7	-5,8	2,1	-37%	-3,5	-0,2	4%
Kramfors kommun	-8,5	-12,2	3,6	-30%	-8,6	0,1	-1%
Sollefteå kommun	-2,7	0,0	-2,7	9012%	0,0	-2,7	100%
Örnsköldsviks kommun	-9,5	-13,0	3,6	-27%	-7,1	-2,3	33%
Summa	**-110,0**	**-117,3**	**7,2**	-6%	**-58,7**	**-16**	27%

Administration – Förvaltningens nettokostnader

Under 2021 slutfördes den omorganisation som påbörjades 2020 av främst kontoret i Kramfors. I samband med det arbetet har även strukturen omarbetats varvid kostnadsuppföljningen blir missvisande. En omarbetning av budget 2021 för den nya strukturen pågår inför anpassning till budget för 2022, varför utfall visas på en övergripande nivå.

De administrativa nettokostnaderna uppgår till 52,4 mnkr vilket är 4,1 mnkr lägre än budget. För 2020 har personalkostnader till följd av uppsägningar reserverats för personalavveckling under 2021.

Det som även påverkar budgetavvikelsen är vakanta tjänster, tjänstledigheter samt ett minskat behov av vikarier på Din Tur kundcenter, till följd av covid-19. Minskade kostnader för resor, utbildning och

möten på annan ort har utgått och ersatts med digitala möten i större utsträckning, vilket lett till minskade kostnader. I Kramfors har kontorsytan minskats under hösten 2021.

Jämfört med föregående år om 55,2 mnkr är kostnaden 3,1 mnkr lägre. En förändring inom fördelning personalkostnader Ånge påverkar, samt även en viss återtillsättning av vakanta tjänster samt vikarietäckning under hösten 2021.

Förbundsdirektionens kostnader uppgår till 0,8 mnkr jämfört med budget 0,4 mnkr vilket är en budgetavvikelse med 0,4 mnkr. Till följd av den rådande situationen under året med covid-19 samt det pågående arbetet med nytt Trafikförsörjningsprogram har fler möten genomförts.

För Marknad är intäkterna 0,2 mnkr högre än budget och det beror på att försäljningen av reklamplats på buss återhämtat sig något under hösten 2021, så att ett utfall av rörliga ersättning uppnåtts.

Verksamhet, mnkr	Utfall 2021			Budget 2021			Budget-avvikelse nettokost.	Budget-avvikelse %	Prognos aug 2021 nettokost	Netto-kostnad 2020
	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad				
Kramfors	1,7	-36,2	-34,5	0,6	-36,8	-36,2	1,7	-4,7	-35,5	-38,4
Ånge	3,1	-19,2	-16,1	3,2	-21,0	-17,8	1,7	-9,7	-15,0	-15,1
Central bedömningsfunktion	0	-1,8	-1,8	0,0	-2,5	-2,5	0,7	-27,3	-2,0	-2,0
Summa	**4,8**	**-57,2**	**-52,4**	**3,8**	**-60,4**	**-56,6**	**4,1**	**-7,2**	**-52,5**	**-55,5**

Avskrivningar

Under 2021 har projektet med nytt biljettsystem 2022 - 2024 startats och investeringskostnader utföll redan under året. Ett servicefordon är anskaffat under året. Det har även gjorts utrangeringar av äldre inventarier.

I jämförelse med föregående år, ingick nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar med 1,3 mnkr 2020.

Avskrivning, mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Budget-avvikelse %	Netto kostnad 2020	Prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Immateriella tillgångar	-0,4	-0,2	-0,2	93,8	-0,2	-0,2	-0,2	93,8
Optiska läsare	-0,2	-0,7	0,5	-75,4	-0,8	-0,7	0,5	-75,4
Inventarier	-0,3	-0,4	0,1	-19,4	-0,3	-0,4	0,1	-19,4
Biljettmaskin	-0,3	-0,2	-0,1	64,2	-0,2	-0,2	-0,1	64,2
Fordon	-0,1	0,0	-0,1	100,0	0	0	-0,1	100,0
Nedskriv finans anl tillg	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,3	0	0,0	0,0
Summa	**-1,2**	**-1,5**	**0,3**	**-17,2**	**-2,6**	**-1,5**	**0,3**	**-17,2**

Verksamhetens nettokostnad fördelad per medlem

Nedan redovisas nettokostnad per medlem. I nettokostnaden exkluderas kommunernas intäkter för subventionerade produkter eftersom det är en intäkt för kommunalförbundet men tillika en kostnad hos respektive kommun med subventionerade produkter.

Utfallet för verksamhetens nettokostnader uppgår till 597,7 mnkr. I budget låg nettokostnaderna på 592,6 mnkr och i augusti prognostiseras verksamhetens nettokostnad till 607 mnkr.

Verksamhetens nettokostnad (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Region	-259,3	-262,9	3,6	-1,4	-243,8	-15,5	6,4	-265,7	6,4	-2,4
Ånge kommun	-10,9	-11,8	0,8	-6,9	-9,8	-1,1	11,3	-11,3	0,3	-2,9
Sundsvalls kommun	-147,6	-134,7	-12,9	-9,5	-133,3	-14,3	10,7	-144,3	-3,2	2,2
Timrå kommun	-19,2	-21,7	2,5	-11,4	-17,5	-1,7	9,6	-20,4	1,1	-5,6
Härnösands kommun	-32,4	-36,3	3,9	-10,8	-33,2	0,8	-2,5	-34,1	1,8	-5,1
Kramfors kommun	-27,0	-30,0	3,0	-9,9	-27,0	0,0	0,0	-28,1	1,1	-3,8
Sollefteå kommun	-17,5	-14,9	-2,6	17,8	-15,0	-2,5	16,4	-16,7	-0,8	4,7
Örnsköldsviks	-83,8	-80,4	-3,3	4,1	-83,2	-0,5	0,6	-86,4	2,6	-3,0
Summa	**-597,7**	**-592,6**	**-5,1**	**0,9**	**-562,9**	**-34,8**	**6,2**	**-607,0**	**9,3**	**-1,5**

Medlemsbidrag fördelad per medlem

I medlemsbidraget ingår även intäkter för subventionerade produkter. Medlemsbidraget uppgår till 482,6 mnkr vilket kan jämföras med budget på 437 mnkr och utfall 2020 med 423,1 mnkr. De medlemmar med störst avvikelse är Härnösands kommun, Sundsvalls Kommun och Örnsköldsviks kommun. Sammantaget för alla medlemmar är att Trafikverkets bidrag på totalt 16,2 mnkr inte fanns med i budget.

Härnösands kommun minskade sina subventionsintäkter för vuxna, barn och seniorer med drygt 11 mnkr mot budget. Kostnaden för särskild persontrafik minskade med 2,1 mnkr.

Sundsvalls kommun minskade sina totala subventionsintäkter med 15,2 mnkr mot budget och biljettintäkter med drygt 8 mnkr. Även intäkter från skolor minskade med över 2 mnkr. Trafikkostnader tätort ökade med 8,3 mnkr och för landsbygdstrafiken med 2,4 mnkr.

Örnsköldsviks kommun minskar sina subventionsintäkter med nästan 6 mnkr och biljettintäkter med 5,2 mnkr. Kostnader för tätortstrafiken ökar med 5,8 mnkr mot budget. De största beståndsdelarna i ökade kostnader är trafikkostnader. Den särskilda persontrafiken har minskade kostnader jämfört med budget med 3,6 mnkr. Bidrag Trafikverket står också för en positiv avvikelse på 2,6 mnkr.

Sammantaget för medlemsbidraget var avvikelsen nästan 10 procent lägre för utfallet för året jämfört med prognosen per augusti.

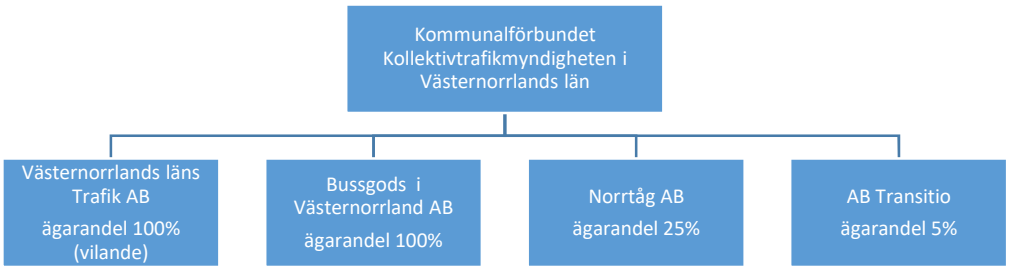
Störst fluktuation mellan prognosen och utfallet har Härnösands kommun, Örnsköldsviks kommun och Timrå kommun. För Härnösands kommun sker en minskning med nästan 28 procent jämfört med årets andra årsprognos och motsvarande för Örnsköldsvik är 9 procent. Härnösands kommun har en kostnadsminskning på 1 mnkr jämfört med årets andra prognos. Kostnaderna för särskild persontrafik för Härnösand minskar också med 0,5 mnkr.

Medlemsbidrag (mnkr)	Utfall 2021	Budget 2021	Budget-avvikelse	Avvikelse (%)	Utfall 2020	Förändring 2021-2020	Förändring (%)	Prognos aug 2021	Prognos avvikelse	Prognos avvikelse (%)
Region Västernorrland	254,8	257,8	-3,0	-1,2	238,8	16,0	6,7	261,2	-6,5	-2,5
Ånge kommun	10,9	11,8	-0,8	-6,9	9,8	1,1	11,3	11,3	-0,3	-2,9
Sundsvalls kommun	101,8	67,6	34,2	50,6	69,2	32,6	47,1	97,0	4,9	5,0
Timrå kommun	19,2	21,7	-2,5	-11,4	17,5	1,7	9,6	20,4	-1,1	-5,6

Härnösands kommun	4,1	-4,5	8,6	191,8	3,9	0,2	5,8	5,7	-1,6	-27,8
Kramfors kommun	27,0	30,0	-3,0	-9,9	27,0	0,0	0,0	28,1	-1,1	-3,8
Sollefteå kommun	17,5	14,9	2,6	17,8	15,0	2,5	16,4	16,7	0,8	4,7
Örnsköldsviks kommun	47,2	37,8	9,4	25,0	41,8	5,4	13,0	51,9	-4,7	-9,0
Summa	**482,6**	**437,0**	**45,6**	**10,4**	**423,1**	**59,5**	**14,1**	**492,2**	**-9,6**	**-2,0**

Sammanställd redovisning

Utöver kärnverksamheten har kommunalförbundet intressen i andra bolag som på något sätt bidrar till att utveckla länets kollektivtrafik. Nedan ges en kortfattad beskrivning av de bolag där ägarandelen uppgår till fem procent eller mer.

Västernorrlands läns Trafik AB

Västernorrlands läns Trafik AB är ett helägt vilande dotterbolag vars syfte är behålla varumärket i kommunalförbundets ägo.

Bussgods i Västernorrland AB

Bussgods i Västernorrland AB är från och med 2017 ett helägt dotterbolag. Verksamheten bedrivs i egen regi på tre godsterminaler. Bussgods har ett 40-tal in- och utlämningsställen i länet. Ett arbete med att bilda ett gemensamt bussgodsbolag med tre ägare Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland har pågått sedan 2017. Arbetet beräknades vara klart under 2019 med det nya gemensamma bolaget Bussgods i Norr AB. Under januari 2019 pausade Norrbotten den planerade fusionen av norrlandslänens bussgodsbolag för att göra en genomlysning av Bussgods Norrbotten AB på grund av negativt resultat 2018. I mitten av maj 2019 kom beskedet att Norrbotten kommer att avveckla sin bussgodsverksamhet den sista december 2021. De minskade godsflödena från Norrbotten mynnar ut i att alla bussgodsbolag i norrlandslänen tappar frakter och det medför att omsättning och resultat minskar.

Förbundsdirektionen har inlett en dialog med Västerbotten om en möjlig framtida lösning av godstransporter i Västernorrland.

Under hösten har nya diskussioner förts med Bussgods i Norr om ett övertagande från deras sida av Bussgods i Västernorrland.

Under början av 2021 har effekter av Covid-19 fortsatt precis som under 2020, vilket medfört ett tapp på 6% av den totala omsättningen. Mitten och senare delen av 2021 har omsättningen dock varit god med positiv påverkan på resultat och likviditet. Tappet på privatmarknaden har dock inte återhämtats.

Norrtåg AB

Kommunalförbundet äger 25 procent av Norrtåg AB. Övriga ägare är Region Jämtland Härjedalen, Länstrafiken i Västerbotten AB och Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens län. Norrtåg AB skall i enlighet med ägarnas uppdrag bedriva regional persontrafik med tåg. Kommunalförbundets andel av finansieringen är 34 procent baserat på kilometerproduktion och antal personkilometer i Västernorrland.

Under året har kvaliteten i trafiken påverkats till stor del av den snörika vintern, stora belastningar på infrastruktur har medfört trafikstörningar vilket påverkat trafikkvalitet negativt. Under sommaren har det varit omfattande banarbeten och fortsatt infrastrukturstörningar till följd av urspårningar av godståg, åsknedslag i teknikskåp och ERTMS störningar på Haparandabanan för att nämna några orsaker. Även klimatförändringar får redan idag stor påverkan på infrastrukturen.

Resandet har under det senaste kvartalet minskat med 6% jämfört med föregående år och med 38% jämfört med normalåret 2019. Vi befinner oss fortfarande i en pandemi och många arbetar mestadels eller delvis hemifrån. Flera insatser genomförs för att återfå resandet till exempel pensionärsrabatter.

Norrtåg har tillsammans med RKM i de fyra nordligaste länen träffat ett nytt samverkansavtal med Trafikverket som börjar gälla from augusti 2021. I det nya samverkansavtalet ökar statens medfinansiering till Norrtågstrafiken från dagens 50 miljoner kronor per år till 90 miljoner, i syfte att säkerställa god tillgänglighet med tåg i norra Sverige. Under året har även ersättning för uteblivna kommersiella avgångar under 2020.

Län (belopp i tkr)	Skuld 2021-01-01	Trafikkostnad 2021	Inbetalt 2021	Reglering av fordonshyra	Återbet av skuld	Skuld 2021-12-31
Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland	-13 114	68 588	-67 228	-737		-12 491
Region Jämtland Härjedalen	-2 822	29 616	-30 285	74		-3
Länstrafiken i Västerbotten AB	-20 780	53 222	-53 853	936	10 400	-10 075
Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbotten	-8 467	38 902	-39 166	-273		-9 004
Summa		**190 328**	**-190 533**	**0**	**10 400**	
Summa skuld aktieägare	**-45 183**					**-34 987**

Norrtåg AB erhåller fakturor kvartalsvis avseende fordonshyresavtal från Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

AB Transitio

Kommunalförbundet äger 5 procent av AB Transitio tillsammans med 19 andra regioner och kollektivtrafikmyndigheter. Bolaget har som huvuduppgift att på olika sätt stödja aktieägare avseende frågor om upphandling och finansiering av spårfordon och reservdelar. Bolaget har tillika en uppgift avseende anskaffande, uthyrning, förvaltning och underhåll av spårfordon, högvärdeskomponenter avseende spårfordon och reservdelar avseende spårfordon. Bolaget skall också förvalta tidigare genomförda finansieringar.

AB Transitio fakturerar kvartalsvis aktuella fordonshyresavtal till Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län.

Koncernens mellanhavanden

Kommunalförbundets och Norrtågs mellanhavanden har minskat med 1,8 mnkr

Kommunalförbundets och Bussgods mellanhavanden har minskat med 0,2 mnkr.

Kommunalförbundets och AB Transitios mellanhavanden har ökat med 29,4 mnkr.

Försäljning (mnkr)	Köpare 2021	Säljare 2021	Köpare 2020	Säljare 2020	Köpare 2019	Säljare 2019	Köpare 2018	Säljare 2018
Kommunalförbundet	31,9	0,3	4,2	0,5	8,2	0,5	7,4	0,3
Norrtåg AB		2,4		4,2		8,2		7,4
Bussgods AB	0,3		0,5		0,5		0,3	
Västernorrlands läns Trafik AB								
AB Transitio		29,4						

Driftsbidrag (mnkr)	Givare 2021	Mottagare 2021	Givare 2020	Mottagare 2020	Givare 2019	Mottagare 2019	Givare 2018	Mottagare 2018
Kommunalförbundet	67,9		56,7		47,7		41,7	
Norrtåg AB		67,9		56,7		47,7		41,7
Bussgods AB								
Västernorrlands läns Trafik AB								
AB Transitio								

Samlad bedömning om god ekonomisk hushållning

Någon Mål och resursplan för koncernen har kommunalförbundet ej upprättat tidigare år, ej heller för 2021, varför det inte finns någon sammanställning eller jämförelse av utfall mot budget.

Ekonomiska rapporter

Resultaträkning

Förändring från och med 2021, av rubricering för driftsbidrag till Norrtåg i koncernkonsolideringen. Justerad från Verksamhetens intäkter och återfinns i Medlemsbidrag för både 2020 och 2021.

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet				Sammanställd redovisning	
		2021	2020	Prognos 2021	Budget 2021	2021	2020
Verksamhetens intäkter inkl jämförelsestörande poster	2	150,3	144,4	149,0	125,6	252,9	205,2
Verksamhetens kostnader	3	-746,7	-704,6	-754,9	-717,4	-862,7	-766,3
Avskrivningar	4	-1,2	-2,6	-0,9	-0,8	-13,4	-1,9
Verksamhetens nettokostnader		**-597,7**	**-562,9**	**-606,8**	**-592,6**	**-623,1**	**-563,0**
Kommunala biljettsubventioner	5	115,1	139,8	114,7	155,6	115,1	139,8
Medlemsbidrag	6	482,6	423,1	492,1	437,0	513,2	423,1
Verksamhetens resultat		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**5,2**	**-0,1**
Finansiella intäkter	12	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Finansiella kostnader	12	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,6	-0,1
Resultat efter finansiella poster		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,7**	**-0,1**
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,7**	**-0,1**

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Förvärvade system	7	0,9	0,2	0,9	0,2
Materiella anläggningstillgångar					
Maskiner och inventarier	7	1,7	1,8	280,7	4,2
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier i dotterbolag och intressebolag	8	17,1	17,1	0,0	1,0
Andra långfristiga värdepappersinnehav		0,0	0,0	58,5	0,1
Långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		**17,1**	**17,1**	**58,5**	**1,1**
Summa anläggningstillgångar		**19,7**	**19,1**	**340,1**	**5,5**
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga placeringar	9	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga fordringar	10	113,2	97,6	133,1	93,7
Kassa och bank	14	117,0	130,2	180,0	154,6
Summa omsättningstillgångar		**230,2**	**227,8**	**313,1**	**248,3**
SUMMA TILLGÅNGAR		**249,9**	**246,8**	**653,2**	**253,8**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital		0,0	0,0	0,0	0,0
Reservfond		0,0	0,0	-0,4	0,0
Balanserat resultat		1,3	1,3	2,6	1,4
Årets resultat		0,0	0,0	0,7	-0,1
Summa eget kapital		**1,3**	**1,3**	**2,9**	**1,3**
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner		0,0	0,0	0,0	0,0
Andra avsättningar		0,0	0,0	22,7	4,0
Summa avsättningar		**0,0**	**0,0**	**22,7**	**4,0**
Skulder					
Långfristiga skulder		0,0	0,0	290,8	0,3
Kortfristiga skulder	11	248,6	245,5	336,8	248,1
Summa skulder		**248,6**	**245,5**	**627,6**	**248,4**

SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**249,9**	**291,1**	**653,2**	**253,8**

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31	2021-01-01 2021-12-31	2020-01-01 2020-12-31
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster	12	0,0	0,0	0,7	-0,1
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	13	1,2	2,6	8,5	1,9
Betald inkomstskatt		0,0	0,0	2,0	0,0
Kassaflöden från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**1,2**	**2,6**	11,4	**1,8**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning(-) minskning(+) av kortfristiga fordringar		-15,7	-14,1	-29,0	-13,7
Ökning(+) minskning(-) av kortfristiga skulder		3,2	4,3	8,0	3,4
Kassaflöden från den löpande verksamheten		**-11,3**	**-7,2**	-9,6	**-8,5**
Investeringsverksamheten					
Lämnat kapitaltillskott		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1,9	-1,3	-2,8	-2,3
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,5
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	-1,0	0,0
Avyttring immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Tillkommande dotterföretag, netto likvidpåverkan	14	0,0	0,0	38,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-1,9**	**-1,3**	**35,2**	**-1,8**
Finansieringsverksamheten					
Upptagna lån		0,0	0,0	0,0	0,8
Amortering		0,0	0,0	0,0	-0,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,6**
Årets kassaflöde		**-12,0**	**-8,5**	**25,6**	**-9,7**
Likvida medel vid periodens början	15	130,1	138,6	154,6	164,4
Likvida medel vid periodens slut	15	117,0	130,1	180,0	154,6

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunalförbundets Årsredovisning är i allt väsentligt upprättad enligt kommunallagen, lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer och informationer som Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) utarbetat. Detta innebär sammantaget att årsredovisningen är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och om intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Periodiseringar

Periodisering av inkomster och utgifter sker enligt god redovisningssed. Det innebär att inkomster och utgifter bokförs på de perioder de intjänats respektive förbrukats.

Fordringar

Fordringar upptas till de belopp de beräknas inflyta med.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster behandlas intäkter och kostnader som inte utgör den normala verksamheten samt är väsentliga belopp.

Tillgångar/Skulder

Överordnad princip för värdering av tillgångar och skulder är försiktighetsprincipen som innebär att skulder inte undervärderas och tillgångar inte övervärderas.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar värderas till som huvudregel till anskaffningsvärdet, men om värdet är lägre på balansdagen kan det väljas.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar avser investeringar med en ekonomisk livslängd på minst tre år och ett anskaffningsvärde som uppgår till minst ett halvt basbelopp. Materiella anläggningstillgångar avskrivs systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Huvudsakligen tillämpas följande linjära avskrivningstider:

Tillämpade avskrivningstider	***ÅR***
Bussar	5
Inventarier	5
Biljettmaskiner	5
Datorer	3

RKR:s rekommendation 11,4 om materiella anläggningstillgångar, innehåller explicit krav på komponentavskrivning, vilket ej tillämpas, då kommunalförbundet inte har tillgångar vars restvärde överstiger 1 mkr, eller där kvarvarande nyttjandeperioden är på mer är 10 år.

Immateriella anläggningstillgångar avser investeringar avseende utgifter för utvecklingsarbete som är av väsentligt värde för kommunalförbundets verksamhet under kommande år. Investeringarna ska vara hänförbara till att en ökad service pontential kan uppnås. Immateriella anläggningstillgångar avskrivs på fem år. Omprövning av nyttjandeperiod ska ske i slutet av varje räkenskapsår och eventuellt en annan avskrivningsperiod fastställas.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller med en nyttjandeperiod på minst tre år, klassificeras som anläggningstillgång. Inventarier vars värde understiger ett halvt basbelopp avskrivs direkt.

Skulder

Skulder värderas till det belopp som det med tillförlitlighet omfattar. Huvudprincipen är att de skulder som beräknas betalas inom ett år från balansdagen redovisas som kortfristig skuld. Övriga skulder är långfristiga.

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en legal eller informell förpliktelse uppstår som en följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Leasing

Alla leasingavtal redovisas som nyttjanderättsavtal och leasingavgiften fördelas linjärt över leasingperioden. Bussar som redovisas som anläggningstillgång leasas ut till upphandlade trafikföretag till en avgift om 0 kr.

Sammanställda räkenskaper

Syftet med de sammanställda räkenskaperna är att ge en sammanfattande bild av koncernens ekonomiska ställning. Klyvningsmetoden (proportionell konsolidering) används vid framtagandet av de sammanställda räkenskaperna. Förutom Kommunalförbundet ingår de helägda bolagen Bussgods i Västernorrland AB och Västernorrlands läns Trafik AB. Dessutom ingår det till 25 % ägda bolaget Norrtåg AB samt det till 5% ägda bolaget AB Transitio.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enlig indirektmetod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

Noter till resultaträkningen

Belopp i mnkr		Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021	2020	2021	2020
Not 2	**Verksamhetens intäkter, inkl jämförelsestörande poster**	**150,3**	**144,4**	**252,9**	**205,2**
	Biljettintäkter	62,0	67,6	62,0	67,6
	Skolkortsintäkter	15,4	16,1	15,4	16,1
	Resplusintäkter	3,1	2,0	3,1	2,0
	Fraktintäkter	0,3	0,5	24,1	17,8
	Bidrag Trafikverket (biljett)	16,3	15,2	37,6	31,0
	Bidrag Trafikverket samverkande system	3,5	3,4	3,5	3,4
	EU-bidrag	0,4	3,9	0,4	3,9
	Tåghyror	31,4	30,8	82,1	35,9
	Ersättning resande med RKTM färdbevis	0,0	0,0	1,6	2,8
	Driftsbidrag	0,0	0,0	0,0	24,4
	Övriga intäkter	18,0	4,9	23,1	0,2
Not 3	**Verksamhetens kostnader**	**-746,7**	**-704,6**	**-862,7**	**-766,3**
	Trafikkostnader	-656,2	-641,7	-756,4	-689,3
	Tåghyra	-29,5	0,0	-29,5	0,0
	Personalkostnader inkl direktionen	-33,9	-39,5	-49,7	-47,9

	IT-system (avtal, drift, underhåll, support)	-11,0	-10,5	-11,0	-10,5
	Lokalkostnader	-1,9	-2,1	-1,9	-2,1
	Konsultkostnader	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
	Övriga kostnader	-12,6	-9,2	-12,6	-14,9

Avsättning för latent skatt har reserverats för i den sammanställda redovisningen med 0.1 mnkr avseende AB Transitio.

Not 4	**Avskrivningar och nedskrivningar**	**1,2**	**2,6**	**13,4**	**1,9**
	Avskrivning immateriella tillgångar	0,4	0,0	0,4	0,0
	Avskrivning maskiner och inventarier	0,8	1,3	13,0	1,9
	Nedskrivning	0,0	1,3	0,0	0,0
Not 5	**Kommunal biljettsubvention**	**115,1**	**139,8**	**115,1**	**139,8**
	Sundsvalls kommun	48,0	66,8	48,0	66,8
	Örnsköldsviks kommun	36,6	41,6	36,6	41,6
	Härnösands kommun	30,5	31,4	30,5	31,4
Not 6	**Medlemsbidrag**	**482,6**	**423,1**	**513,2**	**423,1**
	Region Västernorrland	254,8	238,8	254,8	238,8
	Sundsvalls kommun	101,8	69,2	101,8	69,2
	Örnsköldsviks kommun	47,2	41,8	47,2	41,8
	Härnösands kommun	4,1	3,9	4,1	3,9
	Kramfors kommun	27,0	27,0	27,0	27,0
	Sollefteå kommun	17,5	15,0	17,5	15,0
	Timrå kommun	19,2	17,5	19,2	17,5
	Ånge kommun	10,9	9,8	10,9	9,8
	Norrtåg AB	0,0	0,0	30,6	0,0

Noter till balansräkningen

Belopp i mnkr		Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 7	**Materiella och immateriella anläggningstillgångar**				
	Ingående anskaffningsvärden	44,1	51,6	49,0	56,4
	Årets anskaffningar	1,9	1,3	2,8	1,5
	Tillkommande dotterbolag	0,0	0,0	277,7	0,0
	Försäljningar och utrangeringar	-6,2	-8,8	-7,1	-8,9
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	39,8	44,1	322,0	49,0
	Ingående avskrivningar	-42,2	-49,6	-45,8	-52,4

Försäljningar och utrangeringar	6,2	8,8	6,7	8,9
Avskrivningar	-1,2	-1,4	-1,7	-2,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-37,2	-42,2	-40,4	-45,8
	2,6	**1,9**	**281,6**	**4,4**

Belopp i mnkr			Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
			2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 8	**Finansiella anläggningstillgångar**	**Antal**	**Kvotvärde, kr**	**Bokfört värde**	**Bokfört värde**	**Bokfört värde**	**Bokfört värde**
	Avseende andelar i andra bolag						
	Transitio AB	1000	100	1,0	1,0	1,0	1,0
	Norrtåg AB	500	1 000	0,5	0,5	0,0	0,0
	Västernorrlands läns Trafik AB	15 000	1 000	15,0	15,0	0,0	0,0
	Bussgods i Västernorrland AB	3 000	629	0,6	1,9	0,0	0,0
	Bussgods ek förening	3	1 500	0,0	0,0	0,0	0,0
	Samtrafiken i Sverige AB	30	1 000	0,0	0,0	0,0	0,0
	Sveriges kommunikationer AB	15	100	0,0	0,0	0,0	0,0
				17,1	**18,4**	**1,0**	**1,0**
Not 9	**Kortfristiga placeringar**			**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Noterade aktier och andelar, omsättningstillgångar						
Not 10	**Kortfristiga fordringar**			**113,2**	**97,6**	**313,1**	**93,7**
	Kundfordringar			58,5	46,2	71,4	49,2
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			29,6	29,7	39,0	32,7
	Övriga kortfristiga fordringar			25,1	21,7	202,7	11,8
Not 11	**Kortfristiga skulder**			**248,6**	**245,5**	**336,8**	**248,3**
	Leverantörsskulder			56,7	67,7	67,5	71,8
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			18,0	6,5	51,2	20,5
	Övriga kortfristiga skulder			173,9	171,3	218,1	155,7

Noter till kassaflödesanalys

Belopp i mnkr		Kommunalförbundet		Sammanställd redovisning	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Not 12	**Betalda räntor och erhållen utdelning**				
	Erhållen ränta	0,0	0,1	0,2	0,0
	Erlagd ränta	0,0	0,0	-4,6	-0,1

	Erlagd ränta avser fordonsfinansiering för AB Transitio				
Not 13	**Justering för poster som ej ingår i kassaflödet**				
	Rearesultat vid avyttring av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,9	0,0
	Avskrivningar	1,2	1,3	1,3	1,9
	Nedskrivningar finansiell anläggningstillgång	0,0	1,3	0,0	0,0
	Ökning av avsättningar	0,0	**0,0**	0,0	0,0
	Förändring avsättningar	0,0	0,0	7,4	0,0
	Nedskrivning fg år påverkan eget kapital	0,0	0,0	-1,1	0,0
		1,2	**2,6**	**8,5**	**1,9**
Not 14	**Tillkommande dotterföretag**	**0,0**	**0,0**	**38,0**	**0,0**
	Netto likvidpåverkan AB Transitio				

Not 15	**Likvida medel**				
	Följande delkomponenter ingår i likvida medel:				
	Kortfristig placering	0,0	0,0	0,0	0,0
	Kassa och bank	117	130,2	180,0	154,6
		117,0	**130,2**	**180,0**	**154,6**

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten.

Ekonomisk ordlista

Anläggningstillgång

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav, såsom anläggningar och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunalförbundet har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Budget

En budget är en specificerad sammanfattning av sannolika intäkter och kostnader för en viss period. Det övergripande syftet med budgetering är att ge en prognos av kostnader och intäkter, som kan ligga till grund för att användas som verktyg för beslutsfattning

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Finansiella kostnader & intäkter

Poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, exempelvis räntor.

Intäkt

En intäkt är en periodiserad inkomst. Det vill säga, inkomsten är fördelad till den eller de perioder som den faktiskt avser.

Jämförelsestörande poster

Kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktigt att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

Kortfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

Kostnader

En kostnad är en periodiserad utgift. Det vill säga, utgiften är fördelad till den eller de perioder som den faktiskt avser.

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Omsättningstillgång

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar med mera. Dessa tillgångar kan på kort sikt omsättas till likvida medel.

Resultaträkning

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

KPMG

Översiktlig granskning

-Delårsrapport per 2021-08-31

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlandslän

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

Innehåll

Sida

1. Sammanfattning

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten [4]
1.2 Underlag för revisorernas bedömning [5]

2. Inledning

2.1 Syfte och revisionsfråga [7]
2.2 Avgränsning [8]
2.3 Revisionskriterier [9]
2.4 Ansvarig nämnd [9]
2.5 Metod [9]

3. Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse [11]
3.2 Bedömning av direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning [11]
3.2.1 Finansiella mål och verksamhetsmål [12]
3.3 Balanskravet [13]
3.4 Resultaträkning [14]
3.5 Balansräkning [15]
3.6 Redovisningsprinciper [16]

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

KPMG

1. Sammanfattning

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

Sammanfattning

Vi har av Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrandsläns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårs-rapporten per 2021-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt Kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som förbundsdirektionen beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunalförbundets resultat för delåret uppgår till 0 mkr (0 mkr). Då kommunalförbundet finansieras av medlemmarna via bidrag tillämpar kommunalförbundet en fördelningsmodell för fördelning av intäkter och kostnader mellan medlemmarna. Nettokostnaden för respektive medlem ligger sedan till grund för vad de ska betala i medlemsbidrag för att kommunalförbundet ska gå med +/- 0.
- Kommunalförbundets nettokostnad för delåret uppgår till -415,4 mkr (396,6). Prognosen för helåret uppgår till -606,8 mkr, vilket är 14,2 mkr högre än budget. Den högre prognostiserade nettokostnaden förklaras främst av ökade kostnader om 37,5 mkr till följd av omförhandlade trafikavtal, vilket motverkas av högre prognostiserade intäkter om 23,4 mkr. Ökningen av intäkter jämfört med budget förklaras främst av intäktsföring av tidigare skuld förda bidrag om 12,7 mkr.
- Kommunalförbundets balanskravsresultat beräknas uppgå till 0 mkr för 2021.

Periodisering av förutbetalda kostnader, vi har i vår granskning noterat att posten för förutbetalda kostnader är onormalt låg, föregående år uppgick posten till 24,8 mkr och vid årsskiftet 25,7 mkr, vid delåret 2021 uppgår periodiseringarna endast till 2,5 mkr. Vilket skulle kunna innebära att det i resultaträkningen per 2021-08-31 redovisats för höga kostnader. I prognosen ska kommunalförbundet enligt uppgift tagit hänsyn till detta. Utredning ska ske under hösten för korrekt hantering till årsskiftet.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Sammanfattning forts.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska förbundsdirektionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela koncernen, d v s kommunalförbundet och dess koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för koncernen som helhet.

Vi delar förbundsdirektionens bedömning att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med målen för god ekonomisk hushållning.

Sundsvall 2021-10-29

DocuSigned by:
Lars Skoglund
F2BE594B7DF141F...
Lars Skoglund

Auktoriserad revisor

DocuSigned by:
Lena Medin
9CB391F9DD1D41B...
Lena Medin

Certifierad kommunal revisor

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

KPMG

2. Inledning

Inledning

Av lag om kommunal bokföring och redovisning framgår att kommunalaförbund ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ✓ Kommunalförbundets delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.
- ✓ Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som förbundsdirektionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till förbundsdirektionen.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

Inledning forts.

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2021-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Inledning forts.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- ✓ Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ✓ God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- ✓ Interna regelverk och instruktioner
- ✓ Förbundsdirektionens beslut

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av förbundsdirektionen beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser förbundsdirektionens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § Kommunallagen ska behandlas av förbundsdirektionen.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- ✓ Dokumentstudie av relevanta dokument
- ✓ Intervjuer med berörda tjänstemän
- ✓ Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi
- ✓ Översiktlig analys av resultat- och balansräkningen

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

3. Resultat av granskningen

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation 17 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Vi anser att kommunalförbundets förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R17.

3.2 Bedömning av direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska förbundsdirektionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunalförbundets sammanfattande bedömning är att förbundet inte kommer att uppnå god ekonomisk hushållning vid årets slut. Bedömningen baseras främst på att det finansiella målet inte uppnås.

Vi delar kommunalförbundets sammanfattande bedömning att förbundet inte kommer att uppnå god ekonomisk hushållning vid årets slut.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela koncernen, d v s kommunalförbundet och dess koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar koncernen som helhet.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Resultat av granskningen forts.

3.2.1 Finansiellt mål och verksamhetsmål

Vi konstaterar att dirkektionen gjort en sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås. Bedömningen är att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås utifrån prognoserna.

Bedömningen baseras på följande utvärdering av de tre övergripande målen (under senare avsnitt i delårsrapporten finns en redovisning av de indikatorer som hör till respective mål):

Målområde	Verksamhetens mål	Årsprognos	Måluppfyllelse
Resenär	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	Nej målet uppfylls inte	Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin.
Hållbarhet	Minskad negativ miljöpåverkan	Nej målet uppfylls inte	Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas
Hållbarhet	Resurseffektiv kollektivtrafik	Nej målet uppfylls inte	Bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin.

Vi delar drektionens bedömning att resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Vi ser positivt på att direktionen i delårsrapporten har tagit in ett avsnitt om åtgärder för att uppnå god ekonomisk hushållning.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

Resultat av granskningen forts.

3.3 Balanskravet

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Kommunalförbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunalförbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 0 mkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för kommunalförbundets balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

Resultat av granskningen forts.

3.4 Analys av Resultaträkning

Ett kommunalförbunds långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Belopp i mkr	2021-08-31	2020-08-31	Prognos 2021	Budget 2021
Verksamhetens nettokostnader	-415,4	-369,6	-606,8	-592,6
Subventioner	68	92,7	114,7	155,6
Medlemsbidrag	347,4	276,9	492,1	437,0
Årets resultat	0	0	0	0

Kommunalförbundets nettokostnader uppgår till -415,4 mkr vilket är 45,8 mkr högre än samma period förra året. Det förklaras främst av ökade kostnader om 47,3 mkr. Ökningen förklaras främst av omförhandlade trafikavtal samt att tidigare vidarefakturerade kostnader för fordonshyra nettoredovisats. Minskade intäkter relaterat till subventioner är hänförligt till minskat resande under Corona pandemin.

Kommunalförbundets årsprognos uppgår till -606,8 mkr, vilket är 14,2 mkr högre än budget. Ökningen mot budget förklaras främst av högre kostnader om 37,5 mkr vilket förklaras av samma som ovan. Detta motverkas av högre prognostiserade intäkter om 23,4 mkr. Ökningen av intäkter förklaras främst av intäktsföring av tidigare års skuld förda bidrag om 12,7 mkr samt högre intäkter avseende fordonshyra om 31 mkr som tidigare nettoredovisats enligt ovan. Detta motverkas av lägre biljettintäkter om totalt 35,2 mkr. Vidare prognostiserar kommunalförbundet även med att ersättning om 15 mkr kommer att erhållas för förlorade intäkter till följd av Corona Pandemin, vilka inte fanns med i budget då möjligheten att söka dessa medel inte var beslutad när budgeten lades. Totalt sökt belopp uppgår till 26 mkr, det som finns med i prognosen är på samma nivå som det som erhölls för 2020.

Vi har i vår granskning noterat att det finns en risk för ej periodiserade kostnader i bokslutet per 21-08-31, se vidare under avsnitt 3.5.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

Resultat av granskningen forts.

3.5 Balansräkning

	2021-08-31	2020-12-31	Sammanställd 2021-08-31	Sammanställd 2020-12-31
Balansomslutning	183,4	246,8	540,4	253,8
Redovisat eget kapital	1,3	1,3	-0,1	1,3
Redovisad soliditet	0,7%	0,6%	neg	0,6%
Omsättningstillgångar	164,6	227,8	227,1	248,3
Avsättningar	0,0	0,0	14,9	4,0
Långfristiga skulder	0,0	0,0	274	0,3
Kortfristiga skulder	182,0	245,5	251,6	248,1
Balanslikviditet	90,5%	92,8%	90,3%	100,1%

Balansomslutningen för kommunalförbundet minskar med 63,4 mkr jämfört med bokslutet. På tillgångssidan är minskningen är främst hänförlig till lägre saldo på bank till följd av negativt kassaflöde samt minskade förutbetalda kostnader. På skuldsidan förklaras minskningen av lägre skuld till medlemmarna.

Vi har i vår granskning noterat att posten för förutbetalda kostnader är onormalt låg, föregående år uppgick posten till 24,8 mkr och vid årsskiftet 25,7 mkr, vid delåret 2021 uppgår periodiseringarna endast till 2,5 mkr. Vilket skulle kunna innebära att det i resultaträkningen per 2021-08-31 redovisats för höga kostnader. I prognosen ska kommunalförbundet enligt uppgift tagit hänsyn till detta. Utredning ska ske under hösten för korrekt hantering till årsskiftet.

Balansomslutningen för koncernen uppgår till 540,4 mkr vilket är en ökning med 286,6 mkr. Ökningen förklaras av att det delägda bolaget AB Transitio som av kommunalförbundet ägs till 5% numera ingår i koncernen.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Resultat av granskningen forts.

3.6 Sammanställd redovisning

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning 12 kap 2§ ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen/förbundet har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen/förbundet innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning. Vidare framgår det av 2 kap 5§ andra stycket att den juridiska personen ändå ska anses vara ett kommunalt/förbunds koncernföretag, om det har särskild betydelse för kommunens/förbundets verksamhet eller ekonomi. Det framgår av RKR R16 att särskild ekonomisk betydelse föreligger, om den kommunala/förbunds koncernens andel av företagets omsättning eller omslutning överstiger 5% av kommunens/förbundets skatteintäkter och generella stadsbidrag.

I RKR R17 Delårsrapport är det upp till varje kommun/förbund att avgöra om de kommunala/förbundets bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Att de kommunalförbundets bolag ska ingå torde dock vara nödvändigt eftersom det är direktionens mål för hela kommun/förbundskoncernen som ska bedömas.

Kommentar
I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunalförbundet följande enheter:

Västernorrlands Läns Trafik AB, 100 %

Bussgods i Västernorrland AB, 100%

Norrtåg AB, 25%

AB Transitio, 5%

I delårsbokslutet 2021-08-31 redovisas för första gången AB Transitio som ägs till 5% och anses ha en särskild ekonomisk betydelse för kommunalförbundet.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

Resultat av granskningen forts.

3.6 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Upplysningar ska även lämnas kring säsongsvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten anges under avsnittet ”Redovisningsprinciper” att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKRs rekommendationer. Vi bedömer däremot att uppgifterna om säsongsvariationer och/eller cykliska effekter är bristfälliga.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 7C3BA6E4-AC50-4D0A-8E09-4A61D3BD5CF5

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

DocuSign

Certificate Of Completion

Envelope Id: 7C3BA6E4AC504D0A8E094A61D3BD5CF5
Status: Completed
Subject: Please DocuSign: Rapport delår KTM 2021 slutlig.pdf
Source Envelope:
Document Pages: 18
Signatures: 2
Envelope Originator:
Certificate Pages: 2
Initials: 0
Marlene Olsson
AutoNav: Enabled
PO Box 50768
EnvelopeId Stamping: Enabled
Malmö, SE -202 71
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna
marlene.olsson@kpmg.se
IP Address: 90.129.205.62

Record Tracking

Status: Original
10/29/2021 1:54:36 PM
Holder: Marlene Olsson
marlene.olsson@kpmg.se
Location: DocuSign

Signer Events	Signature	Timestamp
Lars Skoglund lars.skoglund@kpmg.se KPMG AB Security Level: Email, Account Authentication (None)	DocuSigned by: Lars Skoglund F2BE594B7DF141F... Signature Adoption: Pre-selected Style Using IP Address: 195.84.56.2	Sent: 10/29/2021 1:56:07 PM Viewed: 10/29/2021 2:56:45 PM Signed: 10/29/2021 2:56:52 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

Lena Medin lena.medin@kpmg.se KPMG AB Security Level: Email, Account Authentication (None)	DocuSigned by: Lena Medin 9CB391F9DD1D41B... Signature Adoption: Pre-selected Style Using IP Address: 185.224.57.161	Sent: 10/29/2021 1:56:07 PM Viewed: 10/31/2021 11:06:55 AM Signed: 10/31/2021 11:07:07 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp

Editor Delivery Events	Status	Timestamp

Agent Delivery Events	Status	Timestamp

Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp

Certified Delivery Events	Status	Timestamp

Carbon Copy Events	Status	Timestamp

Witness Events	Signature	Timestamp

Notary Events	Signature	Timestamp

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	10/29/2021 1:56:08 PM
Certified Delivered	Security Checked	10/31/2021 11:06:55 AM
Signing Complete	Security Checked	10/31/2021 11:07:07 AM

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Completed	Security Checked	10/31/2021 11:07:07 AM

Payment Events	Status	Timestamps

Grundläggande granskning 2021 Kommunalförbundet Kollektivtrafik-myndigheten i Västernorrlands län

Revisionsrapport

Regionens revisorer
Revisionskontoret

Region Västernorrland

Sammanfattning

Syftet med granskningen har varit att, utifrån en grundläggande granskningsinsats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer att verksamheten inte har bedrivits på ett fullt ut ändamålsenligt sätt eftersom inget av förbundets mål har uppnåtts. Möjligheterna att nå målen har samtidigt påverkats i stor utsträckning av covid-19. Vi har även noterat att åtgärder har vidtagits utifrån tidigare granskning. Förbundsdirektionen har dock inte fattat de beslut som kommunallagen stadgar angående den förstärkta uppsiktsplikten, trots att denna brist uppmärksammades i 2019 års granskning.

Vi bedömer sammantaget att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Covid-19 är dock en försvårande omständighet för förbundet. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks.

Vi bedömer att rapporteringen motsvarar de krav som uttryckts i förbundsordningen. Månadsrapportering har däremot inte skett i den utsträckning som direktionen fastställt.

När gäller den interna kontrollen bedömer vi, utifrån vår avgränsade granskningsinsats, att den i huvudsak har varit tillräcklig. Enligt vår bedömning tillgodoser förbundets arbete med intern kontroll de krav som ställs i den av direktionen beslutade policyn.

Rekommendationer

Nedan framgår vår främsta rekommendation utifrån vår granskning.

- Säkerställ att årliga beslut fattas utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt.
- Säkerställ att uppföljningen tillgodoser direktionens krav.

Region Västernorrland

Innehållsförteckning

1 Bakgrund 4

2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning 4

3 Revisionskriterier 4

4 Metod 4

5 Resultat av granskningen 5

5.1 Föregående års revision 5
5.2 Ekonomi- och verksamhetsstyrning 6
5.3 Uppföljning 7
5.4 Förbundets ekonomi 8
5.5 Uppfyllelse av verksamhetsmål 11
5.6 Intern kontroll 12
5.7 Revisionell bedömning 13

1 Bakgrund

Kommunalförbundets revisorer har ansvar för att årligen granska förbundet med utgångspunkt i de bestämmelser som återfinns i kommunallagens revisionskapitel. Granskningen ska genomföras i enlighet med de principer och riktlinjer som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet.

2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet är att utifrån en grundläggande insats bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt liksom om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen avser att ge revisorerna ett grundläggande underlag inför de uttalanden som ska göras i revisionsberättelsen. Inom denna ram kommer en bedömning göras av följande:

- om åtgärder vidtagits med anledning av föregående års revision och den handlingsplan för ändamålet som direktionen beslutat om,
- om det finns en fungerande ekonomi- och verksamhetsstyrning,
- om det finns en fungerande budgetuppföljning inkl. uppföljning av verksamhetsmål samt att nödvändiga beslut tas vid befarade väsentliga avvikelser,
- om ekonomin är tillfredsställande,
- om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt,
- om det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys samt om planen följs upp.

Förbundets hantering av covid-19 ingår ovan i den mån det är tillämpligt.

3 Revisionskriterier

Revisionskriterier avser de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Nedan framgår de främsta revisionskriterierna i denna granskning:

- Förbundsordning, samarbetsavtal och reglemente
- Kommunallagen.

4 Metod

Granskningen baseras på dokumentstudier och intervjuer/mejlkorrespondens.

Rapporten är sakgranskad projektledaren som ansvarar för bokslut och årsredovisning.

5 Resultat av granskningen

5.1 Föregående års revision

Nedan redovisas vidtagna åtgärder utifrån rekommendationerna i 2020 års grundläggande granskning. Äldre ej åtgärdade rekommendationer ingår även i nedanstående uppföljning.

Säkerställ att årliga beslut fattas utifrån kommunallagens bestämmelser om förstärkt uppsikt (år 2019)

Vidtagna åtgärder

Den förstärkta uppsikten behandlades vid direktionens sammanträde i juni 2021. Direktionen beslutade dock att "lägga uppsiktplikten för kommunalförbundets hel- och delägda bolag till handlingarna".

Kommentar

Beslutet att lägga uppsiktsplikten till handlingarna tillgodoser inte kraven i kommunallagen, 6 kap. 9 §. Den förstärkta uppsiktsplikten innebär att direktionen i årliga beslut för varje bolag ska pröva om verksamheten har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Tydliggör grunderna för bedömning av måluppfyllelse (år 2018)

Vidtagna åtgärder

Enligt direktionen handlingsplan har rekommendationen beaktats i utformningen av förslag till Mål- och resursplan/budget för 2022.

Kommentar

Åtgärden kommer att granskas närmare i den grundläggande granskningen avseende år 2022.

Tillse att budgeten innehåller information om den ekonomiska ställningen i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen (år 2016)

Vidtagna åtgärder

Enligt "Handlingsplaner revisionsrapporter 2020", beslutad av direktionen i september 2021, har rekommendationen beaktats i 2022 års budget. Vi har noterat att budgeten innehåller en balansbudget.

Kommentar

Budget 2022 innehåller lagstadgad information om ekonomisk ställning.

5.2 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

I kommunallagen, 11 kapitlet, 5-6 §§, finns bestämmelser om budgetens innehåll. Bland annat framgår följande:

- en budget ska upprättas varje år för nästa kalenderår,
- budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret,
- av planen ska det framgå hur verksamheten skall finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut,
- för verksamheten ska mål och riktlinjer anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning,
- för ekonomin ska de finansiella mål anges som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning,
- budgeten ska innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år och ska innehålla finansiella mål.

Förbundsdirektionen beslutade 2020-09-29 om *Budget 2021 med plan för 2022-2023*. Den innehåller en övergripande plan för ekonomin för perioden. Förbundets övergripande mål och delmål för kollektivtrafiken framgår däremot av den *Mål- och resursplan 2021-2023* som fastställdes av direktionen i november 2020. Indikatorer för att bedöma måluppfyllelsen framgår även. Mål- och resursplanen innehåller också de delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att förbundet ska kunna redovisa att det har uppnått god ekonomisk hushållning. Dessa mål är:

- Vi ska resurseffektivt öka det totala resandet
- Minskad negativ miljöpåverkan
- Resurseffektiv kollektivtrafik

Av gällande förbundsordning[1] framgår att direktionen ska "före utgången av september månad, fastställa kommunalförbundets budget för kommande verksamhetsår".

Vår rekommendation från 2016 års granskning, om att tillse att budgeten även innehåller information om den ekonomiska ställningen i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen, har inte beaktats för år 2021. Mål- och resursplanen för år 2022-2024 innefattar däremot en balansbudget.

Vi har i övrigt noterat att det för år 2021 inte har upprättats en verksamhetsplan. Verksamhetsplanerna har tidigare år definierat vilken enhet och funktion som ansvarar för respektive åtgärd.

[1] Fastställd av Förbundsdirektionen 2018-09-21

Kommentar

Förbundsdirektionen har beslutat om en budget och plan för en period av tre år, d.v.s. 2021 - 2023. Den har beslutats inom de tidsramar som anges i såväl kommunallagen som i förbundsordningen.

Målen har beslutats vid senare tidpunkt, dock inom kommunallagens ramar.

Av mål- och resursplanen för år 2021-2023 framgår att "Vi har en verksamhetsplan som leder till uppfyllnad av de övergripande målen" är en ambition fram till år 2030. Vi rekommenderar att behovet av verksamhetsplan ses över i syfte att säkerställa en god planering för att klara förbundets uppdrag och mål.

5.3 Uppföljning

Av förbundsordningen framgår att tertialrapporter ska avlämnas samt att kommunalförbundet i sin ekonomiska återrapportering tydligt ska signalera eventuella avvikelser mot budget. Tertialrapporternas innehåll har i övrigt inte reglerats i förbundsordningen. Förbundsdirektionen har dock i december 2020 fastställt en plan för uppföljningsprocessen avseende år 2021. Av planen framgår följande:

- Ett förenklat tertialbokslut på myndighetsnivå efter april månads slut. På samma sätt som under 2020, dvs fokus på en övergripande ekonomisk rapportering och att verksamhets- och måluppföljning ej sker.
- Ett fullständigt tertialbokslut efter augusti månads slut. På samma sätt som under 2020. Detta uppfyller lagkravet på delårsbokslut.
- Ett fullständigt årsbokslut efter december månads slut. På samma sätt som under 2020.
- Månatlig rapportering för februari, mars, maj, juli, september, oktober och november. I huvudsak på samma sätt som under 2020, men med myndighetens mandat att göra mindre ändringar av innehållet.

Förbundet har under år 2021 upprättat tertialrapporter i enlighet med de krav som ställs i förbundsordningen. Tertialrapporten som omfattar perioden januari – augusti utgör förbundets delårsrapport.

Vi har noterat att båda tertialrapporterna innefattar uppgift om budgetavvikelse och prognos för helåret. Förklaringar till prognostiserade avvikelser framgår även. Tertialrapporten per den 31 augusti innehåller även uppföljning av förbundets mål.

Månatlig rapportering har däremot endast skett för mars månad. Rapporten har publicerats för direktionens mötesportal. Enligt uppgift har den även skickats till medlemmarnas kontaktpersoner för ekonomiska frågor.

Enligt förbundsordningen ska även trafikbokslut upprättas. 2021 års trafikbokslut planeras att behandlats av direktionen i mars 2022.

Kommentar

Vi bedömer att rapporteringen motsvarar de krav som uttryckts i förbundsordningen. Månadsrapportering har däremot inte skett enligt den av direktionen fastställda planen för uppföljningsprocessen. Vi rekommenderar därför att det säkerställs att uppföljningen tillgodoser direktionens krav.

Delårsrapporten har granskats av förbundets revisorer i särskild ordning.

5.4 Förbundets ekonomi

Budgetföljsamhet

Enligt årsredovisning 2021 uppgick verksamhetens nettokostnad till 597,7 mnkr, vilket överstiger budget med 5,1 mnkr (0,9 %). Enligt årsredovisningen beror avvikelsen främst på covid -19. Det finns dock även andra förklaringar.

Avvikelserna avser både verksamhetens intäkter (+ 24,7 mnkr) och kostnader (- 29,3 mnkr) och utgörs främst av följande:

- *Verksamhetens intäkter*: Avvikelsen avser intäktsförda bidrag för avslutade projekt, tåghyra och bidrag via Trafikverket för minskade biljettintäkter.
- *Verksamhetens kostnader:* Trafikbudgeten för år 2021 var baserad på den negativa resandeutvecklingen under år 2020 till följd av pandemin. Trafikavtalen har, efter att budgeten för 2021 fastställdes, omförhandlats från incitamentsavtal till produktionsavtal. Det har medfört högre kostnader än budgeterat för förbundet inklusive högre kostnad för index. Övriga kostnader som påverkat utfallet är förstärkningstrafik samt kostnader för sjukresor och färdtjänstresor.

Nettokostnadsutveckling

Nedan framgår hur nettokostnaderna, mnkr, har utvecklats under den senaste treårsperioden, exklusive engångsposter/jämförelsestörande poster:

Tabell 1

År	Nettokostnad	Förändring, %
2019	564,8	6,1
2020	562,9	-0,3
2021	597,7	6,1

Under år 2021 har nettokostnaderna ökat med 34,8 mnkr.

Nettokostnadsutvecklingen förklaras av samma faktorer som budgetavvikelsen.

Produktionskostnader

I årsredovisningen finns uppgift om produktionskilometer för landsbygds- och tätortstrafik, exklusive sjukresor och färdtjänst samt bruttokostnad per kilometer. Nedan framgår utvecklingen för de senaste tre åren.

Tabell 2

År	Antalet produktionskilometer	Förändring av produktionskilometer	Bruttokostnad, kr/km	Förändring av bruttokostnad, kr/km
2019	13 207 385	-0,2 %	35,12	3 %
2020	13 229 303	0,1 %	33,99	-3 %
2021	12 974 960	-1,9 %	36,26	7 %

Som framgår av tabell 2 har antalet produktionskilometer minskat med nästan 2 % samtidigt som bruttokostnaden per kilometer ökat med ca 7 %.

Finansiell analys

Nedan framgår ett antal finansiella mått och jämförelsetal från årsredovisningen.

Tabell 3

År	Likviditet	Rörelsekapital, mnkr	Soliditet, %	Eget kapital, mnkr
2017	89	-25,2	0,6	1,3
2018	92	-24,4	0,5	1,3
2019	92	-19,1	0,6	1,3
2020	93	-17,7	0,5	1,3
2021	93	-18,4	0,5	1,3

Kassalikviditet[2] är det mått som används för att mäta förbundets likviditet. Det är ett nyckeltal som visar betalningsförmågan på kort sikt. Som framgår av årsredovisningen är riktvärdet för måttet 100 %, vilket innebär att de likvida medlen är lika med eller större än de kortfristiga skulderna.

[2] Kassalikviditet = (Omsättningstillgångar - Varulager) / Kortfristiga skulder x 100

Rörelsekapitalet[3] visar i likhet med kassalikviditeten betalningsförmågan på kort sikt. Som framgår av tabell 3 har det försämrats något under 2021.

Enligt uppgift har betalningsförmågan tidvis varit ansträngd under året. Det har bland annat förklarats med fortsatt låga biljettintäkter till följd av pandemin, vilket har påverkat subventionsgraden. I övrigt framhålls den "ensamåkning" som skett vid sjukresor som medfört ökade kostnader för förbundet. Dessa omständigheter har gjort att en ytterligare debitering varit nödvändig. Regionen har debiterats för ökade kostnader för sjukresor. Därutöver har de kommuner som har särskilda reskort fått en extra debitering på grund av biljettintäkternas och biljettsubventionernas påverkan på subventionsgraden.

Utöver den ovan beskrivna extra debiteringen, faktureras medlemsbidraget kvartalsvis i förskott. Skolkortsfakturering sker en gång per månad.

Finansiellt mål

Direktionen har bedömt att det finansiella målet; "Resurseffektiv kollektivtrafik", inte har uppnåtts för år 2021. För åren 2016 - 2020 gjordes motsvarande bedömningar. Minskat resandet till följd av covid-19 har uppgetts som orsak till den bristande måluppfyllelsen. Ingen av indikatorerna som det finns riktvärden till har uppnåtts. Till indikatorn "Antalet sjukresor" saknas riktvärde.

Vi har noterat att antalet indikatorer till målet har reducerats från år 2020 till 2021, från 17 till 4.

Kommentar

Som framgår av förbundets årsredovisning har de finansiella måtten hållits på en i stort sett oförändrad nivå. Betalningsförmågan har dock delvis varit problematisk och krävt en extra debitering av berörda medlemmar.

Som beskrivits har förbundets nettokostnader överstigit budgeten med 5,1 mnkr, vilket främst förklaras av covid-19.

Vi ser i övrigt positivt på att omfattningen av indikatorer har setts över och minskats markant.

Sammantaget bedömer vi att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Verksamheten har samtidigt i stor utsträckning påverkats av covid-19. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks.

[3] Rörelsekapital = Omsättningstillgångar – Kortfristiga skulder

5.5 Uppfyllelse av verksamhetsmål

Av tabell 4 nedan framgår, i sammanfattad form, direktionens bedömning av måluppfyllelsen för år 2021 samt föregående två år.

Tabell 4

Nr	Mål	2019	2020	2021
1	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resande	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
2	Minskad negativ miljöpåverkan	Uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
3	Antalet nöjda och mycket nöjda kunder ska öka	Uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
4	Kollektivtrafik bidrar till social inkludering	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
5	Ökad tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
6	Vi ska resurseffektivt öka resandet i prioriterade stråk	Uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
7	Vi ska öka antalet resmöjligheter genom samverkan och innovation	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
8	Målen är välkända för våra medarbetare	Uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
9	Medarbetarna har rätt förutsättningar att möta de förväntningar som ställs på verksamheten	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt

Av Mål- och resursplan 2021–2023 samt årsredovisning 2021 framgår att mål nr 1 och 2 är av särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning. Detsamma gäller målet "Resurseffektiv kollektivtrafik" som utgör förbundets finansiella mål, se avsnitt 5.4.

Av årsredovisningen framgår direktionens samlade bedömning av måluppfyllnad och god ekonomisk hushållning:

> Bedömningen, utifrån direktionens riktlinjer om god ekonomisk hushållning, är att god ekonomisk hushållning inte nås för 2021. Främsta orsaken är att delmålen som identifierats som särskilt viktiga för bedömningen om god ekonomisk hushållning inte uppfyllts. Det gäller målen om Vi ska resurseffektivt öka det kollektiva resandet, Minskad negativ miljöpåverkan och Resurseffektiv kollektivtrafik. Det förklaras huvudsakligen av effekter av covid-19. Den stora minskningen av resande påverkar indikatorerna negativt, varav måluppfyllelsen blir mycket låg.

Verksamhetsmålen har, i likhet med det finansiella målet, betydligt färre indikatorer år 2021 än 2020.

Kommentar

Direktionen har bedömt att verksamhetsmålen för 2021 inte har uppnåtts. Vi har inte funnit skäl att göra någon annan bedömning.

Vi anser att reduceringen av antalet indikatorer underlättar bedömningen av måluppfyllelse. Åtgärden torde även påverka styrningen på ett positivt sätt eftersom ett omfattande antal indikatorer kan leda till en mer "splittrad" styrning av verksamheten.

När det gäller målens utformning vill vi hänvisa till våra kommentarer i avsnitt 5.4.

5.6 Intern kontroll

Förbundet har en policy för intern kontroll. Av den framgår att förbundsdirektionen årligen ska besluta om en internkontrollplan och när så ska ske.

2021 års plan beslutades av direktionen 2020-12-09, vilket överensstämmer med policyns tidsramar. Internkontrollplanen för år 2021 är inriktad mot följande:

- Efterlevnad av policy LOU och upprättade riktlinjer och instruktioner kring inköpsrutiner vid direktupphandling.
- Dokumentation av systemintegrationer mellan befintliga verksamhetssystem och applikationer.

Direktionen beslutade att uppdra till förbundsdirektören att återredovisa resultatet av internkontrollpunkterna till förbundsdirektionens första sammanträde 2022. Av såväl protokoll som tillhörande handlingar framgår att planen har baserats på en riskanalys.

Direktionen kommer enligt uppgift att få resultatet rapporterat vid sitt sammanträde den 24 mars 2022.

De underlag som vi tagit del av innefattar information om vidtagna åtgärder utifrån beslutad plan. Förslag på åtgärder/fortsatt arbete framgår även.

Direktionen beslutade även att "utföra internkontroll på Direktionsmedlemmarnas efterlevnad av dokumenthantering via mötesportalen som förberedelse inför direktionsmöten". Denna uppföljning beslutades att rapporteras vid direktionens första sammanträde 2021. Direktionen beslutade att lägga informationen till handlingarna.

Av direktionens protokoll 2021-03-24, § 28, framgår att ovanstående ärende har behandlats. Uppföljningen till direktionen i mars 2022 innehåller även denna kontroll, omfattande tre ärendetyper.

Kommentar

Enligt vår bedömning tillgodoser förbundets arbete med internkontroll de krav som ställs i den av direktionen beslutade policyn.

Vi uppfattar att det är direktionsmedlemmarnas egen regelefterlevnad som har följts upp inom ramen för "Direktionsmedlemmarnas efterlevnad av dokumenthantering via mötesportalen som förberedelse inför direktionsmöten". Vilka regler som finns inom området går dock inte att utläsa av handlingarna.

5.7 Revisionell bedömning

Syftet med granskningen har varit att, utifrån en grundläggande granskningsinsats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi bedömer att verksamheten inte har bedrivits på ett fullt ut ändamålsenligt sätt eftersom inget av förbundets mål har uppnåtts. Möjligheterna att nå målen har samtidigt påverkats i stor utsträckning av covid-19. Vi har även noterat att åtgärder har vidtagits utifrån tidigare granskning. Förbundsdirektionen har dock inte fattat de beslut som kommunallagen stadgar angående den förstärkta uppsiktsplikten, trots att denna brist uppmärksammades i 2019 års granskning.

Vi bedömer sammantaget att verksamheten inte fullt ut har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Covid-19 vilket är en försvårande omständighet för förbundet. Vi vill emellertid, i likhet med tidigare år, framhålla vikten av att kostnadseffektiviteten stärks.

Vi bedömer att rapporteringen motsvarar de krav som uttryckts i förbundsordningen. Månadsrapportering har däremot inte skett i den utsträckning som direktionen beslutat om.

När gäller den interna kontrollen bedömer vi, utifrån vår avgränsade granskningsinsats, att den i huvudsak har varit tillräcklig. Enligt vår bedömning tillgodoser förbundets arbete med intern kontroll de krav som ställs i den av direktionen beslutade policyn. Direktionen har beslutet om en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys. Planen har också följts upp.

Birgitta Arnberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2021-12-31

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

29 mars 2022

Innehåll

Sammanfattning 4-5

Inledning

— 1.1 Syfte och revisionsfråga 7
— 1.2 Revisionskriterier 7
— 1.3 Metod och avgränsningar 8
— 1.4 Avgränsningar 9
— 1.5 Ansvarig nämnd 9
— 1.6 Uttalande från kommunledningen 9

Resultat av granskningen

— 2.1 Förvaltningsberättelse 11
— 2.2 Redovisningsprinciper 11
— 2.3 Balanskrav 12
— 2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning 13-14
— 2.5 Resultaträkning 15
— 2.6 Balansräkning 16
— 2.7 Kassaflödesanalys 17
— 2.8 Driftredovisning 17
— 2.9 Investeringsredovisning 17
— 2.10 Sammanställda räkenskaper 18

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

KPMG

Sammanfattning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands Län har KPMG granskat förbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Förbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har, med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges i stycke 1.4, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat

Kommunalförbundets resultat för helåret uppgår, likt tidigare år, till 0 kr. Resultatet är enligt budget.

Balanskrav

Vår bedömning är att kommunalförbundet har uppnått balanskravet för helåret.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Sammanfattning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån förbundsdirektionens mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska förbundsdirektionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av förbundsdirektionens beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Bedömning av förbundsdirektionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Vår sammanfattande bedömning är att de av direktionen fastställa målen för god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för förbundskoncernen som helhet.

Vi rekommenderar att direktionen utvecklar målen/indikatorerna för god ekonomisk hushållning med indikatorer kopplade till resultat och ställning och för koncernen som helhet.

Sundsvall 2022-03-29

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

KPMG

1 Inledning

Inledning

Vi har av Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands Läns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2021. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokförings- och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner samt rekommendationer.
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som förbundsdirektionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Beslut av förbundsdirektionen

KPMG

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Inledning - fortsättning

1.3 Metod

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av förbundsdirektionen beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Inledning - fortsättning

1.4 Avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från förbundsledningen. Förbundsdirektören och ekonomiansvarig har undertecknat översänt uttalande.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.
Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna med tillhörande noter samt målen för god ekonomisk hushållning. Sidorna 1-10 samt 22-35 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla belopp på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

1.5 Ansvarig nämnd

Granskningen avser förbundsdirektionens årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av förbundsdirektionen.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

KPMG

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

KPMG

2 Resultat av granskningen

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla.

Vi anser att kommunalförbundets förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet avsnittet ”Noter” att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat förbundets redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKRs gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att förbundet i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer.

KPMG

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.3 Balanskrav

En kommun och kommunalförbund ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunalförbundet redovisar en avstämning av balanskravet i förvaltningsberättelsen enligt KL. Kommunalförbundet redovisar nollresultat.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommunalförbund ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§. I KL stadgas även att kommunalförbund ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunalförbundens ekonomi. Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen har i budgetdokumentet "Mål och resursplan 2021 - 2023" fastställda mål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Av budgeten framgår att:

> En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart en budget i balans, utan innefattar ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. De delmål som är särskilt betydelsefulla och ska ha uppnått godkänd nivå för att kollektivtrafikmyndigheten ska kunna redovisa att de har uppnått god ekonomisk hushållning är:
>
> • Resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet
> • Minskad negativ miljöpåverkan
> • Resurseffektiv kollektivtrafik

Till respektive delmål framgår ett antal planerade åtgärder samt indikatorer med riktvärden för år 2021. Under målet resurseffektiv kollektivtrafik finns de finansiella indikatorerna.

Vi noterar att det inte finns någon indikator kopplad till förbundets resultat och ställning.

Vad gäller god ekonomisk hushållning hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela koncernen, d v s för förbundet och dess koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderats för förbundskoncernen som helhet.

Vi rekommenderar att direktionen utvecklar målen/indikatorerna för god ekonomisk hushållning med indikatorer kopplade till resultat och ställning och för koncernen som helhet.

KPMG

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

2. Resultat av granskningen forts.

Av årsredovisningen framgår

Målområde	Verksamhetens mål	Analys 2021	Måluppfyllelse
Resenär	Vi ska resurseffektivt öka det totala kollektiva resandet	Som en följd av covid-19 så har resandet i Västernorrlands län minskat. Generellt påverkar det alla indikatorer vilket är den huvudsakliga förklaringen till låg nivå av måluppfyllelse.	Nej målet uppfylls inte
Hållbarhet	Minskad negativ miljöpåverkan	Varierat utfall för indikatorerna med en helhetsbedömning att målet uppfylls med vissa brister. Andelen biodrivmedel ligger på 99,5 procent och klarar riktvärdet. Marknadsandelen av det motoriserade resande är lägre än riktvärdet.	Nej målet uppfylls inte
Hållbarhet	Resurseffektiv kollektivtrafik	Bedömningen är att målet inte uppfylls. Antalet resor i Västernorrlands län har minskat kraftigt till följd av covid-19 pandemin. Samordningen av resor är också drabbade. Det har sammantaget haft en negativ påverkan på målen.	Nej målet uppfylls inte

Direktionens samlade bedömning är att god ekonomisk hushållning inte nås för år 2021. Vi gör ingen annan bedömning.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.5 Resultaträkning

Ett kommunalförbunds långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Belopp i mnkr	2021-12-31	2020-12-31	Budget 2021
Verksamhetens intäkter	150,3	144,4	125,6
Verksamhetens kostnader	-747,9	-707,2	718,2
Verksamhetens nettokostnader	**-597,7**	**-562,9**	**-592,6**
Subventioner	115,1	139,8	155,6
Medlemsbidrag	482,6	423,1	437,0
Årets resultat	0	0	0

Kommunalförbundets nettokostnader uppgår till -597,7 mnkr vilket är 34,8 mnkr högre än samma period förra året och 5,1 mnkr högre än budget. Det förklaras främst av ökade kostnader mot föregående år om 42,1 mnkr och mot budget 29,3 mnkr. Ökningen förklaras främst av högre trafikkostnader om 17,7 mnkr mot budget och 18,2 mnkr mot föregående år, ökningen är främst hänförlig till omförhandlade trafikavtal samt att vidarefakturerade kostnader för fordonshyra om 29,5 mnkr tidigare har nettoredovisats.

Ovan motverkas av högre intäkter jämfört med föregående år om 5,9 mnkr och mot budget 24,7 mnkr. Ökningen av intäkter förklaras främst av intäktsföring av tidigare års skuldförda bidrag om 12,7 mkr, bidrag till följd av förlorade intäkter om 16,3 mnkr samt högre intäkter avseende fordonshyra om 31 mkr som tidigare nettoredovisats enligt ovan. Detta motverkas av lägre biljettintäkter om totalt 37,1 mnkr.

Minskade intäkter relaterat till subventioner är hänförligt till minskat resande under Corona pandemin.

Vi har koncentrerat granskningen till Kollektivtrafikmyndighetens intäkter och kostnader. Vi kan således inte uttala oss om fördelningen av intäkter och kostnader mellan medlemmarna är korrekt redovisade baserade på den granskningen som har genomförts.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

KPMG

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.6 Balansräkning

	2021-12-31	2020-12-31	Sammanställd 2021-12-31	Sammanställd 2020-12-31
Balansomslutning	249,9	246,8	653,2	253,8
Redovisat eget kapital	1,3	1,3	2,9	1,3
Redovisad soliditet	0,5%	0,6%	0,4%	0,6%
Omsättningstillgångar	230,2	227,8	313,1	248,3
Avsättningar	0,0	0,0	22,7	4,0
Långfristiga skulder	0,0	0,0	290,8	0,3
Kortfristiga skulder	248,6	245,5	336,8	248,1
Balanslikviditet	92,6%	92,8%	93,0%	100,1%

Balansomslutningen för kommunalförbundet ligger på samma nivå som föregående år.

Balansomslutningen för koncernen uppgår till 653,2 mkr vilket är en ökning med 399,4 mkr. Ökningen förklaras av att det delägda bolaget AB Transitio som av kommunalförbundet ägs till 5% numera ingår i koncernen.

KPMG

© 2022 KPMG AB. a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"). a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.7 Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunalförbundets in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunalförbundets finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.
Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och förbundsdirektionens sist beslutade budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.
Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även omfatta kommunala koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

KPMG

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

2. Resultat av granskningen- fortsättning

2.10 Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom kommunalförbundet följande koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

Västernorrlands Läns Trafik AB, 100 %
Bussgods i Västernorrland AB, 100%
Norrtåg AB, 25%
AB Transitio, 5%

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget.

Vi har inte funnit några avvikelser i vår granskning avseende de sammanställda räkenskaperna.

Från och med 2021 ingår även AB Transito i förbundets koncernredovisning då AB Transitio anses ha en särskild ekonomisk betydelse för koncernen då andelen av företagets omslutning överstiger 5% av förbundets intäkter.

© 2022 KPMG AB. a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

Document Classification: KPMG Public

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Norrtåg AB, org.nr 556758-3496

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Norrtåg AB för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Norrtåg ABs finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Norrtåg AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Norrtåg AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Norrtåg AB för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Signerat 2022-03-17 16:22:12 UTC Oneflow ID 2803148 Sida 1 / 3

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Norrtåg AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Umeå den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Huvudansvarig revisor

Peter Söderman
Auktoriserad revisor

Håkan Jonsson
Auktoriserad revisor

Signerat 2022-03-17 16:22:12 UTC Oneflow ID 2803148 Sida 2 / 3

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER SÖDERMAN

Peter Söderman

2022-03-17 16:22:12 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Håkan Andreas Jonsson

Håkan Jonsson
Auktoriserad revisor

2022-03-17 15:52:50 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Lekmannarevisorerna i
Norrtåg AB

2022-03-18

Till årsstämman för Norrtåg AB
(organisationsnummer 556758-3496)

Granskningsrapport år 2021

Vi, av fullmäktige i regionerna Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen, har granskat verksamheten i Norrtåg AB.

Styrelse ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisor har i uppdrag att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och fullmäktiges revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Styrelsen bedömer att verksamheten genomfördes i enlighet med de kommunala befogenheterna. Vi gör ingen annan bedömning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att bolagets interna kontroll i huvudsak var tillräcklig.

Granskningsrapporten är digitalt signerad.

Mattias Sehlstedt
Lekmannarevisor

Bjarne Hald
Lekmannarevisor

Mikael Gäfvert
Lekmannarevisor

Finn Cromberger
Lekmannarevisor

Vi åberopar bifogad rapport: *Grundläggande granskning år 2021 av Norrtåg AB,* revisionskontoret Region Västerbotten.

Comfact Signature Referensnummer: 33657SE

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	MIKAEL GÄFVERT
TITEL, ORGANISATION:	Lekmannarevisor, Norrtåg AB
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_08e104b4c29854faa80f2240a8a97ff324
DATUM & TID:	2022-03-18 11:23:52 +01:00

NAMN:	BJARNE HALD
TITEL, ORGANISATION:	Lekmannarevisor, Norrtåg AB
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_05a3cca879a930111bdcd1d2825ac8aec8
DATUM & TID:	2022-03-19 18:47:16 +01:00

NAMN:	Finn Cromberger
TITEL, ORGANISATION:	Lekmannarevisor, Norrtåg AB
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_05d489ce9221eb9b8c7865835ece9add96
DATUM & TID:	2022-03-19 17:57:53 +00:00

NAMN:	MATTIAS SEHLSTEDT
TITEL, ORGANISATION:	Lekmannarevisor, Norrtåg AB
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_08a3b2e330155d70d14d131e56393b2e4f
DATUM & TID:	2022-03-21 12:20:45 +01:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-03-21 12:20:52 +01:00
Ref: 33657SE
www.comfact.se

Validera dokumentet | Användarvillkor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Västernorrlands Läns Trafik AB, org. nr 556205-1101

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Västernorrlands Läns Trafik AB för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Västernorrlands Läns Trafik ABs finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Västernorrlands Läns Trafik AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

TeamEngine Document E-Sign ID: 463C4287-CC45-4AE2-A668-B5B1B277877C. Page 1 of 3.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Västernorrlands Läns Trafik AB för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Västernorrlands Läns Trafik AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

KPMG AB

Niklas Antonsson

Auktoriserad revisor

TeamEngine Document E-Sign ID: 463C4287-CC45-4AE2-A668-B5B1B277877C. Page 2 of 3.

Niklas Antonsson
E-mail: niklas.antonsson@kpmg.se
Role: Auktoriserad revisor
Verified by Mobile BankID
2022-03-30 09:07 CEST

Lekmannarevisor
i Västernorrlands Läns Trafik AB

2022-03-29

Till årsstämman i Västernorrlands Läns Trafik AB

organisationsnummer 556205-1101

Till direktionen i Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Granskningsrapport för år 2021

Jag, av direktionen i Kommunalförbundet Kollektivtrafiken i Västernorrlands län utsedd lekmannarevisor, har uppdraget att granska Västernorrlands Läns Trafik AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorer ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen ska utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Med anledning av att bolaget är vilande har det inte funnits någon verksamhet eller styrning att granska eller uttala sig om.

2022-03-29

Thomas Jäärf

Lekmannarevisor

Granskningsrapporten signeras med BankID av lekmannarevisor Thomas Jäärf.

Thomas Jäärf
E-mail: t.jaarf@gmail.com
Verified by Mobile BankID
2022-03-30 14:13 CEST

§ 121

Dnr 2022-000220 2.4.1.0

10-årig investeringsplan

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta 10-årig investeringsplan,

att uppdra till kommunstyrelsen att årligen revidera planen i samband med budgetarbetet och återkomma till kommunfullmäktige**,** samt

att uppdra till kommunstyrelsen att säkerställa att strategiska projekt föreläggs kommunfullmäktige för beslut.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Glenn Sehlin (SD) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall i sin helhet samt yrkar en tilläggsattsats som lyder;

att uppdra till kommunstyrelsen att säkerställa att strategiska projekt föreläggs kommunfullmäktige för beslut.

Christina Lindberg (C) instämmer till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar på en ny andra attsats som lyder;

att uppdra till kommunstyrelsen att årligen revidera planen i samband med budgetarbetet och återkomma till kommunfullmäktige.

Andreas Sjölander (S) och Glenn Sehlin (SD) instämmer till Anders Gäfverts (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag med de tillagda förslagen.

Ordföranden finner att med bred enighet har kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag med de tillagda förslagen.

Votering

Ordföranden ställer följande propositionsordning: ja för liggande förslag med de tillagda förslagen och nej för liggande förslag med de tillagda förslagen.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 100	
			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Carl Fredrik Edgren		V	X	
Christina Lindberg		C	X	
Lotta Visén		S	X	
Lennart Mohlin		S	X	
Monica Fahlén	Susanne Forsberg	S	X	
Håkan Viklund	Ann Kristin Elfvendal	S	X	
Ali Reza Samadi		V	X	
Johan Sundqvist		MP	-	
Ingemar Wiklander		KD	X	
Erik Hultin	Ulrika Sundgren	C	X	
Anders Gäfvert		M	X	
Ida Skogström		M	X	
Ingemar Ljunggren		M	X	
Glenn Sehlin		SD	X	

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-23, i ärende §90 Mål, budget och skattesats 2021, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en 10-årig investeringsplan. Beslutet syftar till att säkerställa en god planering som ger ekonomiska förutsättningar för att kunna genomföra de investeringar som kommer vara nödvändiga, eller av vikt för kommunens utveckling, att genomföra. Den långsiktiga investeringsplanen är framtagen för att ge bra planeringsunderlag för kommunen, varje investeringsprojekt behöver därutöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande.

Investeringsplanen (bilaga 1) innehåller förutom de normalt förekommande investeringar för kommunens verksamhet ett antal större strategiska investeringsprojekt. Arbetet med att ta fram förslag på de strategiska investeringsprojekten påbörjades 2020, arbetet har sedan dess bedrivits med representanter för alla partier samt berörda tjänstemän med syfte att skapa en bred förankring.

Strategiska investeringsprojekt

Investeringsprojekt	
(tkr)	Budget 2023-2032
Utsprångskajen	120 000
Nybrogatan	54 000
Nybron	122 000
Skeppsbron	60 000
Muddring Nattviken	6 000
Kanaludden	12 000
Västra Saltvik 2 o 3	11 500
Industrimark Antjärn/Kittjärn	12 500
Totalt	**398 000**

Utsprångskajen - reparation för att iordningställa till lika utseende och funktion som innan stängning, inkluderas gör även säkring och renovering av kustbevakning- och skolkaj.

Nybrogatan - trafiksäkerhetsåtgärder för alla trafikslag samt trafiksäkerhetsåtgärder och utrymmen vid busshållplats Rådhuset. Därutöver gestaltning och genomgående ny gata från grunden till ytskikt samt att intilliggande gator anpassas.

Nybron - ny öppningsbar bro med gång- och cykelbana på båda sidor, där den nya bron ska klara BK4 (74 ton).

Skeppsbron - renoverad kaj och gata på sträckan från Nybron till Utsprångskajen med trafiksäkerhetshöjande åtgärder för alla trafikslag.

Nattviken - muddring av farleden till ett djup av två meter och med en längd på 780 meter. Arbetet genomförs i samband med muddring för Nybrons brofästen.

Kanaludden - utveckling av grönområdet på sträckan från Simhallen till Bryggaren Strand, så som spontanytor och gångvägar samt boulebanor och minigolfytor.

Västra Saltvik 2 och 3 - iordningställande inför etablering på fastigheten av extern aktör, med gata, cykelväg och busshållplats samt utredningsmedel för detaljplanearbete.

Industrimark Antjärn/Kittjärn - projektering och iordningställande inför etablering på fastigheten av extern aktör.

För att klara av den väsentligt utökade investeringsvolymen kommande år framför allt utifrån de strategiska investeringsprojekten visar de ekonomiska analyserna att kommunen behöver ta nya lån för att säkerställa god likviditet

framöver. Se bilaga 3 för förslag på vilka investeringsprojekt som ska finansieras via lån och vilka som föreslås finansieras med skattemedel.

Socialt perspektiv

Flera av investeringarna i den tioåriga investeringsplanen är nödvändiga för att bibehålla en välfungerande infrastruktur under de kommande 50 till 80 åren. De är därmed strategiskt viktiga för såväl invånare som besökare och därför även viktiga ur ett socialt perspektiv. Några investeringar syftar till att möjliggöra framtida etableringar som i sin tur kommer att generera arbetstillfällen vilket i sin tur kan väntas bidra till en minskande arbetslöshet.

Varje investeringsprojekt kommer analyseras enskilt utifrån perspektivet inför beslut.

Ekologiskt perspektiv

Några av investeringarna – i synnerhet Skeppsbron, Nybron och Nybrogatan - syftar bland annat till att skapa en säkrare trafikmiljö för alla trafikslag något som i sin tur skapar förutsättningar för fler att förflytta sig per cykel eller till fots.

Varje investeringsprojekt kommer analyseras enskilt utifrån perspektivet inför beslut.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Den ekonomiska kalkylen (bilaga 3) för investeringsplanen är framtagen utifrån ett antal grundantaganden. Utifrån omvärldsläget är dock osäkerheten stor kring den ekonomiska utvecklingen kommande år. Kalkylen grundar sig i att kommunen uppnår ett resultat årligen på 2 procent av skatter och generella statsbidrag och att några av de strategiska investeringsprojekten lånefinansieras. För den del av ny upplåning som föreslås så har en räntenivå på 3 procent uppskattats och en amorteringstakt i nivå med avskrivningstid använts.

Lånefinansierade investeringsprojekt									
(tkr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2032
Utsprångskajen	3 000	6 000	63 000	48 000	0	0	0	0	0
Nybrogatan	7 000	24 000	23 000	0	0	0	0	0	0
Nybron	2 000	24 000	60 000	36 000	0	0	0	0	0
Skeppsbron	0	0	0	0	5 000	25 000	30 000	0	0
Totalt årligen	**12 000**	**54 000**	**146 000**	**84 000**	**5 000**	**25 000**	**30 000**	**0**	**0**

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-06-02

Bilaga 1 - 10-årig investeringsplan

Bilaga 2 - Presentation Strategiska projekt

Bilaga 3 - Ekonomisk kalkyl

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-06-02

Dnr
KS/2022-000220

KOMMUNSTYRELSEN
Anna Bostedt, 0611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

10-årig investeringsplan

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta 10-årig investeringsplan, samt

att uppdra till kommunstyrelsen att årligen revidera planen i samband med budgetarbetet.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2020-11-23, i ärende §90 Mål, budget och skattesats 2021, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en 10-årig investeringsplan. Beslutet syftar till att säkerställa en god planering som ger ekonomiska förutsättningar för att kunna genomföra de investeringar som kommer vara nödvändiga, eller av vikt för kommunens utveckling, att genomföra. Den långsiktiga investeringsplanen är framtagen för att ge bra planeringsunderlag för kommunen, varje investeringsprojekt behöver därutöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande.

Investeringsplanen (bilaga 1) innehåller förutom de normalt förekommande investeringar för kommunens verksamhet ett antal större strategiska investeringsprojekt. Arbetet med att ta fram förslag på de strategiska investeringsprojekten påbörjades 2020, arbetet har sedan dess bedrivits med representanter för alla partier samt berörda tjänstemän med syfte att skapa en bred förankring.

Strategiska investeringsprojekt

Investeringsprojekt	
(tkr)	Budget 2023-2032
Utsprångskajen	120 000
Nybrogatan	54 000
Nybron	122 000
Skeppsbron	60 000

Muddring Nattviken	6 000
Kanaludden	12 000
Västra Saltvik 2 o 3	11 500
Industrimark Antjärn/Kittjärn	12 500
Totalt	**398 000**

Utsprångskajen - reparation för att iordningställa till lika utseende och funktion som innan stängning, inkluderas gör även säkring och renovering av kustbevakning- och skolkaj.

Nybrogatan - trafiksäkerhetsåtgärder för alla trafikslag samt trafiksäkerhetsåtgärder och utrymmen vid busshållplats Rådhuset. Därutöver gestaltning och genomgående ny gata från grunden till ytskikt samt att intilliggande gator anpassas.

Nybron - ny öppningsbar bro med gång- och cykelbana på båda sidor, där den nya bron ska klara BK4 (74 ton).

Skeppsbron - renoverad kaj och gata på sträckan från Nybron till Utsprångskajen med trafiksäkerhetshöjande åtgärder för alla trafikslag.

Nattviken - muddring av farleden till ett djup av två meter och med en längd på 780 meter. Arbetet genomförs i samband med muddring för Nybrons brofästen.

Kanaludden - utveckling av grönområdet på sträckan från Simhallen till Bryggaren Strand, så som spontanytor och gångvägar samt boulebanor och minigolfytor.

Västra Saltvik 2 och 3 - iordningställande inför etablering på fastigheten av extern aktör, med gata, cykelväg och busshållplats samt utredningsmedel för detaljplanearbete.

Industrimark Antjärn/Kittjärn - projektering och iordningställande inför etablering på fastigheten av extern aktör.

För att klara av den väsentligt utökade investeringsvolymen kommande år framför allt utifrån de strategiska investeringsprojekten visar de ekonomiska analyserna att kommunen behöver ta nya lån för att säkerställa god likviditet framöver. Se bilaga 3 för förslag på vilka investeringsprojekt som ska finansieras via lån och vilka som föreslås finansieras med skattemedel.

Socialt perspektiv

Flera av investeringarna i den tioåriga investeringsplanen är nödvändiga för att bibehålla en välfungerande infrastruktur under de kommande 50 till 80 åren. De är därmed strategiskt viktiga för såväl invånare som besökare och därför även viktiga ur ett socialt perspektiv. Några investeringar syftar till att möjliggöra framtida etableringar som i sin tur kommer att generera arbetstillfällen vilket i sin tur kan väntas bidra till en minskande arbetslöshet.

Varje investeringsprojekt kommer analyseras enskilt utifrån perspektivet inför beslut.

Ekologiskt perspektiv

Några av investeringarna – i synnerhet Skeppsbron, Nybron och Nybrogatan - syftar bland annat till att skapa en säkrare trafikmiljö för alla trafikslag något som i sin tur skapar förutsättningar för fler att förflytta sig per cykel eller till fots.

Varje investeringsprojekt kommer analyseras enskilt utifrån perspektivet inför beslut.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Den ekonomiska kalkylen (bilaga 3) för investeringsplanen är framtagen utifrån ett antal grundantaganden. Utifrån omvärldsläget är dock osäkerheten stor kring den ekonomiska utvecklingen kommande år. Kalkylen grundar sig i att kommunen uppnår ett resultat årligen på 2 procent av skatter och generella statsbidrag och att några av de strategiska investeringsprojekten lånefinansieras. För den del av ny upplåning som föreslås så har en räntenivå på 3 procent uppskattats och en amorteringstakt i nivå med avskrivningstid använts.

Lånefinansierade investeringsprojekt									
(tkr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2032
Utsprångskajen	3 000	6 000	63 000	48 000	0	0	0	0	0
Nybrogatan	7 000	24 000	23 000	0	0	0	0	0	0
Nybron	2 000	24 000	60 000	36 000	0	0	0	0	0
Skeppsbron	0	0	0	0	5 000	25 000	30 000	0	0
Totalt årligen	**12 000**	**54 000**	**146 000**	**84 000**	**5 000**	**25 000**	**30 000**	**0**	**0**

Beslutsunderlag

Bilaga 2 Presentation Strategiska investeringsprojekt

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Ekonomi- och kommunledningschef

Bilagor

Bilaga 1 - 10-årig investeringsplan

Bilaga 3 - Ekonomisk kalkyl

(tkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032
TOTAL INVESTERINGSBUDGET	86 110	143 150	211 945	145 530	67 761	97 016	95 296	66 603	67 935	69 294
KOMMUNSTYRELSE	9 020	5 770	5 670	5 670	5 783	5 899	6 017	6 138	6 260	6 386
Lokaler och verksamhetssystem	300	300	300	300	2 295	2 957	4 998	5 272	877	3 375
IT infrastruktur	2 720	170	70	4 570	2 672	2 110	170	0	4 500	2 110
Kulturverksamhet	1 500	800	800	800	816	832	849	866	883	901
Exploatering	4 500	4 500	4 500	0	0	0	0	0	0	0
ARBETSLIVSNÄMND	1 700	1 750	1 550	1 600	1 632	1 665	1 698	1 732	1 767	1 802
Fordon	0	400	0	0	500	300	600	0	1 200	0
Lokaler	1 000	1 000	1 000	1 000	900	1 040	850	1 082	400	1 126
Inventarier och övrigt	700	350	550	600	232	325	248	650	167	676
SKOLNÄMND	7 200	3 700	3 700	3 730	3 805	3 881	3 958	4 037	4 118	4 201
IT och digitala verktyg	1 500	1 500	1 500	1 500	1 530	1 561	1 592	1 624	1 656	1 689
Lokaler och fastigheter	3 900	1 400	1 400	1 400	1 428	1 457	1 486	1 515	1 546	1 577
Inventarier	1 800	800	800	830	847	864	881	898	916	935
SOCIALNÄMND	2 465	4 420	1 000	1 000	1 020	1 040	1 061	1 082	1 104	1 126
Lokaler och fastigheter	1 000	1 000	1 000	1 000	1 020	1 040	1 061	1 082	1 104	1 126
Inventarier	1 265	3 420	0	0	0	0	0	0	0	0
IT och digitala verktyg	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SAMHÄLLSNÄMND	65 725	127 510	200 025	133 530	55 521	84 530	82 561	53 613	54 685	55 779
Kostverksamhet	525	510	525	530	541	551	562	574	585	597
Miljö	800	800	800	800	816	832	849	866	883	901
Fritid	4 700	5 000	4 000	4 000	4 080	4 161	4 245	4 330	4 416	4 505
Gata	23 300	23 100	23 300	22 800	23 256	23 721	24 196	24 679	25 173	25 677
Belysning	1 000	1 200	1 200	1 200	1 224	1 248	1 273	1 299	1 325	1 351
Konstbyggnader	1 000	1 200	1 200	1 200	1 224	1 248	1 273	1 299	1 325	1 351
Mark	5 700	6 000	8 200	8 200	8 364	8 531	8 702	8 876	9 053	9 235

Park	1 500	1 500	1 500	1 700	1 734	1 769	1 804	1 840	1 877	1 914
Trafiksäkerhet	400	400	400	400	408	416	424	433	442	450
Tillgänglighet	400	400	400	400	408	416	424	433	442	450
Genomförande DP	3 400	5 900	4 500	4 800	4 896	4 994	5 094	5 196	5 300	5 406
Utredningar/Projektering	5 000	4 000	3 500	3 500	3 570	3 641	3 714	3 789	3 864	3 942
Strategiska projekt	18 000	77 500	150 500	84 000	5 000	33 000	30 000	0	0	0
- varav Utsprångskajen (låneprojekt)	*3 000*	*6 000*	*63 000*	*48 000*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
- varav Industriområde Västra Saltvik et. 2 o 3	*2 500*	*1 000*	*0*	*0*	*0*	*8 000*	*0*	*0*	*0*	*0*
- varav Nybrogatan (låneprojekt)	*7 000*	*24 000*	*23 000*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
- varav Muddring Nattviken	*0*	*6 000*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
- varav Nybron (låneprojekt)	*2 000*	*24 000*	*60 000*	*36 000*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
- varav Skeppsbron (låneprojekt)	*0*	*0*	*0*	*0*	*5 000*	*25 000*	*30 000*	*0*	*0*	*0*
- varav Industrimark Anttjärn Kitttjärn	*1 500*	*11 000*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
- varav Kanaludden från badhus till Bryggaren Strand	*2 000*	*5 500*	*4 500*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

Framtidens Härnösand

Härnösands kommun

TOTALA INVESTERINGAR 2022-2031

Utsprångskajen, Industriområde Västra Saltvik, Nybrogatan, Muddring Nattviken, Nybron, Skeppsbron

1. Nybron - öppningsbar **122 mkr**
2. Muddring i kanalen och Nattviken/Nybron **6 mkr**
3. Nybrogatan med åtgärdade trafiksäkerhetsfrågor **54 mkr**
4. Utsprångskajen byggs tillbaka som idag **120 mkr**
5. Skeppsbron ambitionsnivå medel **60 mkr**
6. Antjärn, nytt industriområde **12.5 mkr**
7. Kanaludden utveckling av parkmiljö **12 mkr**
8. Saltvik 2 o 3, nytt industriområde **11.5 mkr**

- **Totalt = 398.5 mkr**

NYBRON

- Byggd 1932
- Bron klarar idag endast BK1 = 37 ton, Ny Nybro BK4 = 74 ton (Trafikverkets rekommendation)
- Nybron uppnår sin tekniska livslängd 2026
- Med modern teknik kan båda broarna öppnas på distans

NYBRON

Investering **122 mkr**

Aktivitet	Entreprenad
Färdig bro	Maj 2026
Bron stängd	Augusti 2024 – Juni 2026
Entreprenad upphandling annonsering	Augusti 2023
Ansökan om vattenverksamhet lämnas in	April 2023
Beslut om entreprenadstart	November 2022
Projekteringsstart bygghandling	April 2022

NATTVIKEN

- När Nybron byggs behöver det muddras för brofästena
- Nattviken behöver muddras för att på sikt behålla vattenspegeln och möjligheten till genomfartstrafik med båtar
- Klokt att göra all muddring samtidigt
- Kostnadseffektivt

NATTVIKEN

Investering **6 mkr**

Aktivitet	Datum
Entreprenad klar	December 2024
Ansökan om vattenverksamhet	2023
Projektering	2023

NYBROGATAN

Nybrogatan är vår paradgata, men lever inte upp till det nu.

- Behöver lösa trafiksituationen Skeppsbron - Nybrogatan
- Trafiksäkerhet för alla trafikslag
- Rondell Brunnshusgatan – Nybrogatan
- Ny gestaltning av gatan där utformningen blir modern och likabehandlar alla trafikanter
- Ny tjälsäkring och bärighetshöjande åtgärder. Intilliggande gator anpassas för respektive trafikslag

NYBROGATAN

Investering **54 mkr**

Aktivitet	Datum
Entreprenad klar	December 2025
Entreprenad start	Hösten 2023
Projektering klar	2023

UTSPRÅNGSKAJEN

- Kajen repareras med lika utseende och funktion som tidigare dvs 170 m lång med 6-10 m djup
- Bra mötesplats för Härnösandsborna
- Behövs för den marina utvecklingen (FMV, Bothnia Sweden, Marinen, Kustbevakningen)

UTSPRÅNGSKAJEN

Investering **120 mkr**

Aktivitet	Datum
Entreprenad klar	Sommaren 2026
Entreprenad start	HT 2024
Miljödom besked	2023
Projektering	2023-2024

SKEPPSBRON

- Skeppsbron är ca 450 meter lång och tillsammans med kajens ytor ca 35 meter bred
- Ny gestaltning av gatan och kajen där utformning blir modern och likabehandlar alla trafikanter
- Möjliggör attraktiva utformningar för företagsetableringar, turism och arbetsplatser. Befintlig kaj renoveras omfattande
- Planprogram pågår

SKEPPSBRON

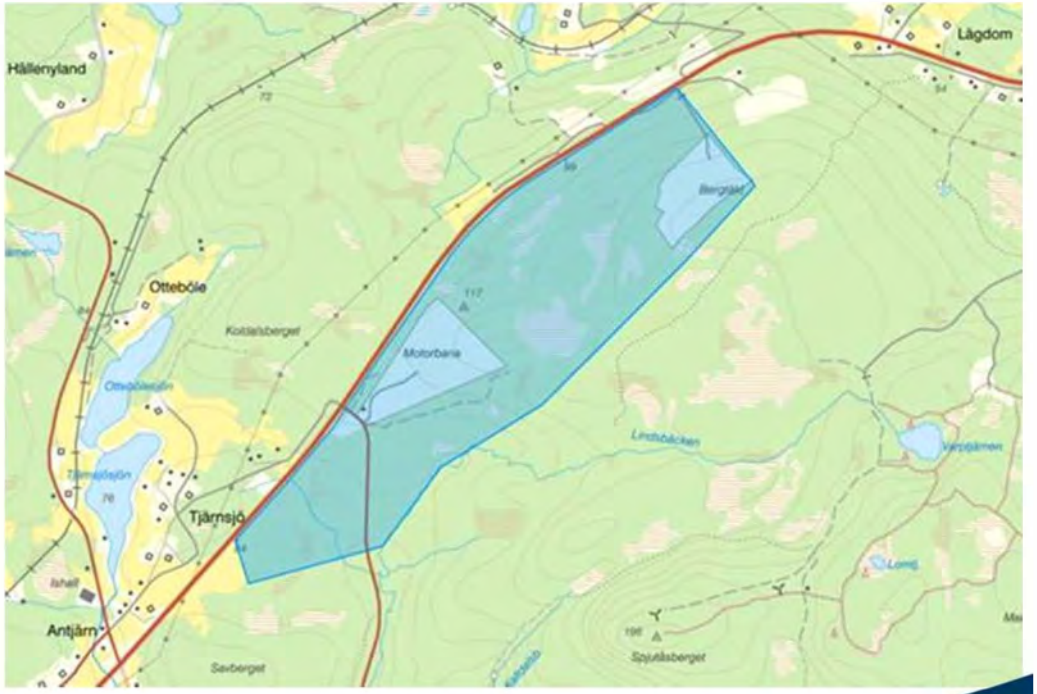
Investering **60 mkr**

Aktivitet	Datum
Entreprenad klar	Juli 2029
Entreprenad start	Maj 2027
Projektering	2025 - 2026

INDUSTRI – ANTJÄRN

- Komplement till Torsboda
- Behov av industrimark för regionen, söder om Härnösand
- Samtal inlett med markägare
- Ska generera intäkter

INDUSTRI - ANTJÄRN

Investering **12.5 mkr**

Aktivitet	Datum
Projektering/ lordningställande	2023 - 2024
Inköp/planering	2022-2023

KANALUDDEN

- Ny parkmiljö från hotellet till Bryggaren Strand
- Viktig nod och mötesplats i staden
- Investering i det allmänna som kompletterar den privata hotellinvesteringen
- Platsen utvecklas för Härnösandsborna med en bredd av upplevelser och aktiviteter året runt

KANALUDDEN

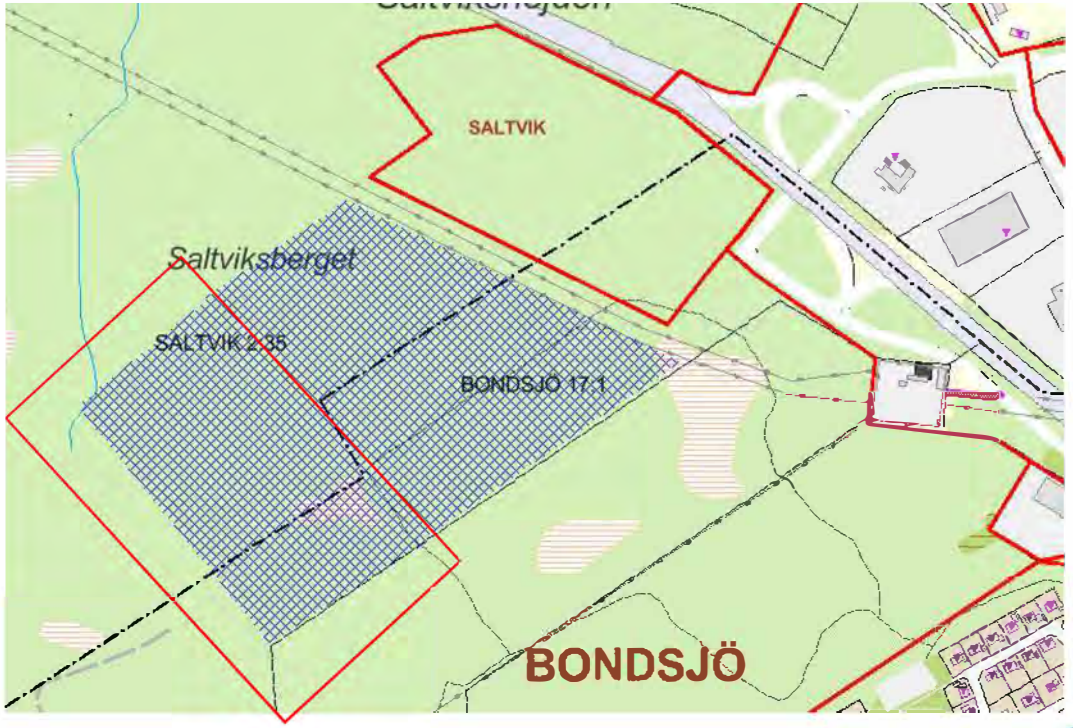
Investering **12 mkr**

Aktivitet	Datum
Iordningsställande av grönområdet	2023-2025
Projektering	2022-2023

INDUSTRI – SALTVIK ETAPP 3

- Fortsatt utveckling av industriområde norr om Härnösand
- Bra koppling mot hamnen
- Koppling mot framtida E4
- Redan etablerat industriområde med bra infrastruktur
- Ska generera intäkter

INDUSTRI – SALTVIK ETAPP 3

Investering **11 mkr**

Aktivitet	Datum
Iordningställande	2028
Utredningar och projektering	2024

Härnösands kommun

(tkr)

Investeringsplanering	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Normal förekommande projekt		68 110	65 650	61 445	61 530	62 761	64 016	65 296	66 602	67 934	69 293
Strategiska projekt		18 000	77 500	150 500	84 000	5 000	33 000	30 000	0	0	0
Total investeringbudget		86 110	143 150	211 945	145 530	67 761	97 016	95 296	66 602	67 934	69 293

Finansieringsplanering		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Skattemedelsfinansiering		74 110	89 150	65 945	61 530	62 761	72 016	65 296	66 602	67 934	69 293
Lånfinansiering		12 000	54 000	146 000	84 000	5 000	25 000	30 000	0	0	0
Totalt		**86 110**	**143 150**	**211 945**	**145 530**	**67 761**	**97 016**	**95 296**	**66 602**	**67 934**	**69 293**

Lånefinansieringsplan		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Ny upplåning		12 000	54 000	146 000	84 000	5 000	25 000	30 000	0	0	0
Amortering nya lån		343	1 335	2 458	1 050	167	833	1 000	0	0	0
Total amortering	5 000	5 343	6 678	9 135	10 185	10 352	11 185	12 185	12 185	12 185	12 185
Total låneskuld	**205 250**	**211 908**	**259 230**	**396 095**	**469 910**	**464 558**	**478 373**	**496 188**	**484 003**	**471 818**	**459 633**

Påverkan på nettokostnadsutrymmet		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Avskrivningar		46 527	49 535	52 723	55 375	55 335	56 012	56 552
Räntekostnad 3%		4 238	7 777	11 883	14 097	13 937	14 351	14 886
Resultatnivå 2%		37 913	38 909	39 759	40 597	41 565	42 561	43 683
Utrymme nettokostnad		**1 806 988**	**1 849 215**	**1 883 594**	**1 919 769**	**1 967 430**	**2 015 105**	**2 069 043**

§ 120

Dnr 2022-000216 2.4.1.0

Ramjustering 2022

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att fördela medel för löneöversyn 2022 enligt förslag,

att tilldela skolnämnden 11,5 mnkr skattemedel för uteblivna statsbidrag,

att tilldela samhällsnämnden 3,46 mnkr för ökade kostnader för busstrafik samt uteblivna intäkter på grund av coronapandemin, samt

att budgeterade investeringsmedel 2021 för samhällsnämnden om 3,6 mnkr överförs till investeringsbudget 2022.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Christina Lindberg (C) yrkar avslag på attsats tre och föreslår två tilläggsattsatser som lyder;

att tilldela Samhällsnämnden 1,2 mnkr för uteblivna intäkter på grund av coronapandemin, samt

att uppdra till Samhällsnämnden att se över prissättning för busskort på grund av det prognostiserade underskottet.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, liggande förslag och Christina Lindbergs (C) yrkande.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Christina Lindbergs (C) yrkande.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt liggande förslag.

Reservation

Christina Lindberg (C) och Ulrika Sundgren (C) reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Bakgrund

I beslutet om årsplan 2022 så budgeterades att medel för löneöversyn 2022 centralt för att senare fördelas ut till respektive nämnd när löneöversynen var klar. Det budgeterades 18,2 mnkr för 2022 års löneöversyn. Resultatet för 2022 år löneöversyn är 17,2 mnkr, 1,0 mnkr bättre än budget.

I årsplan 2022 har nämndernas budgetramar fördelats utifrån behov av skattemedel, i beräkningarna har hänsyn tagits till externa intäkter. För skolnämndens verksamhet förändrades omfattningen av riktade statsbidrag väsentligt under hösten 2021, vilket gav nämnden andra förutsättningar än vad kommunfullmäktiges budgetbeslut angav. Utifrån de förändrade förutsättningarna, som ligger utanför skolnämndens möjlighet att påverka, föreslås att de tilldelas 11,5 mnkr extra skattemedel för 2022 som kompensation för uteblivna statsbidrag.

Samhällsnämnden utökade kollektivtrafikens linjenät och utökade kvällstrafiken under 2021, för det ändamålet tilldelades nämnden utökad ram för 2021. Kostnaden för att kvarhålla ambitionsnivå ger nämnden 2,4 mnkr i utökat skattemedelsbehov även 2022. Utifrån det föreslås att nämnden tilldelas 2,4 mnkr i extra skattemedel för 2022 som kompensation för ökade kostnader.

Pandemin har påverkat intäkterna vid Härnösands simhall, och även om pandemin nu är i alla väsentlighet är över så är intäktsbortfallet fortfarande synligt. Samhällsnämndens ramtilldelning 2022 bygger på en viss nivå av budgeterade intäkter. Prognosen per sista april visar att intäkterna förväntas bli 3,5 mnkr lägre än budget. Utifrån de effekter som pandemin haft på simhallens intäkter och att denna faktor ligger utanför nämndens möjlighet att påverka, så förslås att nämnden delvis kompenseras för det förväntade uteblivna intäkterna med 1,0 mnkr i extra skattemedel 2022.

Ramtilldelning nämnder 2022				
(tkr)	Tidigare beslutad ram nov 2021	Löneöversyn 2022	Extra ramtilldelning 2022	Ny ram juni 2022

Kommunfullmäktige	6 873,0	0,0		6 873,0
Kommunstyrelse	182 077,0	1 706,3		183 783,3
Kommungemensamt	64 981,0	0,0		64 981,0
Arbetslivnämnden	68 041,0	956,4		68 997,4
Samhällsnämnden	184 798,0	854,8	3 462,0	189 114,8
Skolnämnden	621 411,0	8 016,1	11 500,0	640 927,1
Socialnämnden	638 898,0	5 719,9		644 617,9
Totalt	**1 767 079,0**	**17 253,5**	**14 962,0**	**1 799 294,5**

Investeringsram 2022

Efter en genomgång av investeringsprojekt 2021 inom samhällsnämnden finns behov av att föra över budgeterade investeringsmedel från 2021 till 2022, för några sent på året påbörjade men inte avslutade projekt inom budgetåret 2021.

Budgeterade/påbörjade investeringar 2021	
(mnkr)	Belopp
Hållplatsåtgärder	0,6
Belysning elljusspår Vårdkasen	0,6
Re Eksjödammen	0,6
Förstärkning Skeppsbron norra	1,5
Åtgärder Gerestabäcken	0,2
GC-väg Hellzéngatan/Ångströmsgatan	0,2
Total summa att överföra	**3,6**

Investeringsmedel om 3,6 mnkr från 2021 föreslås att överföras till investeringsbudget 2022 för att undvika/minska obudgeterade investeringsutgifter, och ny investeringsram för samhällsnämnden 2022 föreslås bli 88,1 mnkr.

Socialt perspektiv

Inte aktuellt.

Ekologiskt perspektiv

Inte aktuellt.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I årsplan 2022 budgeterades för att skattemedel, generella statsbidrag och utjämning skulle uppgå till 1 819,4 mnkr. Den senaste skatteprognosen från

april 2022 visar en ökning på 27,4 mnkr i jämförelse med Årsplan 2022 och förväntas uppgå till 1 846,8 mnkr för 2022.

Kommunen budgeterar med ett resultat på 36,0 mnkr för året. Efter årets första fyra månader visar helårsprognosen på ett resultat på 24,5 mnkr, -11,5 mnkr i jämförelse mot budget. Underskottet beror framför allt på ett prognosticerat underskott vid två nämnder, nämndernas handlingsplaner förväntas ge effekt och att underskotten minskar. Löneöversynen 2022 prognosticerades till 18,2 mnkr (i enlighet med budget), resultatet på 17,2 mnkr är 1,0 mnkr bättre än budget. Det ger en förbättring på kommunens prognosticerade resultat för 2022 till 25,5 mnkr.

Utifrån ovan nämnda beräknas kommunen kunna uppnå sitt budgeterade resultat för 2022 trots den extra tilldelningen av skattemedel till skolnämnden och samhällsnämnden.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-05-23

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-05-23

Dnr
KS/2022-000216

KOMMUNSTYRELSEN
Anna Bostedt, 0611-348028
anna.bostedt@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ramjustering 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att fördela medel för löneöversyn 2022 enligt förslag,

att tilldela skolnämnden 11,5 mnkr skattemedel för uteblivna statsbidrag,

att tilldela samhällsnämnden 3,46 mnkr för ökade kostnader för busstrafik samt uteblivna intäkter på grund av coronapandemin, samt

att budgeterade investeringsmedel 2021 för samhällsnämnden om 3,6 mnkr överförs till investeringsbudget 2022.

Beskrivning av ärendet

I beslutet om årsplan 2022 så budgeterades att medel för löneöversyn 2022 centralt för att senare fördelas ut till respektive nämnd när löneöversynen var klar. Det budgeterades 18,2 mnkr för 2022 års löneöversyn. Resultatet för 2022 år löneöversyn är 17,2 mnkr, 1,0 mnkr bättre än budget.

I årsplan 2022 har nämndernas budgetramar fördelats utifrån behov av skattemedel, i beräkningarna har hänsyn tagits till externa intäkter. För skolnämndens verksamhet förändrades omfattningen av riktade statsbidrag väsentligt under hösten 2021, vilket gav nämnden andra förutsättningar än vad kommunfullmäktiges budgetbeslut angav. Utifrån de förändrade förutsättningarna, som ligger utanför skolnämndens möjlighet att påverka, föreslås att de tilldelas 11,5 mnkr extra skattemedel för 2022 som kompensation för uteblivna statsbidrag.

Samhällsnämnden utökade kollektivtrafikens linjenät och utökade kvällstrafiken under 2021, för det ändamålet tilldelades nämnden utökad ram för 2021. Kostnaden för att kvarhålla ambitionsnivå ger nämnden 2,4 mnkr i utökat skattemedelsbehov även 2022. Utifrån det föreslås att nämnden tilldelas 2,4 mnkr i extra skattemedel för 2022 som kompensation för ökade kostnader.

Pandemin har påverkat intäkterna vid Härnösands simhall, och även om pandemin nu är i alla väsentlighet är över så är intäktsbortfallet fortfarande synligt. Samhällsnämndens ramtilldelning 2022 bygger på en viss nivå av

budgeterade intäkter. Prognosen per sista april visar att intäkterna förväntas bli 3,5 mnkr lägre än budget. Utifrån de effekter som pandemin haft på simhallens intäkter och att denna faktor ligger utanför nämndens möjlighet att påverka, så förslås att nämnden delvis kompenseras för det förväntade uteblivna intäkterna med 1,0 mnkr i extra skattemedel 2022.

Ramtilldelning nämnder 2022				
(tkr)	Tidigare beslutad ram nov 2021	Löneöversyn 2022	Extra ramtilldelning 2022	Ny ram juni 2022
Kommunfullmäktige	6 873,0	0,0		6 873,0
Kommunstyrelse	182 077,0	1 706,3		183 783,3
Kommungemensamt	64 981,0	0,0		64 981,0
Arbetslivnämnden	68 041,0	956,4		68 997,4
Samhällsnämnden	184 798,0	854,8	3 462,0	189 114,8
Skolnämnden	621 411,0	8 016,1	11 500,0	640 927,1
Socialnämnden	638 898,0	5 719,9		644 617,9
Totalt	**1 767 079,0**	**17 253,5**	**14 962,0**	**1 799 294,5**

Investeringsram 2022

Efter en genomgång av investeringsprojekt 2021 inom samhällsnämnden finns behov av att föra över budgeterade investeringsmedel från 2021 till 2022, för några sent på året påbörjade men inte avslutade projekt inom budgetåret 2021.

Budgeterade/påbörjade investeringar 2021	
(mnkr)	Belopp
Hållplatsåtgärder	0,6
Belysning elljusspår Vårdkasen	0,6
Re Eksjödammen	0,6
Förstärkning Skeppsbron norra	1,5
Åtgärder Gerestabäcken	0,2
GC-väg Hellzéngatan/Ångströmsgatan	0,2
Total summa att överföra	**3,6**

Investeringsmedel om 3,6 mnkr från 2021 föreslås att överföras till investeringsbudget 2022 för att undvika/minska obudgeterade investeringsutgifter, och ny investeringsram för samhällsnämnden 2022 föreslås bli 88,1 mnkr.

Socialt perspektiv

Inte aktuellt.

Ekologiskt perspektiv

Inte aktuellt.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I årsplan 2022 budgeterades för att skattemedel, generella statsbidrag och utjämning skulle uppgå till 1 819,4 mnkr. Den senaste skatteprognosen från april 2022 visar en ökning på 27,4 mnkr i jämförelse med Årsplan 2022 och förväntas uppgå till 1 846,8 mnkr för 2022.

Kommunen budgeterar med ett resultat på 36,0 mnkr för året. Efter årets första fyra månader visar helårsprognosen på ett resultat på 24,5 mnkr, -11,5 mnkr i jämförelse mot budget. Underskottet beror framför allt på ett prognosticerat underskott vid två nämnder, nämndernas handlingsplaner förväntas ge effekt och att underskotten minskar. Löneöversynen 2022 prognosticerades till 18,2 mnkr (i enlighet med budget), resultatet på 17,2 mnkr är 1,0 mnkr bättre än budget. Det ger en förbättring på kommunens prognosticerade resultat för 2022 till 25,5 mnkr.

Utifrån ovan nämnda beräknas kommunen kunna uppnå sitt budgeterade resultat för 2022 trots den extra tilldelningen av skattemedel till skolnämnden och samhällsnämnden.

Beslutsunderlag

Anna Bostedt
Ekonomi- och kommunledningschef

§ 122 Dnr 2022-000242 1.1.2.1

Mål, budget och skattesats 2023

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen förslår kommunfullmäktige besluta

att fastställa den kommunala skattesatsen 2023 till 23,34 kronor.

att anta majoritetens Årsplan 2023,

att fastställa resultatuppdrag för kommunstyrelse och nämnder i enlighet med majoritetens Årsplan 2023,

att fastställa särskilda uppdrag till kommunstyrelse och nämnder i enlighet med politiska prioriteringar i majoritetens Årsplan 2023,

att bemyndiga kommunstyrelsen att förvärva och försälja fast egendom inom ramen 10 mnkr per objekt,

att bemyndiga kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådskande investeringar disponera rörelsekapital inom ramen 10 mnkr per objekt,

att ge kommunstyrelsen under 2023 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens långfristiga skulder, med totalt 50 mnkr, samt

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2023 omsätta lån, d.v.s. låna upp belopp motsvarande belopp för de lån som förfaller till betalning under 2023.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Anders Gäfvert (M) yrkar bifall till Moderaternas förslag till budget 2023.

Christina Lindberg (C) yrkar bifall till Centerpartiets förslag till budget 2023.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns fyra förslag till beslut, Majoritetens förslag, Moderaternas förslag, Centerpartiets förslag och Liberalernas förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Majoritetens förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Moderaternas förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Centerpartiets förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Liberalernas förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt Majoritetens förslag.

Reservation

Moderaterna reserverar sig till förmån för sitt eget förslag.

Centerpartiet reserverar sig till förmån för sitt eget förslag.

Beslutsunderlag

Ordförandeförslag, 2022-06-07

Majoritetens Årsplan 2023

Centerpartiet budget 2023

Moderaternas budget 2023

Liberalernas budget 2023

_____

Härnösands kommun

Härnösands kommun

Årsplan 2023

2022-06-20

Årsplan 2023

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2022-06-20* ***Organisation:*** *Härnösands kommun*

Innehållsförteckning

Årsplan 2023 ..... ***1***

1 Inledning ***2***

1.1 Politiska prioriteringar **4**

2 Målprogram 2020-2023 ..... ***5***

2.1 Mål **5**

2.2 God ekonomisk hushållning **8**

3 Ekonomiska förutsättningar 2023 ..... ***10***

3.1 Utsikter och utgångspunkter inför 2023 ..... **10**

3.2 Finansiell information **10**

3.3 Verksamheternas uppdrag och ekonomiska ramar **12**

3.3.1 Arbetslivsnämnd 70,8 mnkr 12

3.3.2 Samhällsnämnd 190,5 mnkr 13

3.3.3 Socialnämnd 685,7 mnkr 14

3.3.4 Skolnämnd 656,4 mnkr 15

3.3.5 Kommunstyrelse 185,2 mnkr 15

3.3.6 Kommunfullmäktige 6,9 mnkr 16

3.3.7 Kommungemensam verksamhet 63,0 mnkr 16

4 Så har vi arbetat med årsplanen ***18***

1 Inledning

Den politiska majoriteten i Härnösand bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Kristdemokraterna lägger en budget och årsplan som tar sikte mot framtiden, samtidigt som den tar sig an nutidens utmaningar. Årsplanen ska genomsyras av hållbarhetens samtliga komponenter, den sociala hållbarheten, den ekologiska hållbarheten samt den ekonomiska hållbarheten. Vårt beslutsfattande tar fasta i dessa tre perspektiv, utan inbördes rangordning. Vi är övertygade om att besluten blir som bäst när det finns en balans mellan perspektiven.

I Härnösand har vi höga ambitioner att kunna erbjuda en välfärd av hög kvalitet och ett brett friluftsoch kulturliv samtidigt som vi har förutsättningar att fortsätta utvecklingen av en attraktiv kommun för såväl invånare som besökare. Härnösands kommun är i en spännande fas, med ett antal stora och angelägna projekt, som kommer vara viktiga för såväl arbetsmarknaden som vår bostadsmarknad. Vi ser också nya etableringar i Härnösand men också i vårt närområde. Tillsammans med Timrå och Sundsvalls kommuner jobbar vi nu aktivt för en större energi- och arbetskraftsintensiv etablering till Torsboda industrial park. Det är bara tillsammans som vi kommer lyckas med en sådan etablering och det är bara tillsammans som vi kommer klara av att rusta oss inför etableringen. En etablering i Torsboda, som förvisso ligger i Timrå kommun, kommer ge stora ringar på vattnet även för oss i Härnösand, därför ser vi det som självklart att engagera oss och bidra i det arbetet. För att ge näringslivet bästa möjliga förutsättningar och att det ska vara ”lätt att göra rätt” så vill vi tillskapa ”En väg in” för företagen, där kommunen samlar olika kompetenser och där man som företagare lätt kan komma i kontakt kring de frågor man har. Ska vi nå den övergripande målbilden i kommunens tillväxtstrategi: Mitt Härnösand 2040 – tillsammans i en kreativ och företagsam livsmiljö med 30 000 medborgare och 11 500 arbetstillfällen, så behöver vi vässa vår service som vi erbjuder näringslivet. Det är ett arbete som berör hela den kommunala organisationen, men där samspelet mellan kommunens samhällsförvaltning och tillväxtavdelning är central. Alla har ett ansvar att skapa ett gott klimat för företagen. När ett företag vill etablera sig på orten ska den kommunala organisationen vara snabbfotad, välkomnande och lösningsfokuserad.

Samverkan med varandra, inom den kommunala organisationen men också med andra aktörer är en grundpelare för oss. Härnösand ska upplevas som en aktör som gör skillnad och också står för ett gott samarbetsklimat i relation till andra. Den positiva Härnösands-andan, dvs den gemensamma kraften som finns i kommunen med en stor kärlek för vår plats på jorden, med ett spännande, kreativt och nytänkande näringsliv, nyfikna kommuninvånare, ett aktivt föreningsliv, och myndigheter ger oss förutsättningar att fortsätta en positiv samhällsutveckling där vi tar oss an nutidens utmaningar samtidigt som vi också tar ansvar inför framtiden. Härnösands kommun har höga ambitioner när det gäller ett aktivt miljö- och klimatarbete. I den pågående klimatkrisen ska Härnösand ta sitt ansvar och lämna över ett hållbart samhälle till kommande generationer.

Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum, vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen. Jämställdhetsperspektivet behöver stärkas i vår styrning och ledning. Dels därför att det är en grundläggande förutsättning för allt hållbarhetsarbete och för att likvärdig service och jämställd resursfördelning ska komma olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar till gagn. SKR har utvecklat ett modellkoncept för jämställdhetsarbete och vi ska ta del av det som ett led i kraftsamlingen. En viktig del i vuxna människors frihet och oberoende är en egen försörjning. Det är belagt att människor som på något sätt står utanför arbetsmarknaden i större utsträckning mår sämre, känner större oro och också ser mörkare på samhällsutvecklingen. Även barn till arbetslösa tenderar

må sämre och detta kan ge konsekvenser genom hela livet. Detta är en av huvudanledningarna till varför vi i Härnösand behöver jobba ännu mer aktivt med att minska den höga arbetslösheten. Under 2021 initierade vi den största satsningen någonsin i Härnösand för minskad arbetslöshet, där vi utökade budgeten med 10 mnkr per år. Vi prioriterar de satsningarna även inför 2023. Arbetsmarknadspolitiken är först och främst ett statligt ansvar, men Härnösand har under många år fört en aktiv politik för fler i arbete eller i arbetsmarknadsåtgärd. Våra invånare – som idag står utanför arbetsmarknaden - ska rustas för att kunna få och ta plats på arbetsmarknaden, var och en utifrån sina egna behov och förutsättningar.

Under 2023 gör vi en särskild satsning för att stärka vårt arbete för att motverka suicid. Det är ett arbete som behöver ske i nära samverkan med Region Västernorrland.

I denna budget satsar vi över 1 800 miljoner kronor i skattemedel på hållbarhet. Utöver det kommer verksamheterna också kunna räkna in extraanslag i form av riktade statsbidrag. Det ger oss förutsättningar att värna och utveckla välfärden. En förutsättning för att kunna ge god service till våra invånare och erbjuda verksamheter med god kvalitet är att vi har välfärdsarbetare som trivs på sina arbetsplatser och som har bra arbetsförhållanden samt arbetsvillkor. Vi fortsätter arbetet för att minska de delade turerna, för att på sikt ta bort dem helt. Vi gör en särskild satsning för att kunna erbjuda medarbetarna inom förskolan fria ytterkläder. Utöver det fördubblas friskvårdsbidraget för kommunens medarbetare.

Härnösands kommun står inför stora investeringsbehov. Med anledning av dessa behov så har det sedan 2020 pågått ett arbete, under samlingsnamnet *Framtidens Härnösand*, där vi ska bestämma vilka projekt som ska prioriteras och i vilken ordning dessa investeringar ska ske. Det är en handfull stora och kostnadskrävande infrastrukturprojekt, där Utsprångskajen, Nybron, Nybrogatan och Skeppsbron är de viktigaste. Majoritetens tydliga målsättning är att vi ska komma överens över partigränserna och att det ska finnas ett brett stöd för de prioriteringar som vi ska besluta om.

Den socioekonomiska utvecklingen, med en ökning av äldre personer, innebär att vi står inför behov av fler platser på de särskilda boendena, Socialnämnden arbetar i skrivande stund för fullt med sin strategi för fler platser på särskilt boende, men också på kortidsenheten. I Härnösand har vi historiskt varit framgångsrika på att möta ökande demografiska behov genom att antalet plus- och trygghetsboenden ökat. Detta är en utveckling vi välkomnar, det är bra för de äldre och är också ekonomiskt hållbart.

En viktig del i vårt samarbete är att det ska märkas i hela kommunen att det går bra för Härnösand. För oss är det självklart att den kommunala servicen också ska finnas utanför tätorten. Det gäller såväl omsorgen om våra äldre, bibliotek samt förskolor och skolor.

Vi fortsätter att leda Härnösand tillsammans i tätt samarbete med andra aktörer som också vill utveckla Härnösand. Vi är glada och tacksamma över att så många bryr sig om Härnösand och också vill delta i utvecklingen av Härnösand. Det borgar för att vi också tillsammans kan känna stolthet för den utveckling som sker. Det bästa resultatet når vi när vi tänker tillsammans och arbetar tillsammans.

Härnösand i juni 2022

1.1 Politiska prioriteringar

Rampåverkande prioriteringar:

- Arbetslivsnämnden tilldelas 10,0 mnkr i syfte att skapa arbetstillfällen för de personer som står längst ifrån arbetsmarknaden
- Avsätter 1,0 mnkr till kommunstyrelsen som pott för nämnderna att ansöka ifrån som finansiering för genomförande av e-förslag
- Avsätter 1,0 mnkr till kommunstyrelsen för finansiering av projekt utanför tätorten
- Avsätter 0,2 mnkr till kommunstyrelsen för att förstärka arbetet kring suicidprevention
- Permanentar tjänsten som ungdomsdemokratisamordnare
- Avsätter 0,25 mnkr för särskilt föreningsbidrag att använda för friskvårdsaktiviteter för gruppen 80 år och äldre samt funktionshindrade
- Avsätter 2,0 mnkr för att lokalgruppen ska kunna genomföra underhåll av lokaler i fastigheter med extern förhyrning
- Avsätter 0,5 mnkr till skolnämnden för fria ytterkläder för förskollärare och barnskötare inom kommunens förskolor

Övriga prioriteringar samt uppdrag till Kommunstyrelsen och nämnderna:

- Höjning av friskvårdsbidraget för kommunens anställda till 2 000 kronor per anställd och år
- Uppdrag till kommunstyrelsen och samhällsnämnden att införa en gemensam ”en väg in” för företag – en kontaktväg in i kommunen i frågor som rör etableringsförfrågningar, tillståndsfrågor samt plan- och bygglovsprocesser.
- Särskilt uppdrag till socialnämnden att minimera de oönskade delade turerna inom socialnämndens verksamheter
- Projektering av de stora strategiska projekten inom ramen för den 10-åriga investeringsplanen
- Uppdrag till samhällsnämnden att öka möjligheten att åka kollektivt i hela Härnösands kommun
- Garanterad anställning i Härnösands kommun om man genomför utbildning med godkänt resultat till undersköterska i kommunens vård- och omsorgsutbildningar
- Bygget av ny idrottshall påbörjas så snart en totalentreprenad har kunnat upphandlas
- Skolnämndens beslut om att erbjuda fria mensskydd i kommunens skolor permanentas
- Kommunstyrelsen och samhällsnämnden uppdras att genomföra en föreningsdag som riktar sig till föreningslivet i Härnösands kommun
- Kommunstyrelsen uppdras att fortsätta stödja Nostalgidagarna och Stadsfesten
- Kommunstyrelsen uppdras att iordningställa ytterligare mark för industriändamål eller annan arbetskraftsintensiv verksamhet
- Kommunstyrelsen och samtliga nämnder uppdras att jobba strategiskt tillsammans och genom samverkan för att nå de antagna målen i kommunens Tillväxtstrategi
- Samhällsnämnden uppdras att fortsätta det operativa arbetet att minska problemen med uttjänta bilar

2 Målprogram 2020-2023

Årsplan 2023 tar sin utgångspunkt i kommunens målprogram för perioden 2020-2023. Den modell för mål- och resultatstyrning som Härnösands kommun tillämpar innehåller en kedja från vision och mål till konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal/målnivåer.

Vision 2023: Härnösand – bygger en hållbar framtid

Härnösand är en levande och kreativ mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En mötesplats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ett stort hjärta och med ett aktivt miljöarbete. Här bygger vi en hållbar framtid!

En agenda för hållbar utveckling

Medlemsländerna i FN har förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt-, ekonomisk-, och miljömässigt hållbar värld genom globala mål i Agenda 2030.

För agendan gäller tre principer:

- Agendan är universell. Det innebär att den vänder sig till alla världens länder, och alla länder har ett gemensamt ansvar för genomförandet.
- Målen är integrerade och odelbara. Framgång krävs inom alla områden för att målen ska kunna uppnås.
- Ingen ska lämnas utanför. Genomförandet av agendan måste ske med särskild hänsyn till de människor och samhällen som har sämst förutsättningar.

Kommunens samtliga övergripande mål äger koppling till de globala målen. Målprogrammet i sin helhet har bäring mot 13 av 17 mål.

Utöver målprogrammet sker arbete inom kommunkoncernen som är relevant för Agenda 2030. Det kommunala bolaget Härnösand energi och miljö (HEMAB) och dess verksamhet har en tydlig koppling till de globala målen "rent vatten och sanitet till alla" samt "hållbar energi för alla". Det globala målet "ingen hunger" påverkas indirekt av kommunens arbete men saknar direkt koppling till kommunens målprogram. Slutligen påverkas det globala målet "ekosystem och biologisk mångfald" i en positiv riktning som en följd av kommunens arbete med översiktsplanen, klimatplanen och klimatanpassningsplanen.

2.1 Mål

Kommunens övergripande mål fastställs av kommunfullmäktige. De följs upp med sikte på 2023. I målprogrammet finns åtta övergripande mål fördelade på två perspektiv.

- Härnösandsperspektivet – speglar den önskvärda utvecklingen i Härnösand generellt. Här betonas samverkan mellan olika aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta.
- Organisationsperspektivet – innehåller mål för den verksamhet kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi.

Kommunens övergripande mål 2020-2023

1. Attraktivt boende med levande mötesplatser
2. Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad
3. Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete
4. Kunskapsstaden där alla kan växa
5. Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet
6. God service med gott bemötande
7. Framtidens arbetsgivare
8. Välskött och stabil ekonomi

Resultatuppdrag och styrtal

Utifrån de övergripande målen fastställer kommunfullmäktige, genom årsplanen, årliga kortsiktiga mål i form av resultatuppdrag med tillhörande styrtal för varje nämnd. Resultatuppdragen anger nämndernas viktigaste prioriteringar för det kommande året. Nämnderna återredovisar resultatuppdragen till kommunfullmäktige som ett led i den samlade mål- och resultatstyrningen. Bedömningen av måluppfyllelsen baseras till stor del på utfallet av styrtalen. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål. Jämställdhetsperspektivet är en grundförutsättning för allt hållbarhetsarbete och ska prägla planeringen utifrån resultatuppdragen. De resultatuppdrag som fördelas till respektive nämnd och som avser individer är därför könsuppdelade.

Härnösandsperspektivet

Mål 1 – Attraktivt boende med levande mötesplatser

Härnösand är en öppen och välkomnande kommun som ger utrymme för nya människor och nya initiativ. En plats där man lätt kan möta andra och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Härnösand är känt för sina attraktiva boendemiljöer, en levande landsbygd och närheten till Höga Kusten. Invånarna har god hälsa och känner sig trygga. Ett pulserande centrum, blomstrande kulturliv och mångfald av fritidsaktiviteter skapar möten över gränser.

Resultatuppdrag	Nämnd
Medborgarnas, såväl kvinnors som mäns, bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på	Kommunstyrelse
Medborgarnas, såväl kvinnors som mäns, nöjdhet när det gäller trygghet	Kommunstyrelse
Kommuninvånarnas, såväl kvinnors som mäns, nöjdhet med gång- och cykelvägar	Samhällsnämnd

Mål 2 – Kreativt företagande med mångsidig arbetsmarknad

Härnösand har ett näringsliv som växer och företag som utvecklas positivt. Klimatet för entreprenörskap är gott och innovationer uppmuntras. Nya jobb uppstår på en arbetsmarknad som är bred och inkluderande med goda arbetsvillkor. Ansvarstagande för miljö och hållbarhet präglar produktion, förädling och kommunikationer. Utveckling av infrastruktur ger stärkta förutsättningar på en regional och global arena och samverkan mellan kommunen och det civila samhället ger drivkraft åt lokal utveckling.

Resultatuppdrag	Nämnd
Antalet nystartade företag bland såväl kvinnor som män	Kommunstyrelse
Företags nöjdhet med kommunens myndighetsutövning	Samhällsnämnd

Mål 3 – Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete

All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och ett gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser är Härnösand en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi.

Resultatuppdrag	Nämnd
Kommunens placering inom vår kommungrupp i rankingen ”Sveriges miljöbästa kommun”	Kommunstyrelse
Möjligheten, för kvinnor och män, att använda kollektivtrafiken för arbetsresor	Samhällsnämnd
Utsläppen av växthusgaser (CO2) från kommunens transporter	Samhällsnämnd

Mål 4 – Kunskapsstaden där alla kan växa

Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning och lärande och där det är naturligt att nyttja digitaliseringens möjligheter. Framgångsrik skolverksamhet på alla nivåer ger alla chansen att lyckas. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande.

Resultatuppdrag	Nämnd
Andelen elever, såväl flickor som pojkar, i grundskolans åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andra språk	Skolnämnd
Andel elever, såväl flickor som pojkar, i åk 9 som är behöriga till gymnasiet	Skolnämnd
Andelen elever, såväl flickor som pojkar, som fullföljer gymnasieutbildning inom fyra år	Skolnämnd
Andelen elever, såväl kvinnor som män, inom KomVux med godkänt resultat inom gymnasiala kurser	Arbetslivsnämnd
Andelen studerande, såväl kvinnor som män, som slutför yrkeshögskoleutbildning med examen	Arbetslivsnämnd

Organisationsperspektivet

Mål 5 – Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet

Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor, oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

Resultatuppdrag	Nämnd
Brukares, såväl kvinnors som mäns, nöjdhet med sitt särskilda boende	Socialnämnd
Brukares, såväl kvinnors som mäns, nöjdhet med sin kommunala eller privata hemtjänst	Socialnämnd
Andelen vuxna biståndstagare, såväl kvinnor som män, med långvarigt ekonomiskt bistånd	Socialnämnd
Andelen deltagare, såväl kvinnor som män, som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd når egen försörjning	Arbetslivsnämnd

Mål 6 – God service med gott bemötande

Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Ärenden handläggs skyndsamt och med hög kvalitet. Digitaliseringen är det självklara medlet för att utveckla tjänstekvalitet och effektivisera det interna arbetet. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyhördhet byggs det goda samhället.

Resultatuppdrag	Nämnd
Kommuninvånarnas, såväl kvinnors som mäns, upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen	Kommunstyrelse

Mål 7 – Framtidens arbetsgivare

Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

Resultatuppdrag	Nämnd
Kommunens resultat i mätningen av Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Kommunstyrelse
Kommunens frisktal för kvinnor och män	Kommunstyrelse

Mål 8 – Välskött och stabil ekonomi

I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

Resultatuppdrag	Nämnd
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning	Kommunstyrelse
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar	Kommunstyrelse

2.2 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha god ekonomisk hushållning.

För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs att kommunens mål- och resultatstyrning uttrycker långsiktig realism och handlingsberedskap då kommunen ständigt ställs inför nya utmaningar, samtidigt som kravet på en ekonomi i balans ska uppfyllas. För att lyckas behövs förutom en utvecklad planering med framförhållning: tydliga mätbara mål och en rättvisande och tillförlitlig redovisning, service som är anpassad efter invånarnas behov och förväntningar samt ett säkerställt balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt. De finansiella målen uttrycker att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning.

Kommunens kortsiktiga finansiella mål för god ekonomisk hushållning definieras av resultatuppdragen under mål 8; Välskött och stabil ekonomi, vars definition beskriver de långsiktiga finansiella ambitionerna. De finansiella resultatuppdragen betonar att ekonomin utgör en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om det innebär att de i årsplanen angivna resultatuppdragen för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och resultatuppdrag ska nämnd/styrelse agera och prioritera så att budgetramen hålls.

För att kommunen ska bedömas ha god ekonomisk hushållning ska de finansiella målen vara uppnådda samt minst hälften av övriga resultatuppdrag. Ett resultatuppdrag har uppnåtts om utfallet är lika eller bättre än baslinjen (delvis uppfyllt) eller att målnivån nåtts (helt uppfyllt).

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning för koncernen vägs utfallet av måluppfyllelsen för koncernbolagens ekonomiska mål enligt ägardirektiven in i bedömningen. Koncernbolagen omfattas inte av årsplanens verksamhetsmässiga mål.

3 Ekonomiska förutsättningar 2023

3.1 Utsikter och utgångspunkter inför 2023

Det sedan tidigare oroliga politiska säkerhetsläget har kraftigt förvärrats genom Rysslands invadering av Ukraina. Alla konsekvenser och följdeffekter för omvärlden är ännu inte överblickbara, men samhällsekonomisk påverkan är ett faktum.

Pandemins fjärde våg planar ut och restriktionerna hävs. Samhället ska återhämta sig efter två år av påfrestningar. Det finns och kommer att finnas många och stora behov att ta hand om i efterdyningarna. Under det första pandemiåret 2020 visade räkenskaperna i kommuner och regioner överlag på starka resultat. Bland annat har kortlivade, statliga stöd gett ekonomin en tillfällig skjuts uppåt. De statliga tillskotten har gett förutsättningar för kommuner och regioner att hantera en mycket osäker tid. Det finns en risk för att de tillfälliga tillskotten har skapat permanenta utgiftsökningar som kvarstår när de extra statsbidragen inte längre finns kvar.

Den demografiska kartan visar en minskande andel av befolkningen i arbetsför ålder. Det innebär bland annat att kommuner och regioner, liksom de statliga myndigheterna och det privata näringslivet, redan står inför stora - och kommer att ställas inför allt större - utmaningar med kompetensförsörjning. SCB:s senaste prognos visar på en avsevärt lägre befolkningstillväxt än vad som har varit fallet under det senaste decenniet. Den grupp som ökar snabbast de närmaste tio åren är personer över 80 år. Fler kommer att behöva försörjas samtidigt som bristen på arbetskraft blir större. De kommande åren behöver fokus riktas mot välfärdens kompetensförsörjning och att nyttja digitaliseringens möjligheter. Samtidigt behöver kraftsamlingar ske vad gäller arbetsmarknaden generellt då många människor står långt från arbetsmarknaden.

För att säkra den ekonomiska hållbarheten behöver kommunen tillämpa en restriktiv ekonomisk hållning. Detta återspeglas i den ramtilldelning som nämnderna har att förhålla sig till. Befintlig grundstruktur ska värnas och kostnadseffektiviseringar ska fortsatt eftersträvas, bland annat inom områdena styrning/ledning och digitalisering. Samtidigt måste ambitionen och innovationsgraden inom utvecklingsarbetet höjas för att inhämta den utvecklingsskuld som upparbetats som en konsekvens av pandemin. Budgeten tar hänsyn till demografiska justeringar, kommande lagkravsförändringar samt behov av kostnadseffektiviseringar i verksamheterna. Förslaget har utverkats med målet att nå en resultatnivå om 2,0 procent.

3.2 Finansiell information

Skattesats

Skattesatsen förblir oförändrad, det vill säga 23,34 kronor.

Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning

Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning utgör den övervägande delen av kommunens intäkter. De budgeterade skatteintäkterna, generella statsbidrag samt utjämning baseras på skatteunderlagsprognos från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och har för 2023 beräknats till 1 895,7 mnkr. Detta är 76,3 mnkr mer än budgeterade skatteintäkter, generella statsbidrag samt utjämning enligt Årsplan 2022.

Beräkningen baseras på ett antagande om att kommunens befolkningsmängd uppgår till 24 871 invånare 2023.

Kostnadsutveckling

SKR (cirkulär 22:15) prognostiserar att löneökningar och inflation ska uppgå till i snitt 5 procent 2023 samt 2,7 procent efterföljande två år. I denna budget har löneökningar och inflation uppskattats till 4,1 procent 2023 och 2,7 procent för planåren 2024-2025.

Planeringsförutsättningarna

Budget innefattar full uppräkning av löner och pensioner samt de möjligheter till kostnadseffektiviseringar och bidragsintäkter som identifierats i planeringsförutsättningarna (2022-03-01 §39). I nämndernas detaljbudgetarbete ska indexökningar och identifierade möjligheter till kostnadseffektiviseringar beaktas.

Budgeterat resultat

Budgeterat resultat för 2023 uppgår till 38,4 mnkr vilket motsvarar 2,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Resultatbudget (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	359,2	344,4	363,7	374,5	383,9
Verksamhetens kostnader	-2127,6	-2084,8	-2175,8	-2225,1	-2285,2
Avskrivningar	-42,9	-46,1	-46,8	-49,5	-52,7
Verksamhetens nettokostnader	**-1811,3**	**-1786,5**	**-1858,9**	**-1900,1**	**-1954,0**
Skatteintäkter	1218,6	1250,3	1334,5	1383,8	1433,2
Generella bidrag och utjämning	594,5	569,1	561,2	561,7	554,8
Finansnetto	3,0	3,1	1,1	0,6	0,0
Årets resultat	**4,8**	**36,0**	**37,9**	**46,0**	**34,0**

Balansbudget (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Anläggningstillgångar	830,4	900,0	941,3	1035,0	1194,3
Omsättningstillgångar	296,8	295,0	266,0	272,3	293,0
- varav likvida medel	109,1	122,3	93,3	99,6	120,3
Summa tillgångar	**1127,2**	**1195,0**	**1207,3**	**1307,3**	**1487,3**
Eget kapital	**385,9**	**438,5**	**476,4**	**522,4**	**556,4**
-varav årets resultat	4,8	36,0	37,9	46,0	34,0
Avsättningar	**168,0**	**170,6**	**190,6**	**201,6**	**217,4**
Långfristiga skulder	239,6	241,4	253,4	307,4	453,4
Kortfristiga skulder	333,6	344,5	286,9	275,9	260,1
Summa skulder	**573,2**	**585,9**	**540,3**	**583,3**	**713,5**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**1127,1**	**1195,0**	**1207,3**	**1307,3**	**1487,3**

Kassaflödesanalys (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Avskrivningar	42,9	46,1	46,8	49,5	52,7
Nettoupplåning inkl. amortering	0	0	12,0	54,0	146,0
Investeringar	-43,6	-106,5	-88,1	-143,2	-212,0
Årets resultat	4,8	36,0	37,9	46,0	34,0
Totalt kassaflöde	**4,1**	**-24,4**	**8,6**	**6,3**	**20,7**
Likvida medel vid årets början		109,1	84,7	93,3	99,6
Likvida medel vid årets slut	109,1	84,7	93,3	99,6	120,3

Nämndernas driftsramar (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022*	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	186,1	182,1	185,2	189,3	194,7
Kommungemensam verksamhet	57,9	65,0	63,0	64,4	66,2
Kommunfullmäktige	6,3	6,9	6,9	7,0	7,2
Arbetslivsnämnden	58,0	68,0	70,8	72,3	74,4
Samhällsnämnden	183,3	184,8	190,5	194,7	200,2
Skolnämnden	621,4	621,4	656,9	671,5	690,6
Socialnämnden	624,4	638,9	685,7	701,9	720,8
Totalt	**1 737,4**	**1 767,1**	**1858,9**	**1900,1**	**1954,0**

*I budget 2022 ingår inte löneöversyn 2022 samt nya avskrivningskostnader.

Investeringsbudget (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	5,4	9,0	9,0	5,8	5,7
Kommungemensam verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnden	1,9	3,0	1,7	1,8	1,6
Samhällsnämnden	33,6	84,5	67,7	127,5	200,0
Skolnämnden	1,4	8,1	7,2	3,7	3,7
Socialnämnden	1,3	1,9	2,5	4,4	1,0
Totalt	**43,6**	**106,5**	**88,1**	**143,2**	**212,0**

3.3 Verksamheternas uppdrag och ekonomiska ramar

3.3.1 Arbetslivsnämnd 70,8 mnkr

Arbetslivsnämndens viktigaste uppgift är att stödja människor att utveckla sina kompetenser för att öka individers anställningsbarhet. Det sker genom att erbjuda teoretiska och praktiska utbildningar och olika arbetsmarknads-insatser med betydande fokus på social rehabilitering och tidiga insatser som bidrar till att bryta utanförskap. Genom arenaverksamhet skapas meningsfull sysselsättning vilket också bidrar till mervärden för kommunens förvaltning och bolag genom serviceinsatser.

Nämnden ansvarar för mottagning, introduktion och samordning av integrationsverksamhet för nyanlända. Språkundervisning och språkutveckling är viktiga delar inom integrationsarbetet liksom yrkesbedömningar och djupare kartläggning. Nämnden ansvarar för Vuxenutbildning i form av Komvux, SFI, Lärvux, Lärcentrum och yrkeshögskoleutbildningar samt tolkförmedling.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2023, tilldelas arbetslivsnämnden ett särskilt ansvar för tre resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återrapporteras till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2023	Målnivå 2022	Resultat 2021	Baslinje 2020	Uppföljning
Andelen elever, såväl kvinnor som män, inom KomVux med godkänt resultat inom gymnasiala kurser	84%	84%	73,4%	81,5%	Aug/Dec
Andelen deltagare, såväl kvinnor som män, som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd når egen försörjning	80%	55%	80%	62,8%	Aug/Dec
Andelen studerande, såväl kvinnor som män, som slutför yrkeshögskoleutbildning med examen.	70%	70%			Aug/Dec

(mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Driftram	68,0	70,8	72,3	74,4
Investeringsram	3,0	1,7	1,8	1,6

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Arbetlivsnämndens driftram förutsätter fortsatta satsningar på arbetstillfällen. **Även för år 2023 avdelas 10,0 mnkr för** att framförallt de personer som står längst ifrån arbetsmarknaden får en möjlighet till en sysselsättning. Fokus behöver riktas mot välfärdens kompetensförsörjning, digitaliseringens möjligheter samt samverkans- och samfinansieringsmöjligheter för interna och externa utvecklingsprojekt med bland annat skolnämnden.

3.3.2 Samhällsnämnd 190,5 mnkr

Samhällsnämnden har ansvarsområden som sträcker sig från myndighetsutövning i miljö, plan- och byggfrågor, till utveckling av gator, kajer och vägar och drift och samverkan inom fritid och ungdomsfrågor. Nämnden ansvarar för större delen av kommunens investeringar och reinvesteringar i gator, gång- och cykelvägar, anpassningar vid byggnationer, belysningsåtgärder och friluftsanläggningar samt utveckling och drift av fritids- och friluftsanläggningar.

Samhällsnämnden ansvarar för löpande frågor inom miljöarbete, fysisk planering, bostadsanpassning, skog- och naturvård, miljö och hälsoskydd, karthantering, livsmedelskontroller samt tillsyn och tillstånd för alkoholservering inklusive försäljning av folköl, tobak och livsmedel. Nämnden ansvarar även för skötsel och utveckling av kommunens gator och parker, samt för föreningsstöd. Även kollektivtrafik, inklusive skolskjutsar och färdtjänst ligger inom nämndens ansvar liksom kommunens kostenhet där produktionsköket Navet ingår.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2023, tilldelas samhällsnämnden ett särskilt ansvar för fyra resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återrapporteras till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2023	Målnivå 2022	Resultat 2021	Baslinje 2020	Uppföljning

Kommuninvånarnas, såväl kvinnors som mäns, nöjdhet med gång- och cykelvägar	60%	Index 54	--	--	Dec
Företags nöjdhet med kommunens myndighetsutövning	Index 85	Index 80	Index 89	Index 80	Aug/Dec
Möjligheten, för såväl kvinnor som män, att använda kollektivtrafiken för arbetsresor	60%	--	55%	--	Dec
Utsläppen av växthusgaser (CO2) från kommunens transporter	Minska	Minska	41,7	61,6	Aug/Dec

(mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
Driftram	184,8	190,5	194,7	200,2
Investeringsplan	84,5	67,7	127,5	200,0

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Samhällsnämndens förväntas vidareutveckla arbetet med kollektivtrafiken för att gynna länet samt upprätthålla god beredskap i detaljplanering.

3.3.3 Socialnämnd 685,7 mnkr

Socialnämndens viktigaste uppgift är att på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Det sker genom att verksamheterna möter de enskilda människornas behov så som de uttrycks i varje tid. Omsorg om funktionshindrade, omsorg om äldre och om individer och familjer är grundläggande. Nämnden har ansvarsuppgifter inom mottagandet av asylsökande och nyanlända bland annat genom utveckling av stödboenden.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2023, tilldelas socialnämnden ett särskilt ansvar för tre resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återrapporteras till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2023	Målnivå 2022	Resultat 2021	Baslinje 2020	Uppföljning
Andelen brukare, såväl kvinnor som män, som är nöjda med sitt särskilda boende	83%	85%	*	83%	Dec
Andelen brukare, såväl kvinnor som män, som är nöjda med sin kommunala eller privata hemtjänst	88%	91%	*	84%	Dec
Andelen vuxna biståndstagare, såväl kvinnor som män, med långvarigt ekonomiskt bistånd	1,0%	0,70%	1,0%	1,0%	Aug/Dec

*) Brukares nöjdhet med sitt särskilda boende och med sin hemtjänst mäts genom den nationella undersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?". Mätningen genomförs en gång/år. 2021 års mätning är försenad, resultatet väntas presenteras v. 25 2022. Som en följd av detta saknas utfall för 2021 vid upprättandet av årsplanen.

(mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Driftram	638,9	685,7	700,9	720,8
Investeringsram	1,9	2,5	4,4	1,0

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Socialnämndens driftsbudget förutsätter bland annat att försörjningsstödet inte ökar, att språkutbildning anordnas för nyanlända verksamma inom äldreomsorgen och att hemtjänsten bedrivs kostnadseffektivt. Ramtilldelningen har också tagit hänsyn till behovet av två nya LSS-boenden samt ny daglig verksamhet. Driftbudget innefattar en ramväxling motsvarande 0,2 mnkr för övertagande av IOP-avtal från kommunstyrelsen.

3.3.4 Skolnämnd 656,9 mnkr

Skolnämndens uppgift är att främja alla barn och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Skolan ska också förankra respekt för de mänskliga rättigheterna, grundläggande demokratiska värderingar, alla människors lika värde och varsam respekt för vår gemensamma miljö. Skolnämnden har ansvar för utbildningsformer från förskola till gymnasium inklusive öppen förskola, fritidshem och Musik- och kulturskolan.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2023, tilldelas skolnämnden ett särskilt ansvar för tre resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återrapporteras till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2023	Målnivå 2022	Resultat 2021	Baslinje 2020	Uppföljning
Andelen elever, såväl flickor som pojkar, i grundskolans åk 3 som klarar delproven i Svenska och Svenska som andra språk	72%	72%	*	69%	Aug/Dec
Andel elever, såväl flickor som pojkar, i åk 9 som är behöriga till gymnasiet	84%	84%	85,5%	83,9%	Dec
Andelen elever, såväl flickor som pojkar, som fullföljer gymnasieutbildning inom fyra år	75%	75%	66,9%	74,8%	Dec

*) Under 2021 genomfördes inga nationella prov i årskurs 3 till följd av restriktioner under rådande pandemi

(mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
Driftram	621,4	656,9	671,5	690,6
Investeringsram	8,1	7,2	3,7	3,7

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Skolnämndens driftram innefattar lagkravsförändring som väntas medföra större kostnader för utökad undervisningstid. Driftramen förutsätter fördjupad samverkan med framförallt arbetslivsnämnden avseende samnyttjande av resurser för förbättrad kvalitet i undervisning och utbud.

3.3.5 Kommunstyrelse 185,2 mnkr

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har övergripande ansvar för hela kommunens utveckling, ekonomi och personalpolitik. Styrelsen har uppsiktsplikt över alla nämnder, kommunala bolag samt Räddningstjänstförbundet. Kommunstyrelsen ansvarar för landsbygdsutveckling, översiktsplanering, frågor om mark och vatten, bostadsplanering, trygghet, tillgänglighet, folkhälsa, internationella frågor, kontakter med myndigheter och Mittuniversitet. Kommunstyrelsen har också ansvar för frågor rörande näringslivsutveckling, infrastruktur, miljömässig hållbarhet och kultur.

Av de beslutade övergripande målen för perioden 2020-2023, med tillhörande resultatuppdrag för året 2023, tilldelas kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för nio resultatuppdrag. De är nämndens mest prioriterade och strategiskt viktiga uppdrag för perioden och resultatet återrapporteras till kommunfullmäktige som ett led i kommunens samlade mål- och resultatstyrning.

Resultatuppdrag	Målnivå 2023	Målnivå 2022	Resultat 2021	Baslinje 2020	Uppföljning
Medborgarnas, såväl kvinnors som mäns, bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på	92%	*(Index 61)*	90%	*(Index 60)*	Dec
Medborgarnas, såväl kvinnors som mäns, nöjdhet när det gäller trygghet	77%	*(Index 56)*	77%	*(Index 55)*	Dec
Antalet nystartade företag	160	140	132	133	Aug/Dec
Kommunens placering inom vår kommungrupp i rankingen ”Sveriges miljöbästa kommun”	Plats 15 eller bättre	Plats 15 eller bättre	23	4	Aug/Dec
Kommuninvånarnas upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen	75%	*(Index 57)*	72%	79%	Dec
Kommunens resultat i mätningen av Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Index 80 eller högre	Index 80 eller högre	Index 81	Index 81	Dec
Kommunens frisktal för kvinnor och män	Ökning	Ökning	--	--	Aug/Dec
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning	2,00%	2,00%	0,30%	3,54%	Dec
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar		83,00%	100,00%	--	Dec

(mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
Driftram	182,1	185,2	189,3	194,7
Investeringsram	9,0	9,0	5,8	5,7

Förutsättningar och kostnadseffektiviseringar

Kommunstyrelsens driftram förutsätter bland annat vidareutveckling av arbetet med informationssäkerhet och digitalisering/IT. Vidare förutsätts medfinansiering för landsbygdsutveckling, övriga utvecklingsprojekt och suicidprevention samt friskvårdsinatser för gruppen äldre (80+) och individer inom gruppen funktionshindrade. Driftramen innefattar en ramväxling motsvarande -0,2 mnkr för överlåtelse av IOP-avtal till socialnämnden.

3.3.6 Kommunfullmäktige 6,9 mnkr

Kommunfullmäktiges budget innefattar även valnämnd och revision.

(mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Driftram	6,9	6,9	7,0	7,2
Investeringsram	0,0	0,0	0,0	0,0

3.3.7 Kommungemensam verksamhet 63,0 mnkr

I den kommungemensamma verksamheten hanteras framför allt kostnader för pensioner och större bidrag av långsiktig karaktär.

(mnkr)	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Driftsram	65,0	63,0	64,4	66,2
Investeringsram	0,0	0,0	0,0	0,0

4 Så har vi arbetat med årsplanen

Arbetet med 2023 års budget inleddes i november 2021. Grunden för budgeten är reglementet för ekonomistyrning som beskriver hur de ekonomiska processerna i kommunen ska se ut.

För att svara upp mot nuvarande och framtida behov har arbetet utgått från en övergripande omvärldsanalys av trender globalt, nationellt, regionalt och lokalt och vilka effekter dessa bedöms få för respektive verksamhet i kommunen. Omvärldsanalysen har legat till grund för prioriteringar och dialoger i budgetprocessen. Utgångspunkten för budgetarbetet har varit ett gemensamt ansvarstagande för helheten.

Den 22 februari 2022 genomfördes en bokslutskonferens där förvaltningsledningarna presenterade förutsättningar för den kommande budgetprocessen.

I början av mars fastställde kommunstyrelsen planeringsförutsättningarna för budgetarbetet med preliminära budgetramar för varje nämnd. Förslaget föregicks av en gemensam process av kommunledningsgruppen som tillsammans lade fram det liggande förslaget.

De politiska medskicken och prioriteringarna inför arbetet med planeringsförutsättningarna och budget för 2023 var sammanfattningsvis:

Jobben, jobben, jobben!

- Kommunen kan inte överlåta hela ansvaret för skapandet av arbetstillfällen på näringslivet
- Heltidsfrågan prioriteras liksom avskaffandet av delade turer
- Fortsatta satsningar för att attrahera fler nyetableringar behövs, liksom insatser för att ge kraft åt såväl de företag som vi har så som offentliga verksamheter som redan verkar här
- Vidareutveckla arbetsgivarvarumärket
- Kompetensförsörjningen ska spegla arbetsmarknadens behov i de utbildningar kommunen erbjuder

Kvalitets- och utvecklingsfokus

- God kvalitet i kärnverksamheterna
- Vidareutveckla samverkan internt och externt
- Utveckla förutsättningarna för att snabbt möjliggöra etableringar
- Prioritera utveckling och innovation
- Vidareutveckla Campus Härnösand

Budgetprocessen i korthet

Budgetberedningen består av representanter för samtliga partier i kommunfullmäktige. Beredningen har sammanträtt vid totalt sju tillfällen under perioden mars-maj för att närmare diskutera exempelvis

- verksamheternas analyser av utmaningar och möjligheter
- nämndernas förslag till resultatuppdrag för kommande år

- förslag på eventuella förändringar i nämndernas ansvarsområden
- inspel från tillgänglighetsrådet, kommunala pensionärsrådet samt elevråden vid högstadieskolorna

Den information och de förslag som lämnats till budgetberedningen under arbetet med årsplanen ligger, tillsammans med de politiska ambitionerna och prioriteringarna, till grund för Årsplan 2023.

Härnösands kommun

ORDFÖRANDEFÖRSLAG

Datum
2022-06-07

Dnr

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Mål, budget och skattesats 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsen förslå kommunfullmäktige besluta

att fastställa den kommunala skattesatsen 2023 till 23,34 kronor.

att anta majoritetens Årsplan 2023,

att fastställa resultatuppdrag för kommunstyrelse och nämnder i enlighet med majoritetens Årsplan 2023,

att fastställa särskilda uppdrag till kommunstyrelse och nämnder i enlighet med politiska prioriteringar i majoritetens Årsplan 2023

att bemyndiga kommunstyrelsen att förvärva och försälja fast egendom inom ramen 10 mnkr per objekt,

att bemyndiga kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådskande investeringar disponera rörelsekapital inom ramen 10 mnkr per objekt,

att ge kommunstyrelsen under 2023 rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens långfristiga skulder, med totalt 50 mnkr,

att ge kommunstyrelsen rätt att under 2023 omsätta lån, d.v.s. låna upp belopp motsvarande belopp för de lån som förfaller till betalning under 2023, samt

att paragrafen ska ses som omedelbart justerad.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Bilagor

Majoritetens Årsplan 2023

Postadress
Härnösand kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
87180 Härnösand

Besöksadress
Nybrogatan 8

Hemsida
www.harnosand.se

E-post

Telefon
0611-348000

Fax
0611-348030

Organisationsnr
212000-2403

Bankgiro
5576-5218

Liberal budget 2023

För ett starkare Härnösand

Liberalerna

Liberal Politik för ett starkare Härnösand

Ett starkare Härnösand som står upp för sina invånare och en starkare kommun som hjälper sina anställda, en kommunal verksamhet som strävar efter en delaktighet redan när första idéen väcks från intresseorganisationer eller från näringsliv, ungdomar, årsrika eller oppositionspartier.

Liberalerna står för friheten – individens egna val är vår främsta prioritet, om det så gäller vilket sätt man vill leva på, vem man vill leva med, vilken skola man vill se sina barn i eller vilken äldreomsorg man bedömer är den bästa när man åldras. Det gäller oavsett om du bott här hela ditt liv eller har flyttat in till vår fina kommun helt nyligen.

Grundtanken i vår liberala politik är att alla själva ska ha möjlighet att påverka sin vardag och att kommunen ska vara en stöttepelare när och om det behövs.

Utifrån det så ser vi Liberaler att den viktigaste frågan är att vi har en stabil ekonomi för att sköta våra välfärdsfrågor.

- Vi behöver en skola där alla barn inkluderas, där barn med olika behov får just det de behöver.
- Vi behöver en omsorg som grundar sig på enskilda människors behov.
- Vi behöver ha en bättre dialog med anhöriga och de med behov, för HUR hjälpen ska se ut vid olika tidpunkter i livet.

För att nå detta måste resurserna användas effektivare, exempelvis skulle våra medarbetare på socialförvaltningen kunna avlastas om vi införde ”en väg in” i kontakten mellan anhöriga och kommunen.

Samma tankesätt behövs för våra företagare – kommunen ska vara lätt att nå och rätt resurs ska sättas in på enkelt sätt. Speciellt nu med ökade elpriser och drivmedelspriser, hur hjälper vi de företagare som behöver hjälp? Hur får vi vår företagsranking att stiga?

- Jo genom ”en väg in” och genom att stötta även de företag som inte syns och inte bara de fantastiska företag vi har i kommunen som bär sig själva.

Enkla förändringar behöver inte kosta mer.

Liberalerna tycker inte att invånarna i Härnösand ska behöva nöja sig med att ha en lägre andel företagare än jämförbara kommuner, vi ska inte nöja oss med att ha en högre andel arbetslösa och bidragstagare än våra grannkommuner samtidigt som vi per invånare bär en högre kostnad för kommunens verksamheter.

I stället ska kommunen fokusera på att göra färre saker – men bättre.

Resultatbudget

(mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Årsplan 2023	Årsplan 2024	Årsplan 2025
Verksamhetens intäkter	359,2	344,4	363,7	365,0	365,0
Verksamhetens kostnader	-2 127,6	-2 084,8	-2 175,5	-2 218,5	-2 255,1
Avskrivningar	-42,9	-46,1	-46,5	-54,2	-57,2
Verksamhetens nettokostnader	**-1 811,3**	**-1 786,5**	**-1 858,3**	**-1 907,7**	**-1 947,3**
Skatteintäkter	1 218,6	1 250,3	1 334,5	1 383,8	1 433,2
Generella bidrag och utjämning	594,5	569,1	561,2	561,7	554,8
Finansnetto	3,0	3,1	1,1	0,6	0,0
Årets resultat	**4,8**	**36,0**	**38,5**	**38,4**	**40,7**
Resultat i % av skatter och statsbidrag	**0,3%**	**2,0%**	**2,0%**	**2,0%**	**2,0%**

Förutsättningar

Vi har ett skatteuttag som ligger bland de 20 högsta i landet. Trots det ligger vi under rikssnittet i betyg om nöjdhet och resultat. Så ska det självklart inte vara. Vi anser att med nuvarande skattesats ska vi öka resultatet för kommunen. Förutsättningarna finns. Vi har ett bra skatteunderlag, vår demografi är relativt gynnsam och vårt geografiska läge ger oss en stor arbetsmarknad. Det finns ingen anledning till att inte få ordning på den arbetslöshet som vi har i kommunen. Vi vet att antalet nöjda medarbetare kan bli fler och antalet nöjda invånare kan bli fler och elevernas skolbetyg kan bli bättre.

Liberalerna kommer noggrant följa upp vart våra skattekronor hamnar. Vi kommer att införa fler ekonomiska verktyg för att följa upp våra budgeterade medel. Budgeterade medel som inte tas i anspråk under budgetåret kommer att flyttas över till nästkommande år. På så sätt undviker vi företeelsen att konsumera i panik i slutet av året och det enbart av den orsaken att de budgeterade medlen ska användas. Vi ska effektivisera kommunens verksamheter och minska den administrativa överbyggnaden och bördan. I den processen ska kommunens personal vara involverad. Då skapas trygghet och stabilitet både för kommunens ekonomi och hos de anställda.

Därför vill vi se

- En oförändrad skattesats 2023–2025
- En resultatnivå på (minst) +2%
- En besparing på Kommunstyrelseförvaltningen, Arbetslivsförvaltningen och Samhällsförvaltningen som i stället läggs i kärnverksamheterna Skola, vård och omsorg.
- En kontroll av inhyrda konsulter kontra anställda specialister – när får vi bäst resultat för kostnaden.

Kommunstyrelse

Ett fokus måste ligga på att minska den administrativa bördan, effektivisera handläggning och utredningar. En översyn över kommunens fastighetsinnehav måste göras – äger vi rätt lokaler?

Arbetslivsnämnden

Det särskilda äskande på 10 miljoner som förvaltningen fick under och påverkade budget 2022 halveras. Det pågående samarbetet med skolnämnden kring lärlingsprogram behöver utökas, det är viktigt att vi fångar våra ungdomar i tid.
Öka samarbetet mellan förvaltningar, samt minskat ansvarsövertagande från statliga aktörer.

Samhällsnämnden

Effektivare arbetssätt inom förvaltningen och i samarbete med andra förvaltningar ser vi kan spara resurser och pengar. Busskortet, den så kallade ’50-lappen’, bör kunna höjas till 200kr och även omfatta landsbygdstrafiken.
Kommunen bör underlätta för strandnära boende och där man äger mark ställa för attraktiva tomter för såväl industri som boende – inte bara förtätning av centralorten utan i hela kommunen.

Skolnämnden

Våra barn och unga är vår framtid. Liberalerna Härnösand vill genomföra åtgärder för att såväl hjälpa våra elever när de är i skolan som få dem att vilja stanna kvar efter sin utbildning.
Därför vill vi se en tillförsel till nämnden av skattemedel. Pengar till ett införande av ytterligare lärarassistenter samt en uppstart av en gymnasial spetsutbildning för de elever som just nu inte utmanas i skolan. Vi bör även fundera på en ev. självfinansieringsavgift för musik- och kulturskolan, en inkomstberäknad avgift som kan användas till en breddning av utbud samt kompetensutveckling av personal.

Socialnämnden

Kommunen måste förenkla kontaktvägarna för våra äldre, kroniker, multisjuka och inte minst för de anhöriga. Liberalerna Härnösand vill införa en enklare väg in i kontakten med kommun och andra instanser - en samordningstjänst som besparar tid och onödigt lidande.
För att minska ohälsan hos våra äldre och multisjuka vill vi även införa en satsning på äldrekuratorer – ett stöd till både den äldre och i verksamheten.

Kommunen behöver fortsatt ett behov av moderna boenden inom LSS, SÄBO och trygghetsboenden, valbara boenden som kommer hela kommunen till gagn och ger de boende bästa möjliga livskvalitet.

MÅLBILD 2023–2025

God ekonomisk hushållning kommer vara A och O de närmaste åren, kommunens resultatnivå för 2023–2025 ska vara minst 2%. Detta för att uppnå en självfinansieringsgrad för investeringar på en hög nivå. Vi behöver även se till att soliditeten är över 30%

De investeringar som skall göras inom vår välfärd ska göras till högre självfinansieringsgrad och inte belasta våra barn och barnbarns plånböcker.

För att detta ska kunna hållas så måste vi även se över vilka projekt som planeras framöver. I en instabil omvärld som påverkar inflation och räntekostnader behöver kommunen hålla i hängslen och svångrem även när det kommer till investeringsbudgeten. Vi anser inte att man i detta läge kan projektera mångmiljonbelopp på områden som redan fungerar utan koncentrera tid, energi och pengar samt eventuell extra upplåning på de ställen i kommunen som är i det läget att det måste åtgärdas. Ett ändrat världsläge ska givetvis även innebära att vi samtidigt kan ändra de kommande årens utfall.

Vi behöver även öka vårt skatteunderlag, förutom att få fler människor i arbete så är en ökad inflyttning till kommunen ett fokus. Färdigställda tomter i attraktiva lägen, en turism som drar hit besökare som kanske även stannar längre än de nätter de tänkt, genom ett tätt samarbete med näringsliv, kulturliv och region kan vi lägga en bra grund för att vända en haltande befolkningsutveckling och sikta på 30 000 invånare!

Balansbudget

	Bokslut 2021	Budget 2022	Årsplan 2023	Plan 2024
Anläggningstillgångar	**830,4**	**900,0**	**930,6**	**985,5**
Omsättningstillgångar	**296,8**	**295,0**	**265,3**	**265,8**
- varav likvida medel	109,1	122,3	92,6	93,1
SUMMA TILLGÅNGAR	**1 127,2**	**1 195,0**	**1 195,9**	**1 251,3**
Eget kapital	**385,9**	**438,5**	**477,0**	**515,4**
- varav årets resultat	4,8	36,0	38,5	38,4
Avsättningar	**168,0**	**170,6**	**190,6**	**201,6**
Långfristiga skulder	239,6	241,4	241,4	258,4
Kortfristiga skulder	333,6	344,5	286,9	275,9
Summa skulder	**573,2**	**585,9**	**528,3**	**534,3**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**1 127,1**	**1 195,0**	**1 195,9**	**1 251,3**

Verksamhetens kostnader per nämnd

	Budget 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Liberala prioriteringar 2023	Budget 2023
Kommunstyrelse	186,1	182,1	180,1	-10,0	170,1
Kommungemensam verksamhet	57,9	65,0	90,4		90,4
Kommunfullmäktige	6,3	6,9	6,8		6,8
Arbetslivsnämnden	58,0	68,0	68,9	-5,0	63,9
Samhällsnämnden	183,3	184,8	190,2	-10,0	180,2
Skolnämnden	621,4	621,4	651,9	8,0	659,9
Socialnämnden	624,4	638,9	679,1	8,0	687,1
Totalt	**1 737,4**	**1 767,1**	**1 867,3**	**+9,0***	**1 858,3**

*De nio miljonerna är ett överskott för att uppnå en resultatnivå på 2,0%

Nämndernas investeringsramar

	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	6 800	9 000	9 020	1 270	1 170
Arbetslivsnämnden	1 500	3 000	1 700	1 750	1 550
Samhällsnämnden*	49 500	84 500	56 725	98 010	172 525
Skolnämnden	5 800	8 100	7 200	3 700	3 700
Socialnämnden	1 400	1 900	2 500	4 420	1 000
Summa	**65 000**	**106 500**	**77 145**	**109 150**	**179 945**

*Projekt *Nybrogatan* samt projekt *Kanaludden från badhus till Bryggaren strand* bör inte finnas med i investeringsram de kommande åren, med tanke på det besvärliga ekonomiska läget i kommunen och omvärlden.

Härnösands kommun

BUDGET 2023

En ansvarsfull och hållbar politik för Härnösand, i en tid av osäkerhet!

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

Innehållsförteckning

Budget 2023 av Moderaterna i Härnösands kommun 3

Inledning 3

Budgetförslaget bygger på 4

- Grundförutsättning 4
- Budgetförslag bygger på följande: 4
- En politik som prioriterar personalen 6
- Framtid 6
- Framtida budgetmetoder för en bra ekonomi 7
- Attraktionskraft och skattesats 7
- Fortsatt befolkningstillväxt 8
- Företagsklimat för fler jobb 8
- God tillgång till äldreomsorg i hela kommunen 9
- LSS-boende 9
- Skola och förskola 9
- Satsa på turismen 10
- Kulturen 10
- Aktiv fritid för ökad livskvalitet 10
- Samarbete med det civila samhället 11
- Rätten att känna sig trygg 11
- Medborgardialog 11

Mål och budget 2023 12

- Mål 12
- Skattesats 12
- Driftbudget 12
- Investeringsbudget 13
- Uppdragsbeslut 14

Resultaträkning 16

Verksamhetens Driftsbudget (netto) 16

Investeringar 16

Balansbudget 17

Förenklad kassaflödesanalys 17

Våra viktigaste framtidsfrågor för Härnösand Kommun 18

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

Budget 2023 av Moderaterna i Härnösands kommun

Moderaterata KF-gruppen

//Gm
Anders Gäfvert

Inledning

Härnösands kommun är en av Norrlands mest attraktiva platser att bo, verka och leva i. Stadens behagliga centrum, närheten till naturen, havet och stranden, bra boende i såväl stad, tätorter, som på landsbygden, skapar livskvalitet för de som bor här. Framtidsförklaringen syftar till att staka ut vägen för att fortsätta utveckla Härnösand med ansvar, framtidstro, öppenhet, omtanke och handlingskraft.

Välskötta offentliga finanser är grunden för jobb, tillväxt och konkurrenskraft och därmed för en långsiktigt hållbar välfärdspolitik i Härnösand. Vi tror att en misskött ekonomi till sist drabbar utsatta människor allra hårdast. Därför bör ramarna och reglerna för den ekonomiska politiken präglas av ansvar, långsiktighet och bred enighet över blockgränserna. Vår utgångspunkt är att Härnösand ska ha ett regelverk som värnar ett överskott om minst 3 % över tid och som leder till en 100 % självfinansieringsgrad med låg och stabil skuldnivå. Strävan ska vara att kommunen är skuldfri. Detta är en utmaning givet de senaste årens ekonomiska utveckling, men samtidigt en förutsättning för att Härnösands kommun ska kunna fortsätta stärka och investera för välfärd i framtiden. Lägre skattesats än idag, där nya satsningar finansieras genom tillväxt och effektivisering av befintliga verksamheter eftersträvas. Vi kommer framöver inte att ha råd med dyra förhyrningar, billiga bussresor, fria blöjor i förskolan och dyra konsultkostnader, bara för att nämna några exempel där det går att vidta åtgärder omgående. Att ligga i framkant betyder att man måste tydliggöra vad man vill för alla. Skapa en entusiasmerande målbild, Ha bra grepp om nuläget, prioritera och sätta distinkta mål samt att följa upp med verksamhetsdialoger.

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

Budgetförslaget bygger på

Grundförutsättning

Resultatbudget (mnkr)

(mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	359,2	344,4	363,7		363,7	365,0	365,0
Verksamhetens kostnader	-2 127,6	-2 084,8	-2 184,5	28,1	-2 156,4	-2 211,5	-2 270,1
Avskrivningar	-42,9	-46,1	-46,5		-46,5	-49,5	-52,7
Verksamhetens nettokostnader	**-1 811,3**	**-1 786,5**	**-1 867,3**	**28,1**	**-1 839,2**	**-1 896,0**	**-1 957,8**
Skatteintäkter	1 218,6	1 250,3	1 334,5		1 334,5	1 377,8	1 427,0
Generella bidrag och utjämning	594,5	569,1	561,2		561,2	561,7	554,8
Finansnetto	3,0	3,1	1,1		1,1	0,6	0,0
Årets resultat	**4,8**	**36,0**	**29,5**	**28,1**	**57,6**	**44,1**	**24,0**
Resultat i % av skatter och statsbidrag	**0,3%**	**2,0%**	**1,6%**		**3,0%**	**2,3%**	**1,2%**
Resultat + avskrivningar	**47,7**	**82,1**	**76,0**		**104,1**	**93,6**	**76,7**
Total investeringsram	**43,6**	**106,5**	**86,1**		**86,1**	**138,6**	**207,4**
Självfinansieringsgrad i %	**109%**	**77%**	**88%**		**121%**	**68%**	**37%**
Ej självfinansierat enligt självfinansieringsgrad			**10,1**		**-18,0**	**45,0**	**130,7**

Budgetförslag bygger på följande:

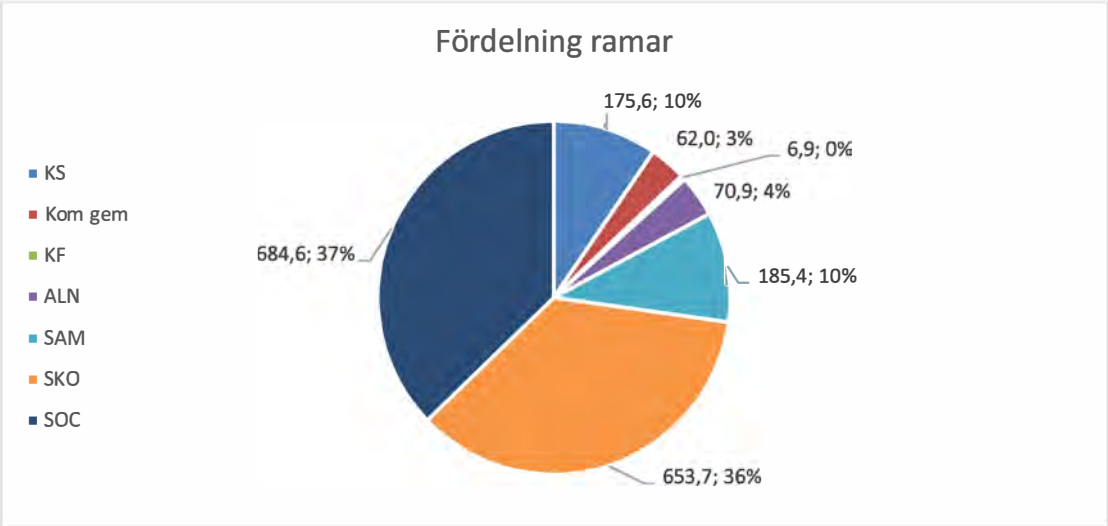
Skattesatsen 2023 ska vara oförändrad	23,34 kr
En resultatnivå på + 3,0 %	57,6 mnkr
En årlig effektivisering 2023 för nämnderna.	35,6 mnkr
Möjlig självfinansieringsnivå investeringar	104,1 mnkr
Uppräkning av samtliga kostnader enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) med 5%.	
Fördelade ramar totalt	1 839,2 mnkr
Skola och Sociala får ökade ramar	1 338,3 mnkr
Ram KF, KS, kommungemensam Verksamhet, ALN och SAM	500,8 mnkr
Lokalgruppen till Härnösands Hus AB	3,0 mnkr
Besparing KS	5,0 mnkr
Nya priser busskort, pengar används som buffert KS	3,0 mnkr
Buffert KS	4,4 mnkr

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

Inom den årliga effektiviseringen:

Alternativa driftsformer Socialnämnden	5,0 mnkr
Fler e-tjänster	5,0 mnkr
Bättre Struktur i organisationen	1,5 mnkr
Använd kommunens förmågor bättre	2,0 mnkr
Minskade kostnader Musik- och kulturskolan	5,5 mnkr

Moderaterna tar höjd för att Försvarsmakten ska kunna utvidga verksamhet i kommunen. Vi tar även höjd för en etablering av en akademi, samt nya äldreboenden, nybyggnationerna bör betalas av fastighetsägaren.
Ett starkare resultat ger bättre soliditet.
En god ekonomi ger bättre möjligheter till framtidsplanering.

Avskrivningar + Resultat – Investeringar = 46,5 mnkr + 57,6 mnkr – 86,1 mnkr = + 18,0 mnkr

Övervärdet på 18,0 mnkr kan användas till att göra nedskrivning och amortera på lån. En utredning bör göras för att se var vi får den bästa effekten, ur ett ekonomiskt perspektiv.

Samtliga kostnader har för 2023 räknats upp enligt det kommunala prisindexet PKV, vilket för 2023 är 5%.

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

En politik som prioriterar personalen

Vi i Moderaterna anser att de kommunanställda är vår viktigaste tillgång och inte bara en resurs! En resurs förbrukar man, medan man vårdar en tillgång. Det har allt oftare framkommit att det finns ett djupt missnöje med hur de kommunanställdas kompetens tas tillvara. Det vill vi ändra på! Vi måste ta tillvara på den skicklighet som finns hos våra anställda som möter brukare, elever eller andra som behöver kommunens tjänster. Får personalen ett större inflytande på hur verksamheten faktiskt och praktiskt skall bedrivas så kommer arbetet att utföras på ett mycket bättre och effektivare sätt.

Det ska i vår organisation inte finnas en rädsla för att man skall uppfattas som besvärlig om man talar om vad man tycker inte fungerar. Vi måste ha en tillåtande attityd om kommunen skall kunna erbjuda den välfärd som efterfrågas. Med högre kvalitet, nöjdare medborgare, nöjdare anställda och med ett bättre utnyttjande av resurserna är vi också övertygade om att vi får en bättre måluppfyllelse. Vi anser att med det nuvarande systemet, med mängder av mål och otaliga så kallade indikatorer som ständigt skall mätas, så avstår kommunen från att ta tillvara den kunskap och erfarenhet som finns hos medarbetarna. Härnösands kommun som arbetsgivare måste bli mycket attraktivare och betydligt mer lyhörd gentemot våra anställda, en nyckel på vägen mot att bli en än bättre arbetsgivare är att ”Personalutskottet” får en tydligare struktur med en hållbar målbild där vi tar personalfrågorna på stort allvar.

Härnösands kommun ska införa ett arbetssätt där vi i stället för att anlita dyra konsulter tar tillvara den kompetens som finns hos våra medarbetare ute i organisationen. Och ingen skall vara rädd för att föra fram kritik mot hur saker och ting fungerar. Det är ju det som behövs för att utvecklingen skall gå framåt och därför behövs det satsas på personalen. Resultatet ger utrymme för det.

Framtid

Vi, Moderaterna är bekymrade över hur den nuvarande politiska majoriteten hanterar skattebetalarnas pengar. Vi behöver göra mer för att säkra en stabil och hållbar ekonomi över tid. Vår utgångspunkt vid fördelningen av de tillgängliga resurserna för 2023, vilka är mer än 1,8 miljarder kronor, är att prioritera kommunens kärnverksamhet; skola, vård och omsorg. Under kommande år kommer vi att behöva vara restriktiva med sådant som kostar mycket men som genererar lite till levnadsstandarden för Härnösandsborna.
Givetvis ska Härnösands kommun fortsätta att investera i nödvändig infrastruktur och stadsbyggnad. Det krävs dock att vi tar modiga beslut som prioriterar en ökad självfinansieringsgrad av alla de betydelsefulla investeringar kommunen måste göra framgent. Vi ser att infrastruktursatsningarna i kommunen under ganska lång tid inte har prioriterat de absolut vanligaste transportmedlen för våra innevånare. En omprioritering av de tillgängliga medlen är nödvändig för bästa möjliga framkomlighet och för goda parkeringsmöjligheter i centrum. På sikt bör målet vara en självfinansieringsgrad om 100 %. Vidare välkomnas av oss också privata investerare av t.ex. nybyggnation av trygghetsboenden och särskilda boenden, detta kommer att bidra positivt inte bara till kommunens ekonomi utan också till ökad attraktionskraft.

Moderaterna ser alternativa driftsformer och privata utförare av kommunal verksamhet som en god möjlighet till såväl ett bättre resursutnyttjande som en ökad kvalitet av tjänsterna som ska utföras. I grunden handlar det om ett ökat självbestämmande för individerna i behov av omsorg, men också för elever och barnfamiljer som ska välja utbildning och barnomsorg. Fler områden än dessa kan göras av privata bolag om kommunen kan vara en god beställare med högkvalitativa upphandlingar som gör det möjligt att åstadkomma den kvalitet och leverans som våra kvalitetskrav föreskriver. Vi har en politik som möjliggör för fler utförare och bättre kvalitet.

Framtida budgetmetoder för en bra ekonomi

Förutsättningarna för en bra ekonomi i Härnösands kommun skulle kunna vara förhållandevis goda, skatteunderlaget är gott och vår demografi är gynnsam som exempel. Men trots ett primärkommunalt skatteuttag som ligger bland de 20 högsta i landet visar de jämförelser som görs med andra kommuner och genom medborgarenkäter att vi inom de allra flesta områden ligger under rikssnittet.
Det är uppenbart att vi inte har den kontroll på kommunens utgifter som är nödvändig för ett effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser. Viktigaste orsak till att så är fallet är den planerings- och budgetmetod som sedan länge tillämpas. Systemet kan enklast beskrivas så att budgetarbetet koncentreras till att diskutera hur den sista procenten av tillgängliga intäkter skall fördelas. Men vi vet att det inte är fördelningen av de sista miljonerna som orsakar det höga kostnadsläge som kommunen lider under, utan att detta står att finna i den kostnadsmassa på ca 2,2 miljarder kronor därunder. Det är därför nödvändigt att kommunen i sina framtida budgetarbeten med jämna mellanrum genomför en genomgripande kostnadsanalys.
Härnösands kommun har behov av att effektivisera all verksamhet utifrån de ekonomiska utmaningarna kommunen står inför, det gäller även kommunens bolag. Behovet av effektiviseringar i kommunens verksamheter är en högt prioriterad fråga för oss Moderater, vi menar att det går att komma åt onödiga kostnader genom ett väl genomtänkt effektiviseringsarbete tillsammans med kommunens personal. Detta arbete skulle skapa trygghet och stabilitet både i ekonomi och hos våra anställda. Vi behöver minska den kommunala överbyggnaden. Främst inom skola, ekonomi, it, kommunikation och tillväxt.
Vi behöver se möjligheten att genom utnyttjande av relevanta nyckeltal skapa goda förutsättningar att uppmärksamma kostnads- och effektivitetsutveckling, samt för att genom jämförelse med andra kommuner finna nya vägar till ett bättre resursutnyttjande. Vi behöver ha ett mer frekvent uppföljnings- och utvecklingsarbete. Ett första steg är att ”alltid” prestera bättre än jämförbara kommuner.

Attraktionskraft och skattesats

Moderaterna anser det viktigt att sänka skatten över tid, skälen är många, bland annat vill vi ge tydliga signaler vad vi vill med vår kommun. Det är hög tid att ta tag i det höga kostnadsläget och det gör vi genom att sätta press på oss själva. Skattesatsen bör prioriteras i kommande budgetarbeten tills vi nått en acceptabel nivå, målet bör vara bättre än jämförbara kommuner. Idag betalar Härnösandsborna 2,67 kr mer än rikssnittet, det vill Moderaterna ändra på.

Fortsatt befolkningstillväxt

Många älskar Härnösand!
Attraktionskraften måste öka för att skapa en befolkningstillväxt där inflyttningen spelar en viktig roll. Om kommunen ska kunna växa är det viktigt med en medveten politik som möjliggör ökad inflyttning. Denna utveckling är avgörande! Positiv befolkningsutveckling är en förutsättning för att kommunen ska kunna fortsätta satsa på välfärden utan att behöva höja skatten. Det skapar samtidigt underlag för fler arbeten, kommunal service, butiker, restauranger, kaféer med mera.

Målet är att befolkningen i Härnösand ska öka varje år. Det är ett tufft mål som ställer krav på fler arbetstillfällen, fortsatt bostadsbyggande, etablering av en akademi och nödvändiga beslut för att förverkliga det som fattas.
Ett eller två nya äldreboenden skulle tillfredsställa behoven både vad gäller platser, men även miljön för brukare och personal. För närvarande finns det enheter som är högst olämpliga att driva boenden i. Detta skulle kunna avhjälpas ganska snart om frågan får en högre prioritet. Vi ställer oss positiva till nya och modernare äldreboenden, vilka även ska kunna inrymma förskola, kontor, restauranger med mera. Vi vill förmedla en bild där det finns plusboende, ett slags ”mellanbonde” och särskilt boende i ett och samma hus/kvarter/område, en så kallad ”boendepark”.
En sådan satsning skulle i stort kunna vara självfinansierad, om man lämnar Ugglans äldreboende som man för övrigt åter hyrt.

Företagsklimat för fler jobb

Härnösand ska ha ett av de bästa företagsklimaten i Norrland. Företagen i Härnösands kommun skapar arbetstillfällen och bidrar till att utveckla såväl näringslivet som kommunen. Det är viktigt med fortsatt dialog mellan företagen, Härnösands kommun och HNEF för att kunna fortsätta förbättra företagsklimatet.

Kommunen ska ständigt sträva efter effektiv handläggning och rättssäker myndighetsutövning till rimliga avgifter. Härnösands kommun ska alltid ha detaljplanelagd mark i reserv för att snabbt kunna tillgodose företag som vill etablera sig här. Härnösands kommun ska ha ett ökat fokus på det proaktiva arbetet med att locka nya företag till Härnösand. HNEF ska stärkas för att kunna prioritera detta viktiga arbete samtidigt som det goda näringslivsklimatet används i Härnösands marknadsföring.

Vi vet alla att det är i de små företagen som jobben skapas, vi behöver en bättre politik för ett bättre företagsklimat! Fler arbeten i fler företag är grunden för ökade resurser till skola, vård och omsorg. Vårt fokus i Härnösand bör ligga mer på jobbskapande utbildningar som matchar lokala och regionala företags behov. En fortsatt brännpunkt är konsekvenserna av Mittuniversitetets avveckling av campus Härnösand. Vår ambition är en fortsatt högre utbildning och forskning med bas i Härnösand, vilket är viktigt för kommunens framtidstro, självbild och fortsatta kompetensförsörjning.

Integration för dem som står utanför arbetsmarknaden i Härnösand måste bli bättre, om människor har för långt till arbetsmarknaden måste vi ge dem verktygen för att ta

sig närmre ett första jobb. Därför måste SFI och yrkesutbildning förbättras och tänkbart kombineras i större utsträckning. Alla ska ha tillgång till arbetsmarknaden, utanförskap hör inte hemma i Härnösand utan alla kan bidra.

God tillgång till äldreomsorg i hela kommunen

Äldreomsorgen står inför flera utmaningar. Samtidigt som brukarna är nöjda med sitt särskilda boende eller sin hemtjänst står verksamheten inför ekonomiska svårigheter som måste lösas. Om så inte sker kommer det vara svårt att tillgodose behovet av äldreomsorg i framtiden. Att komma till rätta med ekonomin inom denna del av kommunens verksamhet är en av de mest angelägna frågorna under kommande mandatperiod. Kommunen ska genomföra en utbyggnad av antalet platser på särskilt boende i kommunen. Eftersträvansvärt är att alla kommundelar ska ha boenden för äldre. Härnösands kommun ska samtidigt möjliggöra för byggnation av fler trygghetsboenden för de äldre som vill ha mer trygghet i vardagen, samt säkerställa att all hemtjänstpersonal ska kunna legitimera sig vid besök hos brukare.
Ett samarbete med olika aktörer bör inledas för att skapa möjligheter att ge livskvalitet och guldkant i fler äldres vardag.

LSS-boende

Moderaterna vill bygga nya LSS boenden så att vi kan erbjuda ett boende i den egna kommunen för alla våra invånare. Det är bra för både den enskilda individen och kommunens ekonomi.

Skola och förskola

Härnösands skolor står inför ett arbete med att stärka och förbättra resultaten i så väl förskola, grundskola som gymnasieskola. Kommunen bör verka för att driva ett mer målmedvetet arbete för att stiga i rankingar. Skolan är den absolut viktigaste

funktionen i samhället för att kunna skapa lika förutsättningar för barn och unga att nå sin potential – gå vidare till högre utbildningar, skaffa jobb eller starta företag. Våra förslag för att uppnå en bättre skola är exempelvis välutbildade klassresurser på alla högstadier, viktigt är vi verkar för fler behöriga lärare. Vi måste ge eleverna möjlighet till högre resultat på de nationella proven genom en bättre skola. Att bara höja meritvärden kan leda till betygsinflation. Härnösands kommun ska fortsätta satsa på en skola byggd på vetenskaplig grund där duktiga lärare premieras och tillåts ta en större och mer aktiv roll i lärarlaget. Vi vill även att vi fortsätter med lärarassistenter på alla skolor. Mer pengar leder inte automatiskt till bättre resultat. Det är vad pengarna används till och engagemanget hos elever, lärare och föräldrar som är avgörande för att Härnösand ska ha Norrlands/Sveriges bästa skola.
Härnösands kommun ska under kommande mandatperiod fortsätta satsa på tekniska läromedel och modern undervisning. Såväl de elever som behöver extra stöd som de som kommit lite längre och behöver extra stimulans ska erbjudas detta i Härnösands skolor. Fritidshemmen fyller en viktig funktion före och efter skoldagen. Härnösands kommun ska utveckla denna verksamhet, exempelvis genom att samarbeta med den

ideella sektorn. Ökad fysisk aktivitet i skolan bör utredas eftersom elever som mår bra och rör sig regelbundet får bättre skolresultat.

Våra förskolor ska fortsatt ha relativt små barngrupper. Det ska finnas en stöttning på modersmål vid pedagogisk verksamhet och föräldrakontakter. Vi vill ha ett målmedvetet arbete med språkutvecklande arbetssätt för en god språkutveckling som gör övergången till skolan lättare. Pedagogerna ska ha tid att knyta an till vårdnadshavare så att de har gott samarbete och drar åt samma håll. Tillgång till specialpedagoger ska vara god, så att strategier för inlärning och anpassningar kan implementeras tidigare och alla elever får chansen att lyckas.

Särskolan ska ha de resurser som krävs för att ge alla barn och ungdomar möjlighet till en utbildning som anpassas efter funktionsvariation.

Vi vill att varje barn i Härnösand ska ha tillgång till minst 2 böcker i hemmet.

Satsa på turismen

Härnösands potential som besökskommun är stark. Det finns ett brett intresse hos såväl medborgarna som näringsidkare, kommun och andra att realisera mer av denna potential. Det kan handla om naturen, havet, stranden och fisket, matkulturen, mysig shopping i centrum eller besök på något av Härnösands populära besöksmål. Moderaterna anser det är viktigt att etablera en ”dragare”, en stor turistattraktion som ger anledning att besöka Härnösand. Samverkan mellan Ångermanlands kommuner är en självklarhet. Att ha en central plats för turistinformation ser vi som nödvändighet för att kunna tillmötesgå alla besökare. Det gäller att utveckla de befintliga besöksmålen men även att skapa nya.

Kulturen

Efterfrågan av lokaler för kulturen är för det mesta stor. Vi vill att Härnösands bibliotek omdanas och fylls med nya aktörer så att lokalen vässas upp till en modern mötesplats. När biblioteksverksamheten utvecklas måste Härnösand hänga med för att denna viktiga kulturinstitution ska behålla sin relevans även i det moderna samhället. Utvecklingen av Sambiblioteket med plats för scener, föreläsningsverksamhet, Lärcentrum, restaurang och ett modernt bibliotek med plats för unga är att ta tillvara befintliga resurser och utveckla dem på ett smart och kostnadseffektivt sätt. Vi måste tillsammans sätta oss ner och diskutera fram ett förslag för kulturlokaler, där teatern, konsthallen m.m. ingår i diskussionerna. Slutsatsen ska vara långsiktigt gångbart och som gör att Härnösands invånare ges det utrymme för kultur de förtjänar.

Aktiv fritid för ökad livskvalitet

Meningsfull fritid berikar och bidrar till personlig utveckling och nya vänskaper. Framförallt för unga är fritidsaktiviteter viktiga, både inom idrotten och kulturen. Det handlar dels om att unga ska tillgodogöra sig motion och fysisk aktivitet för en hälsosam livsstil, dels om att skapa sammanhang där unga får förebilder och gemenskap. Härnösands kommun ska värna om förenings- och idrottslivet i hela

kommunen. Bidragsgivningen ska ske utifrån tydliga och transparenta regler i dialog med föreningarna. Ökad fysisk aktivitet i skolan kan bidra till att lyfta resultaten. Elever som mår bra och rör på sig regelbundet presterar bättre. Därför bör möjligheterna för fler inslag av fysisk aktivitet i skolan utredas.

Samarbete med det civila samhället

Det finns många människor i samhället som vill göra en insats för något de brinner för. Det kan handla om den nyblivne pensionären som vill hjälpa till i skolan eller gymnasieeleven som vill skapa guldkant för de gamla inom omsorgen. Härnösands kommun ska ta tillvara på dessa goda krafter och möjliggöra för människor att ställa upp som volontärer genom att utarbeta ett ramverk för att kunna anmäla intresse och därefter göra insatser. Härnösands kommun ska även på andra sätt dra nytta av det civila samhällets kraft och engagemang. Föreningar, trossamfund och andra aktörer kan och vill bidra. Det kan ske genom samarbetsavtal inom skilda områden eller att kommunen och den aktuella föreningen kommer överens om att låta föreningen sköta en viss verksamhet i ett område, exempelvis en fritidsgård etc.

Rätten att känna sig trygg

Trygghet är ett grundläggande mänskligt behov. Trygghet genom hela livet är ett av kommunens huvuduppdrag. Det är viktigt att människor känner sig trygga i att det finns barnomsorg när den behövs, att stöd och hjälp i livets olika skeden finns för den som behöver det, samt att det finns omsorg när vi blir äldre. Men trygghet handlar också om att kunna röra sig fritt och inte behöva inskränka sin frihet av rädsla för att bli utsatt för brott eller olyckor. Ett möjligt sätt att skapa en större trygghet är kameror på strategiskt viktiga platser. Härnösands kommun ska fortsätta med vakter i staden

på helgkvällarna, förstärka samarbetet med Polisen, genomföra trygghetsvandringar i samtliga kommundelar, belysa viktiga områden och vägar i hela kommunen samt stärka samarbetet med frivilligorganisationer som bidrar till tryggheten i Härnösands kommun.

Medborgardialog

Det är angeläget att stärka dialogen med medborgarna. Att lyssna på och ta intryck av kommuninvånarnas åsikter är en viktig del i demokratin och beslutsfattandet. Det är dock viktigt att medborgardialogen görs på ett bra sätt med tydliga syften och mål. Annars skapas fel förväntningar vilket riskerar leda till att samtalet får motsatt effekt. Härnösands kommun ska arbeta fram en strategi för medborgardialog och utbilda politikerna i hur en god medborgardialog genomförs.
En av de vanligaste medborgardialogerna sker i detaljplaneprocesser. Härnösands kommun ska utveckla dessa processer med modern teknik för att till exempel tydliggöra hur ett framtida bostadsområde kan komma att se ut. Fysiska möten behövs även i framtiden, men dessa kan förbättras.

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

Mål och budget 2023

Moderaterna, föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige att besluta enligt följande 38 att-satser gällande mål och budget 2023 med mera för Härnösands kommun.

Mål

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

att fastställa ”God ekonomisk hushållning” som övergripande ekonomiskt mål för Härnösands kommun gällande åren 2023, 2024 och 2025

att Härnösands kommuns budgeterade resultatnivå för år 2023 fastställs till **57,6 mnkr**, vilket motsvarar ett resultat på 3,0 % vilket uppnår målet om ”God ekonomisk hushållning”

att fastställa följande fyra övergripande verksamhetsmål för Härnösands kommun gällande åren 2023, 2024 och 2025. ”Norrlands bästa företagarklimat år 2025”, ”Norrlands bästa grundskola år 2025, ”Norrlands bästa äldreomsorg år 2025”, samt en av ”Norrlands bästa arbetsgivare år 2025”

att Kommunfullmäktige beslutar om budgetdirektiv, med anvisningarna som anger prioriteringar och övriga inriktningar som anses nödvändiga

Skattesats

Skattesatsen 2023 ska vara oförändrad dvs. 23,34 kronor

Driftbudget

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

att Kommunfullmäktige inklusive revision och valnämnd tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **6,9 mnkr**, i enlighet med Kommunfullmäktiges budgetdirektiv

att Kommunstyrelsen tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för drift inklusive buffert på **175,6 mnkr**

att Kommungemensam verksamhet tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för drift på **62,0 mnkr**

att Arbetslivsnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **70,9 mnkr**

att Samhällsnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **185,4 mnkr**

att Skolnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **653,7 mnkr**

att Socialnämnden tilldelas skattemedel motsvarande en budgetram för driften på **684,6 mnkr**

Investeringsbudget

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

att Härnösands kommuns budgeterade investeringsnivå för år 2023 fastställs till **86,1 mnkr**, vilket motsvarar mindre än 100 % av självfinansieringsgrad i enlighet med intentionerna i Moderaternas budgetförslag

att Kommunstyrelsen tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **9,0 mnkr** för år 2023, i enlighet med Moderaternas förslag

att Arbetslivsnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **1,7 mnkr** för år 2023 i enlighet med Moderaternas förslag

att Samhällsnämnden inklusive Framtid Härnösand tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **65,7 mnkr** för år 2023, i enlighet med Moderaternas förslag

att Skolnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **7,2 mnkr** för år 2023, i enlighet med Moderaternas förslag

att Socialnämnden tilldelas medel motsvarande en budgetram för investeringar på **2,5 mnkr** för år 2023, i enlighet med Moderaternas förslag

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

Uppdragsbeslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta:

att bemyndiga Kommunstyrelsen att försälja och förvärva fast egendom inom ramen **3,0 mnkr** per objekt

att bemyndiga Kommunstyrelsen att för eventuellt tillkommande brådskande investeringar disponera rörelsekapitalet inom ramen **3,0 mnkr** per objekt

att eventuell nyupplåning och omsättning av lån under år 2023 beslutas i varje enskilt fall av Kommunfullmäktige

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att utveckla ”Personalutskottet” för att på ett stringentare och värdigare sätt ge mer fokus åt kommunens personal

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att se över sina kostnader med en årlig effektivisering 2 % för att klara kommande års kostnadsuppräkningar

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen och samtliga nämnder att under år 2023 pröva möjligheten att öppna upp kommunala verksamheter, som ej gäller myndighetsutövning, för alternativa driftformer och andra utförare inom ramen för LoV

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att under våren 2023 utreda och återkomma med en plan till kommunfullmäktige under hösten 2023 för hur kommunens lån skall återbetalas

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att under våren 2023 utreda förutsättningarna för att år 2024 eventuellt införa ett målrelaterat personalbonussystem för kommunens anställda

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att upprätta ett formellt samarbetsavtal med någon lämplig akademi för en framtida etablering i Härnösand

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att uppmana Härnösands Hus AB, att avyttra sin 50 % andel i Härnösands handel AB (Prismahuset) och sin 100 % andel i fastigheten Rådhuset 4

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att utreda hur avskrivningar + resultat – investeringar som ger ett övervärde kan användas för att ge bästa effekt

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Kommunstyrelsen att på ett aktivt sätt arbeta för att positionera Härnösand i kommande försvarsbeslut

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Samhällsnämnden att revidera priset på busskort för fastställande av Kommunfullmäktige senast under våren 2023

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Samhällsnämnden att se över sina kostnader med en årlig effektivisering om 2 % för att klara kommande års kostnadsuppräkningar

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Skolnämnden att utarbeta en modell för Läromedelspolicy med fastställande av Kommunfullmäktige under våren 2023 och gällande från och med höstterminen 2023

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Skolnämnden att se över sina kostnader med en årlig effektivisering om 2 % för att klara kommande års kostnadsuppräkningar

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Arbetslivsnämnden att under våren 2023 genomföra ett pilotprojekt med nollbasbudgetering och flerårsbudget gällande nämndens samtliga verksamheter inför åren 2024 och 2025

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Arbetslivsnämnden att se över sina kostnader med en årlig effektivisering om 2 % för att klara kommande års kostnadsuppräkningar

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Arbetslivsnämnden att minska arbetslösheten med minst 2 % enheter

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Socialnämnden att se över sina kostnader med en årlig effektivisering om 2 % för att klara kommande års kostnadsuppräkningar

att Kommunfullmäktige uppdrar vidare till Socialnämnden att införa legitimationskrav för samtlig personal som besöker brukare i dennes hem

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

Resultaträkning

Resultatbudget (mnkr)

(mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	359,2	344,4	363,7		363,7	365,0	365,0
Verksamhetens kostnader	-2 127,6	-2 084,8	-2 184,5	28,1	-2 156,4	-2 211,5	-2 270,1
Avskrivningar	-42,9	-46,1	-46,5		-46,5	-49,5	-52,7
Verksamhetens nettokostnader	**-1 811,3**	**-1 786,5**	**-1 867,3**	**28,1**	**-1 839,2**	**-1 896,0**	**-1 957,8**
Skatteintäkter	1 218,6	1 250,3	1 334,5		1 334,5	1 377,8	1 427,0
Generella bidrag och utjämning	594,5	569,1	561,2		561,2	561,7	554,8
Finansnetto	3,0	3,1	1,1		1,1	0,6	0,0
Årets resultat	**4,8**	**36,0**	**29,5**	**28,1**	**57,6**	**44,1**	**24,0**
Resultat i % av skatter och statsbidrag	**0,3%**	**2,0%**	**1,6%**		**3,0%**	**2,3%**	**1,2%**
Resultat + avskrivningar	**47,7**	**82,1**	**76,0**		**104,1**	**93,6**	**76,7**
Total investeringsram	**43,6**	**106,5**	**86,1**		**86,1**	**138,6**	**207,4**
Självfinansieringsgrad i %	**109%**	**77%**	**88%**		**121%**	**68%**	**37%**
Ej självfinansierat enligt självfinansieringsgrad			**10,1**		**-18,0**	**45,0**	**130,7**

Verksamhetens Driftsbudget (netto)

Verksamhetens nettokostnader fördelade per nämnd (mnkr)

	Budget 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	186,1	182,1	180,1	-4,5	175,6	181,0	186,9
Kommungemensam verksamhet	57,9	65,0	90,4	-28,4	62,0	63,9	66,0
Kommunfullmäktige	6,3	6,9	6,8	0,1	6,9	7,1	7,3
Arbetslivsnämnden	58,0	68,0	68,9	2,1	70,9	73,1	75,5
Samhällsnämnden	183,3	185,2	190,2	-4,8	185,4	191,2	197,4
Skolnämnden	621,4	621,4	651,9	1,9	653,7	673,9	695,9
Socialnämnden	624,4	638,9	679,1	5,6	684,6	705,8	728,8
Totalt	**1 737,4**	**1 767,5**	**1 867,3**	**-28,1**	**1 839,2**	**1 896,0**	**1 957,8**

Investeringar

Investeringsbudget (mnkr)

	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	5,4	9,0	9,0	9,0	5,8	5,7
Kommungemensam verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnden	1,9	3,0	1,7	1,7	1,8	1,6
Samhällsnämnden	33,6	84,5	65,7	65,7	127,5	200,0
Skolnämnden	1,4	8,1	7,2	7,2	3,7	3,7
Socialnämnden	1,3	1,9	2,5	2,5	2,5	4,4
Totalt	**43,6**	**106,5**	**86,1**	**86,1**	**141,3**	**215,4**

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

Balansbudget

Balansbudget (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Anläggningstillgångar	**830,4**	**900,0**	**939,6**	**0,0**	**939,6**	**1 028,7**	**1 183,5**
Omsättningstillgångar	**296,8**	**295,0**	**247,3**		**274,0**	**249,0**	**258,2**
- varav likvida medel	109,1	122,3	74,6		101,3	76,3	85,5
SUMMA TILLGÅNGAR	**1 127,2**	**1 195,0**	**1 186,9**		**1 213,6**	**1 277,7**	**1 441,7**
Eget kapital	**385,9**	**438,5**	**468,0**		**496,1**	**540,2**	**564,2**
- varav årets resultat	4,8	36,0	29,5	28,1	57,6	44,1	24,0
Avsättningar	**168,0**	**170,6**	**190,6**		**190,6**	**201,6**	**217,4**
Långfristiga skulder	239,6	241,4	241,4	0,0	241,4	261,4	401,4
Kortfristiga skulder	333,6	344,5	286,9		285,5	274,5	258,7
Summa skulder	**573,2**	**585,9**	**528,3**		**526,9**	**535,9**	**660,1**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**1 127,1**	**1 195,0**	**1 186,9**		**1 213,6**	**1 277,7**	**1 441,7**

Förenklad kassaflödesanalys

Förenklad kassaflödesanalys	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Avskrivningar	42,9	46,1	46,5	0,0	46,5	49,5	52,7
Nyupplåning	0	0	0	0,0	0,0	20,0	140,0
Investeringar	-43,6	-106,5	-86,1	0,0	-87,5	-138,6	-207,4
Årets resultat	4,8	36,0	29,5	28,1	57,6	44,1	24,0
Totalt kassaflöde	**4,1**	**-24,4**	**-10,1**	**28,1**	**16,6**	**-25,0**	**9,3**
Likvida medel vid årets början		109,1	84,7		84,7	101,3	76,3
Likvida medel vid årets slut	**109,1**	**84,7**	**74,6**		**101,3**	**76,3**	**85,5**

Härnösands kommun

Budget 2023 Moderaterna

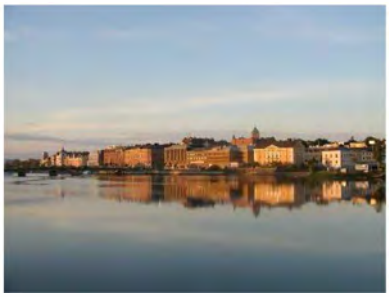
Våra viktigaste framtidsfrågor för Härnösand Kommun

En hållbar och stabil ekonomi

Utökad militärverksamhet med en regementesetablering som mål

Etablering av en akademi i Härnösand

Nya äldreboenden med stöd av LOV

Bättre företagsklimat

Värna kärnverksamheterna

Härnösands kommun
Budget

2023

Centerpartiet

Inledning

Centerpartiet arbetar för en hållbar framtid. Vi vill skapa en hållbar kommun. Det gäller vår miljö, barn och ungdomars uppväxt, omsorgen om våra äldre, företagande och arbete. En grundförutsättning är en långsiktigt hållbar ekonomi för Härnösands kommun.

Hela kommunen ska utvecklas och stad och land tar tillvara på varandras resurser. Människor ska kunna bo, arbeta och driva företag i hela kommunen. Centerpartiet ser mångfald och valfrihet som självklara. I Härnösand ska du känna dig välkommen och trygg att bo, leva och verka.

Härnösand ska vara en jämställd kommun där kvinnor och män, flickar och pojkar, ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Jämställdhet är en fråga om rättvisa och demokrati men också drivkraften för tillväxt, hållbar utveckling och kvalitet i våra verksamheter. Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är den yttersta konsekvensen av ojämställdhet.

Kommunen har en hög arbetslöshet och jobben betyder mycket för den enskilde och är grunden för kommunens inkomster och utveckling. Ett starkt lokalt näringsliv är viktigt i samhället som skapar arbetstillfällen, ekonomisk tillväxt, möjliggör god välfärd och service i hela kommunen. Kommunen behöver stärka företagsklimatet. Här krävs arbete tillsammans och att möjliggöra starkare samverkan mellan kommun och näringsliv genom att tex. starta efterfrågade yrkesutbildningar för att skapa arbete och ge företagen möjlighet att växa.

Kommunen behöver oavbrutet arbeta aktivt för att stärka Härnösands attraktionskraft, förbättra kvalitén inom välfärden, service och stöd till företag för att locka fler företag och invånare. Erbjuda attraktiva boenden runt om i kommunen, bra kommunikationer och förbättra pendlingsmöjligheterna.

Skyndsamt måste vi komma igång med att bygga särskilt boende för äldre med omfattande omsorgsbehov och stimulera att olika aktörer bygger trygghetsboenden i hela kommunen.

Alla barn måste ges de bästa förutsättningar att klara skolan med kunskap som elever behöver för att stå rustade för framtiden. En bra jämlik och trygg skola för alla elever.

Härnösand har stor kompetensbrist trots hög arbetslöshet. Kommunen måste kunna bibehålla och attrahera nya medarbetare. Ha ett Campus som samverkar med olika universitet, högskolor och att vuxenutbildning och näringsliv samverkar för att skapa utbildningar som efterfrågas.

Vi behöver arbeta tillsammans för att vända befolkningsprognosen till det positiva. Kommunen behöver växa, fler komma i jobb, företag etablera sig, växer och stannar kvar. Besöksnäringen fortsätter att utvecklas på ett hållbart sätt.

Kommunen ska ha en hållbar och god ekonomisk hushållning. Att arbeta på ett strukturerat sätt med effektiv ekonomistyrning och behov av en långsiktigt stabil finansiell utveckling för att kunna anpassa den kommunala verksamheten vid tex. befolkningsförändringar och inflation.

2023 års ekonomiska situation präglas av många osäkra parametrar där Centerpartiet bedömer att budget kan komma att få revideras i november efter vad som sker i världen framöver. I Sverige och Härnösand sker återhämtning av pandemin där utvecklingsskulden kvarstår, flyktingmottagandet från Ukraina pågår, krigets påverkan på energi- och råvarupriserna, utbudet som försämras av den globala handeln, hög arbetslöshet i kommunen, kraftiga pensionskostnader etc.

För att kunna möta framtidens utmaningar och behov inom välfärd, behov av investeringar i bro, kaj, gator och underhåll behöver vi hushålla bättre med våra resurser, ha en buffert. Vi måste få ut så mycket som möjligt av varje satsad krona. Det handlar om att prioritera, arbeta på annat sätt, samverka mellan förvaltningarna, bolag, andra kommuner, myndigheter och Region Västernorrland samt arbeta förebyggande. Centerpartiet ser potentialen i vår kommun, kraften hos vår personal och viljan hos vårt näringsliv att fortsätta utvecklas. Allt för Härnösands bästa.

Resultatbudget (mnkr)

(mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	359,2	344,4	363,7	7,0	370,7	380,0	390,0
Verksamhetens kostnader	-2 127,6	-2 084,8	-2 164,6	0,5	-2 164,1	-2 228,5	-2 279,1
Avskrivningar	-42,9	-46,1	-46,8		-46,8	-54,2	-57,2
Verksamhetens nettokostnader	**-1 811,3**	**-1 786,5**	**-1 847,7**	**7,5**	**-1 840,2**	**-1 902,7**	**-1 946,3**
Skatteintäkter	1 218,6	1 250,3	1 334,5		1 334,5	1 383,8	1 433,2
Generella bidrag och utjämning	594,5	569,1	561,2		561,2	561,7	554,8
Finansnetto	3,0	3,1	1,1		1,1	0,6	0,0
Årets resultat	**4,8**	**36,0**	**49,1**	**7,5**	**56,6**	**43,4**	**41,7**
Resultat i % av skatter och statsbidrag	**0,3%**	**2,0%**	**2,6%**		**3,0%**	**2,2%**	**2,1%**
Resultat + avskrivningar	**47,7**	**82,1**	**95,9**		**103,4**	**97,6**	**98,9**
Total investeringsram	**43,6**	**106,5**	**105,6**		**106,0**	**180,7**	**146,5**
Självfinansieringsgrad i %	**109%**	**77%**	**91%**		**98%**	**54%**	**68%**
Ej självfinansierat enligt självfinansieringsgrad			**9,7**		**2,6**	**83,1**	**47,6**

Budgetförslagets förutsättningar 2023

- Skattesatsen är oförändrad, 23,34% och uppdaterad med den senaste skattesnurran från 28/4.
- Räknat med ett PKV, Kommunalt prisindex på 4%, dvs. kostnaderna är uppräknade med 4%.
- Överskott/Resultatnivå 3 % dvs 56,6 mnkr.

Verksamhetens nettokostnader fördelade per nämnd (mnkr)

	Budget 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	186,1	182,1	178,2	-2,1	176,1	182,1	186,2
Kommungemensam verksamhet	57,9	65,0	90,4	-28,4	62,0	64,1	65,6
Kommunfullmäktige	6,3	6,9	6,7	0,1	6,8	7,0	7,2
Arbetslivsnämnden	58,0	68,0	67,2	-0,8	66,4	68,6	70,2
Samhällsnämnden	183,3	184,8	188,3	-4,0	184,3	190,6	194,9
Skolnämnden	621,4	621,4	645,0	12,0	657,0	679,3	694,8
Socialnämnden	624,4	638,9	672,0	15,7	687,7	711,0	727,3
Totalt	**1 737,4**	**1 767,1**	**1 847,8**		**1 840,2**	**1 902,7**	**1 946,3**

Verksamhetens nettokostnader fördelade per nämnd

- Ramarna i planeringsförutsättningarna är justerade utifrån den 4%-iga uppräkningen istället för de 3% som fanns i de ursprungliga planeringsförutsättningarna.
- Ökat personalomkostnadspålägg (PO) fördelat på samtliga nämnder: 32,9 mnkr. 28,4 mnkr av dessa minskat på kommungemensam verksamhet, resterande 4,5 mnkr belastar resultatet.
- Kommunstyrelsens ram minskar 5 mnkr (ökat koncerntänk) samnyttjande och effektivisering.
- Arbetslivsnämnden, 1 lärare avsätts till närundervisning SFI/grundläggande svenska inom tilldelad ram.
- Samhällsnämndens (SAM) ram minskar 7 mnkr, minskad subvention för periodkort buss, kortkostnad höjs till 300 kr (barn och ungdomar gratis upp till 19 år).

- SAMs ram ökar 1 mnkr till höjt föreningsbidrag.
- SAM, avsätta minst 0,3 mnkr till lokal skrotbilspremie inom tilldelad ram.
- Skolnämndens ram ökar 0,8 mnkr. 0,5 mnkr stärka elevhälsan, 1 psykolog, ytterligare medel inom tilldelad ram. 0,3 mnkr förstärk personal inom förskolan.
- Socialnämndens ram ökar 2,4 mnkr. Förbättra kvalité och kontinuitet inom hemtjänsten, inför flexibel avlastning i hemmet, skapa mellan boenden, nyttja samtliga boendeplatser, korta väntetiden till särskilt boende.

Investeringsbudget (mnkr)

	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	5,4	9,0	9,0		9,0	5,8	5,7
Kommungemensam verksamhet	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnden	1,9	3,0	1,7	-0,5	1,2	1,8	1,6
Samhällsnämnden	33,6	84,5	85,2	0,7	85,9	165,0	134,5
Skolnämnden	1,4	8,1	7,2		7,2	3,7	3,7
Socialnämnden	1,3	1,9	2,5	0,2	2,7	4,4	1,0
Totalt	**43,6**	**106,5**	**105,6**	**0,4**	**106,0**	**180,7**	**146,5**

Investeringsbudget

- SAM investeringsbudget ökar med 0,7 mnkr som avsätts till snabbladdare för elfordon och pendlarparkering i Högsjö. Vid behov av ytterligare medel omfördelas inom tilldelad ram.
- SOC investeringsram ökar med 0,2 mnkr som avsätts till välfärdsteknologi inom vård och omsorg.

Mål 2023

Överskott/resultatnivå för 2023 ska uppnå minst 3 %. Bättre småföretagarklimat, bättre skolverksamhet, bättre skolresultat, bättre äldreomsorg, bättre arbetsgivare.

Kommunstyrelsen

Vi behöver arbeta tillsammans för en miljö- och klimatsmart vardag som fungerar i vår kommun. Det handlar om att värna naturen och kretsloppet samtidigt som vi kan öka tillväxt och välstånd. Härnösand ska vara en kommun där alla känner att det är tryggt att bo, leva och verka. Förebyggande insatser prioriteras, åtgärder mot brott, hot och våld främjas för en tryggare och jämställd kommun. Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha samma möjligheter. Genom att vara en jämställd kommun ökar tryggheten, ges förutsättningar för en hållbar tillväxt och vi får en mer rättvis och demokratisk kommun. Folkhälsa ska prioriteras så att ung som gammal får bättre hälsa.

Ett starkt lokalt näringsliv är viktigt i samhället som skapar arbetstillfällen, ekonomisk tillväxt, möjliggör god välfärd och service i hela kommunen. Kommunen måste skapa ett gott företagsklimat så att företag etablerar sig, bli kvar och expanderar. Kommunen ska vara en attraktiv kommun för företag. Företagens betydelse och villkor för vårt samhälle medvetandegörs inom kommunens förvaltningar. Investeringar och satsningar på landsbygden möjliggörs. Säkerställ sund konkurrens mellan offentlig verksamhet och näringsliv.

Stärk samverkan mellan skola, näringsliv och kommunen. Utveckla dialogen och möten mellan kommunen och företag. Samverka med myndigheter, Region Västernorrland, arbetslivsnämnden och företag för att skapa yrkesutbildningar efter arbetsmarknadens och näringslivets behov.
Se till att byggbar mark finns för att möjliggöra företagsetablering. Aktivt arbeta tillsammans för en hållbar turism och en växande besöksnäring i hela kommunen så fler nya jobb skapas. Satsa på digitalisering som innebär verksamhetsutveckling, utbildning och beredskap att förändra arbetssätt. Därmed behöver också den digitala säkerheten förbättras. Öka krismedvetandet med god planering och strategi, arbeta för ett hållbart samhälle där alla kommunens verksamheter behöver ta hänsyn till miljö, beredskap, informationssäkerhet och klimatperspektiv. Kommunen ska också prioritera arbetet med beredskap för fredstida kriser och civilt försvar.

Kulturen ska vara tillgänglig för alla i hela kommunen och fri från politisk påverkan. Ett samhälle med blomstrande kultur och bildning, som omfattar alla, ger bästa förutsättningar för en hållbar framtid. Se över hur våra lokaler runt om i kommunen kan nyttjas bättre och skapa samordningsvinster. Kommunen ska intensifiera arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna attrahera och bibehålla personal.

- Säkerställ och bygg ut antalet service- och trygghetspunkter för att trygga servicen utanför tätorten vid längre störningar i el- eller vattentillgång i samverkan med andra myndigheter och Region Västernorrland.
- Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare, en förebild genom kompetenshöjande insatser, karriärmöjligheter och flexibla arbetssätt.
- Arbeta för ett militärt marint centrum.

Arbetslivsnämnden

Ett jobb betyder mycket för den enskilde individen och i Härnösand ska fler ges möjlighet att försörja sig själv och utvecklas. Fler arbetstillfällen börjar med företagen, så satsning på lokala jobbspår och utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov av arbetskraft är ett måste där grön tillväxt och gröna jobb är en del av framtiden. Det tar längre tid för utrikesfödda kvinnor än män att etablera sig på arbetsmarknaden. Därför ska kommunens arbetsmarknadsåtgärder anpassas så att utrikesfödda kvinnor stärks att påbörja studier eller få ett arbete. Arbetet med att kunna validera kunskap och yrkeserfarenhet från tidigare erfarenhet och hemland påskyndas. Komvux ska sträva att vara tillgängligt för alla som vill studera oavsett om man ska studera på distans eller är i behov av närundervisning med traditionell undervisning i klass.
Vid undervisning i grundläggande svenska/SFI är fysiskt närvarande lärare och elever, närundervisning, det som ger det bästa resultatet enligt forskning. SFI behöver stärka kvalitén, utveckla individanpassad undervisning och se över genomströmningen av SFI-elever för att förbättra så att fler studerande avslutar sina studier. Elever som har svårigheter ska få individuellt stöd för att klara kursen så att inte studietiden förlängs i omgångar. Här behövs förbättrad samverkan mellan Arbetsförmedlingen och SFI. Kommunen behöver bedriva yrkessvenska i samverkan med Arbetsförmedlingen och arbetsgivare för att stödja den arbetssökande att få praktik, kunna börja en utbildning som leder till jobb. Arbeta tillsammans med tillväxtavdelningen för att inhämta kunskap och främja socialt företagande i kommunen.

- Göra en översyn över kommunens arbetsmarknadsinsatser utifrån arbetsmarknadens behov, kostnader och effektivitet.
- Utred om tolkförmedlingen ska vara kvar i kommunal regi.
- I samverkan med näringslivet, myndigheter och Regionen erbjuda utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov så att fler kommer i arbete.
- Utveckla lärcentrum med flera utbildningsanordnare och ett brett utbud som matchar arbetsmarknadens behov.
- Att alla ungdomar ges möjlighet att studera eller arbeta, en nollvision för ungdomsarbetslöshet.
- Stärka kvinnors och utomeuropeiskt föddas möjligheter att starta och driva företag.

Samhällsnämnden

En växande landsbygd blir stark av en attraktiv och utvecklad stad. Du ska kunna bo, arbeta och driva företag i alla delar av kommunen. En fungerande offentlig och kommersiell service, bra kommunikation och utbyggd infrastruktur behövs. Då behöver bussen gå utanför tätorten, pendlarparkeringar finnas så att det finns alternativ till bilen. Sammanhängande gång- och cykelvägar prioriteras även utanför tätorten.

Underhåll av gator och vägar främjas, däribland enskilda vägar på landsbygden. Ge ökade möjligheter till bostadsbyggande i attraktiva sjö- och havsnära lägen både i staden och på landsbygden.

Maten som serveras i skolor och äldreboenden ska vara närproducerad och/eller ekologisk. Aktivt arbete för att minska matsvinnet.
Säkerställ att kommunen har en tydlig, rättssäker och effektiv handläggning med god kvalité vid myndighetsutövning och tillståndsgivande. Stärk servicen och korta beslutsvägarna.
Samverka med Härnösands Näringslivs Ekonomiska Förening, HNEF, för att införa efterdebitering av tillsynsavgifter. Fortsätt förenkla upphandling så möjlighet ges även till mindre företag att lämna anbud. Alltid beakta möjligheten för köp av tjänster och varor lokalt.

Tydliggör prioritering, tidplan och medel för arbetet med *Framtidens Härnösand* där anläggnings- och investeringsprojekt som Nybron, muddring i kanalen, Nybrogatan, Utsprångskajen, Skeppsbron ingår.

Tillsammans med föreningslivet ge förutsättningar och utveckla fritidsaktiviteter för alla i hela kommunen. Kraften som finns i engagemanget i föreningslivet bör tas tillvara bättre av kommunen. Stötta och uppmuntra föreningar att driva sina egna anläggningar är ett exempel. Främja spontanrörelse och spontanidrott runt om i kommunen. Förbättra samarbetet mellan fritidsgården, ungdomsverksamhet och skolan. Arbeta för att skapa mötesplatser oavsett ålder eller bakgrund tillsammans med civilsamhället.

Skolnämnden

Familjer, barn och unga ska kunna välja förskola och grundskola med god kvalitet. Forskningen visar att barn mår bättre om de vistas i små barngrupper på förskolan. Det blir färre kontakter, lättare att uppmärksamma varje barns behov, lägre ljudnivå och mindre stress för såväl barn som personal, en tryggare miljö. Förskola nattetid ska värnas så att vårdnadshavare i kommunen kan arbeta obekväm arbetstid, kvällar och helger. Skolan ska se varje elevs behov och möjligheter och ge dem förutsättningar att lyckas i skolan. Eleven har rätt till bra utbildning, känna trygghet, glädje och arbetsro. Skolan ska vara en jämställd plats med nolltolerans mot kränkningar och trakasserier.
Alla elever ska lämna skolan med godkända betyg. Skolorna i kommunen ska vara jämlika oavsett om det gäller digital utrustning, läroböcker, utbildade lärare, stödresurser etc. så alla barn får en bra grund och goda förutsättningar i livet. Fortsätt utveckla lärlingsplatser och Ung Företagsverksamhet.

Kommunen behöver säkerställa att barns rättigheter enligt Barnkonventionen tillämpas i våra beslut och verksamheter.

Läraren är viktig för en framgångsrik skola, därför behövs fler behöriga lärare, stödresurser så att mer tid till undervisning kan avsättas. Verksamheter i kommunen ska ha hög kvalitet, vara jämlik och jämställd i hela kommunen.

- Att göra en plan hur arbetet kan genomföras för att följa Skolverkets riktmärke att ha mindre barngrupper i förskolan med högst 12 barn för 1 - 3 åringar och högst 15 barn för 4 - 5 åringar.
- Att satsa och utveckla skolor utanför tätorten, en likvärdig skola för alla.
- Utreda omvänd skolskjuts till skolor utanför tätorten.

- Säkerställa tillgång och kompetens om nya läromedel och metoder i skolan, anpassade efter ålder och behov.
- Att tidiga insatser ges till barn med behov av särskilda stöd.
- Arbeta för att införa en resursenhet så att barn med behov av särskilt stöd får tillgång till välutbildade pedagoger.
- Arbeta för att fler elever blir behöriga till gymnasieprogrammen och att fler elever fullföljer utbildningen.
- Förstärka elevhälsa och stöd genom ökad tillgång till psykologer och kuratorer.
- Prioritera arbetet att förbättra barns och ungas psykiska hälsa genom att stärka samverkan mellan kommun och Region Västernorrland.
- Värna om våra landsbygdsskolor och ge dem möjlighet att utveckla olika pedagogiska inriktningar som kan leda till att fler söker sig till dessa skolor.
- Ge även de särskilt begåvade eleverna möjlighet till utveckling i skolan genom en tillräckligt stimulerande undervisning.

Socialnämnden

Äldreomsorgen står inför många utmaningar. Härnösand har fler antal äldre än riket, 26% mot 20%. Antalet äldre som är över 80 år beräknas öka fram till 2034 i Härnösand och mellan 2021 - 2026 förväntas åldersgruppen öka med 637 personer. Behov av vård och omsorg, trygghetsboende och särskilt boende ökar och med det behovet av personal som redan nu är svårt att rekrytera.

Äldre som omfattas av omsorg, deras anhöriga, skattebetalare och beslutsfattare har ett intresse av att äldreomsorgen ska fungerar bra. Verksamheten inom äldreomsorgen behöver utvecklas för att kunna möta behoven där välfärdsteknik kan vara en del av lösningen. Välfärdsteknik ska ses som en möjlighet att höja livskvalitén, ge god och säker omvårdnad/omsorg utifrån den enskildes behov och förutsättningar och samtidigt effektivisera och frigöra resurser inom verksamheten.

Den som är i behov av stöd och hjälp ska kunna välja vem som är utförare och kunna påverka innehåll av stöd och omsorg som ges.

Inom vård och omsorg behöver kommunen öka grundbemanningen, upphöra med stafettpersonal för att ge ökad trygghet, kontinuitet och förbättra kvalitén.

Det måste finnas fler trygghetsboenden runt om i kommunen. Påskynda byggnation av ett särskilt boende där det idag är lång väntetid för äldre med stora omvårdnadsbehov. Införa mellanbonden i väntan på permanent boende som ett komplement till korttidsverksamhet är angeläget för att tillmötesgå den enskildes omsorgsbehov på bästa sätt. Detta kan göras genom att avsätta några platser inom korttidsboendet till ett mellanboende.

Erbjuda flexibel avlastning som anhörigstöd. Äldre tar ett stort ansvar för sina närstående. Flexibel avlastning i hemmet kan bidra till att äldre har förmåga att både vårda en närstående och själv få må bra.

Det är en nödvändighet att stimulera och ge möjlighet till att fler utbildar sig inom vård och omsorg än idag då bara ca hälften av personalen har undersköterskeutbildning.

Individ- och familjeomsorgen ska kunna prioritera förebyggande verksamhet i större omfattning för att förhindra eller motverka uppkomst av sociala problem. Här krävs samverkan mellan förvaltningarna och ett långsiktigt målmedvetet arbete tillsammans både inom kommunen som med andra myndigheter och Region Västernorrland. Se över möjligheten att införa hembesök vid första ansökan av försörjningsstöd. Det måste vara självklart att det finns avsatta medel i kommunens budget när våra invånare, barn som äldre, behöver stöd och skydd i en våldsutsatt situation.

- Stimulera att olika aktörer bygger och driver boenden för äldre och inom LSS i hela kommunen.
- Ha fler trygghetsboenden i hela kommunen.
- Införa mellanbonden i väntan på permanent boende, komplement till korttidsverksamhet.
- Införa flexibel avlastning i hemmet.
- Att göra en plan för hur investering, implementering och kompetensutveckling ska ske av välfärdsteknologin inom vård och omsorg.
- Utveckla det förebyggande arbetet med tidiga insatser för alla barn och uppsökande verksamhet bland ungdomar.
- Ha mer resurser och långsiktig finansiering av tjej- och kvinnojour.

Balansbudget (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Anläggningstillgångar	**830,4**	**900,0**	**958,8**	**0,4**	**959,2**	**1 085,7**	**1 175,0**
Omsättningstillgångar	**296,8**	**295,0**	**247,7**		**254,8**	**251,7**	**254,1**
- varav likvida medel	109,1	122,3	75,0		82,1	79,0	81,4
SUMMA TILLGÅNGAR	**1 127,2**	**1 195,0**	**1 206,5**		**1 214,0**	**1 337,4**	**1 429,1**
Eget kapital	**385,9**	**438,5**	**487,6**		**495,1**	**538,5**	**580,2**
- varav årets resultat	4,8	36,0	49,1	7,5	56,6	43,4	41,7
Avsättningar	**168,0**	**170,6**	**190,6**		**190,6**	**201,6**	**217,4**
Långfristiga skulder	239,6	241,4	241,4	0,0	241,4	321,4	371,4
Kortfristiga skulder	333,6	344,5	286,9		286,9	275,9	260,1
Summa skulder	**573,2**	**585,9**	**528,3**		**528,3**	**597,3**	**631,5**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**1 127,1**	**1 195,0**	**1 206,5**		**1 214,0**	**1 337,4**	**1 429,1**

Förenklad kassaflödesanalys	Bokslut 2021	Budget 2022	Planförutsättningar 2023	Politiska prioriteringar 2023	Årsplan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Avskrivningar	42,9	46,1	46,8	0,0	46,8	54,2	57,2
Nyupplåning	0	0	0		0,0	80	50
Investeringar	-43,6	-106,5	-105,6	-0,4	-106,0	-180,7	-146,5
Årets resultat	4,8	36,0	49,1	7,5	56,6	43,4	41,7
Totalt kassaflöde	**4,1**	**-24,4**	**-9,7**	**7,1**	**-2,6**	**-3,1**	**2,4**
Likvida medel vid årets början		109,1	84,7		84,7	82,1	79,0
Likvida medel vid årets slut	**109,1**	**84,7**	**75,0**		**82,1**	**79,0**	**81,4**

2022-05-30

Avsägelser 2022

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att bevilja avsägelse från Carl Fredrik Edgren (V) i följande uppdrag;

- Ledamot samt som vice ordförande i kommunstyrelsen
- Ägarrepresentant/stämombud i Ostkustbanan AB
- Ledamot samt vice ordförande i Invest i Härnösand AB
- Ombud/ersättare i Kommunförbundet Västernorrland
- Ersättare i Stiftelsen Länsmuseet Västernorrland,

att bevilja avsägelse från Linda Borg (M) som ledamot i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Carl Fredrik Edgren (V), 2022-05-22

Avsägelse från Linda Borg (M), 2022-06-02

Valärenden 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att hos Länsstyrelsen begära att den som står närmast ordning utses till ledamot i kommunfullmäktige efter Linda Borg (M)

Bakgrund

Fullmäktige ska välja nya ersättare och ledamöter efter de förtroendevalda som avsagt sig sina uppdrag i nämnderna och i kommunstyrelsen. Val av nya ersättare och ledamöter till fullmäktige sker genom begäran hos Länsstyrelsen.

Härnösands kommun

PROTOKOLLSFÖRSLAG

sammanträdesdatum
2022-06-20

Dnr
KS/2022-000010

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att lägga ärenden för kännedom till handlingarna.

Bakgrund

Kommunfullmäktige erhåller förteckning över de handlingar som inkommit till kommunfullmäktige och ej föranlett någon åtgärd. Krisledningsnämndens beslut ska enligt gällande reglemente anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde.

Ärenden som gått för kännedom till fullmäktige på dagens sammanträde:

- Protokollsutdrag kommunstyrelsen, 2022-05-31 – Uppsiktsplikt kommunala bolag
- Protokollsutdrag socialnämnden, 2022-04-28 – Rapportering av ej verkställda gynnande beslut fjärde kvartalet, med bilaga
- Protokollsutdrag socialnämnden, 2022-05-31 – Ej verkställda gynnande beslut 2022, med bilagor
- Protokollsutdrag socialnämnden, 2022-05-31 – Fyramånadersrapport 2022, med bilagor
- Protokollsutdrag Samhällsnämnden, 2022-05-19 – Fyramånadersrapport 2022, med bilagor
- Översiktlig granskning delårsrapport per 2021-08-31 – Räddningstjänst Höga Kusten Ådalen
- Revisionsrapport granskning av äldreboendeplatser
- Protokollsutdrag kommunstyrelsen, 2022-05-31 – Årsrapport barnkonventionen 2021, med bilagor

Postadress
Härnösand kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
87180 Härnösand

Besöksadress
Nybrogatan 8

Hemsida
www.harnosand.se

E-post
kommun@harnosand.se

Telefon
0611-348000

Fax
0611-348030

Organisationsnr
212000-2403

Bankgiro
5576-5218

§ 100 Dnr 2022-000104 1.1.2.1

Uppsiktsplikt kommunala bolag 2021

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att verksamheten som bedrivits i **Hemab** (Härnösand Energi & Miljö AB) under år 2021 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Hefab** (Hemab Elförsäljning AB) under år 2021 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Heab** (Härnösand Elnät AB) under år 2021 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **AB Härnösandshus** under år 2021 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **AB Härnösands kommunfastigheter** under år 2021 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Invest i Härnösand AB** under år 2021 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Technichus i Mittsverige AB** under år 2021 anses ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna och

att skicka ärendet till kommunfullmäktige för kännedom.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Glenn Sehlin (SD), Andreas Sjölander (S) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Christina Lindberg (C) yrkar på avslag på kommunstyrelseförvaltningens förslag avseende första attsatsen.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det avseende första attsatsen finns två förslag för beslut, kommunstyrelseförvaltningens förslag och Christina Lindbergs (C) förslag om avslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag avseende första attsatsen.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Christina Lindbergs (C) förslag avseende första attsatsen.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag avseende första attsatsen.

Votering

Votering begärs och genomförs.

Ordföranden ställer följande propositionsordning: ja för kommunstyrelseförvaltningens förslag och nej för Christina Lindbergs (C) förslag.

Med 12 ja-röster och 3 nej-röster finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag. Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 100	
			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Carl Fredrik Edgren		V	X	
Christina Lindberg		C		X
Lotta Visén		S	X	
Lennart Mohlin		S	X	
Monica Fahlén		S	X	
Håkan Viklund	Susanne Forsberg	S	X	
Ali Reza Samadi		V	X	
Johan Sundqvist	Mattias Sjölander	MP	X	
Ingemar Wiklander		KD	X	
Erik Hultin	Ulrika Sundgren	C		X
Anders Gäfvert		M	X	
Ida Skogström		M	X	
Ingemar Ljunggren		M	X	
Glenn Sehlin		SD		X

Reservation

Centerpartiet och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för Christina Lindbergs (C) förslag. Christina Lindberg (C) lämnar in följande skriftliga reservation:
Centerpartiet känner sig inte övertygad eller trygg med att kommunens bolag Hemab tar emot miljöfarligt avfall, asbest, från utlandet eller att detta är förenligt inom det kommunala ändamålet eller att verksamheten utförs inom ramen för de kommunala befogenheterna. Att Hemab bedriver tjänsteexport (regleras i Lag 2009:47) finns inte med i bolagsordningen och rättsläget anges oklart. Här krävs klarhet innan beslut fattas liksom genomgång av tolkning av ägardirektiv. Centerpartiet anser att en opartisk juridisk analys görs för att bringa klarhet i om detta har varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Bakgrund

Ärendet handlar om kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt mot de kommunala bolagen. Till skillnad från beslut i kommunens övriga verksamheter kan inte de kommunala bolagens beslut överklagas och komma att prövas rättsligt. Att kommunstyrelsen i beslut tar ställning till innehållet i bolagens verksamhet öppnar upp för möjligheten att redovisa bolagens kompetensenlighet inför fullmäktige och inför kommunmedborgarna. Prövningen skapar en viktig transparens i de kommunala bolagens verksamhet som finns till för att i första hand tjäna medborgarna.

Kommunstyrelsens årliga prövning av de kommunala bolagens verksamhet går ut på att se tillbaka och bedöma om bolagens verksamhet varit i linje med de uppgifter som antagits i bolagsordningen; det kommunala ändamålet. Prövningen ska vara övergripande och även ta ställning till om verksamheterna i stora drag hållit sig inom de grundläggande begränsningarna som gäller för all kommunal verksamhet; de kommunala befogenheterna. Prövningen syftar således inte till att följa upp bolagens måluppfyllelse varken verksamhetsmässigt eller finansiellt.

Socialt perspektiv

Ärendet har ingen social anknytning utan handlar enbart om formalia.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet handlar om formalia och beslutet om verksamheternas kompetensenlighet har ingen ekologisk anknytning eller koppling till natur eller miljö, även om bolagens verksamheter i flera fall har det.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Att kommunstyrelsen ska följa upp verksamheten i de kommunala bolagen regleras i Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1 och 9 §§. Kravet på att vidta nödvändiga åtgärder vid behov framgår av 10 § samma lag. Det som ska

säkerställas, det vill säga detaljerna för innehållet i uppföljningen, anges i kommunallagens 10 kap. 3-5 §§. Ärendet handlar i första hand inte om en ekonomisk uppföljning och har därmed ingen direkt koppling till kommunens ekonomi.

Hemab-koncernen
Bolagen Hemab, Hefab och Heab följer i stort ägardirektivens krav att löpande skicka protokoll från styrelsesammanträden och anteckningar från kvartalsmöten med kommunledningen. Årsredovisning med tillhörande handlingar har skickats in. Lekmannarevisionen har bedömt att bolagens verksamhet under året skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsens prövning ska vara övergripande och inte hamna på en för detaljerad nivå. Den bör dock vara tillräckligt omfattande för att möjliggöra en bedömning av om verksamheten som helhet haft en sådan inriktning och bedrivits på ett sådant sätt att den varit kompetensenlig (HFD 2018 ref.33). Kanslienheten bedömer därför att en viss nytänkande affärsutveckling kan vara lämplig att ingå i den övergripande granskningen. Även revisionen har rekommenderat att nedan följande verksamhet ska prövas i ärendet.

Bakgrund
Hemab har under 2021 utvecklat sin deponiverksamhet i Älandsbro där bolaget hanterar miljöfarligt avfall och utövar tjänsteexport genom att erbjuda slutförvaring av asbest även på den internationella marknaden. Tjänsteexport regleras i Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter där det i 5 kap 1 § framgår att kommuner får direkt eller indirekt (dvs via kommunala bolag) tillhandahålla kunskap och erfarenhet som finns i den kommunala verksamheten för export. Endast befintlig verksamhet kan komma i fråga, man får alltså inte skapa en helt ny verksamhet bara med syfte på att göra utlandsaffärer. I Hemabs fall är det den befintliga erfarenheten och den kommunala spetskompetensen i avfallshantering som är föremålet för export genom mottagning av miljöfarligt avfall från utomlands, under 2021 specifikt från Grekland och Italien. Hemab har på kanslienhetens begäran och på revisionens rekommendation lämnat in en skriftlig redogörelse för hur bolaget ser på kompetensenligheten av den aktuella verksamheten. Bland annat framgår det av skrivelsen att det råder brist på professionella aktörer på affärsområdet i Europa vilket leder till att alla som har expertisen och möjligheten att bidra behöver ta sitt långsiktiga miljöansvar även internationellt.

Bedömning
Kanslienheten bedömer sammantaget att Hemabs verksamhet gällande hantering av miljöfarligt avfall och bedrivande av tjänsteexport såsom den sett ut under 2021 faller inom den kommunala kompetensen. Avfallshantering är en kommunal angelägenhet enligt Miljöbalken och ingår

i Hemabs bolagsordning som en av bolagets kommunala ändamål. Rättsläget är oklart i fråga om rätten att bedriva tjänsteexport behöver anges i bolagsordningen. Det kan dock konstateras att aktuell export avser befintlig kommunal verksamhet som i enlighet med kommunallagens 3 kap 11 § överlåtits till det kommunala bolaget, och som framgår av bolagsordningen. Därutöver har kommunala bolag enligt ovan uttryckligen rätt att tillhandahålla kunskap och erfarenhet som finns i den kommunala verksamheten för export.

Vad de kommunala befogenheterna gäller så är tjänsteexport enligt Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter 1 kap 3 § undantagen från skyldigheten att följa lokaliseringsprincipen som för övrigt gäller i all kommunal verksamhet. Verksamheten bedrivs affärsmässigt i enlighet med lagkraven men konkurrerar inte ut privat näringsverksamhet eller på annat sätt sneddriver konkurrensen inom området (proportionalitetsprincipen). Verksamheten strider inte heller mot förbudet att ta sig an uppgifter som enbart ankommer på någon annan (KL 2 kap 2 §).

Av ägardirektivets stycke 6 framgår att bolaget ska arbeta för att nå EU:s miljömål. Bolaget ska även stimulera och underlätta för intressenter att minska negativ miljöpåverkan och bidra till en bättre miljö. Utöver detta tillkommer krav på affärsmässighet och de ekonomiska grundkraven på lönsamhet. Det förutsätts och uppmuntras i ägardirektivet att bolaget ska vara innovativt och effektivt vilket i praktiken leder till att viss kreativitet bör vara tillåtet i verksamheten.

Härnösandshus och kommunfastigheter
Bolagen följer i stort ägardirektivens krav att löpande skicka protokoll från styrelsesammanträden och anteckningar från kvartalsmöten med kommunledningen. Årsredovisning med tillhörande handlingar har skickats in. Lekmannarevisionen har bedömt att bolagets verksamhet under året skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Invest i Härnösand och Technichus
Bolagen följer i stort ägardirektivens krav att löpande skicka protokoll från styrelsesammanträden och anteckningar från kvartalsmöten med kommunledningen. Årsredovisning med tillhörande handlingar har skickats in. Lekmannarevisionen har bedömt att bolagets verksamhet under året skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kommunens upphandlade revision, KPMG, har i sin grundläggande granskning av de kommunala bolagen uttryckt att det eventuellt skulle kunna finnas risk för att viss affärsverksamhet som Technichus driver faller utanför den kommunala kompetensen. Vilken verksamhet det är som ligger i farozonen har inte specificerats. Noteras kan även att lekmannarevisionen

inte fäst någon betydelse vid denna eventualitet. Kanslienheten har inhämtat uppgifter från Technichus och bedömer sammantaget att Techichus skött sin verksamhet kompetensenligt och inom befogenheterna.

Beslutsunderlag

Kommunallag (2017:725)

Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

Bolagsordning Hemab, Hefab, Heab, AB Härnösandshus, Härnösands Kommunfastigheter, Invest i Härnösand AB, Technichus i Mittsverige AB

Ägardirektiv Hemab, AB Härnösandshus, Invest i Härnösand AB, Technichus i Mittsverige AB

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter Hemab, Hefab, Heab, AB Härnösandshus, Härnösands Kommunfastigheter, Invest i Härnösand AB, Technichus i Mittsverige AB

Grundläggande granskning helägda bolag, KPMG

Underlag till kommunstyrelsens prövning, Hemab

_____

§ 40 Dnr 2022-000001 1.1.3.1

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut fjärde kvartalet 2021

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna rapporteringen av ej verkställda beslut,

att rapporten delges kommunfullmäktige och revisionen för kännedom, samt

att ändra tidsintervallet i rapporteringen till att istället redovisa detta i maj, augusti, oktober och februari månad.

Bakgrund

Socialnämnden är skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslut. Skyldigheten att rapportera framgår i 16 kapitlet 6 f-g §§ socialtjänstlagen (SoL) och 28 f-g §§ lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Följande beslut ska rapporteras en gång per kvartal:

- Alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut.
- Alla gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader efter det att verkställigheten avbröts.

Rapportering ska ske även om inte finns några ej verkställda beslut.

Socialnämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut fram till att beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning.

Följande beslut ska rapporteras löpande:

- Ett beslut som har verkställts och som tidigare rapporterats som ej verkställt.
- Ärenden som har avslutats av annan anledning.

Socialnämnden skall till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka

§ 40. Fort

typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Socialnämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Rapportering skall ske en gång per kvartal. För att hinna sammanställa efter varje kvartal bör rapporteringen ske två månader efter kvartalet istället för direkt efter varje kvartal. Detta delvis beroende på att nuvarande verksamhetssystem inte levererar rapportlistor som är enligt nämndens och förvaltningens önskemål. De listor som därför kommer att rapporteras kräver en hel del manuellt arbete.

Biståndsenhetens rapportering över ej verkställda gynnande beslut sker i bifogad rapport

Ej verkställda boendeplatser beror oftast på platsbrist eller att enskilda tackat nej för att de ej vill ha en specifik boendeplats. Ej verkställda individuella insatser som exempelvis kontaktperson och ledsagare är orsaken nästan uteslutande att det är svårt att hitta och rekrytera uppdragstagare.

Ej verkställda beslut om dagverksamhet SoL beror på att Lupinen har varit stängd sedan pandemins start. Denna period går det inte att redovisa avbrott i verkställighet eftersom statistik saknas. Detta med anledning av att ett byte av verksamhetssystem skedde 16 november 2021.

Avbrott i verkställighet är daglig verksamhet LSS och sysselsättning SoL beror på att dessa verksamheter har varit stängda under pandemin och har öppnat upp delvis numera men dessa uppgifter finns inte att tillgå.

Barn- och familjeenheten har följande att redovisa:
Denna period finns det två ej verkställda gynnande beslut att rapportera

Ett beslut daterat 2020-10-17 angående kontaktperson.
Ett beslut daterat 2021-01-14 angående kontaktfamilj.

Skälen till att de inte är verkställda är att personer som tillfrågats har tackat nej och under pandemin har det varit svårare att få personer att tacka ja.

Ekonomi- och vuxenenheten har inga ej verkställda gynnande beslut att rapportera.

§ 40. Fort

Socialt perspektiv
Socialt perspektiv är att personer i behov av vård och omsorg har lagstadgad rätt att få den hjälp och det stöd de behöver från kommunen. Beslut om bistånd enligt SoL eller insats enligt LSS gäller omedelbart. Det innebär att beslut om bistånd eller insats också ska verkställas direkt.

Ekologiskt perspektiv
Inget direkt ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Ekonomiskt perspektiv är att konsekvenser i form av vite kan ske.

Juridiskt perspektiv är att ytterst stärka rättssäkerheten för den enskilde som har beviljats bistånd.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2022-04-20.

Rapport ej verkställda beslut avseende fjärde kvartalet 2021 biståndsenheten.

_____

Rapportering av ej verkställda beslut

Beslut om stöd eller insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska verkställas omedelbart. Ibland kan det dröja innan en beviljad insats verkställs.

Socialnämnden är skyldig att rapportera om ett gynnande beslut inte har verkställts inom tre månader enligt 16 kap. f-h §§ SoL och 28 f-h §§ LSS.

Nedanstående mall ska användas vid rapporteringen till kommunfullmäktige.

Tabell 1. Ej verkställda gynnande beslut

Typ av beslut	**Lagrum**	**Datum för beslut**	**Orsak**
Särskilt boende Äldre	4 kap. 1 § SoL	2021-11-18	Brist på boendeplats.
Särskilt boende Äldre	4 kap. 1 § SoL	2021-12-10	Brist på boendeplats.
Särskilt boende Äldre	4 kap. 1 § SoL	2021-12-14	Brist på boendeplats.
Särskilt boende Äldre	4 kap. 1 § SoL	2021-12-17	Brist på boendeplats.
Särskilt boende Äldre	4 kap. 1 § SoL	2021-12-21	Brist på boendeplats.
Särskilt boende Demens	4 kap. 1 § SoL	2021-07-05	Brist på boendeplats. Tackat nej vid två tillfällen. Väntar svar på tredje erbjudandet.
Särskilt boende Demens	4 kap. 1 § SoL	2021-10-12	Brist på boendeplats. Tackat nej två tillfällen.
Särskilt boende Demens	4 kap. 1 § SoL	2021-12-08	Brist på boendeplats. Tackat nej två tillfällen.
Servicebostad LSS	9 § p. 9 LSS	2021-11-15	Brist på boendeplats.
Gruppbostad LSS	9 § p. 9 LSS	2020-10-13	Brist på boendeplats. Tackat nej ett tillfälle.
Gruppbostad LSS	9 § p. 9 LSS	2021-01-28	Brist på boendeplats.
Gruppbostad LSS	9 § p. 9 LSS	2021-10-05	Brist på boendeplats.

Postadress
Härnösands kommun
Socialförvaltningen
871 80 Härnösand

Besöksadress
Nämndhuset
Norra kyrkogatan 2

Hemsida
www.harnosand.se

E-post
socialforvaltningen@harnosand.se

Telefon
0611-34 80 00 vx

Fax
0611-34 83 83

Organisationsnr
212000-2403

Bankgiro
5576-5218

Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-12-22	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-11-09	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-10-07	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-11-24	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-07-01	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson SoL	4 kap. 1 § SoL	2021-12-21	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-12-16	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2020-11-30	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-10-13	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-09-21	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice LSS	9 § p. 3 LSS	2020-07-01	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice SoL	4 kap. 1 § SoL	2021-11-09	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice SoL	4 kap. 1 § SoL	2021-11-30	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice LSS	9 § p. 3 LSS	2021-07-29	Brist på uppdragstagare.

Tabell 2. Avslutade beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Datum för avbrott	Orsak

§ 51 Dnr 2022-000001 1.1.3.1

Ej verkställda gynnande beslut 2022

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna rapporteringen av ej verkställda beslut, samt

att rapporten delges kommunfullmäktige och revisionen för kännedom.

Bakgrund

Socialnämnden är skyldig att till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslut. Skyldigheten att rapportera framgår i 16 kap. 6 f-g §§ socialtjänstlagen (SoL) och 28 f-g §§ lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Följande beslut ska rapporteras en gång per kvartal:

- Alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut.
- Alla gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader efter det att verkställigheten avbröts.

Rapportering ska ske även om inte finns några ej verkställda beslut.

Socialnämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut fram till att beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning.

Följande beslut ska rapporteras löpande:

- Ett beslut som har verkställts och som tidigare rapporterats som ej verkställt.
- Ärenden som har avslutats av annan anledning.

Socialnämnden skall till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

§ 51. Fort

Socialnämnden skall till fullmäktige även lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapportering skall ske en gång per kvartal.

Biståndsenheten har följande att rapportera:
Denna period finns det 21 ej verkställda gynnande beslut att rapportera. Det är två beslut om särskilt boende äldre, ett beslut om Bostad med särskild service, servicebostad, fyra beslut om Bostad med särskild service, gruppbostad, nio beslut om kontaktperson LSS, ett beslut om kontaktperson SoL, två beslut om ledsagarservice LSS och två beslut om ledsagarservice SoL,

Barn- och familjeenheten har följande att rapportera:
Denna period finns det inget ej verkställt beslut att rapportera. Denna period finns det inget avslutat beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader att rapportera. Denna period finns det tre beslut som har verkställts och som tidigare rapporterats som ej verkställt samt ärende som har avslutats av annan anledning. Det är ett beslut om kontaktperson samt två beslut om kontaktfamilj.

Ekonomi- och vuxenenheten har inget att rapportera.

Socialt perspektiv
Socialt perspektiv är att personer i behov av vård och omsorg har lagstadgad rätt att få den hjälp och det stöd de behöver från kommunen. Beslut om bistånd enligt Socialtjänstlagen eller insats enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade gäller omedelbart. Det innebär att beslut om bistånd eller insats också ska verkställas direkt.

Ekologiskt perspektiv
Inget direkt ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Ekonomiskt perspektiv är att konsekvenser i form av vite kan ske. Juridiskt perspektiv är att ytterst stärka rättssäkerheten för den enskilde som har beviljats bistånd.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2022-05-11.
Bilaga 1 - Rapport ej verkställda beslut avseende första kvartalet 2022 biståndsenheten.
Bilaga 2 - Rapport ej verkställda beslut avseende första kvartalet 2022 barn- och familjeenheten.

_____

Rapportering av ej verkställda beslut Biståndsenheten

Tabell 1. Ej verkställda gynnande beslut

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Orsak
Särskilt boende Äldre	4 kap. 1 § SoL	2021-12-21	Brist på boendeplats. Tackat nej en gång.
Särskilt boende Äldre	4 kap. 1 § SoL	2021-12-17	Brist på boendeplats. Tackat nej en gång.
Gruppbostad LSS	9 § p. 9 LSS	2020-10-13	Brist på boendeplats. Tackat nej ett tillfälle.
Servicebostad LSS	9 § p. 9 LSS	2021-11-15	Brist på boendeplats.
Gruppbostad LSS	9 § p. 9 LSS	2021-01-28	Brist på boendeplats.
Gruppbostad LSS	9 § p. 9 LSS	2021-03-31	Brist på boendeplats. Tackat nej tre tillfällen.
Gruppbostad LSS	9 § p. 9 LSS	2021-10-05	Brist på boendeplats.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-12-22	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-11-09	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-10-07	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-11-24	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-07-01	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson SoL	4 kap. 1 § SoL	2021-12-21	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-12-16	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2020-11-30	Brist på uppdragstagare.

Postadress
Härnösands kommun
Socialförvaltningen
871 80 Härnösand

Besöksadress
Nämndhuset
Norra kyrkogatan 2

Hemsida
www.harnosand.se

E-post
socialforvaltningen@harnosand.se

Telefon
0611-34 80 00 vx

Fax
0611-34 83 83

Organisationsnr
212000-2403

Bankgiro
5576-5218

Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-10-13	Brist på uppdragstagare.
Kontaktperson LSS	9 § p. 4 LSS	2021-09-21	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice LSS	9 § p. 3 LSS	2020-07-01	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice SoL	4 kap. 1 § SoL	2021-11-09	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice SoL	4 kap. 1 § SoL	2021-11-30	Brist på uppdragstagare.
Ledsagarservice LSS	9 § p. 3 LSS	2021-07-29	Brist på uppdragstagare.

Socialförvaltningen/IFO
Barn- och familjeenheten
Enhetschef Helene Brändström

Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL kvartal 1 2022

Gäller för barn- och familjeenheten kvartal 1 2022. Det finns inget ej verkställt beslut på barn- och familjeenheten inför redovisning kvartal 1 2022. Se redovisning i tabell 3.

Tabell 1. Ej verkställda gynnande beslut

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Orsak

Tabell 2. Avslutade beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Datum för avbrott	Orsak

Tabell 3. Beslut som har verkställts och som tidigare rapporterats som ej verkställt samt ärenden som har avslutats av annan anledning.

Typ av beslut	Lagrum	Datum för beslut	Orsak
Kontaktperson	SoL 4:1	2020-10-17	Insatsen avslutades 2022-04-01 eftersom familjen flyttade till annan kommun.
Kontaktfamilj	SoL 4:1	2021-01-14	Ansökan återtagen 2021-05-03. (Rapporterades fel föregående kvartal – skulle inte funnits med som ej verkställd beslut kvartal 4).
Kontaktfamilj	SoL 4:1	2020-01-20	2020-11-11 avslutades en kontaktfamilj. Flera familjer tillfrågades och utreddes men ingen tackat ja till uppdraget. Årsskiftet 2021/22 utreddes och

			godkändes en familj för uppdraget och det verkställdes 2022-04-04 (fanns inte med på listan vid föregående rapportering).

Helene Brändström
Enhetschef Barn- och familjeenheten

§ 48 Dnr 2022-000003 1.1.3.1

Fyramånadersrapport 2022

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna fyramånadersrapporten 2022 och överlämna den till Kommunstyrelsen, samt

att socialnämnden noterar den kraftigt negativa budgetprognosen för 2022 och antar som sin egen den handlingsplan som förvaltningen redovisar och ger fortsatt uppdrag till socialförvaltningen att arbeta med att minska kostnaderna.

Bakgrund

Samtliga nämnder ska göra en fyramånadersrapport för perioden januari - april, vars innehåll och struktur styrs av kommunstyrelseförvaltningen.

Det ekonomiska utfallet för perioden visar ett underskott på minus 6,7 mnkr. Det är 19,7 mnkr lägre än motsvarande period föregående år.

De tre största underskottsområdena i relation till budget finns inom:

- Hemtjänsten -8,9 mnkr
- Särskilt boende -0,5 mnkr
- Personlig assistans -0,3 mnkr

De tre största överskotten i relation till budget finns inom:

- Individ och familjeomsorgen +1,7 mnkr
- Förvaltningsledning + 1,1 mnkr
- Funktionsstöd + 0,2 mnkr

Orsakerna till underskott respektive överskott redovisas i rapporten.

Några områden som kan nämnas är följande:

Försörjningsstödet vars budget sänktes med 7 mnkr inför 2022 går efter 4 månader med ett marginellt underskott.

§ 48. Fort

Kostnaderna är knappt 2 mnkr högre än budget för externa placeringar inom funktionsstöd.

Det elevhem som förvaltningen driver för elever från andra kommuner som går på Härnösands gymnasiesärskola har i nuläget bara två elever kommande höst, men budgeten bygger på att det ska vara fyra elever. Om inte fler elever tillkommer kommer verksamheten att generera ett underskott.

Särskilt boende och hemtjänsten har haft höga kostnader för tvätt av arbetskläder. Denna kostnad beräknas märkbart sjunka i och med att tvätteriverksamheten har tagits över av arbetsmarknadsförvaltningen från att tidigare har utförts av ett privat företag.

För vissa statsbidrag har en schablonmässig intäkt beräknats i spannet 50-75 % av sökt belopp, trots att besked om bidraget kommer att beviljas ännu inte har erhållits.

Covid relaterade kostnader beräknas till ca 3 mnkr.

Prognosen för socialnämnden på helår indikerar ett underskott på 26 mnkr. Det är knappt 19 mnkr lägre än motsvarande beräkning föregående år.

Handlingsplan för att minska förvaltningens budgetöverskridande redovisas i rapporten. I korthet innehåller handlingsplanen följande punkter.

- Analys av den arbetstid som finns till förfogande.
- Modell till ändrad planering av hur hemtjänstens tid planeras och genomföras utifrån ovanstående analys testas.
- Genomlysning och översyn av de nuvarande schablontiderna. Nytt arbetssätt till följd av detta skall sjösättas senast 1 september 2022.
- Ruttoptimering påbörjad, men pausad för att justeringar behöver genomföras av nuvarande planering och arbetssätt.
- Översyn pågår av verksamhetens lokaler.
- Schema och bemanningsplanering. Ambitionen är att samordna resursplanerare och planerare.
- Förbättrad uppföljning av biståndsbeslut för att besluten skall kunna anpassas till förändringar för den enskilde.
- Översyn påbörjad på vilka grunder den kommunala hemtjänsten liksom den privata hemtjänstutföraren skall få sin ersättning för det utförda arbetet. Förvaltningen avser föreslå nämnden att lägga om ersättningssystemet till att ersättning utbetalas för beviljad tid. Detta kommer att behöva beslutas senast under juni månad. Det ändrade

§ 48. Fort

sättet att beräkna ersättning till hemtjänsten och den privata utföraren beräknas träda i kraft fr.o.m. 1 september.

- Hur stor andel av arbetstiden skall vara utförd tid hos brukaren? Vilken effektivitetsgrad hos brukare skall vara grunden för budgetering?
- Ökad grundbemanning eller vikariebehov. Förvaltningen har en hög andel vikarier delvis beroende på att utbildad arbetskraft inte kunnat rekryteras. Förvaltningen avser att i juni lägga förslag till nämnden om att förvaltningens skall ges möjlighet att ytterligare öka grundbemanningen.
- Förvaltningen har under vecka 18-19 gått ut till vårdutbildningarna i Härnösands gymnasium samt vuxenutbildningen och meddelat att de elever som lämnar skolan med godkända betyg kommer att erbjudas möjligheten till tillsvidareanställning. Motsvarande erbjudande riktas till de som går ut barn och fritidsprogrammet med pedagogisk inriktning.
- Utöver det som ovan beskrivs i denna handlingsplan så behöver även ett omfattande arbete ske med en ”kulturförändring” för att få till de förändringar som ovan beskrivs.

Socialt perspektiv
Nämnden har prioriterat att de som söker och beviljas bistånd skall erhålla det stöd som bedöms adekvat. Att beviljat stöd verkställs går före eventuellt överskridande av budget. Nämnden försöker även öka graden av insatser som är av förebyggande karaktär. Det har även öppnats nya platser för äldre liksom inom funktionsstöd under de fyra första månaderna, vilket bidragit till bättre situation för berörda individer.

I det utfall som redovisas för nämndens fyra första månader ingår olika verksamheter som berör barn och unga, det kan finnas ex beslut om kontaktperson som har tagit längre tid att verkställa än vad som är önskvärt. Beslut där det kan ha funnits barn med i aktuella situationer.

Ekologiskt perspektiv
Denna fyramånadersrapport har ingen direkt inverkan på ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Nämnden har under de fyra första månaderna förbrukat 6,7 mnkr än tillgänglig budget. Det innebär att nämnden de kommande 8 månaderna behöver försöka minska sina kostnader så att utfall och budget stämmer överens i slutet av året. Det kommer att vara en stor utmaning då prognostiserat underskott är på ca 26 mnkr för helår.

§ 48. Fort

Det finns beslut som tagit längre tid att verkställa än den gräns som finns i socialtjänstlagen. Detta har inte berott på ekonomiska orsaker utan avsaknad av resurser i form av uppdragstagare eller tillgängliga boendeplatser.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse, 2022-05-18.

Socialförvaltningen, Fyramånadersrapport 2022 Socialnämnden.

Socialförvaltningen, Uppföljning volymer fyramånadersrapport 2022.

Socialförvaltningen, Redovisning - Barn- och familjeenheten fyramånadersrapport 2022.

Socialförvaltningen, Redovisning PP - Barn- och familjeenheten fyramånadersrapport 2022.

Socialförvaltningen, Redovisning - Ekonomiskt bistånd fyramånadersrapport 2022.

Socialförvaltningen, Redovisning PP - Ekonomiskt bistånd fyramånadersrapport 2022.

Socialförvaltningen, Redovisning - Vuxna placeringar fyramånadersrapport 2022.

Socialförvaltningen, Redovisning PP - Vuxna placeringar fyramånadersrapport 2022.

Socialförvaltningen, Redovisning - Resultat av överföring med 7 miljoner från ekonomiskt bistånd till Arbetslivsnämnden 2022.

_____

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

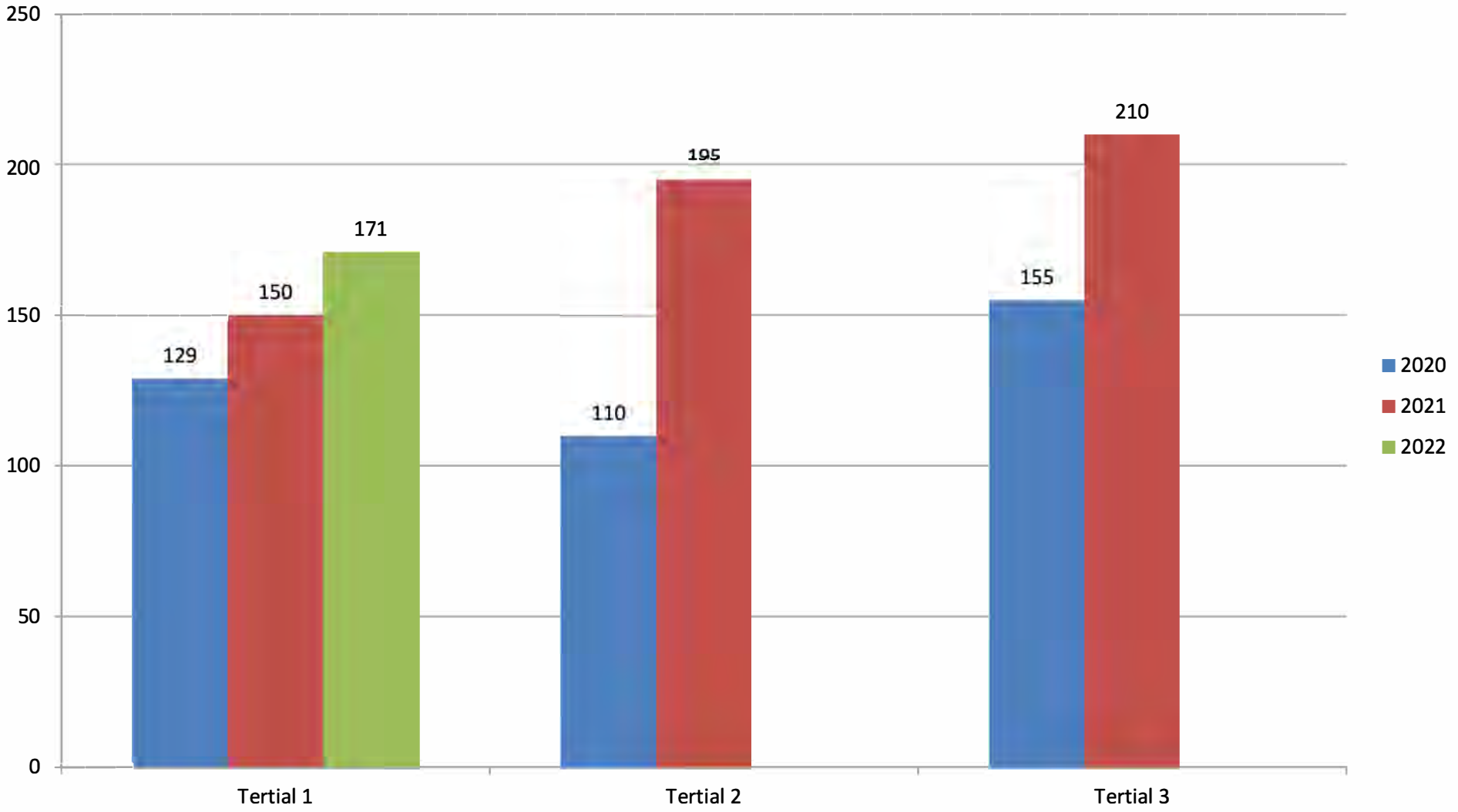
Redovisning av vuxenenheten Tertial 1 - 2022

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

Antal aktualiseringar per tertial

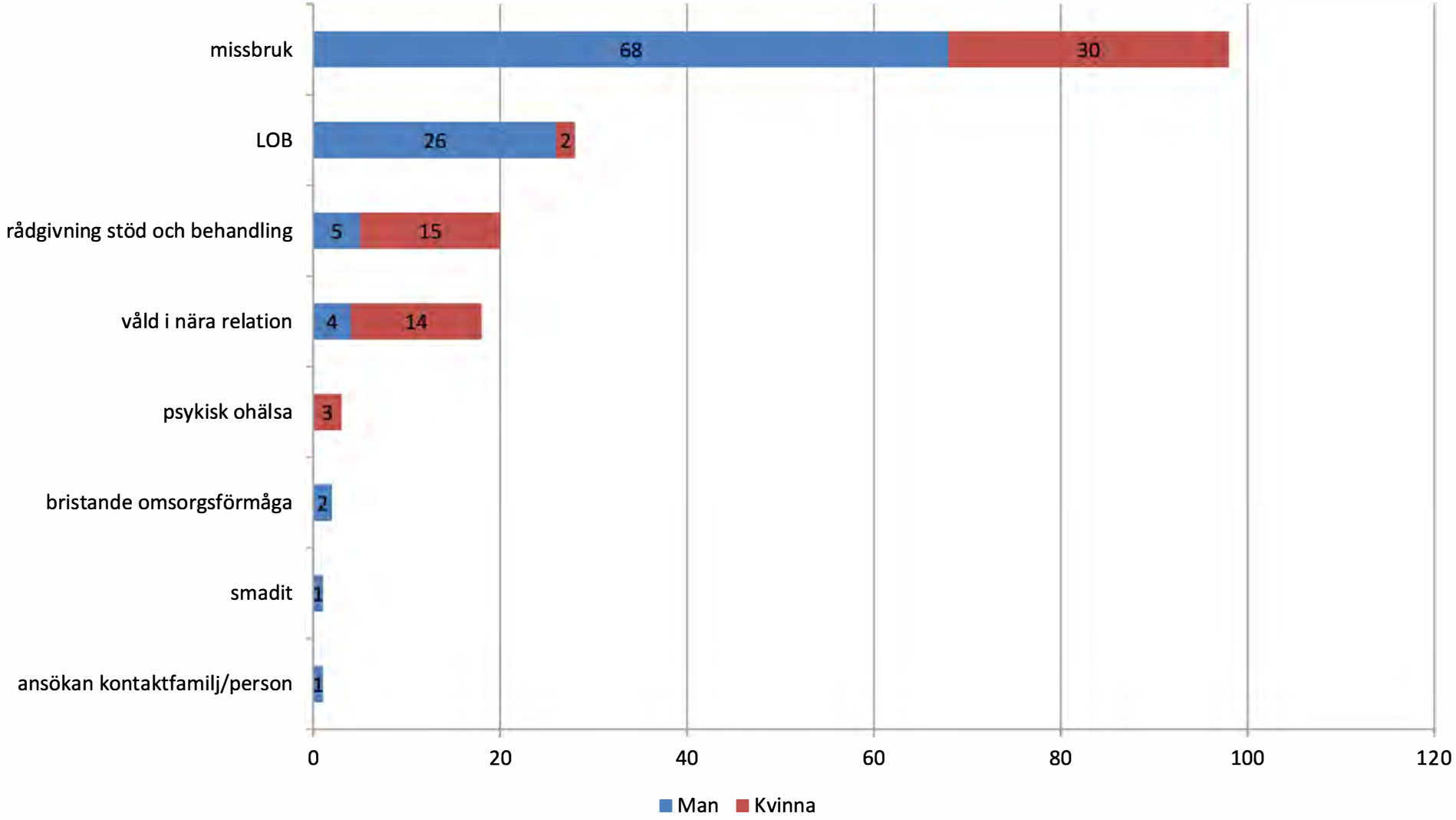
"Anmälan vuxen" "Ansökan övrigt bistånd vuxen"

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

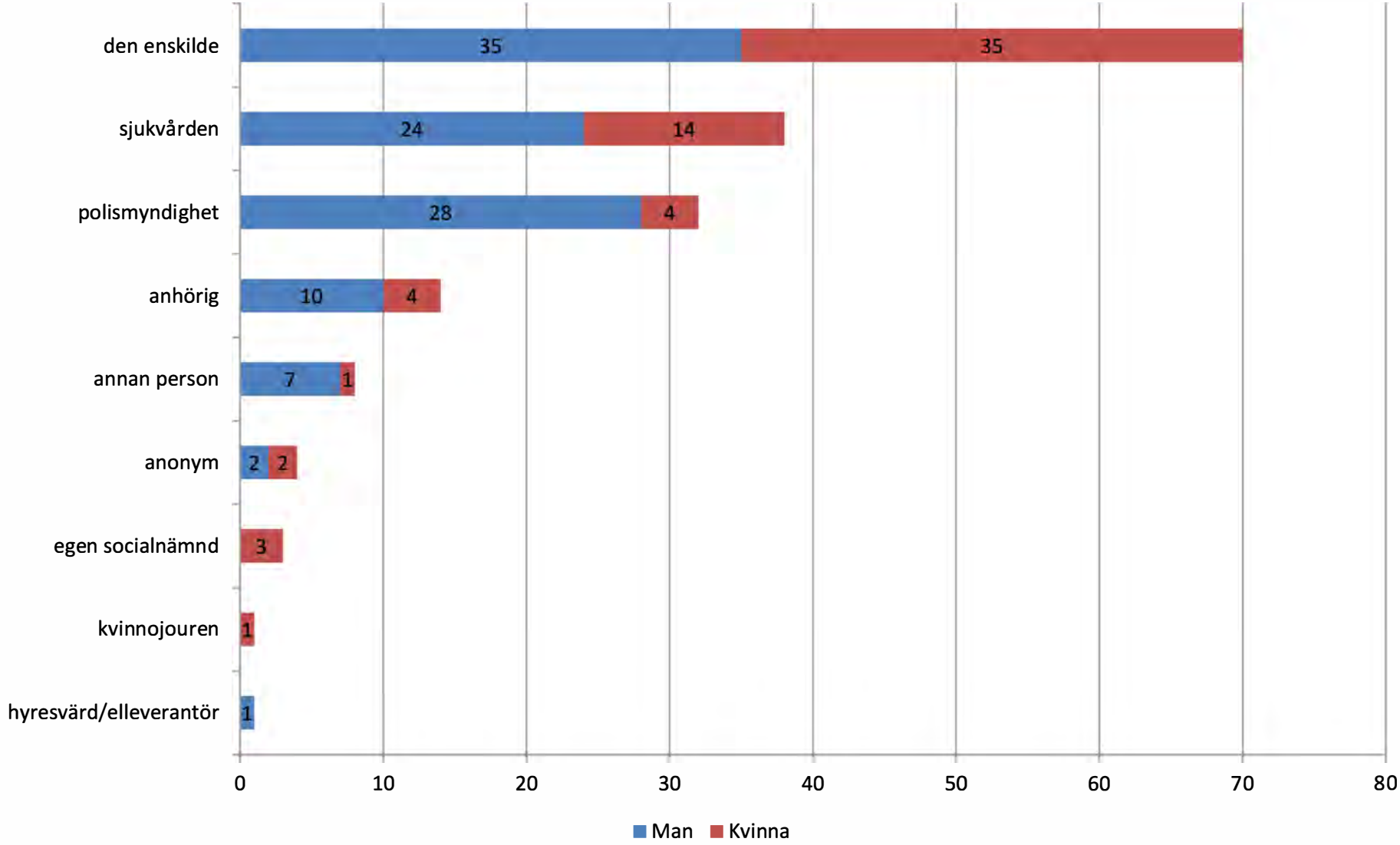
Aktualiseringsorsaker; Tertial 1, 2022

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

Aktualiserad av; Tertial 1, 2022

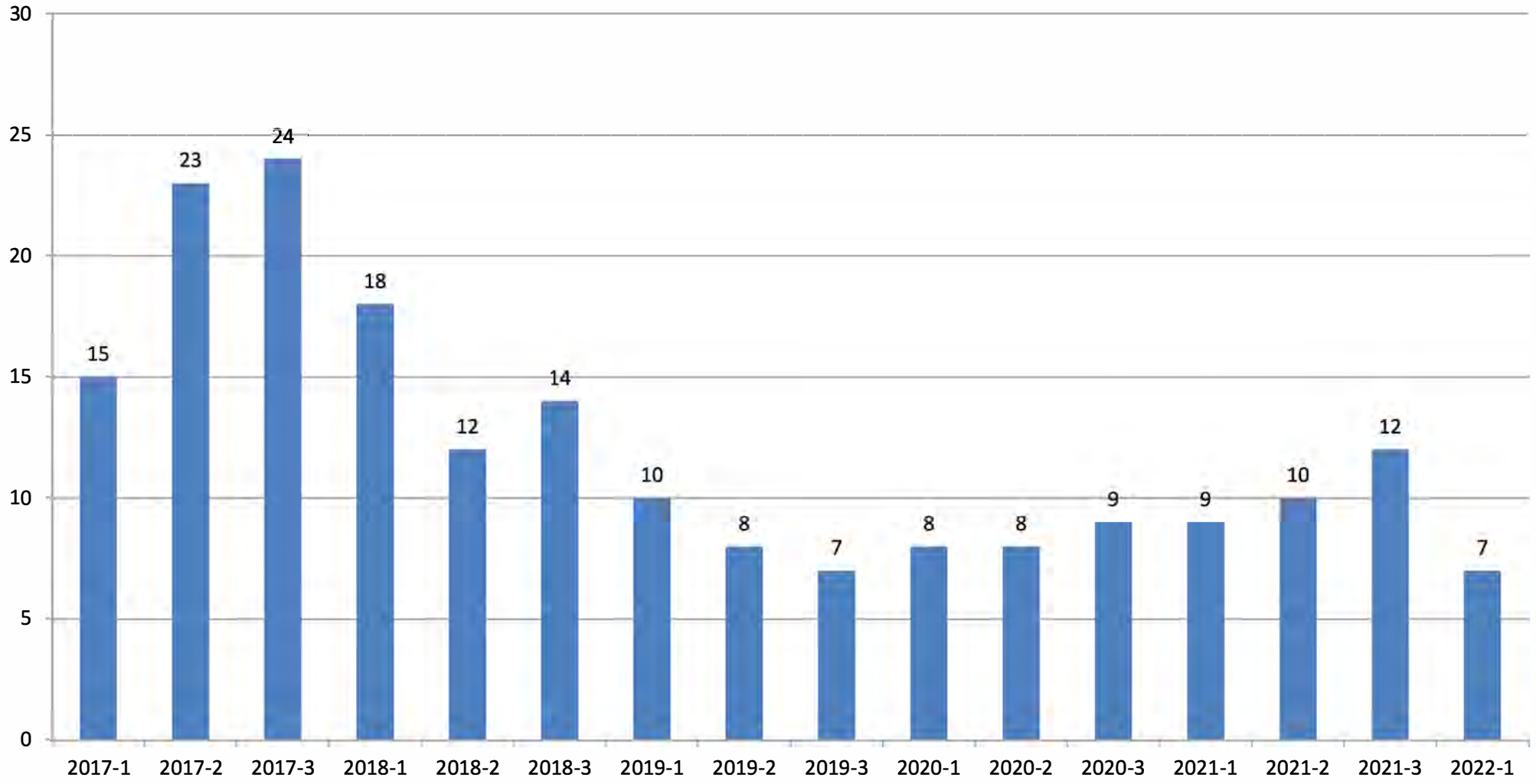

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

Antal placerade personer per tertial

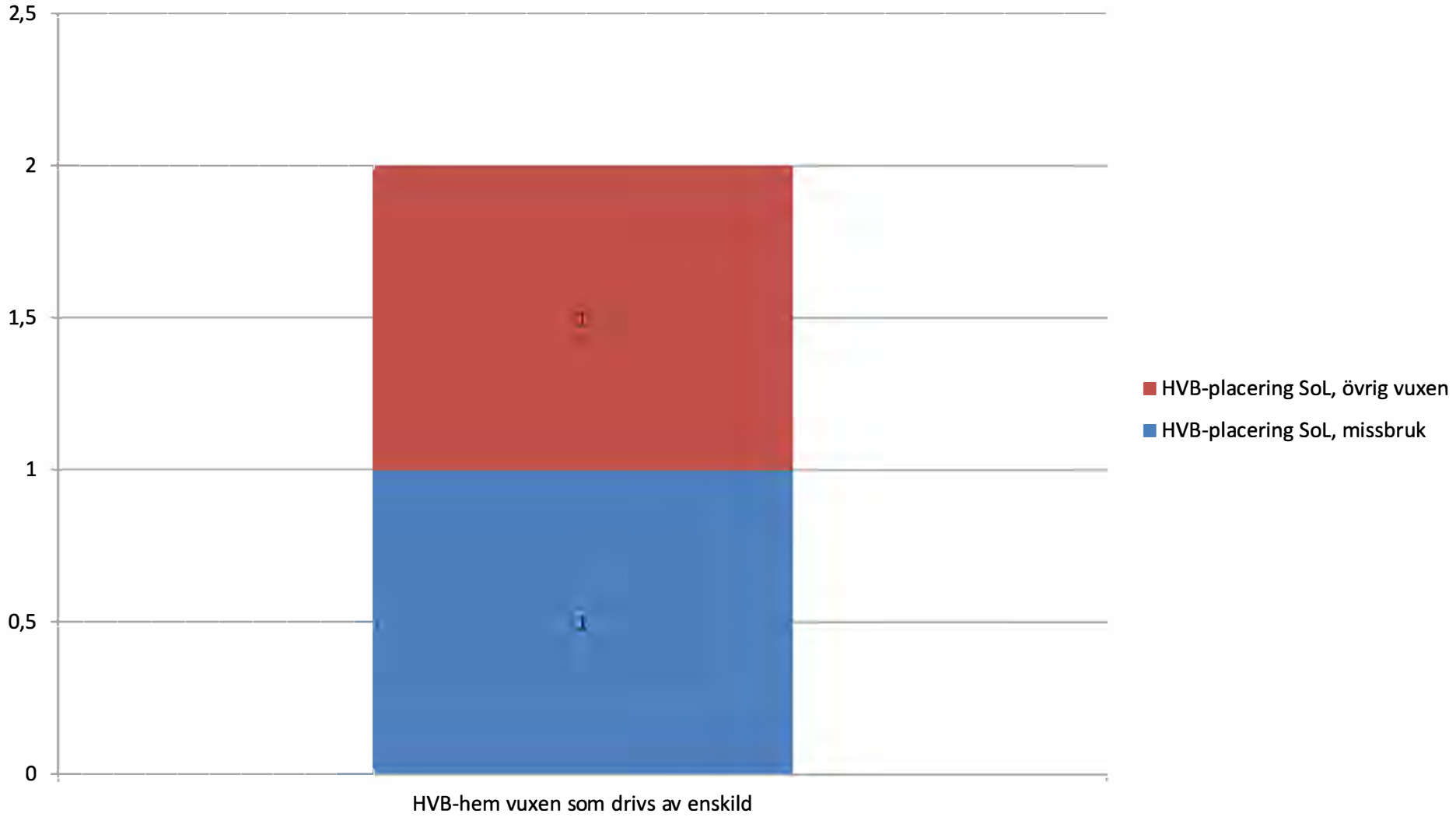
Gäller insatser av typen: “LVM-vård”, “HVB-placering SoL”, “Familjehemsplacering SoL”

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

Pågående placeringar 220502 per insats och resurstyp

**Ovan 2 placeringar är fördelad på 2 unika personer*

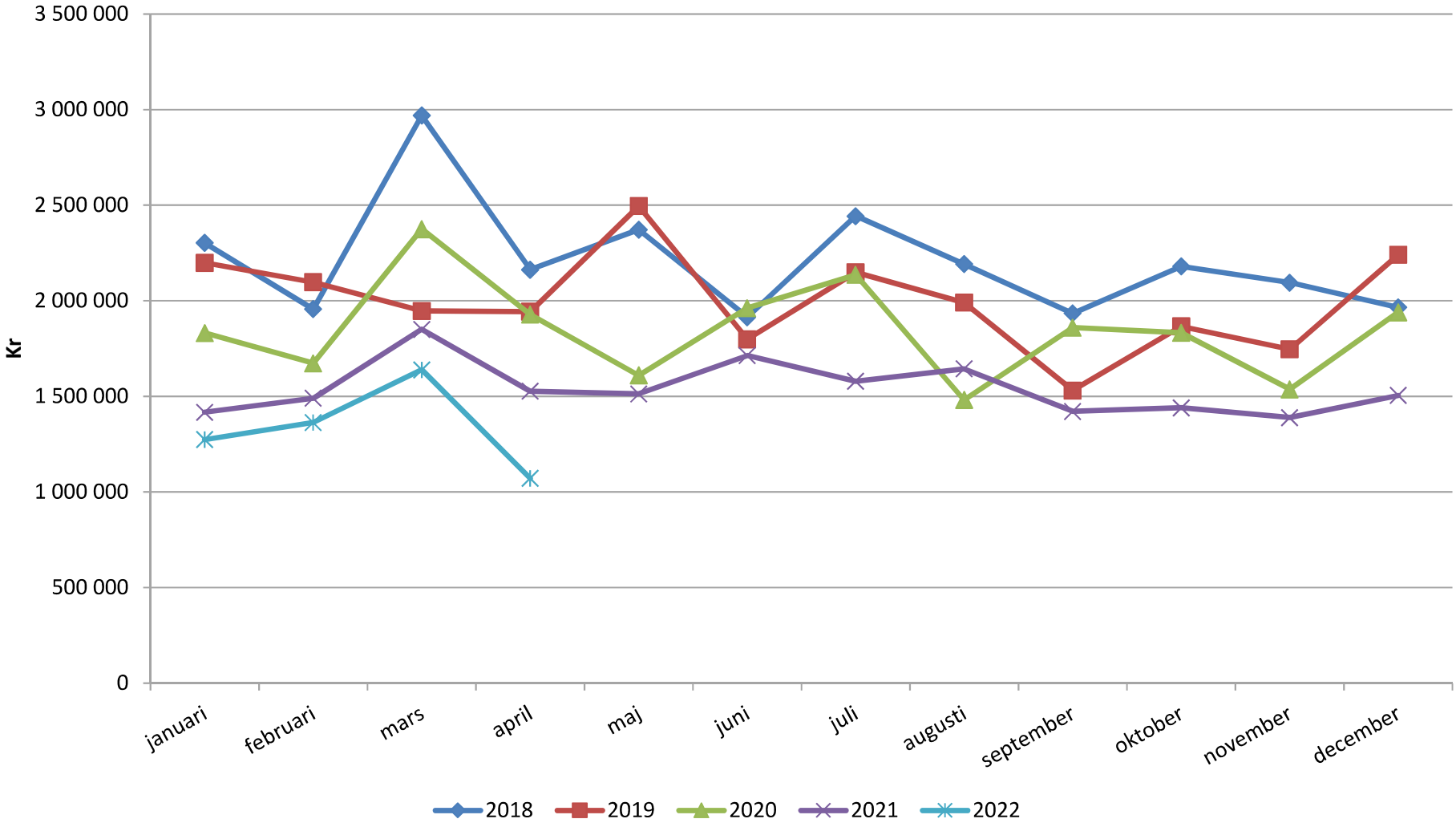
Härnösands kommun

Socialförvaltningen

Redovisning av ekonomiskt bistånd Tertial 1 - 2022

Härnösands kommun
Socialförvaltningen

Utbetalt ekonomiskt bistånd per månad

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

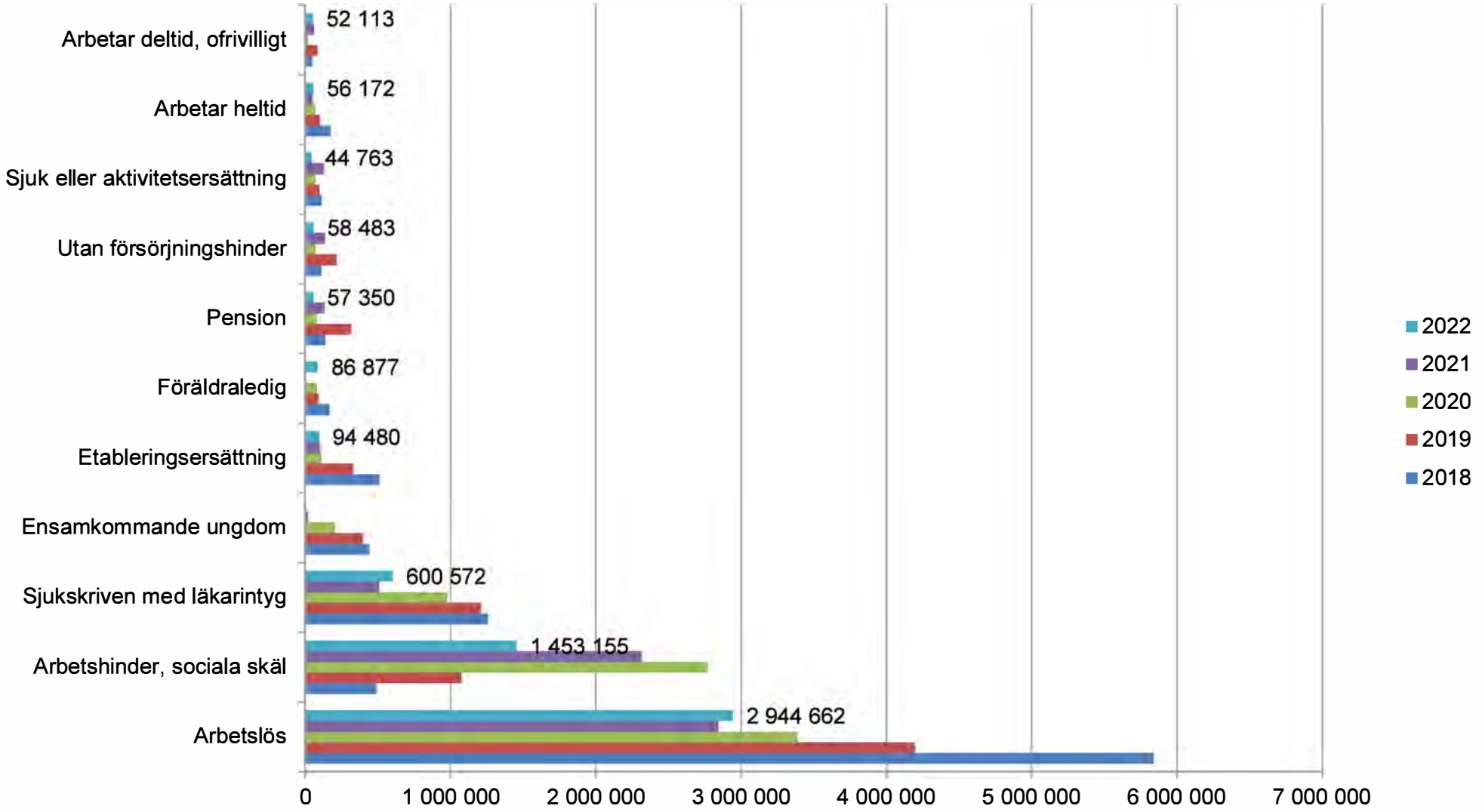
Utbetalt ekonomiskt bistånd, jämförelse

	År 2021	2022		
Månad	Utbetalt	Utbetalt	Skillnad %	Skillnad kr
Tertial 1				
januari	1 416 749	1 274 076	-10%	-142 673
februari	1 490 467	1 363 873	-8%	-126 594
mars	1 851 032	1 639 117	-11%	-211 914
april	1 527 408	1 071 006	-30%	-456 403
Tertial 1 Summa	**6 285 656**	**5 348 072**	**-15%**	**-937 584**
Tertial 2				
maj	1 513 501			-1 513 501
juni	1 713 543			-1 713 543
juli	1 579 324			-1 579 324
augusti	1 644 325			-1 644 325
Tertial 2 Summa	**6 450 693**			**-6 450 693**
Tertial 3				
september	1 421 384			-1 421 384
oktober	1 440 348			-1 440 348
november	1 389 160			-1 389 160
december	1 505 101			-1 505 101
Tertial 3 Summa	**5 755 993**			**-5 755 993**
Totalsumma	**18 492 342**	**5 348 072**	**-71%**	**-13 144 270**

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

Beslutsorsaker jämförelse tertial 1, 2022

Härnösands kommun
Socialförvaltningen

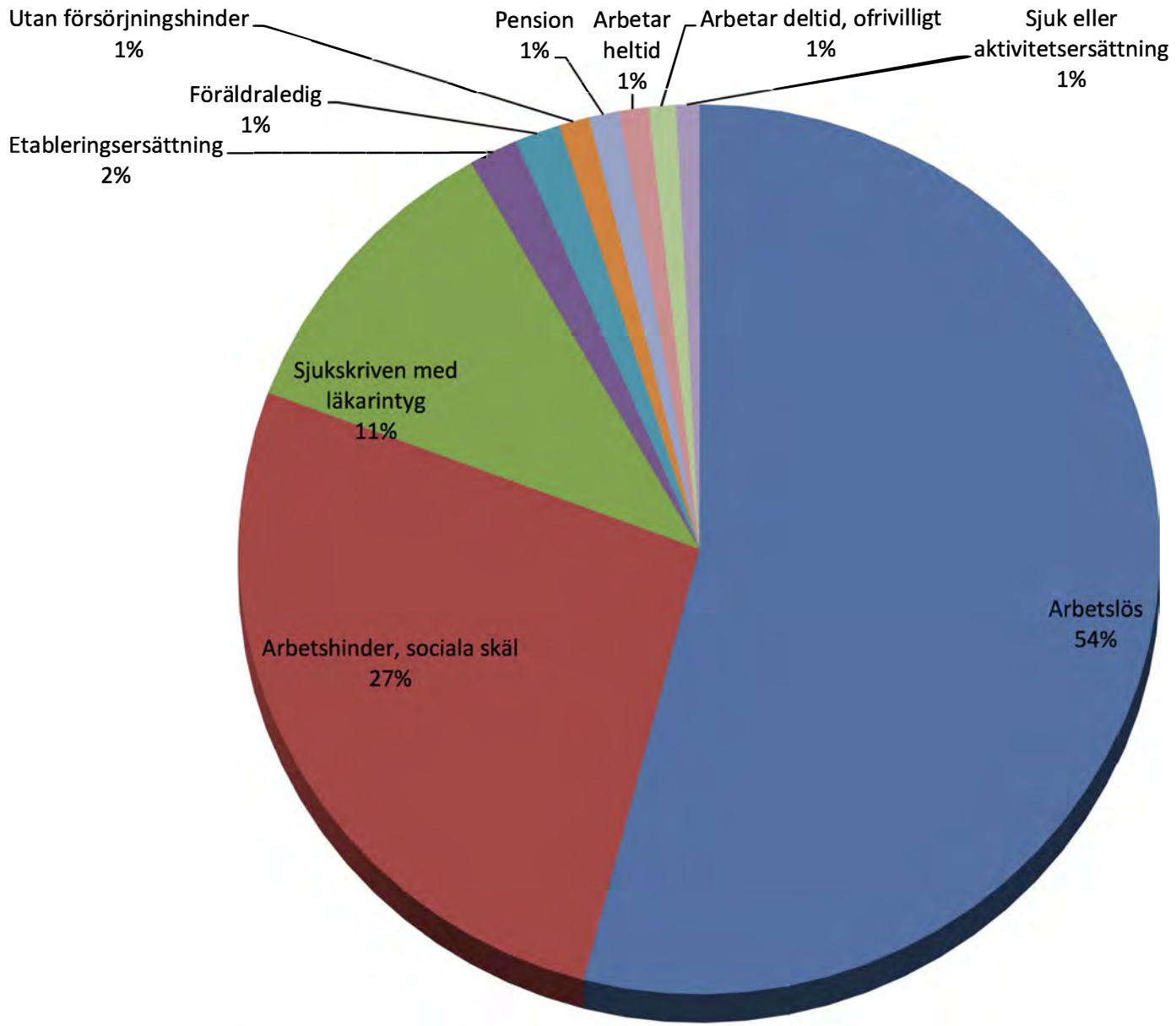
Beslutsorsaker, jämförelse tertial 1

	År			
	2021	2022		
Beslutsorsaker	**Beviljat belopp**	**Beviljat belopp**	**Skillnad %**	**Skillnad kr**
Arbetar deltid, ofrivilligt	59 063	52 113	-12%	-6 951
Arbetar heltid	51 423	56 172	9%	4 749
Arbetshinder, sociala skäl	2 315 504	1 453 155	-37%	-862 349
Arbetslös	2 843 856	2 944 662	4%	100 806
Ensamkommande ungdom	21 050			-21 050
Etableringsersättning	102 246	94 480	-8%	-7 766
Föräldraledig	1 574	86 877	5420%	85 303
Pension	131 198	57 350	-56%	-73 847
Sjuk eller aktivitetsersättning	129 951	44 763	-66%	-85 188
Sjukskriven med läkarintyg	507 986	600 572	18%	92 586
Utan försörjningshinder	134 552	58 483	-57%	-76 068
(tom)	7 931			-7 931
Totalsumma	**6 306 334**	**5 448 627**	**-14%**	**-857 707**

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

Beslutsorsaker tertial 1, 2022

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

Beslutsjämförelse tertial 1, 2022

	År			
	2021	2022		
Beslut	**Beviljat belopp**	**Beviljat belopp**	**Skillnad %**	**Skillnad kr**
Ekonomiskt bistånd enligt 4 Kap 1 § SoL, beviljas	4 553 071	5 309 746	17%	756 675
Ekonomiskt bistånd enligt 4 Kap 2 § SoL, beviljas	35 277	20 064	-43%	-15 213
Ekonomiskt bistånd, begravningskostnad 4 Kap 1 § SoL, beviljas	100 362	49 252	-51%	-51 110
Ekonomiskt bistånd, begravningskostnad 4 Kap 2 § SoL, beviljas	23 667			-23 667
Ekonomiskt bistånd, flyttkostnad 4 Kap 1 § SoL, beviljas	526			-526
Ekonomiskt bistånd, full ers, invandrare i etablering 4 Kap 1 § SoL	30 820			-30 820
Ekonomiskt bistånd, glasögon 4 Kap 1 § SoL, bifall	1 879			-1 879
Ekonomiskt bistånd, hemutrustning 4 Kap 1 § SoL, beviljas	7 900			-7 900
Ekonomiskt bistånd, hälso- och sjukvård 4 Kap 1 § SoL, bifall	5 676			-5 676
Ekonomiskt bistånd, livsföringen i övrigt 4 Kap 1 § SoL, bifall	25 251	33 570	33%	8 320
Ekonomiskt bistånd, matpengar, 4 Kap 1 § SoL, beviljas	35 049			-35 049
Ekonomiskt bistånd, normkomplettering 4 Kap 1 § SoL, beviljas	1 397 070			-1 397 070
Ekonomiskt bistånd, reduc ers, invandrare i etablering 4 Kap 1 § SoL	4 598			-4 598
Ekonomiskt bistånd, resor, 4 Kap 1 § SoL, beviljas	1 747			-1 747
Ekonomiskt bistånd, tandvård 4 Kap 1 § SoL, beviljas	75 510	35 995	-52%	-39 515
Återkrav av bistånd som utgetts obehörigt 9 Kap 1 § SoL	7 931			-7 931
Totalsumma	**6 306 334**	**5 448 627**	**-14%**	**-857 707**

Härnösands kommun

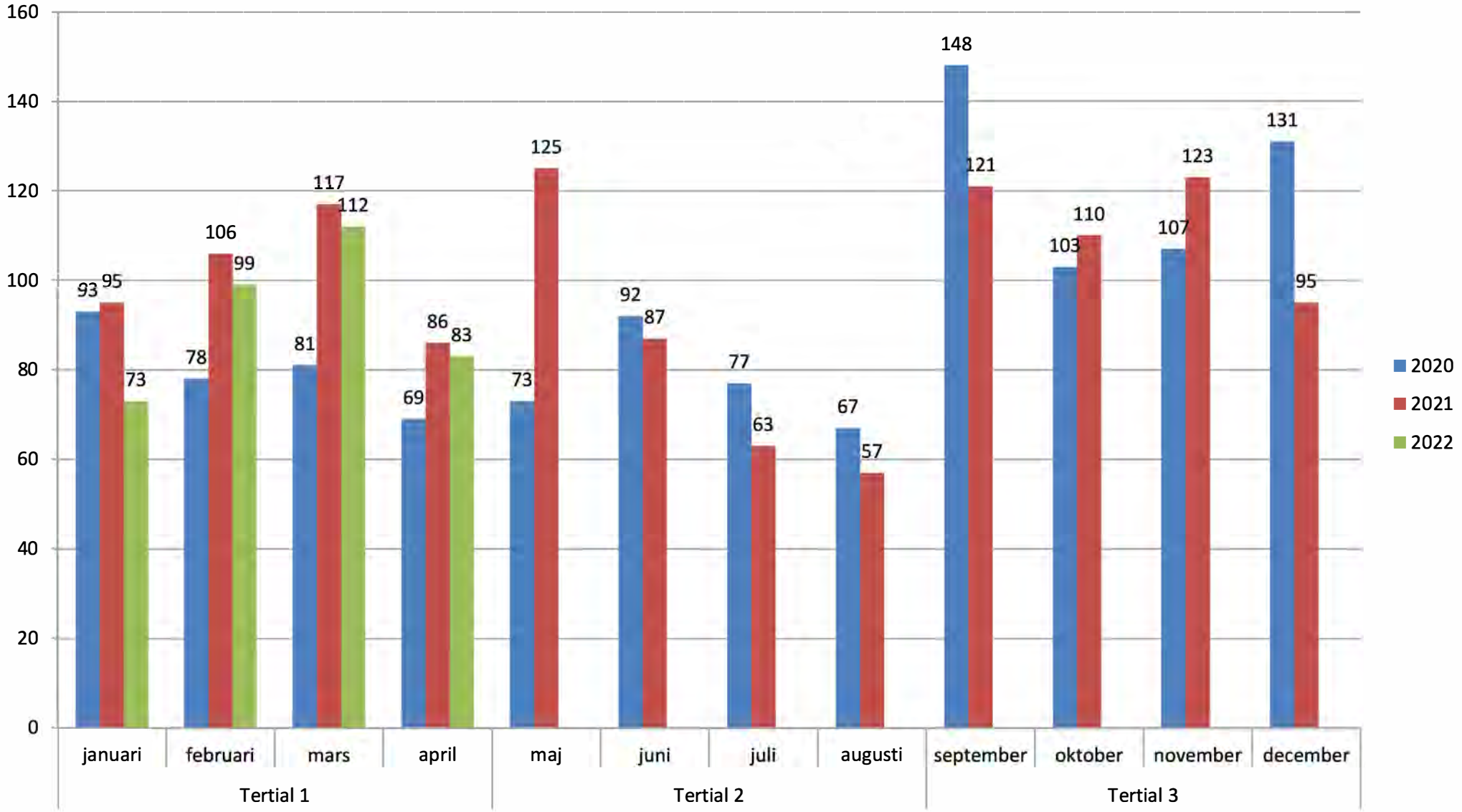
Socialförvaltningen

Redovisning Barn- och familjeenheten
Tertial 1, 2022

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

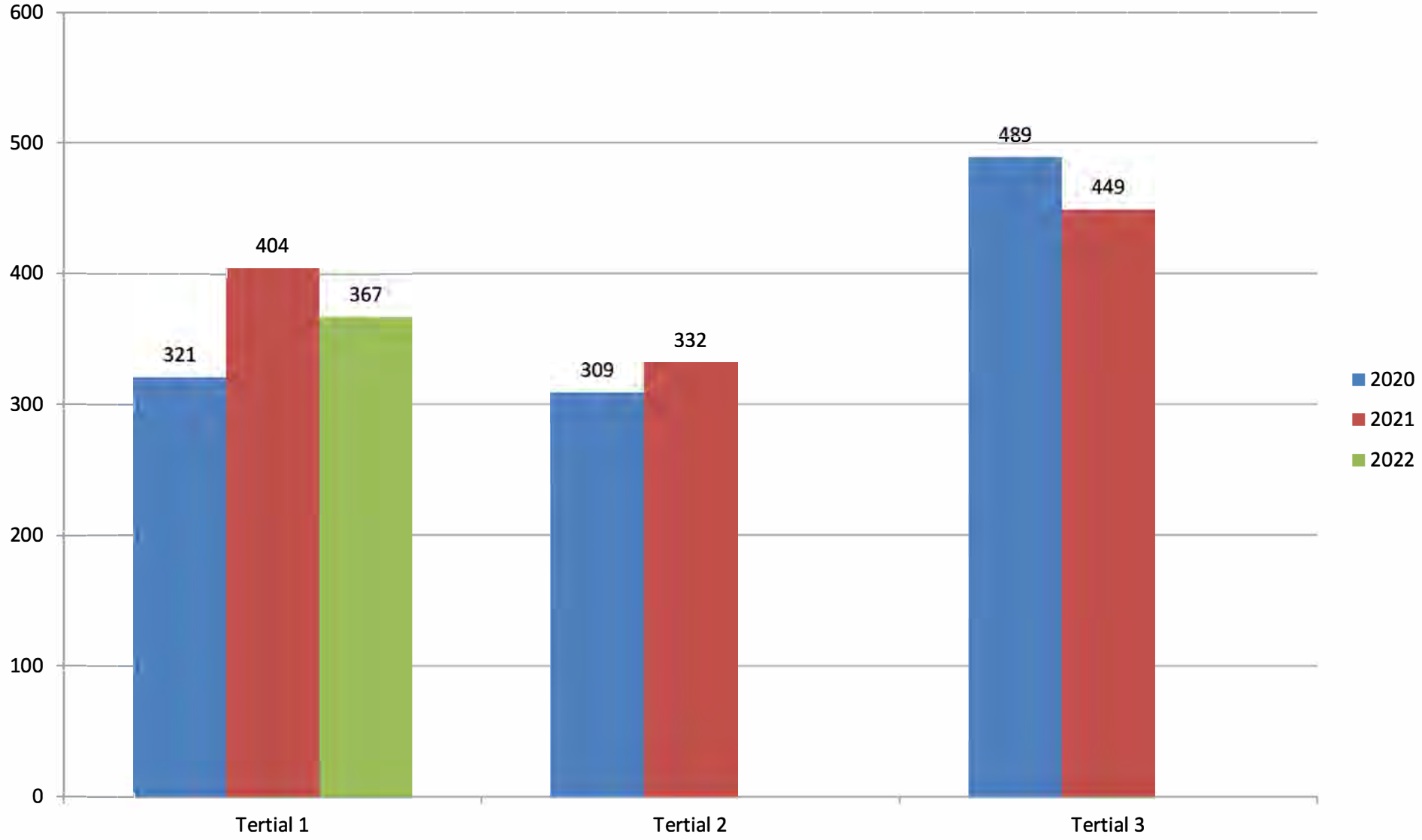
Antal ansökningar och anmälningar barn och unga per månad

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

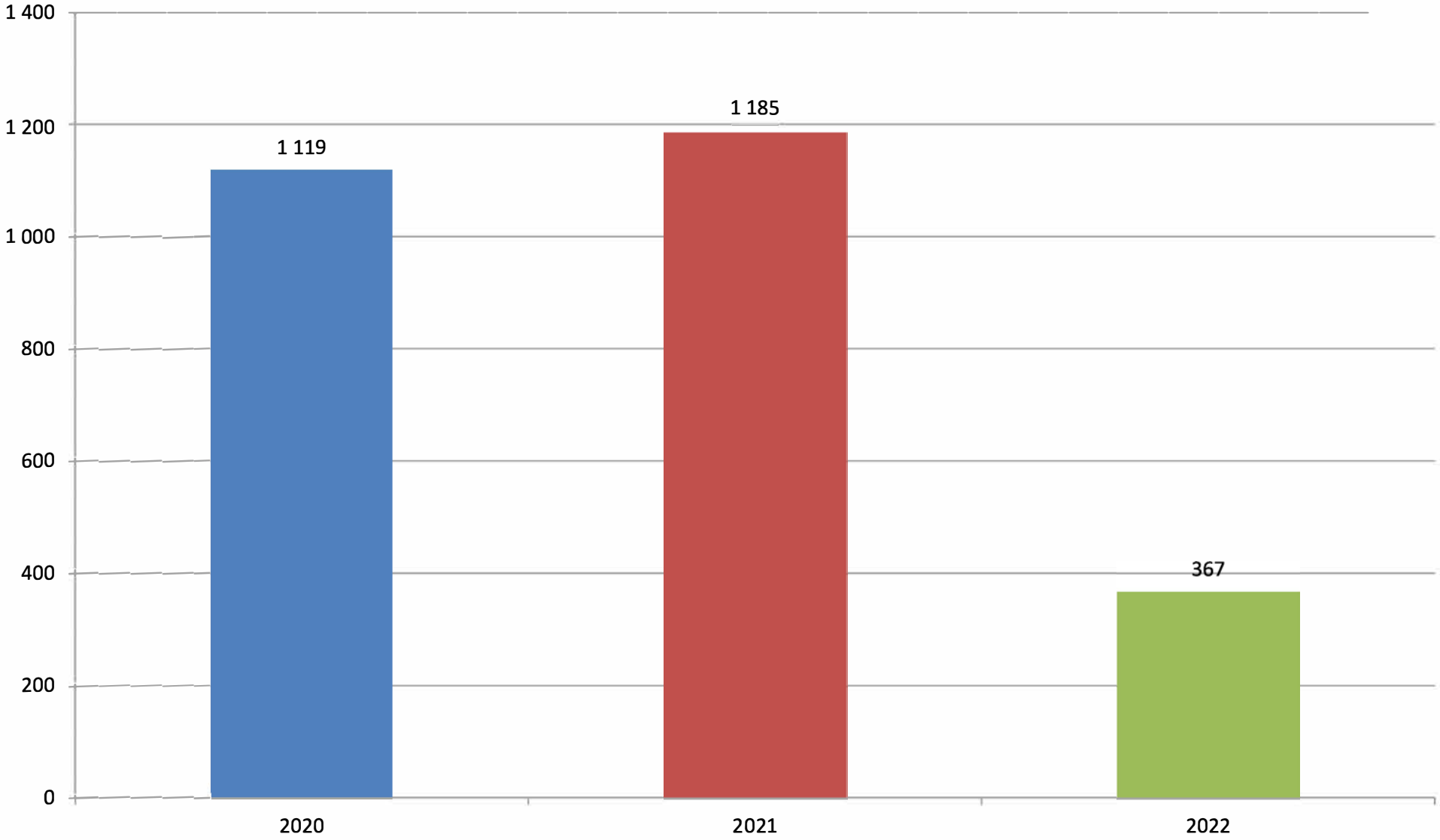
Antal ansökningar och anmälningar barn och unga per tertial

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

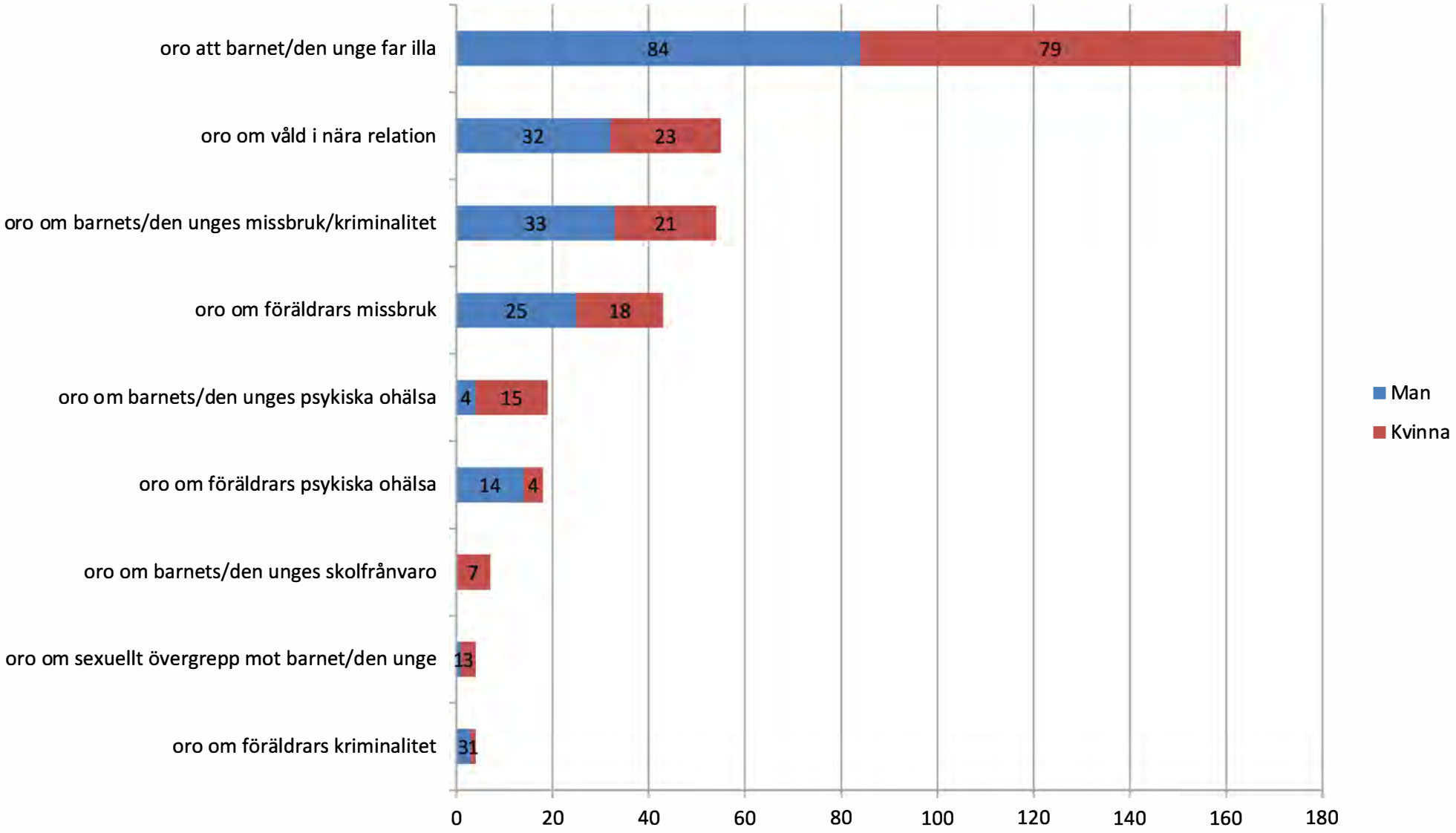
Antal ansökningar och anmälningar barn och unga per år

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

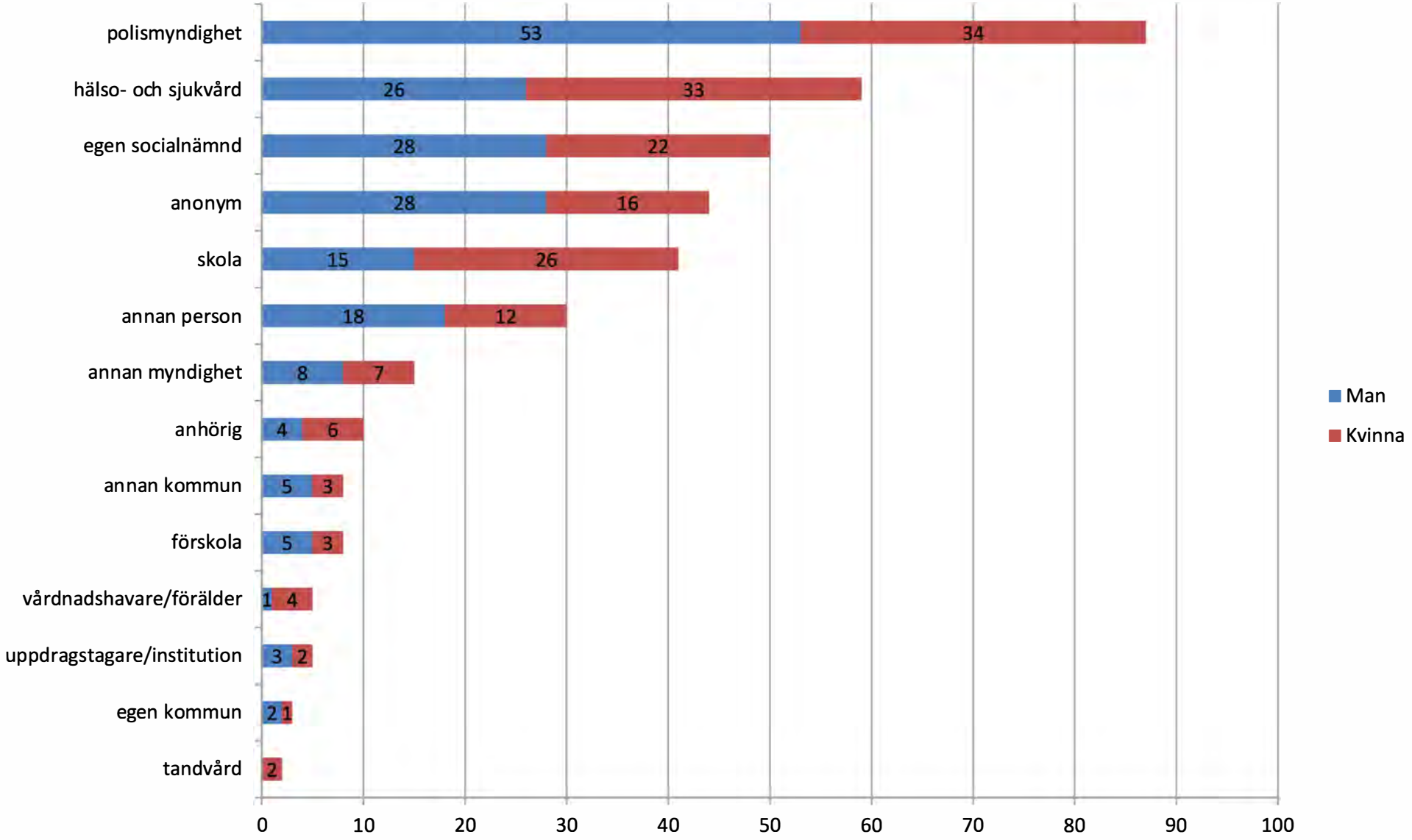
Aktualiseringsorsaker, Tertial 1

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

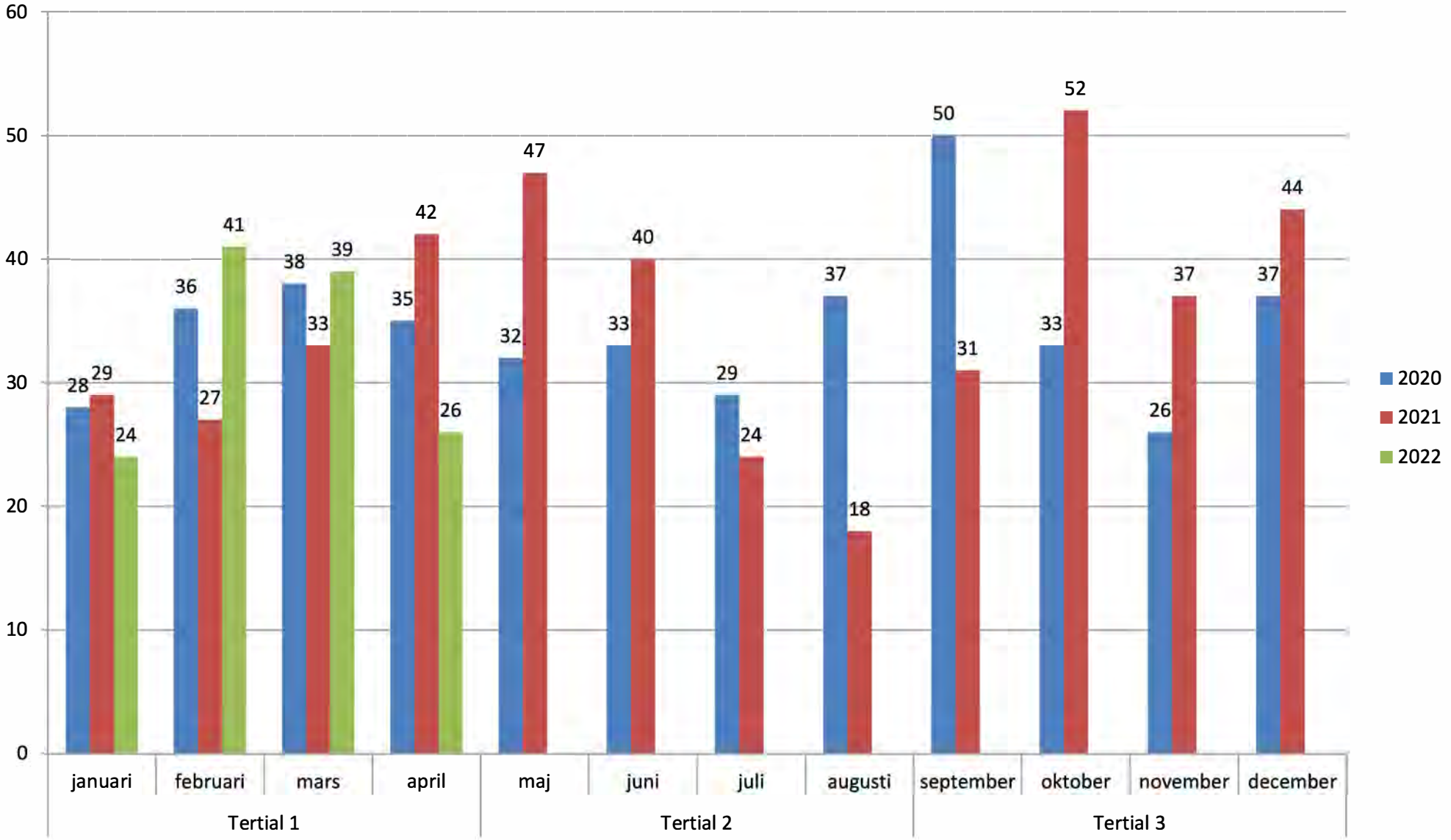
Aktualiserad av, Tertial 1

Härnösands kommun

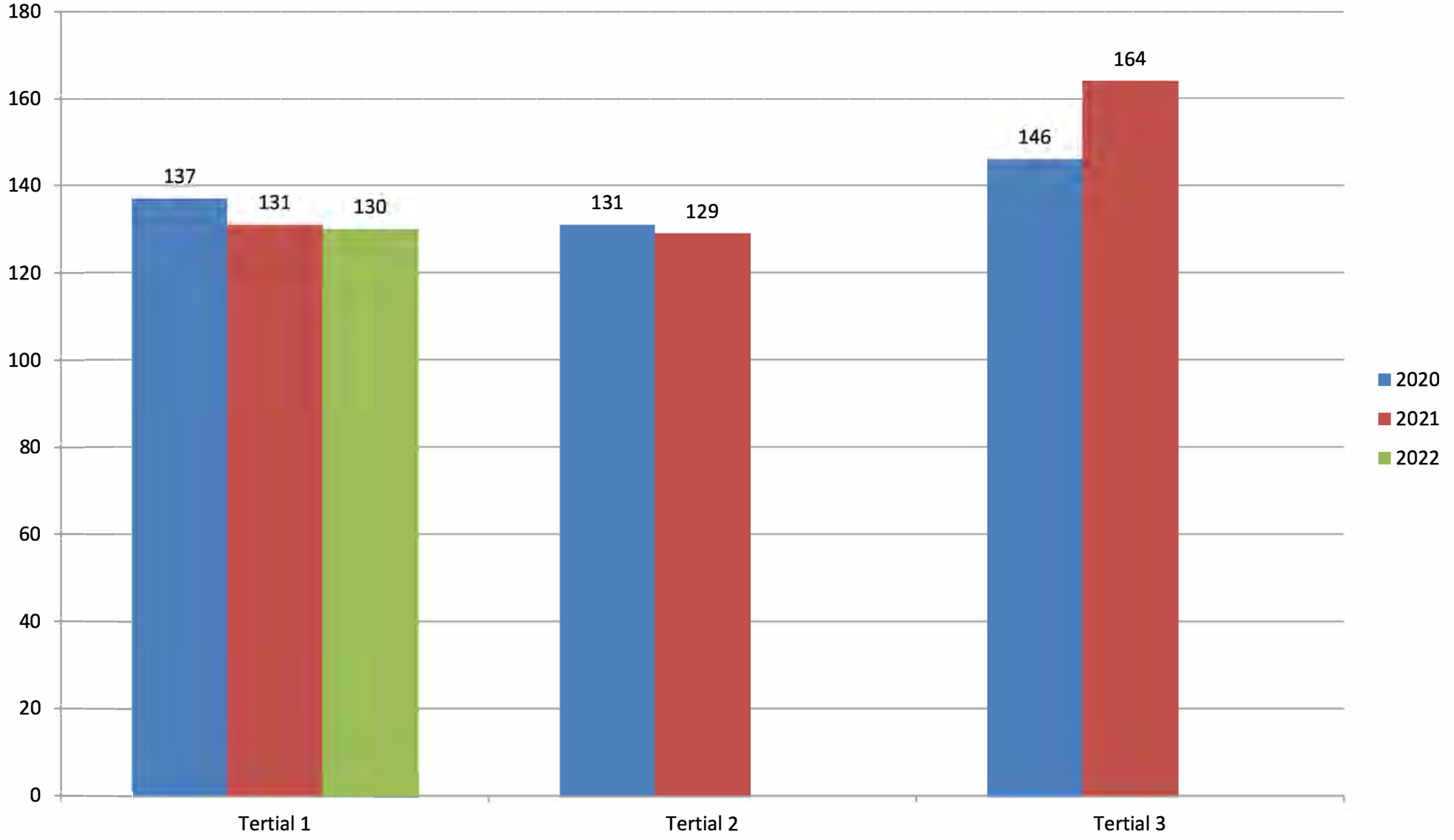
Socialförvaltningen

Startade barn- och ungdomsutredningar enligt 11 kap 1§ SoL per månad

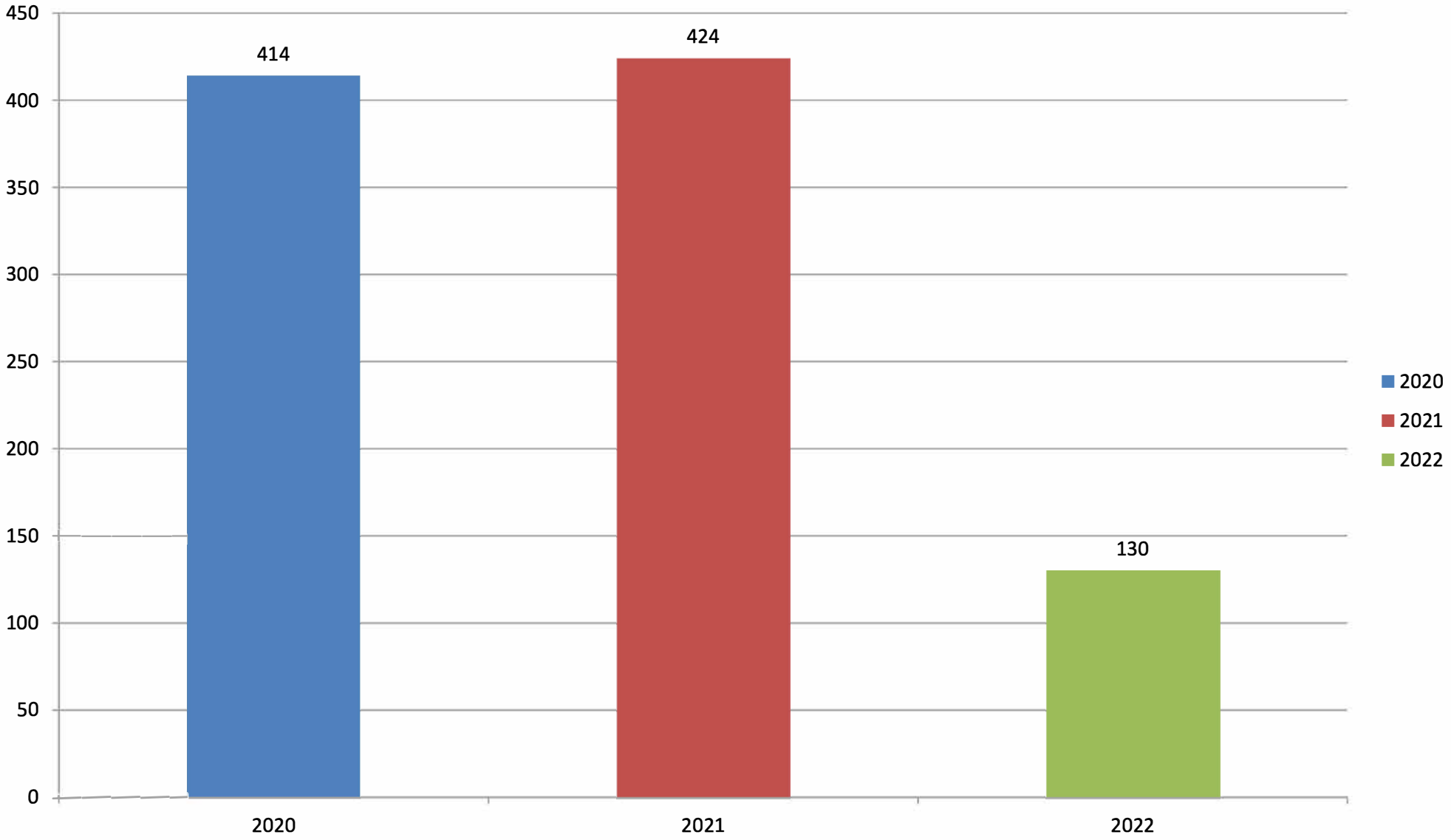
Härnösands kommun
Socialförvaltningen

Startade barn- och ungdomsutredningar enligt 11 kap 1§ SoL per tertial

Härnösands kommun
Socialförvaltningen

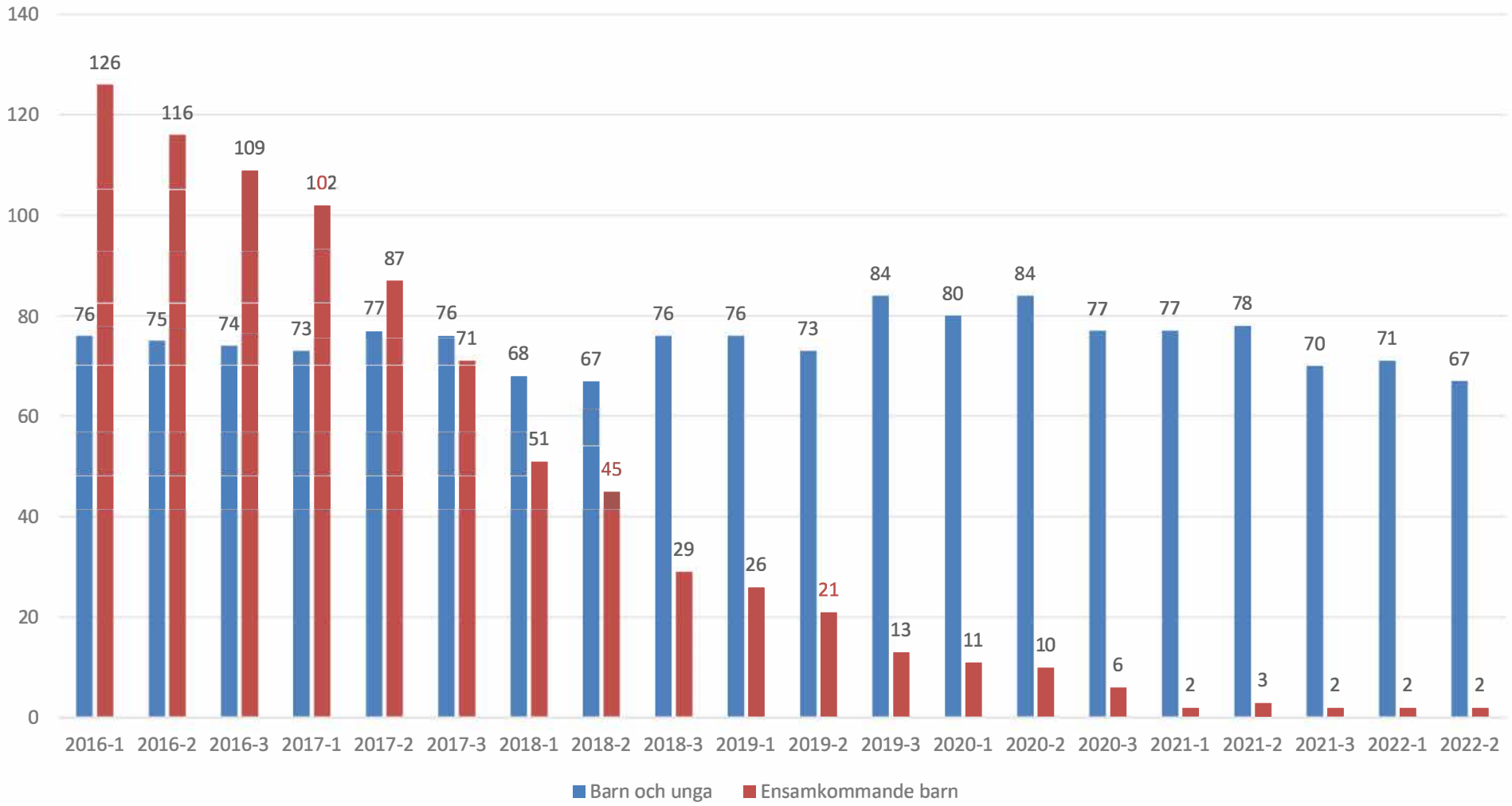
Startade barn- och ungdomsutredningar enligt 11 kap 1§ SoL per år

Härnösands kommun

Socialförvaltningen

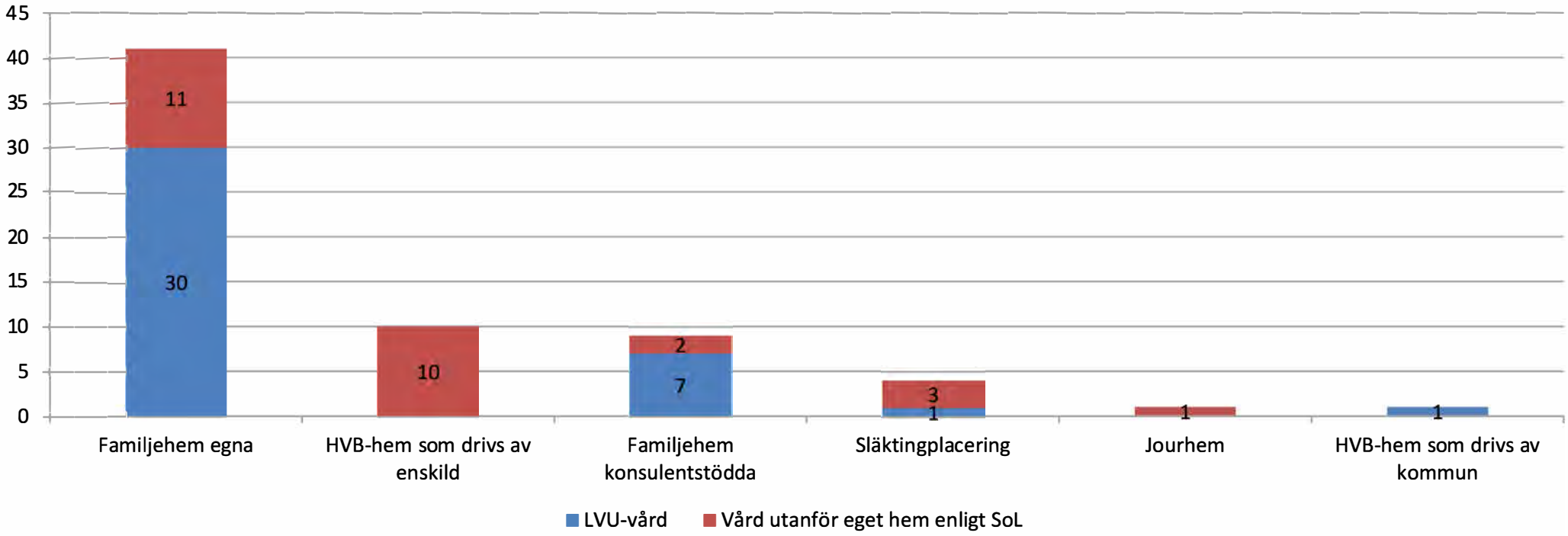
Antal placerade unika barn och unga per tertial

Gäller insatser av typen: : "Placering Familjehem", "Placering HVB-hem", "LVU-vård", "Vård utanför eget hem enligt SoL"

Härnösands kommun
Socialförvaltningen

Antal pågående placeringar per insats (ej ensamkommande barn), 2022-05-02

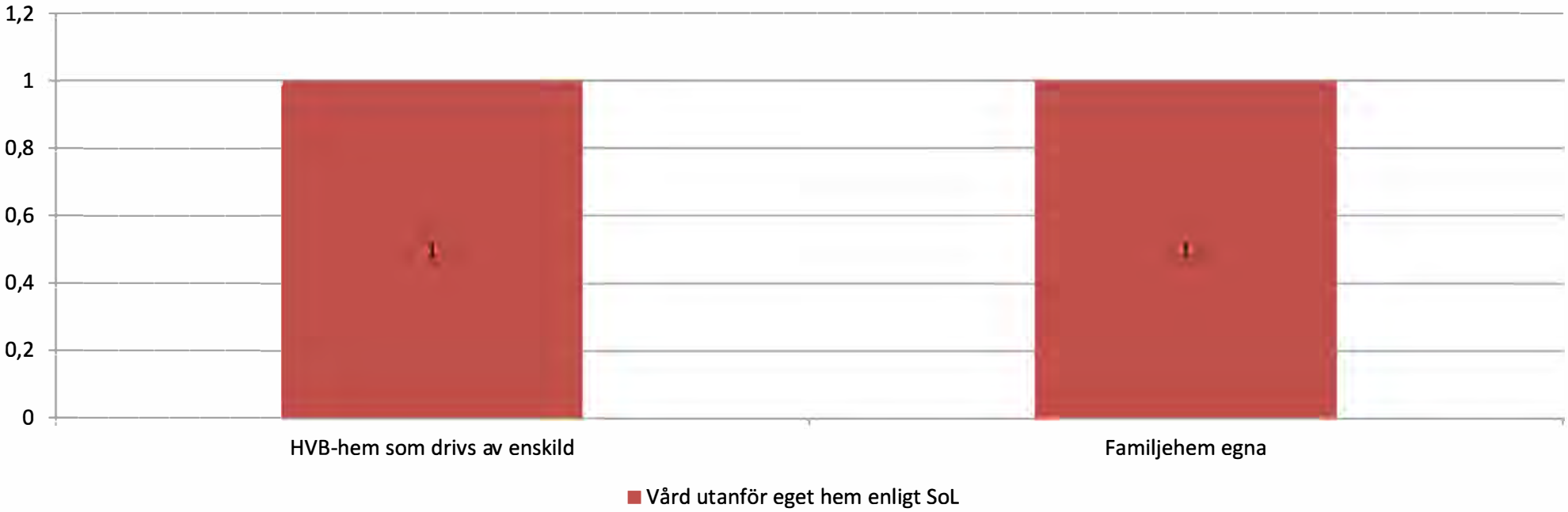
Antal placeringar	Insats		
Resurstyp	LVU-vård	Vård utanför eget hem enligt SoL	Totalsumma
Familjehem egna	30	11	41
HVB-hem som drivs av enskild		10	10
Familjehem konsulentstödda	7	2	9
Släktingplacering	1	3	4
Jourhem		1	1
HVB-hem som drivs av kommun	1		1
Totalsumma	**39**	**27**	**66**

*Ovanstående placeringar fördelade på 66 unika barn

Härnösands kommun
Socialförvaltningen

Antal pågående placeringar per insats
Ensamkommande barn, 2022-05-02

Vård utanför eget hem enligt SoL

Antal placeringar	Insats	
Resurstyp	**Vård utanför eget hem enligt SoL**	**Totalsumma**
HVB-hem som drivs av enskild	1	1
Familjehem egna	1	1
Totalsumma	**2**	**2**

*Ovanstående placeringar fördelade på 2 unika barn

Socialförvaltningen
Solbritt Höglund
solbritt.hoglund@harnosand.se

Redovisning – Vuxna placeringar fyramånadersrapport 2022

På uppdrag av socialnämnden redovisas tertialvis beslut gällande vuxna placeringar.

Under T1 år 2022 var totalt 7 vuxna personer placerade på HVB (hem för vård och boende, familjehem, skyddat boende samt LVM hem (lagen om vård av missbrukare. Under T1 år 2021 var 9 personer placerade, vilket innebär en minskning av antalet placeringar. Det har även skett en minskning av placeringar i förhållande till T3 år 2021.

Majoriteten av de som beviljats placering vid HVB hem har ett omfattande beroende och det har bedömts vara svårt att ge dessa sökande tillräcklig behandling inom öppenvården. Två personer har varit omhändertagna enligt LVM (lag om vård av missbrukare). En placering har skett på grund av skydd mot hedersförtryck.

Placeringarna har skett vid Selfhelp, Växaenheten, Måviken, K Rehab AB, skyddat boende, SiS Ekebylund, Älvgården samt två familjehem. Totalt antal vårddygn har uppgått till 269 dygn för samtliga placeringar till en genomsnittlig dygnskostnad på 2 204 kronor. Kostnaderna för placeringar har inte varit så låga sedan 2013. Orsaken är bland annat en väl fungerande öppenvård, tillsyn i boenden samt digital alkoholkontroll.

Antalet aktualiseringar har under T1 år 2022 uppgått till 171 vilket är en ökning i förhållande till T1 år 2021 då det var 151 aktualiseringar. Aktualiseringar gällde 107 män och 64 aktualiseringar gällde kvinnor.

147 av aktualiseringar gällde beroendeproblematik och 18 aktualiseringar avsåg våld i nära relation. Aktualiseringarna berodde på att 70 enskilda sökt hjälp och i 32 av fallen var anledningen anmälningar från Polis samt att sjukvården gjorde 38 anmälningar om oro.

Mats Collin
Förvaltningschef

Solbritt Höglund
Enhetschef Ekonomi- och vuxenenheten

Bilagor
Bilaga 1 Redovisning PP – Vuxna placeringar fyramånadersrapport 2022

Socialförvaltningen
Solbritt Höglund
solbritt.hoglund@harnosand.se

Redovisning Ekonomiskt bistånd fyramånadersrapport 2022

Under T1 år 2022 beviljades 5 348 tkr i Ekonomiskt bistånd, vilket innebär en minskning med -15 % i förhållande till T1 2021 då 6 286 tkr utbetalades.

De belopp som redovisas är baserade på uppgifter ur verksamhetssystemet Lifecare och kan skilja sig något i jämförelse med uppgifter ur ekonomisystemet.

Under januari 2022 beviljades ekonomiskt bistånd med 1 274 tkr vilket motsvarar en minskning med - 10 % i förhållande till T1, 2021 då utbetalningarna uppgick till 1 417 tkr.

Under februari 2022 beviljades ekonomiskt bistånd med 1 364 tkr vilket motsvarar en minskning med -8 % i förhållande till T1, 2021 då utbetalningarna var 1 490 tkr.

Under mars 2022 beviljades ekonomiskt bistånd med 1 639 tkr vilket motsvarar var en minskning med – 11 % i förhållande till T 1, 2021 då det utbetalades 1 851 tkr.

Under april 2022 beviljades ekonomiskt bistånd med 1 071 tkr vilket motsvarar en minskning med -30 % i förhållande till T1 år 2021 då utbetalningarna uppgick till 1 527 tkr. Minskningen i maj bedöms bero på att handläggarna inte hunnit med alla ansökningar pga personalbrist.

Antalet ärenden är något mindre per månad, i snitt är det 39 färre ärenden per månad i förhållande till T 2 år 2021. Därutöver uppgick antalet avslag till i snitt 36 avslag per månad.

Antalet hushåll med långvarigt bistånd har minskat från 144 hushåll april 2021 till 121 hushåll april 2022. Orsaken till minskningen bedöms vara är samarbetet med Arbetslivsförvaltningen som erbjuder anställningar samt att flera hushåll fått sjukersättning genom det samarbete som finns med vårdcentralerna och öppenpsykiatrin. Det har dock varit en ökning av nybesök framför allt inflyttade från andra kommuner.

Orsaken till utbetalningarna av ekonomiskt bistånd har främst varit arbetslöshet. Till arbetslösa har det utbetalats 2 946 tkr under T1, 2022 vilket är en ökning med 4 % i förhållande till T1 år 2021 då 2844 tkr utbetalades

till arbetslösa. Den totala arbetslösheten i Härnösands kommun har minskat från 11,8 % mars 2021 till 10,2 % mars 2022 vilket inte återspeglar sig i utbetalt bistånd till arbetslösa.

Till arbetslösa med sociala skäl beviljades 1 453 tkr under T 1 år 2022 vilket är en minskning med 37 % i förhållande till T 1år 2021 då 2 316 tkr beviljades.

Till sjukskrivna med läkarintyg beviljades 601 tkr T1 år 2022, vilket är en ökning med 18 % i förhållande till T1 år 2022 då 507 tkr beviljades.

Biståndet har minskat till de som arbetar deltid med 12% och en minskning med 66 % har skett till de som har beviljats sjuk och aktivitetsersättning. Biståndet har minskat med 8% till de som har etableringsersättning samt de som har pension har en minskning skett med 56 % mellan T12021 och T1 2022.

Däremot har biståndet ökat till de som arbetar heltid och de som är föräldralediga.

Bistånd till tandvård 35 tkr och begravningskostnader 49 tkr har halverats mellan T1, 2022 och T1 2021.

Handläggningstiden för löpande ärenden uppgår till 2 veckor.

Mats Collin
Förvaltningschef

Solbritt Höglund
Enhetschef Ekonomi- och vuxenenheten

Bilagor

Bilaga 1 Redovisning PP - Ekonomiskt bistånd fyramånadersrapport 2022

Socialförvaltningen
Helene Brändström
helene.brandstrom@harnosand.se

Redovisning Barn- och familjeenheten fyramånadersrapport 2022.

Antal inkomna ansökningar och anmälningar tertial 1 2022 är lägre i jämförelse med tertial 3 2021. I regel har vi fler inkomna aktualiseringar tertial 3. Totalt sett ökar antalet ansökningar och anmälningar successivt för varje år. (Bild 2–4).

Aktualiseringsorsaken är som tidigare tertial och år till största delen oro barn och ungdom far illa. Det finns svårigheter att precisera en tydligare statistik eftersom anmälningar endast registreras utifrån en orsak men det kan vara flera orsaker till anmälan. Det vi ser är att anmälningar som handlar om våld i nära relationer ökar något för varje år. Det är polismyndigheten, sjukvården och barn- och utbildningsförvaltningen som inkommer med flest anmälningar. Vi ser en viss ökning av anonyma anmälningar.
(Bild 5 - 6).

Totalt antal utredningar tertial 1 2022 är lägre i jämförelse med tertial 3 2021 men jämförbar med övriga tertial 2020 och 2021. Anledningen till att vi har fler utredningar tertial 3 2021 beror på fler inkomna aktualiseringar (Bild 7 - 9).

Under tertial 1 2022 var det något färre placeringar i jämförelse med tertial 3 2021. Antal placeringar per tertial och år varierar alltid. 2022-05-02 har vi 66 unika barn och unga placerade i familjehem, konsulentstödda familjehem, hos släkting och HVB-hem (ensamkommande barn är inte inräknade). Vi har inte haft någon ungdom placerad på särskilt ungdomshem enligt § 12 LVU under tertial 1 2022 (Bild 10 - 11).

2022-05-02 är det 2 unika ensamkommande barn placerade, en är placerad i familjehem och en är placerad i HVB-hem. (Bild 12).

Mats Collin
Förvaltningschef

Helene Brändström
Enhetschef Barn- och familjeenheten

Bilagor
Bilaga 1 Redovisning PP - Barn- och familj fyramånadersrapport 2022

Fyramånadersrapport 2022

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2022 ..... ***1***

1 Uppdrag och verksamhet ***2***

2 Utgångspunkter ***3***

3 Ekonomisk uppföljning och årsprognos ***4***

3.1 Utfall och årsprognos **4**

3.2 Utfall och årsprognos per verksamhetsområde **6**

3.3 Utfall och årsprognos för investeringar **9**

4 Handlingsplan ***10***

1 Uppdrag och verksamhet

Socialnämndens övergripande uppgift är att nämnden inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs enligt det mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamheterna inom socialnämndens område är i huvudsak lagstyrda. Det finns insatser som inte styrs av lag men har en god inverkan både kvalitativt och ekonomiskt på lagstyrd verksamhet.

Med socialtjänst avses i första hand den verksamhet som regleras genom socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt personlig assistans som utförs med assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken. Socialtjänst avser även handläggning av ärenden som rör adoptioner, faderskap, vårdnad, boende och umgänge enligt föräldrabalken.

Med kommunal hälso-och sjukvård menas sjukvård som genom kommunens åtagande ges i vårdtagarens bostad eller på boende där vårdtagaren vistas. Kommunerna ansvarar enligt hälso- och sjukvårdslagen för hälso- och sjukvård (förutom läkarinsatser) i särskilt boende och dagverksamheter samt även för hemsjukvård i ordinärt boende.

Socialförvaltningen har fyra verksamhetsområden, individ och familjeomsorg, hemtjänst, särskilt boende inklusive hälso- och sjukvård samt funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri. I förvaltningen finns även en medicinskt ansvarig sjuksköterska med ansvar för kvalitet inom hälso- och sjukvårdsområdet. Utöver dessa områden finns myndighetsutövning, olika stöd- och utvecklingsfunktioner samt administration och nämndsekretariat.

2 Utgångspunkter

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som nämnden planerar att genomföra det kommande året. Verksamhetsplanen konkretiserar hur kommunens mål ska uppnås. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för verksamhetsplanen då det ska finnas täckning inom budget för aktiviteterna nämnden planerar att genomföra.

Verksamhetsplanen ska följas upp i nämndens fyramånadersrapport (ekonomisk uppföljning samt prognos), i nämndens delårsrapport samt i nämndens verksamhetsberättelse.

3 Ekonomisk uppföljning och årsprognos

3.1 Utfall och årsprognos

Förutsättningarna för att kunna uppskatta en prognos efter dessa 4 månader har inte varit bra. Utfallet innehåller en hel del fel som är kopplad till att personalsystemet byttes ut i slutet av förra året. Löner som har gått ut fel, som behöver krävas tillbaka. Personalkostnader har också på flera ställen hamnat hos fel chef. Detta har medfört svårigheter att få den rätta bilden över det faktiska resultatet som man sedan skall prognostisera ett helårs utfall på.

Verksamhetssystemet Treserva som byttes ut till Lifecare, också det i slutet av förra året, har även det påverkat prognosarbetet. Det har både inom avgiftshantering och inom hemtjänstpengen funnits, och finns till viss del fortfarande, en del fel. Allt detta påverkar resultatet ackumulerat sista april, och då blir prognosen på helår mycket osäker.

Nämndens utfall (mnkr)	Periodens utfall jan-apr 2021	Periodens utfall jan-apr 2022	Periodens budget jan-apr 2022	Budgetavvikelse jan-apr 2022
Intäkter	238,8	248,1	244,7	3,4
- skattemedel	203,8	207,7	207,7	0,0
- övriga intäkter	35,0	40,4	37,0	3,4
Kostnader	-265,2	-254,7	-244,7	-10,1
- köp av huvudverksamhet	-32,0	-30,1	-27,8	-2,3
- personal	-171,8	-168,9	-164,8	-4,1
- lokalhyra	-20,1	-20,8	-20,5	-0,3
- avskrivningar	-0,3	-0,5	-0,3	-0,1
- ekonomiskt bistånd	-6,3	-5,3	-5,2	-0,2
- övriga kostnader	-34,7	-29,2	-26,1	-3,1
Resultat	-26,4	-6,7	0,0	-6,7

Årsprognos (mnkr) Driftbudget per konto (mnkr)	Utfall 2021	Årsbudget 2022	Årsprognos 2022	Avvikelse prognos/budget
Intäkter	724,1	749,8	753,8	4,0
- skattemedel	624,4	638,9	638,9	0,0
- övriga intäkter	99,7	110,9	114,9	4,0
Kostnader	-724,1	-749,8	-779,8	-30,0
- köp av huvudverksamhet	-87,4	-83,2	-88,5	-5,3
- personal	-479,2	-509,9	-528,9	-19,0
- lokalhyra	-59,8	-61,4	-60,8	0,6
- avskrivningar	-1,0	-1,0	-1,2	-0,2
- ekonomiskt bistånd	-22,5	-15,5	-16,2	-0,6
- övriga kostnader	-74,2	-78,8	-84,2	-5,4
Resultat	0,0	0,0	-26,0	-26,0

Socialnämnden redovisar ett underskott på **-6,7** mnkr ackumulerat april, vilket motsvarar 2,4 procent av periodbudgeten. Kostnaderna överstiger budget med totalt 10,1 mnkr.

Störst är avvikelsen på **personalkostnader** med ett underskott på -4,1 mnkr. Förutom höga kostnader inom hemtjänsten så bidrar satsningen på äldreomsorgslyftet med motsvarar 0,9 mnkr under denna period, men där får vi en lika stor intäkt. Prognosen för personalkostnaderna på helår är ett underskott på -19 mnkr, varav merparten gäller hemtjänsten. När det gäller äldreomsorgslyftet så ligger prognosen på -3,9 mnkr, men där ligger det även en lika stor intäkt prognostiserad. I prognosen ingår också ökade kostnader för heltidsprojektet på -2,5 mnkr, men även där är det medtaget en motsvarande intäkt.

Övriga kostnader avviker negativt med -3,1 mnkr. Det är främst förbrukningsmaterial, arbets-och skyddskläder (en del av dessa kopplade till covid-19), men även kostnader för transportmedel, ex. leasingkostnader och drivmedel som avviker. Prognosen för övriga kostnader på helår är ett underskott på -5,4 mnkr. Kostnaderna för förbrukningsmaterial, arbets-och skyddskläder bedöms vara fortsatt höga, och detsamma gäller för transportmedelskostnaderna.

Avvikelsen för **köp av huvudverksamhet** på -2,3 mnkr beror främst på högre utbetalning till den privata hemtjänsten än budgeterat, högre kostnader för personlig assistans, samt högre kostnader för externa placeringar inom främst funktionsstöd. Prognosen på helår är ett underskott på -5,3 mnkr. Anledningen är bland annat högre kostnader för utbetald hemtjänstpeng, och kostnader för externa placeringar inom funktionsstöd.

Den positiva avvikelsen på totalt +3,4 mnkr vad gäller **intäkterna** beror främst på kompensationen för höga sjuklönekostnader från försäkringskassan. Prognosen för intäkterna ligger på +4,0 mnkr. Där ingår även heltidsprojektet och äldreomsorgslyftet.

Det ackumulerade utfallet på -6,7 mnkr per sista april ger vid en jämförelse mot samma period förra året ett minskat underskott med 19,7 mnkr. Anledningen till de stora kostnaderna förra året är att Socialnämnden hade höga kostnader kopplade till åtgärder för att minska risken för spridning av Covid-19. Exempel på åtgärder var utökad grundbemanning, Covid-19 team och visstidsanställda extra chefer. Det var även höga kostnader för inhyrda sjuksköterskor förra året.

Härnösands kommun tillhör den grupp av kommuner som har dålig soliditet. Kammarkollegiet har därför gett dessa kommuner möjlighet att söka bidrag för omstrukturerings- eller effektiviserings-åtgärder som syftar till att anpassa verksamheter till nya ekonomiska förutsättningar (”Ekonomi i balans”). Socialnämnden har lyft fram många områden som med hjälp av detta bidrag, skulle kunna bidra till en effektivare verksamhet. Därför har arbete pågått för att ta fram underlag till att söka bidrag och därmed få hjälp med ”puckelkostnaden”. Någon återkoppling har vi inte fått ännu. Men i prognosen finns medräknat ca 1 mnkr.

Prognosen på helår för hela Socialnämnden är **– 26 mnkr.**

Covid-19

Socialnämndens Covid-19 nettokostnader ackumulerat till april är 3,0 mnkr. Kostnaderna består till större delen av extra personalkostnader inom särskilt boende för att minska spridning av Covid-19. Det behövs dygnet runt passning vid befarad smitta. Under jan-april har 75 brukare testats för misstänkt smitta, varav 55% hade positivt resultat. Även inom hemtjänsten finns det covid-19 kostnader. Av de 69 brukare som testats, har 61 % haft positivt resultat. Övriga kostnader som härrör till Covid-19 är förbrukningsmaterial, skyddskläder och även högre kostnader för tvätt av kläder på grund av högre antal vikarier.

I prognosen är ingen påverkan av covid-19 för perioden maj-december medräknad när det gäller personalkostnader. Dock finns det medtagit ökade kostnader för förbrukningsmaterial och skyddsmaterial på ca 1 mnkr extra.

Nämnden har fått sjuklönekompensation från försäkringskassan på 4,8 mnkr som skall motsvara ökade sjuklönekostnader inom förvaltningen. Dock behöver denna kompensation inte stämma överens med det verkliga utfallet p.g.a. att den utgår från hela kommunens sjuklöner, och förvaltningarna får en viss procent på det. (I Socialnämndens Covid-19 nettokostnader ingår varken sjuklönen eller sjuklönekompensationen från FK).

3.2 Utfall och årsprognos per verksamhetsområde

Utfall och årsprognos (mnkr)	Januari - April		Helår	
Verksamhetsområde	Periodens utfall 2021	Periodens utfall 2022	Årsutfall 2021	Årsprognos 2022
Socialnämnden	0,0	0,1	0,0	0,0
Förvaltningsledning	0,9	1,1	10,8	0,7
Individ- och familjeomsorg	0,8	1,7	6,8	-0,3
Försörjningsstöd	1,0	0,0	3,3	-0,5
Hemtjänst	-13,2	-8,9	-42,1	-22,7
Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	-1,4	0,2	3,2	-0,1
Personlig assistans	-1,1	-0,3	-5,5	-1,5
Särskilt boende	-7,7	-0,5	-13,3	-1,3
Hälso- och sjukvård	-5,5	0,1	-7,9	-0,4
Resultat	-26,4	-6,7	-44,8	-26,0

Förvaltningsledning

(SOC ledning + Administrativ enheten + Utv. och kunskapsstyrningsenheten + Anhörig- och närståendestöd + Serviceenheten + Biståndsenhet + Hospice och utskrivningsklara + Covid-19 material)

Förvaltningsledningen redovisar ett överskott på 1,1 mnkr. Några verksamheter ligger på ett positivt resultat medans några andra har ett negativt resultat. Hospice och Utskrivningsklara är verksamheter som avviker negativt mot budget med -0,4 mnkr. Prognosen för dessa verksamheter på helår är ett underskott på -0,8 mnkr. Hela området förvaltningsledning prognosticeras ett överskott på 0,7 mnkr. I prognosen ingår extra personalkostnader för en resursplanerare och en ekonomiassistent.

Hemtjänsten

(Hemtjänstpeng + Kommunal hemtjänst + Nattpatrullen)

Hemtjänsten redovisar ett underskott på totalt -8,9 mnkr och prognosen på helår -22,7

Hemtjänst	*Utfall jan-april*	*Prognos helår*
- Hemtjänstpeng	*0,0*	*-2,7*
- Kommunal hemtjänst	*-7,8*	*-16,4*
- Nattpatrull	*-1,2*	*-3,6*
Summa	-8,9	-22,7

Hemtjänstpengen visar +/-0 mnkr per sista april. Hemtjänstpeng är den ersättning som betalas ut för utförd tid hos brukare till både privata och kommunala utförare. I hemtjänstpeng inryms även omsorgsintäkter, bidragsintäkter och kostnader för matdistribution. Den kommunala hemtjänsten har utfört mindre tid än budgeterat, och dem privata har utfört mer. Det förekommer dock fortfarande osäkerheter kring antal timmar som utförts hos brukaren. Detta på grund av systembytet som gjordes i november förra året, då man bytte ut verksamhetssystemet Treserva mot tid- och insatsrapporteringssystemet Lifecare. Vid implementering av nya digitala system brukar det finnas en viss inkörningsperiod, eftersom det innebär en del förändringar i arbetssätt hos medarbetarna. Systembytet har förändrat hur man registrerar tiden och även hur man rättar ev. felregistreringar. Detta gör att dem senaste månaderna kan vara missvisande gällande den exakt utförda tiden. Felregistreringar som gjorts påverkar det ekonomiska resultatet för hemtjänstgrupperna. Ersättningsbeloppet som betalas ut till utförare grundar sig på den tid som registrerats på de utförda

insatserna hos brukarna. Hur mycket som är fel vet vi inte i dagsläget, men vi prognosticerar att den registrerade tiden kommer att öka framöver. Prognosen uppskattas till ett underskott på -2,7 mnkr på helår.

Kommunala hemtjänsten redovisar ett underskott på -7,8 mnkr, och det beror på att dem har utför mindre tid än budgeterat men personalkostnaderna är betydligt högre. Kostnaderna för förbrukningsmaterial har också varit höga, och en del beror på covid-19. Prognosen på helår visar på ett underskott motsvarande -16,4 mnkr. I prognosen har man tagit hänsyn till ett antal förbättringsåtgärder. Ett av medlen för att få balans i hemtjänstens ekonomi är projektet som har startats gällande "ruttplanering/optimering". Förväntningarna är att nämnden genom detta projekt kommer att få en effektivare hemtjänst. Därutöver pågår en djupanalys av hur hemtjänstens timmar fördelas på utförd tid hos brukare, restid, kring-tid mm. Av den totala arbetstiden inom den kommunala hemtjänsten så utförs ca 55 % hos brukaren. För att kunna hålla sin budget behöver hemtjänstens brukartid ligga på ca 70 % (utförd tid/arbetstid). Detta innebär att brukartiden (tid hos kund) är för låg för att bedriva en ekonomiskt effektiv hemtjänst. Denna procentsats är högre än andra kommuners, och det är något som behöver ses över inför nästa budgetarbete eftersom det inte fungerar när vi har ytterområden som kräver långa restider. Enligt Kolada så låg brukartiden i snitt på strax över 50 % i riket under 2021.

Nattpatrullen visar ett underskott på -1,2 mnkr, varav nästan allt avser personalkostnader. Nattpatrullen är inte finansierad av hemtjänstpeng utan av skattemedel. Dem får alltså inte mer intäkter när dem utför mer tid hos brukaren, som man däremot får inom hemtjänstgrupperna. Pandemin påverkar fortfarande verksamheten och både personal och brukare har varit smittad med covid-19. Det har inneburit mer vak och även sjukskrivningar, som har lett till ökade personalkostnader. Prognosen gällande nattpatrullen visar på ett underskott på -3,6 mnkr på helår. I budgeten var förväntningarna att öppnandet av det nya boendet på Artillerigatan skulle innebära mindre behov på natten. Detta har tyvärr inte skett. Verksamheten har idag behov av 7 årsarbetare (åa) mer än budgeterat, och det prognosticeras att fortsätta vara ett stort behov framöver också.

Särskilt boende

Verksamhetsområdet särskilt boende redovisar ett underskott motsvarande -0,5 mnkr. Det som bidrar mest till underskottet är höga kostnader för arbetskläder och skyddsmaterial (som har ett utfall ca 1,5 mnkr högre än budgeterat), varav en del är covid-19 relaterat. Personalkostnaderna var höga i februari och det berodde framförallt på pandemin. Det behövdes extra personal för att minska risken för spridning av Covid-19 när många brukare varit smittade. Personalen har också varit sjuk och därav har extra vikarier behövts tagits in och det har förekommit mycket övertid och fyllnadstid. Intäkterna är 1 mnkr högre än budgeterat och det beror på att särskilt boende har fått mycket sjuklönekompensation från Försäkringskassan. Det nya boendet på Artillerigatan var budgeterad att starta i januari men kostnaderna började komma först slutet av februari, vilket ger ett överskott på ca +1 mnkr för perioden.

Prognosen visar ett underskott på -1,3 mnkr och orsaken till det är fortsatta höga kostnader för bland annat förbrukningsmaterial. Prognosen för avskrivningskostnaderna är ett underskott på ca -0,2 mnkr och det beror på investeringar som har gjorts på det nya boendet på Artellerigatan. Gällande heltidsprojektet så prognosticeras det att bli lite högre personalkostnader när det införs i hela särskilt boende, men där har vi även prognosticerat att få en lika stor intäkt från kommunstyrelsens projektmedel för heltidsprojektet.

Hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvården redovisar ett överskott motsvarande 0,1 mnkr. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat, medan kostnaderna för förbrukningsmaterial och hyra/leasing (tekniska hjälpmedel) är högre än budgeterat.

Prognosen för helår är -0,4 mnkr. Några anledningen till detta är att tekniska hjälpmedel prognostiseras att fortsätta att kosta mycket. Inkontinenshjälpmedlen är också dyrare än budgeterat. Det är även prognosticerat att det kommer att behövas en bemannings-sjuksköterska under 6v i sommar.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområdet Individ- och familjeomsorg (exkl. försörjningsstöd) redovisar en positiv avvikelse jämfört med budget på 1,7 mnkr. Överskottet hittills beror på att det varit lägre placeringskostnader för HVB (Hem för vård eller boende) för både barn och vuxna på totalt 1,3 mnkr jämfört med budgeterat. Personalkostnaderna har också varit lägre än budgeterat, och det är på grund av flera vakanta tjänster. Familjehem visar efter fyra månader ett underskott motsvarande -0,4 mnkr. Det är våra egna familjehem som kostar mer än budgeterat. Antalet ackumulerade vårddygn för våra egna familjehem är 154 dygn fler än samma period i fjol. Kostnaderna ackumulerat för våra egna familjehem har hittills varit 0,6 mnkr högre jämfört med budgeterat. Våra externa familjehem visar en positiv avvikelse mot budgeten. LVM-hem för vuxna visar efter 4 månader ett underskott på -0,1 mnkr.

Prognosen för verksamhetsområdet redovisar ett underskott på -0,3 mnkr. Barn & Unga prognosticerar ett överskott på 1 mnkr och det beror på fortsatt lägre placeringskostnader inom HVB, där man prognosticerar ett överskott på 1,2 mnkr på helår. Prognosen för familjehem är ett underskott på -0,4 mnkr, och det är våra egna familjehem som kostar mer än budgeterat. Prognosen för missbrukarvården och övrig vård för vuxna uppskattas för helår till ett underskott på -0,4 mnkr mot vad som budgeterat. Placeringskostnaderna för HVB-hem prognosticeras att gå med överskott medans LVM-hem ett underskott. Prognosen utgår från kända vårdbehov och en uppskattning av tillkommande vårdbehov. Inom LVM är det prognosticerats med ytterligare en placering, och därmed blir prognosen för LVM ett underskott på -0,7 mnkr.

Försörjningsstöd

Verksamheten Försörjningsstöd ligger efter fyra månader ungefär på budgeten, trots att budgeten på årsbasis minskades med 7 mnkr inför 2022. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd redovisar ett underskott på -0,2 mnkr mot budgeterat, och det beror på att fler hushåll har fått utbetalt försörjningsstöd än budgeterat. Kostnaderna brukar variera mellan månaderna men april visar en mycket lägre kostnad än vad det borde ha varit. Anledningen till det är att för ett antal ärenden har utbetalningen försenats och därmed har kostnaden kommit på maj månad istället. Kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd jan-april är 0,9 mnkr lägre jämfört med samma period förra året. Antalet hushåll som fått utbetalt försörjningsstöd är 143 st. färre jämfört med samma period förra året. I genomsnitt är det ca 40 avslag varje månad.

Prognosen för verksamheten försörjningsstöd visar på ett underskott på -0,5 mnkr på helår.

Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri

Verksamhetsområdet Funktionsstöd visar ett överskott motsvarande 0,2 mnkr. Prognosen visar ett underskott på -0,1 mnkr.

Funktionsstöd	*Utfall jan-april*	*Prognos helår*
Egna boenden och daglig verksamhet	1,6	1,8
Individuella insatser	0,6	0,8
Externa placeringar	-2,0	-2,7
Summa	**0,2**	**-0,1**

Egna boenden och daglig verksamhet visar ett överskott motsvarande 1,6 mnkr. Prognosen visar ett överskott på 1,8 mnkr. En av anledningarna är att öppnandet av nya boendet "Pärlan" skedde senare än budgeterat.

Individuella insatser som exempelvis kontaktpersoner, ledsagarservice och avlösarservice visar ett överskott motsvarande ca 0,6 mnkr. Prognosen visar ett på ett överskott på 0,8 mnkr. Det finns beslut som ej har verkställts på grund av brist på bland annat kontaktpersoner, vilket är en delförklaring till överskottet.

Externa placeringar visar ett underskott motsvarande -2,0 mnkr. Prognosen redovisar -2,7 på helår. En orsak till underskottet är uteblivna intäkter från Migrationsverket på 1,1 mnkr som avsåg uppbokningar som gjordes avseende två personer som vi hade externt placerade 2020.

När budgeten lades så planerades erbjudande om hemmaplanlösning för några extern placerade individer. Detta prognosticeras nu inte ske lika snabbt som planerat. Förutsättningarna att ta hem externa placeringar hänger samman med de interna förutsättningarna att erbjuda rätt stöd och boende för varje enskild. Några individer vill också till andra kommuner, och där har processen med myndighetsutövning gått långsamt. Det har tillkommit ett beslut om särskilt boende som har beretts på hemmaplan, istället för att placera den personen externt. Det hade annars lett till höga kostnader.

Personlig assistans

Verksamheten Personlig assistans visar efter fyra månader ett underskott motsvarande -0,3 mnkr. Prognosen på helår redovisar ett underskott på -1,5 mnkr. Anledningen till underskottet är att en budgeterad intäkt från Migrationsvekt inte kommer att kunna sökas på grund av att individen nu har blivit svensk medborgare. Det förekommer också några tillfälliga utökningar p.g.a. covid-19 som påverkar resultatet negativt.

3.3 Utfall och årsprognos för investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering jan-apr 2022	Årsbudget 2022	Årsprognos apr 2022	Avvikelse budget/prognos
Investeringar soc	0,8	1,9	1,9	0,0
Totalt	0,0	1,9	1,9	0,0

Socialnämnden har investerat i inventarier och nytt brandskydd inom Särskilt boende (Artillerigatan). Prognosen är att socialnämnden kommer använda hela investeringsbudgeten.

4 Handlingsplan

Förvaltningens handlingsplan fokuseras på hemtjänsten och de delar som påverkar hemtjänstens arbete.

Förvaltningen jobbar med, eller kommer att börja jobba med, följande områden för att få hemtjänstens kostnader att komma mot balans i relation till budget. Det finns moment i denna handlingsplan som ännu inte förhandlats klart med berörda fackliga organisationer, sådana förhandlingar kommer naturligtvis att genomföras.

- Analys av den arbetstid som finns till förfogande och hur den tiden nyttjas och planeras. Hur mycket tid som utförs av den tid som skall vara brukar tid mm, mm.

Arbetet pågår med stöd av extern resurs på timanställning.

- Modell till ändrad planering av hur hemtjänstens tid ska planeras och genomföras har tagits fram utifrån ovanstående analys där test av nytt sätt att planera och utföra tiden pågår i 2 hemtjänstgrupper.

- Genomlysning och översyn av de nuvarande schablontiderna som finns för olika insatser som den enskilde kan beviljas har initierats och beslut om reviderade schabloner har tagits vecka 20. Tiderna påverkar hur mycket personalresurs som behöver planeras ut för respektive hemtjänstgrupp. Justeringsbehov har identifierats och omställning av beräkningar, mallar och planering skall vara klara så verksamheten kan lägga om till nytt arbetssätt senast den 1 september.

För optimalt nyttjande kan ytterligare modul behöva anskaffas till verksamhetssystemet.

- Ruttoptimering, dvs vilken kan vara den effektivaste resväg hemtjänsten tar för varje arbetspass. Samarbete sker med kommun i Skåne, som påbörjade detta arbete 2021, samt med samma konsultbolag som de använt.

Arbetet startades upp i februari 2022. Tyvärr har ett flertal ”hinder” konstaterats under vecka 20, varför arbetet med konsultstöd har satts på paus. Detta för att verksamheterna behöver justera och förändra ett flertal rutiner, arbetsmoment mm som i nuläget hindrar användandet av datastödd ruttoptimering.

- Översyn pågår av verksamhetens lokaler. Arbetsgivarens ambition är att cheferna kommer att flyttas ut från förvaltningshuset, för att sitta tillsammans med sina grupper, för att därigenom få ett närmare och tydligare ledarskap.

- Schema och bemanningsplanering. Ambitionen är att samordna resursplanerare och planerare för att ge möjlighet till bl.a. stöd av varandra, samt likvärdigare och effektivare planering och bemanning. I nämndens budget för 2022 finns med en nyanställning av en Bemanningscontroller, denne har börjat sitt arbete v 20.

- Förbättrad uppföljning av biståndsbeslut för att besluten skall kunna anpassas till förändringar för den enskilde. En viktig del i det blir att följa upp och förändra biståndsbesluten i de ärenden där det frekvent förekommer s.k. ”bomtider”. Det vill säga att den enskilde ofta när personalen kommer säger att denne inte behöver någon hjälp den dagen. Genom att komma till rätta med merparten av dessa onödiga besök finns sannolikt märkbara kostnadsreduceringar att hämta hem.

- Översyn påbörjad på vilka grunder den kommunala hemtjänsten liksom den privata hemtjänstutföraren skall få sin ersättning för det utförda arbetet. Nuvarande ersättningssystem grundar sig på utförd tid. Dvs hemtjänsten och den privata utföraren redovisar hur mycket tid de utfört hos brukaren. Detta kräver relativt mycket administrativt arbete och har en inbyggd risk för felkällor.

En initial omvärldsanalys indikerar att ersättning för utförd tid är det få kommuner som använder sig av. Flertalet verkar använda beviljad tid alternativt planerad tid. Förvaltningen avser föreslå nämnden att lägga om ersättningssystemet till att ersättning utbetalas för beviljad tid. Detta kommer att behöva beslutas senast under juni månad, då nuvarande avtal med den privata utföraren går ut i juni månad. Förvaltningen avser att tillfälligt förlänga avtalet till slutet på året för att kunna göra en större översyn, men ambitionen är att det ändrade sättet att beräkna ersättning till hemtjänsten och den privata utföraren skall träda i kraft fr.o.m. 1 september.

- Hur stor andel av arbetstiden skall vara utförd tid hos brukaren? Vilken effektivitetsgrad hos brukare skall vara grunden för budgetering? Nuvarande budgetering bygger på att hemtjänsten skall klara av att vara hos brukaren 70 % av arbetstiden. Inom resterande 30 % skall resor till och från brukaren, planering, arbetsplatsträffar, paus mm få plats. Schablonerna kan naturligtvis variera något beroende på om det är tätort eller landsbygd.

En viss omvärldsanalys i några andra kommuner indikerar att en vanlig schablontid hos brukare är i spannet 50-60 %. Enligt Kolada så låg brukartiden i snitt på strax över 50 % i riket under 2021. Det är en märkbar skillnad jämfört med de planeringsförutsättningar som gäller i Härnösands kommun där budget utgår från 70 % hos brukaren. Ytterligare omvärldsanalys behöver genomföras för att se om den initiala analysen stämmer. Om så är fallet indikerar det att en underbudgetering föreligger för hemtjänsten.

- Ökad grundbemanning eller vikariebehov. Förvaltningen har en hög andel vikarier, även om en märkbar minskning har skett de senaste månaderna. Delvis består det höga nyttjandet av vikarier på att hemtjänsten ännu inte har lyckats rekrytera tillsvidareanställd personal till sin grundbemanning. Att inte rekrytering lyckats beror på att utbildad arbetskraft inte har gått att få tag på, och då har vikarier istället behövt användas på de ”tomma” raderna.

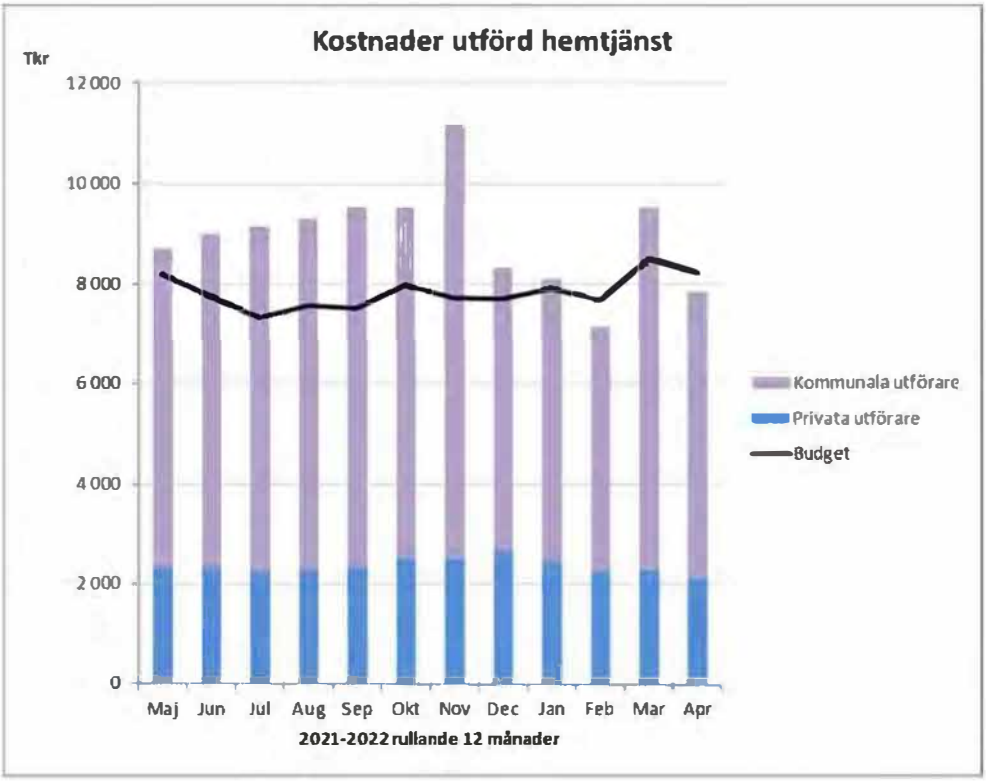
Nämnden har enligt tidigare beslut i kommunstyrelsen fått rätten att anställa ett antal fler medarbetare än vad som krävs för att klara grundbemanningen, det vi kallar ”ökad grundbemanning”. De verksamheter som testat och arbetat med ökad grundbemanning indikerar att det arbetssättet innebär färre vikarier, och att tillfällig och i förväg känd korttidsfrånvaro klaras genom den ökade grundbemanningen. De har även haft lättare att klara sommarplaneringen. En annan viktig faktor till att öka grundbemanningen och påtagligt minska behovet av vikarier är att ändrade arbetsrättsregler från och med hösten 2022 kommer att innebära att visstidsanställda snabbare får rätt att konverteras till en tillsvidareanställning. En ökad grundbemanning innebär att förvaltningen aktivt kan styra att utbildade medarbetare anställs, om vi tvingas till ett flertal konverteringar ökas påtagligt risken att medarbetare kommer in som saknar utbildning, och där omfattande resurser måste läggas för att de skall erhålla undersköterskeutbildning.

Förvaltningen avser att i juni lägga förslag till nämnden om att förvaltningen skall ges möjlighet att ytterligare öka grundbemanningen för att få de positiva effekter som beskrivs ovan, respektive undvika de negativa riskerna. Hur många åa som kommer föreslå ökas är inte färdigt utrett än när denna plan skrivs.

- Förvaltningen har under vecka 18-19 gått ut till vårdutbildningarna i Härnösands gymnasium samt vuxenutbildningen och meddelat att de elever som lämnar skolan med godkända betyg kommer att erbjudas möjligheten till tillsvidareanställning. Det är ett erbjudande som beräknas fortsätta under kommande år, och ev bidra till att fler söker sig till vårdutbildning samt underlätta förvaltningens möjligheter att anställa vårdpersonal med undersköterskeutbildning. Motsvarande erbjudande riktas till de som går ut barn och fritidsprogrammet med pedagogisk inriktning. De erbjuds anställning inom funktionsstödsverksamheterna.
- Utöver det som ovan beskrivs i denna handlingsplan så behöver även ett omfattande arbete ske med en ”kulturförändring” för att få till de förändringar som ovan beskrivs.

Socialnämndens uppföljning volymökningar april 2022

Hemtjänstpeng

Diagrammet visar kostnader för utförda hemtjänsttimmar under verksamheten Hemtjänstpeng, vilket är det samma som utdelad ersättning till kommunala och privata utförare rullande 12 månader

	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Antal brukare	566	562	575	586	589	586	550	594	589	578	619	616
varav kommunala	468	464	472	488	486	486	454	492	485	476	514	518
varav privata	98	98	103	98	103	100	96	102	104	102	105	98

Tabellen visa på antalet brukare med beslut om hemtjänst i ordinarie boende, exklusive brukare med enbart larm, insatser enligt HSL (Hälso- och sjukvårdslagen) och/eller matdistribution. Rullande 12 månader.

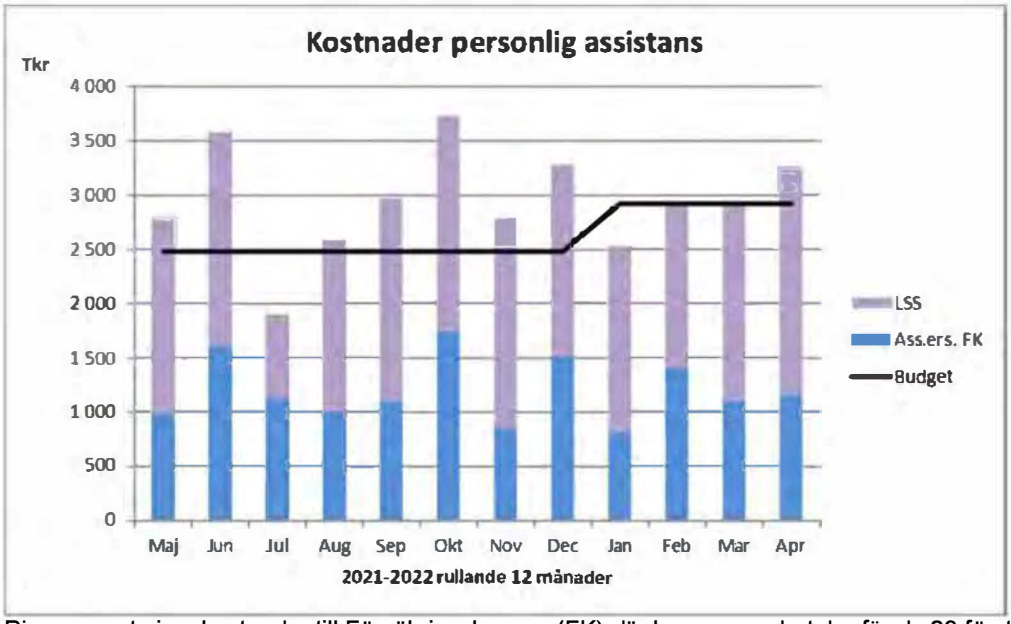
	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Utförda tim/dag	711	741	726	738	755	772	734	664	650	646	646	615
varav egen regi	532	562	560	569	582	586	544	480	478	457	480	457
varav privata	179	179	166	169	173	186	190	184	172	189	167	158

Rullande 12 månader

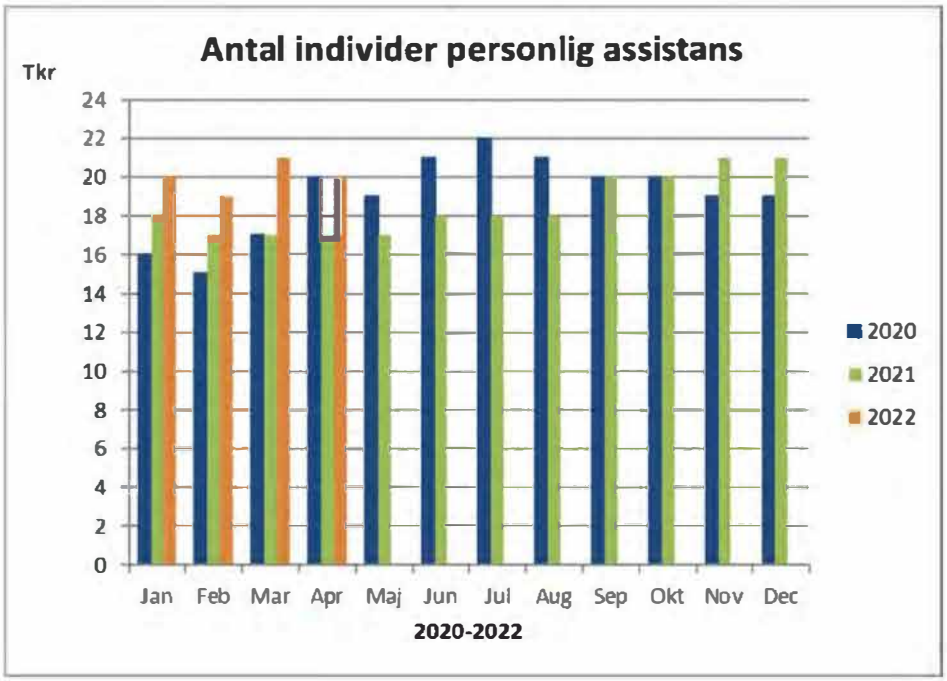
Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Ack. resultat	-0,1	-0,5	-0,5	0,0								

I resultatet ingår intäkter för omsorgsavgifter, momskompensation samt intäkter och kostnader för matdistribution.

Personlig assistans

Diagrammet visar kostnader till Försäkringskassan (FK) där kommunen betalar för de 20 första timmarna i veckan som utförs (Ass.ers. FK) samt till assistansanordnare där kommunen står för hela kostnaden (LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Beslut från Försäkringskassan som gäller retroaktivt påverkar periodiseringen av enskilda månader.

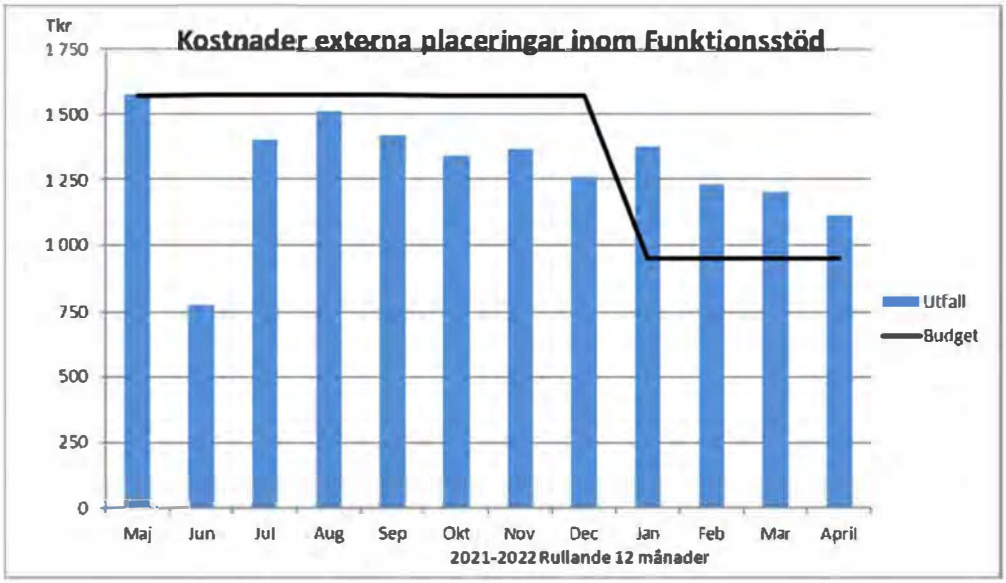

	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Antal brukare LSS	17	18	18	18	20	20	21	21	20	19	21	20

Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	0,3	0,1	-0,1	-0,7								
Ack. resultat	0,3	0,4	0,3	-0,3								

I resultatet ingår bidragsintäkter från Migrationsverket.

Externa placeringar Funktionsstöd

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Funktionsstöd. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer.

Ej verkställda beslut	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	April
Antal brukare	4	4	4	5	5	5	4	6	6	7	6	7

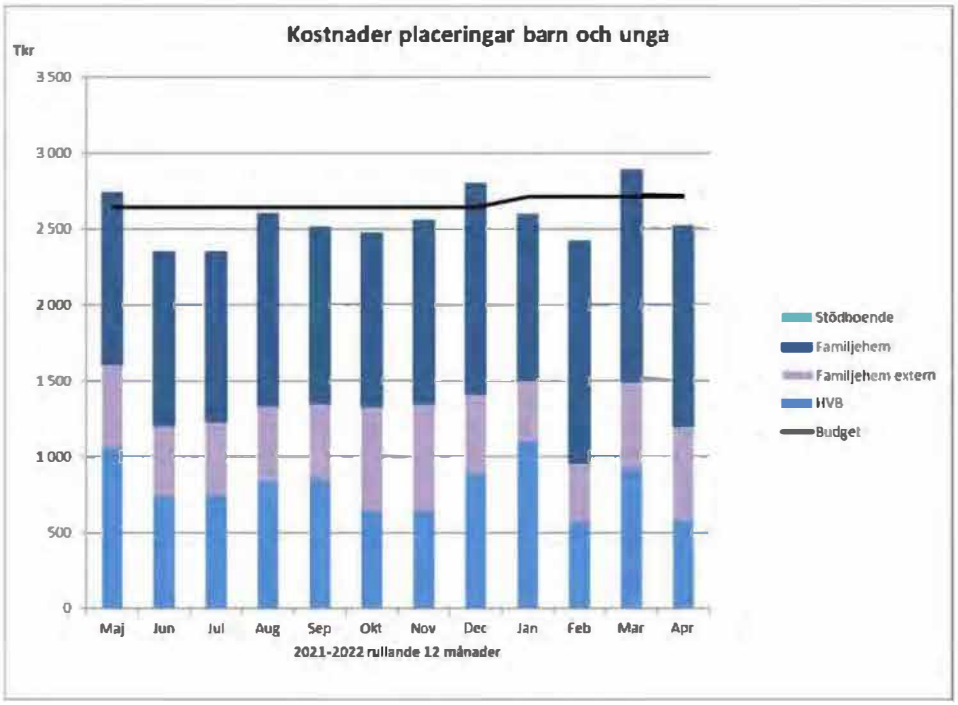
Rullande 12 månader. Boendebeslut som överstiger tre månader

Externt placerade	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	April
Antal brukare	20	20	19	18	18	17	17	17	17	16	16	15

Mnkr	Jan	Feb	Mar	April	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	-0,4	-0,3	-0,2	-1,1								
Ack. resultat	-0,4	-0,6	-0,8	-2,0								

I resultatet ingår intäkter för avgifter, stadsbidrag och momskompensation.

Placeringar IFO Barn- och familjeenheten

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Barn- och familjeenheten. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer. Familjehem extern avser konsulentstödda familjehem. HVB betyder hem för vård eller boende.

	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Antal brukare	57	58	61	63	61	59	58	62	64	58	63	62
varav Fam.	40	43	45	43	41	39	39	40	40	39	43	42
varav Fam. ext	8	7	7	8	8	8	8	8	9	8	9	9
varav HVB	9	8	9	12	12	12	11	14	15	11	11	11
varav Stödboende	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Rullande 12 månader

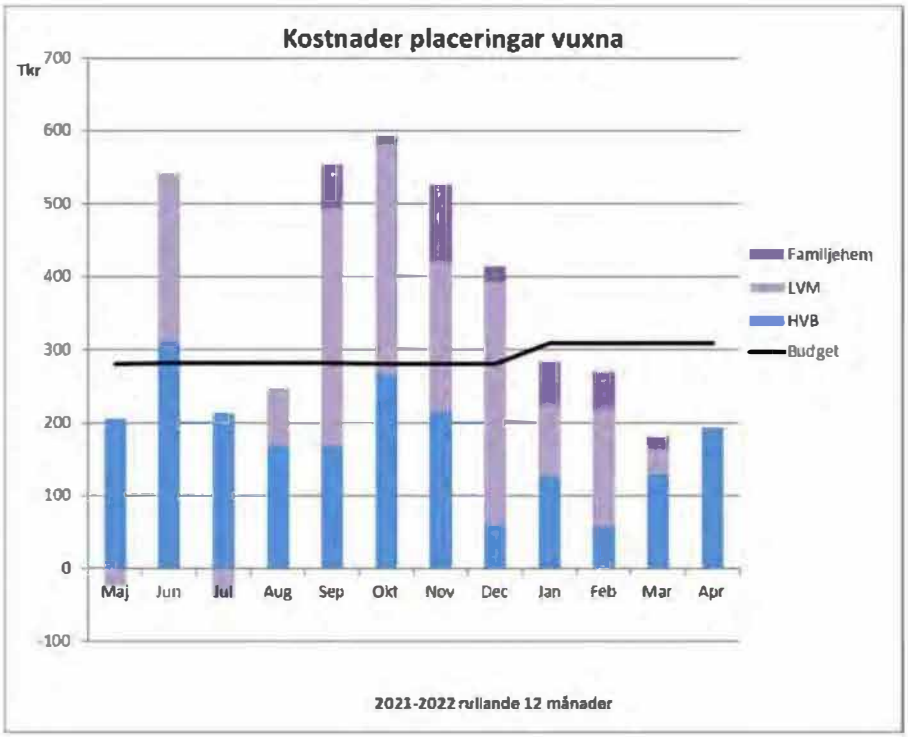
	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Antal dygn	1 725	1640	1809	1 811	1830	1 799	1 736	1 862	1883	1 594	1894	1860
varav Fam.	1238	1252	1330	1306	1230	1191	1166	1213	1219	1092	1275	1260
varav Fam. ext	248	210	217	233	240	248	240	248	217	207	277	270
varav HVB	239	178	262	272	360	360	330	401	447	295	342	330
varav Stödboende	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Rullande 12 månader

Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	0,1	0,3	-0,2	0,3								
Ack. resultat	0,1	0,4	0,2	0,5								

I resultatet ingår bidragsintäkter från Migrationsverket och momskompensation.

Placeringar IFO Vuxenenheten

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Vuxenenheten. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer. HVB betyder hem för vård eller boende och LVM betyder lagen om vård av missbrukare.

	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Antal brukare	4	7	6	5	6	7	9	6	6	4	4	2
varav HVB	4	6	5	3	3	4	4	3	2	1	3	2
varav LVM	0	1	1	2	2	2	2	2	2	1	0	0
Varav familjehem					1	1	3	1	2	2	1	0

Rullande 12 månader

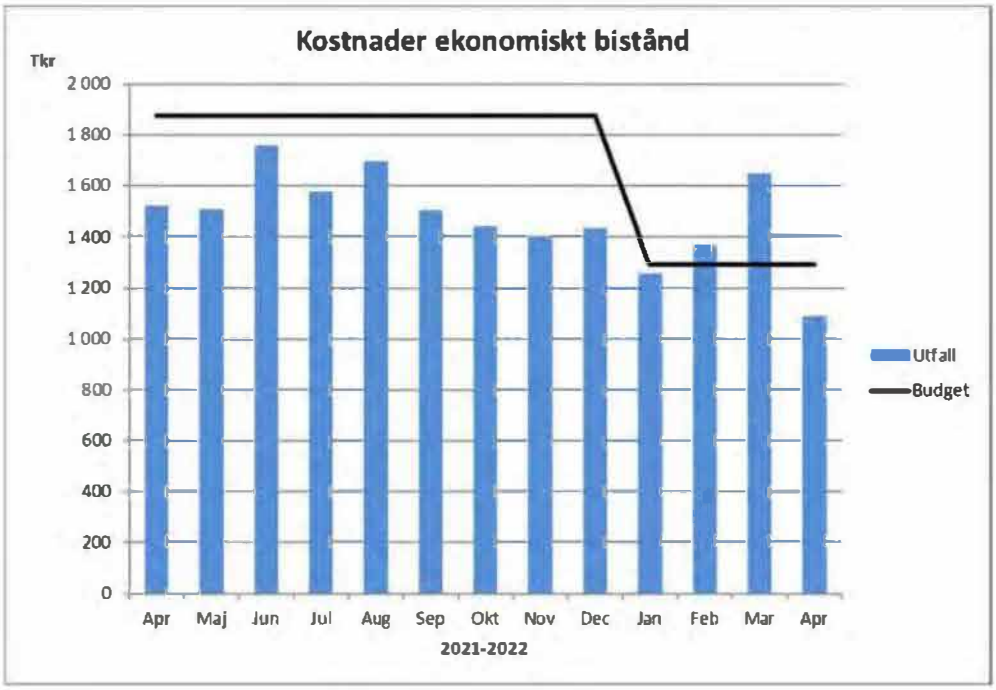
	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Antal dygn	124	188	131	118	120	161	184	144	135	92	62	60
varav HVB	124	158	100	64	59	94	58	51	62	28	52	60
varav LVM	0	30	31	54	60	62	60	62	42	18	0	0
Varav familjehem					1	5	66	31	31	46	10	0

Rullande 12 månader

Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	0,0	0,0	0,1	0,1								
Ack. resultat	0,0	0,1	0,2	0,3								

I resultatet ingår intäkter för momskompensation.

Försörjningsstöd

Diagrammet visar kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd.

Stapeln för april är lägre än vad den borde vara. Detta p.g.a. att utbetalningen för ett antal hushåll försenats, och därmed har kostnaden hamnat på maj istället.

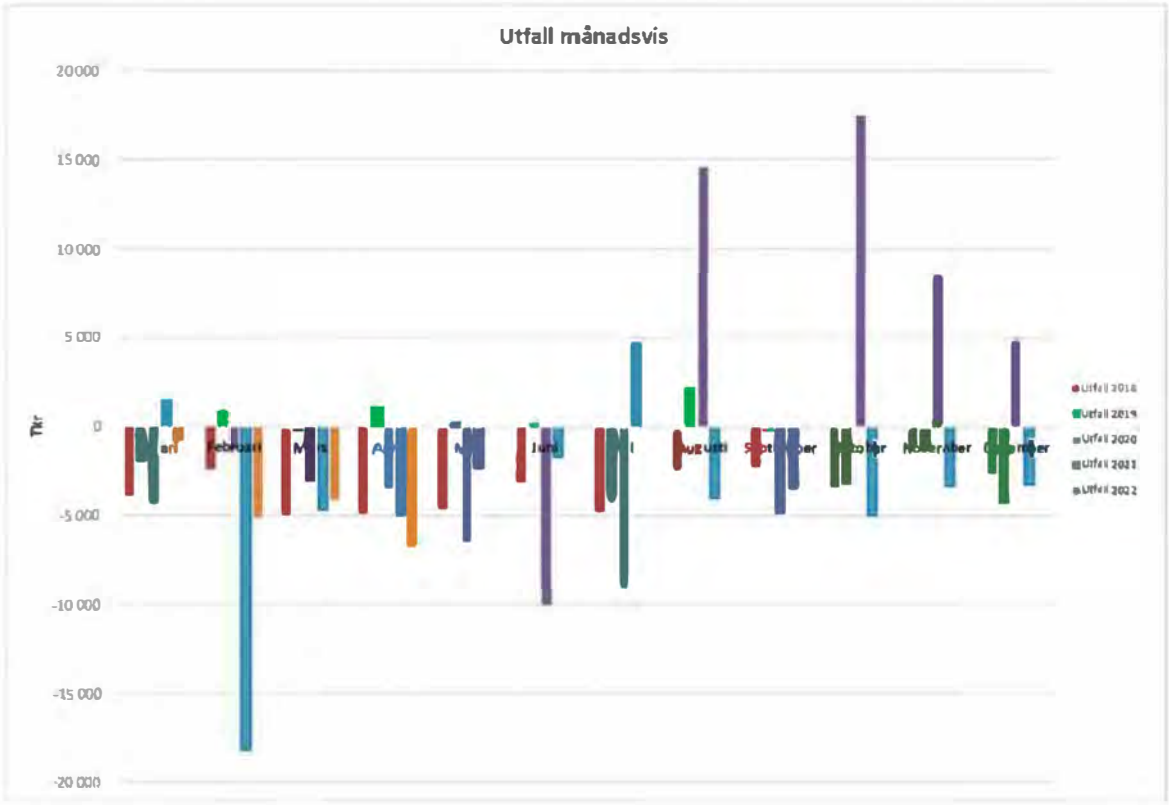
	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr
Antal hushåll	220	206	220	209	200	190	189	188	203	180	185	206	159

Ett hushåll kan innehålla varierande antal personer.

Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	0,0	0,0	-0,3	0,2								
Ack resultat	0,0	0,1	-0,2	0,0								

I resultatet ingår även intäkter från Migrationsverket och Försäkringskassan

Utfallet per månad

Socialförvaltningen
Solbritt Höglund
solbritt.hoglund@harnosand.se

Resultat av överföring med 7 miljoner från ekonomiskt bistånd till Arbetslivsnämnden, gällande anställningar av personer med försörjningsstöd 2022

I samband med budgetarbetet inför 2022 beslutades att föra över 7 miljoner till Arbetslivsnämnden från budgeten för försörjningsstöd.

Socialnämnden har haft ett mångårigt samarbete med Arbetslivsnämnden när det gäller jobbsatsning, dvs att ge arbete i stället för bidrag, till personer med försörjningsstöd. Varje halvår har Socialnämnden och Arbetslivsnämnden redovisat resultatet av totalt 139 anställningar som gjordes inom jobbsatsningen under 7 år. Den resulterade i en beräknad besparing av försörjningsstöd med ca 2 miljoner mindre i försörjningsstöd varje år.

Förutsättningar när det gäller anställningar har delvis förändrats 2022 på grund av nya beslut från regeringen, exempelvis upphörde extratjänst den sista februari 2022. Arbetsförmedlingens omorganisation har inneburit långa väntetider på exempelvis kartläggningar för lönebidrag, vilket fördröjer möjligheten att ge lönebidragsanställningar.

I den nya satsningen på arbete i stället för bidrag har sedan årsskiftet 16 personer som haft försörjningsstöd anställts under T1, 2022. I slutet av 2021 anställdes 3 personer som räknas in i uppföljningen. De 19 hushållen har beviljats 1 556 989 kr i försörjningsstöd året innan anställningen. I snitt har varje hushåll tidigare erhållit 82 946 kr i försörjningsstöd under ett år. De flesta av hushållen har haft bistånd under många år men några har haft bistånd under ca ett halvt år.

Målgruppen
Målgruppen som fått anställningar har varit personer som inte kunnat få ett arbete på den öppna arbetsmarknaden. Hittills har 13 män och 6 kvinnor fått anställning, varav ca hälften haft hemmavarande barn.

Beredningsgrupp
Beredningsgruppen som består av enhetschef och två socialsekreterare inom Ekonomi och vuxenenheten samt enhetschef och två arbetsmarknadskonsulenter från Arbete och Integration samt en handläggare från AF träffas varannan månad för att prioritera anställningar.

Arbetslivsförvaltningens anställningar
Arbetslivsförvaltningen har för närvarande ca 200 personer anställda, inklusive de 19 som anställts inom 7 miljonersatsningen. En del av de 200 som anställts tidigare har haft försörjningsstöd. De som får nystartsjobb och OSA är berättigad till a-kassa och sjukpenning om anställningen upphör. Förutsättningar för att få anställning är att personen har rätt till någon form av statligt stöd via Arbetsförmedlingen, exempelvis nystartsjobb, OSA (offentligt skyddat arbete) lönebidrag samt introduktionsjobb. Personen ska också ha fungerat i praktik 1- 6 månader innan anställningen sker.

Uppföljning
Arbetsmarknadskonsulent från Arbete och Integration gör en uppföljning med den anställde och arbetsplatsen regelbundet. Under anställningen samverkar Arbete och integration och Arbetsförmedlingen med den anställde för att hitta en långsiktig lösning för fortsatt självförsörjning. En del personer får externa anställningar, andra får fortsatt anställning på samma arbetsplats genom Arbetslivsförvaltningen. Arbetsmarknadskonsulent vid Arbete och Integration upprättar en slutdokumentation gällande resultatet av anställningen och fortsatt planering.

Resultat efter avslutade anställningar
Det har inneburit att kostnaderna för försörjningsstöd har minskat med 1 miljon under första tertialen 2022. Genomsnittligt utbetalt ekonomiskt bistånd innan anställningarna har varit ca 6 829 kr per månad och hushåll. En genomgång av samtliga hushåll som fått en anställning inom tidigare jobbsatsning visar att ca 85 % av de hushåll där en person beviljats anställning, inte har sökt ekonomiskt bistånd efter att anställningen avslutats.

Slutsats
Att göra en besparing på 7 miljoner genom att anställa ca 100 personer under 2022 var ett högt ställt mål som förmodligen inte kommer att infrias. En besparing på försörjningsstödet har skett med 1 miljon under tertial 1 i jämförelse med samma tertial 2021 men i och med minskningen av budgetramen för försörjningsstöd föreligger ett underskott på 124 tkr under första tertialen 2022 gällande försörjningsstöd. En minskning av utbetalt försörjningsstöd under 2022 i jämförelse med 2021 bedöms kunna uppgå till 3 miljoner. Det är dock många faktorer som påverkar utbetalning av försörjningsstöd, exempelvis inflyttning från andra kommuner av ekonomiskt utsatta personer samt ändrade statliga regler.

Ett problem att bli självförsörjande kan uppstå om regeringen under 2022 beslutar att införa en jobbstimulans som innebär att den som har försörjningsstöd får behålla 50% av lönen. Idag får hushållen behålla 25 % av lönen vilket innebär att en del av hushållen inte blir självförsörjande.

Arbete i stället för bidrag innebär ur ett socialt perspektiv ett långsiktigt förebyggande arbete för självförsörjning. Att leva på försörjningsstöd innebär en ökad ohälsa samt att barn drabbas extra hårt av ekonomisk utsatthet. Resultatet av arbete i stället för bidrag, har visat att ett fåtal hushåll hittills behöver försörjningsstöd efter avslutad anställning.

Ekonomiskt bistånd har minskat med ca 2 miljoner per år under de tre senaste åren. Om personerna inte hade fått anställning hade sannolikt många flera hushåll varit i behov av fortsatt försörjningsstöd. Att ha ett arbete innebär ofta en ökad självkänsla och möjligheterna till fortsatt arbete förbättras. Många av de som deltagit i jobbsatsningen uttrycker en stor tacksamhet över att ha arbete i stället för försörjningsstöd. Jobbsatsningar är ett sätt att bryta det sociala arvet. Enligt tidigare uppföljningar som gjorts inom Ekonomi och vuxenenheten, innebär jobbsatsningar att barnen upplever ett mindre utanförskap och en mer normaliserad tillvaro när föräldrar får bättre ekonomi.

Mats Collin
Förvaltningschef

Solbritt Höglund
Enhetschef Ekonomi- och vuxenenheten

§ 109

Dnr 2022-000097 1.1.3.1

Fyramånadersrapport 2022

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att godkänna fyramånadersrapporten för 2022,

att översända rapporten till kommunstyrelsen samt

att godkänna handlingsplanen för prognostiserat underskott 2022.

Yrkanden

Per-Eric Nordberg (C) föreslår en tilläggsattsats enligt följande: att uppdra till förvaltningen att se över prissättningen för busskortet på grund av det prognostiserade underskottet.

Magnus Oscarsson (S), Anders Bergqvist (V) och Knapp Britta Thyr (MP) yrkar avslag på Per-Eric Norbergs (C) förslag.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om nämnden avser besluta enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden frågar om nämnden avser besluta enligt Per-Eric Norbergs (C) tilläggsförslag eller avslå densamma.

Ordföranden finner att nämnden har avslagit Per-Eric Norbergs (C) tilläggsförslag.

Reservation

Per-Eric Norberg (C) och Lillemor Andersson (C) reserverar till förmån för Per-Eric Norbergs (C) förslag.

Bakgrund

Samhällsnämnden visar per sista april ett underskott. Intäkterna är 0,4 mnkr lägre än budgeterade 91,3 mnkr och kostnaderna är 2,0 mnkr högre än budgeterade 91,3 mnkr vilket ger en negativ budgetavvikelse på 2,4 mnkr. Helårsprognosen för nämndens intäkter förväntas bli 0,6 mnkr lägre än budgeterade 262,1 mnkr och kostnaderna förväntas bli 2,9 mnkr högre än budgeterade 262,1 mnkr. Detta ger ett prognostiserat resultat för år 2022 på 3,5 mnkr i underskott.

Underskottet i utfallet härrör till ökade kostnader till Kollektivtrafikmyndigheten, KTM, som dock förväntas att minska under året enligt en preliminär prognos från myndigheten där vi ska få tillbaka medel för året 2021 som inte förväntades vid årsbokslutet. Underskottet påverkas även av lägre intäkter än budget på Härnösands Simhall och förväntas att fortlöpa då pandemiåtgärderna kommer att påverka utfallet under året.

Utfall av investeringar per sista april är lågt i förhållande till årets budget på 77,4 mnkr. Prognosen vid årets slut är att investeringsbudgeten kommer att förbrukas. De flesta projekten har kostnader under senare delen av året.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse

Fyramånadersrapport samhällsnämnden 2022

Handlingsplan 2022, T1

Härnösands kommun

Samhällsnämnd

Fyramånadersrapport 2022

2022-04-30

Fyramånadersrapport 2022

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2022-04-30* ***Organisation:*** *Samhällsnämnd*

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2022 1

1 Uppdrag och verksamhet 2

2 Utgångspunkter 3

3 Ekonomisk uppföljning och årsprognos 4

3.1 Utfall och årsprognos 4

3.2 Utfall och årsprognos per verksamhetsområde 5

3.3 Utfall och årsprognos för investeringar 6

4 Handlingsplan 8

1 Uppdrag och verksamhet

Samhällsnämnden har ansvarsområden som sträcker sig från myndighetsutövning i miljö, plan- och byggfrågor till utveckling av gator, kajer och vägar och drift och samverkan inom fritid och ungdomsfrågor. Nämnden ansvarar för större delen av kommunens investeringar och reinvesteringar i gator, gång- och cykelvägar, anpassningar vid byggnationer, belysningsåtgärder och friluftsanläggningar samt utveckling och drift av fritids- och friluftsanläggningar.

Samhällsnämnden ansvarar för löpande frågor inom miljöarbete, fysisk planering, bostadsanpassning, skog- och naturvård, miljö och hälsoskydd, karthantering, livsmedelskontroller samt tillsyn och tillstånd för alkoholservering inklusive försäljning av folköl, tobak och livsmedel. Nämnden ansvarar även för skötsel och utveckling av kommunens gator och parker, samt för föreningsstöd. Även kollektivtrafik, inklusive skolskjutsar och färdtjänst ligger inom nämndens ansvar liksom kommunens kostavdelning där produktionsköket Navet ingår.

Nämndens arbete styrs av reglementet fastställt av kommunfullmäktige samt av kommunen antagna mål.

2 Utgångspunkter

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som nämnden planerar att genomföra det kommande året. Verksamhetsplanen konkretiserar hur kommunens mål ska uppnås. Budgeten fastslår de ekonomiska ramarna för det kommande året och ligger även till grund för verksamhetsplanen då det ska finnas täckning inom budget för aktiviteterna nämnden planerar att genomföra.

Verksamhetsplanen ska följas upp i nämndens fyramånadersrapport (ekonomisk uppföljning samt prognos), i nämndens delårsrapport samt i nämndens verksamhetsberättelse.

3 Ekonomisk uppföljning och årsprognos

3.1 Utfall och årsprognos

Utfall (mnkr)	Periodens utfall	Periodens utfall	Periodens budget	Budgetavvikelse
	jan-apr 2021	jan-apr 2022	jan-apr 2022	jan-apr 2022
Intäkter	**68,9**	**90,9**	**91,3**	**-0,4**
- tilldelade skattemedel	62,9	65,4	65,4	0,0
- övriga intäkter	6,0	25,5	25,9	-0,4
Kostnader	**-71,5**	**-93,2**	**-91,3**	**-2,0**
- köp av huvudverksamhet	-23,3	-26,7	-24,6	-2,1
- personal	-14,0	-23,6	-25,9	2,3
- lokalhyra	-4,4	-6,5	-6,7	0,2
- avskrivningar	-12,2	-12,2	-11,9	-0,4
- övriga kostnader	-17,7	-24,2	-22,2	-2,0
Resultat	**-2,6**	**-2,4**	**0,0**	**-2,4**

Samhällsnämnden visar per sista april ett underskott. Intäkterna är 0,4 mnkr lägre än budgeterade 91,3 mnkr och kostnaderna är 2,0 mnkr högre än budgeterade 91,3 mnkr vilket ger en negativ budgetavvikelse på 2,4 mnkr. Helårsprognosen för nämnden förväntas bli 0,6 mnkr lägre än budgeterade 262,1 mnkr och kostnaderna förväntas bli 2,9 mnkr högre än budgeterade 262,1 mnkr. Detta ger ett prognostiserat resultat för år 2022 på 3,5 mnkr i underskott.

Inom intäkterna finns negativa avvikelser mot budget inom försäljningsintäkter, taxor och avgifter samt hyror och arrenden. De positiva avvikelserna finns främst inom bidrag men också inom försäljning av verksamhet. Avvikelserna består till viss del av att utfallet av intäkterna inte är samma som budgeterat för perioden men det finns också avvikelser som kommer att bestå till årets slut. Helårsprognosen för intäkterna förväntas bli 0,6 mnkr lägre än budget. Simhallen Härnösand förväntas ha 3,5 mnkr lägre intäkter på grund av pandemiåtgärder som fortfarande påverkar detta budgetår. Positiva intäktsprognoser är inom bidrag och då främst investeringsbidrag som avser tidigare års investeringar men som inte har budgeterats till fullo.

Bland kostnadsposterna visar köp av huvudverksamhet ett negativt utfall på 2,1 mnkr för perioden januari till och med april. Prognosen vid årets slut för denna post förväntas dock vara 0,6 mnkr lägre än budget.

Personalkostnaderna är 2,3 mnkr lägre än budgeterat för perioden och vid årets slut prognostiseras överskottet ha ökat till 3,0 mnkr.

Avskrivningskostnaderna är något högre än budget per sista april och förväntas vid årets slut ha ökat till 0,9 mnkr i högre kostnader.

Posten för övriga kostnader innefattar bland annat lämnade bidrag, fastighetskostnader, förbrukningsinventarier och -material, livsmedel, transporter, konsultkostnader, systemkostnader och andra köpta tjänster. Utfallet under perioden är 2,0 mnkr högre än budgeterat för perioden. Det är bland annat högre kostnader för livsmedel, transporter samt konsulter jämfört med budget. Årsprognosen för budgetåret 2022 förväntas underskottet inom övriga kostnader ha ökat till 5,5 mnkr. Avvikelserna i årsprognosen jämfört med årsbudgeten är främst högre kostnader för livsmedel, fastighetskostnader, transporter och konsulttjänster.

Årsprognos (mnkr)	Utfall	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse
	2021	2022	2022	prognos/budget
Intäkter	**207,6**	**262,1**	**261,5**	**-0,6**
- skattemedel	183,3	184,8	184,8	0,0
- övriga intäkter	24,4	77,3	76,7	-0,6
Kostnader	**-212,9**	**-262,1**	**-265,0**	**-2,9**
- köp av huvudverksamhet	-69,1	-67,8	-67,2	0,6
- personal	-42,9	-77,5	-74,5	3,0
- lokalhyra	-17,9	-20,1	-20,1	-0,1
- avskrivningar	-35,2	-35,6	-36,5	-0,9
- övriga kostnader	-47,8	-61,1	-66,7	-5,5
Resultat	**-5,3**	**0,0**	**-3,5**	**-3,5**

3.2 *Utfall och årsprognos per verksamhetsområde*

Utfall och årsprognos per verksamhetsområde (mnkr)	jan-apr		Helår	
	Periodens utfall	Periodens utfall	Årsutfall	Årsprognos
	2021	2022	2021	2022
Samhällsnämnden	0,0	0,0	-0,1	0,0
Förvaltningsledning	-0,1	0,4	-0,2	0,4
Avskrivningar	0,4	0,1	2,4	0,5
Fritid ledning o administration	-0,6	0,2	2,5	0,2
Fritidsaktiviteter ungdom	0,2	0,0	0,0	-0,1
Badanläggningar	-1,8	-1,2	-3,4	-4,5
Högslätten	-0,4	0,6	-0,9	0,1
Fritidsanläggningar	-0,2	-1,2	-2,7	-0,5
Kostavdelningen	0,0	0,2	0,0	-0,3
Trafikenheten	2,2	-2,4	-3,7	0,6
Miljöavdelningen	-0,3	0,2	0,2	0,1
Plan- och byggavdelningen	0,3	0,8	1,7	1,1
Teknikavdelningen	0,2	0,3	-1,6	-0,2
Entreprenad, gata/park	-2,5	-0,6	0,6	-0,8
Resultat	**-2,6**	**-2,4**	**-5,3**	**-3,5**

Förvaltningsledning visar ett överskott per sista april på 0,4 mnkr. Detta överskott förväntas bestå till årets slut. Utfallet består av lägre personalkostnader vilket också kommer att fortsätta under året. I prognosen är det inlagt kostnader för inköp av nya möbler till omstrukturering av arbetsplatser i Johannesbergshuset som kommer att ske under året.

Avskrivningar har ett positivt resultat per sista april som också förväntas att fortlöpa året ut. Det är investeringsbidrag som till viss del inte budgeterats för vilket bidrar till den positiva avvikelsen.

Fritid ledning och administration har ett litet överskott på 0,2 mnkr både i utfallet per sista april och i prognosen vid årets slut. Det är personalkostnaderna som är anledningen till överskottet.

Fritidsaktiviteter ungdom prognostiserar ett litet underskott vid årets slut som avser högre personalkostnader än budget.

Badanläggningar har ett underskott per sista april på 1,2 mnkr och prognostiserar med ett underskott på 4,5 mnkr vid årets slut. Intäkterna förväntas bli 3,5 mnkr lägre än budget på grund av pandemiåtgärder som fortfarande påverkar verksamheten på Härnösands Simhall. Fastighetskostnaderna förväntas också bli högre än budget, bland annat den ersättning som ska betalas ut till Actic för uppsagt hyresavtal. Även badanläggningen i Hälledal och övriga badplatser prognostiserar med något högre kostnader än budget.

Högslätten har per sista april ett överskott på 0,6 mnkr jämfört med budget. Överskottet hör till viss del till fritidsanläggningar där intäkter har konterats felaktigt. Vid årets slut förväntar sig verksamheten att göra ett litet överskott på 0,1 mnkr.

Inom fritidsanläggningar förväntas underskottet att minska till årets slut jämfört med utfallet per sista april. I utfallet saknas intäkter för perioden som istället finns i Högslättens utfall samt att kostnader för preparering av skidspår är högre än budgeterat. Underskottet som prognostiseras för fritidsanläggningar är just på grund av högre kostnader för preparering av skidspår samt kostnader för Ängevallen som inte budgeterats för under 2022.

Kostavdelningen har ett litet överskott på intäkter och personalkostnader per sista april trots ökade livsmedelsinköp. Överskottet kommer dock vid årets slut att övergå till ett underskott då livsmedelskostnaderna förväntas öka. Personalkostnaderna förväntas dock bli lägre än budget vid årets slut vilket gör att underskottet för avdelningen förväntas inte bli mer än 0,3 mnkr.

Trafikenheten innehar en post som är svårprognostiserad och som kan göra att förvaltningen kan gå med ännu större underskott. Det är kostnaderna gentemot Kollektivtrafikmyndigheten, KTM. I utfallet per sista april visar denna post underskott. Förvaltningen budgeterade för ett höjt pris på den subventionerade Härnösandskortet vilket inte har införlivats under året och mellanskillnaden på totalt 2,4 mnkr för KTM:s budget och förvaltningens budget kommer att påverka resultatet negativt. Dock är det i årsprognosen inlagt en minskad kostnad som avser föregående år på totalt 4,8 mnkr. KTM har lämnat en preliminär prognos på resultatet för 2021 vilket innebär att vi kan bli ersatt med 3,4 mnkr. Dessutom finns en avsättning vid årsbokslutet på 1,4 mnkr för ökade kostnader för 2021. Dessa tillsammans förbättrar istället resultatet med 0,3 mnkr mindre kostnader till KTM än vad som är budgeterat. Det övriga överskottet inom trafikenheten är kopplad till ökade intäkter jämfört med budget.

Miljöavdelningen har ett överskott på 0,2 mnkr per sista april och vid årets slut är överskottet 0,1 mnkr.

Plan- och byggavdelningen har ett överskott per sista april på 0,8 mnkr och förväntas vid årets slut vara ett överskott på 1,1 mnkr. Överskottet består av mindre personalkostnader än budget.

Teknikavdelningen visar ett överskott per sista april på 0,3 mnkr. Överskottet beror till stor del på ett bidrag som har inkommit som avser år 2021 och inte förväntades vid årsbokslutet. Vid årets slut förväntas ett underskott på 0,2 mnkr. Trots högre intäkter än budget förväntas också personalkostnaderna bli högre.

Entreprenaden visar på underskott per sista april och underskottet förväntas öka något till årets slut. Det är framförallt kostnader för vinterväghållning som överstiger budget både i periodens utfall och årsprognosen.

3.3 *Utfall och årsprognos för investeringar*

Utfall och årsprognos investeringar (mnkr)	Investering	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse

	jan-apr 2022	2022	2022	budget/prognos
Kostavdelningen	0,1	0,4	0,4	0,0
Miljö	0,1	0,8	0,8	0,0
Fritid	1,1	8,1	8,1	0,0
Gata	1,4	23,3	28,5	5,2
Belysning	0,0	1,3	1,3	0,0
Konstbyggnader	0,0	3,0	3,0	0,0
Mark	1,0	6,3	6,3	0,0
Park	0,1	1,5	1,5	0,0
Trafiksäkerhet	0,0	0,8	0,8	0,0
Tillgänglighet	0,0	0,6	0,6	0,0
Genomförande detaljplan	0,0	6,5	4,0	-2,5
Utredningar/projektering	0,0	3,8	3,5	-0,3
Strategiska större projekt	0,9	21,0	18,6	-2,4
Totalt	**4,8**	**77,4**	77,4	**0,0**

Samhällsnämnden har 77,4 mnkr i investeringsbudget för 2022. Per sista april har endast 4,8 mnkr förbrukats vilket är normalt då de mesta av utgifterna kommer under sista halvåret. En del av utfallet härrör till 2021 års investeringsbudget där behov finns av att överföra investeringsbudget mellan åren.

Prognosen är att hela investeringsbudgeten ska förbrukas med viss justering inom de olika områdena beroende på omprioriteringar på grund av prisutvecklingen i omvärlden som medför ökade kostnader.

Trafik- och fritidsverksamheternas investeringsbudget ligger på 8,1 mnkr där de stora investeringsbehoven framförallt handlar om en ny lift i Vårdkasbacken samt nytt elljusspår i Hälledal.

Miljöavdelningens investeringsbudget växlas upp med statliga bidrag i form av LOVA-stöd för att fortsätta kunna genomföra åtgärder inom Gerestabäckens område. Åtgärderna främjar bland annat fria fiskvägar och våtmarker. Projektet kommer att avslutas under 2023.

Under 2022 kommer Volontärvägen och förstärkningsarbetet på Skeppsbro-kajen att färdigställas. Nya större projekt som startar under året är en ny väg till industriområde Saltvik, ny gång- och cykelväg på Brunnshusgatan, förstärkningsarbeten på Hässjevägen samt Älandsvägen. Projektet Brunnshusgatan är delfinansierat av Trafikverket och kommer att färdigställas under året vilket gör att budgeten för projektet ökar då det tidigare var planerat att pågå under två år.

Under året kommer upphandling av entreprenör för den nya Nybron att ske.

4 Handlingsplan

Utfallet för första tertialet 2022 visar ett underskott mot budget på 2,4 mnkr. Fritidsverksamheten och trafikverksamheten visar ett underskott på totalt 3,9 mnkr. För fritidsverksamheten är det intäkterna på simhallen som avviker mest. För trafikverksamheten består avvikelsen av utökad trafik sen december 2021 som medför ökade kostnader på 2,4 mnkr för 2022. Dessa kostnadsökningar ingick inte i årsplanen för 2022.

För helåret 2022 ska samhällsnämnden under maj föra en dialog med kommunstyrelsen för de ökade kollektivtrafikkostnaderna i nya tätortstrafiken. Intäktsbortfallet på simhallen är ett resultat av pandemin och även här ska samhällsnämnden i maj föra en dialog med kommunstyrelsen med en önskan att kompenseras internt för bortfallet av intäkterna som inte förutsågs i årsplanen 2022.

Utöver detta följer förvaltningen noga den prisutveckling som sker för livsmedel, bränsle och byggmaterial för att klara budgetramen. Livsmedelspriserna har under våren ökat med i snitt 16% och byggmaterial med 10 - 20%. Prognosen för 2022 visar på ett underskott mot budget på 3,5 mnkr.

Investeringarna för 2022 har analyserats och omprioriteringar har gjorts för att klara investeringsramen. Sockenvägen och Källvägen stryks i år och medlen används till de övriga projekten. Priserna på beläggningsåtgärder har ökat med 25% under 2022 som en konsekvens av ökade oljepriser.

Samhällsförvaltningen återrapporterar till samhällsnämnden senast vid delårsrapporten.

Thomas Jenssen
thomas.jenssen@harnosand.se

Handlingsplan för samhällsnämnden 2022

Utfallet för första tertialet 2022 visar ett underskott mot budget på 2,4 miljoner kronor. Fritidsverksamheten och trafikverksamheten visar ett underskott på totalt 3,9 mnkr. För fritidsverksamheten är det intäkterna på simhallen som avviker mest. För trafikverksamheten består avvikelsen av utökad trafik sen december 2021 som medför ökade kostnader på 2,4 mnkr för 2022. Dessa kostnadsökningar ingick inte i årsplanen för 2022.

För helåret 2022 ska samhällsnämnden under maj föra en dialog med kommunstyrelsen för de ökade kollektivtrafikkostnaderna i nya tätortstrafiken. Intäktsbortfallet på simhallen är ett resultat av pandemin och även här ska samhällsnämnden i maj föra en dialog med kommunstyrelsen med en önskan att kompenseras internt för bortfallet av intäkterna som inte förutsågs i årsplanen 2022.

Utöver detta följer förvaltningen noga den prisutveckling som sker för livsmedel, bränsle och byggmaterial för att klara budgetramen. Livsmedelspriserna har under våren ökat med i snitt 16% och byggmaterial med 10 - 20%. Prognosen för 2022 visar på ett underskott mot budget på 3,5 mnkr.

Investeringarna för 2022 har analyserats och omprioriteringar har gjorts för att klara investeringsramen. Sockenvägen och Källvägen stryks i år och medlen används till de övriga projekten. Priserna på beläggningsåtgärder har ökat med 25% under 2022 som en konsekvens av ökade oljepriser.

Samhällsförvaltningen återrapporterar till samhällsnämnden senast vid delårsrapporten.

Thomas Jenssen

Bilagor
Bilaga 1 "[Skriv text här]"

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

KPMG

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2021-08-31

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Innehåll

Sida

1. Sammanfattning

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten [4]
1.2 Underlag för revisorernas bedömning [5]

2. Inledning

2.1 Syfte och revisionsfråga [7]
2.2 Avgränsning [8]
2.3 Revisionskriterier [9]
2.4 Ansvarig nämnd [9]
2.5 Metod [9]

3. Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse [11]
3.2 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning [11]
3.2.1 Finansiella mål [12]
3.2.2 Verksamhetsmål [13]
3.3 Balanskravet [14]
3.4 Resultaträkning [15]
3.5 Balansräkning [16]
3.6 Redovisningsprinciper [16]

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

KPMG

1. Sammanfattning

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Sammanfattning

Vi har av Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalens revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2021-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunalförbundets resultat för delåret uppgår till 1,0 mkr, vilket är 1,9 mkr lägre än samma period förra året. Det beror främst på att : verksamhetens nettokostnader ökar med 3,2 mkr vilket förklaras av högre kostnader för löner.
- Kommunalförbundets prognos för helåret uppgår till -0,3 mkr, vilket är under budget.
- Kommunalförbundets balanskravsresultat beräknas uppgå till -0,3 mkr för 2021. Dock saknas en bedömning om hur underskottet under kommande åren ska återställas.

Vi har, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Sammanfattning forts.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de beslutade målen.

Vi noterar att kommunalförbundet inte gjort någon sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås.

Vår sammantagna bedömning är att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med direktionens mål för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning baseras på att resultatmålet samt att tre av fyra verksamhetsmål inte uppnås.

Sundsvall 2021-10-08

DocuSigned by:
Marlene Olsson
0BAC8DCCB5EE4CE...
Marlene Olsson
Auktoriserad revisor

DocuSigned by:
Lena Medin
9CB391F9DD1D41B...
Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

2. Inledning

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Inledning

Av lagen om kommunal bokföring och redovisning framgår att kommuner (och kommunalförbund) ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ✓ Kommunalförbundets delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner
- ✓ Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2021-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Inledning forts.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- ✓ Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ✓ God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- ✓ Interna regelverk och instruktioner
- ✓ Fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser direktionens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschef.

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- ✓ Dokumentstudie av relevanta dokument
- ✓ Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- ✓ Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi
- ✓ Översiktlig analys av resultat- och balansräkningen

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

KPMG

3. Resultat av granskningen

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation 17 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

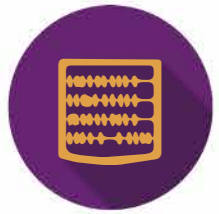
Vi noterar att kommunalförbundets förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R17.

3.2 Bedömning av direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Vi noterar att direktionen inte gjort någon sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås.

Vår sammantagna bedömning är att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med direktionens mål för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning baseras på att resultatmålet samt att tre av fyra verksamhetsmål inte uppnås.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Resultat av granskningen forts.

3.2.1 Finansiella mål

Direktionen har fastställt tre finansiella mål vara ett inte bedöms uppnås.

- Årets resultat ska uppgå till minst 0,01 % av omsättningen
- Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterade avskrivningar
- Årets investeringar ska göras med eget kapital

Direktionen konstaterar att resultatmålet inte kommer att uppnås då prognosen visar på ett underskott vid årets slut. Övriga finansiella mål bedöms uppnås. Vi gör ingen annan bedömning.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Resultat av granskningen forts.

3.2.2 Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen är

- Under 2021 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera i en insats.
- Minst 70 tillsyner ska utföras under året.
- Minst 800 personer ska utbildas under året.
- Under år 2021 ska Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen träffa minst 1 000 barn och ungdomar

Av ovanstående mål är det endast målet gällande inkommande larm som uppnås. Vi kan inte närmare verifiera den uppgiften.

Övriga mål bedöms inte att uppnås genom att möjligheten till olika former av möten begränsats på grund av covidpandemin.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Resultat av granskningen forts.

3.3 Balanskravet

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Kommunalförbundet redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunalförbundets prognostiserade balanskravsresultat uppgår till -0,3 mkr. Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

Ett balanskravsunderskott ska regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. För att inte tid går förlorad bör åtgärder sättas in så fort som möjligt. Enligt prop. 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet. Vi har noterat att kommunalförbundet inte gjort någon bedömning huruvida underskottet ska återställas kommande år.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Resultat av granskningen forts.

3.4 Analys av resultaträkning

Kommunalförbundets långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunalförbundets resultat för delåret uppgår till 1,0 mkr, vilket är 1,9 mkr lägre än samma period förra året. Det förklaras främst av ökade lönekostnader om 2,5 mkr till följd av högre antal årsarbetare jämfört med föregående år.

Kommunalförbundets årsprognos uppgår till -0,3 mkr, vilket är lägre än delårsresultatet och lägre än budget. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än vid helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

Resultat av granskningen forts.

3.5 Balansräkning

3.5.1 Anläggningstillgångar

Kommunalförbundets årsbudget för investeringar 2021 uppgår till 6 200 tkr. Till och med juli har kommunalförbundet investerat 8 309 tkr, varav en släckbil om 3,8 mkr som fanns med i budget 2020 men släckbilen anlände och betalades inte förrän 2021. Inga andra budget avvikelser finns.

Årsprognosen visar att kommunalförbundet kommer att investera 9 935 tkr.

3.6 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Upplysningar ska även lämnas kring säsongsvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten anges under avsnittet ”Redovisningsprinciper” att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKRs rekommendationer.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 612AF25D-AB70-4962-A25F-E0045CAB4490

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2021 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

DocuSign Envelope ID: 68E467DE-60A3-4764-A1EA-36FB85A880EB

Härnösands kommuns revisorer

Till
Socialnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

2022-05-05

Revisionsrapport ”Granskning av äldreboendeplatser”

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en granskning av arbetet med att säkerställa tillgång till platser i särskilt boende för äldre. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Revisionen önskar att socialnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 26 augusti 2022. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, KPMG (mailadress lena.medin@kpmg.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

DocuSigned by:
9F0145546B8C4B9...
Ingrid Flodin
Vice ordförande

DocuSigned by:
184086685EF4178...
Bo-Anders Öberg
2:a vice ordförande

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

Granskning av äldreboendeplatser

Rapport
Härnösands kommun

KPMG AB

2022-05-05

Antal sidor 13

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

Härnösands kommun
Granskning av äldreboendeplatser

2022-05-05

Innehåll

1 Sammanfattning 3

2 Bakgrund 4

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning 4

2.2 Revisionskriterier 5

2.3 Metod 5

3 Regelverk 6

3.1 Skyldighet att verkställa beslut 6

3.2 Rapporteringsskyldighet 7

4 Resultat av granskningen 8

4.1 Ej verkställda beslut 8

4.2 Boendeplatser 9

5 Slutsats och rekommendationer 13

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

1 Sammanfattning

Vi har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att granska arbetet med att säkerställa tillgång till platser i särskilt boende för äldre. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose behovet av platser för äldre i särskilt boende.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden delvis bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose behovet av platser för äldre i särskilt boende.

Vi bedömer att det strategiska arbetet behöver stärkas för att säkerställa att det framtida behovet av boendeplatser kan tillgodoses.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi socialnämnden att:

- löpande följa och analysera utveckling och orsaker till att beslut ej verkställs, se avsnitt 4.1.4
- omgående uppdatera och därefter regelbundet ta fram prognoser/scenarion avseende framtida behov av boendeplatser, se avsnitt 4.2.1
- utifrån uppdaterad prognos/scenario besluta om erforderliga åtgärder, se avsnitt 4.2.1
- tydliggöra och driva på arbetet för att fler trygghetsboenden ska etableras, se avsnitt 4.2.1.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

2 Bakgrund

Vi har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att granska arbetet med att säkerställa tillgång till platser i särskilt boende för äldre. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Enligt aktuell rapportering har noterats att det finns relativt många ej verkställda beslut avseende särskilt boende för äldre. Det medför att enskilda individer i behov av hjälp inte alltid får den hjälp och det stöd som de har lagstadgad rätt till. Nämnden är skyldig att rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljat bistånd enligt SoL (socialtjänstlagen) inte har verkställts tre månader efter beslut. Nämnden ska även rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Det är viktigt att ha en god framförhållning och en väl framarbetad strategi för att kunna tillgodose äldres behov av boende, vård och omsorg när eget boende inte längre är tillräckligt. Även andra typer av boende för äldre personer är av vikt för att kunna skjuta upp behovet av särskilt boende. Det tar också ofta lång tid att förändra tillgången till boendeplatser och därför av vikt att planeringen fungerar på ett ändamålsenligt sätt.

Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys att arbetet med boendeplatser för äldre behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose behovet av platser för äldre i särskilt boende.

Granskningen har besvarat följande frågor:

- Hur ser utvecklingen av ej verkställda beslut ut under de senaste 3 åren avseende särskilt boende för äldre?
- Har nämnden analyserat och dragit slutsatser om vilka som är de vanligaste orsakerna till att beslut ej verkställts?
- Vilka beslut om åtgärder m.m. har nämnden fattat med anledning av ej verkställda beslut?
- Görs bedömningar av hur hemtjänst påverkas av tillgången till särskilt boende?
- Finns aktuella prognoser och bedömningar av framtida behov av boendeplatser?
- Finns en relevant planering och åtgärder för att tillgodose behovet av boendeplatser i särskilt boende, liksom tillgång till andra boendeformer anpassade för äldre (exempelvis trygghetsboende)?

Granskningen omfattar socialnämnden.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— Kommunallagen 6 kap § 6

— Socialtjänstlagen

— Tillämpbara interna regelverk och policys.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

— Dokumentstudier av protokoll, tjänsteskrivelser, utredningar, verksamhetsplaner, verksamhetsuppföljningar, policy och kvalitetsberättelse.

— Intervjuer har genomförts med verksamhetschef och enhetschefer, samt underlag har erhållits från förvaltningschef.

Rapporten är faktakontrollerad av intervjuade samt att förvaltningschef getts möjlighet att lämna synpunkter på rapporten.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

3 Regelverk

3.1 Skyldighet att verkställa beslut

Socialtjänstlagen (SoL) är en ramlag som ger kommunen stor frihet att utforma verksamheten utifrån lokala förutsättningar och behov. I lagen anges bland annat att den som själv inte kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska också utformas så att det stärker individens möjligheter att leva ett självständigt liv.

Beviljade biståndsbeslut ska verkställas omedelbart. Den tidsgräns om tre månader som gäller för bestämmelsen om rapporteringsskyldighet av ej verkställda beslut har ingenting att göra med om när beslut ska verkställas. Det innebär alltså att en kommun inte har tre månader på sig att verkställa ett beslut, utan beslut ska verkställas omedelbart.

Det är alltid den beslutade nämnden som har ansvaret för att den enskilde faktiskt får de insatser han eller hon har beviljats. Detta ansvar gäller oavsett om det är nämnden själv, en annan nämnd eller en enskild verksamhet som verkställer beslutet.

Socialnämndens insatser för den enskilde ska utformas och genomföras tillsammans med den enskilde vilket innebär att den enskilde ska ha ett visst inflytande över hur en beslutad insats verkställs. Den enskilde har dock ingen oinskränkt rätt att få som han eller hon vill men den enskildes önskemål om boende ska så långt som möjligt respekteras. Det erbjudna boendet måste dock alltid tillgodose den enskildes behov samt tillförsäkra denne en skälig levnadsnivå.

Om behovet av insats kvarstår kan ett beslut om särskilt boende inte anses vara verkställt i och med att den enskilde tackar nej till ett erbjudet boende. Beslutet anses verkställt när den enskilde tackat ja till den erbjudna bostaden och flyttat sig. Att den enskilde tackar nej till det erbjudna boendet kan bero på att boendet inte motsvarar den enskildes önskemål eller att det inte är anpassat till den enskildes behov. Att den enskilde tackat nej till det erbjudna boendet behöver därför inte innebära att förutsättningarna för biståndsbeslutet har ändrats och om behovet kvarstår anses beslutet även fortsättningsvis som ej verkställt. Nämnden kan därmed inte återkalla det gynnande beslutet enbart av den anledningen att den enskilde tackar nej till ett erbjudet boende. Det har förts diskussioner gällande inrapporteringen av ej verkställda beslut där det förekommer att enskilda tackar nej vid upprepade tillfällen vilket generellt också leder till längre väntetider.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

Endast om den enskilde tackar nej för att behov inte längre föreligger eller om behovet tillgodoses på annat sätt kan nämnden avsluta ärendet.

3.2 Rapporteringsskyldighet

Rapporteringsskyldigheten framgår av 16 kap. § 6 f-i SoL. Socialnämnden ska till IVO och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Vidare ska socialnämnden dels till IVO, dels till revisorerna rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av bistånd beslutet gäller samt kortfattat uppge skälen för dröjsmålet.

Därutöver ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Även avbrott i verkställigheten ska rapporteras. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapporteringen ska ske en gång per kvartal.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

4 Resultat av granskningen

4.1 Ej verkställda beslut

Rapportering till nämnden av ej verkställda beslut strukturerades enligt erhållna uppgifter upp under år 2019, och har därefter rapporterats kvartalsvis. Antalet ej verkställda beslut som avser särskilt boende har sedan dess varierat något per kvartal, med en tydlig minskning kvartal 4 år 2020 och kvartal 1 år 2021. En möjlig förklaring till minskningen denna period är enligt intervjuade att covid-19 medförde ett minskat söktryck samt öppnandet av nya platser. Därefter har en ökning skett under slutet av år 2021.

År	Kvartal	Antal ej verkställda beslut (särskilt boende)
2019	2-4	11
2020	1	19
	2	25
	3	30
	4	12
2021	1	14
	2	25
	3	23
	4	30

Källa: Härnösands kommun.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid kan myndigheten ansöka om utdömande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten (16 kap § 6 a-e SoL). Enligt erhållna uppgifter har inte Härnösands kommun tilldömts särskild avgift. I nämndens protokoll har under år 2021 under rubriken *Ekonomiskt och juridiskt perspektiv* angetts att ett ekonomiskt perspektiv är konsekvenser i form av vite.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

I samband med rapporteringen framkommer inte någon analys eller jämförelse över tid av utvecklingen kring ej verkställda beslut.

Dock framgår vid rapportering avseende kvartal 4/2021 bl.a. att ”ej verkställda boendeplatser beror oftast på platsbrist eller att enskilda tackat nej för att de ej vill ha den specifika platsen”.[1] Att detta är de vanligaste orsakerna bekräftas av intervjuade.

Vid en genomgång av de 23 ej verkställda besluten som rapporterades kvartal 3 år 2021 anges för samtliga ärenden *Brist på boendeplats* som orsak. För fem av dessa anges även att de tackat nej, varav tre har gjort det två gånger. För 13 ärenden har det gått 3-5 månader sedan beslut, 6 ärenden 6-12 månader och för 4 ärenden 12 månader eller mer.

Nämnden har inte heller fattat några beslut om åtgärder i samband med rapporteringen. Däremot har nämnden i andra ärenden beslutat om åtgärder avseende boendeplatser, se kommande avsnitt.

Vi noterar att av protokollen till uppföljning av ej verkställda beslut anges under rubriken *Socialt perspektiv* bl.a. att beslut om bistånd gäller omedelbart och också ska verkställas direkt. Vidare anges under rubriken *Ekonomiskt och juridiskt perspektiv* att ytterst stärka rättssäkerheten för den enskilde.

4.1.1 Bedömning

Vi konstaterar att antal ej verkställda beslut avseende särskilt boende för äldre har legat på samma nivå de senaste åren med undantag för kvartalen före och efter årsskiftet 2020/2021. Vi noterar däremot en ökning av antalet ej verkställda beslut i slutet av 2021.

Vi noterar att nämnden i samband med rapporteringen av ej verkställda beslut inte genomfört några närmare analyser eller slutsatser kring orsaker och utveckling över tid. Vi anser att det är allvarligt att beslut ej verkställs omedelbart enligt gällande regelverk, och bedömer att nämnden löpande behöver följa och analysera utveckling och orsaker till att beslut inte verkställs.

4.2 Boendeplatser

Under år 2018 togs beslut om att avveckla drygt 50 äldreboendeplatser. Enligt intervjuade fanns såväl demografiska som ekonomiska orsaker till beslutet, liksom att lokalerna inte var fullt ut ändamålsenliga.

[1] SN 2022-03-31, § 18.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

I samband med avvecklingen i början av år 2020 ökade samtidigt antal personer som beviljats plats på särskilt boende. Genom en omdisponering av lokaler tillskapades 18 nya platser under hösten 2020, vilket totalt innebär att det då fanns 234 platser vid särskilt boende varav 133 platser med demensinriktning.

Under hösten 2020 påbörjades också ett arbete med att ta fram underlag för att bedöma framtida behov av äldreboendeplatser. Utredningen gör bl.a. bedömningen att behov finns att utöka med ytterligare 40 platser till år 2023. Det bygger på en prognos utifrån demografisk utveckling och demensprevalens. Vidare anges att antalet invånare över 80 år beräknas ökar i antal för att plana ut under år 2034. Någon mer konkret bedömning avseende behov av ytterligare platser fram till dess framgår dock inte. Vid intervjuer framkommer att framför allt behovet av demensplatser kommer att öka betydligt åren kring 2030. Olika åtgärder för att möte upp och förebygga behov framhålls.

Socialnämnden beslutade i juni 2021[2] att utöka antalet särskilda boendeplatser till år 2023 med 40 nya platser genom nyetablering av ett särskilt boende och att nybyggnationen möjliggör till utveckling och utökning av platser vid behov. Vidare beslutades att utöka antalet platser vid korttidsenheten från 18 till 20 platser, med möjlighet att kunna utöka antalet platser. I beslutet anges som förutsättning för att utökningen ska räcka är att socialnämnden ges möjlighet till fortsatt utveckling av det förebyggande arbetet och att fler trygghetsboenden etableras.

I början av år 2022 har 17 boendeplatser tillskapats och öppnats i tillfälliga lokaler. Dessa platser ska fysiskt avvecklas och kommer att ingå i de 40 platser som tillskapas genom nybyggnationen, vilken beräknas stå klar under år 2024.

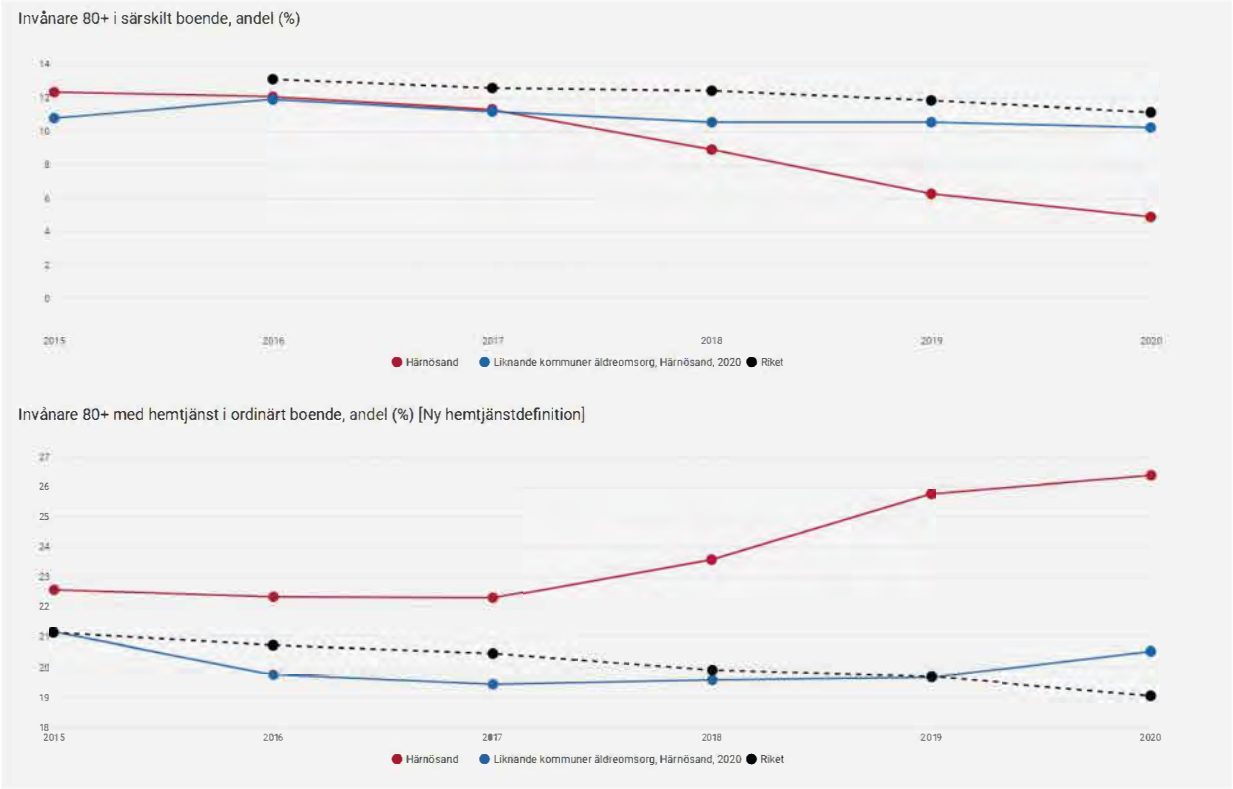
Under senare tid har andelen av befolkningen 80+ i särskilt boende minskat, samtidigt som andelen av befolkningen 80+ med hemtjänst ökat. En jämförelse med liknande kommuner samt riket visar att förändringarna i Härnösand är kraftigare. Se figur.

[2] SN 2021-06-17, § 82.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

Källa: Kolada, N23801 samt N21704. I gruppen liknande kommuner äldreomsorg Härnösand 2020 ingår Avesta, Karlskoga, Ludvika, Mariestad, Ronneby, Tranås och Östhammar.

Enligt intervjuade finns en påverkan på hemtjänstverksamheten om antalet platser i särskilt boende understiger behovet. Samtidigt understryks av intervjuade att sambandet inte ska överdrivas. Exempel på påverkan som nämns är:

- Mer omfattande hemtjänstinsats, som kräver ökad personalnärvaro i tid
- Fler trygghetsskapande insatser, ex kameratillsyn
- Fler insatser hos dementa för att minska oro, t ex promenader
- Ökat behov av avlösning i hemmet

Avseende etablering av fler trygghetsboenden uppger intervjuade att frågan på senare tid har uppmärksammats och lyfts fram på ett tydligare sätt. Socialförvaltningen har inlett en dialog med tillväxtenheten för att skapa underlag för eventuella privata

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

entreprenörer att vilja bygga trygghetsboenden. En policy för kommunalt stöd till trygghetsboenden finns sedan 2013, och uppdaterades senast under 2019[3].

I nuläget erbjuder Härnösandshus och Vårsta Diakoni trygghetsboende till personer över 65 respektive 70 år. Härnösandshus erbjuder även plusboende till personer över 55 år.

4.2.1 Bedömning

Vi konstaterar att nämnden har fattat beslut om åtgärder för att öka tillgång till antal boendeplatser, dels av mer akut eller tillfällig karaktär vid två tillfällen samt ett beslut innebärande bl.a. nybyggnation. Vi uppfattar att de beslut som fattats av mer akut eller tillfällig karaktär till stor del bygger på att det funnits många ej verkställda beslut avseende särskilt boende.

Vi bedömer att det finns en medvetenhet om att hemtjänstverksamheten påverkas när det finns personer som väntar på tillgång till boendeplats. Vi instämmer också i att sambandet inte ska överdrivas, men att utvecklingen även fortsättningsvis bör följas uppmärksamt.

I det underlag som togs fram inför beslut finns en sammantagen bedömning av behovet av boendeplatser fram till år 2023. Behovet på längre sikt framgår inte tydligt, men vi uppfattar utifrån underlaget och intervjuer att ytterligare boendeplatser behöver tillskapas även under förutsättning att fortsatt utveckling av förebyggande arbete bedrivs framgångsrikt. Tillskapandet av ytterligare boendeplatser, som innebär nybyggnation, är vanligtvis en process som sträcker sig över flertal år vilket kräver en god framförhållning.

Vi bedömer därför att en översyn av prognoser/scenarion avseende framtida behov av boendeplatser behöver göras regelbundet, för att åtgärder ska kunna initieras och beslutas i tid. Vi ser positivt på att en utökning av antal platser ska möjliggöras i den beslutade nybyggnationen.

Vi ser positivt på de signaler vi tagit del av rörande trygghetsboenden. Vi bedömer dock att arbetet behöver tydliggöras och intensifieras, då det även här handlar om fleråriga processer innan platser finns tillgängliga att erbjuda.

[3] Senast reviderad 2019-10-10, giltig tom 2022-04-30.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign Envelope ID: 449E046D-2D3C-4D44-B497-FCE620E0B915

5 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden delvis bedriver ett ändamålsenligt arbete för att tillgodose behovet av platser för äldre i särskilt boende.

Vi bedömer att det strategiska arbetet behöver stärkas för att säkerställa att det framtida behovet av boendeplatser kan tillgodoses.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi socialnämnden att:

- löpande följa och analysera utveckling och orsaker till att beslut ej verkställs, se avsnitt 4.1.4
- omgående uppdatera och därefter regelbundet ta fram prognoser/scenarion avseende framtida behov av boendeplatser, se avsnitt 4.2.1
- utifrån uppdaterad prognos/scenario besluta om erforderliga åtgärder, se avsnitt 4.2.1
- tydliggöra och driva på arbetet för att fler trygghetsboenden ska etableras, se avsnitt 4.2.1.

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:
Lena Medin
9CB391F9DD1D41B...
Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

DocuSigned by:
Mikael Lindberg
BDAECEB422584B1...
Mikael Lindberg
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

© 2022 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Public

DocuSign

Certificate Of Completion

Envelope Id: 449E046D2D3C4D44B497FCE620E0B915
Status: Completed
Subject: Please DocuSign: Rapport äboplatser Härnösand.pdf
Source Envelope:
Document Pages: 13
Signatures: 2
Certificate Pages: 2
Initials: 0
AutoNav: Enabled
EnvelopeId Stamping: Enabled
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

Envelope Originator:
Mikael Lindberg
PO Box 50768
Malmö, SE -202 71
mikael.lindberg@kpmg.se
IP Address: 195.84.56.2

Record Tracking

Status: Original
5/5/2022 10:23:16 AM
Holder: Mikael Lindberg
mikael.lindberg@kpmg.se
Location: DocuSign

Signer Events	Signature	Timestamp
Lena Medin lena.medin@kpmg.se KPMG AB Security Level: Email, Account Authentication (None)	DocuSigned by: Lena Medin 9CB391F9DD1D41B... Signature Adoption: Pre-selected Style Signed by link sent to lena.medin@kpmg.se Using IP Address: 90.129.193.98	Sent: 5/5/2022 10:23:53 AM Viewed: 5/5/2022 10:28:12 AM Signed: 5/5/2022 10:28:27 AM
Electronic Record and Signature Disclosure: Not Offered via DocuSign		
Mikael Lindberg mikael.lindberg@kpmg.se KPMG AB Security Level: Email, Account Authentication (None)	DocuSigned by: Mikael Lindberg BDAFCEB422564B1... Signature Adoption: Pre-selected Style Signed by link sent to mikael.lindberg@kpmg.se Using IP Address: 195.84.56.2	Sent: 5/5/2022 10:23:54 AM Viewed: 5/5/2022 10:24:56 AM Signed: 5/5/2022 10:25:02 AM
Electronic Record and Signature Disclosure: Not Offered via DocuSign		

In Person Signer Events	Signature	Timestamp

Editor Delivery Events	Status	Timestamp

Agent Delivery Events	Status	Timestamp

Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp

Certified Delivery Events	Status	Timestamp

Carbon Copy Events	Status	Timestamp

Witness Events	Signature	Timestamp

Notary Events	Signature	Timestamp

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	5/5/2022 10:23:54 AM

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Certified Delivered	Security Checked	5/5/2022 10:24:56 AM
Signing Complete	Security Checked	5/5/2022 10:25:02 AM
Completed	Security Checked	5/5/2022 10:28:27 AM

Payment Events	Status	Timestamps

§ 111

Dnr 2022-000212 1.1.2.0

Årsrapport barnkonventionen 2021

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lägga rapporten Årsrapport 2021 - Barnrättsarbete i Härnösands Kommun till handlingarna och

att skicka rapporten till kommunfullmäktige för kännedom.

Bakgrund

Barnkonventionen blev genom riksdagsbeslut svensk lag den 1 januari år 2020. Den har samma status och värde som annan lagstiftning och har företräde framför förordningar, föreskrifter, rekommendationer och riktlinjer.

Barnkonventionen har så kallad vertikal verkan vilket innebär att det som regleras i lagen är det allmännas ansvar gentemot de människor som i dagligt tal kallas för barn. Härnösands kommun har, precis som all annan offentlig verksamhet, ansvar för att förverkliga barns rättigheter inom ramarna för sin rådighet.

I och med att lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter träde i kraft, tog Härnösands kommun fram en handlingsplan och genomförandestrategi för arbetet med barnkonventionen. Handlingsplanen och genomförandestrategin ska följas upp i en årlig rapport. Bifogad rapport är den andra rapporten om Härnösands kommuns barnrättsarbete sedan barnkonventionen blev lag.

Årsrapporten för 2021 fokuserar främst på uppföljning av Härnösands kommuns handlingsplan och genomförandestrategi för arbetet med Barnkonventionen.

I Härnösands kommun påbörjades en kommunövergripande implementering av barnkonventionen under 2019. Mellan 1 juni år 2020 och 14 januari 2022 var det demokratiutvecklaren på kommunledningskontoret som hade uppdraget att stödja förvaltningarna i implementeringen av barnkonventionen. Varje förvaltning och bolag har ansvar för att lagen följs inom de egna verksamheterna.

Genom att följa svensk lag generellt kan det antas att Härnösands kommun i dagsläget lever upp till barnkonventionens minimikrav. Samtliga förvaltningar har verksamhet och projekt som direkt berör barn. På vilket sätt barn berörs och i vilken utsträckning är olika från förvaltning till förvaltning, och från verksamhet till verksamhet. Ett övergripande barnrättsperspektiv, i enlighet med det övergripande målet i handlingsplanen, finns i dagsläget inte i Härnösands kommun.

Socialt perspektiv
Rapporten förmedlar kunskap och insikter om barnrättsarbetet i Härnösands kommun, vilket i förlängningen ger förutsättningar för att åtgärda brister i barnrättsarbetet och att nå det kommunövergripande målet nummer 5. Beslutet att lägga rapporten till handlingarna ger i sig självt ingen effekt ur ett socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv
Beslutet bedöms inte ha någon effekt ur ett ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Beslutet får inga konsekvenser för kommunens nuvarande budget eller kommuninvånarnas ekonomi.

Rapporten förmedlar kunskap om barnkonventionen som lag. Kunskap om barnkonventionen som rättsligt dokument är en förutsättning för att den ska kunna tillämpas på ett rättssäkert sätt. Beslutet att lägga rapporten till handlingarna får i sig självt inga juridiska konsekvenser eller ger någon följdverkan på kommunens styrdokument.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-05-17

Årsrapport 2021 Barnrättsarbete i Härnösands kommun

Bilaga - En vägledning till Barnkonventionen

_____

En vägledning till barnkonventionen

Härnösands kommun

Innehåll

Barnkonventionen och dess metod **4**

Barnrättsperspektiv 4

Barnets perspektiv 5

Barnperspektiv 5

Tolkning av barnkonventionen **7**

Texten 7

Sammanhanget 8

Ändamål och syfte 8

Tillämpning av barnkonventionen **10**

Ledande principer **12**

Artikel 2 – Icke-diskriminering **13**

I annan svensk lagstiftning 13

Diskriminering 14

Arbeta mot diskriminering 14

Artikel 3 – Barnets bästa **18**

I annan svensk lagstiftning 19

Prövning av barnets bästa & barnkonsekvensanalys 20

Barnets bästa i löpande verksamhet 20

Barnets bästa i åtgärder som rör barn 20

Barnkonsekvensanalys 20

Artikel 6 – Liv, överlevnad & utveckling 24

I annan svensk lagstiftning 24

Samarbeta för barnets överlevnad och utveckling 25

Artikel 12 – Åsiktsfrihet och rätten att bli hörd 28

I annan svensk lagstiftning 29

Arbeta för delaktighet 30

Barnkonventionen sammanfattad – Vad står det om i vilken artikel? 34

Tips på vidare läsning 36

Om barnkonventionen 36

Om praktisk tillämpning av barnkonventionen 36

Referenser 38

Noter 39

Barnkonventionen och dess metod

Barnkonventionen är en av nio konventioner om de mänskliga rättigheterna. Den 1 januari 2020 inkorporerades FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 1 – 42, i svensk lag (SFS 2018:1197). Artiklarna i barnkonventionen rör samtliga rättighetskategorier: medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

Sedan tidigare finns Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna inkorporerad i svensk grundlag (RF 2 kap 19 §).

Barnkonventionen har vertikal verkan. Det innebär att det som regleras i lagen är det allmännas ansvar gentemot de människor som vi i dagligt tal kallar för barn.

Enligt barnkonventionen är vi barn till den dag vi fyller 18 år. All offentlig verksamhet i Sverige ska förhålla sig till och följa barnkonventionen. Tjänstemän, politiker och övrig personal inom offentlig förvaltning har ansvar att se till att barn kan utnyttja sina rättigheter i enlighet med konventionens ändamål och syfte. Barnet är alltså rättighetsbärare och vi som arbetar inom offentlig förvaltning är ansvarsbärare.

När barnkonventionen inkorporerades i svensk lag fick den genast samma status som annan lagstiftning. Endast grundlagen står över barnkonventionen i den svenska normhierarkin. Konventionen har alltså företräde framför förordningar, föreskrifter, rekommendationer och riktlinjer, och samma värde som annan lagstiftning.

Nu när barnkonventionen har inkorporerats i svensk lag har den alltså fått en starkare formell ställning än vad den hade tidigare då den var ratificerad. En förhoppning som lagstiftaren har är att detta ska leda till att barnets rättigheter ska få stärkt reell ställning, alltså att det allmänna ska börja arbeta med att uppfylla barnets rättigheter i praktiken.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Barnkonventionen bygger på ett barnrättsperspektiv. Barnrättsperspektivet kan beskrivas som en metod vilken baseras på barnkonventionens artiklar. Barnombudsmannen menar att man måste ha tagit hänsyn till och utrett barnkonventionens grundartiklar (2, 3, 6 och 12) för att en miniminivå av barnrättsperspektivet ska anses vara uppnått.[1] Verksamheten ska alltså arbeta aktivt för att inget barn ska diskrimineras (artikel 2), att alla barn ska få sitt bästa beaktat (artikel 3), att alla barn ska kunna leva, överleva och utvecklas (artikel 6) och att alla barn ska ha möjlighet att höras och bli hörda(artikel12).

Barnrättsperspektivet innebär också att barnet ska ha rätt att agera och kräva sina rättigheter, och inte endast vara en passiv mottagare av det skydd och omvårdnad som familjen och samhället ska ge den. I dagsläget har barn dock ingen möjlighet att inkräva sina rättigheter i Sverige, eftersom barn inte har rättshabilitet eller rösträtt.[2] Det vilar alltså ett extra stort ansvar på det allmänna att tillämpa barnkonventionen på ett klokt och riktigt sätt, eftersom den medborgargrupp som konventionen är tänkt att skydda har få möjligheter att säga ifrån om något blir fel.

Barnkonventionen är, som det brukar uttryckas, ”hel och odelbar". Med detta menas att rättigheterna inte ska läsas var och en för sig, utan tillsammans. Konventionen innehåller flera olika rättigheter och rättsområden: medborgerliga, politiska, sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter, samt humanitär rätt och flyktingrätt. Idén med detta är att barnet ska få sina rättigheter tillgodosedda i den situation hen befinner sig i och inte ska behöva rätta sig efter flera olika rättsområden.[3]

I tillämpningen kan detta dock bli lite rörigt. Barnkonventionen uttrycker inte problemen eller frågorna som rättsliga problem, utan som sociala. Detta gör att barnkonventionen inte endast tillämpas med juridisk metod, utan även genom exempelvis politiska beslut och etiska överväganden. Detta kan utgöra en utmaning för den som ska göra en objektiv och saklig prövning i ett ärende, eftersom

barnkonventionen inte ger någon tydlig guidning i hur problemet ska lösas, utan beskriver vad det allmänna ska tillförsäkra barnet eller avstå från att göra mot barnet. [4]

Att arbeta aktivt för barns rättigheter och att tillämpa barnkonventionen innebär alltså inte att du arbetar med en specifik fråga eller tillämpar lagstiftning inom ett specifikt rättsområde, utan att du arbetar med den mängd av olika sociala frågor och problem som ryms inom barnkonventionen: diskriminering, delaktighet, brottsförebyggande arbete, folkhälsa, informationssäkerhet, jämlikhet etc.

Förutom barnrättsperspektivet brukar man tala om två andra perspektiv som genomsyrar barnkonventionen: barnets perspektiv och barnperspektiv.

BARNETS PERSPEKTIV

Barnets perspektiv är ”det som förmedlas av barn själva och handlar om varje enskilt barns uttryck, perspektiv och erfarenheter”.[5] För att få veta vad barnets perspektiv är behöver barnet få tillfälle att få berätta om det. Precis som hos alla människor, kan ett barns perspektiv förändras över tid och behöver inte vara hugget i sten. En person som är 17 år kanske inte tycker och känner samma saker som hen gjorde när hen var 8 år, eller så gör hen det – det går inte att veta utan att ha lyssnat på vad barnet har att säga vid olika tidpunkter.

Barnets perspektiv är starkt kopplat till artikel 3 och 12 i barnkonventionen. Att säkerställa att barnets perspektiv får utrymme och tas till vara är alltså en förutsättning för att ett barnrättsperspektiv ska anses vara uppfyllt.

BARNPERSPEKTIV

Barnperspektivet är det övergripande perspektivet, som innefattar både kunskap om barnets egen vilja (barnets perspektiv), kunskap om vad som anses relevant för barn ur ett forskningsperspektiv, kunskap om lagar, regler och mål som relaterar till barn. Ett barnperspektiv utgörs alltså av den samlade kunskap som finns om barn vid ett givet tillfälle.

Även den vuxnas egna föreställningar och åsikter om barn ingår i barnperspektivet. En vuxen persons barnperspektiv är beroende av den vuxnas egna erfarenheter av barndomen, samt samhälleliga och personliga värderingar.[6] Det kan vara bra att tänka igenom vilka attityder och känslor du har om barndomen och barn innan du sätter igång och arbetar med barnkonventionen. Hur du relaterar till din egen barndom och till barn (både dina egna och andras) får konsekvenser för vilka beslut du kommer att fatta i ärenden som rör barn.

För att ett barnperspektiv ska vara användbart och relevant är det viktigt att alla delar finns med och tas hänsyn till. Om du skulle anlägga ett barnperspektiv på något, utan att ha klart för dig vad barnets perspektiv på frågan är, försvinner två viktiga kärnkomponenter ur barnkonventionens metod (artikel 3 och 12) – och då går det inte att hävda att du arbetar barnrättsbaserat. Likaså behöver barnkonventionen ha beaktats för att barnperspektivet ska vara fullgott, eftersom den är en av våra viktigaste lagar som rör barn och beskriver vilka rättigheter som finns att ta hänsyn till.

Sammanfattningsvis

- Inget barnperspektiv utan ett barnrättsperspektiv, och inget barnrättsperspektiv utan barnets perspektiv. De tre olika perspektiven hänger ihop och utgör snarare olika dimensioner än åtskilda perspektiv.
- Barnrättsperspektivet är det perspektiv som barnkonventionen ger när den appliceras på en fråga. Det utgår från barnets rättigheter och den metod för problemlösning som barnkonventionen ger.
- Barnets perspektiv är barnets eget perspektiv på en fråga. För att veta vad barnets perspektiv är på en fråga måste man fråga barnet vad hen tycker.
- Barnperspektivet är det övergripande perspektivet. Det utgörs av den samlade kunskap som finns om barn vid ett givet tillfälle. Det innefattar exempelvis kunskap om barnets egen vilja (barnets perspektiv), kunskap om vad som anses relevant för barn ur ett forskningsperspektiv, kunskap om lagar, regler och mål som relaterar till barn (barnkonventionen, bland andra).

Vad är ditt perspektiv på barn och barndomen?

Nedan följer några diskussionsfrågor som kan göras både enskilt och i grupp. Frågorna kan hjälpa er att börja reflektera över er syn på barndomen och på barn. Gör ni frågorna i grupp kan det vara värt att tänka på att barndomen är olika för alla. För vissa var och är barndomen en problemfri period som var eller är riktigt trevlig. För andra kanske barndomen var och är en period av svår utsatthet, full av problem som ska överkommas. Det är därför viktigt att diskussionerna sker i en trygg miljö med ett tillåtande samtalsklimat och plats för olika erfarenheter. Det är viktigt att en får avstå att dela erfarenheter om sin barndom om det känns obekvämt.

- Nämn tre ord som du tänker på när du hör eller läser ordet ”barndom”. Varför tänker du på just de orden?
- På vilket sätt tror du att din egen erfarenhet av barndomen påverkar hur du ser på barn idag när du är vuxen?
- Hur har ditt eget perspektiv på livet förändrats över tid, ser du likadant på livet nu som när du var exempelvis 15 år gammal?
- När i livet är människor i allmänhet bäst på att fatta kloka beslut?
- På vilket sätt tror du att människor i din generation har haft inflytande över sina liv under barndomen?
- Varför tror du att en del människor tycker att barn är jobbiga att ha att göra med?

Tolkning av barnkonventionen

Även om barnkonventionen numera är svensk lag gäller folkrättsliga tolkningsregler för konventionen, eftersom det ursprungligen är ett folkrättsligt dokument. Tolkningsreglerna beskrivs i Wienkonventionen, artikel 31, 32 och 33. I den här vägledningen kommer endast artikel 31 beskrivas närmare.

Artikel 32 handlar om ”supplementära tolkningsregler”, alltså hur konventioner ska tolkas när artiklarna i sig själva inte räcker till för tolkning. Det är osannolikt att en sådan situation skulle uppstå i kommunal verksamhet.

Artikel 33 i Wienkonventionen slår fast att en konvention gäller på det språk som parterna (staterna) bestyrkt. Med andra ord gäller konventionerna på det språk som de ursprungligen skrevs på. Vad det gäller barnkonventionen har den bestyrkts på arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska. Dessa språkversioner utgör barnkonventionens originaltexter.

När barnkonventionen gjordes till svensk lag genom inkorporering blev det den engelska och franska originaltexten som blev lag. Den svenska översättningen ligger som en bilaga till lagen (2018:1197). När du tillämpar barnkonventionen är det naturligt att utgå från den svenska översättningen. Originaltexterna blir förmodligen aktuella först i mycket komplicerade fall där nyanserna i språken kan bli avgörande.

Artikel 31 i Wienkonventionen beskriver en allmän tolkningsregel för folkrätten. Den fastslår att en konvention ska tolkas ärligt (in good faith) i enlighet med den gängse meningen av konventionens uttryck sedda i sitt sammanhang och mot bakgrund av konventionens ändamål och syfte. Den allmänna tolkningsregeln sammanlänkar *texten, sammanhanget och ändamål och syfte.*

TEXTEN

Med ”konventionens uttryck” menas kort och gott konventionstexten. När du ska tolka barnkonventionen måste du alltså börja med att läsa vad som faktiskt står i barnkonventionen. Det finns tyvärr en tendens bland människor att utgå från vad de tror att det står i barnkonventionen. Barnkonventionen är en lag, när du tillämpar barnkonventionen ska du inte tro att du vet vad som står i den – du ska veta vad som står i den. Vet du inte så måste du ta reda på vad som står i texten genom att läsa den.

När du läser och tolkar texten ska du försöka hitta ”den gängse meningen”. Det betyder att du ska läsa texten som den står och att du ska tolka texten på ett sätt så att även andra skulle kunna komma fram till samma tolkning. [7] Står det ”banan”, till exempel, är det alltså inte tillåtet att tolka det som att det står ”äpple”, även om du personligen kanske tycker bättre om äpplen än bananer. Står det däremot ”frukt”, då är det förmodligen okej med vilken frukt som helst: äpplen, bananer, kiwi eller något annat.

SAMMANHANGET

Barnkonventionen är hel och odelbar. Det innebär att de olika artiklarna i barnkonventionen inte är fristående, utan att de är beroende av varandra. Dessutom har barnkonventionen en inledning – en preambel – och bilagor som ingår i barnkonventionens sammanhang. Även praxis ingår i barnkonventionens sammanhang.

Om du är osäker på hur ett uttryck i konventionen ska tolkas, se till konventionens helhet – alltså till sammanhanget. Om samma begrepp återkommer på flera ställen i barnkonventionen är ett rimligt antagande att begreppet har samma betydelse vid samtliga tillfällen. Har däremot olika begrepp använts vid tillfällen där samma begrepp hade kunnat användas kan det tyda på att begreppen förutsätts få olika betydelse vid tolkning. [8]

ÄNDAMÅL OCH SYFTE

Artikel 31 i Wienkonventionen fastslår att konventioner även ska tolkas utifrån ”sitt ändamål och syfte”. Vad som är barnkonventionens ändamål och syfte går att utläsa av den helhet som samtliga artiklar ger och inledningen (preambeln). Artikel 6 kan sägas ge en hint om vad syftet med barnkonventionen är: att barn ska få leva, överleva och utvecklas. Resterande artiklar i konventionen beskriver mer detaljerat hur överlevnaden och utvecklingen bör te sig.

Barnkonventionen innehåller många målsättningsartiklar. Det vill säga artiklar som anger ett mål som ska nås genom en gradvis process. [9] Detta möjliggör en ”dynamisk tolkning”. Det innebär att tolkningar av barnkonventionen kan skilja sig över tid beroende på social, kulturell och ekonomisk utveckling i de samhällen där den tillämpas.

Artikel 19 är ett exempel på en sådan artikel. I den står det bland annat att: ”konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld […]”. Barnkonventionen fastslogs år 1989, det innebär att den är över 30 år gammal. Vad som ansågs vara ”lämpliga åtgärder” mot psykiskt och fysiskt våld i Sverige år 1989, skiljer sig förmodligen från vad som kan anses vara ”lämpliga åtgärder” mot våld i dagens Sverige. Denna aspekt av vad som kan anses lämpligt här och nu, behöver du ta med i din tillämpning.

Sammanfattningsvis

- När du ska tolka barnkonventionen behöver du börja med att läsa konventionstexten. Vad säger den?
- Tolka sedan texten i enlighet med den allmänna regeln om tolkning, alltså ärligt, i enlighet med den gängse meningen av konventionens uttryck, sedda i sitt sammanhang och mot bakgrund av konventionens ändamål och syfte.
- Om resultatet av din tolkning är tvetydigt, oklart eller uppenbart oförnuftigt behöver du be om hjälp. Prata med dina kollegor, med kommunens stödfunktioner, Sveriges Kommuner och Regioner eller myndigheter som kan bidra med kunskap och insikter.

Tillämpning av barnkonventionen

Barnkonventionen innehåller civila, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Hur rättigheterna uttrycks i konventionstexten får konsekvenser för hur de kan tillämpas, därför är det viktigt att innan du börjar tillämpa barnkonventionen verkligen har läst konventionstexten.

Inom vissa rättigheter finns ett stort manöverutrymme, till exempel genom ordet ”lämplig”. I artikel 19 står det att konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftnings-, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot fysiskt och psykiskt våld. Vad som är ”lämpligt” i vår kommun, i din verksamhet och vid en specifik tidpunkt är upp till dig och dina kollegor att tolka, och sedan tillämpa.

Andra rättigheter är utformade på andra sätt. Ord som exempelvis ”respektera”, ”tillförsäkra”, ”säkerställa” och ”erkänna” ger inget större manöverutrymme, utan anger något som ska göras av det allmänna. Att konventionsstaten enligt artikel 2 ska ”respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention…” ger inget utrymme att undanta vissa barn från rättigheterna i barnkonventionen. Det finns inget utrymme för att göra en tolkning av huruvida det är ”lämpligt” eller inte för vissa barn att få sina rättigheter tillgodosedda – det skulle vara att omkullkasta barnkonventionens ändamål och syfte.

Du behöver alltså ta hänsyn till hur de olika artiklarna är utformade, och vilken betydelse de kan tillmätas i det enskilda fallet som du är satt att bedöma. [10]

När du tillämpar konventionen kan du följa stegen nedan. De ger i sig själv inga svar, men ger dig hållpunkter att ta stöd av vid tillämpning. [11]

Om du behöver ytterligare vägledning i hur du gör för att tillämpa barnkonventionen kan du läsa *Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter* (DS 2019:23). Lättast hittar du den genom att söka på den på internet.

Om du vill läsa mer om hur en särskild artikel stämmer överens med övrig svensk lagstiftning kan du slå upp artikeln i Barnkonventionen och svensk rätt (SOU 2020:63). Det är en statlig offentlig utredning om svensk lagstiftning och praxis stämmer överens med barnkonventionen

Ledande principer

Barnkonventionen har fyra så kallade ledande principer eller grundartiklar. Det är artikel 2, 3, 6 och 12. Att principerna är ledande, eller grundläggande, betyder att alla andra artiklar i konventionen ska tolkas utifrån dessa fyra artiklar. [12]

Att utgå från grundartiklarna när du tillämpar barnkonventionen är ett minimikrav för att ett barnrättsperspektiv ska anses vara uppfyllt.

Nedan följer beskrivningar av de fyra grundprinciperna. Beskrivningarna är upplagda på så vis att först citeras artikeln som följs av en kommentar. [13] Sedan följer en kort beskrivning av var en kan hitta samma eller liknande bestämmelser i annan svensk lagstiftning. Slutligen beskrivs hur en verksamhet kan arbeta med artikeln på ett sätt som kan ses som mer praktiskt. Framförallt beskrivs olika frågeställningar som verksamheten kommer behöva ta ställning till när arbetet med artikeln ska utformas.

Texten kommer i sig själv inte ge dig eller din verksamhet några konkreta svar på exakt hur ni ska gå till väga för att uppfylla artiklarna, men förhoppningsvis kan den fungera som ett stöd och som diskussionsunderlag. Själva arbetet att komma på exakt hur ni ska gå till väga, det är upp till er att utforma så att det passar er, er verksamhet och framförallt de barn som ni kommer i kontakt med – direkt och indirekt.

ARTIKEL 2
Icke-diskriminering

1. Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt.

2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

ARTIKEL 2 innehåller två punkter. I den första punkten fastslås att alla rättigheter i konventionen gäller för alla barn i Sverige, oavsett om de är svenska medborgare eller inte.[14] Punkten handlar inte om diskriminering i allmänhet, utan om att inget barn får fråntas eller nekas sina mänskliga rättigheter.

De skyddade kategorierna i punkt ett är kopplade till identitet: ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt. I punkten tas ingen hänsyn till om diskrimineringen är/var medveten eller om den är/var omedveten, utan artikeln tar sikte på effekter. Om effekten av ett beslut eller struktur blir att någon av de skyddade kategorierna inte får tillgång till sina rättigheter räcker det för att artikel 2 ska anses bruten, oavsett om effekten var avsedd eller inte.[15]

Den andra punkten skyddar barnet även från indirekt diskriminering på grund av sina föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning. Till skillnad från den första punkten, är diskrimineringsförbudet i den andra punkten allmänt, och rör alltså inte endast mänskliga rättigheter utan alla former av diskriminering eller bestraffning.[16]

I andra punkten räcker det inte att effekten är diskriminerande, utan diskrimineringen behöver vara riktad mot barnets föräldrar, vårdnadshavare eller familjemedlemmar för att anses olaglig. Ytterligare en skillnad från första punkten är att de skyddade kategorierna inte är kopplade till identitet som i den första punkten. I andra punkten är de skyddade kategorierna kopplade till de medborgerliga rättigheterna; ”ställning”, ”verksamhet”, ”uttrycka åsikter eller tro” hos personer i barnets direkta närhet.[17]

I ANNAN SVENSK LAGSTIFTNING

Bestämmelser mot diskriminering finns förutom i barnkonventionen i Regeringsformen (1. Kap 2§), där ålder utgör en av diskrimineringsgrunderna. Skydd mot diskriminering finns även i 1 kapitlet 9§ (Regeringsformen), där anges att offentlig verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen. Andra exempel på lagar där bestämmelser mot diskriminering finns är Kommunallagen (2 kap. 3§) och Diskrimineringslagen (2008:567).

När det gäller området diskriminering fyllde barnkonventionen en lucka i svensk lagstiftning när den inkorporerades. I svensk lagstiftning fanns inte tidigare ett skydd mot diskriminering och bestraffning på grund av föräldrars, familjemedlemmars eller vårdnadshavares ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro på det sätt som artikel 2.2 ger. [18]

DISKRIMINERING

Det går att skilja på två former av diskriminering, individuell och strukturell diskriminering. Vid individuell diskriminering blir en individ aktivt diskriminerad av en annan. Exempelvis ett fall där ett barn från en minoritetsgrupp inte blir behandlad på samma sätt som barn i majoritetsposition av en handläggare för att handläggaren hyser rasistiska åsikter. Vid strukturell diskriminering är det regler, praxis, rutiner etc. som avsiktligt eller oavsiktligt är konstruerade på ett sådant sätt att de får diskriminerande effekter. Diskrimineringen blir på så vis en del av organisationens formella eller informella rutiner, och diskrimineringen kan således ske ganska omedvetet. Handläggare och annan personal "lyder order" eller "gör som de alltid har gjort".

Det kan vara svårare att upptäcka diskriminering när den ligger inbäddad i abstrakta strukturer och omedvetna tankemönster. Det betyder inte att den omedvetna diskrimineringen är mindre allvarlig eller mindre olaglig än den medvetna. Om en kommun inte klarar av att stå upp för allas – även barns – lika värde blir det i förlängningen svårt att kalla den kommunen för en demokratisk kommun. Regeringsformen som fastslår att: ”Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde […]” (1. Kap § 2). Att arbeta aktivt mot diskriminering är därför att arbeta för demokratin.

För att råå på diskriminering, både individuell och strukturell, behövs ett gediget och ofta modigt analysarbete. Att våga se vilka rasistiska, sexistiska, åldersistiska, fobiska och förtryckande föreställningar du själv och den organisation du arbetar för bär på och medvetet eller omedvetet reproducerar kan vara svårt och göra ont. Att kritiskt granska de strukturer som kontinuerligt byggs upp, förändras och byts ut i en verksamhet är viktigt för att värna rättssäkerheten och därmed värna demokratin.

Det är också viktigt att förstå att diskriminerande strukturer byggs och upprätthålls av människor och står inte utanför vår kontroll. Vill du förändra dem, så går det – men det krävs mod och initiativ.

ARBETA MOT DISKRIMINERING

Artikel 2 är både en negativ och en positiv rättighet. Negativ i den mening att en stat ska respektera alla barns rätt till sina rättigheter – i praktiken låta bli att göra saker som har effekten att barn, oavsett identitet, inte får tillgång till sina rättigheter. Artikel 2 är också positiv i och med att staten ska tillförsäkra och vidta alla lämpliga åtgärder för att alla barn ska skyddas mot diskriminering. I praktiken innebär det att kommunen måste vidta aktiva åtgärder för att säkerställa att inget barn utsätts för direkt eller indirekt diskriminering. [19]

Diskrimineringslagen föreskriver hur arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras (3 kap.), men varken diskrimineringslagen eller artikel 2 i barnkonventionen föreskriver vilka aktiva åtgärder som ska vidtas. Det behöver verksamheten komma fram till på egen hand.

Enligt diskrimineringslagen ska en verksamhet bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas.
4. Följa upp och utvärdera arbetet.

Enligt lagen ska arbetet med aktiva åtgärder genomföras fortlöpande och åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt (Diskrimineringslag 3 kap. § 1-3).

Lagen beskriver alltså en process genom vilken en verksamhet ska bedriva ett förebyggande arbete mot diskriminering. Det är värt att notera att det inte står i lagen att vi ska undersöka om diskriminering sker i verksamheten, utan om det finns risk för diskriminering eller om det finns hinder för enskildas lika rättigheter. En risk kan exempelvis vara daterade rutiner och riktlinjer, att personalen inte har tillräcklig kunskap om barns levnadsförhållanden, att verksamhetslokalerna saknar hiss eller att personalen i en verksamhet har lagt sig till med ett beteende som skulle kunna kränka barn i allmänhet eller vissa grupper av barn i synnerhet.

När riskerna undersöks behöver det också analyseras varför riskerna finns. Är det så att den som skulle uppdatera riktlinjerna har slutat och ingen annan fått uppdraget? Har verksamheten för lite pengar för att ha råd med kompetensutveckling? Inte förrän vi vet varför saker och ting är som de är kan vi sätta in rätt åtgärd, och för att veta om den åtgärd vi satte in faktiskt fungerade behöver vi utvärdera åtgärden. Kanske fungerade åtgärden jättebra och nu är det dags för ett nytt steg i arbetet? Eller kanske den fungerade jättedåligt och ska skrotas? Det kan vi inte veta utan att ha gjort en utvärdering av åtgärden.

Det kan vara värt att påminna sig om att det som kallas för positiv särbehandling inte är diskriminering.[20] Säg att ni i er undersökning och analys har kommit fram till att barn på grund av sin könsidentitet löper risk att bli diskriminerade i er verksamhet, då finns det ingenting som hindrar er från att satsa extra resurser på dessa barn, även om effekten blir att

lite mindre resurser satsas på andra barn. Det viktiga är att resultatet blir jämlikt, och för att det ska bli jämlikt mellan barn behöver vi ibland göra olika – eftersom olika individer har olika behov.

Varken diskrimineringslagen eller artikel 2 i barnkonventionen syftar till att ge en grupp mer makt än någon annan. Syftet är att demokratisera makten, att göra vårt samhälle mer jämlikt och att förverkliga idén om alla människors inneboende värde – det är det ni arbetar med när ni arbetar med artikel 2.

Sammanfattningsvis

» Artikel 2 fastslår att inget barn får berövas sina mänskliga rättigheter. Enligt artikeln spelar det ingen roll om diskrimineringen är medveten eller inte, utan det är effekterna av ett beteende, beslut, förändring etc. som är intressant i sammanhanget. Artikel 2 skyddar även barnet mot indirekt diskriminering via barnets vårdnadshavare.

» Skydd mot diskriminering finns förutom i barnkonventionen i Regeringsformen (1.kap 2§), Diskrimineringslagen (2008:567) och Kommunallagen (2.kap 3§).

» Man brukar säga att det finns två typer av diskriminering: individuell och strukturell diskriminering. Individuell diskriminering innebär att en individ diskrimineras genom en medarbetares beteende. Till exempel att en medarbetare inte ger individen bra service på grund av hens hudfärg. Strukturell diskriminering sker när strukturerna i samhället eller i en organisation är uppbyggda på så vis att de avsiktligt eller oavsiktligt missgynnar vissa grupper av människor.

» Positiv särbehandling innebär att man satsar mer resurser på en missgynnad grupp för att denna grupp ska bli jämlik majoriteten.

» Diskrimineringslagen föreskriver att verksamheter ska vidta aktiva åtgärder mot diskriminering. Enligt lagen ska arbetet med aktiva åtgärder genomföras fortlöpande och åtgärderna ska tidsplanernas och genomföras så snart som möjligt (Diskrimineringslag 3 kap. § 1-3).

» För att rå på diskriminering är det nödvändigt att våga se sina egna fördomar och våga analysera sitt eget och sin organisations beteenden och praxis.

Prata om diskriminering!

Dessa diskussionsfrågor kan fungera som en grund för att börja prata om hur ni arbetar med eller kan börja arbeta med artikel 2 i er verksamhet. Diskutera dem i grupp eller reflektera över dem enskilt.

- Vad betyder de olika diskrimineringsgrunderna (både i artikel 2 och i diskrimineringslagen) i vår verksamhet?
- Finns det risk för att barn behandlas olika i vår verksamhet?
- Hur brukar vi resonera när vi fördelar resurser i vår verksamhet? På vilket sätt arbetar vi för att fördelningen ska bli jämlik?
- Finns det grupper av barn som vi inte hör? Varför i så fall?
- Kan barn tillgodogöra sig den information som vi i vår verksamhet kommunicerar till allmänheten? Finns det några barn som informationen inte når?
- Vilka barn visar de bilder som vi använder i våra kommunikationsmaterial? Är barnen på bilderna lika de barn som lever i vår kommun och som besöker vår verksamhet?
- Vilken lagstiftning tycker vi är viktigast för oss i vår verksamhet? Varför tycker vi att just de lagarna är viktigast?

ARTIKEL 3
Barnets bästa

1. Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

2. Konventionsstaterna åtar sig att tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd, med hänsyn tagen till de rättigheter och skyldigheter som tillkommer dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har juridiskt ansvar för barnet, och ska för detta ändamål vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder.

3. Konventionsstaterna ska säkerställa att institutioner, tjänster och inrättningar som ansvarar för omvårdnad eller skydd av barn uppfyller av behöriga myndigheter fastställda normer, särskilt vad gäller säkerhet, hälsa, personalens antal och lämplighet samt behörig tillsyn.

ARTIKEL 3 är kanske barnkonventionens mest kända artikel, och utgör ett tolkningsverktyg för övriga artiklar genom formuleringen ”i alla åtgärder som rör barn”.[21] Vilka åtgärder som rör barn ska tolkas brett, det handlar både om åtgärder som direkt rör barn och åtgärder som indirekt rör barn. I artikel tre används också ordet ”barn” i obestämd form, tillskillnad från andra artiklar där ordets bestämda form används (”barnet”). Detta innebär att det inte bara är i åtgärder rörande det enskilda barnets bästa som en bedömning ska göras, utan också när det handlar om grupper av barn och barn i allmänhet.[22]

Artikel 3 består av tre punkter: i första punkten återfinns formuleringen ”i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa”. Att i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa betyder att principen ska balanseras i förhållande till andra intressen och rättigheter.[23] För att kunna göra en sådan bedömning måste man först genom en utredning ha tagit reda på vad som är barnets bästa, och sedan väga barnets intresse av att få sitt bästa vägt mot andra intressen.

Det är dock viktigt att förstå att artikel 3 aldrig kan trumfa en annan artikel.[24] Exempelvis kan vi aldrig på laglig väg argumentera att det skulle vara bäst för ett barn att inte få utbildning. Det skulle gå emot artikel 28. Däremot är artikel 3 viktig i en utredning för att komma fram till vilken typ av utbildningsinsats som skulle vara bäst för barnet.

Första punkten fastslår också att det inte bara är offentlig verksamhet som ska ta hänsyn till barnets bästa; privata välfärdsinstitutioner ska regleras av det allmänna på ett sådant sätt att artikel 3 uppfylls.

I andra punkten går att utläsa att det är staten som har det yttersta ansvaret för barnets välfärd. Staten kan ta över ansvaret för barnet först om barnets vårdnadshavare har brustit i sin omvårdnad av barnet. Familjen skrivs fram i barnkonventionen som den centrala delen i barnets liv i artikel 5. En stat kan alltså inte ta över ansvaret för ett barn lättvindigt.[25]

Tredje punkten fastslår att det allmänna har skyldighet att se till att privata och offentliga aktörer som på något sätt vårdar barn följer de regler som fastställts vad det gäller hälsa, säkerhet, personalantal och ”lämplighet samt behörig tillsyn”.[26]

I ANNAN SVENSK LAGSTIFTNING

Artikel 3 finns transformerad i flera svenska lagar. Exempelvis i Socialtjänstlagen 1 kap. 2§ första stycket och i Hälso- och sjukvårdslagen 5 kap. 6§ finns formuleringen att barnets bästa särskilt ska beaktas. I skollagen, 1 kap. 10 §, står att barnets bästa ska vara utgångspunkt. Dessa bestämmelser har utformats mot bakgrund av artikel 3, detta anges i förarbetena till lagarna.[27]

Det finns även lagar kopplade till barnets bästa som går längre än barnkonventionen, vilket är helt i sin ordning, eftersom barnkonventionen utgör en miniminivå enligt artikel 41. Stater får stifta lagar som ger barn mer långtgående rättigheter än de som står i barnkonventionen. Det är alltså inget problem för oss som kommun att göra mer än vad som står i barnkonventionen, vi får dock inte göra mindre.

Exempel på lagar som ger mer långtgående rättigheter än barnkonventionen är 1 kap. 2§ andra stycket socialtjänstlagen och i lagen om vård av unga 1 §, där det fastslås att barnets bästa inte bara ska beaktas utan ska vara avgörande.

Även i lagstiftning där barnets bästa inte är ett intresse som nämns explicit, ska rättstillämparen beakta barnets bästa utifrån det manöverutrymme som ges i lagstiftningen. Alltså, även om det inte står tydligt i en lag att barnets bästa ska beaktas, måste vi göra det, eftersom artikel 3 i barnkonventionen numera är svensk lag och har samma värde som andra lagar.

PRÖVNING AV BARNETS BÄSTA & BARNKONSEKVENSANALYS

Att få sitt bästa beaktat är en rättighet som barnet har enligt svensk lag. Att på ett seriöst och genomtänkt sätt beakta barnets bästa är en rättssäkerhetsfråga. Det ska vara tydligt vad som anses vara barnets bästa, hur vi kom fram till det och på vilket sätt det har beaktats i det beslut som fattas löpande i verksamheter, i förslag som läggs fram för våra nämnder och i myndighetsutövning. Ofta behöver barnets bästa utredas för att sedan kunna beaktas. Hur barnets bästa bör beaktas beror dock lite på i vilka sammanhang bedömningen görs.

Den här vägledningen beskriver inte bedömningar av barnets bästa vid myndighetsutövning mot enskild. I det fall då verksamheten har myndighetsutövning som riktar sig mot enskilda barn och redan inte har en befintlig rutin för hur bedömningar av barnets bästa ska genomföras, kan stödmaterialet som beskrivs i denna vägledning anpassas och användas i verksamheten.

BARNETS BÄSTA I LÖPANDE VERKSAMHET

Flera yrkesgrupper, till exempel lärare, fritidspedagoger, fältarbetare, bibliotekarier med flera, gör hela tiden bedömningar om vad som är barnets bästa och vidtar åtgärder eller fattar beslut därefter. En lärare kanske gör en snabb bedömning att det inte är det bästa för barnet att äta en krita och hindrar således barnet från att göra det. En fältarbetare kanske fattar ett beslut om att det inte är ungdomens bästa att fortsätta festen, och vidtar därför åtgärder så att ungdomen kan komma därifrån. Sådana beslut fattas ofta genom den enskilda personens kunskap och erfarenhet om barn och deras behov. Denna typ av kontinuerliga beslut behöver inte dokumenteras.[28] Det betyder dock inte att man får bortse från barnets rättigheter eller annan lagstiftning i sin yrkesutövning.

För att även odokumenterade beslut ska vara rättssäkra är det viktigt att i verksamheterna få tillfälle att fortlöpande diskutera barnets rättigheter, sin barnsyn, få uppdatera sitt barnperspektiv och diskutera när och hur odokumenterade beslut kan fattas och när beslut faktiskt behöver dokumenteras utifrån artikel 3.1. Kunskap är en färskvara och vi gör ständigt nya erfarenheter om vilka beslut som har varit mer eller mindre bra.

BARNETS BÄSTA I ÅTGÄRDER SOM RÖR BARN

Vid de flesta andra åtgärder är det dock nödvändigt att kommunen gör en strukturerad och uttrycklig bedömning av vad som är barnets bästa, och även dokumenterar den. Åtgärderna kan exempelvis handla om budgetfrågor, om policyförändringar, framtagandet av nya program, planer och i frågor rörande omstrukturering av organisation och verksamhet.[29] Om en strukturerad och uttrycklig bedömning av barnets bästa inte görs inför åtgärder som rör barn, kan åtgärden bli föremål för laglighetsprövning och beslutet kan upphävas.[30]

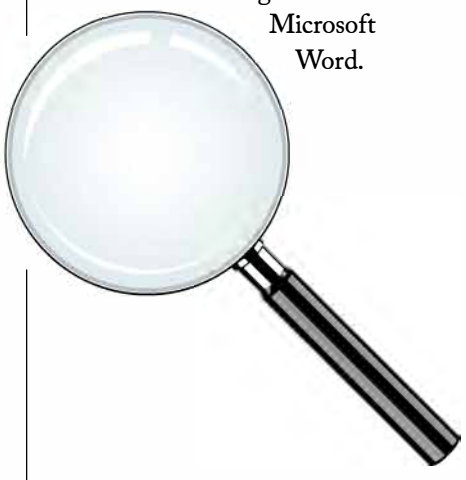
Din uppgift som tjänsteperson är att i sådana ärenden utreda, analysera och göra ett ställningstagande i frågan om vad som är barnets bästa. Du har också uppgiften att väga och balansera olika intressena i ärendet mot varandra, och göra en bedömning av vilket intresse som du anser väger tyngst i en viss fråga. Det är dock inte du som fattar beslutet, det gör nämnden, men du behöver skriva fram ett tydligt underlag till nämnden så att de kan fatta ett klokt beslut.

BARNKONSEKVENSANALYS

Barnkonsekvensanalysen är den del av prövningen där du analyserar vilka konsekvenser ditt förslag till beslut kan få ur ett barnperspektiv. Härnösands kommuns modell för barnkonsekvensanalys innehåller ett antal olika frågor som du behöver besvara innan du slutligen gör en uttrycklig bedömning av barnets bästa och motiverar hur du kom fram till den.

Det är viktigt att komma ihåg att du ofta behöver ha gjort en större eller mindre utredning innan du på ett seriöst sätt kan besvara frågan om barnets bästa. En utredning kan göras på flera olika sätt. Barnperspektivet kan integreras i den generella utredningen av ärendet, eller så kan en särskild utredning göras i ärendet med särskilt fokus på barnperspektivet och barnets bästa.

Det är också viktigt att komma ihåg att ur ett barnrättsperspektiv, är det oftast nödvändigt att barnet eller barnen själva har fått komma till tals (artikel 12) och att deras åsikter vägs in i bedömningen av hens eller deras bästa. Om du är osäker på vilka frågor du kan behöva ställa dig i en utredning om barnets bästa kan du använda dig av mallen som finns inlagd i kommunens Microsoft Word.

Nu följer en lite mer ingående beskrivning av de olika stegen i barnkonsekvensanalysen

Barnet

Till att börja med behöver du fundera över om det ärende som du har framför dig rör barn. Rör ärendet ett enskilt barn, en grupp av barn eller barn i allmänhet? Det här steget är även väsentligt i din utredning och i din analys. Beroende på hur många barn ärendet berör kommer utredningen av barnets bästa att bli olika.

När ett enskilt barn berörs riktar sig beslutet mot ett enda barn. Om du handlägger ett ärende som rör ett enskilt barn behöver du vara uppmärksam på sekretesslagen och GDPR. Du får inte beskriva barnet på ett detaljerat sätt så att hen riskeras att identifieras via barnkonsekvensanalysen. Din text ska vara allmänt hållen och så anonym som möjligt.

En grupp av barn kan exempelvis vara en skolklass eller barn i social utsatthet. Det skulle även kunna tänkas vara barn som bekänner sig till en särskild religion eller som tillhör en minoritet. Artikel 2 och diskrimineringslagen kan fungera som ett stöd vid avgörande om en särskild grupp påverkas särskilt av ett beslut. Där räknas flera identitetskategorier upp som ska tas extra hänsyn till. Även här är det viktigt att din beskrivning är generell och anonym. Sociala förhållanden eller uppgifter som ligger nära den privata sfären räknas som skyddsvärda uppgifter, enligt Integritetsskyddsmyndigheten.[31] Det ska inte gå att identifiera exakt vilka individer som ingår i gruppen.

Behöver du hjälp med att göra bedömningar om vad du kan skriva och inte i din analys, ska du kontakta kommunens dataskyddsombud. Hen finns på kommunledningskontoret och kan hjälpa dig att tänka och resonera kring hur du kan göra dina beskrivningar på ett korrekt sätt.

Barn i allmänhet berörs när alla barn berörs, oavsett deras identitet. Man kan tänka att barn i allmänhet berörs när alla medborgare i kommunen berörs eller om en åtgärd är särskilt inriktad på att få barn i allmänhet att förändra sitt beteende eller göra något särskilt.

Även om barnkonventionen är en mycket bred lag som kan appliceras på de flesta frågor kommer det finnas ärenden där barnrättsperspektivet inte är tillämpligt eller relevant. I fall då du bedömer att barn inte berörs på ett sätt som är mycket indirekt behöver du inte göra en barnkonsekvensanalys. Men du behöver dock skriva in i din tjänsteskrivelse att du har gjort den bedömningen, och gärna något om varför du gjort den bedömningen.

Effekter på barnets rättigheter

I den här delen ska du noggrant fundera över vilka effekter ditt förslag till beslut får på barnets möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda.

Det är viktigt att komma ihåg att barnkonventionens alla artiklar hänger samman. Ofta kan barnets möjlighet att få en rättighet tillgodosedd påverkas av utfallet av en annan.Det är därför viktigt att i början, när du fortfarande är obekant med barnkonventionens alla artiklar, faktiskt tar dig tid att gå igenom dem. Med det sagt behöver du inte läsa varenda artikel, men du bör ha tagit ställning till om temat för den specifika artikeln på något sätt är tillämpbart på det ärende du har framför dig och vilka effekter förslaget till beslut kan tänkas få. En sammanfattning av alla artiklar hittar du sist i den här vägledningen, på sidan 34-35.

Även om barnkonventionen ska ses som en helhet, så kommer förmodligen inte varje enskild artikel vara relevant i ditt ärende. När du har blivit mer van vid barnkonventionen kommer du snabbt att se vilka artiklar som är relevanta i just det ärende som du har framför dig.

Barnets perspektiv

För att kunna utröna vad som skulle kunna vara barnets bästa, behöver du i de allra flesta fall veta vad som är barnets perspektiv på ärendet. Det är viktigt att komma ihåg att barnkonventionen beskriver den unika individens rättigheter. Barnet talar alltså för sig själv, inte för alla barn i en grupp. Förutsatt att inte alla barn i den aktuella gruppen har valt ut ett specifikt barn att vara företrädare för hela gruppen (läs mer under artikel 12).Om ärendet rör ett enda barn, ja då behöver du klargöra vad det barnets åsikt är. Om ärendet rör en avgränsad grupp av barn, behöver du fundera över hur du ska klargöra vad de olika barnens åsikter är.

Du behöver alltså fundera över hur du ska få reda på barnens perspektiv i den aktuella gruppen, om det är möjligt och vilken metod som kan passa för den specifika situationen. Om gruppen av barn är för stor eller om frågan rör barn i allmänhet kan

det vara svårt att på ett meningsfullt sätt höra alla enskilda individer. Då behöver du på ett lämpligt sätt ta reda på vad ett representativt tvärsnitt av barnen i kommunen tycker om frågan.[32] Kanske uppkommer en situation där det är praktiskt omöjligt att höra alla barn som berörs av ett visst ärende. Då behöver du och dina kollegor fundera på vad som är tillräckligt i det specifika fallet. Grundregeln är dock att alla barn ska få möjlighet att höras.

Mer om barnets rätt till delaktighet kan du läsa i kapitlet om artikel 12.

Vinster och risker

När du har analyserat vilken effekt förslaget till beslut kan få på barnets rättigheter och om det är samstämmigt med barnets perspektiv på frågan, ska du fundera igenom om det finns särskilda vinster ur ett barnperspektiv om förslaget genomförs. Med en vinst menas att förslaget till beslut ska ge en effekt för barnet eller barnen som gör att deras situation kan antas bli bättre än vad det varit innan.

Du ska också fundera igenom om det finns särskilda risker. Då ska du fokusera på effekter av förslaget som skulle kunna vara särskilt dåliga eller till och med farliga för barn.

Hållbarhet

Är förslaget till beslut hållbart över tid? Om till exempel två skolor kommer att slås samman och eleverna behöver flytta på sig, behöver du fundera över om den lösningen kommer att hålla tillräckligt länge för att den stress och osäkerhet som elever utsätts för ska anses försvarbar.

Här behöver du alltså tänka ett varv kring hållbarheten av beslutet. Om beslutets effekter kommer att vara bestående kan beslutet anses vara hållbart över tid. Om ni snart kommer behöva fatta ett nytt beslut i samma ärende kan det inte anses vara hållbart över tid.

Intressekonflikter

I det här steget behöver du reflektera över och beskriva de intressekonflikter som finns i ärendet du har framför dig. Intressekonflikter kan förekomma i frågor som rör barn, precis som de kan förekomma i frågor som inte anses röra barn.

Det kan exempelvis finnas motstridiga intressen mellan olika barn, mellan barn och vårdnadshavare, mellan barn och företagare, mellan barn och kommunorganisationen, mellan barn och hyresvärdar, mellan barn och vuxna, mellan barn och staten… Listan på intressekonflikter kan göras lång, och de kan förekomma i olika hög grad i olika ärenden och i olika verksamheter. Det är viktigt att intressekonflikterna klargörs och redovisas, eftersom det är viktig information för beslutsfattare och medborgare. Det behöver framgå i analysen vilka andra intressen som ligger i vågskålen och hur barnets intresse bedöms i förhållande till dem.

Som nämndes ovan innebär att ”i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa” betyder att principen ska balanseras i förhållande till andra intressen och rättigheter.[33] Det betyder att det finns utrymme för att fatta beslut i strid med barnets bästa, om det finns goda skäl för det, om det finns andra intressen som väger tyngre.

Det är dock viktigt att bedömningarna om vems intresse som väger tyngst inte görs slentrianmässigt. Som nämndes i första kapitlet saknar barn rättshabilitet och rösträtt, vilket gör att deras möjligheter att överklaga beslut är liten och beroende av de vuxna i deras närhet. De kan inte heller rösta bort en politik som de är missnöjda med. Barn är inte heller ekonomiskt lönsamma på samma sätt som till exempel ett företag kan vara. Barn kan alltså inte hävda sina intressen på samma sätt som andra intressenter. Den ojämlikheten i styrkeförhållanden är viktig att reflektera kring. En ambition bör vara att inte omedvetet fatta beslut endast grundat på vem som har mest makt i en given situation, utan att försöka värna samhället som helhet. Vad är mest bäst för de flesta?

Barnets bästa

Utifrån den utredning som du gjort av det aktuella ärendet och utifrån den analys som du gjort av vilka effekter och konsekvenser som beslutet kan få ur ett barnperspektiv ska du göra ett uttryckligt ställningstagande om huruvida förslaget till beslut är i linje med barnets bästa eller inte. För att kunna göra det ställningstagandet behöver du såklart ha en idé om vad du anser skulle vara den bästa lösningen för barnet.

Hur tungt barnets bästa väger i ärenden i allmänhet finns det tyvärr inget på förhand givet svar. Ofta beror det på sammanhanget och det kan ibland läsas ut i annan lagtext hur tungt barnets bästa ska väga. I vissa fall ska barnets bästa vara avgörande (1 kap. 2§ andra stycket socialtjänstlagen) och då finns det inga andra intressen som väger tyngre.

I fall där det inte finns någon vägledning att hämta från andra lagtexter blir det upp till dig som rättstillämpare att göra bedömningen av hur tungt barnets bästa bör väga i det aktuella ärendet. Bedömningen får inte vara godtycklig, du måste ha fog för din bedömning. Du måste alltså ha gjort en seriös utredning av barnets bästa innan du fattar beslut.

Vad du anser att barnets bästa är och din åsikt om huruvida det aktuella beslutet är till hennes bästa eller inte ska du beskriva i din motivering till ditt ställningstagande. Tänk på att du noggrant och begripligt redogör för varför du gör de bedömningar du gör. En rad eller två kommer förmodligen inte att räcka. Du måste förklara på ett sådant sätt att även andra personer förstår hur du har

kommit fram till det du har kommit fram till.

Om ditt förslag till beslut är i linje med barnets bästa är det naturligtvis det bästa. Men dina beslut måste inte alltid gå i linje med barnets bästa, och du ska varken be om ursäkt för eller försköna omständigheterna kring ditt förslag till beslut. Du ska beskriva dem så tydligt som möjligt för beslutsfattarna, annars blir det svårt för dem att fatta kloka beslut.

Kompensatoriska åtgärder

I de fall barnets bästa inte väger tyngst kan det finnas anledning för förvaltningen att vidta kompensatoriska åtgärder. Kompensatoriska åtgärder ska vara kopplade till det aktuella ärendet, det är inte ett tröstpris. Dessa åtgärder ska vara kopplade till det aktuella ärendet, för att minska den negativa påverkan barnet utsätts för.

Det finns dock ingen juridisk skyldighet för förvaltningen att vidta kompensatoriska åtgärder, utan de vidtas utifrån den goda viljan. [34]

Sammanfattningsvis

- Artikel 3 fastslår att barnets bästa ska beaktas ”i alla åtgärder som rör barn”. Det ska tolkas brett och innefattar åtgärder som rör barn både direkt och indirekt. Med ”barn” menar man i artikel 3 både enskilda barn, grupper av barn och barn i allmänhet.
- Barnets bästa (hennes intresse) ska enligt artikel 3 vägas mot andra intressen i det aktuella ärendet. Vad som är barnets bästa måste utredas innan en intresseavvägning kan göras.
- Du ska alltid beakta barnets bästa utifrån det manöverutrymme som lagstiftningen ger. Alltså, även om det inte står tydligt i en lag att barnets bästa ska beaktas, måste du göra det, eftersom artikel 3 i barnkonventionen numera är svensk lag och har samma värde som andra lagar.
- Härnösands kommun har en modell för barnkonsekvensanalys. Den innehåller ett antal olika frågor som du behöver besvara innan du slutligen gör en uttrycklig bedömning av barnets bästa och motiverar hur du kom fram till den. Mallen hittar du i Word, DOÄ och EDP Vision. Instruktioner för hur du använder mallen hittar du ovan i den här vägledningen.

ARTIKEL 6

Liv, överlevnad & utveckling

1. Konventionsstaterna erkänner varje barns inneboende rätt till livet.
2. Konventionsstaterna ska till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.

I ARTIKEL 6 blir innebörden av att barnkonventionen är ”hel och odelbar” som tydligast. Artikel 6 kan sägas sammanfatta syftet med barnkonventionen: att barn ska få leva, överleva och utvecklas.

Barnets inneboende rätt till livet är en så kallad negativ rättighet. Det betyder att staten inte får beröva något barn dess liv.[35] Idén om rätten till liv skapades inte i och med att barnkonventionen skrevs, utan kan härledas till de så kallade naturlagar som formulerades under upplysningstiden.[36] Idén att varje människa har rätt till sitt eget liv är alltså långt äldre än barnkonventionen och finns även i konventionen om politiska och medborgerliga rättigheter, artikel 6.1.[37]

I den andra punkten uttrycks en så kallad positiv rättighet. Det betyder att barnet har rätt till något – i det här fallet att kunna överleva och utvecklas. Staten ska till ”det yttersta av sin förmåga” se till att barnet når vuxen ålder. För att barnet ska kunna utvecklas och ha en framtid måste staten vidta aktiva och förebyggande åtgärder.[38]

I ANNAN SVENSK LAGSTIFTNING

Rätten till liv är en grundläggande princip i den svenska rättsordningen och finns fastslagen i Europakonventionen som är inkorporerad i den svenska grundlagen (RF 2 kap. § 19). Det framgår även av regeringsformen att det allmänna särskilt ska verka för social omsorg, trygghet och goda förutsättningar för hälsa (RF 1 kap. § 2).

Barnets rätt att leva, överleva och utvecklas är alltså grundläggande inom rättsordningen, och regleras även i andra lagar. Exempelvis genom de bestämmelser inom socialtjänstlagen som gör samhället skyldigt att se till att barn får växa upp under trygga förhållanden.[39] Ett annat exempel är lagen om skydd mot olyckor (2003:778) som syftar till att skydda enskilda – alltså även barn – mot olyckor. Ytterligare ett exempel på en lag som kan anses höra samman med artikel 6 är biblioteksla gen (2013:801). Där framgår det av § 8 att barn och ungdomar ska ägnas särskild uppmärksamhet för att främja deras språkutveckling. Att ha ett språk är en viktig del för att kunna utvecklas och leva ett gott liv.

SAMARBETA FÖR BARNETS ÖVERLEVNAD OCH UTVECKLING

Som nämndes ovan ska en stat vidta aktiva och förebyggande åtgärder för att varje barn ska kunna leva, överleva och utvecklas. FNs Barnrättskommitté menar att ordet ”utveckling” ska tolkas i dess vidaste bemärkelse, att det innefattar barnets ”fysiska, mentala, andliga, moraliska, psykologiska och sociala utveckling” och att ”genomförandeåtgärderna ska syfta till att uppnå bästa möjliga utveckling för alla barn”.[40] Vad dessa åtgärder bör bestå av konkretiseras i konventionens övriga artiklar. Därför är det viktigt att läsa och begrunda hela konventionen för att klargöra vilka artiklar som en verksamhet kan hjälpa till att uppfylla genom samverkan med andra aktörer, och vilka artiklar som en verksamhet är direkt ansvarig för att uppfylla.

Det finns sådant som relaterar till ett barns rätt till liv, överlevnad och utveckling som din förvaltning eller verksamhet kanske inte är direkt ansvarig för, men där ni genom samverkan med andra verksamheter kan göra skillnad för barnet.

Ett typexempel är om ni i er verksamhet träffar ett barn som ni misstänker eller får veta far illa. Enligt socialtjänstlagen (14 kap. 1 c §) bör allmänheten göra orosanmälan vid misstanke om att ett barn far illa, och för vissa yrkesgrupper och verksamheter finns en anmälningsskyldighet (14. Kap. SoL). Vet ni i er verksamhet vad ni ska göra om ni upptäcker eller misstänker att ett barn far illa och vet ni hur ni ska gå till väga för att i ett sådant fall göra en orosanmälan till socialtjänsten?

Ju mer ni arbetar med barnkonventionen, desto fler områden kommer ni förmodligen upptäcka där ni i er verksamhet inte bär hela ansvaret, men bär en del av det. Alla kommunens verksamheter påverkar varandra, och vad ni gör i er verksamhet kan få effekter på andra verksamheters möjligheter att fullfölja sina barnrättsuppdrag. För att kommunen som helhet och er förvaltning ska ha ett fullgott barnrättsarbete kommer ni att behöva samverka både internt och externt.

Sammanfattningsvis

- Artikel 6 kan sägas sammanfatta barnkonventionens syfte: att barn ska få leva, överleva och utvecklas. Hur överlevnaden och utvecklingen ska te sig konkretiseras i konventionens övriga artiklar.
- Rätten till liv är en grundläggande princip i den svenska rättsordningen och finns fastslagen i Europakonventionen som är inkorporerad i den svenska grundlagen (RF 2 kap. § 19).
- Olika verksamheter har olika rättigheter att uppfylla. Man har olika uppdrag i att värna barnets liv, överlevnad och utveckling. Det finns dock flera rättigheter som inte ”ägs” av en enskild verksamhet. I de fallen måste verksamheterna genom samverkan hjälpas åt uppfylla rättigheten.
- För att kommunen som helhet och er förvaltning ska ha ett fullgott barnrättsarbete kommer ni att behöva samverka både internt och externt.

Vad kan vår verksamhet göra?

Dessa diskussionsfrågor kan fungera som en grund för att börja prata om hur ni arbetar med eller kan börja arbeta med artikel 6 i er verksamhet. Diskutera dem i grupp eller reflektera över dem enskilt.

- Vilka artiklar i barnkonventionen kan er verksamhet direkt arbeta med?
- Vilka artiklar i barnkonventionen delar ni med andra kommunala verksamheter?
- Hur skulle ni kunna börja samarbeta med andra verksamheter för att göra livet bättre och enklare för barn Härnösands kommun?

ARTIKEL 12

Åsiktsfrihet och rätten att bli hörd

1. Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

2. För detta ändamål ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler.

ARTIKEL 12 ger barnet rätt att bli hörd. Liksom artikel 3 innehåller artikel 12 formuleringen ”i alla frågor som rör barnet”, vilket gör att konventionens övriga artiklar behöver tolkas utifrån artikel 12. [41]

Rätten att bli hörd ska inte blandas samman med artikel 13, rätten till yttrandefrihet. Artikel 12 är nämligen en positiv rättighet som kräver ett aktivt agerande från det allmänna, medan artikel 13 är en negativ rättighet genom att det allmänna åtar sig att inte blanda sig i när barnet söker, tar emot eller sprider information och åsikter.[42]

Första punkten i artikel 12 fastslår att det allmänna ska ”tillförsäkra” barnet ”som är i stånd att bilda en åsikt” möjligheten att få göra dessa kända i alla frågor som rör hen. Exakt hur det allmänna ska tillförsäkra att barnet får möjlighet att göra detta fastslår inte artikeln, men det framgår av artikeln att barnet ska få uttrycka sina egna åsikter fritt och få dem beaktade. Artikeln föreskriver heller ingen metod för att ta reda på vilket sätt barnet är ”i stånd” att bilda en egen åsikt.

FNs barnrättskommitté menar att det allmänna inte ska utgå från att ett barn inte kan bilda en egen åsikt. I största möjliga utsträckning ska det allmänna bedöma barnets kapacitet att bilda en egen åsikt utan att lägga bevisbördan på barnet – barnet ska alltså inte behöva bevisa huruvida hen är ”i stånd” att bilda egna åsikter eller inte. Det kan vara värt att komma ihåg att det inte är samma sak att ha svårt för att uttrycka sin åsikt, som att inte vara ”i stånd” att bilda en.[43] Bara för att det kan anses vara svårt att klarlägga någons åsikt om något, betyder inte det att det allmänna har tillåtelse att låta bli att försöka.

I andra ledet i första punkten framgår det dock att barnets åsikter ska tillmätas betydelse utifrån hur gammalt och moget barnet är. Här bryts en objektiv parameter (ålder) mot en subjektiv (mognad). Enligt FNs barnrättskommitté får inte enbart ålder avgöra vikten av ett barns åsikter, eftersom barn kan vara olika mogna vid olika ålder. Mognad, enligt kommittén, avser förmågan att förstå och bedöma konsekvenser av en särskild fråga.[44]

Mognad och ålder måste, enligt kommittén, bedömas i varje enskilt fall – det är alltså inte förenligt med barnkonventionen att sätta upp åldersgränser eller liknande för när ett barns åsikter ska beaktas i en offentlig verksamhet. Det är alltså inte tillåtet att säga att vi alltid lyssnar på 16-åringar, men att 8-åringar är för omogna. En ny bedömning av mognad måste alltså göras i varje enskilt fall, oavsett barnets ålder. Det är alltså upp till den enskilda handläggaren att bedöma på vilket sätt barnets ålder och mognad ska ge någon begränsning på hur barnets åsikter ska beaktas.

Andra punkten handlar om att barnets åsikter ska höras i domstols- och administrativa förfaranden och hur detta kan ske. Barnet behöver enligt artikeln inte höras direkt i sådana förfaranden, utan kan höras genom en ”företrädare eller lämpligt organ”. Enligt FNs barnrättskommitté kan ett lämpligt organ vara exempelvis en förälder, advokat eller socialsekreterare.[45] Det är dock viktigt att understryka att företrädaren har i uppdrag att endast kommunicera barnets åsikter, inte att göra en bedömning av barnets bästa.[46] Det är barnets åsikt som ska framföras av företrädaren och inte en analys av åsikten. Det är också viktigt att företrädaren faktiskt företräder barnet och inte andra personers intressen, så som exempelvis föräldrarnas, organisationers eller institutioners intressen.[47] Barnets intresse är hennes eget.

I ANNAN SVENSK LAGSTIFTNING

Barn som är folkbokförda i en kommun har liksom andra medborgare i kommunen rätt att väcka medborgarförslag enligt 8 kap. 1 § kommunallagen. Kommunallagen föreskriver även kommuner en skyldighet att verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster (8 kap. 3 § kommunallagen). Eftersom barn är brukare av kommunala tjänster är det därför nödvändigt att kommunen även samråder med barn.

Även i verksamhetsspecifik lagstiftning finns bestämmelser att barns åsikter ska inhämtas och beaktas. Exempelvis i 1 kap. 10 § andra stycket skollagen finns artikel 12 transformerad och även i 8 § andra stycket LSS. Även i socialtjänstlagen (11 kap. 10 §) finns bestämmelser om att barnet ska ges möjlighet att framföra sina åsikter och om hen inte kan göra det ska barnets inställning klarläggas på annat sätt. Paragrafen ger även barn som har fyllt 15 år rätten att föra sin egen talan i domstol.

Ofredande och hets mot folkgrupp är – precis som för vuxna – förbjudet för barn. I svensk lagstiftning finns det i övrigt sällan lagstadgade hinder för barn att uttrycka sina åsikter.

ARBETA FÖR DELAKTIGHET

Artikel 12 handlar om det enskilda barnets individuella åsikt. Det är fritt för barnet att uttrycka sina åsikter. Det är alltså inget tvång. Om inte barnet vill uttrycka sina åsikter, så behöver hen inte göra det. Men för att artikel 12 ska anses uppfylld behöver det finnas en verklig möjlighet för barnet att uttrycka sin åsikt om hen skulle vilja det och få den beaktad. Inget barn får direkt eller indirekt diskrimineras från möjligheten att göra sin åsikt känd.[48]

Verksamheterna behöver därför ha möjlighet:

- att ta emot barns åsikter och synpunkter.
- att beakta de åsikter som barnet ger uttryck för.
- att återkoppla till barnet om hur hens åsikter tillvaratogs, om de ledde till någon åtgärd eller om det beslutats att inte vidta några åtgärder.

En förutsättning för att barn ska uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem är att de vet om att de kan göra det och hur strukturerna för det ser ut. Därför är det viktigt att barn får information om att de har rätt och kan lämna sina åsikter till verksamheten, och hur de går till väga för att göra det. Det räcker alltså inte med att barn i teorin skulle kunna använda samma system som vuxna använder för att kommunicera sina åsikter till kommunen. Systemen behöver vara anpassade så att barnet förstår hur hen ska gå till väga för att använda det.

Det finns utmaningar i att beakta barnets åsikter, och det har oftast inte att göra med att det saknas metoder för att höra och sammanställa åsikterna. Det finns nämligen en uppsjö av metoder för att höra barn och litteraturen på området är omfattande. Om du behöver hjälp att hitta litteratur på området kan du alltid be biblioteket om hjälp.

Är du ovan vid att arbeta med barn kan de metoder som finns upplevas som mycket tidskrävande, men egentligen är metoderna för att höra barn inte mer tidskrävande än de som finns för att höra vuxna. Perspektivet är dock annorlunda. För att höra barn behöver du anlägga ett barnperspektiv på processen, och det perspektivskiftet kan upplevas som svårt.

Det finns nämligen några specifika omständigheter som omger barndomen som är lätta att fastna i när du ska byta perspektiv. Dessa kan göra det svårt att ens börja försöka ta reda på vad barnet tycker i olika frågor. Det är därför viktigt att vara uppmärksam på de här omständigheterna när barn ska höras, eftersom de lätt sätter käppar i hjulet.

Barn är individer

Det finns en tendens att tänka att alla barn är likadana, att om du har talat med ett barn så har du talat med alla. Så är naturligtvis inte fallet. Ett barn kan inte representera alla barn, lika lite som en vuxen kan representera alla vuxna. Vi frågar inte en slumpmässigt utvald vuxen på stan om något, och sen hävdar att vi vet vad alla vuxna i hela kommunen tycker i frågan. Samma krav på urval och representativitet vi har när vuxnas åsikter undersöks gäller för undersökning av barns åsikter. Därför är det viktigt att försäkra sig om att när du undersöker barns åsikter i en fråga, att du frågar en mångfald av barn. Då kan det också vara nödvändigt att använda en mångfald av metoder, eftersom olika metoder passar olika barn.

Ofta hänvisas du till ungdomsråd och liknande när det talas om barns rätt att uttrycka sina åsikter. I ett ungdomsråd får ju barnen tillfälle att uttrycka sina åsikter. Det är dock bara de enskilda barnen i det specifika ungdomsrådet som uttrycker sina åsikter och inte alla barn i kommunen. Även ett barn som inte sitter med i ett eventuellt ungdomsråd måste ha möjlighet att uttrycka sin individuella åsikt. Om ungdomsrådet är demokratiskt valt av barnen i en kommun, och därmed kan sägas representera barnen, räcker det dock att inhämta ungdomsrådets åsikter. [49]

Vuxna har definitionsmakten

Idén om att den som har uppnått en viss ålder vet bäst är grundmurad i vårt samhälle, och leder inte sällan till att personer som inte har den ”rätta” åldern diskrimineras. Det gäller både de personer som vi i vardagligt tal kallar för ”barn” och de som vi kallar för ”äldre”. Barn ses ofta som oskuldsfulla och sköra i vår kultur, men även som oberäkneliga, känslostyrda och opålitliga. Dessa föreställningar leder inte sällan till att barn medvetet eller omedvetet ”skyddas” från olika processer (eftersom de ses som sköra) eller utesluts ur processer (eftersom de ses som oberäkneliga). [50]

När barn väl får komma till tals finns det en risk att den vuxna omedvetet väljer att tolka barns åsikter på ett sätt som passar den vuxnas förutfattade meningar. [51] Inte för att den vuxna nödvändigtvis tycker illa om barn eller inte vill arbeta med barnperspektivet; utan för att den är ovan vid att lyssna till och ta tillvara på barnets perspektiv. När du ska till att göra barn delaktiga behöver du alltså fråga dig hur dina fördomar mot barn ser ut och hur du ska gå till väga för att undvika att göra en stereotyp och reflexmässig tolkning av det barnet säger.

Att ta tillvara på barns åsikter handlar alltså till mångt och mycket om att byta perspektiv och genom det avsäga sig makt. Innan du aktivt

börjar samla in barns åsikter om någon fråga behöver du därför fråga dig om du är beredd att avsäga dig en del av din makt och om du verkligen vill ha fler perspektiv på den aktuella frågan? Är svaren nej – du vill varken lämna från dig makt eller byta perspektiv – då ska du inte heller aktivt be barn (eller någon annan) om deras åsikt.

Barn blir vuxna

Barndomen varar inte för evigt. Att vara barn är alltså en temporär identitet, till skillnad från andra identitetsmarkörer som är mer fasta. Detta skiljer barn som kämpar för att få höras och vara delaktiga i samhället från andra grupper som har kämpat för samma sak.

Barn behöver kontinuerligt inkluderas i delaktighetsprocesser för att få chansen att lära sig hur en kan vara delaktig och vad det kan innebära. De mentorer (andra barn) som nya barn kan lära sig av slussas kontinuerligt ut ur forum för barn när de blir myndiga. Den gemensamma kunskapen som barn kan skapa om sin förmåga att påverka sin omgivning och de vägar som finns tillgängliga för dem riskerar att försvinna i och med detta. Vuxna måste kontinuerligt skapa nya relationer med nya barn och göra dem delaktiga när de ”gamla” barnen har växt ur barndomen.

Denna barndomens förgänglighet och barns relativa okunskap om hur de kan och får vara delaktiga, gör att det kan upplevas som ett sisyfosarbete att gång på gång involvera nya barn i olika processer. Men, faktum är att barn som får chansen att vara delaktiga och får lära sig hur delaktighet kan te sig – och kanske till och med löna sig – har en större kunskapsbank om delaktighet när de når vuxenlivet. Det bäddar för en mer vital och stark demokrati, och för individer med större självkänsla och trygghet i framtiden.

Sammanfattningsvis

- Artikel 12 ger barnet rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör hen. Kommunen ska aktivt arbeta för att detta ska vara möjligt för alla barn, oavsett ålder.
- Barnets mognad måste bedömas i varje enskilt fall, artikel 12 tillåter inga åldersgränser.
- Barns rätt att uttrycka sina åsikter finns förutom i barnkonventionen exempelvis även i kommunallagen, skollagen och socialtjänstlagen.
- Ett barn kan inte representera alla barn, lika lite som en vuxen kan representera alla vuxna.
- Vuxna har definitionsmakten i samhället. Det kan vara svårt att som vuxen byta perspektiv och lyssna på barns åsikter. Det är nödvändigt att vara ödmjuk inför barns åsikter och våga avsäga sig den makt som kommer med att vara i en viss ålder (vuxen).

Barndomen är förgänglig och nya barn tillkommer och försvinner ständigt till och från de olika forum som finns öppna för barn att delta i. Det är viktigt att vuxna stöttar barn och lär dem vara delaktiga, trots att detta tar tid och är ett arbete som aldrig blir färdigt.

Prata om delaktighet!

Dessa diskussionsfrågor kan fungera som en grund för att börja prata om hur ni arbetar med eller kan börja arbeta med artikel 12 i er verksamhet. Diskutera dem i grupp eller reflektera över dem enskilt.

- På vilket sätt kan barn vara delaktiga i vår verksamhet?
- När har vi i vår verksamhet tagit hänsyn till ett barn eller en grupp av barns åsikter?
- Hur kan barn lämna sina åsikter om vår verksamhet till oss?
- Vilka metoder för att tala med barn känner vi till och/eller använder oss av?
- Väljer vi hellre metoder som passar oss i vår verksamhet, än metoder som passar barn?
- På vilket sätt spelar barns ålder roll för oss när vi lyssnar på dem?

Barnkonventionen sammanfattad
– Vad står det om i vilken artikel?[52]

ART. 22
Barn på flykt
ART. 23
Barn med funktionsnedsättning
ART. 24
Rätt till hälsa och tillgång till hälso- och sjukvård
ART. 25
Översyn avseende barn som har omhändertagits
ART. 26
Social trygghet
ART. 27
Rätt till skälig levnadsstandard
ART. 28
Rätt till utbildning
ART. 29
Utbildningens syfte
ART. 30
Minoriteter och urfolk
ART. 31
Vila och fritid
ART. 32
Skydd mot ekonomiskt utnyttjande
ART. 33
Skydd mot narkotika
ART. 34
Skydd mot sexuellt utnyttjande
ART. 35
Förhindrande av handel med barn
ART. 36
Skydd mot annat utnyttjande
ART. 37
Skydd mot tortyr och dödsstraff
ART. 38
Skydd mot väpnade konflikter
ART. 39
Rehabilitering
ART. 40
Straffprocess och kriminalvård
ART. 41
Barnkonventionen är en miniminivå
ART. 42
Informationsskyldighet om konventionen

Tips på vidare läsning

OM BARNKONVENTIONEN

» **Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter**

Den svenska översättningen av barnkonventionen kommer efter den engelska och franska versionen.
https://rkrattsbaser.gov.se/sfst?bet=2018:1197

» **Barnkonventionen – en kommentar**

Grahn-Farley, Maria (2019). Finns på biblioteket

» **Att förstå barnkonventionen - en överblick**

Grahn-Farley, Maria (2020). Finns på biblioteket

» **Barnkonventionen och svensk rätt,**

Barnkonventionsutredningen (2020)
https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/11/sou-202063/

» **Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter**

Ds 2019:23
https://www.regeringen.se/4adaf9/contentassets/bbd8569231a2423b9326b5f74a836c33/bilaga-ds-2019-23.pdf

» **FN:s Barnrättskommittés allmänna kommentarer**

https://www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/allmanna-kommentarer/

» **En lag för barn: kulturvetenskapliga perspektiv på barnrättskonventionen,**

Karlsson Häikiö, Tarja, Asplund Carlsson, Maj & Sundhall, Jeanette (red.) (2020). Finns på biblioteket

OM PRAKTISK TILLÄMPNING AV BARNKONVENTIONEN

» **Prövning av barnets bästa – ett verktyg för styrning och ledning**

Sveriges Kommuner och Regioner (2018)
https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7585-619-3.pdf'

» **Unga direkt – en metod för att lyssna till barn**

Barnombudsmannen (2021)
https://www.barnombudsmannen.se/stod-och-verktyg/genomfora-barnkonventionen/barns-delaktighet-och-inflytande/unga-direkt/

» **Handbok för barns delaktighet och inflytande: Teori och praktik för nyfikna läsare som vill lära sig mer om värdet av barnets perspektiv**

Åhl, Cecilia. Karlsson, Jonas och Ingeström, Shanti (2020)
https://unicef.se/rapporter-och-publikationer/unicefs-handbok-for-barns-delaktighet-och-inflytande

» **Bedöma barns mognad för delaktighet – Kunskapsstöd för socialtjänsten, hälso- och sjukvården samt tandvården**

Socialstyrelsen (2015)
https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2015-12-22.pdf

» **Mänskliga rättigheter på hemmaplan – en inspiration för arbetet i kommunen, Diskrimineringsombudsmannen (2014).**

https://www.do.se/download/18.277ff225178022473141e40/1618941287860/stod-inspiration-manskliga-rattigheter-kommun-skrift.pdf

» **Medverkan – Fungerande förändringsarbete för lika rättigheter och möjligheter, Rönngren, Jenny (2011). Framförallt kapitel 4 om verksamhetsutveckling.**

https://www.do.se/download/18.277ff225178022473141e43/1618941288014/stod-medverkan-skrift.pdf

» **Om barns och ungas utsatthet för rasism**

Barnombudsmannen (2021)
https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument/publikationer/om-barns-och-ungas-utsatthet-for-rasism_2021.pdf

» **Vit, svart eller brun – handbok i aktiva åtgärder kopplat till hudfärg**

Länsstyrelsen i Stockholm (2019)
https://www.lansstyrelsen.se/download/18.5e83a30f169d90292df17384/1624005597909/Rapport%202019-08%20Vit%20svart%20eller%20brun%20Handbok%20aktiva%20%C3%A5tg%C3%A4rder%20hudf%C3%A4rg.pdf

» **Barnkonventionen i fysisk planering och stadsutveckling,**

Boverket (2020)
https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2020/barnkonventionen-i-fysisk-planering-och-stadsutveckling.pdf

» **Barnkonsekvensanalyser i stadsplaneringen,**

Nordström, Maria (2020)
file:///C:/Users/lncr/Downloads/barnkonsekvensanalyser-i-stadsplaneringen.pdf

» **Barn, plats, lek, stad - strategier för barnvänlig stadsplanering**

Jungmark, Lena (2021)

https://www.movium.slu.se/system/files/news/15134/files/Lekfull%20stad_hela_low_sidor.pdf

» **Barns rättigheter och föräldraskap – information till dig som är förälder eller annan viktig vuxen till ett barn**

Länsstyrelsen i Örebro Län (2020)
https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6395bf21784b0add954f77/1616498274790/Handbok_Barns%20r%C3%A4ttigheter%20och%20f%C3%B6r%C3%A4ldraskap.pdf

Referenser

Barnkonventionsutredningen, *Barnkonventionen och svensk rätt*, Norstedts juridik, Stockholm, 2020

Barnombudsmannen, Barnkonventionen på 15 minuter, 2021
https://www.barnombudsmannen.se/webbutbildning/barnkonventionen-pa-15-min/story_html5.html (hämtad 2021-12-16)

Barnombudsmannen, Prövning av barnets bästa – ett stödmaterial för beslutsfattare och tjänstepersoner, u.d.

Barnrättighetsutredningen, *Barnkonventionen blir svensk lag: betänkande*, Wolters Kluwer, Stockholm, 2016

Fisher, David I., Mänskliga rättigheter: en introduktion, Nionde upplagan, Norstedts Juridik, Stockholm, 2020

FN:s kommitté för barnets rättigheter, CRC/C/GC/14, ”Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 14 om: Barnets rätt att i första hand få beaktat vad som bedöms vara barnets bästa”, 2013

FN:s kommitté för barnets rättigheter, CRC/C/GC/5, ”Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 5: Allmänna åtgärder för genomförandet av konventionen om barnets rättigheter (artikel 4, 42 och 44.6)”, 2003

Förvaltningsrätten i Stockholm, Dom 2021-06-30, Mål nr: 4518-21

Förvaltningsrätten i Stockholm, Dom 2021-07-05, Mål nr: 28889-20

Grahn-Farley, Maria, *Att förstå Barnkonventionen: en överblick*, Upplaga 1, Studentlitteratur, Lund, 2020

Grahn-Farley, Maria, *Barnkonventionen: en kommentar*, Upplaga 1, Studentlitteratur, Lund, 2019

Högskolan i Borås. Extra skyddsvärda personuppgifter. Högskolan i Borås. 2020
https://www.hb.se/anstalld/for-mitt-arbete/informationshantering/behandling-av-personuppgifter-gdpr/allman-information/integritetskansliga-personuppgifter/extra-skyddsvarda-personuppgifter/ (Hämtad 2021-12-16)

Internationell konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, SÖ 1971:42

Häikiö, Tarja, Asplund Carlsson, Maj & Sundhall, Jeanette (red.), *En lag för barn: kulturvetenskapliga perspektiv på barnrättskonventionen*, Upplaga 1, Studentlitteratur, Lund, 2020

Sveriges Kommuner och Regioner. Tolka, tillämpa barnkonventionen. Sveriges Kommuner och Regioner. 2021
https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/manskligarattigheterjamlikhet/barnetsrattigheter/barnkonventionenarsvensklag/tolkatillampabarnkonventionen.33920.html (Hämtad: 19 november 2021)

Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter, Regeringskansliet, 2019

Åhl, Cecilia, Karlsson, Jonas & Ingeström, Shanti, *Handbok för barns delaktighet och inflytande: teori och praktik för nyfikna läsare som vill lära sig mer om värdet av barnets perspektiv*, Första upplagan, UNICEF Sverige, Stockholm, 2020

Noter

1 Barnombudsmannen, 2021

2 Grahn-Farley, 2019, s. 13

3 Grahn-Farley, 2019, s. 13

4 Grahn-Farley, 2019, s. 13 - 14

5 Karlsson. et al. 2020, s.72.

6 Karlsson, 2020, s.71. och Barnombudsmannen 2021

7 Regeringskansliet 2019, s. 35

8 Regeringskansliet 2019, s 36-37

9 Se vidare Barnrättighetsutredningen, 2016, s.374

10 Regeringskansliet 2019, s.64

11 Mallen är hämtad från Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter, Regeringskansliet, 2019 s.66-67

12 Grahn-Farley, 2019, s. 15

13 Kommentarerna är hämtade och sammanfattade från Barnkonventionen: En kommentar av Maria Grahn-Farley, 2019.

14 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 134

15 Grahn-Farley, 2019, s. 41-43

16 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 137

17 Grahn-Farley 2019, s.43

18 Barnkonventionsutredningen, 2020, s.176

19 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 137

20 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 135-136.

21 Grahn-Farley, 2019, s. 49

22 Barnombudsmannen, u.d., s. 10

23 Grahn-Farley, 2019, s. 49

24 Grahn-Farley, 2019, s. 48. Även Barnkonventionsutredningen, 2020, s.242

25 Grahn-Farley, 2019, s. 64

26 Grahn-Farley, 2019, s. 51

27 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 244

28 CRC/C/GC/14, s. 18

29 CRC/C/GC/14, s. 20

30 Se exempelvis Förvaltningsrätten i Stockholm, Dom 2021-06-30, Mål nr: 4518-21; och Förvaltningsrätten i Stockholm, Dom 2021-07-05, Mål nr: 28889-20

31 Högskolan i Borås, Extra skyddsvärda personuppgifter, 2020

32 CRC/C/GC/14, s. 18

33 Grahn-Farley, 2019, s. 49

34 Sveriges Kommuner och Regioner. "Tolka, tillämpa barnkonventionen".

35 Grahn-Farley 2020, s. 26

36 Fisher 2020, s. 13

37 SÖ 1971:42. Rätten till liv finns även formulerad i Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna (artikel 3) och Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (SÖ 2008:26; artikel 10)

38 Grahn-Farley 2019, s.68

39 Barnkonventionsutredningen, 2020, s.336

40 CRC/GC/2003/5 s.6

41 Grahn-Farley 2019, s.90

42 Barnkonventionsutredningen 2020, s. 529

43 Barnkonventionsutredningen 2020, s.537

44 Barnkonventionsutredningen 2020, s. 540

45 Barnkonventionsutredningen 2020, s. 543

46 Grahn-Farley 2019, s.91

47 Barnkonventionsutredningen, 2020, s.543

48 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 556

49 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 556-557

50 Karlsson Häikiö et al. 2020, s 43.

51 Åhl, Karlsson och Ingeström, 2021. s. 31-32

52 Hämtad ur Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter, Regeringskansliet, 2019, s. 13-14

Härnösands
kommun

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Susanne Hägglund 0611-865 01
Susanne.hagglund@harnosand.se

RAPPORT

Datum
2022-05-16

Årsrapport 2021 Barnrättsarbete i Härnösands kommun

Härnösands kommun

Innehåll

1 Inledning 3

2 Uppföljning av handlingsplanen 4

2.1 Övergripande mål 4
2.1.1 Status för det övergripande målet 4
2.2 Delmål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och hur den ska tillämpas 5
2.2.1 Status för delmål 1 5
2.3 Delmål 2: Utvecklade verksamhetsnära strukturer för att leva upp till barnkonventionen 6
2.3.1 Status för delmål 2 6
2.4 Delmål 3: Barn är delaktiga i beslut som berör dem 7
2.4.1 Status för delmål 3 7
2.5 Delmål 4: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas 7
2.5.1 Status för delmål 4 7

3 Vägledning 9

4 Ungdomsenkät 10

5 Bilagor 11

5.1 En vägledning till barnkonventionen Bilaga 1 11

1 Inledning

I Härnösands kommuns handlingsplan och genomförandestrategi för barnrättsarbetet fastställs det att:

- Uppföljning av handlingsplanen, barnrättsarbetet och efterlevnaden av barnkonventionen genomförs av kommunkansliet och sammanställs i en årlig rapport. (s.4)

Detta är den andra årsrapporten sedan Konventionen om barnets rättigheter inkorporerades i svensk lag den 1 januari 2020. Årsrapport för 2020 redovisades för Kommunfullmäktige den 7 april 2021.

Årsrapport 2021 fokuserar främst på uppföljning av Härnösands kommuns handlingsplan och genomförandestrategi för arbetet med Barnkonventionen.

Kontakterna med förvaltningarna har skett genom en arbetsgrupp som kontinuerligt har samlats för att stämma av hur arbetet går inom de olika förvaltningarna. Avstämningarna har skett cirka två gånger per termin. Gruppen har, förutom av dåvarande demokratiutvecklaren Clara Lebedinski Arfvidson, bestått av: Helene Brändström (SOC), Thomas Jenssen (SAM), Eva Claesson (SKOL), Ingrid Nilsson (ALF) samt Uno Jonsson (KSF).

Demokratiutvecklaren har under året representerat kommunen i ett flertal nätverk både regionalt och nationellt, t ex Rättighetsnätverket och Barnrättsnätverket som leds av Länsstyrelsen i Västernorrland samt SKR:s Medborgardialog och Barnrättsnätverk.

2 Uppföljning av handlingsplanen

Syftet med handlingsplanen är att förverkliga FN:s barnkonvention i Härnösands kommun där ett barnperspektiv genomsyrar kommunens verksamheter. Med barnperspektiv menas ett synsätt där barnets bästa är ledande i planering, beslut och utförande på alla nivåer i kommunens organisation.

Målgrupp för planen är medarbetare i Härnösands kommun. Handlingsplanen fungerar som ett styrdokument där alla verksamheter har ett ansvar för att tillämpa Barnkonventionen inom ramen för sitt uppdrag.

Konventionen definierar barn som alla människor under 18 år. Den innehåller 54 artiklar och tre fakultativa protokoll, som alla är lika viktiga och som bildar en helhet. Artikel 2,3,6 och 12 är så kallade huvudprinciper och ska användas i tolkningen av de andra artiklarna. Utöver huvudprinciperna är artiklarna 4 och 42 särskilt viktiga för oss i kommunen. De innebär att vi ska göra allt vi kan för att genomföra barnkonventionen och att se till att alla barn och vuxna känner till innehållet i konventionen.

Handlingsplanen anger också ansvarsfördelning för genomförandet. Genomförandet ska ske på kort och lång sikt. Organisationen måste ha en gemensam grund att utgå ifrån, och varje förvaltning/bolag och dess olika inriktningar ska beaktas.

Varje verksamhet ska kunna beskriva hur man bedriver barnrättsarbete enligt barnets perspektiv och barnperspektivet.

- Samtliga medarbetare, chefer och politiker i Härnösands kommun ansvarar för att de beslut som tas och det arbete som genomförs beaktar barnens rättigheter.
- Kommunstyrelseförvaltningen har ett ***övergripande*** ansvar för samordning, kompetensutvecklingsinsatser och uppföljning.
- Varje förvaltning och bolag har ansvar för genomförandet i den egna verksamheten.
- Politiker och förvaltnings-/bolagsledning hålls informerade om hur arbetet fortlöper

2.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med handlingsplanen är att skapa en struktur som ger förutsättningar för att bedriva ett långsiktigt barnrättsarbete och att stärka barns möjligheter att vara delaktiga i frågor som rör dem.

2.1.1 Status för det övergripande målet

Härnösands kommun har i dagsläget ingen struktur som ger förutsättningar för ett långsiktigt barnrättsarbete. Barn har möjlighet att vara delaktiga i frågor som rör dem hos enskilda avdelningar och enheter, men en kommunövergripande systematik i arbetet med barns delaktighet finns i dagsläget inte. Ett kommunövergripande implementeringsarbete med fokus att uppnå det övergripande målet fortgår.

2.2 Delmål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och hur den ska tillämpas

Aktivitet: Utbildningsinsats skapas och genomförs med alla chefer i kommunen. Samma utbildning genomförs av respektive chef i alla verksamheter.

2.2.1 Status för delmål 1

Arbetet med aktiviteten i delmål 1 är pågående och fortsätter under 2022.

Under 2021 erbjöds alla chefer att delta i Barnombudsmannensdigitala grundutbildning om Barnkonventionen. Utbildningen genomfördes av dåvarande demokratiutvecklare Clara Lebedinski Arfvidson.

Förvaltningarna har sedan rekommenderats att genomföra Barnombudsmannensdigitala grundutbildning med medarbetarna på enheterna. Delarna som har rekommenderats är ”Barnkonventionen på 15 minuter”, ”Ansvar för genomförande”, ”Grundprinciperna”. Utbildningarna har kompletterats med reflektionsfrågor och Barnombudsmannens egna diskussionsfrågor.

Barnombudsmannens digitala grundutbildning om Barnkonventionen finns på webben:
https://www.barnombudsmannen.se/stod-och-verktyg/kunskap-om-barnkonventionen/webbutbildning-om-barnkonventionen/

Arbetslivsförvaltningen har genomfört utbildningen på egen hand. Därav finns ingen dokumentation kring hur många tillfällen de har haft eller hur många de har utbildat.

Socialförvaltningen har haft utbildningsinsatser för IFO år 2019, dock har de inte haft den utbildning som nu rekommenderas. Förvaltningen har fått utbildningsmaterialet och gör utbildningen när läget tillåter.

De enheter från Samhällsförvaltningen som har gjort utbildningen har haft stöd från tidigare demokratiutvecklare.

Kommunstyrelseförvaltningen har genomfört utbildningen med stöd av tidigare demokratiutvecklare eller utbildande bibliotekspedagog. Upphandlingsenheten har haft en egen workshop under 2021.

Förvaltning	Antal utbildningar	Antal utbildadetotalt
Kommunstyrelseförvaltningen	8	76

Arbetslivsförvaltningen	-*	-*
Samhällsförvaltningen	4	43
Socialförvaltningen	0	-*
Skolförvaltningen	0	0
Totalt	**12**	**119**

Under 2022 kommer alla förvaltningar att erbjudas fler utbildningstillfällen. Utbildningen kommer att hållas av en bibliotekspedagog från biblioteket. Varje förvaltning och enhet ansvarar för att medarbetarna deltar i denna utbildning.

För att barnkonventionen ska få det genomslag som lagstiftaren avsåg behöver även kommunens politiker utbildas i konventionen och hur den fungerar som lag. Detta planeras att genomföras under hösten 2022 och våren 2023.

Samhällsnämnden fick en dragning om konventionen 18 november 2021. Fokus låg då på artikel 3 och vad målstadganden innebär.

2.3 Delmål 2: Utvecklade verksamhetsnära strukturer för att leva upp till barnkonventionen

Aktivitet: Kartläggning för förståelse av nuläge och vad som behöver utvecklas i verksamheten. För ändamålet skapas en kartläggningsmall att användas av alla chefer i respektive verksamhet.

Aktivitet: Respektive förvaltning/bolag omsätter behovet av utvecklingsinsatser och resurser i verksamhetsplanen.

2.3.1 Status för delmål 2

Arbetet med aktiviteterna för delmål 2 är avslutat för samordningsfunktionens del.

Förvaltningarna har blivit rekommenderade att använda

Barnombudsmannens kartläggningsmallar:

Kartläggningsmall – Leva upp till grundprinciperna

https://barnrattsresan.barnombudsmannen.se/for-kommuner-och-regioner/metoder-och-verktyg/kartlaggningstest-2-leva-upp-till-grundprinciperna/

samt Kartläggningsmall – Förutsättningar för att genomföra barnkonventionen

https://barnrattsresan.barnombudsmannen.se/for-kommuner-och- regioner/metoder-och-verktyg/kartlaggningstest-1-forutsattningar-for-att-genomfora-barnkonventionen/

2.4 Delmål 3: Barn är delaktiga i beslut som berör dem

Aktivitet: Barn ska få kunskaper om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken. Personal inom Socialförvaltningen och Skolförvaltningen som arbetar med barn spelar en särskilt viktig roll i att bidra till barnens kunskaper om sina rättigheter. Kartläggning av kunskapsinsatser för barn ska genomföras och aktiviteter som höjer kunskapen planeras.

Aktivitet: Ungdomsfullmäktige etableras som ett forum för ungdomar att delta och bidra i beslutsprocess i kommunen.

2.4.1 Status för delmål 3

Arbetet med aktivitet 1 i delmål 3 är inte påbörjad.

Arbetet med aktivitet 2 i delmål 3 pågår under 2022.

Någon kartläggning av kunskapsinsatserna för barn har ännu inte påbörjats. Det är oklart var ansvaret för en sådan kartläggning ligger, om förvaltningarna själva ska göra kartläggningen eller om den ska den göras av någon samordningsfunktion.

Under 2022 pågår ett ungdomsdemokratiprojekt med utgångspunkt i att förstärka ungas demokratiska rättigheter och skapa konkreta möjligheter för att uppfylla ungdomspolitikens mål. Syftet med projektet är att ge förslag på hur Härnösands kommun ska kunna arbeta proaktivt, strategiskt och med adekvata resurser för att förverkliga ungdomars möjlighet att ge uttryck för sina åsikter och sitt engagemang. I projektet ingår således även att titta på ett Ungdomsfullmäktige som ett alternativ för ungdomar att kunna bidra i beslutsprocessen i kommunen.

2.5 Delmål 4: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas

Aktivitet: Ett barnrättsbaserat beslutsunderlag ska användas och följas upp i beslut som berör barn. För ändamålet skapas en checklista inför beslut att användas som stöd.

Aktivitet: Den mall för tjänsteskrivelser som idag finns i ärende och dokumenthanteringssystemet ska användas. I det sociala perspektivet ska barnperspektivet särskilt behandlas. Det ska tydligt framgå i underlag till beslut att vi har tagit hänsyn till barnperspektivet i förslag till beslut.

2.5.1 Status för delmål 4

Arbetet med aktiviteterna i delmål 4 är pågående och fortsätter under 2022.

En mall för barnkonsekvensanalys BKA har tagits fram av tidigare demokratiutvecklare Clara Lebedinski Arfvidson. En referensgrupp har varit behjälpliga i framtagandet av barnkonsekvensanalysen: Mari Persson, Annika Lill och Gunbritt Marklund (ALF), Hanna Krämmer och Ulrika Olsson (SAM), Pia Liljeström och Karl Brunn (SKOL), Helene Brändström (SOC) samt Ina Lindström Skandevall och Anna Bostedt (KLK).

Analysen ska göras inför varje nämndbeslut som rör barn. Mallen är förvaltningsövergripande och ska bifogas till tjänsteskrivelserna i ärenden som rör barn. Mallen har även anpassats för att kunna användas vid verksamhetsbeslut.

Återstår insats att presentera de nya mallarna för barnkonsekvensanalys och mallen för utredning av barnets bästa för kommunens handläggare. Mallarna finns i EDP Vision och i Word-mallarna och kan användas redan nu av handläggarna på respektive förvaltning.

3 Vägledning

En vägledning för tillämpning av barnkonventionen har tagits fram på begäran av förvaltningarna. Bilaga 1.

I vägledningen finns de fyra grundprinciperna beskrivna mer ingående och tips på hur verksamheterna kan arbeta med dem. Även hur barnkonventionen bör tolkas och tillämpas enligt folkrättens tolkningsregler beskrivs kort, samt en mer ingående beskrivning av hur en kan utreda barnets bästa och hur det är tänkt att mallen för barnkonsekvensanalys ska användas finns med.

4 Ungdomsenkät

Under 2021 deltog inte Härnösands kommun i Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor MUCF:s enkät Lokal uppföljning av ungdomspolitiken LUPP. Kommunen bör ha ett tydligt syfte med att samla in uppgifter om sina medborgare. För att klarlägga vad kommunens behov av information om sina unga medborgare är, behöver det utredas vad syftet är för att samla in information om ungdomar, och om en redan befintlig informationsinsamling görs via exempelvis enkäter, samt om det då är tillräcklig information som samlas in i förhållande till behovet eller om det finns luckor som då motiverar att vi deltar i nästa LUPP-enkät.

I november 2021 startades ett ungdomsdemokratiprojekt med utgångspunkt i att förstärka ungas demokratiska rättigheter och skapa konkreta möjligheter för att uppfylla ungdomspolitikens mål. Syftet med projektet är att ge förslag på hur Härnösands kommun ska kunna arbeta proaktivt, strategiskt och med adekvata resurser för att förverkliga ungdomars möjlighet att ge uttryck för sina åsikter och sitt engagemang. I nuläget utförs en förstudie som tittar på flera alternativ när det kommer till ungas medbestämmande och genomförandet av ungdomsenkäter. Projektet beräknas att avslutas den 31 oktober 2022.

5 Bilagor

5.1 En vägledning till barnkonventionen Bilaga 1